Notatki
Archiwalne.
I

1888

Pokora i Przychylny liber 1076 p. 699
Jędrzej Ruszni Lib 1076 pag 495

W Liber Memorabilium zapisek:

Rev. Bernardus Anelides custos S. francisci de Observantia 729 lub 727

Joannes Ochota murator 702

Volumina przewertowane

AC 1564, 1565, 1566, 1567, 1568 } 7

AC 1569, 1570, 1571, 1572, 1573 } V. 8

1574, 1575, 1576, 1577 } V. 9

1578, 1579, 1580 } V. 10

1581, 1582, 1583 } 11

1584, 1585, 1586 } 12

1587, 1588

1589 } 13
1590 } 14
1591
1593 } 15
1594
1595 } 16
1596
1597 } 17
1598

AC 1618 Vol. 27
1617 26
1616 25

AC 1599, 1600 } V. 18

1601, 1602, 1603 } V. 19

1604, 1605 } V. 20

1606, 1607 } 21

1608 } 22
1609
1610 } 23
1611
1612 } 24
1613

25 – 30

1622 – 1622, 1627 V. 31 – 35

1628 } 36
1629 } 37
1630 } 38

Szeliga Vol 26 f. 80 r. 1616

X 1

Acta Consulatus 1618. Vol. 27

Gaspar Berger vitreator 6

Christophorus Lohan thecarius

Jakób Olsternik

Fabian Kołomyjski złotnik.

Jwanko Gladifex 65

Basilus pictor 156

Mathias aurifaber 186

Christoph Kudlicz aurifaber 218

Paulus Lange stannifuser 218

Krzysztof Jarosowicz złotnik i mieszczanin Krakowski w sporze z Stanisławem Sokołowskim złotnikiem lwowskim 220

Albert Swarczka stannifuser 235

Jacobus Schelger Cordubarius 241

Gaspar Kołomyjski złotnik 444

Nicolaus Dortmont aurifaber 479

Georgius pixidarius 500

Aloizi Kutezi

Relatio testamenti Pauli Rzymianina Murato-ris str. 249. M

Budowa kościoła św. Antoniego 256.

Martinus Rottendorf aurifaber 271.

Albertus Florianowicz, impressor librorum 282

Petrus Kalz aurifaber 416

Jakób Wasik kotlarz 396.

Złotnicy tabl. 19, złotnicy 55 antecz. 71–84 Malarze nagrobki

ozdóbka cud de Lange ob. 41 str.

Stefan Potocki (z niewoli) i Kupiec wschodni 418

M Ambrosius Murator Przychylny 539 Kupuje 2 domy i o[d] żony Wojnarowskie[j] na przedmieściu Kaliskiem na ulicy Sokolnickiej za 50 flor. polskich.

Testament Dybowieckiego 551

Inwentarz spuścizny 604

Paulus Turski aurifaber sprawa z szlacht. Koprlim 608

3. 12

Liber electionum Officialum Urbis Leopolis
115 fasc. 1079

Fabianus Calp Aurifaber de Barthenstein Civitate Prussiae p. 25 r. 1572 XVI

Muratorium contubernium r. 1573 Seniores dati ex Magistris Stanislaus Zły, Joannes Bobrek, ex sociis eorum Joannes Zawoy, Pokora 29 M

Petrus de Beren Italus murator ad intercessionem Splis et famati D. Jakobi Mieszkowski collegae nostri consularis Civ. Leop. jus Civitatis suscepit. 1573 p. 33 M

Simon Sokołowski horologarius p. 34

Stanisław Skrobirog z Poznania aurifaber 1573 XVI

Marcus Hrehorowicz stannifusor de Lithuania 1573. 35

1574.

Melchior Thil horologarius de Sthregau Germania.

Jacobus Italus Murator de Regazolis a Civitate Claucna (?) jus civitatis suscepit. M

1574

Pixidarius Hanus Milner de Noremberge str. 45 vybrany z zezadu mujskiego obrony (?)

Stanislaus Spazkiewicz aurifaber 46 XVI

Joannes Rottendorf aurifaber 47 XVI

Leonardus aurifaber 40 XVI

Baltazar Konarzewski lapidum preciosorum sculptor de civit. Posnen. 50. XVI

1576

Joannes Koch de civitate Keismarge (Węgry) aurifaber 52 XVI

Joannes Wichtt anglus de civit Lundinensi Negociator 55

1578

Artificum Seniores:

Aurifabrorum, Stanni fusorum et Pictorum felix Ziotkowski, stannifusor, Joannes Rottendorff. 60

1579

Martinus Zsarnko mensator 68 } przy wybraniu
Joannes Duhre aurifaber „ } z czterdziestu mężów XVI

Cechmistrze: złotników, konwisarzy i malarzy Fabianus aurifaber, Marcus stannifusor 68. XVI

1579

Nobilis Urbanus Ubaldinus Rippae de Florentiis 71

Gregorius Hungarus aurifaber z Rimassabbati prope Budam 71 XVI

1580

Do czterdziestu mężów wybrani z rzemieślników (artificibus):
Thomas Sekt, mensator, 77.

1581

Cechmistrzem drugim malarzy, złotników i konwisarzy Andreas Piscimucha 85

Paulus Lange stannifusor Germanus (Wrocław) jus civil. 87

1582

Excellentissimus D. Stanislaus Premislen. Medicinae doctor 95

1583

M Cechmistrze Muratorum: ~~Joannes~~ Baran,
~~Paulus~~ ~~faber~~ Szczęśliwy } 100.

1584

M Cechmistrze Muratorum ~~Wojciech Kapinos~~, Endrich Snycerz 109

1585

Cechmistrze Muratorum: Sebastyan Mostigsba, Paulus Szyzelary 119 M

Joannes Baran murator de Baranów (Lublin). jus civ.

Albertus Kapinos ~~filius~~ murator ~~filius~~ ~~filius~~ olim filius Felicis 123 Trembacz muratoris ad intercessionem Stanislai Magnaj et Henrici Horst sculptoris lapidum jus civile 123 M

Caspar Tamar Loricarius de Noremberg. jus.civ. 126

Joannes Petri Francischini de Italus de Clemona Murator; jus civ. 126 M

Joannes Zaremba murator Cracov. j.c. 127

Andreas Podlesny murator Leopol. j.c. 127

Sebastian Czyżyk murator Cracov. ortus j.c. 127

Stanislaus Mliko " Crasnostavien je. 127 M

Paulus Romanus murator Italus, qui ad biennium litteras sua genealogia probare debet j.c. 127 M

Petrus Carnago, murator de Lugano italus j.c. 127 M

Stanislaus Przięty murator Leop. nat. jc. 127

1586

Cechmistrzowi murat. Paulus Szyzelary, Albertus Kapinos 134 M

1587

Cechm. murarzy: Andreas Podlesny, Joannes Poprawa 150. M

1588

Gregorius Grebinski Horologiarius de civitate Sremensi ad jus civile ac juramento susceptus 156

Emanuel Arfani Grek grypy Chios se ~~na~~ prawo ~~miejskie~~ nasi dal duas magnas bombardas hakownice dictas. 150 Gl

1589

Simon Dubno Dimideczki aurifaber je. 169 XVI

1585 (dodatkowo przeczytam)

x) Paulus Italus cognomen habens ex artificio impositum Szyzelary de Ditione seu Ducatu Clamena habens ortus sui sufficientem testimonium. jc. M

1590

Cechmistrzami aurifisium: Caspar Habes
Grigier Rimosambali } 191 XVI

Hanus Praizner Cordibamorum artis de Nissa (Slesiz) 200.

1591

Cechmistrz aurific. Andreas Ryba. XVI

Honestus Adam de Larto Italus, murator dictus Pokora, filius Dominici Johannis de Purba (Lurba?) de Burmio patris et Aliginæ matris, ad intercessionem famat. Hanibal Habermann et Hanussy Luchi civium Leop. tum etiam ad attestationem juratoriam per erectionem duorum digitorum famati Nicolai de Sarto sartoris civis Leop. qui stans personaliter testimonium perhibuit, Adam esse ejus frater germanus... 212 jc.

1592

Andreas Bener murator Wratislav. ad commendationem Joannis Work et alberti Kapinos muratorum jc.

Honestus Ambrosius Simonis murator Fran Civitate Italiae oriundus jc. 220

Andrzej Kopstowy aurifaber 229.

1593

Cechmistrz murator. Andrzej Bymer.

1594

Honestus Ambrosius Przychylny murator eliberandi fidejussorum suorum fidem ex nexu obligationis exhibuit legitimi ortus litteras a Mco Petro Philipi Wetoniens. Jurisdictionis domus Dei in Engadina inferiori infra vallem Tarna libera provincia Illustrissimorum DD. Rhetorum, qui trium faederum pervulgato ac celeberrimo nomine censentur § 258

1595

Cehm. murat. Sebastyan Czeszek M }
" aurific. Mathias Jtowzyk } 262
Albertus Siemionek } XVI

Mathias Jtowzyk aurifaber Lancicia oriundus jc. 265

Nobilis et famatus Joannes Szwankowski, pictor S. R. Mtis privilegiatus jc. 265

Joannes Moskiewic aurifaber Cracovia oriundus jc. 267 }
Joannes Kopciowic aurifaber Dobrzyn " jc. 268 } XVI
Simon Kosek aurifaber de civ. garwolin. jc 268 }
Georgus Rottendorf eadem civ. oriundus jc. 270 }

1596.

Cehm. złotnik. Albertus Siemionek, Nicol. Scadmirski XVI

1597

1598

Cehm. złotn. Lorenz Pirzogymuch a 297 XVI

Gregorius Łukaszowic aurifaber jc. 303

1599

Martinus Henci ab artificio vero Martinus Czyszar gladifer de Szigeth jc. 321

1600

Jacobus Madlaina murator Italus jc. 325 M

1601

Michael Herbst horologiarius 326 jc.

Laurentius Moscowius }
Stanislaus Kryka } złotnicy jc. 329 XVI
Stanislaus Kupczyk }

1602

Alexander Gilik aurifaber jc. 342 XVII

Jacobus Ryba " jc. "

Albertus Regozowicz gladiator jc. 343

Gregorius Gradysz armifex jc. "

Albertus Żyglicz filius Alberti Kapinos et Agnetis conjugum jc. 344 M

Leonardus Przechadzka (cerulr.?) jc. 344 M

Stanislas Brückner aurifex fc. 349 XVII
Henricus Auenstork " fc. 351
Horestus Choma ~~[illegible]~~ pictor ruthenus fc. 351
Alexander Gelcitt aurifaber Cracov. cr. fc. 352

1603

1604

Dohw

Acta Consulatus 1618 Kontynuacya 9 5

Adam Połtora murator kupuje realności w (ze szczegółami [?])
Christophora i Jadwigi Bieratków str. 630.

Dominicus Sol murator układ o realność z tymi samymi 634

Wilhelmus Fleck (murator) układ takiż z tymi samymi 638

Jakób Kirenowicz murator " " 642

Sukcessores Dybrowickiego Stanisława 682, 741 752, 767

Sprawa o zabójstwo 684 926, 743 wobec [?] materyału [?] w obozie [?] [illegible]

Rohatyn 760 (nic ciekawego)

Dybrowicki 767 inwentarz

Albertus Cepinoszowicz Zygliarz dicti Muratoris suburbani 818 kwitacya dana przez Konwent Bernardynek Benedyktynek (WW. Świętych) na Krakowskim przedmieściu z zapłacenia 100 talarów, ciężących na kamienicy, dawniej Kwotowskiej teraz Kapinoszowskiej. (Zapewne ta sama sprawa, o której w testamencie Pawła Rzym.)

Mikołaj Rusin złotnik 968

~~Thomas Zywerth sculptor sprawa z Jactarowską~~ 1099

Mikołaj murator w sprawie o budowę kolumn przy kamienicy Stażkowskiej 1186

Filip Mroczkowicz gladifex.

Bartholomeus Murator, ojczym żony Alberta Kotka, mającego mieć kamienicę na Krak. za kościołem św. Anny 1275

Foltyn Pilecki aurifaber 1332

Martinus Pictor et Grothówna conjuges zaciągają dług [?] 1390

Jurko marbreus 1406

Elżbieta Kopinoszówna wdowa Pawła Rzymianina skarży się, że Bernardynki na darowanym przez jej męża gruncie budujące dom robią niektóre zdarzenia [?] na jej stronę i dom jej psują (dom jej na ulicy Tomborowskiej ex opposito murorum monialium Bernardynki dictarum) 1486.

Joannes ~~Murator~~ 1529

Georgius Grocherowicz pictor 1535

./.

Ambroży Przychylny prowadzi sprawę Zygm. III z kurii Lwowej o kram bogaty 1569

Albertus także Wojciech *pictor* z Lwowa z pędzlem 1571

Sebastyanus Pika murarius Regiae Majest. 1596

Ambroży Przychylny jako cechmistrz - rzeczoznawca 1716

*) Złotnicy krakowscy od lwowskich z Lwowie próby i ceny 1867

Jacobus Bocian murator 1923

Bazyli *malarz* mieć dom na przedmieściu krakows. 156

*) *Złotnicy !!*

Volumen Oddział III A. 6

Regestrum debitorum, censuum etc.

od 1522 – 1548

Suscipientes jus civile:

1523

Franzyk aurifaber hic natus 19 j.c.

Conradus et Bartholomaeus pixidarii fidejuss. 19.

Martinus aurifaber 19

Hannus Mazur (?) aurifaber 19

~~Gartig (?) aurifaber 19~~

1524

Gartig (?) aurifaber 29

Joannes Capinos jus suscepit, debet portare litteras a parentela 30.

1525

Andreas aurifaber zyrojmuje Ukrem brygaty 33

1530

Nicolaus Zydaczowski aurifaber j.c. 101

1531

Joachim aurifaber j.c.

1532

Joannes Łopatka j.c. 123

1533

Michael Lobos aurifex

1534

Martinus Liuschnia murator j.c. 133

Simon pictor j.c. 146

1535

M Petrus de Smoleńsko murator j.c. 155

M Matias murator j.c. 155

1536

Choma pictor ruthenus hic natus 168 jc.

Lucas pictor filius Simonis pictoris, hic natus jc. 168

1537

Hanus Szwarz pixidarius de Gayonhagen jc. 180

Choma ruthenus de Rohatin (czy nie otwornika z malarzem?) gener Gayskonis Rutheni jc. 180

1538

Hanus Brujsekorn de Danysk (Gdańsk?) aurifaber jc. za niego fidejuss. Marcus Dunajowski et Joachim aurifabri 196.

1539

franciscus aurifaber de Tarnow jc. 212.

M Lucas murator de Aperias jc. 213

1544

Joannes pictor de Craschowicze ad Heredum jc. 295

Clemens aurifaber de Leiwoza jc. 295

Stanislaus Suchorski aurifaber de Pilzno jc. 296

1547

(Simon de Brzezini artium liberarum megister 350 (Lichy Szymon)

1549

W locatio institorum:

Jeronimus Wiethor librarius

Sebastianus librarius

Melchior aurifaber jc.

Kontynuacya z dalszego tomu rachunków miejskich

1549

Ordo constitorum ad nundinas (bud jarmarcznych)

z r. 1550 wyłazuje między innemi nazwiska:

Hanus de Gedano
Staub impressor
Jeronimus Saffenberger
Vincentus Italus
Herbart de Vilna et

Suscipientes jus civile 1549

Augustin pictor filius Blasii Pomezniok jc. ad intercessionem Jacobi Regulus et Magistri Simoni 49

Joannes Kosarz aurifex jc. 51

Martinus gladiator de Sambor jc. 51.

1550

Martinus armifex jc. 74

1551

Clemens aurifaber najmuje kram bogaty 83

1552

Benedictus Kormasz aurifaber jc. 93

1553

Nobilis Antonius Florentinus Magnifici Petri Pandulfi fil. jc. 110

1554

Nicolaus Zajdliz aurifab. jako testis 170

1555

Joannes Wolski gladiator de Slawyn jc. 199

1557

Mathias pictor Mathiae piscatoris filius jc. 236

1559

Hanus Klein de civitate Drezno terre Misnen, aurifaber jc. 286.

1560

Egreg. vir Dom. Paulus Novicampianus med. dr. jc. 314
Seebaldus Allmbek de fraiberg gener Dni Volfgangi Scholz Consulis jc. 318.

1563

Cechmistrze aurifabrorum (cechmistrze rzemiosł nazywają się jeszcze syndici mechanicorum)

Szczęsny
Lucas pictor 386.

1564

Hanns farbrecht de Sterber aurif. jc. 451

1565

Joannes Baptista Italus de Bressa kupiec jc. 474
Stanislaus Regula gladiator dictus Craiński jc. 475

1566

Jacobus Lankner aurif. de Gedano jc. 509

1567

M Petrus Cracowski Italus murator Sziwarczar (sic) jc. 536

1570

M Adam Pięzkowski de villa Pięzkowice murator jc. 590
Franciscus de Quadri Ligano italus murator ad testimonium et commendationem Magistrorum muratorum jc. 590.

Rozmaite Notatki

Lapidea Corniaktowa penes lapideas Joannis Łukaszewicz et Szembekowskie ex altera parte sita. A.C. 1617 pag. 951

Uwolnienie chłopa z poddaństwa A.C. 1617 f. 1173

W Lwowie privilegium contubernale dla murarzy A.C. 1617 f. 1751

Dostawa ryb dla Króla A.C. 1617 f. 1971

Oblata Genealogia per Stanislaum Novocampianum A.C. 1617 pag. 1128. Jest to rodowód Stanisława introligatora, z którego wypływa, że Novicampianowie pochodzili z Nowopola. Rodowód wydany jest przez Proconsule Civitatis Nowopole. Stanisław był synem Ambrożego Kowala i Doroty z Piotrkowskich.

Phillipo Cavallero Nobilis, Dni Radziwił ducis in Nieśwież Musici (w Lwowie o dług mu przynależny) A.C. 1617 f. 1651

Fraternitas musicorum przeciw organiście farnemu Ad. Aberman, który im odpowiedział w przykry sposób obrażenia zdolności i nauki muzykalnej całemu cechowi A.C. 1616 f. 386 i inne.

Dobut

Inwentarz po śmierci kupca Białobrzeskiego. Została po nim szkuta goła (bez ładunku) wartości zł. 600. Żonie zwarłszy, gdy w drodze umarł, przedał przed śmiercią 400 czerwonych, „ które w monecie polskiej czyniły 933 fl. 10 gr., a dzięgami moskiewskiemi zł 150. Pod niebytność męża odwa inkasowała 1452 zł. Za 84 beczek śledzi wzięła żona 884 zł. (beczka po 10½ zł). Cukru faryny fasek dwie fl. 190. Pieprzu 5 wołków(?) za fl 875. Cztery worki ryżu fl. 124. Oliwek 5 worków fl. 200. Octu oceptu(?) 10 za 150 fl A.C. 1616 f. 661.

Paulus pictor w. r. 1624

Bartłomiej Zimorowicz

(czy nie syn Stanisława Ozimka, muratoris ?) po-
jawia się poraz pierwszy w aktach radzieckich w
r. 1624 jako causarum civilium procurator jura-
tus. (~~dla~~ tytuł Ingenuus Barth. Zim.) w sprawie
Langisza z Strzeleckim. Al 1624 Vol. 32 p. 1153.

Terminologia w sporach:

Nazwa pateronów

inskrypcya, propozycya, impugnacya, kontradykcya,
allokucya, responsya, refutacya, replika, dupli-
ka, tryplika, kwadruplika

Szable ostrogskie

Cech mieczników oskarża Ormianina Mikołaja Popo-
wicza, że wbrew ich przywilejowi nakupił szabel u kupca po-
stronnego z Ostroga. Al. 1624 v. 32 p. 775

Płatnerz Georgius Armifaber

Stanisław płatnerz, Mathias płatner taxują zbroję po
śmierci Jerzego płatnerza (Jurkiem go wyzywają) Zbroj 12, do
których obojczyki bardzo oguzele i popsowane po zł 5, karwa-
szów par także 25, dwie pary drążaków, nakolanek czt[e]ry
pary, drobiazki do ryszaków, przędy należące do zbroji, puklerzów dwa.

Al. 1624 V. 32. p. 405.

Geometra miejski.

Po śmierci Józefa Wolffowicza geometry, mianowany został przez Magistrat i starostę lwowskiego geometrą zaprzysiężonym Walenty Scholc Stanclewic.

AC. 1624 V. 32 f. 1064.

Książę Zbaraski i Ormianie.

Orm

Ormianie Daniel Hołubowicz z swoim i innych Ormian imieniem zakładają protestacyę capitalem przeciw Romanowi Strzeleckiemu: „Który rok następujący, jako in anno 1622 X. JM. Zbaraski, Koniuszy Koronny będąc wielkim posłem od JKM. i Rzeczypospolitej do Porty Cesarza Tureckiego posłany, aktorowie i pozwany z innemi oraz consultorie vitae suae rationibus zaciągnęli się przy nim w drogę, aby sub tyrannico absoluto dominio mogli w handlach i kupiectwach swoich jako płyt odnieść i myto od towarów w Wołoszech a od pieniędzy w Konstantynopolu obwinić się. Czego im X. JMć Poseł wielki pozwolił i uczynił wszystkich i gotowe każdego ex concivibus et mercatoribus Leopoliensibus w protekcyą swoją authoritate supremi Regni Poloniae Legati onych przyjmował, zastępował i od wszelakich myt tak w Wołoszech od towarów, jako w Turcyej od pieniędzy de facto obronił, za co od wszystkich officium gratitudinis et recompensationis obietnicę przyjmowały do Pan Bóg do Polski odniósł." Tymczasem Ormianie wdzięczny nie nie dali. Ks. Zbaraski upomina się listownie u seniorów ormiańskich o wynagrodzenie, gdyż sam miał wielkie wydatki, aby kupców przy emirach i teraz i na przyszłość utrzymać. W jednym liście pisze: „Sam p. Serebkowicz oczywisty świadek co widział mój koszt i staranie, atoli takiem wiele od wszystkich kupców, co tam byli, otrzymał, wyzwoliwszy ich od tamtego myta, które było niemało od pieniędzy, że mi i nie podziękowali." W trzecim liście książę jest groźny, wzywając, aby go wynagrodzili, „bobym widział, jako to zepsować Wm. siebiem i swoje odzyskać." Ormianie wtedy „że tota natio Armenorum mogłaby być w angustiis", postanowili aby wszyscy kupcy, którzy z księciem jeździli, w proporcyi kapitałów i towarów, które mieli z sobą, złożyli się na 5000 zł p. dla księcia. Z Ormianami jeździł także naówczas kupiec Roman Strzelecki, który według świadectwa Tomasa Tomassowicza miał z sobą oprócz towaru 15.000 talarów czyli 33.000 zł. Otóż Ormianie rzekli go, że się nie chce przyczynić do tych 5000 zł dla księcia. Stąd spór przed Aktami Radzieckiemi, w którym Roman Strzelecki broni się gwałtownie zarzutom przeciw Ormianom.

AC. zr. 1624 V. 32 f. 1047.

Maciej Haider

Zaczyna się w aktach pojawiać dopiero w r. 1624.

Armatura AC. 1616 et 1617.

Bohdan Łucznik AC. 1616 f. 529

Miecznicy przeciw kramarzom f. 659 i dalej.

Gniezniewski gladifex f. 1195

Josephus Paszanowicz gladifex 1949

Andreas Szychtarz 2045

Jan Zarucki gladifex

Jan Ostroróg Kasztelan Poznański przysyła Burmistrzowi lwowskiemu pismo przez sługę swego malarza Hanusza Tonnes z prośbą, aby wydać rzeczy złotnicząt(?) Hanusza, który jest w jego domu (Ten Hanusz był z Augsburga) między rzeczami także puszeczka z puncznami, i drugie narzędzia i książka pergaminowa z rysunkami modeli. Pracował u złotnika Szymona Ruskiego) AC. 1605 f. 932 - XX XVII

Mathias złotnik z r. 1495 XV

Mathias aurifaber. Domini Consules. Facta ratione ~~(...)~~ cum illo de censibus praeteritis et laboribus ipsius circa avem sagittariorum mutuo compensatis adhuc Dominis tenetur ~~alter~~ octo florenos ~~et~~ quae (de pelis ipsius ~~que~~ institae pellifici (venditis) Benesch (debent solvi. AC 1495 Vol. N st. 1076

Joannes Duchna aurifaber XVI

domum inter Joannis Wisniowski ex una et Benedicti Carvat ex altera parte in circulo sitam emerat Anno 1522 ~~AC~~ Vol. stary N. 1076 f. 642.

Złotnicy w 1616–1618 r AC. XVII

Matias Garbarski aurifaber 232
Concessio na fulcrum złotn. Pileckiemu na ulicy Krak. 357
Joannes Dudkowicz aurifaber 268
Sprawa złotnicza Mozala przyw. przez Zygm. III 640.
Testament złotnika Soszyca 1322
Szymon Ruski złotnik ormiański z Schlesing nie Rusin
Alexander Alembik złotnik Wileński
Bartholomaeus aurifex 1946
Piotr fabiańczyk złotnik 2133

Złotnicy w latach 1569 – 1573 XVI

Bartholomeus aurifaber, civis Rohatynensis AC. Vol 8
Stanislaus Birkowski aurifaber
Baltazar Konarzewski gemmarum et preciosorum lapidum "sculptor" civis Leopl. synap Dzy Tomaszi Konzori AC 1580 v. X p. 1420
Jan Błażejowski aurifaber 1591. r.
Nicolaus Siedmiradzki aurifaber 1593
Grzegorz Ostafiowicz Rusin złotnik, uczył się w Krakowie r. 1597
Stanislaus Goler aurifex r. 1598
Stanislaus Szpraszlier aurifaber r. 1598
Simon Ruski aurifaber (nie Rusin) r. 1598
Gregorius Trzcińkiewicz aurifaber r. 1598 XVI

W r. 1597 na jarmarku lwowskim byli złotnicy: Lucas Niedźwiedź czeladnicy złotników krakowskich, Jakób Mordzia, mistrz i Antoni francuz złotnicy krakowscy; dalej złotnicy z Lublina: Paweł Lisowski, czeladnicy, Andreas Krasiłowicz, Marcin Koźmiński i Stanisław Gaban XVII § 19 XVI

Albert Simiontkiewicz złotnik 1604 r. XVII

Petrus Hungarus (Piotr Węgrzyn) złotnik, że którą między złotnikami a ich czeladnikami o ~~uzyskanie~~ przyjęciu tego Piotra do „robienia sztuki mistrzowskiej" po ~~dwóch latach~~ jednym roku tylko robiły zamiast po trzech, dowiadujemy się, że był to złotnik

znakomity; w odpowiedzi swojej cechmistrze mówią: „a gdy tenże on" Dzoziemca rzemieślnika godnego fortunnego i ku ozdobie miasta tego i cechu naszego, dopiero się ozwali o gradzenie przywileju." Cechmistrze przez Urzęd. aby tego towarzysza od miasta odpędzać nie dali; i temu miastu i cechowi naszemu ozdobą będzie."

Laurentius Markowicz, cechmagister senior, powiada dalej w replice swojej na zażalenie złotników o Piotrze, „że w rozmaitych miejscach nietylko w Polsce ale apud exteros (tak się rzemiosła przenosiłem), że mu niezazdrościwi ludzie dank w mir dać muszą, i którego Krakow ob singularem in Artificio experientiam radzi tym w cechu swym zatrzymać." Piotr Węgrzyn uczył się i wyzwolił się dawno, jak wypisuje z ksiąg dekretu Urzędu Kanclerskiego, który ~~przyznaje~~ rozstrzygając spór na korzyść cechmistrzów powiada: Quamdoquidem Magistri Seniores affirmarunt suum Petrum Hungarum hic Leopoli Artificium aurifabrorum didicisse partes vero in suum creatum in diversis locis etc. Ac. 1608 f. 5 i 13 Vol. 22

Stanisław Klisz złotnik, uczył się w Wrocławiu r. 1608

Mathias Słowszyk złotnik (przezwany także Słowski). Michał Łosowski sługa Kasztelana Jana Czaplica Kijowskiego zeznaje: Quia ipse et mandato Mgci Domini sui ad recuperanda vasa argentea pro necessitate eius Heri sui per famatum Mathiam Słowszyk aurifabrum civem Leopol. praeprefacta missus, praefata vasa juxta interisam sufficienter et integre percepit." Ac. 1608 f. 229. Ten sam złotnik zeznaje dług na 1000 zł Andrzejowi Gedimkowskiemu 75 ibidem. Syn jego Christophorus Słowski także złotnik r. 1611.*)

Bartholomeus Albrychtowicz aurifaber Ac. 1608 f. 711

Joannes Moskiewicz aurifaber w r. 1609

Foltyn Pilecki złotnik w r 1609

Marcin Rottendorff złotnik, zeznaje, że został winien Janowi krewnemu Ostrorogowi Kasztelanowi Poznańskiemu 300 zł Ac. 1609 f. 1505

*) Mathias Słowszyk zeznaje dług 1000 zł na rzecz szl. Piotra Czelińskiego Ac. 1614 f. 213 a 1200 na rzecz szl. Jerzego Laskorowskiego ibid. f. 537

(Mathias aurifex r. 1548)

a r. 1538)
Georgius Ganshorn (aurifici?) (pro cratere seu ciffo argentea Augusto regi juniori in sui adventum a Civitate loco muneris data ff. 73 in fertonis Codex extrakt. 1076 f. 499.
XVI

Martinus aurifex r. 1548 XVI

(Aurifici?) Miasto daje jako Krzyżmo nowonarodzonemu synowi Magnifici Dni Petri Barzy loci Capitanei craterem marcas ~~tres~~ 3 cum octo lothonibus Cod. Alamb. 1076. 1565 r.

Hieronimo (aurifici?) pro clenodio nempe cratere argenteo deaurato Rever. D. Stanislai Słomowski in adventum ad locum Archiepiscopalem juxta ponder. ff 54. r. 1566 XVI
Ibidem.

Christophorus Birak aurifaber r. 1610*)
Andreas Grondkowicz aurifaber r. 1610
Szymon Duchna aurif. r. 1610 Jakub Thorotzowicz i Mikołaj Siedmiradzki ręczą za niego, że ie wisi z 487, które winnien Magnif. Thomae Szymkowski vice-palatino za 7 grzywien srebra AC 1610 f. 287 Baltazar Lotner kwituje ~~…~~ Piotra Duchnę zł. z 1000 zł. 1613
Georgius Rottendorff + 1610 złotnik
Petrus Daurerth aurifaber Hungarus, civis Leop. AC. 1610 f. 606 (Piotr Węgrzyn o którego był spór w cechu)
*) Za Christ. Biraka złotn. mającego Lwów z urzędem miejskim o zelżenie sług magistr. ręczą dr. Abrecius i złotnik Henryk Auenstok, ne iter in oras Moscoviticas immoraretur AC. 1611 f. 831
W oficynie Siedmiradzkiego złotn. szlachc. Adam Żydowski zamawia manelle w wadze 60 aureos AC. 1611 f. 1596
Christophorus Kordlicz złotnik AC. 1613
Gregorius Bermucz, aurifaber Hungarus r. 1613
Joannes Moskovic aurif. proces z powodu non restitutionis catanae aureae alias łańcucha w mdyńskie Kuta valoris 300 ungaricalium AC. 1613 f. 1398.
Alexander Allembek złotnik syn Jana Alembeka i Krystyny Wolfsheldzanej AC. 1612

Petrus Kalj i Jerzy Jwaszkiewicz cechmistrze wyznalyja, aby towarzysze Jerzy Łabędź i Eliasz Ditrych pracowali dla Jezuitów nawet bez wiedzy mistrzów. (sine scitu et consensu) AC. 1612

Albert Siemionkiewicz złotnik. Z inwentarza po jego śmierci okazuje się, że był bardziej jubilerem. Łamanego złota koronnego pozostało za 51 dukatów. Bizuterye z kamieniami, puntały i łańcuchy złote pozostawione, mnóstwo pierścieni, manell itp. AC. 1612 f. 22.

Marcin Rottendorff syn Marcina złotnika. Przeciw jego przypuszczeniu od specimina elaboranda tj. do sztuki robienia na mistrzostwo zarzuca skargę młodsi złotnicy Krzysztof Soszyc, Jan Wyrzmirski, Mikołaj Kaczorkowic, Krzysztof Kudlicz, Marcin Grzegorzowic, ponieważ wbrew przepisom cechowym jeszcze trzech lat na miejscu jako towarzysz nie pracował ale zaledwie pół roku. cechmistrze Krzysztof Bierat i Simon Ruski, tudzież starsi mistrze Mikołaj Siedmiradzki, Jerzy Jwaszkowic, Stanisław Kryka, Kacper Hebes, Jan Moskiewicz, Fryderyk Purznic i Horatius (?) odpierają to, że Rottendorff, przeszło 10 lat w obcych krajach w niewoli się ćwiczył i w rzemiośle języki obcych uczył. Urząd radziecki odrzuca skargę, a oporni wyrokiem apellują do króla. AC 1615 f. 1428 v. 25

Piotr Siedmigradzki złotnik nazwany Hungarus mieszka w domu a stancji Krzysztof Paszkowski upomina się o jego góry o zwrot srebra (dzwonek pół miski srebrnych wzorowalnych, które mu dał do przerobienia. Również złotników Mroski odbierają świadków. AC. 1614 f. 92 v. 25.

Mikołaj Siedmiradzki złotn. zdesorowal kam. w rynku AC. 1614 f. 805

Zygmunt Fryczkowicz złotnik lwowski, pracował i umarł w Mohylewie, zbiór przez złotn. Mikołaja Siedmiradzkiego przeszedł metrze swojej macierzy Trembowelskiej zł 350 AC. 1615 f. 1174 v. 25.

Alexander Alembek złotnik mieszcz. wileński 1615 r.

Fryderyk Alembek złotnik osiedlił się w Anglii 1615 r.

Jakub Scholc.

Consules ... significamus: Quod cum Spectabilis Dnus Jacobus Scholz collega noster Consularis Officium Loncheri Civit. istius in se sustinens operam non mediocram in augendis commodis et proventibus Civitatis huius praestitisset domosque septem in Circulo Civitatis huius fundamentaliter et de novo suis propriis sumptibus et impensis pro commodo et utilitate Civitatis nuro erexisset, nihil aliud emolumenti exinde sperans se habiturum, nisi ut Respublica Civitatis hujus ex sua opera, studio, diligentia et impensis commodum aliquod perpetuis temporibus consequi ac sentire possit. Ne itaque Magistratus vel potius Reipublicae huius Civitatis eiusmodi laboris ipsius ingratam se praestat verum cupiens eundem Dum Jacobum Scholz alacriorem et promptiorem ad maiora audenda reddere – eidem domus cuius videlicet secundae per ipsum aedificatae aedi aciali adiacentis usum et fructum cum omnibus emolumentis censibus redditibus provenientis ad decennium dedit et donavit. Po upływie tych dziesięciu lat dom przechodzi na własność miasta.

Al. 1606 f. 260 v. XXI

Boim ma handel sukna. Boim i David Veres, przed 2 hospodare Al. 1612 f. 573 (ale Al 1610)

Bractwo Strzeleckie

Seniorowie tego bractwa w r. 1623 Melchior Parkoniz, Walenty Scholc Stancel, Marcin Rottendorf i Bartłomiej Chmiel oblatują następującą ordynację:

Roku 1623. dnia 25 maja. Porządek odprawowania strzelby darnej uprzywilejowanej z pozwolenia JMci Panów Radziec na to deputowanych mianowicie p. dra Syxta,

p. Dra Kampiana, p. Dra Dziurdzego. A iż to miasto pograniczne potrzebuje mieszczan dobrze ćwiczonych w roz-maitej strzelbie, tedy JMć panowie Rajcy przyczynili strzelby, mianowicie strzelba Dzielna pierwsza ma się odprawować po wielkiej nocy dzień św. Filipa Jakuba, pierwszy dzień po św. Michale, druga Hakownica w pierwszy poniedziałek przed Wniebowstąpieniem Pańskim, druga na św. Małgorzatę, trzeci na św. Wawrzyniec. Kurkowa w poniedziałek świąteczny a tego roku po przyjeździe p. Słowikowskiego we dzień niedzielę. Do tego artykuły strzeleckie, które są opisane, potrzeba obwarować, a to dlatego, że się siła dzieje excessów przy strzelbach dla mnogich pen w artykułach opisanych. A iż też panowie Rajcy przezwolili, żeby z cechu możniejszego dawali po zł. 2, z mniejszego i ubższego po zł 1. A panowie mieszczanie po zł 1. Przeto prosim WM, żeby była obwarowana i aprobacya tej kartki: A iż nam WM. raczyli przyczynić tych strzelb, tedy prosimy WMci, abyście WM. z kaski swej ~~dawać~~ obmyślili pro-vent na to. A ktoryby z pp. mieszczan nie był po-ważny do strzelby i nie strzelał, tedy powinien dać do wszystkich pp. strzelcom po zł 2. na proch i na kule i kupno obracać.

Act. 1623 Vol. XXXI p. 588.

Gabryel Langisz.

Należy do najznaczniejszych mieszczan ruskich. Pochodzi z greckiej rodziny. Spólnik Janiego Theofila. Według in-teraży z r. 1618 grudnia 15 w spółce z Janim za-kupili w Lublinie towaru za 18.000 zł (jedwabiu, artykułów kuśnierskich, sukna etc) z którymi towarami „idzie p. Jani do Wołoch i Multan handlować."

W sprawie swoim zawiętym z Strzeleckim jako opiekunem Zł... Janiego produkuje list hospodara multań: swego list na 5200 czerwonych zł., które mu tenże hospodar winien. (Al. 1623 vol. 31 f. 77, 78.)

Abrek

W testamencie wyraża się o Lwowie: natus hic in Catholicissima Patria mea Leopoli Christianissima wyposaża swoją kaplicę Divae Virginis Assumptionis in Vestibulo Eccles. Metrop. Zapisuje legat na sukny i szwy i na zapłacanie rzemieślników, którzy nie przez pijaństwo podupadli. Al 1624 V. XXXI f. 72

Po Istykowiczu miesz.

zostają książki: Wilhelmus Durandus, Statut Saskiego i Łaskiego, Horacy, Cicero, Virgil, Arystoteles, Justus Lipsius, Manutius, Machiavel, Erazm Rotterodamczyk, Terencyusz i manuskrypta. Al. 1624 f. 228.

Stolarz Zygmunt Rogozicz

robi znaczne legata; w inwentarzu Lfis narzędzi, które

świadczy, że robił wytworne rzeczy i snycerską robotę do której miał Schnitzzeuga małego i wielkiego 90 sztuk. Zostały po nim kunszty rysowane niemieckie, architektura drukowana, Kunstbuch z sztukami do malowania i książek nie mało (łacińskich i polskich) oprócz mniejszych, o których mówi: „już te drobne do czytania.

AC. 1624 f. 257

Vevelli. (obacz Kuszewicza Legacye)

Zygmunt III poleca konfiskatę towarów i depozytów kupieckich do Konstantego Wevelli należących:
„Uskarżono nam jest imieniem Urodzonego Stanisława Koniecpolskiego Hetmana Polnego Koronnego, Wieluńskiego, Barskiego Starosty naszego, iż mu Constantin Vevelli niemało summy pieniędzy na oswobodzenie od pogańskich jego więzów, miasto powrotu do wolności przyrzeczonej i pieniędzy wziętych nie oddał i nie zapłacił. A iż pomieniony Konst. Vevelli ma pewną część towarów swoich we Lwowie złożonych u Gabryela Markiewicza (Langisza) mieszczanina lwowskiego, chcemy abyście tych rzeczy z aresztu nie wypuszczali etc.

AC. 1624 Vol. XXXII f. 298 61, 90

Langisz cytowany udowadnia dokumentami, że żadnej własności Vevellego nie posiada, który przeciwnie pozostał jego dłużnikiem.

Relatio testamenti Pauli Rzymianin Muratoris.

Comparens personaliter Spectabilis Dnus Gaspar Grzegdzieski Consul et advocatus Ordinarius Civit. Leopol. atque honorati Domini Excellens Andreas Abrenius Medicinae Doctor, Bartholomaeus Uberowic scabini ejusdem civitatis jurati ad requisitionem Honestae Helisabethae olim famati Pauli Rzymianin Muratoris Suburbani Leopoliensis consortis relictae, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice benevoleque recognoverunt, quomodo ex officio nro tempore non ita pridem praeterito vocati et requisiti ad instantiam olim Pauli Rzymianin Suburbani Leopol. ad domum ejus in suburbio Haliciensi in platea Temryzarska inter Giliszowskie et Gasparis Gartka ab utrinque sitam, corpore quidem valetudinarii, mente autem sani per omnia existentis descenderunt, in quorum praesentia testamentum et ultimam voluntatem cum bona et matura deliberatione animi, verbis planis, veris et desertis per ipsum recognitam condidit et fecit, quod audiverunt in eo, quod sequitur verborum tenore:

Tenor relationis testamenti.

In nomine Domini Amen. Anno a nativitate Christi Domini Millesimo Sexcentesimo octodecimo ipso die Festae Sanctae Priscae Virginis et Martyris Famatus Paulus Rzymianin dictus, Murator Suburbanus Leopoliensis, in lecto aegritudinis decumbens, et morti, qua nihil certius est, propinquum se esse sentiens, nolens intestatus ab hac luce decedere, et occasionem litium successoribus suis aliquam relinquere, vocatis et

obtentis ex officio in domum suam inter Gyligrowskie et Gasparis Garstka utrinq. ~~sitam~~ in platea Tembri- circa suburbii Haliciens. Leopoliens. Halickie dicti, Honoratis Dominis Spectabili Gaspare Przezdzecki, consule advocato ordinario Civit. Leopol., Bartholomaeo Ukce-rowic et Excellente Andrea Abrecio Medicinae Doctore Scabinis juratis Civit. Leopol. in praesentia Rever. Patris Floriani Nazarkiewicz vicarii Ecclesiae Metrop. Leopol. perpetui in hypocausto ejusdem domus prefatae maiori finestris versus meridiem patentibus testamentum ultimae suae voluntatis verbis expressis ac desertis explicavit ac condidit hoc pacto:

Tenor Testamenti:

Naprzód oddaię duszę moię Panu Bogu Wszechmogącemu, w Tróycy ś. iedynemu, świadcząc się przed nim i Aniołami Jego, że w wierze Katolickiey zwanem chrześciańskiem Jemu się w opiekę daię. Potem maiętność moię wszystkę stoiącą i ruchomą, a mianowicie dział moiey części, który mi według wielkiego przypada, te ze wszystkich dobrach ruchomych i stoiących na żonę moię miłą na imię Helżbietę wlewam, oddaię i leguię według ordynacyi pierwszey, przed urzędem uczynioney, którą in toto approbuię, (nie) wspominaiąc tak i nie uymuiąc iey trzeciey części, która tyż żonie według prawa miasta tego należy, bo ta iey oddana iest i nie może się od niey oddalić.

Długi, które mi będą winni są:

Naprzód u Jmści Xiędza Biskupa teraźnieyszego Lwowskiego złotych Czterdzieści dziewięć groszy kilka.

U p. Marcina Wyrockiego pożyczonych od dwóch lat, na iarmark teraźnieyszy miał oddać; złotych siedmdziesiąt.

U mularczyków, a mianowicie u Jana Blicharczyka złotych dwadzieścia dziewięć, odrobił na to, jako powiada złotych sześć albo siedem. U Jakóba Sitarza zł. trzy. U

Grzywka Brzeskiego zł. czternaście. U Żołny zł. cztery.
(Dawid Thaumaturgos?)

W Żurowie miałem zbudować Kościół, na którego zmurowanie jest intercyza; mieliśmy go murować na pospołu ze szwagrem Wojciechem według intercyzy, na co jest złotych cztery sta i pięćdziesiąt. [Miałem też po tym roboty u OO. Franciszkanów, którą według intercyzy miałem zrobić, ale iż nastąpiła prośba Ojca Kustosza teraźniejszego, iż podniosłem wyżej murów, które jeszcze nie zrobione, a to nad intercyzę postanowioną, tedy niźli to owemu Ks. Kustosz O. Gorski zapłacić, jakoż podałem regestr jemuż i wziął go do siebie. Jednak w cześci wszystkiej cierpliwości była; tedy puszczam na uznanie mistrzów murarskiego rzemiosła a on powinien będzie, według uznania zapłacić komu będzie należało. A na to zadłużyłem się górnikom na wapno Steykowi zł. 15., Jackowi zł. 8, czekając pieniędzy od ojca Kustosza.

Której roboty miałem u p. Thorosa Lyskovigth, która także nie jest dorobiona. Jest jednak intercyza, według której odprawowałem robotę. Ale iż przyczyniłem roboty, która nie targowana, p. Thoros obiecał mi też zapłacić, bom gdy do roboty przystąpił, musiały się złe mury łamać i znowu jeszcze murować, więc ściany z ciosu kamienia ciosanego, podejmując ~~tż~~ także też i brantmurów ~~murowałem też~~ nad intercyzę podnieść, co mówię pokaże intercyza i tam co się ułoży, tedy powinien będzie p. Thoros zapłacić albo komu będzie należało; jakoż chodziłem do p. Torosa ale on odkładał.

Znowu robiłem u Wszystkich Świętych i już mało co niedorobionego zostało, jednak zostało też i pieniędzy trochę na to, czem się może dorobić. Przy tej robocie wytrzymałem Pannom tynkę, co mi obiecywały zapisać na kamienicy ojcowskiej, która nam należy, 100 talarów, które jedna Panna zapisała i miały mnie Panny kwitować; alem ja odłożył, abym się z przyjaciółmi swymi rozmówił, jednak rozumiem, iż to jest

Pannie Xieni przyjma.

Winnienem też był p. Wojciechowi cyrulikowi memu z procurowania darnego zł. 54. Ale na to sztrzemy cziu, jego na 100 talerów, oddatem Pannom do Wszystkich Św. to jest zł. 60.

Winnienem p. Janowi Sukiennikowi za sukno, co regestr jego pokaże. Także i też i do aptek, co dano i tory. ale to żenie zlecam.

Oddaję też i legują wiecznemi czasy dom z ogrodem Giżligowski, który kupiłem u Krzysztofa Giligego Pannom św. Klary względem z imię Boże i Fortunaty, aby za duszę moją Pana Boga prosiły, a na który darowizny do-browolnie zezwoliła małżonka jego Elżbieta stojąc przy nim, a to przez opiekuna do tej sprawy przyjętego urodz. szlachetnego pana Jarzeckiego, przedmieszczanina lwowskiego.

Pieniędzy żadnych ani srebra ani też złota nie mam nic i nie zostawuję po śmierci.

Quod quidem suum testamentum praedictus testator ratum firmum ac inviolabile fieri et majoris roboris gratia Actis illud praesentibus testamentorum inseri petiit, quod obtinuit. In cujus rei fidem sigillum officii Advocatialis Leopol. praesentibus est appressum. Nicolaus Zychinius, Judicii civili Leopol. Notarius. Ex actis Testamentorum Leopol. rescriptum. L. S. Advocatia-lis.
Quod testamentum attestationemque Honoratorum Jurisfidelium praedicta Elisabetha vidua relicta, per famatum Simonem Myszkowic ferendarium et tutorem genero hunc actum assumptum agens actis nostris inseri petiit et obtinuit.

Acta Consulatus z r. 1618. Vol. 27.

Testament Stanisława Dybowickiego Sacrae

Reg. Majest. Doctoris Medicinae, Konsula lwowskiego.
Posiadał dom w rynku między kamienicą Kampianowską
a Jakubuszowską. Umarł 1618 r. Testament bardzo
obszerny nie bez charakterystycznych obyczajowych szczegółów.
Pisał testament przed udaniem się na dwór królewski „dla
odprawowania porządku Jkr. Mości". Daje bardzo żarliwe i obszerne
wyznanie wiary katolickiej rzymskiej. Córki miał wydane
za szlachciców, Zofię za Piotrem Nasiłowskim, Cecylię za
Matyaszem Nosowskim. Chce być pochowany w kościele
archikatedr. pod ołtarzem św. Mikołaja. Pierwszą żonę miał
Barbarę Matiaszównę. Jurgeltu zaległego od p. Tomasza
Zamoyskiego starosty Knyszyńskiego należało mu się 150
flor. Robi polecenie z tejże np. 200 zł do katedry na kaplicę u ołtarza
św. Mikołaja za mszę. „Ruchome dobra moje różne są. A
najprzedniejsze są drogie klejnoty uczciwości i ozdoby mojej,
księgi, na których się ja uczył z woli i błogosławieństwa
Pańskiego tymem był, czemem był, dlaczego nie godzi mi się
ich ladajako obracać, aby po rendytach nie katowy albo
kuchowski córek moich na kądziel ich nie przerzezany albo
gdzie indziej szpetniej obracane nie były" — oddaje tedy pod
opiekę Grzegorzowi Syxtowi i dr. Abrekiuszowi. Czarkę złotą, na
której miał zł 200 dłogu u Jakuba Potockiego wojew. Bra-
cławskiego, gdyby Struś, starosta Chmielnicki (bo Potocki umarł)
nie wykupił, przyrzeka na kielich do katedry, aby dorobiony
był złota do 100 czerwonych złotych kielich. „Są blachy zbrojne,
otóż proszę aby poprzerabiać i ante omnem divisionem, żeby
cztery zbroje zostawili przy kamienicy, dobro spólnego nabłodze,
bo ta jest powinność stara domu tego, iż na każdą expedycyę
cztery osób powinni stawić uzbroić z dobremi puszkarami
i szablami. Było to u przodka mego, było i za mnie przyjdzie
Lwowina była barzo propter levem expeditionem."
„Na jakąkolwiek pamiątkę ~~pobożną moich~~ i nagrodę omieszkania
pobożnych moich Miastu w urzędzie moim, postanowiłem u siebie

./.

Miastu gratyfikować, przeto z działka, które z Moskwy zwiózł i zgromadziłem wielkiego sprzętem dać ulać działko, któreby wszystko kosztu do dwóchset złotych, a choć i co więcej, jeśli mnie Pan Bóg pozwoli na świecie, ~~postaram się~~, abym temu dosyć uczynił, na wieczną pamiątkę moją. Jeśliż mnie z tego świata zgonie, tedy sumieniem obowiązuję potomki moje, aby tę wolę moją wykonali, a to działko dali wyrobić, na którem żeby był wyryty Stanisław święty, pod którym żeby osoba moja była wyryta klęcząca z złożeniem rąk, a w promieniu żeby wse jego powej pod dwa palca żeby wyryto takie było: Sancte Stanislae ora pro me et pro hac civitate. Nad św. Stanisławem żeby była wyrysowana tabliczka z napisem takim: Stanislaus Dibowicius Premisliens. Dator, Sermi Regis Poloniae Sigismundi Tertii et Sueciae Regis Dominique Hereditarii Medicus, Consularis Leopoliens. hoc opus civit. Leopoliens. dicavit et donavit ob perpetuam sui memoriam. A do tego mój Gmerk dać wybić znaczny, ten:

S ✝ D

Oretur pro eo.

Ale to osobno mówię poddam na karcie rozmyślnej."

„.... A gdym więc się ściekał przeciw ubogim, nie radem ubogim udzielał jałmużny św., przeto za to niemiłosierdzie przeciw bliźniemu mam uciekać się do miłosierdzia Boga wszechmocnego... odkazuję złotych 100 do szpitala św. Stanisława na Krakowskiem przedmieściu.

Szpitalowi Ducha św. złotych 100.

Do kościoła metropolit. farskiego na dachówkę zł. 50.

Do bractwa różanego wianku zł. 20.

Do bractwa św. Anny zł. 20.

Do Mniszek św. Klary ~~złotych~~ na budowanie zł. 20.

(Katarzynie Simonidesównej)

O żonie swej drugiej pisze obszernie, wywodząc żale, że była niewdzięczną wszetecznicą: ażar niegodna i niecnotliwa niewiasta. (Ktoś na marginesie dopisał:

Raro datur Doctis
Casta puella Viris } a obok dopisek drugiego:
Mentiris!

Dybowski pisze na wstępie testam.: Ego Stan. Dib. Bartholomae a Kocko et Apolonie Dybowzianka ab Antiquo Sambor conjugum Civium Premisl. filius... Syna miał marnotrawcę, o którym z goryczą wspomina.
(Acta Consul. 1618. 551.)

Z inwentarza majątku Dybowskiego:

W gotowiźnie oprócz innej monety czerwonych złotych 349
" " 230
" " 20

Między innemi: czerwon. zł. 599

Złota gałka po moskiewsku zrobiona zastawna.
Roztruchan szyroki srebrny pozłocisty z pokrywką, alabastrowik na nożce.
Roztruchan drugi pomniejszy srebrny pozłocisty z wierzchu planeta Solis.
Oprócz tego dużo pomniejszego srebra.
Zegarek augsburskiej roboty pozłocisty.
Ksiąg dwie skrzynie pełne zapieczętowane.
(Acta Consul. gr. 1618 pag 769.

Do historyi jego syna, na którego się tak gorzko uskarża, Jana Dybowskiego, aptekarza, obfity materyał w pertraktacyi [illegible]. Syn ten, ożeniony z Wilczkówną, był razem z ojcem w obozie w Rosyi i zdaje się, że ojciec odsyłał go do Lwowa, powierzywszy mu dużo pieniędzy, złota, srebra, towarów, jak sobole, gronostaje, rysie, obrazy moskiewskie etc. (des richesses!!) które on trwoni, zostawia, marnuje. Żona, podejrzywając [illegible] wyplątuje, dając argument zdrady męża. Aptekarz bowiem zmienny pobłądził w aptekarstwie, [illegible] religii etc. Między innemi Adam Łodzinski zarzuty [illegible] Chmielowskiego zmienia w aptekarstwie. AC. 271, 310, 395 z r. 1612 Vol. 24.

Paolo Romano

W Sprawie procesowej p. 1234 Act. Consul. 1617 r.

Stające przed sądem Konsularnym ze skargą na piekarza Gaspara, że mu zrobił szkodę w jego domu (in suburbio Halickie in platea Temrycowa, inter domum Gasparis Garytka et aream Jarozowskie dictam) wywodząc, że stało się to, „gdy był na Pokuciu w Jezupolu na robocie" Acta C. zr. 1617 p. 2154.

Albert Kapinos

Przeor Dominikanów kwituje spadkobierców Alberta Capinosa, a mianowicie Pawła Rzymianina (zięcia) i Alberta Kapinoskowiego syna tegoż Kapinosa, z 200 zł, które Albert Kapinos zapisał był w testamencie z 28 ~~maja~~ czerwca r. 1611 na rzecz drugiego syna Pawła, obecnie zakonnika Dominikanina pod imieniem Tobiasz. AC. 1616 p. 741

Malarze

Paulus Philipovic pictor r. 1623.

Georgius Czwocherowicz pictor r. 1626

Szymon Wszyszynek artis pictoriae socius r 1626

Dalsi architekci lwowscy.

Andreas Bemer murator świadczy, że

Leonard Przekadzka Murator urodzony z porządnego łoża i z katolickich rodziców Adama Śliwki (?) sartoris et honestae Emerentiae A. C. 1616 f. 1.

Divisio lapideae inter Ambrosium Przychyłny et Adam Pokora muratores A. C. 1616 f. 17

Wilhelmus Fleg Italus murator ex civitate Sent in provincia Grisonum A. C. 1616 f. 65

Jacob Madlaina mur. detto.

Martinus Kogutkiewicz świadczy w Lwowie przytoczonym w domu zatyłnym dr. Novicampiana Zalińskiej nazwanej A. C. 1617 f.

Andreas Nierychły, murator
Stanisław Dobrzycki murator } świadczą o przerwitum urodzenie Stanisława Bobrka, złotnika przebywającego w Wilnie, syna Martini muratoris 1945 A. C. 1617

Simon Niedoperz murator A. C. 1617 f. 2026

Albertus Niepostuszny murator dictus Bobo A. C. 1616 f. 777

Comparens Honesti Christophorus Segmentarius Bobowicz, filius honesti Albertis Muratoris Bobo dicti Niepostuszny A. C. 1616 f. 780.

Simon architectus A. C. 1617 f. 1511.

Albertus Bobo murator A. C. 1617 1066.

Ambrosio Przychylny

Comparentes personaliter Adamus de Larto et Al-
bertus Capinoss Cechmagistri artificii muratorum Civ.
Leop. ad instantiam famati Ambrosii Przychylny,
origine natalicorum Nutclauss ex vocabulo vero
(vero?) ~~a~~ artis Przychylny nuncupati muratoris
Civis Leopol. ad perhibendum fidele testimonium citati
et ut juris est ratione infrascriptorum examinati pa-
lam et benevole recognoverunt atque formalibus verbis
sic attestati sunt: Sibi de certa et indubitata scien-
tia constare, quomodo praedictus Ambrosius Nutclauss
contubernalis eorum, pro filiastro suo ingenuo Petro
filio olim Simonis Nutclauss fratris sui germani
(moris?) minoris? Italiae ad civitatem Vestaneum
apud Ingadinorum Rhetos Liberos ab annis pene
septem ~~loth~~ literas ~~misit~~ miserit, postulando ut
exinde huc Leopolim sibi transmitteretur, prout etiam
voti istius compos factus est, nam vidua relicta
olim praefati Simonis Nutclauss memoratum Petrum
filium suum ipsi transmisit una cum literis suis
ad eundem Ambrosium scriptis et inferius adnotatis,
quem patruus ipsius dictus Ambrosius, in primis bonis
moribus imbuit deinde ad instruendum in arte mura-
toria suscepit atque inscribendo illum inter discipulos
eum pro suo ex fratre nepotem agnovit, dein eum ita
exercitavit, quod in ea probe egregieque profecit et
in socium ejusdem artis muratoriae de more ab eodem
patruo suo creatus atque in numerum caeterorum so-
ciorum hujus artis cooptatus est. Quae omnia cum
sibi optime nota sunt, eam attestationem sub iuramento
per erectionem duorum digitorum ad sydera praestito
dederunt. Quam quidem attestationem dictus Ambrosius
actis nostris inseri petiit et obtinuit. Hoc superaddito

./.

quod ipse donec vires in corpore sano fuerint pollicetur omnem curam et diligentiam se habiturum in fovendo eodem Petro filiastro suo ad hanc periodum cum ille aliquem idoneum vitae statum consecutus fuerit, eum, demque Petrum haeredem et successorem bonorum suorum ab intestato exnunc declarat nisi ordinationem aliquam aut Testamentariam dispositionem fecerit, ad quam faciendam salvam facultatem et potestatem sibi relinquit. Verificandum autem praedictum Petrum esse sibi ex fratre Simone Natclauss nepotem exhibuit litteras per matrem ipsius Honestam Catherinam viduam fratriam suam et per Joannem de Glogati affinem suum de data nona mensis Aprilis Anno currenti scriptas. Quarum tenor de verbum ad verbum est talis:

Tenor Literarum.

Domino Ambrosio Natclau (sic) Leopolitarum apud inclytos Polonos lapicidae seu lapidario peritissimo Civi Leopolitano fratri, affini observando. Salve plurimum optime Domine affinis Ualberene seu Ambrosi. Tum literis mei filii tum relatione plurimorum summa cum ~~letitia~~ laetitia audimus et percepimus ~~rerum~~ florentem rerum tuarum statum tum et animum paternum in tuum nepotem, meum filium Petrum. Quo in loco Deum precamur Opt. Max. ut tuam istam felicitatem perpetuam esse velit, tibique largiter recompenset benefacta in filium meum collata. Porro te rogo suavissime Domine affinis ut istum meum filium semper habeas commendatissimum, Eumque ~~in~~ seu ad nos domum relegas seu si id fieri per ejus refragationem non possit ut illum tuo freno modereris, ne ibi iuventutis petulantia persumeat. Hic apud nos omnia sunt salva ex Dei beneficio. Ego vidua jam annorum XX viva in paternis vestris aedibus una cum filia unica mea suavissima nepote tua eiusque marito optimo Joanne Dadagut, filio Joannis Juvenis tui congeneri et cognati, quem procul dubio nosti. Patrimonium meorum istorum liberorum adhuc est indivisum, et sic manebit, donec venerit ipse

Petrus. Caeterum meus gener Joannes da Clagut te plurimum saluere jubet et se suosque liberos tibi commendatissimos esse cupit. Nos denique omnes grato animo praedicamus et celebramus tuam istam erga nos beneficentiam qua fit ut paterna tua haereditate fruamur citra(?) molestiam(?). Deus te conservet, suavissime Domine affinis, vale salvus cum conjuge honestissima et filio meo charissimo. Vectanei apud Engadinos Rhetos Liberos. Nonis aprilis 1616. Tua ex animo Catharina ege(?) Nolpha. Et Joannes da Clagutt nepotis tuae maritus.

Actum Leopoli feria secunda ante festum S. Martini Episc. proxima A. D. 1616

A. C. 1616 Pag. 818 – 819.

MALARZE.

Wasili Lawryszewicz Ruthenus

pictor suburb. Leopol. w prawie z szlachcicem Stanisławem Nagorskim o 100 zł. A. C. 1616 p 820. 824.

Stanislaus Alexandrowicz pictor
Simeon " Boguszowicz pictor } A. C. 1616 p. 46, 248

Semion Terlecki malarz z przyjmenia Kra. kowskiego zeznaje dług 270 zł zaciągnięty u Marina Morawca podstarościego lwowskiego. Terlecki podpisuje oblig po rusku. A. C. 1616 p. 653

Nicolaus Hispanowic pictor A. C. 1617 p. 1655

Georgius pictor w sprawie osgradzkiej. A. C. 1617 p. 1700

Martinus pictor arendator brasseatorii A. C. 1617 p. 1116.

Joannes Liarnko A. C. 1617 str. 1136 Relatio Taxationis fundi et domus cum aedificiis sortis Joannis Liarnko. Na żądanie Anny wdowy po Pawle Piotrowskim mensator (stolarz) ~~Konsulis~~ Jaspar Przygrinski, med. dr. Abrecius i Hieronim

Waidolt scabini jurati, ~~...~~ czyniąc obdukcyą realności Ziarn-
kowskiej (descendunt in fundum Ziarnkowskie) in suburbio Cra-
coviensi dicto in platea Sti Stanislai inter Delubrum ritus
graeci fundationis Błahowiszczanie et domum ad fundum Grzgrowa
utrinque situm. Ibidemque ad affectationem praefatae viduae,
sortem fratris sui germani Joannis Ziarnko pictoris protunc
Parisiis degentis, eundem iure naturalis successionis concernentem,
taxaverunt i oznaczyli że wartość tej części nie 160 florenos polo-
nicales. (Genealogia Jana (Marcin i Anna) AC. 1598 XVII f. 849

Marcin Ziarnko (ojciec Jana) w transakcyi nazwany także
Kerner AC. 1573 f. 1579.

Marcin Ziarnko artificii pictorum socius AC. 1600 f. 905,
912, 950, 991 z Frankiem Zgodą po matce (AC. 1600 f. 784)
w replice Dominikanom o część brata młodszego w Zakonie posiada:
Brat starszy, któremu prawo pospolite dział równo podało, po nauce
i rzemiośle malarskim do Włoch wędrował, cząstkę swej, że się już
nazad pusiał i jest już w Wrocławiu" (AC. 1600 f. 950) No 70

Martinus Kerner (Ziarnko) stolarz f. 181 – 396 AC. 1574 vol. 9.

Fedko pictor AC. 1604 f. 189

Albertus Stephanowski pictor AC. 1581 f. 910 v. XII

Augustino pictori imaginem maioris altaris Ecclesiae
Metrop. noviter facti pro parte civitatis fl 8 gr. 20
rok. 1567 Codex. alembi.- Hepner.

Ławrysz malarz. Jure jego gzyruje inventarium rerum po
jego śmierci. Spadek nędzny. „Żadnej roboty malarskiej, ani też
materyi gotowej do rzemiosła oprócz samego naczynia ma-
larskiego nie zostało." Nadto opowiedziała drug nieboszczyków
mężowi winny gr. 125 u JMC. Józefa Mniszcha wojewody
sendomirskiego a stamtąd lwowskiego za Kopie, które brał sposobem
Mn. Jerzy Zagórski wedle relacyi: AC. 1610 f. 1255 v. 23.

Wrachunkach miejskich przyczyna: a consutione (?) velaminis
supplet imaginem Extremi Judicii in subsellis Scabi-
nalibus. za 1532. Szyntowa Hejner u M.S. ±

Andreas pictor AC. 1554 f. 51

Fedko pictor AC 1554 f 106

Herman pictor incola
Samboriensis AC. 1562.

Lucas pictor z Lwowie długu AC. 1570 str. 104

Andreas pictor Rutenus świętuje Dawida Rus. AC. 1570 f. 209

Nicolaus pictor AC 1573 f. 1534

Sienka pictoris wdowa AC. 1573 f. 1614

Filip Fedorowicz pictor AC 1599 f. 557

Ławryś pictor AC. 1600 f. 812

Jan Szwankowski malarz AC. 1600 f. 1842 pictor S. Regiae Maj. w Lwowie z Worellem o Zamurtynów.

Albertus Stephanowski pictor f. 910 AC. 1581 XII

Semion pictor ruthenus AC 1588 f. 1242 XII

Stanisław Szak malarz z Wilna cytowany AC. 1590 f. 1075 XIII

Josephus Wolf Scholcowicz Artis pictoriae socius AC. 1591 f. 1131 XIII

Przywileje Jana Szwankowskiego (już drukowany) AC. 1594 f. 1398

Laurentius pictor Civis Przeworscensis AC. 1594 f. 1533

Simon pictor, bawiący w Przemyślu r. 1597 XVII f. 517

Georgius pictor AC. 1606 f 431 XXI

Liberatio ex disciplina Pictorum Stanislai Alexandrowicz

Comparens personaliter Honestus Simon Boguszowic Armenus pictor Leop. Famati olim Pauli Bogusz Armenorum Leop. Pictoris filius ad instantiam Ingenui Stanislai Alexandrowicz Artis pictorum socii inductus et ratione infrascriptorum requisitus palam publiceque recognovit: Quod ante quinquennium praefato olim parenti suo ~~clarissimo~~ praedictus Stanislaus Alexandrowicz ad ediscendam artem pictoriam per quinquennium ~~praefato olim parenti~~ datus et commendatus fuit in qua quidem arte ediscenda per totum tempus quinquennii praefati olim parenti suo super omnibus morigerum se praebuit et satisfecit iamque annos disciplinae suae compleverat idoneusque ad liberandum se ex eadem disciplina fuit nisi parentem suum mors inopinata ante absolutionem eiusdem Stanislai Anno praeterito Millesimo sexcentesimo quinto invasisset nihilominus idem Stanislaus Alexandrowicz eandem artem pictoriam post obitum parentis sui ad tempus praefixum quinquennii perfecit et continuavit, ita ut habilis et idoneus ad liberandum ex ex disciplina et institutione eius artis merito censeatur. Quapropter ipse Simon Boguszowic non solum in bonis sed etiam in arte hac pictoria post parentem suum successor et officinae paternae administrator eundem Stanislaum Alexandrowicz ab eruditione et disciplina absolvit liberumque emeritum ac immunem facit, illumque liberis et numero ingenuorum suae Artis sociorum ascribit et adiungit. Memoratus vero Stanislaus hanc sui absolutionem Actis nostris inscribi petiit, quod uti aequum erat, obtinuit. AC. 1606 f. 105 Vol XXI.

Rzeźbiarze, snycerze.

Thomas sculptor kwituje Stanisława Cedrona stolarza z 200 zł. AC 1617 f. 1833

Thomas Szyfferth rzeźbiarz (czy nie ten sam co poprzedni?) zeznaje po polsku w sprawie Strehorowiczowskiej AC 1617 f. 1877

Drukarz

Matias Bernhard impressor Leopoliens. w sprawie sądu po księgarzu Hubnerze
AC. 1594 f. 1355 XV
AC 1591/8 f 1032 XVII i f. 500.

Novicampianus.

Rajcy (magna et urgenti necessitate gravati) sprzedają wójtostwo miejskie Dr. Pawłowi Novicampi. sprzedażem zastawnym (venditio temporanea et revocabilis) za 1000 fl AC. 1594 f. 1072 XV

Ładna ozdóbka kolorowa (cul de lampe)

na stronie 1012 aktów konsul. z r. 1593 vol XV.

Marcin Nowokampian

ożeniony z Abrahamowiczówną Elżbietą, córką tego samego Pawła aptekarza, z którym jego ojciec był interesami uwikłanym w sporze — Montecchi e Capuletti! Miasto pożyczył u spadkobierców Pawła aptek. 1300 zł, za co odstąpiło Nowokampianowi Kleparów.
AC 1607 XXI f. 400

F Drugi taki sam akt dla Alberta Andrzejowicza

Wilnek 1725 kowal

d. r. 1699 Ludw. Alembek rajca

Alembek Jan.

Rafał Borim rajca 1708

Nie stawił się zbrojnie u bramy halickiej mimo wezwania wraz z innymi mieszczanami (custodiae causa sub his turbulentis temporum vicissitudinibus) a indagowany o to wymówił się, że za pozwo o tem się dowiedział – urząd decrevit pro tali inobedientia muralem sessionem ipsum subire debere. Quod decretum postquam audisset respondit ex rancore veteri se iudicatum esse, atque dum jam fores stubae consularis praetransire deberet, cum vehementia quadam manu dextra in altum extensa minaciter invectus est in officium dicens: O nus (nóż?)! Quapropter pro his verbis minacibus et inhonestatione officium ipse ad carceres Portae Haliciensis deputandum esse adiudicaverit. Na przyczynienie się Wolfganga Scholca Wolfowicza, Andrzeja Mińskiego i Łukasza Leśki wypuszczono go z więzienia, że się stawi będzie po jarmarku jarosławskim. AC. 1606 f. 354 XXI

Siostra Alembeka za Confortinim on sam ożeniony z Scholcówną.

Debet Kirlenski na rzecz Alembeka AC. 1606 f. 716 XXI

Alembek Jan w r. 1598 siedzi w więzieniu, zdaje się za wyrok jakiś. W sprawie tej uchodzą Jakub Szolc i Simonides. Jakub Scholz mówi „że przez decret WM. do więzienia za pewny ex. cess jest dany i siedzi rebelliter decretowi WM. dosyć nie czyni, aby od tego więzienia był wolny" Scholz chce, żeby się wykupił i wrócił do domu, gdzie ma straszną dziewczynę (więzi) po kuzynie Scholca. „Urzędnie p. Alembeka upominam, aby wbić tego lekko nie ważył a raczej pomoc, dawszy sprawę o to się starał, ~~aby~~ jakoby dom ten dłużej bez dozoru i obrony jego nie był." Alembek nie chce mu gadać, aby wyjść z więzienia, ... bo ja teraz za instancyą p. Jakuba Scholza jestem do więzienia dany i w tym więzieniu arestowano mnie imieniem JMci Pana Simonidesa ja z niego wyjść nie mogę aż od JM. p. Simonidesa pisanie i wolność mieć będę AC. 1598 f. 331 (przebadamene strony)

Alembek ma dom w rynku, był kupcem.

Joannes Alembek ... in praesentia honoratorum Advocati et Scabinorum nec non et Quadraginta virorum huius civitatis ... declaravit quod verba illa quibus Magistratus se laesum existimat non in contumeliam neque in contemptum Magistratus protulerit. Qua quidem declaratione peracta Magistratus contentum se esse declaravit praefatumque Joannem Alembek loco et ordini pristino per omnia restituit. AC. 1606 f. 735 XXI

Joannes Alembek de Fraiborn jus civile r. 1567

Jan Alembek w r. 1615 ławnikiem. Dom jego w rynku szacowany na 6300 zł AC. 1615 f. 1059 położony był między domem Massaego a Justglacowskim.

Przy dziale spadkowym w r. 1615 (AC. tom 25 f. 1061) występują: Hieronim i Stefan Alemb. kuśnierze, Alexander złotnik, mieszcz. wileński i Fryderyk Alemb. złotnik mieszk. w Anglji. Chodziło o spadek po wdowie starego Jana Alembeka z domu Wolphowej.

W r. 1620 Alembek już Konsul, a w tymże roku także burmistrzem.

Alemb. w wojnie zaciętej z Stanisł. Krzyżanowskim (ożenionym z Confortinówną, swoim powinowatym. Wnosi do urzędu radzieckiego przeciw niemu skargę, że naruszył jego cześć i to w publicznem powiedzeniu Czterdziestu Mężów: „fortunas credeti zrzutlił, mnie człowieka kupieckiego i dobrze z łaski Bożej majętnego bardzo zadłużonym et tamquam nihil reliqui nie mającego być twierdził." W dalszej propozycji mówi Alembek: „I tak rok, gdy miał (Krzyżan.) pana brata Actoris na obiedzie, mówił: Kiedyby brat raz nie legł zająć, nie miałby co w gębę włożyć... W tej długiej chorobie mojej, gdy go kto pytał: na co stękam, powiadał: na pieniądze.

AC. 1623 V. XXXI f. 132, 181

H/ (plebАн w Żurawicy) Fryderyk Alnpek, (Reverendus et Venerabilis Plebanus Żoravicensis, był synem Jana i Anny Schalewny. (Legitimatio AC. 1624 V. 32 f. 679.

Rus

Chadzaliśmy często my opiekunowie nieb. pani Curfertino, ja (Wolf Scholc Wolfowicz) p. Piotr Zygmuntowicz i p. Jan Alnpek do JMci w. p. Konstantyna Kornallta starego w sprawie nieb. pomienionej. Tam gdy jednego wspomniał JegoMci jako na panu Hanusie Alnpeku wielkie miał pożytki, gdy u niego bawiąc wielką summę Kupców i do Niemiec wziął. Jako mu został pewną summę przeniesy ... a przecie nigdy nie pozywał go i nie był mu ciężkim. Ale oto i teraz nieb. gotowem pani Małżonce jego tu dzięki dawać, niech się nim broni od inszych kredytorów. Podziękowaliśmy swymy. Potem sprawa z zamku do JegoMci pani Alnpekowa, posłana mu do niej dziękuje za to dobrodziejstwo, przyjął wdzięcznie...
AC. 1626 V. 34 f. 355.

Kornakt

W Katedrze grobowiec Jana Alnpeka ojca Jana wspomnianego z takim napisem (Starowolski Monumenta Sarmatorum Cracoviae 1655) str. 292.

Joannes Alnpetius
Satis jam satis flagellis huius mundi trituratus
Hic in arcito sepulchro paleas reliqui
Anno Domini MDCI (1601)
Rex tremendae Maiestatis
Qui saluandos saluas gratis,
Salua me fons pietatis.
Preces meae non sunt dignae,
Sed tu bonus fac benigne:
Ne perenni cremer igne.

Alnpek spokrewniony z Szymonem Szymonowiczem (genealogia Szymonowicza AC 1629 f. 976 i zaś potrahtowana stąd Kuna po nim f. 1106, 1136, 1198, 1200, 1203, 1205; ...ślady ... Bielowski przeglądał). Szymonowicz zrodzony z Szymona Magistra i Katarzyny Smieszkównej; miał jednego brata germanum Andrzeja Szymonowicza i trzy siostry, Dorotę, Annę i

Krystynę. Andrzej ożeniony z Anny Wolfrigówny (miał handel sukna, pannicida) i zostawił czworo dzieci: Andrzeja parocha Sokołowskiego, Katarzynę za Stan. Dybowskim, Wolfganga, który jako student umarł w Padwie, Annę za nobilis Albertem Białobrzeskim i Annę mniszkę u Brygidek. Siostra Szymona Szym. Dorota wyszła za Szymona Grzegorza a zostawiła syna Krzysztofa i córkę Zofię za Stanisławem Wilczkiem. Anna była za Piotrem Rindfleiszem. Krystyna wyszła za konsula Kaspra Scholca, zostawiła czworo dzieci: Katarzynę za Wawrzyńcem Schmidtem, Annę za Janem Alnpekiem, która zostawiła czworo dzieci Fryderyka, parocha Żurawickiego, Zuzannę za Stanisławem Brykneren, obyw. krakowskim, Walerjana i Aurelego. (~~Tu jest zupełnie ojca naszego~~) Al. 1629 f. 976

Albeck otrzymuje ze schedy po Szymonowiczu 4000 zł Al. z r. 1629 f. 1192

Valerian w Krakowskiej obacz.

Silva Rerum

Sprawa Piotra Hrehorowicza

Pismo króla Zygmunta III do rajców miasta Lwowa donoszący, że Famatum Petrum Grzegorzewicz servitorem nostrum certorum negotiorum causa in Valachiam eundem in itinere ipsum interreptum et trucidatum esse. Quem cum certa bona et summas pecuniarias suppellectilisque copiosam apud diversas in eadem Leop. civitate personas reliquisse per modum depositi compertum habeamus, nostra autem interest certas ob causas id scire ea propter mandamus, ut sine omni mora et procrastinatione in presentia Famati Nicolai Hankiewicz defuncti ejusdem sororini, rerum omnium, pecuniae, paratae, mercium depositorum, suppellectiliumque ubicunque se inventae – zinwentowane, zebrać i opieczętować i przez tegoż Hankiewicza królowi przesłać oprócz złotem angsthem, także, co Piotr Gregorowicz dał z upominku virgini in spem futurorum sponsaliarum. Z Warszawy, 28 maja 1616. Magistrat lwowski przeznaczył ~~delegował~~ w tym celu adwokata i seniorów ormiańskich. Przysłali na wezwanie ~~Abraham Datko~~, Toros Bernatowicz i Józef Jakubowicz, ale ~~[illegible]~~ urząd radziecki nie uwzględnił ich interwencji, ponieważ Hrehorowicz nie urodził się we Lwowie i nie miał prawa obywatelstwa – wydelegował natomiast Gaspara Przezdzieckiego, Wolfganga Scholza i Grzegorza Dobrzkiego, przydając im jako towarzyszy 3 Ormian seniora dr. Abrahamowicza, Jakóba Zachnowicza i Iwaśka Mikołajowicza. AC. 1616 p. 382

Inventarium rerum Petri Hrehorowicz. Delegowani (ob. powyżej) udali się do domu lapidea Bogdanowska post eccl. Corporis Christi penes Thorosowicza ex una et Gabrieli Krzysztoforowicz parte ex altera sitam, przywołali gospodynię tegoż Petronellę Bogdanową, udali się zszedłszy z wyższego piętra, opieczętowali urządzenie drzwi ~~które były zamknięte~~ jej z pewnemi dobrami i; zastali siostrę Hrehorowicza, która broniła im przystępu do dwóch skrzyń, mówiąc, że brat żyje i że pogłoska o jego śmierci jest fałszywa. (Siostra Róża Iwaniszowa). Na zapytanie, czemu pieczęcie od skrzyń odjęto, odpowiedziała, że gdy przez grzib, przenoszono je na pewniejsze miejsce i przytem pieczęcie same odpadły. Gdy zażądano kluczy, odparła, że brat zabrał je z sobą, a otworzyć przez użycie ślusarza zakazał, jej strzec polecając. Delegaci nie mogąc przełamać oporu kazali ślusarzowi skrzynię rozbić. W jednej skrzyni znaleziono: Najpierw fascykuły papierów, między niemi przywilej na szlachectwo od nieboszczyka cesarza Rudolfa dla Hrehorowicza i jego brata, Józefa, na pergaminie i z pieczęcią wielką. Przywilej od Zygmunta Batorego na województwo mołdawskie Michałowi danego. Przywilej Andreja Batorego kardynała na pergaminie po węgiersku. Przywileje węgierskie na pergaminie Zygmunta Batorego. Do tego listy

listy papierowe jeszcze nieopieczętowane: 1) Do Rudolfa cesarza 2) od cesarza do Konstantina Mogiły wojewody wołoskiego. 3) Do tegoż 4) do tegoż od Nestorego Wiracha (?) 5) do Wiracha Wornika. Jeszcze zapis na rygałowym papierze nieboszczyka Rudolfa cesarza Piotrowi Strechowiczowi służący na fl. 5708 de data Pragae ultima Augusti 1601. Jeszcze karty rachunkowe ze skarbem cesarskim w niemieckim języku w numero 14, które urząd w księgi zapisał, z których nic może się dowiedzieć sprawie i wyrozumieć, ile nieboszczykowi w skarbie cesarskim zostało. To wszystko i teki i puzdro, w którym były listy cesarza tureckiego urząd w skrzyni zostawił. W tejże skrzyni były szaty, i nie spisanie, między inemi gorzerk żelazny niebozczykowski. W drugiej skrzyni także sklasty, materace, kołdry, przy etc. nej więcej szlacheckiego położenia. W trzeciej skrzyni znaleziono: kontrfekty cesarza Rudolfa, Michała wojewody i brata Piotrowego Józefa. Kontrafekt wojewodziny wołoskiej z dziećmi Basza-Stable, buławy, szabla, obrazki i farytum patentów. W dalszej szkatule były krystałowe. Hanko[w]ie indeprzai przez Franciszka o rzeczy tekuższe, a mianowicie brak być miało wedle inwentarza: i puzdro z 12 obrazami Sybill etc. Hanko[w]ie reklamował u właściciela domu rzymato krystałowe wszystkie jej przez Strechowicza powierzone.

AC 1616. f. 415 i dalsz.

Dalej Defensio Bohdanowej o zarzut przywłaszczenie rzeczy AC. 1616 f. 445.

Ob. dalej AC 1616. pag 451 zeznanie Petronelli Bohdanowej w sprawie upominków, które Strechowicz dał jej ojcu a swojej narzeczonej.

List króla Zygmunta do miasta z doniesieniem, że ruchomości po Strechowiczu zostały także u Bohdana Donowatkowica; żeby tego dochodził na rzecz spadkobiercy, Krzysztofa, synowca zmarłego AC. 1616 f. 542

List króla Zygmunta III nakazujący urzędowi, aby swoje pretensje do schedy po Strechowiczu od dnia 3 lutego 1616 r. wydawali pod utratą łaski królewskiej: „Za pismem Cesarza Jeg[o] M[o]ści i za czystem ukazaniem się urodzonego Stefana Schmidta podskarbiego cesarskiego o taki dług rzecz jego od wyż. aresztowanych zatrzymywanie…” AC. 1616 f. 759.

Rachunki przedłożone przez Krzysztofa Strechowicza, synowca zmarłego:

W sprawie Piotra Ormianina, Komornika śp. Rudolfa II cesarza rzymskiego summarius:

1. Anno 1601 ultimae Augusti dat. Pragae najprzód jest zezna,

nie danego Cesarza Jmci, że mu zostano za wody wzięte i na potrzeby cesarskie pozdane, jak o tem Kamiera recognizya fl. 5708 ~~35~~

2. Anno 1609 d. Pragae 18 Juli Copia mandatu do Joachima Hubera, podskarbiego Ces., w którym Cesarz zeznawa, że Hrehorowiczowi winien za pewne nakłady czynione ———————— 5000 f

A służby i usługi jego przeważne 8000 talarów co czyni 9333 „ 20

Za to przyrzeka Cesarz 5% dopóki suma nie będzie uiszczona.

3. Anno 1611 ult. Jan. Pragae. Lazar Henkiel zeznawa, że Hrehor. „dworzanin Cesarski" przy nim zostawił cesarski zapis na 14.333 fl etc. natto prowizyi rachunek, w którem mu przynosił czynszów tako i za służby 1883 zł.

4. A.D. 1611 ultim. Octobr. d. Pragae. Podskarbi nadworny Joachim Huber zeznaje, iż z debitem cesarskim z konfiskacyi części Nadratka miał zapłacić. Na co mu z Augsburskiej Rzeszkiej Komory naznaczył 3000 i zapłacił. A reszty f. 11.333, gdy nie dostawa, tedy i na to przekazano mu czynszu i augsburskiej Komory czyli 5666 f.

5. 6. Stephan Schmidt Insperii nummorum exactor daje relegacyą Hrehor. na 5666 f

7. A. 1612 obrachowano, że Piotrowi Hreh. po nad kapitał dawny przychodzi:

Za służby 13½ miesięcy po 30 fl	— 405 f
Od 14.333 f czynszu za 2 lata	— 1630 f
Dalszy czynsz po wypłaceniu 3000 zł	203 „
Za podróże wydatki	583 „
suma	2871 „

Wedle rekognicyi 1 cesar. kiej za wody ————	5708
Za wydatki i podróży swoje	14333 „
Wedle porachowania za nakłady i czynsze ————	2871 „

Summa 22.913 fl.

Ao. 1616 f. 910.

Rachunek Szefferbauerowej za ryby dostawione do dworu Królewskiego Ao. 1617 f. 1971. (14 beczek ryby słonej dla króla; faciunt 547 fl.; 78 kamieni wyziny, faciunt 312 fl., 18 karpiów dunajskich fl. 54)

które sobie obierze, Rajtarski, Husarski albo Kozacki; o-
statek, co armaty zostanie, te na pięć części dzielić, okrom
Jana. W izdebce mojej i w almariach w tej izbie wielkiej
podle sklepiku, sprzęt wszystek skrzyniany Janowi Synowi:
Szaty, Kozule, pościel, zbroje, pancerz, szable, buzdygan srebrem
oprawny, także sahajdak i rząd Kozacki srebrem oprawny i
z buńczukiem pod gardło koniowi, który w skrzyni leży, gdzie
zostawne rzeczy — oto wszystek sprzęt, co jedno w izdebce tej
jest, i sygnet mój wielki złoty pierścień. I tu kluczyma skrzy-
ka z skarbem klejnotu mego, księgi rejestra wszystkie, okrom
innego złota, srebra, klejnotów, pereł, pieniędzy i zostawionych
rzeczy, co do działu społnego należeć będzie; i tylko to przed
działem społnym Janowi ma być dane, jako jest wyżej na-
pisano, względem tego, że on później używać i pożywania tam
zaczynać będzie, niźli która z was i domu póki ja żyw
używać nie będzie. Mam za to, że się tam nie obrazicie.
Wszem to ufam o was, jako o cnotliwych, baczących potom-
stwa swoich, że mego jednego szczere syna mego Jana,
który na sobie nosi imię moje i insygnia domu Żółk-
wskiego stanie się oto będziecie radą i pomocą swą, jako
by ubogi dom mój nie zniszczał i nie był pośmiewiskiem
nieprzyjacielskiem. A iż się niedźwiadkiem wszystkim wesela spra-
wuję, które wam nie się rozkazane a jemu jeszcze nie, proszę
jeśliby go Pan Bóg za radą i pomocą waszą przyjacielem (t. j.
żony) obdarzyć raczył, proszę, waszmość sługom mi proszę, pomożcie
mojemu przyjacielstwu chęci swej, na co mu leguję pół kufek
wina i na inne potrzeby do uczty należące 100 zł; żeby mu
dano proszę, jeśliby się to za żywota mego nie stało."

Wypis długów pomniejszych okrom mniejszych i okrom tych,
w rejestrze długowym niemało już prawie straconych; rejestra
pilnie przepatrzywszy znajdą się tam ubogie ludzie upadłe, że-
by nic nie mieli czem płacić, tym Kondonujcie, niech za mnie
Pana Boga proszą.

Pan Potocki starosta Kamieniecki ..	został winien pięć	550 zł
Andrzej Potocki podczaszy Kamieniecki	winien	179 „
Jakób Potocki starosta białokamieński	„	380 „
U p. Stoteńskiego	„	656 „

Stanisław Kamieniecki [illegible] — — 120 zł
Salomon Bzarski 125 "
Wolph Scholc, brat nieboszczyk — ~~[illegible]~~ 797 "
Stanisław Scholc, brat nieboszczyk — 1006 "
Melchior Scholc, brat mój 1174 "
Józef Scholc brat mój 416

Inne długi wszystkie, które się na cedułkach znajdą, wy-pominając u możniejszych, a niedostatnim darowując...
Suma długów (tj. wszystkich) — 5450 zł.

O [illegible] mówi, że Jan go wszystkim do potrzeb przyjąć będzie obowiązany.

Raz jeszcze wspomina serdecznemi słowami, o zgody i miłości. „Ja też na onym świecie z miłą matką waszą nie przepomnę w modlitwach swych prosić Wam od Pana Boga miłości wspólnej i zgody. Z tym was Panu Bogu do jego św. straży i obrony zlecam. Oraz nie przypominając w jałmużnach, modlitwach duszy mojej i miłej matki wa-szej. Pisany we Lwowie, 25 junii 1605.

Wam miłemu potomstwu mnożenia od Pana Boga błogo-sławieństwa żądający Ojciec życzliwy.

Dobra noc świecie! Czołem z biesiady!

Jan Scholc stary Wolphowic m. p.

W dopisku jeszcze mówi, że uprosił ks. Perlickiego, oficjała i kanonika, aby synowi Janowi był patronem, obrońcą... Zięciów wspomina, aby córkom jego dochowali miłości i wierności.

Al. zr. 1610 Vol. 23 f. 758 — 774.

Odlewnictwo dział **O.**

Poręczenie za Georgius pixidarius że odstawi na termin wojewodzie Kijowskiemu tria tormenta.
AC. 1614 f. 343.

Doktorzy i chirurdzy Lwów AC 1614 f. 541. 574

Mohilina

Bohdan Dziewatkowic przyjął od „JMPani Małgorzaty Mohiliny i od JMPP. jej synów Gabryela, Jana, Piotra, Mojżesza 2000 zł. „i z prowizji wynajmuje jej „gmachy do mieszkania", w swej Kamienicy: sklep na stronę, woda ma być zawsze; izba na dole wielka nad tą izbą druga izba wielka malowana, do tego izba dla czeladzi, spiżarnia wielka i nowa na górze od ulicy ruskiej, szopa na krańcu na przedmieściu Krakowskiem". A gdy będzie wesele syna mego p. Piotra, tedy wszystkie gmachy do 2 niedziel wolne mieć powinna JeMość będzie. Po dwóch latach umowa ulega a pieniądze mają być zwrócone.
AC. 1615 Vol. 25 f. 746

Cechy według starego zwyczaju dostarczać muszą asystencyi zbrojnej przy traceniu złoczyńców; spór i opozycye przeciw temu AC 1614 f. 804

Boim przyjął miastu pieniądze
AC 1615 f. 871

Marek Szarffenberger ożeniony z Zuzanną Nowicampian, córką Dr. Pawła.

Mazapeta Konstanty Grek

zruszczony, syn Maniela i Maryny Langisz

Krzysztanowicz Konsul

posiada języc francuzki. Al. 1615 f. 1296 Orm.

Karawan turecki

przyjechał do Lwowa, nad którym był starszym p. Łazar Serebkowicz, ormianin Al. 1615 f. 1367

Córka Marcina Stanka za szlachcicem Czarneckim r. 1615, córka złotnika Dubny za szlachcica Węgorzewskim. Szl.

Płatnerz (armifaber) Jan Dyndyszowic

z inventarium et taxa bonorum tegoż znajdujemy:
Arma jam elaborata:
Zbroi zmelcowanych z szyszakami, każda po zł 11.
Zbroi polerowanych po zł 14 jedna.
Zbroja polerowana z szyszakami i karwasami i zna-
kolankami i z szyszakiem za fl 40.
Karwasów para złocistych po krajach, ze srebrnemi przec-
kami za fl 24 (stargował je p. Odrzywolski)
Karwasów para białych za 24 gr
Karwasów 4½ pary po gr 4 i gr 7½
Robota, która jeszcze nie jest dorobiona przez tegoż
Stanisława Szołtysowica płatnerza i dwu towarzyszów
Janusza Kosser Węgrzyna, Piotra Miłoszkowica i
Stanisła Stepensonn zaczęta:
Najprzód zbroji 13 pokrassowanych do polerowania każda
po 8 gr.
Zbroji brzussowych ześć, takaż robota z karwaczakami

za zł 14 summa za nie zł 84.
Szyszaków niedorobionych, których jest 40 tak polerowanych jako pobielanych każdy po groszy 40.
Karrasów, które jeszcze niedorobione, trzista sześć par 40, każda para po 3 zł 20 gr.
Zbroje, które zrobione po inwentarzu, jest ich sześć szmelcowanych, każda po zł 9.
Nitów żelaznych za 7 zł 20 gr.
Nitów miedzianych za zł 12 gr. 10.
Między narzędziami: brus do toczenia (stąd brusowanie)

Act. 1615 Vol. 25 f. 1597

Mohiła – Jurkowicz Orm.

Almas Jurkowicz ormianin i mieszczanin żółkiewski kładzie areszt na sumę 2000 zł, którą Małgorzata Mohilina hospodarowa ma na kamienicy Donowakie[illegible] w Lwowie, a to na rzecz pretensyj swoich do niej i do ich synów, które obliguje na 10.000 zł. f. Almas zeznaje, iż Małgorzacie wdowie po Simonie hospodarze wołoskim i jej synowi Gabryelowi oddał usługi przez niższe pośredniczenie celem osadzenia na stolicy Gabriela i cum maxima jactura rerum suarum, vitam suam periculis exponendo et summo cum labore rzecz tę doprowadził ad optatum effectum. W r. 1614 wziął listy od hospodarowej do jej przyjaciół w Konstantynopolu i tam starał się o to, aby Gabryel wstąpił na stolicę ojcowską; jeździł od niektórych przyjaciół wezyrzyka Mohiły Ali Baszy do Budy i Białogrodu, a wreszcie, aby nie spaść w ręce wroga Mohiłów, hospodara Tomszy wołoskiego

musiał przebierać się do Polski na Siedmiogród ku Stryjowi.
W roku 1615 wydany był powrnie do Alibaszy do Budy,
a po śmierci ks. Humienay, który miał go zawdy zupełnie
nie hospodarowi chronić, oddał go Habibowi Sirbena
z Tirnowa, który go 10 tygodni więził, aż nareszcie na
Kraków udał się do Polski. Obietnicami i prośbami Mo-
hiłowy zniewolony wyprawił się znowu do Alibaszy na
Koszyce i Hatwan a zobaczywszy u baszy pomyślnie spra-
wy petendentowy Gabriela wziął od niego listy w tej spra-
wie i z narażeniem życia udał się do Konstantynopola, gdzie
listy oddał Wysokiej Porcie. Otrzymawszy nareszcie zape-
wnienie, że Gabryel uzyska hospodarstwo, ale musi się
przytem osobiście stawić w Konstantynopolu, wysłał do
Mohiłowy wieść tę wraz z glejtem dla Gabryela przez
Karamechmet czausza i szlachcica Samuela Otwi-
nowskiego. Gabryel za pozwoleniem króla Polski udał
się do Konstantynop., gdzie mu Jurkowicz znowu
oddawał usługi przez dwa lata i pojechał do Kilji do
Skinderbaszy a od tegoż znowu do hospodarowej Małgo-
rzaty. Na jej usilne prośby pojechał znowu wraz z
dworzaninem królewskim Czudowskim (camerarius S.
Reg. Mtis) do Konstantynopola i tam (summo cum
labore et sedula et diligenti sua cura) ostatecznie
Gabryeliwi palatinatum Moldavicum obtinuit. Za
to nie otrzymał ani nagrody ani zapłaty. (Po łacinie)

AC. 1619 Vol. 28 pag. 834.

Ugoda z żydami

Prałaci, kanonicy i cała Kapituła lwowska chcąc ratować od upadku szkołę metropolitalną, zagrożoną przez nowo założone collegium jezuickie, zawierają ugodę z żydami, zapewniając im pokój i bezpieczeństwo od studentów i ich napaści, za co żydzi po wieczne czasy obowiązują się dawać rocznie na rektora szkoły po 20 zł. nie uchylając przez to dotychczasowych podarków, które dawali 4 razy do roku: na Wielkanoc, na św. Pawła, na Wniebowstąpienie i Gody, każdym razem po funcie pieprzu, po łucie szafranu i po 15 groszy dla młodzieńców. Do teatrów studenckich żydzi nie będą już obowiązani przyjmować kostiumów. AC. 1620 Vol. 25 f. 1289.

Kaplica Boimów.

W dokumencie fundacyjnym nazywa siebie Boim: Georgius Boim natione Hungarus. Kaplicę poświęca in laudem et gloriam Sanctissimae et individuae Trinitatis nec non salutarem memoriam ac recor- (jugem (?)) dationem Passionis Jesu Christi Salvatoris Nostri, tum et in honore intemeratae Matris et Virginis Mariae Sanctorum quoque Petri et Pauli Apostol. Georgii Martyris gloriosi Nicolai Episcopi et confessoris inclyti, Melchioris Sabae regis et cunabulorum Christi parvuli adoratoris, sanctorum quoque Catharinae et Dorotheae, virginum et martyrum Hedvigis Elisabethae et Marcellae viduarum, tamquam meorum ac consortis meae carissimae nec non liberorum ac generorum meorum tutelarium. Do-

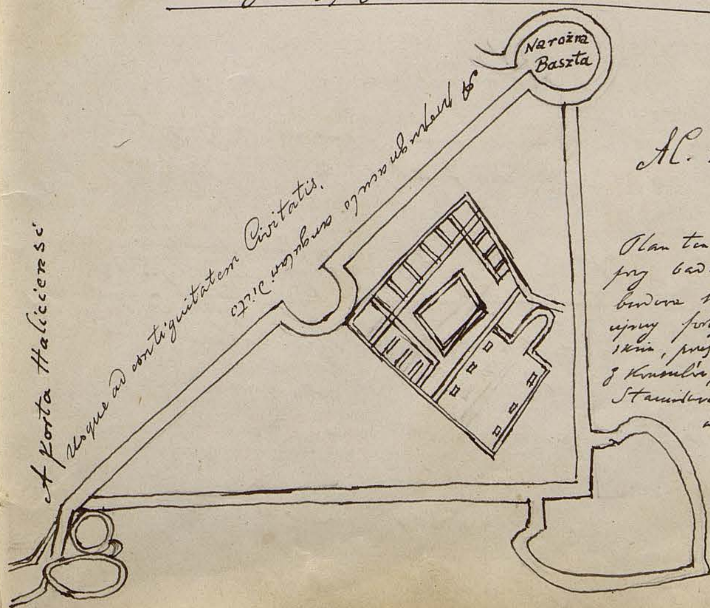
tejże Kaplicy summę ~~1500~~ 1050 zł razem, na drugich ~~1500~~ 1050 zł ~~o tym wykładzie~~ groszy liczy: ~~od~~ z zapisu Walentyna Warzeckiego 300 zł, 40 zł z prowentu tego legatu, od Pawła syna Boima 210 zł, od Melchiora Scholc Wolphowicza zięcia 170, od córki Katarzyny, wydanej za Zygmunta Brezlera 110 zł, od zięcia Mikołaja Scholza Wolphowicza 110 zł. Razem tedy 2100 zł. ~~a nadto~~ Jeśli nie stanie Leonhardowiczów patronami kaplicy będzie Kapituła et Senatus Leopoliensis. Następuje bardzo obszerne rozporządzenie co do mszy, kapłanów, modlitw etc. Kaplica ma służyć także za grobowiec rodzinny.

Syn Boima, Paweł dr. medycyny.

Jego żona Jadwiga Niżniowska.

Al. 1620 Vol. 28 f. 1605. Obleta fundationis sacelli sub titulo S.tae Crucis et jugis memoriae Passionis.

Plan sytuacyjny kościoła Bernardynów

Al. 1620 f. 2275
Vol. XXVIII

Plan ten zatwierdzony przy badaniu, czy nowa budowa kościoła nie uczyni ujmy fortyfikacyom lwowskim, przez komisyę złożoną z [illegible], starosty Mniszka, Stanisława Żółkiewskiego w r. 1600.

Kościoł św. M. Magdaleny

fundatorka Anna Petrokowska z Chmielnego . fundaje ten Kościoł wraz z klasztorem dla Dominikanów – zapisuje w swim testamencie na dalszą budowę znaczne sumy z kryteriami, a także szpalery i kobierce.

Al. 1614 f. 1154 Vol 25.

Mądrowicz

zostawia po sobie bibliotekę, synu napomina ąc, aby się uczył. Testament Al. 1614 f. 992.
córka jego za szlachcicem.

O. Pryn.

Dekret o oczyszczeniu miasta

Al. 1620 V. 28 f. 865

Ordinatio Caldeatorum

Al. 1620 V. 28 f 754

Ordinatio textorum

Al. 1620 V. 28 f 1240

Szyszak złocisty

niedy szczęsnemi szl. Grabolskiego darami odesłanego
Al 1620 Vol. 28 f. 2671.

O. Działa Montelupiego

[Ten Montelupi nazw. Sacrae Regiis Maj. Regni Poloniae a Posta Magister Al. 1622 f. 1237

Szlachcic włoski Dominik Montelupi w dowód uczynności dla miasta Lwowa każe dlań odlać dwa działa non mediocri precio z swoim herbem i nazwiskiem.

Al. 1620 V. 28 f. 2582

dom Massarego przeszedł na jego własność

Testament Przyjdzienskiego Al. 1620 V. 28 f 1672
nie interesujący.

87
44

Cech rusznikarski Samborski

z Lwowe z cechem ze ślusarzami lwowskimi mówi w swojej replice: „Cech samborski jest z szczególnego rusznikarskiego rzemiosła złożony, przywileje z wszystkich krajów otrzymał i inkorporowany jest do cechu wileńskiego i krakowskiego, gdyż wszakże nad te trzy cechy wileński, krakowski i samborski (nie może), któryby z szczególnego rusznikarskiego rzemiosła constaret." AC 1622 v. 30 f. 10.

Na czerwony złoty jeszcze w r. 1622

idzie tylko 2 złote polskie.

Nazwiska ormiańskie Orm

Torosian, Arondon, Axent, Agopszo, Torosz, Thoman, Norses, Sefer, Bedros, Hairbaraszowic, Romasz Romaszewicz, Kirkor, Kirkorowicz

---

Handel lwowsko-turecki Orm i Rus

Urząd konsul. wskutek mandatu królewskiego i na instancyę starosty lwowsk. Bonifacego Mniszcha, aby przyjeżdżanie towarów i wszystkich wszelkich tureckich u kupców lwowskich (celem konfiskaty) zarządza rewizyę, z której wypływa, że głównie Ormianie handlem ze Wschodem się trudnili. Mieszczan Ormian przyznano do tej rewizyi. Toros Bernatowicz winien dwom kupcom tureckim po 5000 zł; Gabryelowi Awedykowiczowi dał do schowania „hoyndarszych worków" Pietraszko, tu w Lwowie przewozu etc. Gabryel Kostrowicz zeznaje, że gdy Stefan Potocki był w

„Turczech w niewoli, wszysto nas Ormian 23 zaś, za któ-
rem wstawienstwem z więzienia wyszedł a z nas każdy
po sua rata parte wydawał liczbę, która była umówiona do
przeszczęścia sta zł dla nieoddania sumy przez p. Potoc-
kiego i po dziś dzień wisie." Okazuje się także, że
głównym kupcem w Stambule, utrzymującym stosunki
z Lwowem, był Turek Resul Czelebi, zapewne
według kartownika. Zjeżdżał on często sam do Polski, zawsze
ze osobnym glejtem królewskim. (Opis Ormian wie-
rali z Wschodem stosunki handlowe Rusini a
mianowicie Roman Strzelecki i brat jego Andrzej,
zwani także Krasowscy. Andrzej Strzelecki zeznaje,
że kupił u ormian muszkatel za 1800 zł safianu
i że mu winni ludzie w Wołoszczyk plus vel minus
6000 zł. Dalej Andrzej Bildaha, Stefan Chomicz,
Gabryel Langisz (ma tylko szeble ~~za~~ wołoszczyzna
jednego, a moja wszystka chudoba jest w Turczechi
w Wołoszczyk.") Al. 1621 Vol. 29 f. 122–145.

Broń ubikacja Gabr. Langisz

Gabryel Langisz wozi do Konstantynopola
brzost a przywozi do Lwowa i sprzedaje między
innemi kołdry za zł 45; 7 sajdaków po zł 45;
14 dziesiątków strzał po zł 6; 12 łuków po zł. 18; 2
dziesiątki strzał po zł 6. Al. 1621 V. 29 f. 231.

Kudl.

Zlewanie srebra

Złotnicy cech (senatorowie Jan Kudlicz i Sołtyn Pilecki) oskarżą braci Strzeleckich alias Krasowskich (także Krasuckich), mieszczan ruskich, iż półtoraki i inne monety skupują a w domu swym spuszczają (zlewają, przepalają) na fandzyber (zapewne Feinsilber) i zniosła kędyś zy- szą "a miastu i cechowemu przywilejowi, gdyż tylko nam złotnikom godzi się spuszczać srebro) ubliżają." Urząd wyznacza wizyję w dom Strz. na ruskiej ulicy i dopiero zastaje testy do zlewania srebra; Strz. przyznaje, że kupił srebra od Galarettego za 30 grzywien i że nie sam Marek Guray żyd Lwowski; jest 60 żydów, którzy od dawna srebro spuszczają, bo to nie zakazane. Za granicę srebro nie wywozi, tylko z mincerzami Króla JMci na Lwowie. Instygator niejaki twierdzi, że Strz. za kilkadziesiąt tysięcy półtoraków spuścił i więcej niżli do zlewania potrzebuje niż cały cech złotniczy. Złotnik Jan Grynwald zeznaje, że gdy wszedł do p. Galarettego: „przyszedł do sklepu, zastanę tam żyda, a on do sta grzywien srebra z kruszcu i szelągów zlewał i tłukł. Rusini świadkowie ekskulpują Strzeleckiego a instygator odpiera: iż Rusin przeciwko Rusinowi świadczyć nie będzie." Strzelecki nie przyznaje, że srebro za granicę nie wywozi — za zlewanie zaś skazany na 2 tygodnie więzienia i 100 grzywien. Apelluje do Króla.

Al. 1621 Vol. 29 f. 1215, 1220, 1232, 1234.

Jani Teofil   Ruś

Grek kupiec, po którego śmierci obejmuję opiekę nad jego wdową i synem Rusini bracia Roman i Andrzej Strzeleccy. Zdaje się, że nie bardzo rzetelnie gospodarują i że nie bardzo spieszą się z złożeniem rachunków i wyrównaniem działów, bo dopiero przybycie do Lwowa Vevellego, który występuje jako Magnificus Dominus Constantinus Vevelli nunc Seren. Turcarum Imperatoris Nuncius ad Sacr. Reg. Mttem Sigismundum III (zwdziny zamieszkały we Lwowie, i przedtem dzierżawca ceł mołdawskich) i upomnienie się jego energiczne o sumy, które mu był winien zmarły Jani i o depozyta u niego złożone, wprowadza w ruch całą sprawę spadkową. Vevelli wiedział sobie z ...dy po Janim sumę 24.800 zł za towary, jak brokaty, szafiry, kobierce, indigo, ... (między niemi jeden za 700 zł) W Lwowie mi... ...zenie dłużni, ciągnące się przez cały Vol. 30 aktów radz. interweniuje także Gabryel Langisz z pretensyjami swojemi wdzierając się na Strzeleckich, ... się w znaczne zawiłe. Niemniej wdowa po Janim, Marianna córka Mikołaja Gini, powtórnie poślubiona Stefanowi Laskowskiemu oskarża przez męża swego opiekunów o nierzetelność i niedbałość,

i przyjemnej o sklepie w sumie 10.000 fl. Inwentarz wykazuje w gotowiźnie fl. 9340, w złocie, srebrze (między innemi antiquitates) 1881 zł; w srebrze pozłocistem i białem (kufle, dzbany, rostruchany, szable, buzdygany, miska (4) tuziny łyżek, misy trybowane, czarki, „jabłka z perfumem 1500 zł, w cyrografach 42.612 zł, na długach 8939. Cały ruchomy majątek otaxowany na

65.732.

Między rzeczami zostawionemi szabla lita złocista i rząd srebrny pozłocisty „oddało się to p. Piotrowi wojewodzicowi multańskiemu alias Pietraszkowi."

Kobierce stanowiły artykuł handlu nieboszczyka i inwentarz wymienia kobierce adziamskie, kupiaste, białe, czerwone, lampartowe, kilimy, opony złotogłowowe na tle axamitnem, kołdry, z których jedna taxowana na zł 120.

Dalej wymienia inwentarz broń, sajdaki złotem i srebrem haftowane, [illegible], pancerze, halabardy, misiurki.

Garderoba obfita, chust tureckich tkanych złotem, srebrem i jedwabiem bardzo dużo.

Między cyrografami znajduje się jeden na 5200 czerwonych zł. Gabryela Mohiły, wojew. mult.

Al. 1622. Vol. XXX 1, 1783, 1843, 1947.

Melchior Scholz

Handel ryb.

Jan Leszczyński w zastępstwie Ojca Referendarie Regni oskarża Melchiora (Wolffowego Scholca) i Ludwika Stawikrowskiego, mieszczan, że „pozwani ryby słone na kuchnię Jego Kr. Mości źle niebezpiecznie warunkowali, przedilubuje za dobrą rybę, ano wszystka zła ryba była. Lina ziele, ledwie które warstwa szczuki." Melchior Scholc

Wolphowi tłumaczył, iż JMć p. Leszczyński na imię JKMci Pana Referend. Koronnego stargował był ryb wonych u mnie beczek dwadzieścia po grzywien 36, od których te ryby wzięli ją potargował, krzywdował się. Miałem ja tej ryby kilkadziesiąt beczek, kupiono jej na JeMci Pana Podskarbiego Koronnego i do Krakowa wiele ludzi a wszędzie dziękowano mi, iż dobra ryba była. Niechaj mi JMć pokaże uczciwego obdukcyj moich ryb i to co JMć przeczy, że tak wiele miało być lina. Więc i w szopku cechowanie było na każdej beczce ryb osobnie; mogłoby inszej ryby niewarunkowałej zarzucić a za moją udać. Od kilkunastu lat starej zakupuję i ryb wiele, a nigdy mi jej nie naganiają.

AC 1622 Vol 30 f. 450.

Quadraginta Viri

Decret Offic. Cons: ... hunc modum et ordinem servare debere decrevimus ut videlicet primum locum et ordinem Domini Scabini, secundum seniores Armenorum, tertium Mercatores, quartum artifices, quintum autem Ruteni in proponendis ~~et~~ enarrandisque votis suis obtineant.

AC. 1622 Vol XXX f 30.

Memoriale (CLXIX)

Notum sit omnibus. Tarditatem poenae gravitate supplicii omnipotentem Deum compensare. Post tot saeculorum noxas, quibus Civitas Leopoliensis Divinam Maiestatem offendebat, neque iracunda Dei Optimi Maximi fulmina ponere sinebat: in primis in Anno 1620 clades Exercitus Regni Poloniae, cum supremi Regni Cancellarii et Militiae praefecti Stanislai Żółkiewii interitu Ceciriana, post modum eodem anno

funesta Tartarorum per Cantiminum ducem Barbarorum Regni praecipuae terrarum Russiae ac Podoliae devastatio deinde vero bellum Turcicum cum Osmano Turcarum imperatore in anno 1621 toti mundo memorabile, demum autem, fames malesuada, Anni 1622 in Patriam populumque fluxerunt. Porro in Anno praesenti Millesimo Sexcentesimo Vigesimo tertio morbo pestilentiae plusquam Decem Millia hominum in Civitate deleta et tristibus exequiis funerique lugubri data sunt, Neque hic modum vindex scelerum Deus posuit, sed sub ipsum desaevientis pestilentiae tempus immisso coelitus calamitoso ignis incendio quatuor milla domorum cis vel ultra in suburbio civitatis Krakow, sic dicto una cum ecclesiis Titulorum Beatissimae Virginis Mariae, Sanctorum Omnium, cum monialium monasterio et divi Joannis, Basilicas omnes, Monasteria et Hospitalia Armenorum Ruthenorum, Synagogam itidem Judaeorum excussit, delevit et in favillas redegit atque ita Civitatem cum attinentiis ejusdem, bello, fame, peste et igne purgatam reliquit, Cuius Sancto Nomini Civitas per Memoriale praesens immortales habet et habitura est, laudes et gratias. (Czy nie mało to było na jeden pomnik?)

Al. 1623 Vol 31 f. 921.

Senatus Consultum

Excellentissimi et Spectabiles Dni Dni Mart. Novicampianus Med. Dr. Proconsul; Erasm. Sixtus M. D., Melchior Scholz Wolphovic, Joannes Alnpek, Barthol. Ubérovicz, Paulus Boim Dziurdzi Med. Dr. Consules residentes; Wolphgangus Scholz Wolphovic, Paulus Dominicus Slepner Med. Dr., Andreas Abrecius Med. Dr., Hieronimus Waydolt, Nicolaus Siedmiradzki et Stanisl. Kuszkowski antiqui consules Civ. Leopolien in hujus anni praesentis calamitoso pestis, famis, et belli Tartarici atque Turcici incendio, quod in supplicium ac poenam

./.

Malarze (Kontynuacya)

Romanus pictor w r. 1620

Giarnko Jan pictor protunc Parisiis in francia w r. 1620

Gregorius pictor w r. 1622

Bazyli Pachalski pictor 1622.

1/. pro peccatis Civitatis ejusdem Divinam Majestatem graviter laedentibus, in Civitate saevire agnoscunt, placando Numen divinum invocato Dei Omnipotentis nomine: Solenne votum fecerunt et faciunt, obligantes se et successores suos Altare Divo Rocho suorum in Ecclesia Metropolitana Leopolien. statuituros et quotannis tempora in perpetua votivum Missae sacrificium Die Natalis ejusdem Sancti celebraturos, hac voti praesentis declaratione.

AC. 1623 V. XXXI f. 888.

Złotnicy (Kontynuacya)

Stanisław Puszkowicz ze Szczebrzeszyna rodem, mieszczanin lwowski, dostał się do niewoli tureckiej i Mechmeta Uzer granicy przerwał u złotnika carogrodzkiego. Wykupił go ormiańin Łazarz Serebkowicz za instancyą pośredstwa Ozgi, star. trembowelskiego) płockiego (i towarzyszącego temuż lekarza lwowskiego, dr. Abrecka. Al. 1619 Vol. 28 f. 1174, 1684.

Jan Mośkiewicz. Narzędzia złotnicze taksowane po jego śmierci: młotów wielkich 11, lefelamer 1, famfamrów 8, zetkamerków i litamerków 8, fusymbrów 8 stemplów do fugowanych pasów 17, knajpstemplów 30, awczynów 35, rajsterkiel 1, koliser 1, cajzzynów różnych 11, pił 10, strutmeslów 6, szruba do odlewania, lefelhayzprów 3, nożyczek 8, bigcagów, flagcagów, abrscagów 5, cerlików 2, trubcagów 2, zetki 3, motiradka żelazna, purifels i slugifels, ingussów 3 flaz pośrodniej pary, draiel, cycągów 2, pił z rajsplami 5, strajfsztyn, klüfet, ~~basta~~ bastatów 2, garbaszynów 9, trapcagów 46 i par, falnogiel z kulą mosiądzową, rygli puszka pozłocistych, poncynów rozmaitych puszka, ambasów wielkich 3, sperak spadany, młotek rogowy, drugi drewniany, sznarayszyn swicht z szalami do srebra od 4 grzywien, stepczyn ołowiany, sztuka ołowiu, grinkt mały do złota, smigcang, plamazyn z ze trzema cęgami, deszczka do robienia, cybank do ciągnienia drutu, koltrynka złotnicza, cajgleda z szaflasami. — Książek cztery szkolnych. Al. 1620 Vol. 28 f. 1567.

Jan Gojecki aurifaber r. 1620 czy nie Gawecki?

Mikołaj Kazorkiewicz r. 1621 zeznaje, że na dług zaciągnięty u Mojkowskiego zastawił 4 łyżki srebrne złocone i książki w srebro oprawne Al. V. 29 f. 16.

Krzysztof Birak złotnik z r. 1621 pracował dla Domini-kanów, którzy upominają się u niego o 2 grzywny srebra V. 29 f.

Jakób Kwaczewski złotnik z r. 1622 Szlach. Paweł Wró-blewski wytacza mu pozew occasione restitutionis et repositionis argenti certi ad decurandam vaginam gladii spiculati alias na oprawę koncerza AC 1622 f. 190

Samuel aurifex r. 1622 (zapewne Siedmiradzki)

Krzysztof Birak r. 1622 jako plenipotent szlach. Brato-szewskiego do wykupienia ad tollendum scyphum vel cya-thum argenteum vulgo roztruchan zastawionego za 100 zł AC 1622 f. 436 żyje z r. 1624 ob. Mikury zapewne z towarem.

Fabian Kołomyjski na jarmarku rzeszowskim skutkiem pożaru traci cały towar złotniczy, wskutek czego miasto uwalnia go od opłat i kollekt AC. 1622 f. 1085.

Jan Grinwald, złotnik, (w procesie przeciw Strzeleckim żyje już Siemionkiewiczem) o zlewanie srebra mówi, że panu Vevellemu zdarzało się po kilka tysięcy złotych srebra zlić. AC. 1621 Vol. 29 f.

Fryderyk Allembek brat Jana Konsula, jak wypływa z listu, który tenże Jan produkuje przed urzędem radzieckim na dowód, że ma prawo zastępować nieobecnego Fryderyka — pracował dla dworu angielskiego w Londynie, gdzie bawił; pisze bowiem: „Oznajmuję się WMci stroną p. Malchera Paszkowica, iż przy mnie się dobrej udawać w opiekę mojej tedy tak Bóg opiekę moją. Przez Pana Brata mego, abyś WMci moich czynie a tych rzeczach, jako opiekun a Pan brat mój; dla mnie starał swego aż do przybycia mego, a ja go i owszem będę odsługować; póki długo ze mną, bo mam wolę tu postać aż przez zimę, bo się tu spodziewamy wesela Królewica angielskiego z córką Króla hiszpańskiego, ale jeszcze cicho, bo Król nasz jest w Szkocyi, ale kiedy przyjedzie, jako ma być na św. Michał, tedy się lepiej dowiemy, bo cicho chowają, a tak daliby Bóg na lato się stawię Wazynowi." Datum [illegible] 7 julii 1621. AC. 1622 Vol 30 f. 1225.

Jan Kudlicz zł. bardzo gorliwy w obronie interesów cechu. Wy-
stępuje energicznie przeciw złotnikowi Olbrychtowi Cayksfir (na-
zwanym w Lwowie także go Guteter), że naniósł z Krakowa na
przedaż roboty złotniczej ze złota i klejnotów za 30.000 zł., a
potem do Łucka na jarmark pojechał (podczas gdy według przy-
wilejów złotniczych lwowsk. we Lwowie tylko w jarmark a za Lwowem
chociażby jarmark towarów na przedaż obcym przywozić niewolno)
ku szkodzie cechu a szczególnie Kudlicza, który sobie z opuszczenia
jarmarku Łuckiego liczy stratę na 1000 zł. Cayksfir tłumaczy
się jako cudzoziemiec nieznajomością prawa i obyczajów. Urząd ra-
dziecki nie mogąc skonfiskować towaru, który nabył lub przedał, ska-
zuje go na 50 grzywien kary, z której ma jednak oddawać za-
mówione u niego przez Chorążego Kor. (Vexillifer Regni) wyroby
złotnicze. Cayksfir zgłasza apellacyę do króla, a Kudlicz appe-
luje także od tego wyroku, bo „nie potrzebny różnej roboty od klejno-
tów nie mógł i nie może odbytu mieć, gdyż jako człowiek cudzy i
nieznający obyczajów roboty swej porządnie przedawać nie może, jak
ten cudzoziemiec zwykł był czynić, po domach do różnych osób z
pierścieniami i czarkami chodząc. Ponieważ Kudlicz gwałtownie
wystąpił przeciw starszemu cechowi, oskarżając go o konniwencyę
z Cayksfirem przybyłym do Lwowa między nim a cechem. Kudlicz
zanosi skargę na autorytecie Szymona Fryderyka Preznica
i Jana Grynwaldta, że go zelżyli słowami, a potem w cechu
ruszyli go z miejsca (jego) zasiadającego w tej radzie nam na większy
jego kontempt p. Fryderyk privata authoritate kazał. Co w
ich cechu zelżywa jest bardzo, gdyż takim sądzeniem tylko tych
karać zwyczaj jest, którzy roboty fałszują."

Al. 1622 V. XXX f. 1588, 1644, 1659, 1682,
1699, 1724.

Sebastyan Strzadkowski złotn. 1663. ob. Ar. 89

Samuel Siedmiradzki urodzony we Lwowie z ojca Wojciecha malarza (był saskiej wiary a więc protestant); nazywano go także „złotnik Węgrzyn." Wyjechał do miasta Ungwaru w r. 1623, prawdopodobnie uciekając przed procesem we Lwowie, i przyjął służbę u Betlen Gabora, zapewne jako złotnik nadworny. Al. 1624 V. XXII f. ~~844~~ 944, 969.

ob. Siedmiradzkiego →

Fryderyk Prusznic za pozew wytoczonego przez lwowskich Jezuitów jego żonie — post fugam mariti — wyjaśnia, że robił dla nich lichtarze srebrne. Robota musiała być bardzo znaczna, skoro Jezuici upominają się o resztę (reliquum) niezużytego w robocie srebra, resztę tę oceniają na 2361 zł. (Al. 1625 V. 33 f. 115) Jakób Hruszyna imieniem Joannis a Zdanow in Olesko Danilowicz Terrarum Russiae Palatinum ~~ag~~ pozywa żonę occasione imaginis Dominicae Passionis ex argento confecta et triginta florenorum pro loco Calvariae mortem repraesentante alias na stołec per actorem citatae datorum. (opus affabre perficiendum) Ibidem str. 193.

Andrzej Lenar złotnik zaskarża szlachcica Burzajskiego o napad na dom i poranienie czeladzi (o godz. 13) i mówi, że Burzajski „zastał przy warsztacie czeladź robiącą, kiedy na warsztacie było do kilkunastu tysięcy, tak Jmci Pana Hetmana, jak Jmci pani Sieniawskiej, Jmci pana starosty Krasnostawskiego i innej drogiej ludzi roboty." Prosi aby szlachcica karano w myśl statutu toruńskiego i konstytucji z r. 1601 o bezpieczeństwie miasta Lwowa.

Al. 1626 f. 621 vol. 34.

Błażej Nittray towarzysz sztuki ~~[illegible]~~ złotniczej, będąc biegły i wypróbowany, stąd osądzony w więzieniu za to, że przemierzył w złotn. Rurskiego. Gdy ten umarł na zarazę, wszyscy jego towarzysze, „wyszedł z więzienia Fryderyk Pruszynie Stały tego, że w zgromadzeniu swojem niewiększym był." Nittray wyszedł. (AC. 1626. V 34 f. 955.

W Bełzie grają się łotrów cech złotników: wymienieni złotnik Andrzej i złotnik Wawrzyniec Mai. (AC. 1626 f. 355)

Jan Dordtman cechmistrz złotn. lwowski r. 1625.

Wawrzyniec Piszczymuszyc zł. jako rzeczył Fryderyka Pruszynie, który zapłacił, przezwany przez Jezuitów, aby wykonał zobowiązania, które wypływają z kontraktu inter Illustr. olim Elizabeth de Lezennice olim Procopii Sieniawski Marescalci Regni viduam relictam et Fridericum Pruszynie. (AC. 1625 Vol. 33 f 581

Paweł Zassadzki złotnik 1626

Jan Cizerski złotnik w Lwowie z szl. Hieronimem Zieleskim o koronę r. 1626. Korona o 9 patynkach wartości 400 zł. Koronę tę robił Cizerski dla p. Chwimierskiej

~~Seweryn~~

Sefer złotnik (Armenus Valachicus) Robił i zgubił Wawrzyńcowi Tacik, pełnymszy lwowskiemu trzy szable i siodło, które przekazane przez Tacika w testamencie na zapłacenie długów, były taxowane przez złotników lwowskich Mikołaja Siedmiradzkiego konsula, Andrzeja Lenera, Jana Grynwalda, Feliksa Pileckiego i Stanisława Dortmana, w imieniu Józefa Dayonowicza, mieszczanina, praesente quoque praedicto Seffero, aurifice vallachico, tanquam talium

./.

rerum autore et artifice atque creditore Laurentii Jacix,
który zeznał: „Iż ja te rzeczy J. Jacixowi przedałem, ka.
mienie co większe ormiańskie turkusy płaciłem w Konstan.,
tynopolu po dziewięć talarów złotych; szafir jeden, które
zaś granaty po dziewięć także talarów złotych." Złotnicy
otaksowali szable i siodło (ephippium) jak następuje:
Szabla ze smoczą główką: Ta szabla ma turkusów ma.
leńkich na pochwach główicy i na krzyżu wszystkich poli.
czonych w liczbie 345 po groszy 3 = zł ~~3~~34 gr. 15., śred.
nich ~~ na~~ 39 po 1 zł 15 gr. czyni 58 zł 15 gr.; (największych
34 po zł 4 gr. czyni 136 zł; granacików 33 po 6 groszy, czy.
ni 6 zł 18 gr.; srebra marcas trzy cum medio po zł 16
czyni 56 zł; pozłota aur. 15 po zł 5 czyni 75 zł; robota
zł 150, klinga zł 12; summa 528 zł 18 gr. Szabla
druga podlejsza z turkusem płaskim na głowie. Turkusów
maleńkich na pochwach, krzyżu i główicy 223 po gr. 3, tur.
kusów średnich ~~po~~ 43 po 1 zł 15 gr., turkusów największych
27 po 4 zł, granacików 25 po groszy 6, chryzolit na krzy.
żu zł 2., srebra mark. 3 po 16 zł., pozłota aureos 15
po 5 zł., robota 150 zł, klinga 12 zł; summa 486 zł
24 gr. Szabla trzecia najpodlejsza, w której na głowie
turkus spiczasty, turkusów maleńkich 54 po gr. 3; turku.
sów średnich 53 po zł 2., srebra marc. 2 ½ po 16 zł, grana.
cików 12 po gr. 6, cytrin na krzyżu (jeden ~~Z~~ groszy 15; pozłota
aur. ~~10~~ (po zł 5.), robota 80 zł, klinga 12 zł; summa 294 zł 12
gr. Siodło: Floszów błękitnych 24 po gr. 20, chryzo.
litów 18 po gr 12, turkusów drobnych 569 po groszy 3, tur.
kusów średnich 107 po zł 1 i gr 15; granacików 42 po
groszy 6, turkusów wielkich 8 po zł 4, ammendiny dwa po
zł 2, srebra marc 15 po zł 16, pozłota aureos 15 po

zł 5, robota zł 250, aksamitu łokci dwa bez ćwierci po zł 14; summa 814 zł. Testator Jacik utrzymywał jednak za życia i w testamencie, że go kosztuje razem 7.000; podczas gdy z taksy wypada tylko 2127 zł. (AC. z 1627 V. 335 f. 172)

<u>Stanisław Nikklewicz</u> złotnik oskarża Awedyka Awedykowicza Ormianina lwowskiego, jako przełożonego karawany t.j. Karawanbaszę, iż „on przeszłego lata do ziemi tureckiej do Porty jadąc i widząc dobrze, że w państwie tamtem tureckiem rzeczy wojennych, t.j. koni, lampartów, tygrysów, łuków etc. skupować i do polskiej ziemi wywozić nie godzi się, jednak i drugim Ormianom tego nie bronił i sam rynsztunku wojennego nakupił, a gdy tego Turcy postrzegli i rewidować wozów przyszli, on t.j. p. Awedyk actorowi niniejszemu nigdy nie szkodzonemu, ten wóz, na którym tych rzeczy wojennych najwięcej było, przetrząsać i pokazować kazał." A gdy Turcy ostro rzeczy obaczyli i ostro indagowali, Awedyk pokazywał starszego gamycza i powiedział, że to towar Nikklewicza. Turcy wzięli Nikklewicza do Andrynopola, obwodząc go, do Porty związanego odesłali, na Dywanie na śmierć osądzili, rzeczy wszystkie jego własne i pieniądze skonfiskowali — aż naresie kiedak dzięki ludzkości niektórych Turków wydobył się z niewoli. Do skargi dodana jest obszerna <u>Narratio historica</u> tego faktu, dość żywa i zabawna. Rzeczy o które chodziło, należały do wojewody Ruskiego.

AC. 1627 V. 35 f. 1335.

<u>Frydryk Alnpek</u> w r. 1628 zdaje się opuścił Lwów udając się zagranicę, wydaje mu bowiem miasto świadectwo prawowitego urodzenia a zarazem rodzaj paszportu, polecając Frid. Alnpek patricium nostrum aurificem Leopol. wszystkim i wszędzie gorącemi [i pochlebnemi] słowy. AC. 1628 vol. 36 f. 182

Grzegorz Benucci złotnik; synowie jego Jan Benucci (Grzegorzyc) i Marcin Grzegorzyc Benucci także złotnicy. Po śmierci ~~jego~~ wdowy po Grzegorzu pozostał zapas, świadczący, że prowadziła dalej warsztat po śmierci męża, a mianowicie srebro białe i złocone: pasy puklowane, figurowane, czarki, kubki, łyżki, garnuszki, złocone obręcze, w mydelniczce łoża i na tkaninach naczyniach etc. Al. 1628 V. 36 f. 764 i 1671

Michael Węgrzyn aurifex r. 1628

Grzegorzyc Jan (Benucci) daje w zastaw argentum certum in vasa ex arte elaborata. Al. 1629 Vol 37.

Kudlicz – Cajkfir (ob. Kudlicz str. 97) Król zatwierdził wyrok na Cajkfira, który płaci grzywny, ale oświadcza, iż jeździ na jarmark do Łucka i niekiedy po jarmarkach pomijając Lwów później nie będą, ale żadnym albo drugim ludziom stanu szlacheckiego do nich za Lwów albo dla drugich wyciągnienia albo klejnotów mych w domach szlacheckich odbywania później nie mieć, ten króla JMci Pana mego miłościwego dekret wiązać i zabraniać mi nie może – de quo iterum atque iterum protestatur. Al. 1629 f. 202.

Mikołaj Dordtman prawował przedsprzedawczo także dla cerkwi stauropigialnej, we Lwowie z popem tejże cerkwi Wasylem Bojarskim a chirurg Stanisław Dobiczowski i mieszczanin Jan Bujnowski zeznają, że zrobił jemu dwie grzywny i kilka łutów czystego srebra. Al. 1629 V. 37 f. 1869.

Joannes Duchna. Andrzej Jelonek, Jan Vaysz i H. nusz Scholc scabini fideles przisiadzaja, quod die hodierna coram illis famatus Joannes Duchna Aurifaber Civis Leopolien. octo ciffos argenteos dictos Kusze Illmo Dno Constantino duci Wisniowiecen elaboratos famato Vaskoni Kurilowicz extradidit, liberabat, qui octo ciffi dicti Kuszi tredecim marcas argenti ponderabant et in se continebant. Al 1566 Vol. 7 f. 701

Clemens aurifaber. Mathias aurif. Joann. Duchna aurif. i Mathias Stannifusor rekojmia, że zwróci Gener. Annae Dziedoszicka flr. 50 in auro vel catenam auream similis ponderis eidem restituit. Al. 1555 f. 292 V.

Mathias aurif.* David Ruthenus przyrzeka mu termin zrobienia i oddania złotego łańcucha lub zwrotu 50 aureorum flor. Generoso Gergio Świrski, u którego zań ręczył. Al. 1556 f. 320

Joannes Valkier aurifaber 1557 r.

Joachim aurif. 1558 r.

*) Mathias aurif. Nobilis Joannes Kolakowski Duscha Serenissimae Dnae Jzabelle dei Gratia Regine Ungaria familiaris proposuit in et contra aurificem Mathiam ... quia ipse suscepiend frameam auro et lapidibus preciosis Serenss. dni dni Joannis Regis Hungariae in exitu e Leopoli ad reformandam & Mathias aurif. negavit eandem frameam nec vidisse nec ad refformand recepisse & Al zr. 1558 f. 1065 V. Ob. rt 60

Joannes Orus, aurif. Generosi Stefanus Tribunus Sanocensis, Stanislaus Serenis. dni dni Joannis Sigismundi Dei gr. electi Ungar. Regis possiliator, atque Hermolaus et Theodorus Ligęzones de Bobrek fe.

cerunt & Nobiles Sebastian. Burzynski et Nicol. Łocki plenipotent in et contra Joannem Prusz aurificem civem Leopol. ad emonen. tollend et levand ab eo calicem et Patinam argentea deaurata, atque cyffum similr argenteum deauratum, que olim Revmus Dnus Felix Ligęza dei grat. Archieppus Leopol. ad reformandum eidem Hanussio Prus aurifici dederat. AC 1560 v. V f. 1413. Po jego śmierci upomina się u wdowy Katarzyny Mikołaj Kniaź Zbarazski o srebro i dukaty (aureos), które powierzył zmarłemu ad laborem. AC. 1560 VI p. 57, 214.

Hanus Bediger de Kolber aurifex upoważnia zastępcę Hanusa Gurbrecht Pomeranie do odebrania swoich rzeczy i papierów deponowanych we Lwowie u córki Georgii Pixidarii. AC. 1562 f. 509.

Georgius aurifaber, AC. 1532 spór z szlachcicem Klajskim, dworzaninem królewskim.

Joachim aurifaber występuje od r. 1533; z zeznania żydówki Hestery wypływałoby, że robił dla Jadwigi de Olesko palatinae Podoliae; ponieważ tej pani u niego kupiony i przesłaniony. AC. 1539 f. 947. Robił jak się zdaje także dla Kośnita w Halichowie, bo go tamtejszy curatus Stibor wzywa AC 1542 f. 1458.

Joannes Łucka zastawił umiera w r. 1534 Po śmierci upomina się szl. Bazanowski u wdowy ex argento et lapide ad laborand. dat. AC 1535 f. 344

Nicolaus Żydaczowski aurifex AC. 1533.

Joannes Augustanowicz aurif. obligatus est hono. rabili dno Mathiae Kruglicz altaristae Leopol. laborare pacificale argenteum super quod ipse

Joannes recognovit se marcas quatuor argenti et duos aureos ab eodem recepisse. Al. 1535 f. 407

Stanislaus Koza aurifaber civis Sandomiriensis 1537.

Joannes Duchna syn Jana przedaje Franciszkowi złotnikowi z Tarnowa instrumenta artificii aurifabrilis alias Czayk pro triginta florenis Al. 1539 f. 1016

Joachimus aurifex. ~~Konsul~~ Marcin Hanel / Hieronim Lopata i Erazm Haz Tarnicy, a daley Ormianin Thoros przyznawszy razem uwalniają go z więzienia, z którego wydaje się za instancyą zł. Blizińskiego. Joachim obwiązuje się zwrócić Blizińskiemu za 7 tygodni pro argento sibi ad labrandum dato 36 gr. Zaś Hanlowi obwiązuje się reparare cingulum argenteum sibi ad labrandum valoris 27 gr. Al. 1544 f. 288. Zeznaje wraz z żoną se teneri ac debere post omnem rationem factam pro rebus et in argento ac in clenodiis receptis 50 gr Generoso Nicolao Narajowski Praefecto Capitaneat. Stryjen. Al. 1545 f. 380.*)

Clemens aurifaber. obowiązuje się od kary zwinionej nań przez Melchiora a Panów Capitan. Żydaczow. quomodo ipse lapidem preciosum jacinthum ad elabrandum seu in annulum locandum ... mutare ac simplicem et alium lapidem loco dicti jacinthi in praedictum annulum ~~nulum~~ locare deberet. Al. 1546 f. 504. [Clemens aurif. *) Zeznaje przed urzędem radz.; quia turribulum, quod sibi honorabilis olim felix pro Ecclesiae Drohobicen. fabricandam dederat, mediam quartam marcam argenti in se continebat. Unde et ad praesens in hoc idem turribulo per ipsum Joachim ad instantiam Provid. Petri Grzegorzewicz aurificis ponderato totidem argenti ex integro comportum est, ~~neque~~ nec quidquam argenti de ipso turribulo sublatum vel diminutum extat. Al. 1547 f. 629.

Hanus Prus. Antonius artium Baccalaureus Ca-
nonicus Luceoriensis et in Oliesko curatus cyt.-
puje in et contra prov. Hanus Prusz in causa duo-
rum calicium Eccles. Oliescens. sibi ad laborandum
datis et crucis argenteae cum sede stannea. Al. 1554
f. 1810.

Joannes Walker Magister artis aurariae; na innem miejscu
nazwany aurifex Posranita [civis et incola Stryjen.] Al. 1549, 1552.

Filip Cotta Genueńczyk (niewiadomo czy złotnik ale
prawdopodobnie handlujący wyrobami złotniczemi włoskiemi)
umarł we Lwowie a krewny jego z Andrzej Cotta
zeznaje, że od Florentczyka Antoniego Pandolphi, kup-
ca lwowskiego, odebrał rzeczy po nieboszczyku pozostałe. W
spuściznie 100 ducat. węgierskich, przeszło 7000 asprów, około
3000 aspr. tureckich i moskiewskich a dalej: octo cra-
teres argenteos deauratos ponderan. dragmas, que cen-
tum faciunt unam libram in Thurcia, 391. Item
duos ciffos argenteos de albo argento 75, item cingulos
sex de argento dempto corrigio et axameto seu panno
ponderato in toto facit dragmes 1025; item una
zankel de argento deaurato dragme 60, Item decem
coclearia argentea ponder. dragmas 137, item manica-
lia de auro tria; item annullos 7 aureos cum lapi-
dibus; item 42 fronticales de auro et unum pro
dentibus purgand. instrumentum aureum; item nodu-
los argenti in parte maiori aureatos in altera argenti
albi 49 = dragme 77 cum media, item cruces, annullos
et auricularia toto numero decem; item clausurae
alias haczki argenteae toto dragmae 53; item lapi-
des decem. Al. 1554 f. 1822 i nast. Ar. 21

Sebastianus aurifex de Łańcut 1547

Martinus aurifaber (Martin Goldsmet) ~~przedaje kram~~ ~~naj~~ podział schedy AC 1463 p. 55 w transakcyi p. 177.

Niclas Goltsmed de Camencz AC 1464 p. 81

Jorge Goltsmeth otrzymuje stomnki z Wołczys 1468 p. 182

Mathias aurifaber r. 1483.

Augustinus aurifaber (także Austen Goltsmed) .. a famosis Dom. Petro Szczedzik et Johanne Grabowskij Consulibus de Sokale novem marcas argenti integras recepit et elaborare debet ex eisdem monstranciam in bona et optima forma et eandem paratam extradere habito suo solario pro Carnisp. proxime futuro § AcC. 1477 I p. 555.

Valentinus aurifaber r. 1492.

Joannes aurifaber r. 1502

~~Bartosch motaz i złotnik zarzeni promisit (Stanislaus~~ ~~de Wiszniów) insuper quatuor candelas~~

Martinus aurifaber, konsul, ad instantiam Religiosi Patris et famatorum fratris Tiburcii Conventus Beatissimae Virginis Mariae ordinis Sancti Dominici fratrum predicatorum prioris nec non Dominorum Valentini Ridel et Gregorii Consulum premisliens eiusdem Ecclesiae provisorum et patronorum obligatus est et se submisit Monstrantiam ex argento eidem per ipsos tradito hinc ad solemnia festi paschalis proxime futura elabrare et finaliter extradere prout eandem iam dudum iuxta superiorem inscriptionem et obligacionem suam ipse Dnus Martinus aurifaber terminare et elabrare debuerat. § AC. 1530 II. p. 954, 973.

Andreas aurifaber 1519 r.

Nicolaus aurifaber 1520 r.

Petrus aurifaber " "

Joannes aurifaber " "

Georgius aurifaber. Teść jego Mathias gladiator obliguje się za niego zwrócić Magnif. Burnete Colina de Chodecz 50 fl. Al. 1523. f. 497.

Joannes Thurlay złotnik zeznaje dług 50 gr. zł. Ele. brzeskiemu Al. 1523 f. 531. Tenże sam zeznaje że wziął (do roboty zapewne) od szlach. Demetryusza Krzyżanowskiego 3 grzywny srebra i 4 flor. in auro Al. 1523 f. 545

Nicolaus filius olim Żydayowski otrzymuje świadectwo od złotnika krakowskiego Mathiasa, quia plenarie apud eum artificium aurifabrile didicit. Al. 1526, f. 639

Stenczel Goltsmed posiada dom Al. 1464 f. 83.

Jan | Filipowicz r. 1633.
Piotr | Oprzężnik r. 1633 — ojciec w Jarosławiu. Syn Alberta Oprzężnika złotn. lwowskiego.
Jakób | Szyffczyc złotnik 1633
Jerzy | Bigłowicz " 1633 Marcin Drubowicz

Krzysztof | Kryka | Nobilis Michael Egry miles przyznaje oddanie miechystli, łuku i mituska, danego Beitler Gaborowi przez chana Sangireja Al. gr. 1632 f. 165
Stanisław Kryka osiadły z Grynwaltiusa.
Jan Kryka syn jego złotnik — ożenił się w Krakowie Al. 1632 f. 331

Jan Wyszymiński 1634

Braki w aktach Al. gr. 1635 t. 43 f. 299.

Dalej złotnicy:

Jerzy Kupkiewicz r. 1646
Albert Mika " 1647
Stanisław Szpot, 1645 syn jego Andrzej także złotnik.
Albert Wojtowicz, 1645, obywatel Krak. pojmany przez Kudliga za odmówienie oręgnia, Pawła Pełki.
Walenty Brzemiński r. 1645 uczeń złotn.
Heliasz złotnik żyd 1645
Ovanis Donovakowicz złotnik Ormianin 1645.
Andrzej Mackiewicz aurif. sonus r. 1648
Andreas Majerski aurif. civis Janoviensis 1678
Alexander } Gilingowie
Stanisław }
Marcin } złotnicy r. 1648 f. 639.
Matyasz Świrskowicz uczeń złotn. 871 Al. 1648
Paweł Dortman, syn Mikołaja towarzysz sztuki złotniczej z r. 1651 f. 573
Marcin Gutowski złotnictwa uczył się w Poznaniu (syn Adama) r. 1651 f. 599.
Andrzej Lichocki 1651 — obacz dalej: zabójstwo jego.
Wacław Żołtkiewicz 1651
Jan Ożarowski r. 1650
Szymon Ożarowski jego syn 1650.
Samuel Kowski 1650.
Jan Tokarski 1650

Król Jan Kaz. zezwoli Gabryelowi Lubowieckiemu jus caducum na dobra złotników nie cechowych i nie mających prawa miejskiego. Przy tej sposobności dowiadujemy się o następujących złotnikach ormiańskich:

Piotr (Bedros) Mardarowicz x)
Piotr Bohossowicz — obaj oddają się jednak na serwitoryat Andrzeja Potockiego, starosty halickiego, i na zgromadzenie cechu złotniczego;
Zacharjasz Milkiewicz
Sebastyan Abari

x) Czytam sam o którym mówi Sadok Barącz w Ormianach f. 68 (?)

Kogut, u którego wzięty znajduje siedzenie szkarłatne axamitne blachmalem i złotem nalijane, felcikltyn axam. złotem haftowany, strzemiona srebrne złotem sztukami sadzone, misiurka blachmalowa złotem nalijana, karwasy takież, obojczyk blachmalem i złotem nalijany, buzdygan złot. nalijany. Wartość siedzenia (rzędu, siodła) 2100 tal. twardych;

Piotr Stambol, u którego wzięty zostaje szabla valoris 100 zł, tabia czarne z blachmalem złotem i sztukami sadzone etc;

Zacharyasz Ormianin, u którego także wzięty znajduje buzdygan blachmalem, turkusami i rubinami sadzony, pałasz, siodło, szydy pozłociste; i w Konicu

Zacharyasz Rusin pod Zamkiem: lampa srebrna, dwa kielichy, łyżki &.

Al. gr. 1650 f. 433 i 442.

Daniel Kola z r. 1650 uczeń złotniczy.

Absalon Roll (Kola?) gr. 1654 (1513) uczeń złotniczy.

Albert Pazdorski uczeń złotniczy gr. 1654 (795)

Melchior Dunkwicz złotnik oskarża żonę swoją, Katarzynę Goszczyńską, o zamiar zamordowania go. (Al. gr. 1655 f. 2.) Zarnik z r. 1665

Andrzej Lichocki, złotn. oskarżony o zabójstwo własnej żony Katarzyny Dunkwiczównej (córki Marcina) Al. gr. 1655 f. 598

Andreas Konstant także Kostan (syn Jana i Anny Niziarównej) Al. gr. 1654 (51)

~~Mikołaj Grend ożeniony z Krzyżanką~~

Testament Fryderyka Alembeka w AC. zr. 1654 f. 7/189, 241 datowany 28 stycznia 1654, w którym tegoż roku umarł. Zostawia dom w Uhnowie na gruncie proboszcza Uhnowskiego, „który ja sam swoim własnym kosztem zbudował." Gotówki 400 zł w nowej monecie, 136 zł w starej. Srebra białego i złocistego za zł 50. Szkatułka z pierścieniami różnemi, Membran od Kaspra Hertraffa na 460 zł. Czyni zapisy rozliczne, między innemi także na dwa Kielichy Kościołowi OO. Augustyanów legaje Krucyfix wielki. Spadkobiercami czyni swoich synowców, czyni po Jemi Al. O żonie wzmianki niema. Do biografii testament nie dostarcza żadnego szczegółu.

Tomasz Elazewicz r. 1653 f. 864.

Nicolaus Troczowicz aurif. AC. 1658 f. 1208

Sebastyan Kuszkowicz, Patricius Leop. artis aurifabr. socius AC. zr. 1659 f. 442.

Et Fridericus Aurifaber hocce anno (1618) in capitulo Martiali comparuit ac aureum calicem aureorum 290 a se fabricatum egregia forma a piissimo et perenni memoria dignissimo Archi-Praesule Zamoyscio Eccl. Metropolitanae legatum capitulariter ad sacrificii usum reposuit. Józef. pod r. 1618.

Jerzy (Georgius) Dziurdzi tow. złotniczy w. r. 1660.

Mikołaj Grens oświeczy był z Krzysztofem AC. f. 921 r. 1660. wr. 1667 ...

Andrzej Teszkowicz także Toszkowicz złotnik AC. 1661 f. 668

Mikołaj Strykowski tow. złotn. AC. 1661 f. 1027

~~Jerzy~~ Rottendorff Marcin. W testamencie datowanym 26 kwietnia 1634 wymienia swój majątek nieruchomy: część Kamienicy Rottendorffowskiej w rynku, dziedzictwo na całej Kamienicy

w tyłku pole Smitowskiej i franciszkowskiej leżący, las
in extremitatibus laneorum civilium ex censu emphiteu-
tico locowany; trzecia część czynszowników z gruntem na
Skałce. Spadkobierczynią (małżonka [tyl. ktb.]). Potowicę winnicę na Ły-
czakowie pole winnicy Malcher Wolphowiga zapisuje OO. fran-
ciszkanom. Do szpitala św. Stanisław na potrzeby ubogich
trzecią część gruntów i czynszowników na Skałce i 100 zł.
Brata miał Benedykta Doktora. Opiekunami córki mia-
nuje Dr. Marcjana Grosweiera i Jana Grynwalda, szwagra
swego. Na testamencie podpisani jako świadkowie Jan Creuse-
valle, Jan Grynwalt, Bartosz Zimorowicz. W Connotatio
debitorum pisze: Jeszcze i to zeznawam. Roku 1619 Nie-
boszczyk Czerniłowski dał mi był srebra na Monstrancyą
grzywien 14 po zł 14 każda grzywna. Ja zrobiłem był mon-
strancyą przyłożywszy nieco srebra swego, który gdy kilka lat
u mnie nie wykupywano, przedałem ją ze szkodą swoją. Żona
zaś tego Czerniłowskiego, poszła była za p. Sulisgowskiego, któ-
ry także dał mi był na miednicę dzięgy mosiężne i gro-
szy starych trochę, które potem dennie pobrał nazad, a pusz[illegible],
którem mu był dał na to wszystko srebro, nie oddał mi i
w tym z Prusiech zabity jest. Jeśliby po śmierci mojej tę re-
kojmię moją pokazano i upominano się wszystkiego srebra
z niej mianowanego, tedy nie płynie. Bowiem dobrem sumieniem
zeznawam, żem nie został winien srebra, tylko grzywien 14
po zł. 14. A na to jeszcze nieboszczyk Czerniłowski nabrał u
mnie innej roboty za zł 30. Nieboszczyk p. Doktor (Kampian
pożyczył mi był 1200 zł bez wyrokowego Płata; Wypłaciłem
zł 500; winienem tylko zł 700.

AC. zr. 1661 Vol. 63 f. 914–926.

Ex quo revisione (skarbca Katedralnego) quoniam patuit tabellarum votivarum in magno numero Salvatoris Nostri Imagini in Cruce effigiatae pro gratiis receptis oblatarum, ordine distorto affixarum, notabilis per fures tacitos jactura, placuit Capitulo, ut omnes illae minutae tabellae argenteae quae in sui abundantia invisibiliter deperibant, in unam massam pro ornamento crucifixi Ejusdem in medio Ecclesiae pendentis conflandum reducerentur. Hujus operis non parvi negotium commisit capitulum custodi suo ac procuratori Capitulari, cum consilio ac scitu assistentiaque Nobilis Magistratus Consularis. Hae in frustra conflatae tabellae produxerunt pondus librarum alias grzywien Nr. Centum septuaginta quinque probationis ut dicitur próby jedynastej circiter.

Józefowicz pod r. 1699.

Anno Dom. 1635 in capitulo martiali Archivi Capitularis Curatores Petrus Brodowski, Jacobus Szczepkowski produxerunt.. bonorum inventaria; praesentaverunt et argenteam juxta vetus et recens registrum mensae capitularis supellectilem. Aureum quoque calicem cum patena eleganti ac solido artificio pro usu sacro capitularium a recolendae diu memoriae Suffraganeo Luca Kaliński, in Ecclesiam nostram vere munifico, testamento legatum, exhibuerunt, a cujus operatione floreni nongenti aurifabro soluti.

Józef. pod r. 1635.

Walenty Krzyżowski artis aurif. discipulus r. 1662
Michał Stryjkowski " " " r. 1662
Marcin ~~Tog~~ Trzciński zostaił r. 1661. przed ... Kamienicy Krakowskiej (1666)
Józef Ozierowski uczni zostr. r. 1662

Joannes Tokarski aurifab. Civis Leop. przed aktami radzieckiemi daje obligacyą: iż on podjąwszy się monstrancyą Wielebnym OO. Dominikanom Konwentu Żółkiewskiego na dzień św. Marcina w roku przeszłym 1661 według Kontraktu z tymiże z pomienionymi ojcami Dominikanami uczynionego i zawartego wystawić i wygotować a iż tak prędko na czas naznaczony t. j. na św. Marcin wystawić nie mógł, jakoż de facto nie wystawił, tedy teraz submittuje się i obliguje tę monstrancyą według pomienionego Kontraktu tymże wielebnym OO. Dominikanom na zielone świątki w roku da Bóg przyszłym 1663 praecise et indilate bez wszelkich dalszych zwłok i prolongatiey dokończyć i wystawić i skończoną onymże według wyżej mianowanego Kontraktu oddać sub vadiis iuris omnibus in bona eiusdem simul et semel dandis et conferendis et etiam incarceratione eiusdem repraesentantis personae propriae iuxta optionem praefatorum OO. Conventus Żółkiew. Ordin. Sti Dominici. In casum vero jeśliby (incarceratus takowej nie dorobił monstrancyi, tedy powinien będzie srebra tyle ile od przerzeczonych OO. Dominik. na tę monstrancyą i pieniędzy wziął tymże ojcom oddać, robota zaś przy nim zostawać ma.

Protoc. Off. Cons. ar. 1662 f 621 tom 65.

Andreas Teyskowicz (także Toskowicz) złotnik. W r. 1661 wraz z Tomaszem Zywerth rotmistrzem JKrMści respectu cinguli militaris germanici alias karpy z frandzlą ze srebra ciągnionego robionej (Protoc. Of. Con. ar. 1661 f. 224.

Andreas Jorgienson złotn. ożeniony z Marcelą Kudliczówną r. 1664.

Piotr Patterson złotn. osiadły w Brodach (w Lwowie zwany Jerzy Patterson). Szl. Gawendowski skarży go, iż dostał od niego pancerz z srebrnemi cętami po nieboszczyku stryjecznym swoim. Act. cr. 1662 f. 498.

Krec nazwany w aktach gr. 1665 (p. 64) purgamentum argenti.

Blachmal. Z sprawy Lwa z cechem kuśnierskim o używanie do roboty pewnego żyda, umiejącego szczególnie robotę około rysiów – oskarżony o to przez cech kuśnierzy Stanisław Maydeszowicz powiada: „Nauczył się tego dobrego od którychkolwiek żadne prawa nikomu nie bronią; jakoż jawna to jest rzecz wszystkiemu światu, jako siła rzemiosł cudzoziemskich, tak od żydów jako od cudzoziemców różnych, a mianowicie od pogan samych: Turków, Tatarów z Rusią przeszli i one de facto robią, jako to między złotnikami blachmalowe, haftarskie, farbierskie i insze tym podobne."

Ac gr. 1662 f. 288.

Michał Oleszyński złotn. zeznaje: Imp. Franciszek Oleszkowski, rotmistrz chorągwi księcia Czartoryskiego, wojewody wołyńskiego, „zajął mnie, żebym mu był votum zrobił i kazał mi 16 zł. obliczyć." Ac gr. 1665 f. 220.

Albert Szatkiewicz złotn. r. 1665 – { Zofia żona Franciszka Łaszcza kwituje się po 3 600 zł. Ac gr. 1674 f. 1051. }

Jan Meler złotn. r. 1665 – także Miller w r. 1678 rotmistrz.

Kreczmerowicz złotn. Została po nim kamienica, na której długi miał intabulowanych 2800 zł. Wdowa podaje inwentarz, ale nie obfity. Zeznaje: W ten dzień kiedy nieboszczyk umarł, przynieśliśmy od JM. p. starosty samborskiego do roboty, co obraz robił, zł. p. 280... Półmisków zostało się dwa srebrnych, które były w zastawie u Pana Dymitra w 80 zł za robotę, które był nieboszczyk zastawił." Ac. gr. 1666 f. 149.

Kirkor złotnik Ormianin na Krakowskim przedmieściu; zob. [illegible] spadku po Tadrze (Teodoraszku) Stanowiczu Rothmagistrze Vallachorum S. Regis Maiestatis wypłacon, że zrobił rzędy złociste. Świadkowie zeznają, że Stanowicz miał do odebrania od Kirkora (srebra ~~[illegible]~~ i złota sam) rzędziki dwa złociste, trzeci srebrny, na który dał (tysiąc 6 srebrnych, kubek srebrny i czerwony złoty) (Ac. gr. 1666 f. 443) tylko do roboty tych rzędzików pomiędzy zapłacić. Ibid. f. 439.

Grzegorz Bogdanowicz właściwie hafciarz, partaczył jako złotnik; a r. 1666 oskarża go cech złotniczy (f. 596 Ac. gr. 1666) złotnicy mówią, że od cechu ich teraz zszedł (f. 673 ibid.). Bogdanowicz według tego, że „robota ~~[illegible]~~ nieważna, osobliwie farbiarska, jako się to

tiaz przyszło, mosiądzowa i miedziana złocona i posrebrzana (przy Bogd.) za srebrną i złocistą była udawana." Bogdanowicz na zjeździe cechu złotniczego lwowskiego jest ich handlu fałszywego, gdyż kupiący sprzedał mosiądzowy albo miedziany posrebrzany albo złocisty za zł 15 albo dwadzieścia kilka przedaje za zł plus minus 100, titulo venditionis nescitur quo; a tego przychodzi cechu, że ten sprzedaż idzie z rąk do rąk fałsz w sobie przynoszący imputatur lwowskiej cechu, jakoby takową robotą fałszywą miał się bawić." Al. gr. 1666. f. 673.

Halanowicz Jakób regens 40 annorum z r. 1667 i loco Al. gr. 1667 f. 735. W r. 1669 stary przyjęty cechu.

Walenty Brzemiński. Anna Polanicka, szlachcianka, w testamencie swoim pisze: P. Wal. Brzem. złotnikowi dałam według ostatniej i ostatniej woli panny Katarzyny Mysłowskiej, siostry mojej, trzy grzywny srebra na kielich, który aby do braciej Miłosiernej oddany był (zrobiony). (Prosz. Al. gr. 1667 f. 772.

Abraham żyd złotnik cytrancewny? ulica Świętojańska wymieniony, miał na jego szlabowaniu zł 100 intabul. Al. gr. 1668 f. 1090.

~~Zygmunt Orłowski~~

Walenty Brzemiński. Szlachcic Krzysztof Żurkowski zeznaje, quia sibi in extraditione certi videlicet: mniejszej wagi grzywny i lutów 4 item łyżki srebrnej i lutów 2 srebra ab Valentino Brzem. plene & satisfactum est. (Al. 1668 f. 693.) Katarzyna Polanicka daje mu 3 grzywny srebra na kielich do Bractwa Miłosiernej (Al. 1668 f. 772).

Jan Paprocki aurif socius r. 1667 (f. 573)

Do Kielicha Polańskiego w Katedrze. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że robota lwowska; ofiarodawca Tomasz Polański musiał być mieszczaninem lwowskim; o istnieniu takiej rodziny świadczy testament Anny Polańskiej, wdowy Mysłowszczanki, która mieszkała na Kamienicy, nie umie pisać, ma stosunki i interesa z mieszczanami i rajcami, robi egzekutorem testamentu Jana Stefana Ubaldyniego, któremu córka swoją powierza & Al. gr. 1668 v. 69 f. 766—774. Polańska nazywana wprawdzie Nobilis ale to jej wtenczas tytulatura u mieszczan przybita.

Okup ormiański tygodnia w srebrze na osobnej kartce w kopercie małej.

Zabrzyski mylnie pod r. 1719: Dotąd żydzi złotnictwem nie trudnili się, bo pierwszy raz w tym roku zaczynają skarga cechu złotniczego na nich, że się tego kunsztu chwytają. Kr. f. 471.

x) Brzemiński i Meler. W sporze między Gasiukiewiczem a Czechowiczem o zetargi sreberne: Considerandum, że pozwany miał takiego najemnika pana Melera, który około drogich kamieni robi, ut constat zaledwie kiedy małego młotaczka zażył. A p. actor takiego najemnika p. Brzemińskiego przez kilkanaście lat w sklepie na dole chowa, który ustawicznie grandibus et tudibus malleis contundere massas argenti consuevit, aż się prawie obrzytłe mury kamienicy przy... ACl. gr. 1666 f. 906. (Jak świadczy zindagacyi o burdy między Brzemińskim r. 1670 ... Michała Podgórskiego towarzysza, Stanisław Kwasniewskiego także ... 1670 f. 786.

Jakób Bartoszewicz } aurifices Leopol. świadczą przed
Joannes Łasic } unedem matryk. ACl. gr. 1665 f. 695

nie trzeba pisać ... bo chodzi o matryki tylko ... ?

Krzysztof Musztafowicz z Kamieńca rodem, złotnik, służył u pana Babonabeka Rotmistrze Jego Król. Mci. Zeznaje o sporze między dwoma kupcami ormiańskimi, wyrzynał dla niego pieczęcie z literą ormiańskiemi. ACl. gr. 1669 f. 1015. Zowie go także Markoch. Był u Stanisławie w Tyśmie r. 1669, i jako złotnik robił z zamku Jana Mikm. P. Wojewody Kijowskiemu. ACl. gr. 1669 f. 1018.

Piotr Augustynowicz aurifex civis Leop. zeznaje na instancyę Bazylego Cybulskiego: „Zrobiłem rzędzik kozacki z pierwszym tamen jest, który JMć p. Bazyli Cybulski przed kilkoma laty u mnie kupił na tydzień jakoś, jestto złocisty był, tj. sztuki wielkie wszystkie złocisto, a sam wszystek biały przyczerny, których to rzędzika sztuczki jedne srebrne, dając JMci dla uznania lepszego, jakie być miały." Petrus Dubicki socius artis aurifabrilis zeznaje: „tą formą, jako sztuczki JMpan Cybulskiemu Pan mój dał, zrobiłem rzędzik kozacki biały z sztukami wielkiemi złocistemi, które JMć pan Cybulski kupił u pana naszego to jest p. Augustynowicza. Simon Sobieraycki, uczeń złotn. tegoż Augustynowicza, tożsamo zeznaje. (ACl. gr. r. 1669 pag 1140).

Bedros Zacharyaszewicz Armenus aurifex ACl. gr. 1670 f. 183. (nie ... Jana III bo w jego kamienicy ... był ... r. 1690)

Kazimierz Mackiewicz artis aurificum discipulus 1670 f. 395

Kirkor Seferowicz Armenus aurif. świadczy legitimum ortum Norsesa Mnyacaszowicza artis aurifabrilis discipuli. ACl. 1670 f. 526. obacz pisząc dalej.

x) Brzemiński zeznaje przez urzędem po Andrzeju Czechowiczu ... quibus intuitu rationis solutionis florenorum viginti intuitu lampadis argenteae Caltatae elaboratae. ACl. gr. 1671 f. 63. Jak wypływa z zapisku z ACl. gr. 1700 robił także rzędy (mijał ... srebra do naszyjnika dla JMp. Wilgi f. 12.)

Mikołaj Grens jako cechmistrz złotników przeciw Jeremiaszowi Haczewskiego mieszczanina ratione praepeditionis in artificio aurifabili, idque ex occasione circumductionis framearum laminis argenteis alias blachami srebrnemi per eundem citatum vagis et improbatis artificibus ad elaborandum e vili argento datae. AC gr. 1671 f. 272.

Tomasz Stycelowicz artis aurifabr. socius AC 1671 f. 1332.

Infidelis Simon Markowicz (~~żyd~~) aurifex, Judaeus Leopol. 1672 r.

" Jekko Szejwach żyd złotnik. 1672 r.

Jakób Halarewicz: Robiłem Ojcom Dominikanom montrancyę złotą z kamieniami drogiemi, perłami i rubinami i dyamentami; tę robotę stargowałem był z ks. Kłosickim, wówczas prowincyałem OO. Dominikanów. Kiedy mi do roboty ks. Kłosicki płacił, część mi dał pieniędzmi a część perłami. Wiedząc żydzi niewierni, że miał na przedaż perły, przyszło do mnie dwóch ich, t.j. Jekko Szejwach i Szymon Markiewicz, złotnicy żydzi lwowscy, prosząc mnie, abym im dał był te perły na sprzedanie, a to się działo przed jarmarkiem mościskim, dnia [illegible] temu miesiąc [illegible] [illegible] Dałem tedy im 16 sznurków pereł drogich na opisanie z kupie i klejnotów kilkanaście przytem. (Perły te żydzi zabrali i stąd się sprawa przed urzęd wytoczyła) AC. gr. 1672 f. 1394.

Kirkor Latynowicz (Grzegorz) złotn. w r. 1678 młodszy cechmistrz. Wzdłużnie ormianin.

Andrzej Rynk złotnik r. 1673.

Jan Lewicki złotnik r. 1673.

Jan Żyglicz towarz. szt. złotniczej r. 1675.

Franciszek Felsztyński uczeń złotn. w r. 1678

Stanisław Gołkajowski złotn. 1678

Marcin Szarkowski złotn. 1678. cechmistrz w r. 1682.

Marcin Kuderski (brat przyrodni Chocimowicza) złotn. 1678

Stanisław Kołaczkiewicz złotnik w Lwowie z cechmistrz. Janem Millerem i Kirkorem (Grzegorzem) Latynowiczem skarżył się, że mu w f. Golsztyna robił kaszli, w którego były dla wielkich przykrości nie mógł wytrwać mu i roboty jego i część na niego wszystka kazały AC. gr. 1678 f. 762

Jan Bedrosowicz z Kamieńca (ormianin) uczeń złotn. r. 1678

Marcin Wroński uczeń zł. w. r 1681

Piotr Dubiecki zł. cechmistrz w r. 1681

Jan Gadzik uczeń w r. 1681

Dominik Muchalski zł. w r. 1681 (ob. dalej)

Jekko Szmujłowicz żyd złotn. w stowarzysz. z Janem Mazarakim r. 1682

Albert Grodecki alias Zygmuntowicz uczeń złotn. w r. 1682

Franciszek Marguchi uczeń zł. w r. 1682

Marcin Golsztyn, złotn. w r. 1682 cechmistrz w r. 1690.

Starszy praw ormiańskich przysięgły
Dyrektor

59

Notatki

Archiwalne

II

32

cyna 12 19 34
2 st. 15, 51

Kobuna 66-75-54 (86)

Władzyni 100

Hanel 24

Tłumacze ormiańscy.

 Orm

Kirkor Awedykowicz, Christophorus Ryczka, Christo-
phorus Antaszowicz, Bernath Motyeszowic, Eddi-
bey Hołubowicz, Zacharias Strekowicz, tłumacze,
takową składają przysięgę: My przysięgamy Panu Bogu Wszech-
mogącemu w Trójcy św. jedynemu, Królowi JMci Panu
Naszemu, także miastu temu i urzędowi Panów Radziec
tutecznych, iż szczerze i wiernie w sprawach kupieckich po-
stępować, kupcom cudzoziemskim wszelakim i swoim wiernie
służyć bez wszelkiej szkody prowentów Króla JeMci i miasta
tego będziemy, także o wszystkich kupiach i przedażach
osobliwie cudzoziemskich chcemy urzędowi miasta tego albo
Panu tłumaczowi miejskiemu oznajmować, jakoby miasto
żadnej szkody w prowentach swych miejskich nie odniosło.
(AC. 1625 V. 33 p. 19)

Taxa srebra.

Złotnicy Jan Gryewald i Fryderyk Oruszny cechmistrze
taksują srebra po śmierci Piotra Ożgi, starosty trembo-
welskiego z r. 1624 dnia 16 lutego: Między srebrami:
miednica z nalewką grzywien 10 łutów 8, po zł. 14 suma
147 zł; konew złocista grzywien 8 (po 18 zł); trzy flasze;
para rynek; dwa kusze; andusa turecka; fajerka; czarki
złocone; 4 lichtarze; 11 talerzów grzyw. 20; 12 półmisków
grzywien 37; dwie przystawcie; warzochew srebrna; rydynek
złocisty; kredens; strzemiona husarskie; rząd turecki roboty usar-
skiej z puklerzami aspisowemi; kilka rzędów, budowe, pobocze etc
AC. 1625 V. 33 p. 365.

Prochownia

W r. 1626 zbudowaną przez Mar. Kampiana prochownię na Wałach wysokich, które Pirzyzyńskiemi zowią, wypuszcza miasto w dzierżawę Marcinowi „staremu Szlakowemu", „z tym układem, że nam będzie powinien stemple obmyślić, one według potrzeby zrobić etc., żadnego z tego umysłu z lontrerji nie wydzierżawiając się. I z której prochowni powinien będzie nomine arendae przezeczony Marcin na każdy rok dawać swego własnego, dobrego i próbowanego prochu, bez wszelkiego datku i nakładu miasta do cekauzu sześć kamieni dzielnego a w drugim roku także sześć kamieni muszkietowego." AC. 1626 f 729 Vol. 34.

Wilczkowie

zaczynają pojawiać się częściej (jako ławnicy) a mianowicie Stanisław i Walenty w r. 1626.

Statut cechu rymarskiego

znajduje się w AC z r. 1626 Vol. 34 f 481

Sprawa o obrazę Majestatu

popełnioną przez Ormianina Ohanowicza w AC z r. 1626 Vol 34 f. bog. 620 i dalej.

Testament szlachcica.

Jana Lubowickiego zr. 1624. Jałmużnikom Kościoła Gnieźnieńskiego OO. franciszkanów konia z siedłem Konstantowskiego i z rzędem wszystkiem, żeby odlewany zrobiły, który niech wisi nademną. Drum szpitalom żeby biedy. Czeladzi Szartowskiemu konia wilczatego z kulbaką z parą pistoletów, ferezyę czerwoną, dołomen obleczysty... ~~Chłopu~~ Mistrzie dołomen lazurowy, podjezdek ciszy. Chłopu Krzysztofowi podjezdka kupić i dać mu z kilkanaście złotych, i wolnym uczynić, niechaj jedzie gdzie chce i także o innych cudzoziemców, żeby byli wolni, o co proszę i o o co proszę dla Boga. Ciało grzeszne żeby było jaknajprędzej pochowane, tylko proszę, żeby mnie jako najprędzej chowano. Na pogrzeb lepiej tarianek, w którym jest 520 zł., u Pana Brata przypięta sta złotych czy mniej czy więcej o czem lepiej wie Pan Brat, który te pieniądze z tym tarianikiem na pogrzeb oddaje. Panu Bratu Wojciechowi kolebę z parą koni wilczatych; pani bratowej kołbeczkę srebrną i z zapinką; panu Ojcu pół puzdra łyżek i koń wilczaty siodłowy; szwagrowi żeby tę, z którą chodzi, tam z brzęczcami złocistemi, pas bandoletów i puszkatery srebrny; pannie Zieni Gnieźnieńskiej siostrze swej pas czarek w sidłuszych, pani Kotowieckiej pół puzdra łyżek i czareczkę jedną; siostrze Popowskiej pół puzdra łyżek, czarka jedna, pierścionek złoty z dyamentem; do tychże zakonników srebro z dawniej na kielich... Z tych tam rzeczy, które są we Lwowie, żeby siostrze Pannie Halszce sprawił pas jakie cudny z gruntu. Do Kościoła do Kuszynie żeby srebrem lity...

AC. 1626 V. 34 f. 70.

Muzyka

Marcin Karpiowski

muzyk lwowski w testamencie legata grzywie wszystkim kościołom dwie grzywny; złotych na zakupno sukna dla zacnych ubogich i na obiady dla biednych. Zostały po nim instrumenta muzyczne szałamaje, kornety, mutty, sztorty: Nadto ubrań: ferezya, naduszień, dołoman. AC. 1626 f. 441

Statut cechu garbarskiego (cerdonum)

znajduje się AC. 1625 Vol. 33 f. 396

Kucz ormiański (także Chuc) Orm

był rodzajem religijno-narodowego sądu (species residentiae praetorianae). W takim Kuczu Ormianin Torosz Harbarasz i drugi Rabiczka został wyklęty i od Kościoła ekskommunikowany za grzechy przeciw „naszym." Zanger t.j. sługa starszych ormiańskich przyzywał do Kuczu. W Kuczu zasiadało 20 mężów. Rabiczka i Harbarasz z sprawcami żalą się o to zajście, których świadectwa będą zabrane; urząd radziecki zapobiega starszym ormian o przywłaszczanie sobie władzy i zakazuje conventicula.[x]

AC. 1625 f. 797 Vol. 33.

Ordynacya na hamały

Magistrat zważywszy, „iż nas częste skargi na mixtat-niki, drążniki, cepaki i na tych, którzy drwa rąbują i z listy po drogach chodzą, że acz za łaską Pana Boga Wszechmogącego chleb znacznie ~~dostanie~~ tanieje, oni przecie na to względu nie mając od ludzi .... wielkie zapłaty domagają" — ustanawia do-kładną taxę od składania ciężarów, rąbania drew i przyjścia z listami.

AC. 1625 V. 33 f. 1220

---

[x] Mocno ich stąd poturbowano; instygator wziął to za rebellię i sądzący ormian wyjęcie głowy a przycięcia języka; * dwóch Ormian, którzy w Kuczu główniej radzili zamknął ~~[illegible]~~ na miesiąc i skazał na banicję 3 letnią z miasta i na duas libras auri puri pro reparatione civitatis. Król znosi ten dekret, ale Ormian nie wypuszczono, aż za drugim surowym nakazem.

Sprawa Ostrowskiego

służącego Polickich braci, właścicieli Sokolnik, oskarżonego z rozbijania i rabunków. Ostrowski wzięty i za udział w zamordowaniu Głembockiego we Lwowie przed judicium compositum stawiony, indagowany, torturowany i na śmierć skazany. Cały proces dokładnie przedstawiony, zeznania świadków bardzo ciekawe. Rzecz cała godna ogłoszenia.

AC. 1625 Vol. 33 f. 1032 — 1090.

Architectus = Lignifaber

Że nazwa architectus oznaczała w lwowskich aktach tylko cieślę, wypływa z rozmaitych wzmianek, a między innemi z dekretu Inter Frogi et Architectos, w którym chodzi o cech ciesielski. AC. 1628 V. 36 f. 216. x)

x) to samo wypływa z statutów krakowskich: Statuta Contubernii carpentariorum et architectorum (Piekosiński I 404) Muratores mają osobny statut i cech.

Ordynacya cechu pasamoników

znajduje się AC. 1628 V. 36 f. 644.

Żołnierskie burdy

na str. 681 AC. 1628 Vol. 36

Wyrób Kafli.

Jacobus figulus zeznaje: „Ja robiłem p. Stefanowiczowi do izby dolnej piec, w którym jest kafli malowanych 170, każdy kafel po 3 gr." Chodzi tu o taksę w kamienicy Jaroszewskiej in circulo civitatis istius acialis eundo a manu dextra ad ecclesiam tituli sacratissimi Corporis Christi.

AC. 1628 V. 36 f. 1575.

Po mieszczaninie Kniazkowskim

pozostają obrazy i portrety familijne AC. 1628.

Fredro i Ormianie

Joannes Fredro, subjudex terrestris Praemisliensis o: skarży Grzegorza Zachnowicza, seniora ormiańskiego: iż mnie w koniu turskim za którego dałem 100 czerw. złot. oszukał, przyrzekłszy mi, iż nie miał być w niczem warun- kowaty, a ja tylko 4 mile od Gródka ujechawszy spostrzegłem chromotę jego znaczną etc. Citatus broni się, iż jam JMci tylko za zwyczajne trzy sztuki w tym koniu ślubował, iż nie noszaty, nie dychawiczny, ani kradziony, za chromotę, bo nie jest zwyczaj, nie ślubowałem ..

AC. 1628 V. 36 f. 1463.

„Cf. Capitulum 48 ne equus esset furtivus et ne antiquam claudicaturam habeat et quod non esset ptisicus alias Dychawiczny aut Nossathy" Dr F. Bischof das alte Recht der Armenier in Lemberg pag 25 Wien 1862

Kościółek św. Krzyża

przed bramą halicką leżący w r. 1628 dla starości zniesiony a magistrat wyznacza pod nowy fundament łokci 20 wszerz i wzdłuż według figury oktoangularnej mnie przełożonej, według której figury cechu kowalskiego i ślusarskiego jako tego kościółka prowizorowie mają kościół po prostu na dziewięć ścianie, murować i restaurować. etc. Gdy trzeba nadzór nad budową (wiedzie) Albertowi Kopinosowi (synowi) dicto Żygliszy. AC. 1628 V. 36 f. 637.

Cegły

Instygator miejski oskarża seniorów bractwa ruskiego Gabr. Langisza i Strzelczyka Romanowicza, że do budowy przywożą cegły kupowane po za miastem, a nie z cegielni miejskiej.

AC. 1628 V. 36. f. 85.

Kampian i jego sprawa.

Z interrogatoriów Magistratu z ławnikami i 40 mężami: „Campianus urgebat compositionem i obrał arbitros, potem gdy przyszło sentencyi słuchać, contumaciter odszedł z ratusza. Acta 1629 Vol. 37 f. 290.

Erazm Sixt ratione convulsionis privilegiorum ac decretorum nec non damnorum publicorum intentował sprawę przeciw Kamp. i sprawa według informacyi liternej Król. mości i według woli i żądania samego Kamp. tu w domu remittowana była i arbitrament per communes amicos stanął, którym miasto unikając labiryntów prawnych kontentowało się chętnie, ale K. ani woli Króla ani amicorum communium nie słuchając wszystką sprawę i wszystkie jej punkta porzucił i żeby w translaps poszła, ufając dostatkowi swojemu a dalszej miasta i niedostatek widząc, na to godził. Miasto „utrapione i zniszczone" od sądu Króla uciec się musi – prosi, że szkód i kosztów na majątku K. poszukiwać będzie (Z protestu Ławników i 40 mężów) Ibidem 358.

Kampian umarł r. 1629 die hesterna (ante Dominicam conductus Paschae proximam ostatnia data) Wiadomość o jego testamencie opieczętowanym, przy którego podpisie był u chorego między innymi także J. Alnpek. Ibid. f. 534. Przy Kampiana śmierci [a złożeniu testamentu] obecni: Jan Alnpek, Walenty Scholc Stancel tarnicy; wikary Katedralny Florian Nazarkiewicz i dr. med. Marcin Kozaniowski, jako opiekun Kampianowej.

Stanisław Koniecpolski, Palat. Sandomir., Militiae Campestris Regni praefectus supremus przez plenipotentów swych Wiktoryna Kurpatnickiego, vicecapitaneus i Jakóba Strzeleckiego Notarius Castrensis Buscensis kładzie areszt na dobra ruchome i nieruchome Kampiana żąda wydania jego dzieci:, ab Magistratu requirebant

./.

et expostulabant, quatenus olim Honesti Martini Kampian eiusdem Illustr. et Magnif. Palatini Sandom. subditum de oppido Koniecpole ad civitatem Leopoliensem profugum, pueros ipsi eiusdem de nomine melius notos una cum tota suppelectili domestica, ut pote in parata pecunia, auro, argento, clenodiis ac testamentum per eundem parentem illorum quam et successores eius acquisitata, comparata et constructa, recepta et non determinata reddant et restituant. Ibidem f. 559.

Żydówka Nachmanka Róża otrzymuje od Magistratu pozwolenie wydobycia zastawu z spadku Kampiana, pod warunkiem, aby je innemu zastawiła. Ib. 748

Instygator oskarża Krzysztofa Kuna, że transakcyę z Kampianem zawarł przed sądem grodzkim i ziemskim, a nie w miejskim urzędzie, a nie pamiętając na przysięgę swą, na prawa miejskie i miastu oddaną etc. śmiał i ważył się zeznawać dobrowolnie niegdy M. Kamp. w grodzie lwowskim zapis sprzedaży części folwarku swego na Kulparkowie etc. Ibid. f. 962.

Mandat Król. Zygm. III, (wydany już po śmierci Kamp.) w którym król na skargę całego miasta (proconsule, konsulów, ławników, że Kampian in grave damnum ac periculum miasta in frontispiciis murorum versus Civitatem spectantium idque in fundo inter fidel. Turem et Civitatem controverso, nimirum in laneo Pet-czyński nuncupato Civitatis (ut nobis relatum est) proprio ab ipsa civitate et suburbiis eius parum distante aedificium quoddam muratum erigere in-

~~stituisse, imo magna ex parte jam ex fundamentis in altum erexisse, unde quod Deus avertat ~~hoste~~ ingruente ipsa civitas una cum suburbiis sibi adjacentibus summe periclitaretur. Praeterea in fundis inter Capitaneatum nostrum Leopoliens. et civitatem praefatam, nec non inter fidelit. Tuam et controversis bonis villarum maioris et minoris Skniłówek adjacentibus fossas et aggeres extruxisse eosdemque tamquam proprios sibi usurpare velle — nakazuje mu przerwać budowy i sypanie fos i wałów aż do rozstrzygnięcia sprawy przez rewizorów krol., którzy w tym celu wysłani będą. Ibidem f. 1258. (List datowany z Warszawy, 20 mensis Martii r. 1629.~~

Puszkarz Czwocher

O.

Urząd Radziecki „mając zalecone w puszkarskim rzemiośle biegłości Jana Tuszyńskiego Gocher nazwanego, upatrując, że takowych ludzi przy tem pogranicznem i częstym więc Kursyom tatarskim podległem mieście wielka być potrzeba" — daje temuż Gocherowi w dożywocie wieżę miejską na wale leżącą, Zimnowódzką nazwaną, za opłatą 4 zł rocznego czynszu, za co „strzelbę miejską oględać, podczas trwogi do strzelby miejskiej ma być ochoczym, gotowym według powinności będzie. Al. 1629 V. 37 f. 1628.

Muzykanci.

Mus

Magistrat zgodził, iż między Żydami a Katolikami muzykami dworskimi (fidicini) we skrzypcach, arfach i cymbałach grywającymi zawdy różnice" — odzieła Żydów

od cechu i jego prowincyi i bierze ich pod swą protekcyę, łącznie z zarazem żydowskich muzykantów pod nazwiskiem. Było ich 13. Al. 1629 V. 37 f. 1222. (Statut cechu muzykantów wymienia: „muzykantów, organistów, puzanistów, piszczków, lutnistów, trębaczów, bębeniczy, skrzypków.")

Bractwo strzeleckie.

Zygmunt III nadaje bractwu strzeleckiemu „pensionem spasne dictam, hoc est facultatem exigendi ab omnibus mercatoribus boves aliasque cujusvis speciei pecudes ac greges ~~ab~~ ex Valachia et aliunde tam in Regnum quam extra Regnum agentibus et pellentibus, eosque intra et extra territorium Leopoliense per aliquot ~~dies~~ tempus in pascuis(?) detinentibus per unum grossum a quolibet bove a minoribus vero ex ~~grege~~ pecudibus per medium grossum pro necessitate praefatae fraternitatis. Dtt. Warszawa, 30 sierpnia 1628. Al. 1629 V. 37 f. 1057.

Zegarmistrz

„Ja Sebastyan Szwagnowski, zegarmistrz mieszczanin lwowski, który przez 30 lat zegar miejski służąc JchMM Panom Rajcom i Miastu wszystkiemu dyrygował i w swojem staraniu miał" — wstęp do testamentu. Al. 1629 Vol. 37 f. 967.

Orm

Ormianie – Sanguszko.

X. Adam Alexander Sanguszko wojewoda podolski zanosi protest przeciw Grzegorzowi Muratowiczowi i Andrzejowi Pilikowskiemu, Ormianom, mieszczanom i kupcom lwowskim, że uczyniwszy z nim kontrakt i wziąwszy 14.000 zł, submitowali się za te pieniądze wypalić i wyrobić w puszczach JKs. Mści 700 łasztów gdańskich popiołu – a kontraktu nie dotrzymali.

Al. 1629 Vol. 37 f. 946.

„Obrazy moskiewskie" +

Spotykane często w inwentarzach lwowskich. np. Al. 1629 f. 1729

Zniesienie kramów

(demolitio institarum) nastąpiło z dekretu miasta w r. 1629. Al. 1629 V. 37 f. 1555.

Scholarcha Armenicalis

Orm

czyli rektor szkoły ormiańskiej Al. V. 37 f. 928.

Hayder

dzierżawi Brzuchowice od miasta za zł. 300 rocznie. Al. 1629 Vol. 37 f. 293.

 Stare ręki

XVI w. XVI w.

Wilczkowie

odgrywają już rolę w XVI wieku obok rodzin Stanek Scholców, Nikiel Scholców, Wolf Scholców i Jelonków.

Stanislaus Stoss (!)

transakcya Al. 1564 Vol. 7. p. 20.

Ormianin Filipek

a właściwie filip Waselowicz otrzymuje plenipotencyę od Beaty Kościeleckiej do akcyi przeciw Rusinowi Waśkowi Kirysowiczowi. Oprócz tamże oblatowana jest także plenipotencya po polsku zaczynająca się od słów: Beata Kościelecka kiężna Ilina Ostrowska (sic), Bradawska, Winnicka starościna etc. Al 1564 p. 34.

Orm

Nikiel Scholc

sprzedaje kopalnie srebra i ołowiu in montibus Tarnowice alias we Tarnawskich górach in Slesia.
Al. 1564 v. 7 p. 55.

Kupiec turecki Mustafa Czelebi

zgłasza się z listem króla do Urzędu Radz. w sprawie swojej pretensyi 4500 zł. do Erazma Haza, mie. szczanina kr. Al. 1564 k. 118. Sam pisze list zplenipotencyą do Mag. po polsku i podpisuje się: najlepszy kupiec JEM. Cesarza tureckiego J6. p. 549

Haz

Marki na cynie

Urząd Radz. ustanawia, aby konwisarze wyrabiali stannum unum sub signo Aquile de puro stanno Vratislaviensi et alterum sub alio signo civili de stanno simpliciori.
Al. ~~1654~~ 1564 Vol. 7 p. 176

Jan Pazo (zw. Teofilowicz) Rus

był factor Constantini Greci de Candia Al. 1564 f. 275

Pożar Lwowa w r. 1565

Al. 1565 Vol. 7 f. 294 (il Barącz f. 4)

Aichingerowie

pochodzili z Norymbergji Al. 1565 Vol. 7 f. 401.

Paszport turecki i lwowski

uważ. godny dla nadzwyczaj ścisłego rysopisu Al. 1565 f. 490.

Mikołaj Rej Rus

wraz z Stanisławem Węgłowskim stawają w Lwowie Mikołaja Sieniawskiego, wojewody ruskiego, przeciw ce. rejonym i przekonym o zamiar otrucia Sieniawskiego i jego brata Janiewna Pazo i Jrowarzykowi Lwo. Tozzynowi. Jan Pazo, którego oskarżył Jrowarzyk, odprzysięga się zbrodni, a 6 testes expurgatorii przysięgają na jego niewinność — przeto zostaje uwolniony.

Al. 1566 V. 7 f. 534 r.

Kamienica Gieblowska

w rynku acialis versus Eccl. Metrop. Giebłowska, wynajęta stawnie lwow. Piotrowi Barzy. Schwagiel

Al. 1566 f. 574.

Przywilej doliatorum

w Al. zr. 1567 V. 7 f. 915

Odlewnictwo dział.

Lenarth Pixidarius

Miasto wybudowało nową prochownię w r. 1566 a do ~~sprzęt[?] ...~~ wyrabiania prochu do ~~lania~~ dział i strzelby i wydzier-
żawiło ją Lenartowi. Jetto czynsz miał tenże dawać co
roku na św. Stanisław trzy kamienie prochu ręczni-
czego. Proch do dział ma odstawiać miastu kamień po
15 groszy. Dzierżawa doczesna. Al. 1566 v. 7 f. 388.

Książę Roman Sanguszko, wojewoda bracławski za-
mawia u Lenarta (Herle) działo, na które otrzymał
6 cetn. spiżu. Działo przeznaczone do zamku żytomier-
skiego. Od każdego cetnara płacono mu od roboty 4 zł. p.
Lenart dodał od siebie pięć cetnarów i jeden kamień spiżu.
Al. 1566 f. 871.

Jerzy Mniszek kasztelan sokalski daje Lenartowi do
przerobienia działo pęknięte. Za robotę nowego działa z tego
starego materyału, za dodany spiż, za stempel atque
a scrinio, cubiculo et forma zapłacono Lenartowi 53
zł. i 8 gr.

Robi dla Jana Chlewickiego z Kamien~~ki~~ica Jb. st. 1262

Na działo Jego Mości Pana Krakowskiego do Kamienica
Kontrakt: Sztuka (działo) ma zawżyć 3½ cetnara, od
cetnara z roboty 22 zł a nadto pięnie 16 zł. A kiedy
będzie oddawał, ma trzykroć pierwej strzelić z niego, jakoż te-
mu jest obyczaj. Ibidem f. 1358.

F (et multis in articulis illi repugnantem,) quibus se dicebat a Cunabulis assuevisse (?)

Jerzy Guteter

Konsul krak. zapisuje 200 zł in sui memoriam pro Republica Civitatis Leopolien. w testamencie.
AC ~~AC~~ 1566 Vol. 7 p. 624

Złotnicy i Konwisarze.

Konwisarze (stanniferatores) aby kruci przyjść naśladowaniem Konwisarzy Krakowskich, którzy na mocy swych przywilejów inter-turbare non cesserunt, zawarli w Krakowie ugodę z nie-małym, jak się okazało, kosztem, od którego pokrycia kon-tubernalni złotnicy i malarze przyczynić się nie chcą — [illegible] skarga na nich przed Urzędem Radz., który wydaje wyrok, że złotnicy i malarze nie są obowiązani do udziału w kosztach. AC. 1567 V. 7 p. 995.

Piotr Skarga i heretyk

Domini Consules Leopol. ad instantiam Reveren-dorum Dnorum Viti a Zathor officialis in spi-ritualibus et Petri Skarga Concionatoris Canoni-corum Eccles. Metrop. Leopol. ex parte Revdmi Archi-episcopi Leopol. (Stan. Słomowski) et totius Capituli illius, providum Loring Brin barbitonsorem incolam Leopol. tamque apertum hereticum ab Ecclesia Romana in religione Christi dissidentem ~~Feste~~ a communitate et consortio omnium civium Leopolien. rejecerunt et tempus ex hac Civitate Leopolien. exeundi et se cum rebus suis evehendi ad quindenam perfixerunt. Si aut resipere ab eo errore suo voluerit ex tunc deliberandi spacium ad festa Paschalis nunc instanciam habebit.
AC. 1568 V. 7 p. 1162.

Katarzyna Tomżyna

Król Zygmunt August habentes rōem indigentiae ac summae calamitatis ipsius (Tomżyny) nadaje jej pensyę seu stipendium roczne 25 marcas in proventibus theloneorum nostrorum Leopolien ad extrema vitae eius tempora. AD 1569.
Al. 1569. Vol. 7. f. 1588.

Ormianie

Spór religijny mniej więcej tak samo jak z Zyd z Baraczu. Pierwsze burdy wszczyna z Chucu Thoros Thorossowicz, chce bić wszystkich a osobliwie naczyniaca (szczerze wolnemu Kat. arcybiskupa) Sam ten br. arcybiskup pozwany przez Deruna Brzę o 750 talarów real. za które sobie w Turcyi nakupić towarów a v Polnej ~~Lwowie~~ poprzedawać. (Al. 1630 f. 2022, 84) Przeciw biskupowi kat. Mikołajowi Thorosowi gwałtownie występuje Bartosz Wartoyrowicz, który do Chucu wpada z gołą szablą. Biskupa przekłada. Urzęd. Radz żałobę (tenor libelli supplicis), daje także Narratio Historica. Między innemi skarży się, że portret jego publicznie wynoszają, przez goło przebijają, twarz iwewa zetarli i niewinną probli zmyją; że zgrajami na niego wściekle się rzucali etc. Al. 1630 Vol. 38 strony 2220, 2229, 2230, 2260, 2290, i aż dalej.

Książę Alexander de Ostrog Zasławski

wojewoda Kijowski daje mantu w depozyt klejnoty, złoto, srebro etc. Al 1630 f. 95.

Transakcye około r. 1630

we Lwowie bardzo się wzmagają. Obrót handlowy bardzo znaczny — głównie z Wrocławiem, Gdańskiem, Lublinem, Jarosławiem, Łuckiem.

Fedor Sienkowicz pictor

M

w ordynacyi mieszczkowej z żoną Anastazyą Popiwną. Zapisuje 100 zł ad Basilicam Ruthenicalem, który będzie pobierany. Al 1630 f. 2342. Tenże zapisuje dług 1000 zł Nicolao Morochowski pictori pro deservita mercedi per viginti annos integros Ib. f. 2346.

Księgarze.

Na skargę księgarza Alberta Maleyskiego, że bibliopolae vagi przedają obok obrazków i pacierzy także książki dekretuje urząd Radz., że takim luźnym bibliopolom niewolno sprzedawać książek szkolnych — librorum ligatorum ad discendas artes et liberales disciplinas spectantium et convenientium; atoli wolno im jest przedaż librorum leviorum, res novas et curiosas in se continentium. Al. 1630 Vol. 38 f. 2024 i 2063.

Kampian

Transakcya między wdową Elżbietą a dziećmi, synem Janem Chryzostomem i córką Zuzanną, o Lwowie spadku po Marcinie Kampianie, przychodzi do skutku za pośrednictwem upraszonych arbitrów, w

których liczbie arcybiskup Prochnicki, „protektor testamentu i dzatek", Mikołaj Krasnowski, kanonik warszawski, Erazm Syxt, Jakób Skrobiszowski, kanonik lwowski, Wojciech Ostrogórski (syn Zuzanny siostry Kampiana Marc.)

Summe w gotówce wynosiła 41.000 zł.

Kampian przyjął widocznie na zastawy, o których w transakcyi zachodzą wzmianki; żydówka Nachmanowa zastawiła srebra za 4000 zł, Bernatowicz dał membran na 3000 zł; burgrabia lwowski Krzyszkowski srebra; Panny Zakonne św. Klary miednicę i 2 kielichy, Panny Brygidki monstrancyę.

Kamienicę w rynku frontową wziął syn, matka zaś drugą w tyle t.z. Szalińską.

Została dalej „ulica" Temryczowska, z dworem, ogrodem i folwark Sknitówek.

Act. 1630 Vol. 38 f. 1838 – 1847

Miasto kwituje Jana Chrz. Kampiana z quatuor tapetia, quatuor dywanica seu Kilibanica nuncupata, zapisanych testamentem przez ojca pro usu stallorum Consularium. Act. 1630 f. 2027

Kampianowie spokrewnieni z Gansbornami z Würzburga – od nich kupił Paweł Kampian Temryczyznę.

(Obacz także Księgę III f. 26)

Kamienica Tarłowska

w rynku penes lapideam RD Archiepiscopi Vol. F. p. 547

Ruś Z ruskich mieszczan

tudzież Handel ryb.

około r. 1560 najczęściej w transakcyach wymienieni: Tymko Kostowicz, Waśko Kurylowicz, Dawid tabże Dawidko Rutenus, który handluje rybami, wynajmuje staw w Glinnej, zakupuje solone ryby łuckie etc., Babicz

Handel ryb

Mieszczanin Kraiser wynajmuje Lent stawów Komarzańskich od Anny Mieleckiej 1566 r.

Konwisarze — Cyna

Zygmunta Augusta dekret z Krakowie XX die Aprilis 1559 r. Universis & Speciali nostro diplomate fecimus ptatem cantrifusoribus Civitatis nostrae Cracovien, ut liceat illis stannum cõi (communi ?) appelatione Pur Lauter vocatum, sive durum voluerint sive molle, tantae puritatis prout e montibus naturaliter cruitur aut Gedani conficitur, praeparare. Atque vasa et opera ex hisdi (hujusmodi ?) puro stanno fabrefacta aquila literis S. et A. simul complicatis impressa signare ad differentiam alterius stanni duodecim graduum quod Vratislavien dr. (dicitur) Ex quo juxta probã in p'torio Cracovien servatam vasa operaque aquila itidem sed absque literis signata ex quo .. ? Vratislavien conficiunt Ita vezet ut ex hujusmodi stanno utroque itidem Cantrifusores aliarum Regni nostri civitatum et oppidorum omnia vasa operari et iuxta exigenciam utriusque ad instar Cracovien aquilis similiter

imprimi teneatur, nec deinceps ullo alio stanno quod sit inferius graduum duodecim in vasis conficiendis uti audeant. Utque Cantrifusores aliarum Civitatum ac oppidorum subsint superioritati Cantrifusorum Cracovien ita ut in tempore nundinarum de eorum vasis et operibus ubique in Regno et dominiis nostris vendendi grâ expositis experimenta seu probas sumendi circa renitenciam et contradictionem cujusque plenam habeant facultatem. Et si alicubi vasa operaque inferioris stanni quam sit graduum duodecim comperenint confecta, illorum alteram medietatem pro fisco nostro Regio alteram vero pro loci Capitaneo capiant. Ut autem eo diligentius et exactius iidem cantrifusores eiusmodi vasis et operibus suis fabrefaciendis aliorumque revidendis ne illis simplicibus hominibus imponatur insistant - constituimus et inhibuimus eiusd. nostro diplomate, ne quisque Regni et dominiorum nostrorum incola sive sit Christianus sive Judaeus stannum extraneum operaque ac vasa ex illo confecta in Regnum et dominia nostra sub pena prescripta ad vendendum inferat, extraneis tamen id facere permisimus sub ea conditione ut eiusmodi vasa operaque operaque stannea aliunde advecta more mercatorum centenarii aut semicentenarii pondere divendant et ut a vendicione eorum lapide aut libra seu commutatione novorum pro vetustis prorsus abstineant secus autem facien. ammisionem omnium vasorum paciantur, quorum alteram medietatem nobis alteram autem loci capitaneo aut reservavimus. §

AC. 1560 Vol. V f. 1447

David Ruthenus. ~~Rus~~ także Ryb.

F AC. 1548 f. 819.

Władyka Arseni Bałaban pozywa go o wydanie 39 kamieni wosku i 300 zł., które mu jako własność cerkiewną powierzył był biskup Makary Tuczapski. AC. 1551 Vol V f. 15. W tym Liście figurują także Babicz, Filip Wołos i Kraszewski, a obok nich prócz biskupowi władyce Iwaszko Zamoyski i Marek Bałaban F

prowadzi spór Lwów z arcybiskupem lwowskim Pawłem Tarło o Lipnik stawu Kozyczny occasione demissionis Piscinae Kozyczni) AC. 1562 f. 589. W r. 1563 nazwany David Ruthenus senex.

Dachówki.

Joannes Aniol figulus obligavit se est octo millia tegulorum cavatarum Venerabilibus Dom. Prelatis atque nobis quoque uti patronis et provisoribus Eccl. Metropolitanae Leopol. iuxta contractum hinc ad futura festa Penteostam elaborare et perfectas beneque formatas et exustas ad prefatam ecclesiam pulsis dilationibus extradere inter quas tegulas pro cruce in tecto facien. quotiens necessitas ad id requisiverit se plumbaturos. Quarum tegularum millenarium soluturi sumus per quatuor florenos § AC 1561 f. 195

Spór contubernii figulorum z Kapitułą lwowską occasione ollarum duarum cum Mutrali atque cacabis ad altare tempore hyemis pro prunis deportandas necessariis – które było obowiązkiem cechu dostarczać. Ibid. f. 199.

Petrus Bibliopola.

Po jego śmierci długi się taksa ksiąg po nim pozostałych na rzecz wierzyciela Mathie Shibenher civis Cracovien., in libris flor. 46, na rzecz innych 5 – 6 zł.
AC. 1561 f. 297

Vectores.

Według pozwu furmana Bartłomieja Okolskiego przeciw Orm. Mikołajowi Bernatowiczowi, zgodzony był tenże furman po 7 zł od centnara z Konstantynopola do Lwow. R. 1591. Acta judicialia armenorum pag. 356.

Kupiec turecki Mustafa Czelabi godzi furmanów mieszczan lwowskich Marcina Mathusza i Alberta Luczek o zwiezienie towarów z Kamieńca Pod. do Andryanopola (Jendrnopolie) i za 151 centnarów płaci od centnara trzy złote i 15 gr.
Al. 1562 f. 432.

Układ o Kopalnie żelaza.

Schultz

Zygmunt August zatwierdza kontrakt zawarty między Stanisławem in Tenczyn Palat. Cracov. et Lublin. Belzen. & Capitan. a Stanisławem Scholem mieszczaninem lwowskim. Kontrakt ten nadaje Scholowi i jego sukcesorom in silvis borris ad capitaneatum Belzen pertinen iuxta fluvium Szinia nuncupatum decem laneos de cruda radice percen extirpandos cum omni iure et pro proprietate et titulo hereditario una cum usufructo dare debemus prout damus et assignamus ... eo tamen iure, quod dictus St. Schole minereria ferreria cum omni apparatu et instrumentis ad ea mineras pertinen in flumine dicto Szinia propriis impensis extruere teneb. insuper in eodem flumine piscinam quam poterit maiorem extruere debebit qua ita ut in minera ferraria perpetuis temporibus uti, fruetur Littore quoque utroque dicti fluminis Szinia iuxta dictorum decem laneorum longitudinem utatur... Eidemque licebit in dictis decem laneis colonos locare qui iuri teutonico ut et alii subditi nostri subiacti esse debebunt. Liberum quoque ei erit mineras pro conficiendo ferro ad ea minera quocunque

locorum in dicto capitaneatu Belzensi ca pervenerit fodere eaque utifrui.. Na dziesięć lat uwolnienie od cła, zarów, podwód i podatków. Po upływie tego czasu on i jego spadkobiercy płacić mają rocznie 10 marcas census starościc krzyżowymiarowania. Nadto otrzyma Schole zapis na 1000 zł. na tych kopalniach. etc. Varsaviae 28 września 1558 Al. 1563 Vol. VI f. 929–935.

Handel ryb – Steczko (Jacko) Rusin.

Beata a Kościelec Illyna ducis Ostrogiensis pozywa przez pełnomocnika swego Jana Kotowskiego Jacka ~~Rusina~~ w sprawie spustów trzech stawów. Jacko produkuje intercyzę po rusku napisaną: „Ja Constantin Constantinovicz Ostroski Marszałek Volinskiej Ziemie, starosta Vlodimirski, vyznavam tho thim listem mojm komu toho potreba widata albo sluchyi zsliszati, iżom zaprzedał zo imienia szvojego Kuzminskim tri stavy, pirszei Kuzminsky, druhi Czernictinski, treti Czernialicz-ski panu Jaczku Steczkoviczkiu Mieszczaninu lvovskomu na spusth w roku teperesznim piedesiat sostim na szmy pienieżi kotore ya vzemnie od nieho vssie spelnia vedlia zmovi y thorchu moicho szuim dozla y nicz mnye winyen ~~nie jest~~ nyeiest. Następują niektóre bliższe warunki. Al. 1557 Vol. V f. 606–610.

Felix Zimnicki pozywa imieniem Mgi Dom. Sigismundi Ligęza de Bobrek, Regni Poloniae Vicilatoris & Seebalda Worela mieszczanina lwowsk.: quia ipsius Sebaldus irrequisito officio castrensi Leop. stagnum castrense circa Wroczow dictum Molczyczkie temerarie et violenter nullo foro cum suo Magf. facto demisit et

piscatus est in magnum damnum Castri Lepol. et in indignitatem Serae Mtis Regiae ... quod damnum Sua Mia pensat et extimat ad Mille florenos Pecunia, num pro quo fecit eundem Sebaldum Worzel ad respondend compelli: Al. 1557 V. V f. 612.

Waśko Kurytowiz

zeznaje dług 315 zł. i 15 gr. na rzecz Beatae de Kościelec ducissae Ostrogiend. Al. 1557 V f. 705

Marcin Zborowski

Hanel

Kasztelan Krzywińskie zeznaje przez dworzan swoich, iż winien Simonowi Handlowi i Michałowi bratu tegoż 1480 zł. za wody Al. 1559 V f. 1820.

Erazmus Hlaz.

„Ja Erazmus Hlaz Raiga i mieszczanin lwowski wyznawam tym to listem mojej ręki pisanym, za się i za swoje potomki, iżem kupił od urodzonego pana Mustafa Czelebi dworzanina i sprawcy Jego Mci Cesarza Tureckiego naprzód 300 lytr jedwabiu tureckiego za 1600 taleró[w] beglich, które zowią czwelinski. Item kupiłem 11 kup czamleta i insze towary, czego suma czyni 3000 zł złotych dwanaście i pięćdziesiąt pięć zł i ½ złot, za którą sumę mam Jego Mci dać gdy wypuście z Mołdawy do Lwowa przyjdzie moje czerkie i moje Beyglei. ~~Ny~~ Czerkie moje mam dać 1000 po 20 zł. a Beyglie moje zapłacić mam dać po 42 zł ażeć do zupełnej zapłaty sumy wyżej opisanej t. j. 3255 i ½ zł.

Al. 1559 V f. 1324.

Michailo Grecus Coretho de Candia

(Korniakt) przyjadza z imieniu swojem i brata swego Konstantego, że Augustyn Aichinger z Norymbergii wszedł im 7 lat, 3 lata na Wołoszczyźnie a 4 w Konstantynopolu AL. 1558 V f. 872. Korniakt nazywany także Carinacto AL 1551 f. 1276

Spiż i ołów.

Zygmunt August pozwala Alexandrowi Wojewodzie Mołdawskiemu centum et ultra centenarios eris et plumbi ad ecclesiae per eum extructae campanas et aliosquosdam usus in Regno nostro kupić i bez cła wywieźć. AL 1558 V f. 875.

Wildowie

stara rodzina, spokrewniona z patrycyuszami, posiadają dom w rynku. AL. 1558 f. 883.

Mieczarskie rody

już w 1531 r. Wolf Scholc, scabinus, zachodzi już także w aktach Sixtus mensator, Jelonek Kuśnierz etc.

Abrek pierwotnie Wiśniowski

AL. 1542 f. 1434.

Rękawicznicy niemieccy

bardzo już rzadcy, wszystkie tylko w aktach od r. 1531.

Lwów pat. #1531

Gener. Dom. Carolus Calvani Gucci de florencia Salinarium Terrarum Russie Zupparius AL 1533.

Dalsze gmerki.

 Zachno Steczkowicz

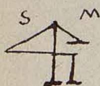
 Nicolaus Coschlia

 Mathias Casker

 Olbricht notarius

} na transakcyi z r. 1541 Act. vol. 3 f. 1218

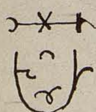

dr Stanisław Mozenc (Mazaniec) na rekognicyi Act. 1554.

Baltazar Stora z r. 1530 Act.

 Kalnik Armenus Act. 1464.

} J. Dürkej

Baranek Sapor.

 Giuliano Gebeleto z r. 1470

 Nicolaus de Stradom z r. 1470

 Antonio de Valetariis z r. 1470.

NB. Obacz Tygodnik Illustr. z r. 1882 t. I

Ryby – stawy.

Adam Vicecapitaneus Leop. et Joannis germani Boreccy wynajmują grunt stawu in villa Borze super Wrzeszcza flumen Eufemii wdowie po Ignacym Rusinie za 256 zł, nec non stamine panni Wratislav., septem ulnis panni purpurei, quatuor talentis piperis, talento croci et pecia telle Colonien. Ma dać także beczkę ryb. AC. 1531 f. 16

Szlachcic Piotr Klicz przedaje grunt stawów in bonis ipsius Kurowice a mianowicie unam piscinam inferiorem dictam Dzyrzany [ar] et alterius adiacentis Walentynowi Augustynowiczowi za konsulowi za 180 zł i ryby z stawu za wszystkie porty. AC 1535 f. 418.

Zygmunt I nakazuje starście lwowsk. Stanisławowi Odrowąż ze Sprowy, aby od ryb solonych, przywożonych do Lwowa jakichkolwiek nie brał opłat (foralia ab ipsis piscibus exigere) AC 1535 f. 437.

Urząd konsularny przekazał konsulowi Mikołajowi Czaizerowi na eksploatację piscinulae fraternitatis Gloriosissimae Virginis Mariae extra muros, za co ma dać kamień wosku corocznie wspomnianemu bractwu. AC. 1535 f. 441.

Hieronim Lanckoroński Capit. Skalen. sprzedaje grunt stawu w Łoju, mieszcz. Adamowi Ostrowskiemu mieszcz. lw. za 100 zł. AC 1542 f. 1461.

Mieszczanin lwowski Mathias Bielecki kupuje grunt stawu od Andreas a Górka Castellano et Cap. Posnanien. Pozostał winien 200 zł, o co spór. AC. 1549 f. 910.

Mathias Hydek mieszcz. lw. kupuje grunt stawu u Stanisława de Thenczyn Capit. Trembowlens. za 350 zł. Spór z spadkobiercami Tenczyńskiego AC. 1550 f. 1146.

Beata Kościelecka księżna Ilyna Ostrogska „wyznawamy tym ~~[illegible]~~ naszym listem" iż sprzedaliśmy staw naszych

w ymyenyu naschim Januszpolskyem z Dzybowey a dwa sthawy w ymyenyu naschim Schulgirskyem, ‡ yeden sthaw, kthory yesth pod myasthem naschim Schulgirskim, a drugi sthaw Kozlowski kupczom lwowskym panu Jozefowi Kraizerowi a panu Sthanislawowy Gladischowi za thrzystha zlotich za pyenczdziessyanth zlotich polskiey liczby..." Mają z tych stawów przez wódz yuzgzai o Wniebowz. P. Mar. i mają ich trzy do Bożego Narodzenia. Ryby ma ... abasiculba dostawić do Lwowa swoimi ludźmi. AL 1550 f. 1199.

"Ja Kuzma Iwanowicz Zasławski starosta Krzemieniecki wyznawam na siebie tym moim listem, że predałem ich miłości starszym mieszczanom i kupcom lwowskim panu Józefowi Krajzerowi a panu Stanisławowi Gładyszowi staw w miescie mojem Zasławiu pod zamkiem za półtorasta kóp monety i liczby litewskiej." AL 1550 f. 1200.

Andrzej Jelonek scabinus fuit debitor iuxta arendam sibi Magcae dnae Anne (de Gliniki) Castellane Sandomirien. pro dimissionibus piscinarum Podhaiecen. flor. 900 et unam Kuffam Malmatici AL. 1552 f. 1563.
Stemplowanie ryb Lubcz. pag 149.

Ormianie

oskarżyły Sigismundum Causidicum, że śmiał rozpraw mywać Armen infideles et ita indigni fidei, a dalej że są pogani. Urząd Radziecki skazał go za to na karcer i na odwołanie. AL 1535 f. 366.

Bernardynki:

Mgnfca et Religiosa Virgo Regina Kolyanka filia olim Mgci Pauli Kola de Dalyczów palatini quondam Podoliae et soror de tertia

Regula Sancti Bernardi kupuje ogród od Jana Godorskiego przedmieszczanina celem rozbudowania klasztoru (Lachtarinum) na przemieszkiwanie zakonnic siostrami tejże reguły. Pasztet Bernardynek. AC. 1535 f. 384.

Odlewnictwo dział i dzwonów.

Miasto celem wynagrodzenia wiernych usług oddanych przez Conrada magistra artis pixidariae pozwala mu zbudować sobie dom na gruncie miejskim. AC. 1535 f. 389.

Urbanus stannifusor i Jerzy Ganshorn zaręczają za Hanusza Swoczą pixidar. de Hagenave quod ipse de Civitate hac sub tanto tempore quo pax inter S. R. Mttem et hostem Suae Mttis Vaievodam Moldavien firmabitur, sine sciencia nostra non recedet. AC. 1537 f. 667.

Leonardus Pixidarius obliguje się Mgro Valentino Eccl. Metropol. Leop. canonico et curato, tudzież konsulom miasta Burka o zrobienie dzwona, quae non magis solum octo centenariis metalli continere debebit. AC 1549 f. 888

Zygmunt August wyznacza Albertowi Słabieńskiemu bombardario arcis Camenecensis, Simonowi Arczyki pixidario arcis Cam. i Jerzemu Krushina Warschavian. ~~pixi~~ także bombardario arci Cam.) ≠ ~~rocznie 40 zł i 7 łokci sukna~~ po 40 zł i 7 łokci sukna jako stipendium annuum. AC. 1553 f. 1759–1762

≠ i także Sebastyanowi Schendel bombard. arcis Cam.

Płatnerstwo.

Martinus armifex wykupuje zastawione (~~pancerzyka zupena~~) na sumę 8 fl trzy pary blach, dwa nie-
skolanki, dwa obojczyki, narękawie, una manica, tres gallee. Zbroja ta należała do Andrzeja Pelki,
pod. towarzys. Halicen. Al. 1547 f. 593.

Hanus Engelhardt robił zbroję, którą zastawił był u ojca Stanisława Odrowąża z Sprowy Palatin.
Russiae Al. 1547 f. 632.

Justus Decius

przy pełnomocniku swego Wolfganga Scholca skwituje kw. z sfera spadku po Stanisławie Krupi.
Ku Al. 1544 f. 225, 307.

Szolc

Rusini

Rus

Urząd Radz. wydaje t. z. Testimonium, w którem notitiam deducit, quod ex antiqua consuetudine
ac observantia in Civit. Leopolien. Rutheni et aliorum quorum(vis) ritusm homines solis Romane
obediencie civibus exceptis in circuito (rozp. circulo) civitatis dicte Leopol. domus non tenent ~~neque~~
possident... Verum ipsi Ruteni seu aliorum ritum cives in plateis et locis suis in quibus antiquo
locati sunt debent esse contenti. Ad° feria quinta ante Bartholomei. Al. 1544 Vol. 4 f. 262.

Krak.–Lwów

Zapisy Stanisława Krupki.

Mieszczanin Krakowski St. Krupka w testamencie swim zapisał miastu Lwowi ad reformationem civitatis huius 200 zł, na budowę (ad structuram) kościoła katedralnego 100 zł, na kościół franciszkanów św. Krzyża 100 zł. Egzekutorami jego testamentu byli Jostus Ludovicus Decius, Rajca Krakowski i Stanislaus Hosius utriusque iuris doctor Canonicus Cracovien et Sacrae R. Mttis secretarius. Z ramienia ich wypłacił legata m. lw. Wolfgang Scholc.

Ac. 1545 f. 344 Vol. IV.

Arkebuzy. – Wolf Scholc.

Generosus Job ~~Bratfiss~~ Brathfusz Illr & Domini Joannis comitis in Tarnow Castellani Cracovien. familiaris.. pro sua legittima necessitate viginti duos currus ferramentorum Nivicien et sedecim currus ferri simplicis terrestris apud eundem (Wolfgangus Scholc) emit ~~pro necessitate Domini sui frumentati~~ et integre persolvit. Item Hanus Scholc (brat Wolf. Scholca) recognovit, quia (Brathfuss) emit apud eundem ~~ad~~ pro ~~necessitatem~~ 40 pixides manuales dict. Arcabuszi. U Jerzego Ganshorna kupił Brathfusz 75 pixidas manuales arkabuzy.

Ac. 1547 f. 612.

Żegar leżajski

Stanislaus Joannes Żeger Mgr civilis obligatus est famatis Dnis Consulibus Lyezensibus statuere horologium iuxta contractum.
Ac. 1551 f. 1229

Kwit Borzobohatych z Łucka

pisany po polsku podpisany po rusku, wystawiony przez Iwana i Liechna braci z Krasnego Stawu Borzobohatych, z których jeden jest wójtem łuckim i celnikiem ziemi wołyńskiej i litewskiej, na sumę 5145 zł. mniejsz. krak. Mikołajowi Koszli za towary według rachunku uczynionego w Lublinie r. 1551. Drugi kwit temuż samemu na 3868 zł. takiż po polsku. Na pierwszym kwicie pieczęć Borzobohatych:

Ac. 1551 f. 1396 i Ac. 1552 f. 1614.

Wilczkowie

Po Stanisławie Wilczku, konsulu, pozostały: 1) kamienica w rynku (taksowana na 1500 zł); 2) druga mniejsza w rynku taksowana 700 zł; 3) na targu rybim meta, taksowana 200 zł; 4) ogrody dom na placu targu solnego 150 zł taks.; 5) dwie jatki koło

Katedry na 400 zł tax; 6) dalsze jatki w taksie 350 zł; plac pusty za 100 zł; 7) czwarta część Słotwska mniejszego i większego w taksie 800 zł; 8) dalsza część Słotwska w cenie 230 zł; 9) ostalanie cum stabulo post portam haliciens za 150 zł; 10) ogród na ulicy Pałczyńskiej 17 zł; 11) pratum circum Bilohorszcza non tax. Taksa ogólna dóbr nieruchomych 4646 zł. Mowa dalej o sprzętach, gotówce, perłach, klejnotach, srebrach itp., które nie są specyfikowane. Al. 1552 f. 1605.

Podróże handlowe do Turcyi. Dom.

Ze Lwowa przyłączają się do Walent. Dembieńskiego Biecen. Castellan. Sacr. Mtis Regie Orator Thurciam w interesach handlowych Ormianie Ohanes Atabiecowicz, Chaczko Awedykowicz et Chaczko Wasilowicz, którzy potem przed Urzędem Radz. że byli z nim w tej wyprawie Hermann Strauss de Nuremberg, civis Thorunien. i Stephanus Haller. civ. Cracovien. Al. 1552 f. 1620–1.

Dom Gutteterów

Zygmunt August uwalniając dekretem swym nowo zbudowaną we Lwowie kamienicę Georgii Guttetter alias Graez civis Cracovien ab hospitalitate (Cwaterunków) wyraża się: domum ipsius muratam in Civit. nostra Leopolien. magno sumptu et impendio pro splendore et ornamento illius urbis non ita pridem extructam… Al. 1553 f. 1645.

„Bizantyńskim" Kupcem

nazwany jest w r. 1546 Jan Baptysta de Albri w Aktach Radz. f tegoż roku.

Cyna.

Miasto wydaje Testimonium de valore Stanni non elaborati i ~~stanowi~~ ogłasza/: Quia hic in Civitate Leop. unus centenarius als Cętnar stanni non elaborati per mercatores nostros communiter emitur et venditur super paratam pecuniam per viginti quinque flor. et ad crestum vel super merces per 25½ vel integre per 26 flor.
AC. 1553 f. 1773.

Zygmunt August zezwala Stefanowi, Jakóbowi i Dawidowi Steczkowiczom, ormianom lwowskim, wywieźć za granicę Królestwa 150 centn. cyny.
AC. 1554 f. 1848.

Radul Wojewoda.

Przed urzędem Radz. stawa Magnificus Radol Pallatinus (ut idem se fore apelabat !!) Multanensis; zeznaje że źrebię konia tureckiego przedanego Michałowi Korniaktowi.
AC. 1554 f. 1831

Bełz - Sokal

Libertas od ceł dla Sokala AC 1549 f. 983 - dla Bełza AC. 1549 f. 1099, 1131, 1519, 1598 Vol. IV

Elektor Brandenburski i woły.

Przed Urzędem Radzieckim toczy się druga rozprawa z całym aparatem listów królewskich i elektorskich przeciw Stefanowi Loitz i jego braciom, których Joachim Marchio Princeps Elector oskarża, że nie wypłacili na czas jego agentom 12.000 ~~[illegible]~~ talarów przeznaczonych na zakupienie 12000 wołów. Chodziło o woły głównie wołoskie. AC. 1546 Vol IV f. 512, 787 i dalsze.

Jan Tucholczyk. Kobiety

Joannes a Thucholia Arcium Magister et Rector Schole Leopoliensis oskarża Małgorzatę Kochnową i jej córkę Annę (Greta i Neta!), że nasłali na nią jakiegoś człowieka, który na ulicy zelżył go słowy i czynnie znieważył (manus suas super eum iniecisset violentas eumque verberasset ~~et~~ ac ignominia intulisset), za co sobie likwiduje wynagrodzenia 3000 florenorum hungaricalium auri puri et justi ponderis! Kobiety, bronione przez ~~tutora~~ prokuratora swego Mathiasa Cashera zaprzeczają wszelkiej winy i szkody, a Urząd je uwalnia.
AC. 1537 III f. 656.

Płatnerstwo.

Lucas armifex obligatus est elaborare arma pół-Kiriszke Nobili Joanni Skuligostowsky de terra Sanomiriensi hinc in octo septimanis inclusive.
AC. 1537 III f. 673.

Ormianie

Ormianin Kasper Andreaszowicz wzięty do kaźni za instancyą Łukasza hrabiego z Górki wojewody poznańskiego, któremu winien 3280 zł. Obligiem po połowie łącznym ręczą za niego Ormianie Szymon Awedykowicz, Jachno Chaczkowicz i Lazar Steczkowicz.

Ac. 1537 III f. 711

Rusinów

oskarża Rusin Kuryło Kuśnierz, że ustanawiają sobie potajemnie między sobą Proconsules et Consules rutenicales; Rusini Omelian Pawlik i Dawidek zaprzeczają temu a Kuryło sam odwołuje wszystko a za potwarz idzie do kaźni.

Ac. 1538 f. 789

Rusini i Ormianie

oskarżają się wzajemnie nawzajem, że jedni drugich żydujących, i spotwarzają i zohydzają wzajemnie swoje wyznanie religijne. Aby temu koniec położyć Urząd Radz. vadium quinquaginta marcarum interposuimus, a kto pierwszy dopuści się obrazy, zapłaci 50 grzywien.

Ac. 1539 f. 901 III

Propinacya.

Miasto wynajmuje propinationem et administrationem vini sublimati na dwa lata za 160 zł. Thomae muratori et Joanni pellifici.

Ac. 1540 f. 1173. III

Sieńko Popowicz.

Jerzy Jazłowiecki de Buczacz Cap. Camenecen. w liście do miasta (powiada [po polsku pis.]), że „tki skarbi, które (Sieńko Hozi) był wywiódł z Wałach, ~~które~~ za — pobrał mu ~~je~~ nieboszczyk p. Iskrzycki starosta kamieniecki.” (AC. 1541 V. III f. 1232)

Piotr Wojewoda Mołdawski przez wysłannika swego Burlę występuje przeciw Sieńkowi Popowiczowi, że służywszy u niego zbiegł ze służby i że zatrzymał sobie duodecim Joppas Kaftany cum nodulis argenteis deauratis każdy po 20000 asprów; dalej że zabrał dwie szable una puro auro et altera argento reformata; dalej pro cratere aureo valoris quingentorum aureorum ungar. pro quatuor gündżali reformatis argento deaurato; pro duobus cratoribus celsis non parvae quantitatis et pro lavacro alo nalewka argenteo; pro sacculo in quo erant viginti milla asprorum; item pro quatuor clenodiis zapony de puro auro margaritis et lapidibus preciosis reformatis; item pro thaistra recepta cum aureis. Sieńko twierdzi, że albo tych rzeczy wcale nie brał i nie widział, albo mu je zabrał Iskrzycki w Kamieńcu.

AC. 1541 III f. ~~1247~~ 1349.

Jus Caducum po Kochnowej.

Po śmierci Anny Kochnowej (Cochnowna) małżonki mieszcz. lw. Georgii Glaz król daruje majątek jej ruchomy i nieruchomy biskupowi przemyskiemu, Ks. Samuelowi Maciejowskiemu, który ustępuje go mu, daruje tę Bernatowi Maciejowskiemu dworzaninowi król. bratu swemu. Cochnowna miała krewnych armiańskich, ale że była katoliczką, więc Ormianie jako niekatolicy dziedziczyć po niej nie mogli — a dzieci nie zostawiła. Mąż jej Glaz zawiera dobrowolną ugodę z Bernatem Maciejowskim, na mocy której otrzymuje także wieś Zieloń w dystrykcie lwowskim i dom t. z. Klimowski ante portam haliciend. zaś z klejnotów wybrać sobie może za summę 80 (octuaginta) flor. polonic. Nadto monelle (torquem bracchialem) szacowany na 60 zł.

Al. 1541 Vol. III f. 1337-1341

Martinus a Curow

Doctor Sandecens. + collegiatae Archidiaconus, Ecclesiae Metrop. Leopolien. Canonicus ~~pożycza~~ daje miastu na budowę 300 zł, za co miasto zapisuje 10 złot. czynszu rocznego, z czego ma dawać 3 stamina panni Przemysliensis aut Strzyżoviens. i ubogich nim obdzielać a za duszę mszę opłacać.

Al. 1542 III f. 1461.

Stanisław Buzacki

vicarius perpetuus Ecclesiae Metrop. zapisuje 130 gr. miastu na fundacyę posagową dla dziewcząt ubogich a uczciwych i na stanie wdów i podupadłych rzemieślników. Al. 1541 f. 1232.

1475 z Kaffy

Niewolnice

Nos consules & significamus per presentes & Quod coram consulari nostra sessione in presentia nostra (constitutus Spectabilis Janotus Lomelinus civis Janue, nomine procuratorio Spectabilium Jeronimi de Souranis de Andaria quam (?) Augustini Anthonii de Ferariis quam Petri Avelini Lercarii quam Jeronimi Abrahe de Vivaldis quam Pauli ~~Ennia~~ Civium et mercatorum Januen, Petri Gentilis Palavicini et Johannis de Mari qu. Augustini ad habendas, petendas, recuperandas et capiendas et in Januam conducendas certas sclauas et eas ad liberandum, quittandum et absolvendum constitus, cuius constitutionis publicum instrumentum de Janua coram nobis produxit, Agnethem mulierem de Abogasia fidei Grece, quam de manibus Russeti de Pergamo Jtalici de Kaffa, qui eam in Leopolim adduxit et usque Januam ducere debuit, cum consensu eiusdem Russeti suscepit, liberam pronunciavit et dimissit sub ea conditione quod ipsa Agnes coram nobis promisit secum versus Januam proficisci et a tempore quo Januam veniet ipsa Agnes pro pecunia super se habita domino suo qui de prenominatis dominis ad eam ius

habuerit servire debet realiter et fideliter duodecem annos quibus expletis libera esse debebit ab omni obnoxietate et illibertate, prout ad homines liberos spectat (?) quovismodo, de quo pacto predicte libertacionis ut prefertur conditionato, per eam coram nobis facto et premisso per se et per constituturum suum premissum ipse Agnethis dominum sequendo, ipse Janotus se obligavit sub ipotica et obligacione omnium bonorum suorum, habitorum et habendorum (etsi (?) aliter ?) ~~aliter~~ (?) ipsa Agnes secum ~~no~~ proficisci volunt. Si vero Agnes predicta in via fuga dederit tunc dicte libertationis pronunciacio et presentes litare nullius subsistant valoris Act. et. dat.

2 Lucia mulier de Abogassia, fidei grece similis hanc litorum litere premisse, hoc addito, quod filia sua, quam secum ducit nomine ~~Ali~~ Nicolosina est libere conditionis et semper ~~sp~~ esse debebit.

3 Martha mulier genere getica de fide catholica simul etc jch ssj; hoc adiuncto quod filius suus Georgius quem secum ducit libere est conditionis et semper ~~sp~~ esse debebit ~~debebat~~.

4 Marta mulier altera etiam de genere getica fidei catholice ~~&~~ etiam similis ~~(dolej / abassjef)~~ .. ut supra de Agnethe.

5 Maria ancilla de Mangrella fidei grece etc.

Hec sunt obnoxie sive sclave que Janota Lomelinus de Janua ab hic secum duxit in Januam modo premisso.

AC. 1474 f. 267 I.

Dux leta pridem 1472 Lucas Lindner civis Cracovia (consularius) recognovit quia pensante hic non parvo tempore provido Russeto de Pergamo Italico

cum mulieribus obnoxiis secum adductis mutuasset sibi Russeto pro (sustentatione) earum mulierum centum flor. hungar. in diebus preteritis usque in adventum socii sive commercenarii dicti Russeti vel providi francisci de Papia quos centum flor. hungar. in auro prompto idem Lucas recognovit eosdem Russetum et Franciscum tunc personaliter coram nobis constitutos sibi plenarie exsolvisse et pronunciat eos occasione dictorum centum florenorum liberos et solutos perpetuum et in evum Act. f. qta. XVII decembr.
Al. 1472 f. 247 I   obacz f. 47.

Cristko

der ormenesche foit Al. 1465 f. 115

Cuncze Steinkeler

tribunus halicensis Al 1470 f 211

Ksiegarz.

Petrus de Lubeg venditor librorum w ugodzie z Hanuszem servitorem Georgii Bog z Poznania o 24 fl. z intres. schodzi Magister Johannes Canonicus Leopol.
Al. 1477 f. 344.

Calamus et atramentum immortalitatis instrumentum!

Płatnerstwo

Martinus „płatnierz" wyprawia zbroję Piotrowi Olesnicu z Oleska. Al. 1477 f. 680
Michael Dawidowski obligatus est fornatis senioribus

et contubernio Mercatorum duo paria Zaruskawye et duo Schorzye et Loricam integram atque duo paria Zaruskawie et quinque obwiezikow.
AC. 1529 f. 936

Stawy, ryby.

Mikołaj Kramarz i Marcin Kuchta od Dominus Oleszky staw główarski super fluvium Bełzec za 80 marcas. r. 1475 f. 319

Mathias Kokaszinski kupuje ab Illustri duce Semen Zbarazeno capit. Cremenec. spust stawu za 160 sexag. (kóp) latorum grossorum bohemicalium numeri rutenicalis, 60 grossos in quemlibet sexag. computando. AC 1475 f. 301.
Jan Fuchs od braci Kuprze i Stanisława de Brzescz r. 1475 f. 289.
Petrus Strzychacz emit piscinam od Piotra Czarnockiego za 15 marc. 1477 f. 918.
Piotr Celar zakupuje ryby u Ottona de Chodecz.
Jan Kokna kupuje spusty stawów szczerzycan et in Żółkiew od Ottona de Chodecz, wojew. sandomirskiego, starosty halickiego, kołomyjskiego i śniatyńskiego.
AC 1527 f. 725.

Bonarowie

Seweryn, franciszek i Jakób posiadali dom we Lwowie, który odstępują Pankracemu Gutteterowi.
AC. 1526 f. 666

Libertas oppidi Sokal

AC. 1522 f. 445 II. i ten sam tom f. 250.

Spytko i Rafał bracia

pierwszy wojewoda Sandomirski, starosta lwowski, drugi Podolanie Marescalcus występują jako arbitrowie wraz z Kmeciami wiorsta przy sprawie o układ między Piotrem Lisowskim i Cunczą Kimikalowną AC. 1482 f. 422 Ob. Mikułkowie.

Imiona zacnlejszych mieszczan

z początkiem XVI wieku a już i w XV zachodzące:
Tyszka (posiadali villam Zamarstynów et Porzecze Al. 1523 f. 526-7) Mikulkowie, Kosnerowie, Krupkowie. (Wilczke Stencel der Korsner już w r. 1473) Temryczowie; Albrechtowie, Wasserbrotowie, freiburgowie, Jaimirscy.

Mikulkowie.

Medio Illustr. domini Joannis comitis in Tharnow Palatini terrarum Russiae generalis, Sandomirien ac Regni Poloniae exercituum supremi Capitanei, Nicolai de Zamoiszye Tharnoviensis et Wojnicensis Praepositi ac Canonici Cracov. Sacrae Mtis Regie refferandarii, arbitrorum et amicabilium compositorum — przychodzi do skutku kompromissu, podział schedy po świecie Mathiae Mikulka, miesz. i rajcy lwowskiego. Wdowa Barbara nomine tertiae partis ipsius otrzymuje platea in suburbio civitatis versus Schilniki dicta Schilnicka, cum molendinis, ortis, agris, censibus etc.; córka Eufrozyna, wydana za Nobil. Andreas Petka vel Brzezec i zięć Lor, zyje, dwój dom anterior et posterior w rynku, 4 jatki i wójtostwo Kulparkowskie. Lubcz. f. 131.

Al. 1530 t. II f. 964

Hanus Scholc brat Wolffa

de Vratislavia, quondam notarius Martini Wasserbroth Al. 1525 f. 583

Czy nie założył rodziny lwowskiej Scholców?

Memoriale conflagrationis r. 1527

A. D. 1527 feria secunda post ferias ascensionis domini hora vigesima tercia erupit ex braseatorio domus cuiusdam Georgii Schellisch de Klepardz, ex opposito Conventus fratrum minorum Conventicalium in platea pistorum alias Becker gassen, validus ac repentinus ignis. Spaliły: ulice ~~pie~~karska, Krakowska, Szewska, ormiańska. Zabrały strony, ogarniające kościół św. Krzyża, przez miejską balneum civile, kościół św. Ducha, i mona-stero domów aż po mur miejski; następnie od domu kanonickich i altarystów obrócił ogień wszystkie domy w rynku, całą ulicę halicką, zarańską, żydowską i ruską aż do kościoła Panny Maryi, synagogę et passim quidquid edificiorum erat a porta ad portam horribiliter conflagravit. Od jatek zajęła się (i zgorzała:) turris campanaria cum omnibus campanis signanter ~~i spaliła~~ vero insigni et notabili Ecclesiae ipsius Metropolitanae clenodio campana solemni Zuzanna nuncupata, totaque tectura tegularia et edificio, structuraque dicte Eccl. Metropolitane ~~ceciderunt~~ superiori ceciderunt et igne absumpte sunt. Testudines denique chori commote et in corpore ecclesiae in parte concusse ac in nonnullis locis scisse sunt et cadebant. Turris etiam porte Halicien. fabre et sumptuose elevata unacum ceteris omnibus turribus et duobus muris civitatis spło-nęły ~~ze~~ wszy (i rusztami) z działami, bronią i prochami; sola tamen Cracovien. cum clenodiis in ea contentis salva permanente. Spaliły tylko dach bramy Krak. a ogień przeniósł się z niego aż na Wysokim Zamku et in villa Wznyesienie. Spaliły wszystkie domy intra menia unacum propugnaculo dicto Strumi,

Tame baszta, wszystkie domy w rynku, kramy bogate i ubogie, waga miejska et pannitonsoria. Dempta turri lignea pretoriali et structure principali pretorii divina voluntate et diligenti custodia conservatis. Explozya prochów dodawała huku i grozy [jakby] piorunów, całe miasto okryte było jakby nocą od dymów pożogi. Et si tota ea civitas – domo una Joannis olim Broda sub tegulis Barthe dictae relicta – fundamentaliter cum omnibus suis edificiis in corpore corruit et veluti desolata remansit.

Al. 1527 t. II f. 76 – 78.

Żyd – lekarz.

Kromlowie .. quia nos habentes [personam] commendatam providi Jacobi Judei physici ac ratione idoneitatis ipsius et experiencie artis medices, qua pluries certis in hoc civitate personis infirmitatibus notabiliter depressis suffragabatur, cupientes ipsum in ulteriora tempora necessitatis sue et communium civium salutis gracia circa se conservare – wyznaczają mu plac pod budowę domu inter judeos in eo loco, ubi prius erant carceres, za czynszem rocznym 2 fl.

Al. 1529 f. 851.

Carolus de florenciis (Gucci)

Kupuje od Kosterów dom w rynku między Augustynowskim a Tarłowskim za 725 fl.

Al. 1529 f. 855

Marca = 48 grosz.

Miasto Jożycza

od nob. Stanislao Gatka heredi in Mitholin et Novosiellcze ad reformacionem turrum ac propugnaculorum post conflagrationem 150. marcas in numero ac moneta polonicali quadraginta octo grossis marcam computando.
Al. 1527 f. 750.

Avemaria

jako nazwisko w Al. zr. 1514 f. 233.

Odlewnictwo

Hanusz Cantrifusor pozwany przy Michała Piotr. Księga plenipotenta Kościoła Stryszowskiego o 330 fl. prawdopodobnie z kontraktu o dzwony, bo Hanusz nazwany wtedy campanifusor Al. 1522 f. 377

Rekognicye po polsku

Jana Cochno mieszczanina i rajcy lwowskiego już z r. 1525
Al 1525 f. 591, 592.

Z inwentarzyka

zr. 1477: zyben zülberene Leffel
ein Bramchen von Parlen
Czwee Parlen Kolner mit przednyczki und zilbren Girtel off einer grünen gulden Borten mit einer Zenkyel und czehen kleyne Spangen alles übergolt; zwe cleyne Stülby dy man chlebiczky

heysset mit cleynen Parlen besaczt mit gulde und forne Parlen &

Al 1477 f. 842

Kaffa

Niewolnicy

Król Kazimierz nadaje mieszkańcom Kaffy (famosos Consules, provisores et cives de Caffens) wolność od cel i swobodę handlu z towarami i jeszcze w królestwie szczególnie: Nec non per eadem dominia Regni nostri cum rebus, mercibus, familiis obnoxiis, equibus, curribus et aliis bonis quibuscunque ... usque Janiscam aut alibi eundi theloneis... nostris regalibus per omnia semper solvis — ultraque a quolibet capite hominibus obnoxiis, quem secum deduxerint, nobis p. florenum ~~Dun~~ duntaxat ~~(?)~~ dare et in Civitate Leopolien in manus nostrorum theloneatorum reponere et consignare debeant et tenebuntur.

Al. 1466 f. 127, 128.

Niewolnice.

Sub idem tempus Cusellus quidam ad Leopoliensem mercaturam Pergamo veniens pudicitiam Matronarum Domis venereis (more gentis usitato) persequentrans stupri solicitare ad senatum delatus immitti edicto urbe pellitur et ne impuro afflatu scortorum civitas inficeretur omnia prosindia et dehonestamente vulgi foras relegantur, munuscula amatoria igne praculari per lictores expiata sunt.

(Codex Archivalis Civitatis Metropolitanae)

B. Zimorowicz. Rerps L. Opol. Nr. 125.

pag 38 pod r. 1473.

Acta Consul.

Bartosch pictor I zr. 1470 f. 196.

Miklasch Haberschrak pictor I zr. 1476 f. 322

R. 1382

Nicol fusor campanarum f. 14.

Crebil już zachodzi.

r. 1386

Gregor colorator (?) 84.

r. 1406.

Magister pixidista Laurentius Knawezil civis Dant. 111

1413

Goltbergowie z Torunia jus civ.

1414

Laurentius Hollenbazem pixid. mistrz stary.

1419

Gregor Mornstein j.c. 221

1420

Jocusch Wersÿng j.c.

1426.

Steczko genant Andrzeÿ eyn getawfter Rysse hy vor der Stat geborn hat Burgerrecht em, pfangen 422

Valentinus pixidarius stale w każdej mistrzem.

29
84

Kodex mięszany N. stary 1076.

(nw. Oddział III ~~pr~~ N. 224)

(Alembek - Hepner)

Z topografji Alembekowskiej

Topografia jest widocznie brulionem, pełnym przekreśleń i odsyłaczy - zajmuje 17 stronic pisma, niewątpliwie samego Alembeka st. 1-17)

Curniorus germanis stipendiariis, inter quos praecipui Steckeri, Czedlicii, Somerstiniy, Goldbergii, Eisenhitel, Oleyperi, Guttleri, Gornbergii, Gebeli, Wasserbroti, Scholleri, Schmidfeldi, Wendenbrulli, Trautfraulini fuerunt, coloniam dedit. (2)

Curiam cum turri satis amplum et Ecclesiam Sancti Stanislai in suburbio Cracoviensi adeo symmetrice et artificiose aedificaverunt, ut etiam Architecti summi in arte viri habeant quod admirentur. (co zaraz wskazywana Jugiert'y) 5.

Po pożarze 1527 domus lapideas aedificari coeperunt et ad hoc tempus aedificantur eleganter et sumptuose. Habet enim haec civitas prae aliis civitatibus regni Poloniae lapidicinas optimas, laterificia quatuor, calcarias multas, lignis ad structuras abundat. Habet etiam gypsum et alabastrum in montibus vicinis adeo pulchrum, et perlucidum ~~(...)~~ ut vix alibi tale reperiri possit. Habet et architectos et muratores expertissimos, Polonos, Germanos, Italos et omnis generis artifices praestantissimos adeo ut nullibi in Regno commodior fieri soleat militum expeditio. 7.

Habet haec Civitas circum circa vicinum florem

nobilitatis Poloniae Zolkievium, Ostrorogium, Chodkievicium, Danilovicios, Sieniawium, Jaslowecium, Buczaczium, Betzerium, Corneactos et alios multos... qui omnes civitatem Leopoliensem amant, ornant et promovent. 7.

Forum... areum habet amplam quadratam aedificiis lapideis altis et splendidis cinctam. 7.

forte rogas, celebri quid agat Judaeus in urbe,?
Quid facit in plenum missus ovile lupus?
foenore perpetuo claras oppignerat urbes,
Usurisque gravat, pauperiemque serit.
Non secus ut sensim consumit robora cossus,
Atque citam cariem lenta teredo facit,
Et velut a tacita potatur hirudine sanguis,
Carpuntur vires, ingeniumque vigor
A fineis pereunt vestes rubigine ferrum
Sic Judaeus iners rodere multa solet.
Saepe facultates privatas arte totondit,
Saepeque communes attenuavit opes
Saepius attriti suo? sapuere Monarchae
Et res ingemuit publica docta malo
Cum prostrata fuit, tanquam sine sanguine corpus
Dum totae vires et cruor omnis abest (7. 8)

... Russi qui sumptu magnatum graecae religionis ecclesiam fabrica, magnificentia, lapidibus ut opere conspicuam aedificant, Turris jam dudum sumptibus generosi olim Domini Constantini Corneacto altissima lapidea erecta est, quae toti civitati ornamento (9)

Rusini: Gens astuta quae tamen magis servitute quam libertate gaudet (9)

Armiani habent magnifica et plurimum decora ecclesiastica apparamenta et ornatus non scissos sed omniquaque rotundos, libros, calices et caeterum Christianorum veteranorum splendidam supellectilem. In liturgia eorum semper recordant Abagarii Regis Armenorum primi Christicolae, et aliorum Regum Armenorum Levon, Hetmon, Oschin & sacra in ecclesia nativo sermone peragunt, domi semper Tartarorum lingua utuntur. (11)

... familia Wolffowiciorum Silesiorum a centis annis adeo crevit, ut omnes aliae familiae ad eam (quasi rivi ad hoc unum mare) confluant, (et vix civis Leopoliensis reperitur, qui hanc familiam sanguine non tangat.) (12)

Habet haec civitas Typographiam, Officinam Chartariam et omnia quaecunque usui humano sunt necessaria (13)

Hortos haec civitas habet variorum fructuum amoenissimos, vineas paucas et vix centum dolia vini austeri annuatim praebentes (14)

Caeterum Leopoli quatuor praecipuae nationes quatuor religionum degunt. (Autor przekreślił uwyp.: Poloni juvenes ingeniosi et verecundi, viri boni judicii, persuasibiles, senes jocosi et placabiles. Puellae facie rubicunda, plus satis religiosae, matronae solitariae et filiis nimium indulgentes, anus tenaces et iracundae. Armeni juvenes pervigiles, intrepidi, viri astuti et sumptuosi, senes zelosi et hospitales, puellae facie fusca procaces, ma-
./.

trone

subagrestes, anus venefica. Russi juvenes inexperti, instabiles, viri superbi, fallaces et aliis nationibus infensi, senes pervicaces, virgines facie pallida garrulae, matronae audaces, vetulae potatrices f. 17.

Z dalszych zapisków:

In nomine Domini Amen. Iż Pan Bóg Wszechmogący miasto to plagą swą morowem powietrzem nawiedzić raczył, i przychodzi się nam rozjeżdżać, uprosiliśmy kollegę naszego ex residentibus P. Jana Alnpeka, który przy to powietrze ma tu zostać, Burmistrzem być i wszytkich porządków miejskich jak strony zdrowia tak i strony całości Rzeczypltej miasta tego doglądać i jaknajpilniejszym stróżem być.

A żeby względem niebezpieczności i pracy swojej miał od nas sufficientem recompensam obiecujemy:

Że tu pewną sumę zł. 1900 zostawimy na ratuszu, dla wspomożenia jego przy nim p. Stanisława Scholca, która się ma obracać na zapłatę familji ratusznej i na żywności i opatrzenie chorych zapowietrzonych a on ma incumbere rei, ne quid inutiliter erogetur.

Obiecujemy mu, że tu będzie miał porządną aptekę u p. Simona Hołubkowicza, który za jego kartką będzie dawała medicamenta chorym (uchowaj P. Boże) ex familia i ubogim. Obiecujemy mu też porządnych cyrulików tu zostawić.

Praesidium assiduum przy ratuszu ma mieć haj-
duków piętnaście cum superintendente p. Rzeckie-
kim; oprócz 24 i sługi wszystkie sześć mu tu
zostawiłamy.

A iż już pokutować tu musi a na potem już ni-
gdzie nie może być przyjęty, przeto pozwalamy mu, że
już burmistrzostwo przy nim do samej elekcyi przyszłej zo-
stawimy, chociażby, (co daj Panie Boże) chciał gniew Pański
i ta plaga morowa wczas ustać.

Względem trudnego commeatus i drogości strawy, pozwalamy
mu na każdy tydzień ordynaryę po zł. dziesięci. A gdy
dali Pan Bóg po morze będzie, upatrzywszy sobie jaki
kaduk, niech u nas żąda, a my obiecujemy mu go
darować ze fidelem administracionem jego.

My zaś, z których to burmistrzostwa odprawować
będzie, wszyscy obiecujemy mu ustąpić przy dyecezyey po 10
zł swoich proconsularis intratae.

Jeźli by też pod tym urzędem jego Pan Bóg go raczył po-
wołać z tego świata, obiecujemy wszyscy ex collegio (że) exalu-
torów przez niego nagrożonych ad exequendam extremam
voluntatem jego, chcemy promovere. A mianowicie
dwom synom jego Waleryanowi i Aurelio stipendium
pierwej Kiszlisianum a potem Łoiczianum chcemy
opatrzyć et conferre, żeby do Akademii nie bardzo młodo
propter fragilitatem posłali. A cadac wszystkim mianowany
onym dwom dawać obiecujemy.

Jeszcze obiecujemy mu przez pisanie nasze oznajmić,
jeśliby jakie niebezpieczeństwo (strzeż Boże) nastąpiło,

on też także do nas, dokąd onego i Kancellaryą jakie pe-
riculum pestis nie napadnie, pisywać obiecuje.

Propter certitudinem majorem prosił nas: aby te Kondycye rękami pp. residentów, były podpisane, cośmy mu ultro pozwolili. f. 55. 56.

Przy pamiętniczku swoim Alembek na marginesach do-
daje zawsze glosy, niekiedy bardzo zabawne lub charakte-
rystyczne. Np.

Nie pozbył fochy!
O candor, ubi es!
Kręci się jak Węgorz!
Strachy na Lachy!
Erat autem unus ex duodecim Judas (na Jelonka!)
Proh dolor znalazł dyabeł dziurę!
Hamum vorant!
Chcieli się sianem wykręcić!
Poleciała nasza Konfidencya do nieba!
O vespa, vespa, a przecie ty umrzesz, nie bywszy
rojią! (o Muscovinsa)
Źle kocie ogon <u>zawiązał</u>!

Razem jeździł Alembek pięć razy do Króla do Krakowa
i do <u>Warszawy</u>.

Już sam konsul, Alembek w r. 1628 znowu wchodzi w
konflikt z swymi kolegami, oblatuje bowiem w grodzie lwow-
skim i poleca doręczyć przez woźnego starościńskiego Krasuckiego
ówczesnemu burmistrzowi Mikołajowi Sidniradzkiemu list
następujący:
„Mnie wielce mili Panowie Collegowie! Nie mam,

zkąd począć? Czy uskarżać się na nieszczęście moje do WMM., czy opłakiwać nieszczęście Rzeczypospl. naszej, że grunty miejskie zachodzą czem dalej w umniejszenie i zgruntowanie? Począć od Rzpltej, bom jej więcej powinien niż sobie. (Chodzi o [illegible]-zonie przedmieściu miejskiej, wdowie dzierżawionej przez Alembeka, a w samej zepsucie leśnych przez chłopów wsi, należącej do którejś z licznych zakonnic żeńskich, bo Al. obwinia JMć Pannę Ksienię. Dalej czytamy:) Ja będę exhaustis jeszcze viribus żadną miarą oprzeć się im nie mogę i trudno oczywiście tak wielkie nakłady swe, które na zł. Sześć Tysięcy Trzysta Dwadzieścia i groszy piętnaście specyfikować zawsze gotów jestem, ostatka zdrowia mego przy tem tracić nie chcę, bo cóżby się tą troską krwi mojej ojczyźnie dobrego sprawiło? Proszę dla P. Boga raczcie WMM. zabiegać i takiego Klejnotu, kiedy ja odbieżać muszę, WM. nie odbiegajcie, aż wszystko z tąd pochodzi, że WM. nie raczycie wiedzieć, co to jest za grunt miasta tego. Proszę uniżenie, raczcie WMM ex gremio kilka osób wyprawić, aby wszyscy wiedzieli, o co idzie, a snadnie to pobaczyć mogą &.

f. 253 — 255

Obrona Miasta

Actum Leopoli die decima Mens Aprilis 1623

Rok od roku piechoty pod barwą męską przybranych pięćdziesiąt chować pod chorągwią z bębnem, rotmistrzem [illegible] doświadczonym, wdzięcznym || i wytrwanym (do trzech lat), których powinność będzie we dnie i w nocy straż ~~trzymać~~ Ratusza i miasta trzymać, pokoju pospolitego i bezpieczeństwa obywatelstwa i gości przestrzegać, swawolne ludzie i gwałtowniki imać, przedmieścia i wioski miejskie od najazdów stanowisk bronić, łotrostwo i hultajstwo z jurysdykcyi miejskiej wykorzeniać, przekupstwa

wszelakiego wyleszowaniem (Löschen?), naważniejszych piw i miodów zaborem przestrzegać. Z tychże na każdy nowe piwo na Halickie piwa na Krakowskie przedmieście dla straży, przy-stróżę i pełnie pozyskać, którzy do dnia na różne gościńce + oraz wychadzać, zabieżenia w pole i z drug przekupniom i przekupkom zbraniać, żadnym sposobem stanowić i składać, ale wszystko do miasta zawracać powinni będą, z takowych dozór mieć i to, cokolwiek urząd ku potrzebie, dobremu porządku a pożytku miasta każe czynić, wiernie, szczerze i pilnie wykony-wać i do skutku przywodzić.

Ci za swoje pracowitości nagrodę będą mieć: Naprzód mie-szkanie w pierwszej przyprawionej pod ratuszem, obyczajem capstrów z drugiej strony ku południu.

Barwę żupan i ubranie karazyowe co rok.

Sami i żony ich od wszelakich podatków wolni.

Obrażony leczenie, okaleczony opatrzenie od miasta ma mieć, gdy to pracując na posłudze.

Zabrać wszystkich aby tem pilniejsi w powinności swojej byli; gwarta czyni.

Na miesiąc cztery talary węgierskie, to jest cztery złote i gr. 13.

(Koszta utrzymania straży pokrywane: 1) z gorzałczanego, 2) z opłat przekupni; 3) z opłat przedmieszczan, na ten cel po-bieranych, 4) z dochodów zwierzchn. m. na tenże cel, 5) od Żydów, którzy płacić mają 4 część całego wydatku na straż. — Prócz tego składa się fundusz z procentu od przedaży dóbr nieruchomych 8)

Każdy urzędnik i mieszczanin w osobie swojej, rzemieślnik z czeladzią: murarze, cieśle, ślusarze, kowale, przekupnie z robót i innych swoich miejsc powinnie zaraz skoro jak czas zniesie, na ratusz do urzędu swego stawić się za najpierwszym posłyszeniem gwałtu tak za znakiem jakimkolwiek bez zwłoki danym; i tam

pp. Kupcy ćwiertelnikom, cechowi swoim cechmistrzom opowie-dzieć się mają i gotowi do uspokojenia i wykonania rozkazania urzędu swego, a to z cnoty, uczciwości i przysięgi, którą urzędowy oddali i oddawać będą. Co każdemu ma być przyłożono przy przy-siędze et inter alia puncta juramenti włożone na miejskie prawo in posterum. A któryby na to nie pamiętał, ma być kara-ny dwudziestu groszami irremissibiliter. Przedmieszczanie zaś mają się kupić do swoich setników. Ta powinność obrony ma się reffrico-wać co rok przy każdej elekcyi i co kwartał w cechach et in sessio-nibus Quadraginta Virorum.

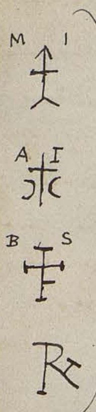
Brama Krakowska i Halicka także furtka ma się osadzać, po trzech hajdukach zawarty co dzień niż otworzą bramę w kraty być, z tamtąd niech kiedy cały dzień straż trzymać, aby broń nie ubieżono a nie zchodzić aż bramy zawrą. Do tego Boże uchowaj jakiej wolennyi, ognia, niebezpieczeństwa, nie czekając rozkazania z znaku zaraz do Krakowskiej ~~bramy~~ wieży cech Ku-śnierski, do Halickiej cech Krawiecki, do furtki cech rzeź-nicki z gotowizną biegać i tam z strzelbą być. A ci już nie powinni będą stawić się do ratusza.

Do której obrony aby tem sprawniejsi byli, wszyscy co rok po sotni jednej w niedzielę mają z muszkietów do tarczy strzelać, poczynając w pierwszą niedzielę post conductum Paschae, każdy niemniejszego wystrzału przedniego swego. Mie-szczanie złotym jednym, przedmieszczanie groszy piętnastu, także absentem, którzyby nie mieli veram infirmitatem et discessum. Z których się wybranych fideliter, mają pilniejsi i zwycięzcy premium mieć muszkiet przez gospodarze miej-skie wystawione i obmyślone.

(L. S.) Melchior Scholz Wolfowicz

Nomine Magistratus.

Pag. 241 — 243.

Gmerki na łyżkach i nożenkach według opisu w inwentarzu ruchomości po Albercie malarzu Stefanowskim Liber Testam. IV f. 473.

 ormiań. z cmentarza.

 z orm. cment. Nikorowiczów

 z r. 1671 nad zakrystyą

 z orm. cm. — orm. Jaśkiewicz

 〃 ———

 〃 〃

 〃 〃 Steczkiewicz orm. 1730 cment.

 Szymon z Wieliczki notaryusz.

 〃 〃 z r. 1648

 〃 〃 1705 — B N 2 płyty orm.

Kupiec Jubilij.

Po Jelonku

zostały: książka do modlitwy oprawna w srebro pozłociste, i antiquitates 4 srebrne i jedn. łyżory.

(Lib. Test IV. 8).

Herzeweth

była nazwa zbroji, którą miał każdy dom mieszczański.

Po malarzu Albercie Stefanowskim M

(XVI w.) zostały łyżki srebrne z znakami M I i B S i nożenki ze znakiem A I, 4 nowe obrazy malowane na płótnie, item malowany obrazek Stefana Króla na płótnie, item obraz mniejszy historyi idących do Emaus, dwie pierścieni i zygnetów, 2 łyżki srebrne ze znakiem RZ, tkanki perłowe kobice stare złote w srebrne druty, żółte kołnierze, czepce złote,

pas pozłocisty, korale, zegarek wielgi w srebrze. Agnusek, wielkie zwierciadło hebanowe, skrzynka złotej barwy, druga garderoba, skrzynie rzeźba malowana, mszycia malarskie, lutnia, dwie skrzynie z papierami malarskimi rysowanemi, broń, halabardy itp. (Liber Test IV 473.)

Testament Horniakta Liber. Test. II 665 zr. 1572.

Testament Tomszy (Liber Test. ~~III~~ II 225)

Odlewnictwo dział.

Felix Zistkowski w testamencie zr. 1579 zeznaje, że Generosus Czaplic kupił u niego tormentum bellicum za 166 zł 24 gr. Benjamin Czaplica ~~[illegible]~~ Sieczko zewał swoim czasem o odlanie działa za summę 80 zł. Zdaje się, że też działa także dla Jana Sieniawskiego, bo zeznaje, że mu został winien 77 zł. i dla Bełza i robił coś, bo mu konsulowie tego miasta zostali winni 35 zł. (zapewne działo). (Liber Test. III 17.) Ten sam testament dokładniej w Liber Test V 10. Zistkowski kupował cynę i ołów od Norberta w Krakowie. Danielowi pixidario został winien 3 kamienie ołowiu. Żonie zostawia dożywocie całego majątku pod warunkiem, że albo zostanie wdową, albo wyjdzie za mąż, rzemieślnika lub rzemieślniczka, jeśli za szlachcica lub hominem non civem, tylko tertiam sortem wedrug plebiscytu.

Daniel Stefanowicz pixidarius w testamencie zeznaje, że Magnus D. Jacobus Pretwicz Castell. Camenecen. dał mu do odlania działo i że winien mu został jeszcze resztę zapłaty bodaj. (Lib. Test. V 259).

---

4 na krzyżu wotum Dominika Jaśkiewicza w kat. orm. z XVII w.

Inwentarius rerum olim Joannis Alembeck.

Anno 1588.

Bogata garderoba.
Skrzynia sadzona wielka kolenskiej roboty.
Sześć tyszek srebrnych cum signo capitis cum ~~[illegible]~~ cervice aquilae.
9 obrazów wielkich map.
Obraz Henryka Króla polskiego.
" Stefana " "
" Margarethae Francisci Regis filiae
6 map mniejszych
obrazków w czarnych ramach mniejszych 6.
23 mniejszych także w czarnych ramach
17 obrazków królów czeskich
18 obrazków doktorów heretyckich nieoprawnych.

6
23
17
18
64

Księgi dużo niemieckich, świadczących o [illegible], klasyków, historyków, teologów, z polskich wiele: Postylla Brzeska, Kromer, Zwierciadło Rejowe, Statut polski, Wizerunek żywota Chrześciańskiego, Odpowiedź i Pogonia Niemojowskiego, Psałterz Dawidowy. — Stare rękopisy niemieckie na pergaminie.

Broń (Hergeweth):
5 rusznic, miecz, szablica, kordzik, dwa koncerze, puginał, tułk, 5 cepów, rzędy niemieckie, husarskie, kozackie, kańczuga, oszczep kozacki, [illegible] rusznice, halebart, przy dom 3 zbroje puklerz, mieczyków 4.
stół sadzony. (Lib. Test. IV f. 481)

Sebald Alnpeck Liber Test. II 765.

Testament zgl. Rozena.

Zapis na Rektora szkoły lw. ¢, na fary, na kościół oleski;
Liber. Test. V 174.

Andreas Curtius Doctor Medicinae

w domu Ormianina Azedyka na ruskiej ulicy D. Andreas Curtius Italus qui Cracovia ad Illrem Dnum Ducem Ostrogiensem iter faciens morbo vehementi in itinere correptus robi testament a. r. 1603 feria secunda post octavas Corporis Christi proxima. Miał ze sobą następujące srebra:

Konew garncowa miejscem pozłacana.
Nalewka z miednicą także miejscem pozłacana.
Druga miednica bez nalewki.
Flasza płaska pozłacana z łańcuszkiem.
Trzy srebrnych pozłacanych czasz.
Konewka srebrna półgarncowa miejscem pozłacana.
Dwa lichtarze srebrne miejscem pozłacane.
Drugie dwa lichtarze srebrne białe.
Nożyczki srebrne.
Solniczek cztery pozłacane, dwie grawerowane a dwie okrągłe na nóżkach.
Łyżek srebrnych białych 12.
Kubek puhar z przykrywką gwiazdami i wewnątrz pozłacany.
Kociołek srebrny biały.
Dwie garnce srebrne białe.
Confectiones Alkermes pretiosae trzy vascula, dwie nie pełne jedna pełna.
Dryakwie wenackiej 20 funtów.
Skrzynia księgi pełna.
Szpalerów łockich 28 łokci.
Suwalnie dwie wielkie ze złotem.
Ręczniki ze złotem w taśkie.
Krzyży szmaragdowych 21 oprócz tych, co w skrzyni.
Łańcuch złoty, który powiadał, że waży 120 czerwonych zł.
Dwa manele, które powiadał, że waży 32 czerw. zł
Pierścienie szmaragdowe ... czerwonych zł. cetkinów 100 ich
Nożenie z pelikanem, w którym rubiny, dyamenty i perły.

Kamek z wrzeniem z dyamenty, rubiny i perłami, w którym jest sztuk 22 i noszenie przy nim, który dany jest w zastawie Jeb. P. Doktorowi od Andrzeja Natana, Kupca Augustańskiego wedle rekognicyi i pismo na to.

Cyrografy Stanisława Lubomirskiego, starosty sandeckiego, Waleryana Montelupi na zł. 6035 u którego mam i więcej wzięt. ale ~~nie~~ wiem, że przyjaciołom moim krzywdy nie zrobi, bo dobry człowiek.

Cyrograf Petro Worointa (?) na 1000, w których jest zostawa 9 kubków, które 19 w Krakowie u p. Montelupi'ego.

Dwadzieścia kobierców jedwabnych perskiego u tegoż p. Montelupi'ego.

Cztery skrzynie towaru rozmaitego u tegoż.

Potym inwentarzu ostatnia wola po łacinie: Ego Andreas Curtius Doctor et Civis Venetus & Ciało ma być pochowane u Bernardynów krakowskich, za co zapisuje im 60 zł a tyleż Bernardynom Krakowskim. Na pogrzeb 100 zł.

Illmo Dno Janussio Duci Ostrogien Castellano Crac., cuius iam aliquoties cognovi patrocinium et defensionem ... porrigo curam rerum mearum, o toż samo prosi Sebastiana Lubomirskiego Kaszt. wojnickiego i jako trzeciego D. Valerianus Montelupi, non quidem dignitate ipsis Dominis comparandus vel assimilandus, sed tamquam homo gentis meae et qui res meas partim in Polonia consistentes partim etiam in Italia optime novit. Prosi Księcia Kasztelana Krak., aby wysłał dworzanina swego (cubicularium) do Króla z prośbą, aby pozwolił mu braci rodzonych, aby majątek jego nie przypadł kadukiem i zapisuje temuż Kasztelanowi pro signo perpetuae meae observantiae cir... illud clenodium cum pelicano empto florenis 400. Wojewodzie Kijowskiemu zapisuje illam cultitram

nowam rubram ex bettas. Żonie Maryi Delpace zapisuję 2000 zł, które jej przed kilku tygodniami oddała nomine dotis, ale motu ex mea summa charitate et amore addo 1000 fl., dalej łańcuch wagi 120 zł, manele złote wagi 32 zł, dwa pierścionki z dyamentami, które kupił za 240 zł, i futro. Addita conjungo et dno omnes illas mobiles varias et multiplices vestes mulie- [illegible] bres, quas fieri curavimus spe nuptiarum... Deum rogans toto corde et genibus flexis ut parcat illi quae fuit in causa meae aegritudinis et fortasse etiam mortis.

Marcinowi Chrapkowiczowi, dworzan. ks. Ostrogskiego, zapisuję konia z rzędem i cztery nowe strzelby (bombardas)

Proszę brata mego Alexandra Curti aby oddał niejakiemu Zanotto (Zanottego) Zanobis 100 węgierskich złotych, które testator odebrał po tym wyjeździe z Polski z Kardynałem Radziwiłłem. Suma ta jest własnością spadkobierców Dominika Rudolphini, olim Architecti Sermi Regis Stephani in anno fortasse 1580 Varasdiaci (Warażyn?) mortui.

Spadkobiercami uniwersalnymi mianuję brata Alexandra i Weneryi siostrę Katarzynę.

Montelupiemu zapisuję 880 zł, które mu się należą u starosty sendeckiego. Rzeczy moje przenieść pod opiekę Senatu lwowskiego, ponieważ Montelupi przewiózł je mu do Krakowa i tam przedać. Proszę go dalej, aby przedał owych 20 kobierców ex serico persiano, quae deberent vendi florenis mille.

Oświadczam, że mam w depozycie u siebie collarium quoddam seu manile dictum Kanaka, Dno Andreae Natan Civi Augustiano, a to in assecurationem mille flor., quos ille accepit ab Illmo Dno Palatino Volhynen. ad rationem elaborandae scatulae argenteae et pro nundinis Jarosłavien. advehendae. Jak ów Natan przyniesie szkatułę i zapłaci 1000 zł, za które testator ręczy, niech mu senat lwowski wyda ten zastaw, który u niego pozostaje depozytem.

(Liber Testam. V f. 312 — 319).

Puszkarstwo. (Frank.)

Felicitas Puszkarka w testamencie z r. 1633.: „Pani Baumowska dała 16 kamieni spiżu na dzwon, który jej nie był zrobiony. Item winno się mistrzowi (?) 14 kamieni miastu, na oddanie tej spiży miastu jest 600 zł. pieniędzy. ... Leży działko pani Jazłowieckiej (?), od którego przychodzi zł. 60. Na rozkazanie p. Doczora (?) wydałam dzwon do Zubrzy, którego nie oddano (?) za 2 kamienie zł. 20. Między JMci hetmana leży zrobiony, na którego robotę przychodzi 117 zł., na co jest rękojmią (?) p. Wieniawskiego (?). JMci Pana starosty lwowskiego 2 działka większe a dwa mniejsze oddane nie wykupione; nie brałam nic na to. Pan Janicki wziął wziął do tych działek dzwonek na potrzebę p. starosty za zł. 24. Leży ~~pięć~~ dzwon JMci p. podkomorzego Łozińskiego (?) gotowy, niewykupiony. P. Grodzickiego mistrzowi (?) kamieni 17. Jest też spiżu dwa kamienie na przerobienie dzwona do Chyrowa. Między narzeczonych (?) sztuk 14 jest, więcej 7 kamieni. Ojców Bernardynów (?) jest 24 k. spiżu na moździerz. Nieboszczyk (Jerzy Frank) największy był też dzwonek, wyrzucił (?) do św. Krzyża przed bramą.

Liber Test. VII. 402 – 408

Po Wawrzyńcu Śniadeckim

dr. fil. i ławniku lwowskim została biblioteczka: „Księgi wszystkie, których wiele trzeba kastrować, gdyż są nie tak prohibitos zażywać propter aliqua scandala sed tantum propter incidentiam lectionis, które castruje ad meam voluntatem et arbitrium OO. Dominikanów na pół podzielić najważniejszym pierwszej i drugiej małżonki potomkom."

Lib. Test. VII 531.

Drukarz Jan Szeliga

W testamencie z 9 lutego 1637: „Naprzód drukarnię ze wszystkiemi należącemi materyami, co do niej należy, tak z prasami, herbami i figurami, oraz cokolwiek należy, nic od drukarni nie odrywając, to wszystko zupełnie odkazuję do szpitala św. Łazarza, którą sobie szacuję na zł. 1000 mniej albo więcej.“ Łańcuszek złoty, w którym jest 30 czer. zł., odkazuje na obraz Najśw. Panny Brackiej do OO. Dominikanów. „Srebra cokolwiek jest także odkazuję na tenże obraz N. P. M., z którego srebra ma być effigies na tenże obraz z napisem takim: Na cześć na chwałę P. Boga w Trójcy św. Jedynemu Pannie Najśw. Jan Szeliga Drukarz na pamiątkę wieczną ten obraz dał.“ W gotowiźnie zostawia 800 zł., z których 400 zł odkazuje do św. Łazarza na księdza ma msze na wieczne czasy. Chłopca Łomana (?) poleca prowizorom św. Łazarza, aby go, gdy podrośnie, do drukarskiego rzemiosła oddali, aby przy tej drukarni został; jeśli nie zechce, niech sobie inne rzemiosło obiera. W inwentarzu trochę srebra, szaty, cyna, mosiądz, strzelba. Obrazów tak wielkich jako i mniejszych 20. Między długami figuruje JMć pan Magdaliński: co mi potrzeba według regestru jego; i ks. Żędziarowski, co jest teraz plebanem i inspektorem u PP. Wspomnianych według rekognicyi jego zł. 400, które odkazuje do św. Łazarza. Legata: na pogrzeb 100 zł., przyjaciołom i krewnym, którzy by się po śmierci mojej zgrali, grzywien 10. Karmelitankom, do Maryi Magd., do Brygidy po 50, do Katarzyny Siennenskiej 30, do Compassionis na murowanie grobu 25, do Krzyża po 20 zł. Grób mój na ołtarz dla ubogich i muzykantów także. Dodatkowo wspomniał: JMć pan Andreas de aqua … zjednałem był na zł. 300 robót, na co jest intercyza, za którą intercyzę dał mi był zł. 100, którem mu już odrobił i niczem mu nie winien.“

(Lib. test. VII 663)

Test. Nicolai Mucha pictoris (nie inter.)
L. T. VII 970)

M

Orm.

Po Grzegorzu Jakubowiczu Ormianinie

handlarzu jedwabnych materyi pozostało według inwentarza z r. 1595 oprócz towarów dużo bardzo kobierców (dywaniki, adziamskie, turec., mewiskie, pasy, kilimy, wielorie), obicia izdebne (żółte kobiercowe, kobierce opony na ścianach i na zydlach); obrazów 22. Dalej pancerz, broń, tureckie noży i dzbanki, lichtarze do ściany, korona izdebna; z miedzi: dwa kociołki tureckie, dzbanuszki i talerzy tureckich miedzianych, latarnie dwie tureckie, 4 księgi ormiańskie, biblia polska, kronika Polska, żywoty świętych. Ze srebra: kubek złocisty wagi 6 grzyw. krakowskich, drugi kubek złocisty, dwa puhary łyżek srebrnych.

(A. Juris fidelium 42 f. 72–75.

Po Mikołaju Bernatowiczu Ormianinie

seniorze narodu orm. inwentarz z r. 1605:

Mosiądz inter alia: lichtarzy do ściany 10, korona wielka o 7 licht.

Trzy pancerze, dwie zbroje, 3 szyszaki, puklerz etc

Obicia: Opon inderlandzkich dwie (szacowano na 120 zł), kobierców na ścianach, na oknach i na ławach dużo; wogóle wszystkie ściany obite były kobiercami i kilimami. Szpalery na dole w izbie, kołdryny w niej.

Obrazów sztuk wielkich 18, obrazów mniejszych sztuczek inderlandzkich (tax. jeden na drugi po 2 zł.) 17, obrazków z figurami marmurowemi, wyobrażającemi pięć zmysłów, obrazów, na których muzyka 14; w izdebce obrazków 5 wiotkich.

Szafa wielka malowana, pięć głów jelenich w drzewo oprawnych; szafa norymberska, stołki skórzane gdańskiej roboty;

(Juris fidelium ~~40~~ 42 f. 117)

93

Pająki nażyrano

Korona lub lichtarz zawieszony. W inwentarzach szczytka się często i szkła malowane.

Petrus Bibliopola Posnaniensis

Inwentarz ksiąg spisany w r. 1559.

Libri polonico idiomate impressi:

Żywoth Christusow. Xiągi № 2. po gr. 33
Evangilie polskie. 2 gr. 24.
Hortulusy 2 gr. 24
Ezopi 2 " 12
Xyąszki Rączni 2 gr. 12.
Jozifflow żiwot 2 " 12.
Ezopi przypowieszni
Historia Alexandri
Zowitrał
Xiązki o vichowaniu dziatki
Z psalmow polskich libelli
Catichismus stary
Viridarz polski
Fons vitae 3 libri
Modlitwi wedlug psalmow
Modlitwi spera
Pozdrowianie.
O nowim cesarzu
Kot ze lwem
Oracie Szocratis polskie
Daniel szni
Lekarstwa końskie
Trajedie Alopskie
Pyeszni Rozmaithich wszel
Nowini Constantinopoli i cesarzi fascicul.
Rozmowi Salamona.
Kucharstwo
1250 obrazkow i kart 5 tuzinow.
~~Act~~ (Juris fidel. 43. p. 20, 101)
Dalej: Res Petri olim Bibliopolae per Joannem

Srebro nomine Mathie Sibeicher civis Cracovien. per taxam officiosam receptae: z polskich: Historie Romanorum polskie, Psalterium Wroblow i rożnijsze księgi tanieckie.

(Ibidem f. 205).

Po Stanisławie Hanel

inwentarz zr. 1570.

Biarzych kubków srebrnych 6; jeden pozłocisty wielki, drugi srebrny z guzikami, dwa kubki pozłocite składane; 28 łyżek srebrnych; obrzęże, pasy, zapony, pierścienie, bramki sito perłowe, pozumice perłowe, tkanki perłowe, czepce złotolite.

W piwnicy 3 kufy małmazyi, jedna kufa muszkatela, tureckiego, baryła Alikantu.

Na górze w komnacie szabla i miecz z srebrem p. wojewody Nieszczickiego zastawione na potrzeby.

Około 14 konina folwarku — prowadzenie klaczy, także tureckie.
Hanel był podobno rzeźnikiem

Juris fidelium 43 str 749.

Księgarz Hanus Brickyer

Inventarium librorum z r. 1573 wymienia między księgami tańszemi następujące polskie:

Septem psalmów polskich in sedecimo.
Canisii katechizmu polskich in sedecimo.
Książki o ratunku polskie
Credo polskie sixtern in 8°
O zachowaniu zdrowia.

In sexternis in octavo:

Rozmawianie Pana Boga z chrześcijańskim człowiekiem 8 ex.
Wyprawy niewinnego człowieka 9 ex.
Sejmowej rady 13 ex.

Tragedyj Pamphilusowych 15.
Modlitw czasu wojny 24.
Nauki polskie 3.
Frantowskich praw 11.
Zatargnienie fortuny z cnotą 1.

Wyższowanych w deski i oprawnych in folio:

Postilla Polska czerwona 1.
Statut Polski czerwony 1.
Psałterz polski " 1.
Cronika Cromeri niemiecka 2.
Herbarz Polski 1
Zwierciadło. 1
Katechizm Polski Krzyżborskiego.
Wizerunek Rejów (groszy 20)
Apologia Novicampiani.
Porządek
Dworzanin
Lekarstwa polskie.
Zwierzyniec (20 gr.)
Practica o wojny.
Wyznanie wiary zboru wileńskiego.
Biblij dwoje.

in octavo:

Nauki Herbertowej 2 ex.
Konfessyi Herbertowej 3 "
Nowych Testamentów polskich 3
Katechizm polski luterski 1.
Przewodników 2.
Psałterz polski.
Katechizm polski.
O wychowaniu dzieci 5 ex.

in quarto jeszcze:

Wizerunek.
Dwa listy na Polskie.
Sprawa Rycerska.

Summaryusz Nowego Testamentu
Herburth de fide.
O srogiej wojnie tureckiej.

in octavo języko:

Historyi Alexandrowej 2 ex.
Historya o Rycerstwie szlachetnemu stanowi.
Historya Judith.
O zachowaniu zdrowia 6 ex.
O fortunacie.
Historya o szwedzkiej Krolewnie.
Historia Tobia.
O wojnie moskiewskiej przeciwko Inflantów.

In sedecimo:

Katechizmów z pieśniami 4 ex.
Katechizmów bez pieśni 4 ex.
Modlitw polskich 6 ex.
Aurelii Modlitw 2 „
Sposób żywota chrześciańskiego 1.
O naśladowaniu P. Chrystusa 1.
Cursów krakowskich 3.
Rozmyślanie psalmów 1.

In octavodecimo:

Modlitw polskich 15 ex.
Ewangelijek polskich 3 ex.
formulae colloquiorum 1.
Modlitewek maluczkich 4.
Modlitw psalmowych 7.
Modlitw z biblji 2.

Obrazów małych (rycin?) 800
obrazów mniejszych 36 libr po 25 w librze.

Ezop 1 egzempl.
Szachów 3 ex.
Lucrecya 13 ex.
Spraw rycerskich 4 e.
Wilk 10 ex.
Zdrowe lekarstwa 4 e.
Przepowiedzenie biegów niebieskich 9 ex.
Historyi o obrazie Panny Maryi 19 ex.
Sejmowej relacyi 10 ex.
Gadek rozmaitych 15 ex.
O koronacyi Maxymilianowej 8 ex.
Elementarzyków polskich w deszczułkach 11.
Stanislai Orzechovii (cum sel ?..) 4 ex.
Modlitwy białychgłów 1 e.
Pozdrawiania 3 ex.

---

2 ex. Kunstbuch.

Suma wszystkiego 195 zł. 12 groszy (tak otaxowano)
Z klasyków znajdujemy Terencyusza, Cicerona, Virgila & książki niemieckiej jakiej do nauki szkolnych.
Między przedmiotami także zegar ciekący!

(Juris fidelium 43 f. 937 – 948)

Po dr. Erazmie Syxt

inwentarz spisany w r. 1635.

Pierścieni 12, dyamentowy, rubinowy, szmaragdowy, szafirowy, krysztalowy z perłą, ręka w rękę itp.

Srebro złocite: Rostruchanów, kubków, czar 15, między nimi rostruchan w grono, i dwa orzechy oprawne w srebro złocite.

Srebro na pół złocite: 6 sztuk, kruz, kufel i kwiatycki.

Srebro białe: Nalewkaz miednicą, 2 konewki; dwie konewki, dzban, 5 czarek i kubków, 4 lichtarze, 2 garnuszki; dwa orzechy w srebro oprawne z [illegible]; blisko 3 tuziny łyżek i dwa obrazki srebrne w ramkach hebanowych.

Cyna w znacznej części rysowana.

Obrazy: obrazów izdebnych różnych 5, w górnej izbie obrazów różnych 15, item w izbie górnej 21, item w tejże izbie mniejszych różnych 7, item na dole 2 obrazy.

Jaja strusie oprawne w cynę pozłocistą.

Kobierców: 48 dywanieckich, wypiartych adziamskich, tureckich białych, żółtych solchackich, kilimów.

Zielona adamaszkowa kołdra.

Obręczków miedzianych 4 a pręty także miedziany pozłocisty.

Dwa obrazki na drzewie malowane.

Kompas słoneczny.

Relikwiarz hebanowy z św. Agnusem srebrnym.

Trzy małe srebrne relikwiarze.

Krucyfiks kościany na hebanie.

Dwa kałamarze hebanowe.

Sztuka hatłasu karmazynowego z złotem haftowanego.

Obraz: Przyjście Ewangelistów i doktorów kościelnych.
Obraz św. Łukasza nade drzwiami.
Dwa agnuski srebrne.
Kuflów szklanych malowanych 14.
Tureckich dzbanków i mis 13.
Statek drewniany pozłocisty mozaiki.

Strzelba: muszkiety trzy kością oprawne, dalej rusznica, muszkiety, szpady, kordelasy, kord cyrulika wojskowego, miecze, półhaki &

Biblioteka obejmuje blisko 800 dzieł przeważnie łacińskich lekarskich w łacińskim języku. Z innych: Skarga, Statuta litewskie, Gospodarstwo polskie Gostomskiego, Nauka koło pasiek, Arystoteles, Długosz, Herbarz Polski, Cieplice w Skle, Ostrzeżenie morowego powietrza, Przymiot Wojciecha Oczka, Chronica Regni Poloniae Herbusta, Neugebauera Historia rerum polonicarum, Colonia felix Henrici, Logica Venerabilis Thomae Sixti manuscripta, ks. Stanisław Grochowski, Poprawa obyczajów polskich, Horacego pieśni, Hezjod, Starowolskiego Bellatores, Eschil, Homer, Odkrycie zdrad żydowskich, Epithalamion Stanislai Sokołovii, Martinus Smiglecius de Christo, Sleszkovii Medici opuscula, Plutarch, Janicki formulae medicamentorum, Cortegiano Castilionego, Petrarca, Arystofana komedye.

Kałamarz hebanowy z wierzchu kością nabijany na zawiasach srebrnych i kantabka srebrna z herbem.

Nadto prezentowała p. Sykstowa 10 sztuk srebra złocistego, ale go do inwentarza podać nie chciała, powiadając, że jej jest circa actum nuptiarum darowane.

(Jur. fidel. 46 p. 293 – 326.)

Taxa tego srebra Sykstowego ibidem str. 444.

Retraktaty Łęczkowa, List i inwentarz takiż w Act. gr. 1635 Vol. 43 pag. 810 — 831.

Po Ostrogórskich

Kob.

Wojciechu i Katarzynie Wolfowiczównej spisany r. 1640. inwentarz obejmuje:

Kilkanaście worków gotowych pieniędzy:

w jednym czerwonych złotych ~~2024~~ wartości 2024 zł. w osobny worek talarów, worki półtoraków, ortów, szelągów, plastek groszy, szóstak groszy i razem gotówki 13.597 zł. a wraz z wszystkiemi 19.652 zł.

W złocie: 12 łańcuchów (między niemi ważne po (58 / 80 –) czerw. zł. wag.) 5 manelli, i 1 manelijka, dwa noszenia (z chłopkami putti? i z aniołkiem), róża dyamentowa, 5 krzyżyków rubinowych i dyamentowych, dubleik z czarnych kamieni; pontalów 17, zausznice, rubinowe sztuczki, Pierścieni 36, z drogiemi kamieniami.

W srebrze białem: konewka, krzyż, łyżki z ciągnionemi sztylami z herbami Wolfowiczowskimi, garnuszek, 5 czarek, obrusze i pasy, 10 ksiąg oprawnych w srebro.

W srebrze złocistem: konewka, pasy, obręcze, szpady dwie, tablki [illegible].

Perły: Naszyjniki, złotych jeden z 51 [illegible] szmaragdów, drugi wyszywany etc. etc. etc. bardzo długo.

W garderobie: same atłasy, adamaszki, czamlety, kiry, sobole, axamity, tabiny na atłasowym i złotem dnie, a to jeszcze z potrzebami złotemi i srebrnemi,

Bieliźnie: giezła ze złotem ciągnionem i szychem, giezła czerwonym jedwabiem i złotem przetykane, giezła jedwabne z naduszkami a nadołki te haftowane rozmaicie, tuwalnie jedwabiem i złotem „siane”, chustki ze złotem, srebrem i jedwabiem farbistym, bawełnice ze złotem i srebrem,

forbotów (Kornek) weneckich wielkich 10 bolni, mniejszych 4½, Kornek średnich weneckich dwie sztuki, grubszych weneckich, opuszczek nieszałkowanych, mnóstwo, Kornek mniejszych: jaszcza mniejszych, rozmaitych kromkowych listeczek drzwi, Kotarzy, Leszek, szpalerów kromkowych sprzęt.

Godzinki Panny Maryi w axamit zawarty i srebro złocinte oprawione.

Kobierców 32 małoklejskich, adziamskich, tureckich.

Stołki wielkie skórzane, stołki pojedyńcze skórzane.

Obrazów wielkich różnych świętych i różnych osób 24, obrazów mniejszych różnych 16.

Dwa relikwiarze.

Szkła weneckiego kieliszków 15., kryształy, szklanice [illegible]pane, misy i kufle tureckie.

(Acta Juris fidelium Vol. 46 f. 1851 – 1866)
(Także w Ac. gr. 1641 f. 1981 – 1988)

Złote Kobierce.

Na instancyą Zygmunta Tardy odbyła się u Langisza Gabryela i u Michała Alwizy rewizya ze depozytem, złożonym u nich wzięto przez dwóch Greków – przyczem Alwizy, tamże w sklepie produkował Kobierców kilka jedwabnych złotem przetkanych tureckich, o które się toczy kontrowersya przed Królem JMością między p. Michałem (Alwizym) a JMp. Ucharińskim. (Alwizy oddał je na to jus caducum)

(Juris fidelium Vol. 46 f. 188)

Kobierców tych było 5, jeden ze smokiem, jeden z kwiaty i zwierzem wschodnim, jeden drugi na 4 sążni. Ac. gr. 1653 f. 808.

Po Alesandrze Ubaldinim

inwentarz spisany w r. 1638 wylicza między innemi:

Złoto: 3 łańcuchy wagi czerw. zł. od 46 – 69. Manelle puklaste, pancerzowe, zrojem &

Srebro: Pary puklaste, z miednicą koła, z sztuczki; roztruchany, kubki, łyżki – między niemi roztruchan w grono i roztruchan z [illegible], kusze, księgi w srebro oprawne, sajdak srebrem złocistym oprawny, szable, buzdygan, ładownica – wszystko w srebrze.

Dużo pereł i klejnotów.

Obicia & 4 szpalery stare.

Handlował głównie suknem.

Rejestra handlowe, między niemi włoski gwarnale. Na jednym rejestrze herb i litery A. U. et C.

Między książkami dużo włoskich – ale także łacińskie i polskie np. Hippika o Koniach.

Jur. fid. 46 f. 1127

Po Urszuli Wolfowskiej

zostają księgi polskie rozmaite a między innemi ruchomościami wymieniono:

Obicia w izbie z szpalerów starych.

W komnacie kołdryn malowanych 3.

Jur. fid. V. 46 f. 1144.

Po Andrzeju Czechowiczu 75.

r. 1640 wiele srebra artystycznego jak np.

Krucyfiks srebrny, który waży grzywien 10 i łutów 9½, „którego robota wiele kosztuje wedle uznania złotniczego.”

Orzechowy kubek złocisty.

Kufel srebrny sztykociowany (?), kufel „ferczechowany”, lichtarze z wstawkami przezroczystemi, kufel miejscami „ferczechowany” z herbem nieboszczyka i etc.

werkzeugowany ?

(Jur. fid. 46 f. 1601)

Po Wojciechu Ziemnickim +

pisarzu miejskim (1640) została biblioteczka dziś prawie trzech i 27 różnych kobierców i 20 kilimów.

J. fid. 46 f. 1677.

Odlewnictwo dział, dzwonów & O.

W r. 1639 na instancyę Pawła Grodzickiego spisywano inwentarz rzeczy i materyałów, oddanych do roboty Kasprowi Frankowiczowi przez tegoż Grodzickiego i przez hospodara multańskiego. Grodzicki nazwany Artilleriae Regni Praefectus. Inwentarz spisuje się in officina fusoria tormentorum alias Gisaus seu huta.

„Naprzód rzeczy JMP. Grodzickiego: Sławetny Jan Frankowicz, Kaspra Frankowicza brat do inwentarza prezentował takie:

Dział sześć sztuk całych nowo odlanych: Ariel, Taurus, Virgo, Pisces, Cancer, Scorpio, wyprawione, ~~wypolerowane~~, wysierzane i przebierane, które potrzeba rybić i wyrzynać.

Sztuka działa przełamanego &

Dzwon, który waży centnarów trzy.

Następuje wielka pozycyj materyału, gdzie &

Gęsy dwa, które po centnarze jednym ważą.

Świętego Michała z Latarnią odlanego, ze wszystkiemi sztukami. Latarnia 8 kamieni, residuum od św. Michała.

(Acta Jur. fid. 46 str. 1363)

W r. 1639 Extraditio rerum ex Officina Aerefusoria Civili na instancyą Felicyi z Wilczków, wdowy po Jerzym Franke aerefusoris. Ludwisarnię prowadził syn Frankego Kasper, który także umarł. Drugi syn Jan interweniuje przy inwentarzu.

Spiży sztuk 3 zdjętych [illegible]

Powiedział p. Jan, że było działko p. Cetnerowe, które kazała pani wdowa oddać.

Powiedział p. Jan, że on od JMci Potockiego, hetmana pol., nego wziął był p. Kasper działami przez ręce p. Hołuba Or. mianowicie metalu kamieni 45 i funt. 28, którego metalu nie-mocny, ale z niej robił dzwony i sprzedawał. Dodawał do niej królew-skiej metalu. Na co jest kres, którego widział wyżej będąc nie-[illegible].

Na reklamacyą urzędników miejskich a spiżu 14 kamieni spiżu miejskiego, danego przez Jerzemu puszkarzowi — „odpowiedział p. Jan, że z tej metalu nasył ze swej śp. Kasper oddał zaraz działek i są te działka, które wyżej widział." Więc zaraz działka te zaaresztował aż do wydania spiżu.

Następuje bardzo obszerny spis narzędzi większych i mniejszych. Na końcu tego spisu czytamy: W komorze liter do dzwonów, herby, laby, rozmaite, form sztuki rozmaite do lichtarzy.

(A. Jur. fid. 46 pag. 1409)

Z dalszego inwentarza tejże samej ludwisarni, która leżała extra moenia ad portam Halickam dictam:

Dziadek pers, na który Kasper Franke wziął od Jmp. Stanisława Potockiego materyi kamieni 35.
Dalej mowa o dwóch dziadkach koronnych.
Dziadko Jmp. Herburta krzyżowe.
Dzwon, który waży kamieni 14½.
Dwa dzwony małe, które ważą kamieni 12.
Essy do korony in nro 6
Materyi wstockiej kamieni 60, z której przyniosł p. Jan (syn Jerzego, brat Kaspra) oddać dzwon trzeci Hospodarowi Wołoskiemu, a to na potrącenie długu ostatka, który był został z pozostałej sumy na robotę p. Petrzyckiej mytnikowi pomienionego Hospodara.
Affectionowała p. wdowa, aby mogła pobrać niektóre roboty już wyprawione, żeby ich spieniężywszy, roboty Królewskiej jakowej predzej dorabiała.

(Acta Jur. Fid. pag. 1426 Vol. 46).
To samo także A.C. zr. 1639 f. 1253.

Zegary.

W r. 1640 na instancyą Instigatoris publici spisany inwentarz u zegarmistrza Jana (Joannes Horologiarius). Między rozmaitemi zegarkami jako pektoralikiem, zegarkami graniastemi łożonemi & następujące ciekawsze egzemplarze:

Zegarek graniasty, w środku w każdej grani, a na wierzchu jest nakształt drugiego zegarka okrągła krupka (kółka), na której dopiero jest index, na tym jest herb Jmp. Dziedużyckiego Alexandra, strzała w miesiącu.

Zegar okrągły płaski, na którym 7 planet wyrytych wokoło.

Zegarek w ośmigraniach, na których są gzówki nakształt krzyżów, miedziane pozłocone.

Zegarek szerograniasty podługowaty, na którym jest piesek.

Zegarek okrągły gładki z herbami ze 4 terma, piąty herb z krzyżem i rybą.

/.

Zegarek okrągły pozłocisty, na którym twarze Bogów i Bogiń pogańskich są zryte.

Zegarek okrągły pozłocisty, na którym Kielich z Najśw. Sakramentem jest zryty.

Zegarek okrągły srebrny, na którym w Spodku jest zryty Rok 1558.

Zegarek nowiędzony pozłocisty, ~~na którym~~ wyrabiany w gzymsy na nóżkach żelaznych z blachą.

Zegarek okrągły niewielki, na którego główce są trzy głowy Cesarzów a w Spodku osoba jakaś.

Zegarek, na którym Żyd stojący pozłocisty na talmudzie przez okulary czytający w pantoflach.

Zegarek na kształt ołtarzyka w hebanie czarnym.

Zegarków ciekących dwa.

Zegarek w żelaznej blasze, na której są namalowane Virtutes.

(Acta Jur. fid. Vol 46 f. 1503 — 1509).

Turek Czelebi — namiotnik.

Namioty

Mustafa Czelebi Turek robi w r. 1648 testament, w którym odkazuje lonheryi miasta 30 talarów twardych, ażeby po śmierci ciało jego „przystojnie, gdziekolwiek lubo w polu lub wszędzie pochowane było." Na ubogie różne „zapisuje 70 talarów. Zdaje się, że był we Lwowie osiadły i wyrabiał namioty, mówi bowiem: „Mam namiot u Jmci p. Odrzywolskiego, starosty winnickiego, za którego robotę od tegoż Jmcp. starosty przychodzi mi zł. 160. Które pieniądze egzekutor tego mego testamentu odzyskawszy, niemi czeladź, jako Torszowi, Margasowi i wszystkim według zasług ich przystojnie popłaci." Majątek zapisuje żonce swojej w Konstantynopolu.

(Acta Test. VIII 415).

Tortury

odbywały się w obecności wójta i dwóch ławników, którzy udawali się in locum torturarum solitum. Acta Juris fidelium przechowały nam kilka opisów takich tortur. W r. 1641 brano na tortury niejakiego Alberta Lenartowicza, oskarżonego o morderstwo. Taki był tego przebieg:

Quaesitus benevole:

Jeżeli on zamordował Jakóba Tandetarza i jeżeli jest tego występku przyczyną, albo nie wie o towarzyszu Wojciechu z Rzeszowa, że tego szlachcica tak okrutnie zamordował, albo nie?

Resp.

Jam z nim prawda jest, od niegom na szklenicę miodu proszony, alem go nie zabijał, anim jest przyczyną jego zabicia ani o to, towarzyszu moim wiem, żeby go miał zabić.

Następują dalsze pytania rozmaite indagacyjne a potem:

Item quaesitus: Jeżeli on to mężobójstwo popełnił albo nie wie o kim?

Resp. Czyńcie ze mną co chcecie; jam tej krwi niewinien, ani wiem kto go zabił.

Ligatus et quaesitus.

Aby powiedział, nie dając się męczyć, jeżeli on jest przyczyną tego mężobójstwa &

Resp.

Niewinnienem, anim tego w myśli nie miał, albym tego szlachcica jeszcze za dobrodziejstwo jego zabijać miał &

Ligatus iterum et quaesitus.

Rsp. uti prius. Jam go nie ja zabił, i przyczyną nie jestem tego zabicia, gotowem to ucierpieć, co na mnie prawo ukaże.

Positus in culeo et quaesitus:
utinam ipse causa esset homicidii nec ne? &
Resp. uti prius

1. Tractus.

R. Niewinienem! Nie winienem! Boże, Boże! Najświęt. za Panno, niewinienem!

2. Tractus.

R. Jestem gotów na moje śmierć! Nie mam co więcej powiedzieć! Nie wiem, nie winienem!

3. Tractus.

R. Nie winienem! Nie mam co powiedzieć! Boże mój, Najświętsza Panno! Tobie polecam duszę moję. Nie winienem!

Ustus candelis.

R. Nie wiem, nie winienem! Boże mój, Tobie polecam duszę moję! O tomczyce nic nie wiem, niewinienem!

Ustus iterum candelis.

R. O Boże mój, tobie duszę moję oddaję, nie winienem!

(Acta Juris fid. 46 f. 1842-3).

Indagacye torturowe ibidem f. 1843 i f. 1883 (o kradzież koni)
Dalej na str 1531 o kradzież, na str 112, 55, 54, 51, 43 (z powodu ..., a ... przyznaje).
Dużo takich inkwizycyj także w tomie 47 Juris fidelium l.j. następnych.

Po Wolfzolowej

pozostały obrazy (27) i glina turecka.
Jur. f. 45 f. 106

Po Janie Massarim

bardzo dużo złota, pierścieni, klejnotów, sztuczkami swoich indyjskich; ... sam taksowany na 5 zł, książka Arfa do najlepszych ... opisana. Jur. f. 47 f 1529

Po Stanisławie Castellim

obrazów 20 (moskiewskich 4), Kontrefekt Króla Jmości na skórze złocistej, bardzo znaczna biblioteka dzieł lekarskich. R. 1648.

Jur. fid. 47 f. 1190.

Po Mikołaju Alwizym

Oprócz bogatego złota i srebra kobierce tureckie, między niemi jeden, zwany czatrman.

Ibidem str. 279.

Po Lorencowiczu Rajcy

40 obrazów, z tych 5 na miedzi, skóry tureckie lazurowe rzezane 6 i czarne skóra rzezana (zapewne na obicia) kobierców wschodnich 62, biblioteczka dzieł polskich i łacińskich, misy i kufle tureckie, farfury, noże z koralowemi głowniami i z perłowej macicy, stół marmurowy, skrzynie gdańskie i cyprysowe. Złoto i srebro wielce bogate.

Jur. fid. 47 f. 345

Camp

Po lekarzu Kosnikel

Księgi w srebro oprawne, obrazów 69, kobierce, kołtryny, książki. Proces Campianowski w zielonej oprawie.

Jur. fid. 47 f. 400

Po Dobruckim

obrazy, meble gdańskie, duże zwierciadła złociste.

Jur. fid. 47 f. 601.

Filip Ducci

handlarz bławatów, widocznie zawiódł wypłaty, bo w r. 1649 wbywa się rodzaj konkursu do jego masy. Osobna komisya zarządza konsygnacyę, oszacowanie i opieczętowanie towarów i ruchomości Duccego na rzecz wierzycieli.

Kosztowności dużo, osobliwie złota i klejnotów: zauszniczki dyamentowe i rubinowe, klejnoty, wstęga dyamentowa z białym szmelcem, manelle, wiele pierścieni, sznur pereł oryentalnych, z których sztuka każda oszacowana na 4 talary twarde, bindy i czepce perłowe itp.

Między srebrem Arfa (zapewne w tym czasie w Lwowie książka do nabożeństwa) w złocistem srebro oprawna.

Towary: aksamity weneckie strzyżone i niestrzyżone łokiet do 18 zł, aksamity genueńskie, lukkeńskie (Lucca) neapolitańskie; tabiny ze złotem weneckie łokieć do 21 zł; atłasy ze złotem i srebrem łokieć do 18 zł; tabiny w „wodę i gładkie", terzanelle, kanafase łokieć do 6 zł; adamaszki lukkeńskie, łokieć po 4–5 zł; adamaszki genueńskie po 6 zł łokieć; atłasy weneckie łokieć po 6½ zł; florenckie po 5, lukkeńskie po 4, kitajki lukkeńskie po 3–4 zł. Koronki niderlandzkie wzmarte łokieć od zł 9–21.

Spis dłużników, którzy mu pozostali winni za brany towar, obejmuje znakomite nazwiska i niemniej znakomite sumy; między innemi:

Adam Kazanowski 600 zł, Bonifacy Mniszech 250, Zofia Zamoyska (podstolina lwowska) 406, Mikołaj Ostroróg Podczaszy Koronny 520, wojewoda i wojewodzina podolska razem

10. 217 zł., ksiądz Wiśniewski 15. 551 zł.; Wojciech Grabowski 1129, ksiądz Dominik Zawadzki 1041, Adam Stępkowski 949, Bogusławski 572, Jan Sapieha 1037, Bogusław Cieklinski 2100, Paweł Rudawski 772, Mikołaj Potocki 6180, Jmpani Krakowska 262, wojewodzina brzeska 40 itp. Suma tych wszystkich wynosiła 68. 522 zł.

W towarze było . . . . . . 21. 488 zł.

a wraz z klejnotami, sprzętami, i innemi ruchomościami taksowanie podało sumę ruchomego majątku na

127. 879 zł.

Dobra stojące nie były wcale taxowane.

Plenipotent Ducciego remonstrował, (Thomanowicz), że taxa jest zbyt niska, niższa znacznie od tego, co sam Ducci płacił za towar.

Głównymi wierzycielami Ducciego byli starosta Kotarski, którego reprezentant Orsetti produkował membran na 30. 000 zł., dalej Wiesi Castell-Muro, Cortini, Bertholi, Bolzoni, Bandinelli i krakowski mieszczanin Zacherla.

Passywa wszystkie obliczono na 82. 275 zł. – pozostała tedy znaczna nadwyżka aktywów.

(Acta Juris fid. Vol. 47 p. 1449 – 1525).

Po śmierci żony swojej Jadwigi Barzyńskiej przedkłada inwentarz, w którym srebra złoconego i białego 168 grzywien w sumie 3. 381 zł., klejnotów, klejnoty i złoto 7103 zł., garderoba męska i żeńska przeróżna, firanki i kołdry neapolitańskie, para koni, kareta, 2 kolasy, rydwan kryty.

Wierzytelności ~~[illegible]~~ swoje oblicza na 86. 292 zł.

Wśród florentskich kupców Giberti, Savioli, Orsetti, Pestalozzi i Ubertinym 21. 920 zł. Towar nie inwentowany.

Acta gr. 1675 p. 68 – 70

3. 381
7103
86. 292
96776

 M

Malarz Albert Jorzowski.

Zostało po nim według pośmiertnego inwentarza z r. 1647 5 krosien malarskich, na których obrazy podbijają i jeden obraz historya Abrahama, dwoje płócien na obrazy gruntowanych, pędzle różne z wszystkiem rzeczami. Sprzęt świadczy o wielkiem ubóstwie.

A. Jur. Cid. 47 f. 797.

Jakób Żytkiewicz – Skarb wojskowy.

Żytkiewicz musiał być rodzajem agenta czy płatnika czy bankiera wojskowego i po jego śmierci brano przeprowadzać jego obrachunek ze skarbem, przyczem przytoczono mnóstwo rekwizycyj na rozmaite sumy do chorągwi husarskich, dragońskich, kozackich etc. Rok 1646

Acta J. C. 47 f. 518–582.

Konstanty Mezapeta.

Inwentarz uczyniony spisany 1650 r. wymienia najpierw spory zasób książek, wśród których przeważają polskie i łacińskie, jak: Więzienie piekielne, Katechizm rzymski, Nowy testament, Historia Polonorum, Modlitwy polskie, Historye rozmaite, Ścieżka do niebios, Legenda ks. Zbaraskiego, Herbarz Polski, Kazania Skargi, Kronika Piaseckiego, Postylla, Kazania Birkowskiego, Zielnik, Żywoty Świętych, Zwierciadło przykładów, Rozmowa z rabinem, Hippika o Koniach, Kronika Polska, Historya o Meluzynie, Historya o Poncyanie, Tobiasz pobożny, Kolebka Jezusowa, Awizja Hiszpanii, Eneida Wirgilia po polsku,

Pieśni różne, Julius florus polski, Nędza z biedą, Nowiny nowe od Gustava do cesarza, Złota wolność strzeżona itp.
Z książek łacińskich: Rhetorica, Martialis, Livius, Galenus, Aesopi fabulae, Ovid, Alberti Magni secreta, Apollo togatus, itp.; z książek greckich, ruskich i polskich po-bożnych-rytualnych: biblia grecka, Apologia Smotrzyckiego, psałtyrze ruskie, Demosthenes po grecku, Pateryk Kijowski, O świętym Ojcu ruskiem, Minerwa ruska, Linguae graecae rudimenta, Rzeczy przez Mohiły, Disputatio Lubelska itp.
Dużo gliny tureckiej: Misy glinianych tureckich pozłocistych 23, mniejszych 6, przystawki tureckie zielone szklane pozło-ciste, takoż czarek 21 itp.
Dzbanki i konewczyki gdańskie (zapewne majoliki nie-mieckie Raeren, Creissen &)
Obrazów różnych tak małych jako i wielkich w ra-mach i bez ramów sztuk 34.; obrazków moskiewskich starych, srebrem nabijanych 5; obrazków moskiewskich pro-stych na drzewie 2, obrazów kilka i z kotarynami w nich przed nimi.
W szystach: orzech indyjski, skrzynia gdańska &
(Acta Jur. fid. 49 f. 23)

Kasper Scholc

Inwentarz z r. 1650. Dużo złota i srebra; naczynia srebrem i kością słoniową nabijane; biblioteka złożona z 177 dzieł, między nimi: historyje polskie, Platon, Aristoteles, Plutarch, Livius, Sallustius etc.
(Acta Juris fid. 67 tom 49).

Wizya tytoniu.

Visio aromatis vulgo tabaka zr. 1650. odbyła się urzędownie na instancyą Stefana Nestorowicza, mieszczanina z Brodów. Było „kamieni 9¼ tabaki zgniłej i zepsowanej, która dla swojej zgniłości i zepsowania na nic się nie zgodzi i że nic nie stoi, a te kamienie 9¼ pokładły się między inszą tabakę per modernum instantem od p. Jakóba Kamera, mieszczanina i kupca gdańskiego kupionej.“ Nestorowicz manifestuje się przeciw Kemerowi, „iż on przedawszy mu tabaki kamieni 60 przedał, gwarantował że, że świeża, tymczasem gdy Nestor. odprzedał tę tabakę aptekarzowi lwowskiemu Stanisławowi Grzywińskiemu, ten mu 9¼ kamieni jako zgniłą zwrócił.“

A. J. gród. tom 49 f. 139

Po rajcy Dominiku Stepnerze

inwentarz zr. 1650. Między lignem srebrem Panna z wiadereczkiem (puhar), między złotem wszystkie nakształt pelikana.

A. J. f. 49 f. 245

Po dr. Marcinie Korzeniowskim

według inwentarza zr. 1650 zostało między złotem nożeniczko oprawne z rubinami. Bibliotekę złożona z 380 dzieł łacińskich i polskich treści prawnej i medycznej: zaś ~~Rzymskich~~ klasyków, humanistów — opis dzieł szczególnie

mędzyzmych. (A. ff. 49 f. 371.

Łukasz Auerstok kuśnierz

w. r. 1650. Między sprzętami: skrzynia sadzona rozmaitem drzewem i robotą dobrą i z pilnością rozmaitemi floresami 8 taksa tej skrzyni 180 zł. Stół piórtku marmurowy; kamień i rama koło niego sadzona; skrzynia malowana; łoże rzezane i z kraniem t. j. zwierzętem malarskie malowanie; krzesełka senatorskie dębowe gdańskią robotą. Obrazów na lit[w]ach 10.

AC Juris fed. 49 f. 402.

Jan Krzyżanowicz

W inwentarzu jego towarów z r. 1653. Papier przedni ryza po 6 zł; papier włoski ryza po 6 zł; papier niemiecki ryza po 4 zł 15 gr., papier rawski ryza po 3 zł 15; zegarki ciekące po gr. 6., karty B. F. tuzin po 4 zł, karty J. D. tuzin po 2 zł., karty wrocławskie tuzin po 1 zł., karty krakowskie tuzin po 24 grosz; karty norymberskie tuzin po 9 gr., ćwiki rakuskie, agnusków zielonych 31 tuzin. po gr. 4, małych 28 tuz. po gr. 2., igły lwowskie (1000 po 2 zł 20 gr.); metaliki złocone, obrazy krakowskie ryza zł 8; obrazy augsburskie libra po 1 zł., papier tureckie libra po 2 zł., Obrazy arkuszowe krakowskie libra po gr. 20; puszki do tabaki, papier przedni rawski ryza po 5 zł, papier z złocistemi brzegami libra po gr. 20; Karty francuskie po gr. 30; obrazki pargaminowe, klucze miedziane literskie po gr. 40, niemieckie po gr. 15, lewartowskie po 8 gr., ćwiki krakowskie, ćwiki literskie białe.

W domu obrazów drzyjel na płótnie 5.

A Jf. tom 49 f. 1346.

Rusin na torturach.

Ad instantiam Instigatoris Civitatis hujus w r. 1651 brano na tortury Andrzeja Skulskiego, Rusina w przytomności Wysockińskiego ex parte Gener. Dom. Sacr. Maj. Commissariorum, i Tymnera ex parte Gen. Christophi Grodzicki Colonelli S. R. Maj.

Benevole quaesitus: Ktoby tę kartkę do niego pisał i jeśli zna rękę. Respondit: Iż tę kartkę pisał Hieronim Pazewski, czerniec Uniowski, Namiestnik Archimandryty Uniowskiego, ale nie sam one pisał, bo już stary, mało co widzi, ale dyak jego młody pisał... Mieszkałem tam w Uniowie i robiłem drukarstwo, bo mi tu JMść Arcybiskup robić nie dopuścił i obiecałem im być tam do nich po świątkach jechać. Coby to za sekreta miałem im pisać, co nie wiem ni o czem i nie znam, tego by trzeba pisać, co nie wiem tę kartę pisał. Czegoby chciał widzieć cenę chleba, nie wiem. Jeśliby w Uniowie czerńcy kijowscy mieszkali, nie wiem; jeździł tak rok czerniec uniowski Pachomi z składzką lwowską do metropolity kijowskiego, ale nie wiem po co.

Ligatus et quaesitus, tractus primo, tractus secundo: Na schadzkach i radach tu w cerkwi nie bywałem i nie wiem, jeśli one miewali.

Tractus tertio: ... żadnych sekretów nie wiem.

Ustus. Nie znam, nie wiem. Nie wiem, jeśli mołojeństwo ze Nieczaja odprawowano.

A. J. F. 49 f. 624.

W dwudziestu dni później brano Skulskiego powtórnie na tortury, ale niczego z niego nie wydobyto. 06. III 10

Ibidem. f. 639.

21 ot

Z różnych inwentarzy. Orm

Po ormianinie Iwaszkowiczu, kobierce turkmańskie, kilimy angurskie, obrazów cesarzów starych 10, królów polskich 6. obrazy małe na deszczułkach, na płótnie, na miedzi, 16 malowanych cesarzów tureckich. Krzysztof Awedykowicz (1650): między złotem: cztery perfumy złote, obrazów na deskach cesarzów rzymskich 13, kontrafektów wielkich na płótnie 3, obrazy na miedzi; skrzynia sadzona; między bijuteryami zapona oczek biało zmalowany rubinów w niej 10 i szafir po środku; naczynie srebra. Słobub Awedykowicz (1651): szpalery, siedm królów na deskach, pięć zwyczajów obrazów, obicia malowane Bergamskie, jedwabniki zmatowy zielonej w ptaszki. Głuszkowicz Krzysztof: sztuczka srebrne złocista: tray Wespazyana; obrazów wielkich 20, dwa obrazy srebrne, 3 obrazy na blasze, obrazy moskiewskie w srebrze i bez srebra; obrazków 6 Kortezyańskich, obraz św. Jana Ewangelisty „ruską robotą”, obraz ostatniego samego miłosierdzia; lichtarze wiszące z esami, rączka do nieba Esnayona; jelonek mosiądzowy do nieba, książki łacińskie, polskie, ormiańskie.

Juris fid. tom 48 str. 109, 113, 131, 233–236, 287, 301-5.

Ormiańskie spory z biskupem

Torosiewiczem w Akt. Kamien. gr. 1631 f. 6, 10.

Aparaty ormiańskie

Seniorowie ormiańscy Krzysztof Zacharyaszewicz i Krzysztof Tomanowicz jako prowizorowie kościoła ormiańskiego protestują przeciw biskupowi Torosowiczowi, że wyprzysięgając na pogrzeb Torosa Bernatowicza pewne aparata kościelne, nie oddał ich, ale zabrał do siebie potajem a mianowicie były to: 1) infuła biskupia kamieniami drogiemi i perłami sadzona; 2) Ornat

złotogłowy z humerałem drogiemi kamieniami, dyamentami, rubinami i perłami sadzony, 3) ornat altembasowy z humerałem axamitnym perłami i pontałami złotemi natykany; 4) palliusz biskupi altembasowy perłami sadzony; 5) Manipulacz zawony atłasowy haftowany, perłami sadzony; 6) Dalmatyka dyakońska perłami sadzona; 7) Krzyż wielki srebrny złocisty, 8) Naleśnica srebrna z miednicą złocistą; 10) Kielich srebrny złocisty z welum perłami sadzonem; 11) ewangelia na pergaminie pisana srebrem oprawna; 12) dwa lichtarze srebrne.

Al. gr. 1631 Vol. 39 f 311

Fed'ko (Fedory) malarz.

M

W testamencie swoim pisze: „Mam też u JMci p. starosty lwowskiego Stanisława Mniszka za kopiją 50 po złotych pisiei, złotych półtrzecia sta, u Jm X. Pogafowskiego, władyki Łuckiego, za robotę zł. 100; u JMp. Stogniewa za kopie zł 50 i za obrazów 10 złotych 100. Mam też pewny rachunek z Pany Braty Cerkwi Miejskiej za robotę do tejże cerkwi, położnym Lwowem kładę zł. Dwa Tysiąca za tę robotę, na którą wziąłem ad rationem zgoła pana Skrzyńskiego 700 zł. pol., potem Zyrakowiczych zł 100 do roboty cerkiewnej należących, która robota już gotowa była, ale ogień zgubił; ostatek jako regestra pokazują... Wydało się na robotę JMci p. podkomorzego, z którym pewny rachunek (gdyż robota pisze się nie oddała) jest i przy tej robocie straciło się i chorobą tak długą mają wszystko, co było, tak iż co się zarobiło, to się zaraz na straw sobie, czeladzi, na materye do zamiarów wydało... Urodziłem się w katolickiej wierze religii greckiej

w Szczyrcu zrodziców Semiona ojca i Maruchy matki. Testament pisany 17 junii 1631 r. w domu własnym przed Krakowską bramą. Na egzekutorów testamentu prosi Dr. Szita, Andrzeja Gechwiga i Wojciecha Zimnickiego.

AC. gr. 1631 V. 39 f. 1369 – 1373.

Po Sieniradzkim złotniku

między innemi przedstawy: 21 obrazów na górze w izbie; trzy szpalery zielone, głównik jeleni jedwabne zlichtarzami żelaznemi; na 3 piętrze obrazów 16; 7 obrazków na miedzi malowanych; obrazów wielkich 3.

AC. gr. 1631 V. 39 f. 1173.

Ordynacya tkaczy

na str. 372 AC. Vol. 39 gr. 1631.

Testament Morochowskiego

biskupa ruskiego, włodzimierskiego, unity, ciekawy, zamieszczony na str. 517 AC. gr. 1631.

Budowa Jezuitów.

Szczegóły topograficzne do niej w AC. gr. 1631 str. 886.

Organmistrz Otta.

X. Krzysztof Zabierowski probosz i dziekan halicki, zanosi protest przeciw Albertowi Otta, organmistrzowi, iż on uczyniwszy kontrakt z protestantem przy pp. rajcach halickich o zrobienie jednostogłosowego pozytywu i intr. cysz[?] Lisowczyk wziął na tę robotę zł. 200 ale i zegarek, który zł. 36 kosztował; jednak teraz kiedyś się zapodziewszy ani pozytywu tego oddać chce, ani go też od półtora lata ten protestans widzieć zastać nie może, który mając w Ojca na Wołyniu robotę się bawi."

Al. gr. 1631 v. 39 f. 164.

Attestat Lisowczyka.

Szlachcic Baltazar Wesołkowski staje przed urzędem na instancyę filipa Olstomika (Thecarii), mieszczanina lwowskiego, aby go legitymował i powiada: "Jam kiedym na Cesarskiej służył przed dwunastu lat, tedy in palatinatu Rheni między inszemi miasty Francotal miasto wyrobiliśmy i z gruntu zniśli, w pień wszystkich przyrżnąwszy. Z tego miasta jure belli wziąłem tego filipa Olstomika chłopięciem i piętnastu lat na mniejszego i przywiozłem go do Polski, tak z wieku na jednym koniu; zostawiłem go katolikiem, oddałem go do rzemiosła mełnyczyn[?] Krzysztofowi Olstomikowi, mieszczaninowi tutejszemu... Teraz go cechowi molestują o list od urodzenia, dostać on przyjść nie może, bo tam wszystko zburzono, przyrzekano, trudno on list ma dostać: Co uczciwością i wiarą szlachecką i pod sumieniem to zeznawam."

Al. gr. 1631 f. 2031.

Po Malchiorze Wolfowiczu Nobilitas

zostało dużo srebra i złota; obrazów na płótnie 37; dzbanki gdańskie, oprócz trzy obrazów (majolikowych), misy i kubki szklane malowane; trzy szpalery gdańskie, stary szpaler: koń; Między papierami Transkrypt Sacrae Caesareae Mtis Rudolphi II A.D. 1595 datum Wolphowicius super nobilitatem.

Al. gr. 1633 f. 513. Vol. 41.

Ormianie i strzelcy.

Bractwo strzeleckie oskarża przed urzędem nację ormiańską, że jej młodzież nie bierze udziału w strzelbie kurkowej. Seniorowie ormiańscy odpowiadają: „Młodź nasza zwięzy. ćwiczenia żadnego nie potrzebuje, gdyż synowie nasi nieomal w 16 a najdalej w 18 roku zaczynają po kupiectwie do Turek i za morze w oryentalne kraje jeżdżą, tak, że ich po roku i po kilku w domu nie bywa. W której to drodze, często ona przy karawanie odprawuje ćwiczenia strzelby, kiedy na nich Tatarowie po kilka set i po kilka tysięcy, często także opryszki i rozbójników napada; muszą się im odstrzeliwać i zbroją uganiać, zaczem tutecznego między murami albo wałami ćwiczenia nie potrzebują, bo kiedyby tego ukazała się potrzeba, żeby strzeż Boże broń, na miasto nawałność jaka nieprzyjacielska przypadła, tedy na on czas każdyby znał i z młodzi naszej stanął gotowy ze strzelbą i ćwiczony dobrze." Urząd mimo to pod surową karą nakazał młodzieży ormiańskiej brać udział w strzelaniu.

Al. gr. 1633 f. 605.

W r. 1640 znów ich miasto napomina w tej sprawie — i znów się wykręcają. Al. gr. 1641 f. 1640.

Więzienia miejskie.

Przy unormowaniu podziału dochodów z tax więziennych i z datków za otwieranie bram urząd radzki wylicza więzienia miejskie. Było ich 8 a nazywały się: Dorotka, Wenda, Biała, Za Kratą, Szotka, Trzedyszka, Gielazynska i Szala. Straży miejskiej wydawano kafla. („Pod Aniołem" już później)
(Al. zr. 1633 f. 992.

Snycerz Melchior Eleberk, także Erlembek

Pochodził z Wrocławia (Al. zr. 1640 f. 227.)

pozwany przez stolarzy, że nie chce wstąpić do ich cechu, tłumaczy się, że jego rzemiosło należy do „nauk wyzwolonych", bo jest on snycerzem nietylko w drzewie, ale w marmurze, alabastrze i wszelakich innych materyach." Czeladzi stolarskiej nie zażywa, uczniów z strony nie zaciąga ale z cudzych krajów, jako niemieckich. Urząd z względu, że „on sam tylko jeden snycerz przy mieście jest, nie może w swoim cechu snycerskim być, więc go pod swoją obronę przyjmuje.

ob. 120

Al. zr. 1633 f. 1036.

W r. 1635 wynajmuje mu miasto basztę przeciw młynowi Zimmerdykiemu. Al. zr. 1635 f. 1188.

Malarz Piotr Mordasson.

M

Collegium Jezuitów zgłasza pretensye ob majątku olim Petri Mordasson pictoris ratione certae summae per praenominatum olim Petrum pictorem Collegio

Societatis Jesu ad depingendum certum ex arte pictoria opus contractae.

Al. gr. 1633 f. 1165

Po Kupcu Kuhnie (żelazniku)

między sprzętami korona starożytna o 6 świecach, na niej jest św. Katarzyna, wyrzynana z drzewa.

Al. gr. 1633 f. 1303.

Gener. Dnus Albertus Alex. Przedwojowski

subjudex terrestris Premisliensis stawa osobiście ad plenam officii Consularis residentiam et eiusmodi allocutionem fecit: Widzicie tego jestem, iżeście mi WMcie pozwolili kupić dom na gruncie i pod jurysdykcyą miejską leżący; będę tę łaskę i wygodę WMM. wszystkim privatim et publice Civitati nomini reponere powinien." Obowiązuje się pod jurysdykcyą miejską wszelkie ciężary ponosić.

Al. gr. 1633 f. 1542.

Księgarnie.

Na instancyą Bandinellego Roberta odbywa się taxa budy księgarskiej Cecylji Góreckiej w czasie jarmarku. Taxatorowie Jakób Wirowski, lubelski i Albert Maliszkowicz, lwowski bibliopola taxują książek głównie łacińskich, Graduałów i Kancyonałów na 300 zł. Księgarz Jan Golczewicz imieniem Góreckiej zaraz protest.

Al. gr. 1632 f. 342.

Rzeźbiarz Bernard (Bernet) Dykamborz-

pozwany przez aptekarza Radcza o dług.

Al. zr. 1632 f. 868

Orm

Krzysztof Serebkowicz

ormianin, Sekretarz Króla JMści, mając trudności o nazwanie starszym w rynku, prezentuje listy Króla i dostojników, na dowód, że służył Rzptej. Jeden list Króla JMści, pisany doń do Konstantynopola 21 grudnia 1623 r. poleca mu misyę do W. Wezyra w sprawie chana tatar. starego Betten Gebrea; drugi, w którym nazwany jest posłańcem do Porty, od Stan. Koniecpolskiego, hetm. poln. poleca mu także kwestyę Tatarów i wybadanie, czemu dotąd Król nie otrzymał notyfikacyi o wstąpieniu na tron nowego sułtana, z 13 grudnia 1623 r.; trzeci od Krzysztofa ks. Zbaraskiego, Koniuszego Kor. z dnia 1 Januarii 1624 r. zaleca sprawę Kantemira — inne listy wstawiają się za Serebkowiczem do Urzędu Radzieckiego a pochodzą od biskupa krakowskiego Szyszkowskiego, od Królewicza Władysława, od podkanclerzego Koron. Leszczyńskiego.

Al. zr. 1632 f. 698–713.

W sprawie aparatów kościelnych Orm

ormiańskich, które miał sobie przywłaszczyć biskup Torosowicz, protestacye ormian i polecenie królewskie, aby skarbiec zlustrowano w A. C. zr. 1632 f. 1439 i zr. 1633 f. 88.

Fundacya ołtarza św. Rocha

przy Urzęd. Konsul. w Katedrze: Act. gr. 1632 f. 1494.

Ordynacya Kordybaników

Act. gr. 1632 pag. 1681.

Ordynacya cechu tkackiego

Act. gr. 1633 f. 898.

Burdy i spory złotnicze

w A. C. gr. 1632 f. 1071 i 1178

Ruś

Swaty ruskie

Sławetny Teodor Janiewicz Greczyn obywatel miasta Lwowa uskarża się przed Rajcami przeciw Hrehorowi Romanowiczowi i jego małżonce, że mu córkę swoją obiecawszy i już zaręczywszy, słowa nie dotrzymują, przez co on szkody na 20.000 zł ponosi. Janiewicz przywodzi świadków, z których jeden Tereno Onyszkowicz Kuśmierz tak opowiada: „Już to teraz w Mięsopusty właśnie dwa roki,... powiem dla Janiewicza o córkę Romanowiczową... po długich tedy namowach przyobiecali oboje pano Teodorowi córkę swoją za przyjaciela w stan małżeński dać, daliśmy otem p. Teodorowi wiadomość, iż w tem, w czem nas żądał, sprawiliśmy. Gdzie p. Teodor przyszedszy byli mu radzi, wieczerzaliśmy tam i pili, a gdy p. Teodor do panny winem pił, tedy włożywszy chleba białego sztuczkę i rozmaryn weń wetknąwszy a na rozmaryn pierścień swój włożywszy, onej oddał; po oddaniu tedy zaraz sam ojciec p. Hrehory pierścień ten z rozmarynu zdjąwszy córce na palec wkładzie. obojo błogosławili jej i rękę na niej kładli, a gdy się jej ceremonia

odprawiła, wstała panna od stołu i na talerzu wieniec róż-
gny i chustkę złotem haftowaną przyniosłszy, p. Teodorowi
oddała. Czego p. Teodor będąc wdzięczen, towarzysze jego, który
na ten czas podle niego siedział, użył, aby do jego gospody doszedł,
i to, coby mu rozkazał, których mu darzyć, przyniósł. Po małej
chwili przyszedł on towarzysz jego i portugał, który w sobie miał
czerwonych złotych 10 oddał. Tedy zaraz p. Teodor, pijąc znowu
do panny, w kieliszek portugał włożywszy, oddał pannie. W tem
posłali po nieboszczyka Ojca Bojarskiego, który z ewangelią i krzy-
żem przyszedłszy w izbie na kobiercu zrękowiny i ślub zupełny z panną
Zofią i p. Teodorem odprawił."

Acta Consul. gr. 1634 tom 42 pag. 116

Kontrakt o potasz

Ubaldyni

zawarty między Marcinem na Husiatynie Kalinowskim,
podkomorzym podolskim i jego żoną Heleną z Korca a
Alexandrem Ubaldynim mieszcz. lwowskim. Kalinowscy wzięli
od Ubald. sumę 29.286 zł i ~~złoto~~ mają ją zwrócić potażem,
wosami i miodem przywiezionym w jarmark jarosławski o święcie
Wniebowzięcia Najśw. Panny r. 1633.

Act. gr. 1634 Vol. 42 p. 198.

Ordynacya cechu muzykantów

z Act. Cons. gr. 1635 Vol. 43 p. 369.

Ordynacya cechu mieczników

z Act. Cons. gr. 1634 V. 42 p. 1240

Stanisław Dryar sculptor

Al. gr. 1635 p. 1075.

Jus Emporii

przypomnienie Urzędu w tej sprawie wystosowane do Kupców („Panowie, raczcie wiedzieć...") w Aktach Radz. gr. 1635 vol. 43 pag. 165.)

Dar Anonyma na wykupno jeńców

Przed aktami Jakob Scholc zeznaje: Iż przyszedł do mnie człowiek po imieniu Walenty, nie opowiadając się, zkąd i od kogo, z listem Urzędowi Radzieckiemu Lwowskiemu należącym, który ja władzą urzędu mojego burmistrzowskiego otworzywszy i przeczytawszy, pytałem tegoż Walentego, jeśliby takowe dwa tysiące zł. na wykupienie więźniów przez pana jego naznaczone, mianowane i przydane przy sobie miał. A gdy pomieniony podawca mieć się takową sumę opowiedział, tedy tu onego prezentuję i intencyę pana jego z tym listem deklaruję. Więc aby ta sprawa pobożna każdemu wiadoma była, dlatego też takowy list per oblatam do księgi tuteyszych podaję tenoris talis:

Szlachetnemu Senatowi JMM. PP. Burmistrzowi ze wszystką Radą, Panu Wójtowi i Ławnikom i inszym Urzędnikom Starego Miasta Króla JMci Lwowa, panom i przyjacielom moim łaskawym.

Mój szlachetny Senacie Lwowski. Przy dobrem zdrowiu wszelakiego szczęśliwego powodzenia na wiele lat życzę uprzejmie WMM. Mam za to, iż w tak zacnem mieście jest skarb pospolity, do którego skarbu ludzie Pana Boga miłujący i także i bliźnich swoich, z dóbr swoich udzielają na ludzie w ręku pogańskiem zatrzymanych, to jest na okup ich do tego skarbu oddają. Ja też pozwoliwszy się tem, wysyłam WM. Dwa Tysiące zł. p. zupełna przez Walentego podanego

mego, które, proszę, odebrawszy od tego Walentego, obrócić WMM. na wykupno ubogich ludzi, w ręku pogańskiem zatrzymanych. A osobliwie proszę, jest panienka szlachcianka panna Bielinówna z więzienia w Tatarzech, o której się łatwo dopytać u OO. Reformatów, bo oni wiedzą, kędy jest, o co proszę, abyście to WMPanowie uczynić się zgodzili. Najprzód od Pana Boga zapłatę weźmiecie, od ludzi sławę a odemnie zwłaszcza podziękowanie. A jeśliby tej WM. przyjąć tego nie chcieli, proszę ukażcie WM. drogę, do kogo by się ten Walenty z temi pieniądzmi udać miał. A jeśliby to wola WM. i miłości Bli., żebyście byli WM., żebyście te pieniądze od siebie odebrali, tedy nic ani potrzebuję od WM. jeno rekognicyi rękami WM. podpisanej i pieczęcią miejską przyciśniętej; i nie pytajcie się od kogo, tylko WM. mianujcie Walentego w rekognicyi swojej, żeście WM. odebrali od niego na wykupno ludzi chrześciańskich. Zatem się Panu WM. zalecam. WMM życzliwy przyjaciel i sługa gotów. 2000.

(Receperunt Consules non gravatim eandem pecuniam illo tempore magni aestimatam Patremque Isaiam Osmolski Ord. Praed. Presbyterum in Captivitate Tartarorum ab aliquis annis detentum et alios cum eo redemerunt captivos)

Al. zr. 1637 v. 45 p. 138–139

mylnie Pertz zamiast Walenty. (Józef. pod r. 1637)

Masa Kampiana.

Wdowa po Marcinie Kampianie i zięć jej Kasper Scholc imieniem swej żony Zuzanny Kampianówny wytaczają proces dr. Marcinowi Grosswajerowi (zwan. Czarnieckim) i jego żonie Annie Ostrogórskiej (córce siostry Marcina Kampiana) o rachunek ze składu i zwrot tejże.

O synie Janie Chrzc. Kampianie nie wiadomo było wówczas, gdzie się podziewa i czy żyje.

Aktorowie obligują rewers pieniężny a mianowicie rewers przetargu po imieniu (47. 261 zł), dalej rewers, który niegdy Kampian wybierając się w cudze ziemie przeciwko Grosswajerowi

celem fruktyfikacyi (25.000 zł), dalej sumy czynszów i prowizyów za lat 7 i w końcu wartość pozostałych ruchomości w złocie, srebrze, klejnotach, obiciach (10.000 zł) w łącznej kwocie

135. 261 zł.

Majątek nieruchomy sumą tą nie objęty.

W sprawie tej trzy razy wydaje król Władysław IV dekreta, przychylne Szedrowiczom.

Między zapisami testamentarnemi Kampiana znajdujemy: 5000 na Montem Pietatis; 2000 zł na utrzymanie kaplicy; 6000 ubogim; kapłanom zaś kaplicy 2500 zł.

Wypływa, że areszt złożony przez hetmana (Koniecpolskiego?) był powodem głównym, dla którego prawni sukcessorowie tak długo nie mogli wejść w posiadanie spadku. Wysyłano do hetmana do To... naprzód Jezuitę ks. Ghisę; sam młody Kampian jeździł do niego do obozu do Malborga, potem do Buska i do Baru. Nareszcie „po długich kosztach i drogach, gdyż cum potentatis spraw, stanęło kontentować pana hetmana sumą 3000 zł.“

Gianni mularz figuruje w wydatkach z kwotą 30 zł za portret Marcina Kampiana. — Skrzetuski należał do Kamp.

Urząd miejski dekretuje wydanie spadku prawnym Szedrowiczom.

Acta Cons. Vol. 45 r. 1637 pag. 439, 454, 474, 500, 524, 561, 608, 717, 744.

Szable.

W taxie szabel po miecznikach Kaliskim: szable gorlickiego klinia albo podgórskiego 27 sztuk po 2 zł sztuka; krakowskiego klinia 10 po 2 zł; szable krakowskiej kuźnie po 40 gr.

Acl. Vol 45 r. 1637 p. 950.

Kupiec Bernetowicz – Wosk.

Ze sporu między kupcem krakowskim Giulio Attavanti a kupcem lwowskim Bernetem Bernetowiczem wypływają szczegóły:

Z rachunku generalnego wynika Attavanti, że Bernetowicz wziął od niego w towarach (jedwabiach) 92.718 zł.

Bernetowicz Attavantemu dostawił wosku ~~37~~ 3575 kamieni za sumę 68.027 zł.

Kamień wosku liczono po 18 zł 15 gr.

Z zapisków Bernetowicza wypływa, że w Jarosławiu, w Kamieniu podolskim, w Barze i we Lwowie w przeciągu od marca do końca września 1635 r. sprzedał jedwabnych materyj za przeszło 30.000 zł.

Acta Cons. Cr. 1637 Vol. 45 pag. 630, 688, 793, 833

Hepner – Brykner. Niedoszłe wesele.

Dr. Dominik Hepner ze Lwowa wytacza pozew mieszcz. i kupcowi krakowskiemu Bryknerowi, że obiecawszy córkę swoją jego synowi, potem mu jej nie dał, wskutek czego wielkie straty poniósł. Cały proces w Akt. Consul. Cr. 1637 Vol. 45 stronice 255, (327) 330, 350 i dalsze.

Taxa Victualium.

Urząd radziecki wspólnie z starszyzną lwowską stanowią w r. 1637 taxę żywności:

Chleb żytni rachując korzec żyta po zł 14, nie więcej za grosz funt i łutów 9.

Pszeniczny chleb, rachując korzec pszenicy po 20 zł. tedy za grosz więcej nie 15 łutów.

Razowy chleb po groszy 2 nie mniej funtów 3 i 1/4.

Piwa pszenicznego Strzemileckiego garniec po gr. 4

żółkiewskiego " 4 i 3.

pszenicznego t. j. Gielaszyna i u pani Barszczowej po gr. 3 i 2

Buty z safianu tureckiego dobrego żółtego gr. 80, z podlejszego po kopie, z tutecznego zaś safianu także szarogrodu po 50 gr.

AC. gr. 1637 v. 45 p. 1680, 1681.

Namiot.

\+ Orm.

W sprawie pewnej Mikołaj Awedykowicz, orm. mieszczanin lwowski produkuje list Władysława IV do Jakóba Mikołaja Daniłowicza, podskarbiego W. Kor. tej treści, że szczery Mik. Awed. wysłany nam był do Konstantynopola dla kupienia pewnych rzeczy na potrzebę naszą... Przeto żądamy pilnie Uprzejmości Waszej, żebyś jemu na przyszłe nowe lato pieniądzy obmyślił, t. j. 2482 zł. za namiot, który już z Turek przywiózł, a zadatek zaś na rzecz inszą, szczero-złotą 1000 złotych... Dan w Warszawie 13 grudn. 1637.

Acta Cons. gr. 1637 v. 45 pag 1990.

Jan Alnpekk

W r. 1636 pertraktacya spadku po nim. Spadkobierców czterech: trzech synów Xiądz ~~Walerjan~~ Frydryk, baccalaureus artium liberalium Walerjan i 15letni Aurelian, i córka Zuzanna za mieszcz. Krak. Stanisławem Bryknerem.

Zostało dość dużo książek łacińskich, polskich, także trochę niemieckich i włoskich.

Obrazy: Walenty Alnpekk, Wolph stary, Pan ojciec z młodości malowany, Pan ojciec pierwszego malowania, Stycel Scholc, Mistrz Szymon, Obrazek primogeniti, Zygmunt I, Zygmunt ~~III~~ August, Jan Alnpekk dziad, Pani babka, Pani matka, Zwiastowanie, Salvator, Najśw. Panna, cztery ewangeliści && Trzy obrazy panien włoskie, Claudius.

Augustus rzezany.

Między meblami krzesło włoskie, szkatuła rekuska, skrzynia włoska.

Obicia (kildry na ścianach).

Zegarek włoski w puzdrze.

Herby cztery nieboszczykowskie.

Między srebrem pomambra (pomme ambrée?) orzechy indyjskie dwa.

Szafy i naczynia aptekarskie (?!)

AC. zr. 1636 Vol. 44 pag 1454.

Zabójstwo mieszcz. Suszyka

jako vendetta rodzinna przed kościołem Dominikanów.
AC. gr. 1636 Vol. 44 p. 498–508.

Żydzi

mieli nadane pewne prawa handlowe ograniczone przez króla Zygmunta I na sejmie piotrkowskim r. 1521, następnie rozszerzył je Zygmunt III w r. 1591, w końcu jeszcze je rozszerzył pakt zawarty między miastem a żydami w r. 1629. (Pakt ten w AC. gr. 1639 p. 1298) Przedniejsi żydzi owych paktów nie ważyli; w r. 1639 dopominając się udziału w paktach; zamiar miasta stanowczo się oparł, ze względu, że żydzi już i tak do ruiny przyprowadzili mieszczan. (Oto, bliżej okazuje rzeczywiście byli żydzi – zajmowali wszelkie kupna chrześcian, a zamieszkali o towarze żydowskim). Żydzi przeciw odmówieniu ich żądań protestacyę zanoszą a miasto (ordines Civitatis) reprotestacyę, w której między innemi czytamy: Na ostatek wielki żal i ża-łoby pełne niewolności przeciw żydom przedniejszym i przeciw żydom lwowskim w ogóle, którzy sprawili, „że ubodzy zaledwie i to niezawsze pożytku chleba dla wyżywienia mają, z których wielom przedtem nie ciężko było i o kilkadziesiąt tysięcy. Nie każdy się temu przypatrzono florentissimae in divitiis et in politia nationi Armenorum, jako prawie ad interitum przyszła temi czasy, ani dla czego innego tylko dla handlów żydowskich. Niewiasty i kupcy oni mężni i dostatni z swojej grubej lwowskiej stanęli a powiedzieli dlaczego się i sami i dzieci ich w nicość pobrali, pewnie ni dla kogo, tylko dla niewiernego narodu żydowskiego. Już ni kupiec handlu swego, już ni rzemieślnik rzemiosła, już ni przekupień przekupstwa, furman furmaństwa swego odprawić nie może, a to wszystko dla przeszkody złośliwego i niewiernego narodu żydowskiego, który to naród tak srodze i zbytecznie opanował to miasto mizerne, że też końca i miary mieć swym zbytkom nie może.“ … „Co przedtem u Chrześcianina, to teraz u żydów znajdziesz. Mieszczanin wprawdzie w sukmanie i futrze, co przedtem w bławatach, a żyd

w jedwabiu, w kunach i sobolach chodzi. Nie wspominając się wcale
i zbytku żydów lwowskich, którzy po szlachecku w karetach, wydrze-
wszy przejście do miasta, hajdukami się osadziwszy, wjeżdżają,
przy muzyce pańskiej, przy lichwiarze klasztornym, przy potrzebach do-
statnich, publice z wielką pompą nad wszystkimi zbytki wyprawują.
Owo zgoła z jednej strony reprezentantes ich dostatki a wojną nędzę
i ubóstwo, które ni dla czego innego tylko dla niewiernych żydów, cier-
pią, ponoszą i opowiadają, bo jako się powiedziało, przy żydach wszystkie
obejścia, wszystkie handle i kupiectwa, a przy chrześcijanach zaś
wszystkie podatki i nędze znajdują się. Albowiem żydzi tak mniejszy
jako i przedniejszy ani szosu ani poboru, ani inszych podatków,
które chrześcijanie mieszczanie odprawują, nie dają, na straży, do wałów
i do szańców podczas trwogi i niebezpieczeństwa koronnego nie chodzą
i nie wysyłają, obrony żadnej miastu nie czynią, jednem słowem i
tysięcznej części tych ciężarów, które mieszczanie ponoszą, nie podejmują,
nihilominus dwa tysiąca razy większe pożytki z handlów niżeli mie-
szczanie mają, w pokoju się przez wszystkie czasy zasiadujące." Gdy-
by żydom przedniejszym dać te same swobody handlu, które już
mają mniejszy — „dopierożby żydzi niezmierni i zboliwi miasto wszy-
stko do końca opanowali i zgubili — bo już nawet trzy części Lwo-
wa więcej opanowali, a Chrześcijanie się zgoła na czwartej zostali."

Ac. zr. 1639 v. 47 f. 1267 — 1275.

Ryby

Mieszczanie Konstantynowy Chwedko Karamini i Senko
Weliczko wynajęli staw pod Międzybożem we wsi Nowostawie
i z tego stawu przywieźli do Lwowa ryb słonych beczek 99

Ac. zr. 1638 f. 52

Formy Marypan.

Po Kasprze Józefowiczu

aptekarzu inwentarz spadkowy wykazuje między innemi:

łyżki srebra (panna z niedźwiedziem, młynek), 5 obrazków na miedzi
pozłocistych, na miedzi większych obrazków 18, obrazów na płótnie
19, obrazków cynowanych miedzianych 18; tureckiego naczynia, mis
i dzbanków 50; naczynia kryształowe; kruży mosiądzowe; lichtarz
o trzech głowach jelenich; stoły marmurowe. formy do mar-
cypanów: marcypan z Zuzanną 6 sztuk, tablic herbowych 2,
Marcypan Ceres, Marcypan Marsowego, marcypany z gwiazda-
ta &
Przysmaki i konfekta (apteki zdaje się zastępowały cukiernie): cu-
kry robione; confect zinziberis, cynamoni, anisii, amigdalarum,
arantiarum etc.; cukry lodowate: calami aromat., citrinorum,
rosarum, figurum &
Al. gr. 1638 p. 123–124.

Ugoda między miastem i Kapituły a Jezuitami

o szkołę lwowską w Al. gr. 1638 vol. 46 p. 718–
722. Według tej ugody, dążącej do zachowania antiquum
splendorem et dignitatem szkoły lwowskiej i zagrożonej przez
collegium Jezuitów, nauczyciele jezuiccy nie mieli uczyć w
niej ortografji i etymologji – mają odsyłać uczniów studiosos
ad has tantum partes grammaticae idoneos ad scholam
metropolitanam. Mowa w ugodzie o mendykantach i pan-
perach.

Intercyza ślubna

Zofji Domagaliczowej córki Wojciecha z dr. i rajcy lwow-
skim Marcinem Korzeniowskim z wszystkimi szczegółami i
zastrzeżeniami. Wyprawa złoto, srebro, szaty, bielizna szczegó-
łowe w osobnym inwentarzu. Intercyza z r. 1629
Al. gr. 1638 p. 920.

Drukarz ruski Skólski:

Konstanty Medzepeta w imieniu Bractwa Ruskiego pozywa Skólskiego: iż Jędrzej Skólski, drukarz i obywatel lwowski, nad prawa i przywileje miasta tego sine consensu Spectabilis Magistratus Civitatis huius drukarnię w mieście tem odprawuje a podatków żadnych równo z inszymi obywatelami nie daje i nie podejmuje, przeto prosimy, aby nie takowa drukarnia i księgi in usum Civitatis huius zabrane były. (pag. 1160) Skólski tłumaczy się, że miał litery ruskie, które u niego kupił za 1500 zł Michał Slozka, ale nie zyskał jeszcze i tyle tylko ma odsiadu w drukarni: Mieć litery a robić literami różne jest." Księgi żadnych pod swoim imieniem nie drukował; robi jako czeladnik u Slozki (p. 1161). Medzepeta wspiera, że Skólski Ekonomię albo Porządek zabaw ziemskich drukował i Panu Gruszeckiemu przypisał a potem się sam na końcu jako ~~czeladnik~~ drukarz podpisał (p. 1188–90). Skólski odpowiada w duplice: że po drukarzu Szeligi kupił Slozka drukarnię polską i łacińską i on jest drukarzem. Ekonomia nie przez Skólskiego i nie we Lwowie, ale przez Macieja Filipowskiego w Krakowie jest drukowana. Oczywiście wziąłem długu u p. Gruszeckiego 120 zł, wyprosiłem robić u p. Slozki samemu wolno, że mu prefacyjkę wydrukować pozwolił i tę prefacyjkę do gotowej w Krakowie drukowanej Ekonomii in futuro przyprawić miał, intentując tym sposobem długu wydźwignąć i tych prefacyj nie inszej tylko cztery, na co przyszedł gotów, wydrukował, a że się podpisał drukarz lwowski, i w tem nie nie grzeszył, bo pan jego pozwolił. Insza jest być czeladzią, insza imię.

ziem drukarzem. W Polsce szło się tem, czem nie są, mazgrają, naturalne to jest, że pisze Rusinowi, godniejszym ruski jest, nazywać się. On będzie Rusinem, wtedy go było podpisywać się drukarzykiem i napisał drukarz. (f. 1200–1204). Tryplika (f. 1209–1214). Kwadryplika (1219).

Urząd uwalnia Skolskiego od pozwu, ale zakazuje mu swoim drukować pod obcym imieniem (f. 1317).

Małgorzata żona przeciw wyrokowi appelacyą do Króla i uzyskała, że ją produkuje przywilej drukarni ruskiej nadany niegdyś przez Władysława IV zr. 1639. (f. 1371).

~~Urząd radziecki~~ Skolski przeciw tej apelacyi remonstruje następującemi argumentami:

1) że privilegium ad malam informationem fraternitatis obtentum; 2) że sine consensu Magistratus obtentum; 3) że przywilej expresse apponit, żeby nic nie drukowali, coby było contra dignitatem S. R. Mttis aut Eccl. Romanae, ale fraternitas cokolwiek wydaje, wszystko bije contra dignitatem Ecclesiae Rom.; 4) fraternitas z tego drukowania nieleci zysku mają; albowiem drukarnia jedna tylko w tym kraju jest ruska, z której księgi na Ukrainę, Podole, Litwę, Moskwę i co wiedzieć gdzie nie rozsyłają, pieniądze a Rzpltej zkąd ani Civitati, sub nullo titulo wydają, nie czynią przytku; 5) drukarnia nie podaje się cenzurze arcybiskupiej i miejskiej i książe żadnej; fraternitas tak wiele tysięcy ksiąg, a nie tysięcy ale milionów ~~ksiąg~~ przydawała a in censuram żadnej nie podała i tak co wiedzieć, z jakiemi errorami, z herezyami, schizmatami in publicum wyszły. 6) fraternitas cokolwiek dru~~kowała~~ kiedy drukowała ksiąg, żadnej nie drukowała, któraby nie była ~~contraria~~ contraria Eccl. Rom. i fidei catholicae, ale i owszem contrarissimas; że tedy schismam generare est impiissimum &c.

Urząd odkłada decyzyi, czyli dać miejsce apellacyi lub nie. (f. 1371–2)

AC. zr. 1639 Vol. 47. (Obacz str. 117)

Petrus Rutha sculptor

transakcya i przedaż domu na przedmieściu.
Al. gr. 1639 f. 773.

Placki francuzkie.

Stanisław Danopal „pasztetnik", służył 20 lat u wojska Króla Jmci, pozwany przez piekarzy, że go zmuszają wstąpić do cechu, „co być nie może, dla tych przyczyn, żem człowiek wojskowy i byle się okazya do wojska podała albo też do jakiego z panów służba, to się tym bawić nie będę (t.j. pasztetnictwem). Stoi pod protekcyą wojewody bełzkiego. Na remonstracyą cechu piekarskiego odpowie, że chleba ani bułek ani strucel nie piecze tylko placki francuzkie tak zmierzam jak zobaczym. Do cechu piekarskiego nie wstąpi, bo: „bywszy żołnierzem, a kowalstwo by mi robić kazano i przymuszano, byłaby to nie rzecz". Urząd utrzymuje Danopala przy nadanem mu już dawniej prawie „dla ozdoby i potrzeby miejskiej takie rzemiosło wprowadzić i tak w pasztetach po aktach tak weselnych jako i pogrzebowych wszelkiej kondycyi stanom wygadzać, jako też placki francuzkie na grosz, jako chce, piec po rynku dla łasowania wynosić."

Al. gr. 1639 f. 1249.

Superintendentem fabryki

JKról M. arsenału lwowskiego (i węgierskiego) był Stanisław Krzczonowski. Paweł Grodzicki, oberster Armaty Koronnej kwituje go z wszystkich percept, expensów za r. 1638.

Al. gr. 1639 f. 1252.

Malarz Giani

nazywał się także Crevsevalle Al. gr. 1641 f. 1776.

Kamienica Korniaktowa

przyszła w posiadanie Jakóba Sobieskiego, wojew. bełzkiego, w r. 1641 jak świadczy gradus in lapideam Korn. AC. gr. 1641 f. 1386.

Odlewnictwo.

Ambroży Józefowicz, campanifusor w r. 1641 (AC p. 1464.)

Jan Franke rudgiserus przeciw Tomasza Wojciechowicza, że wykonywa opera artis rudgisericae (!), gdyż nie będąc mistrzem.

AC. gr. 1641 f. 1465.

Faktorye handlowe

czyli agentury były we Lwowie zabronione. Instygator miejski w r. 1640 pozywa Stan. Niebrodowicza i Kaspra Hertrofa, że zapominający przysięgi złożonej przy przyjmowaniu prawa miejskiego (w której to jest wyraźnie opisano, aby żadnego obcego towarzystwa nie miał, ani faktoryi trzymał) są tylko agentami zamiejscowych kupców.

AC. gr. 1640 f. 9, 19, 28, 53.

Snycerz Stefan Przyjaźny.

pozwany przez stolarzy, że do ich cechu nie należy. Tłumaczy się, że należy do cechu malarskiego (statameciów i sculptoriów). Za tem przyzn. że robił szafę dla OO. Karmelitów na garncarskiej ulicy.

AC. gr. 1640 f. 815, 825.

Po Wojciechu Zimnickim

pisarzu miejskim zostało 11 obrazów św. a nadto portret króla Zygm. III wraz z małżonką, portret króla Augusta Węgierskiego, obraz króla Zygm. III, portrety p. pisarza i pani pisarzowej, obraz batal.

AC. gr. 1640 f. 1363.

Paweł Bogusz malarz

Ac. gr. 1640 f. 281.

Joannes Łukaszowic pictor alias Dobrotwórski. Ac. gr. 1640 f. 410.

Proces o posag Stan. Wielgzka

z teściem Kudliczem. Ac. gr. 1640 f. 1927, 1308, 1324, 1326, 1379, 1400, 1409.

Cech mularski

Ac. gr. 1641 f. 1557

Ordynacya cieśli

Ac. gr. 1641 f. 1801.

Malarz Giani

M

był w r. 1641 regensem miejskim – regensem jest Joannes Groservalle, pictor.
Ac. gr. 1641 f. 1838

Ożeniony był z Jadwigą Wojszanką. W r. 1650 już nie żyje. Ac. gr. 1650 f. 1021.

Kamienica Kłopotowska

na rogu Zarwanicy (?), kupiona przez miasto w r. 1641 za 3500 zł od Jakóba Niewczasa krawca i jego żony – gdyż ... wskutek jakichś prawnych komplikacyj – Ac. gr. 1641 f. 1838 (Obacz dalej!!)

Jan Korunka pictor

M

Ac. gr. 1641 f. 1944

Krzczonowicz

był Niemcem z Wrocławia – nazwisko polskie przybrane Ac. gr. 1640 f. 285

Z testamentu Hepnera

Paweł Dominik Hepner, dr. med. w testamencie swoim najpierw po łacinie daje wstęp, wyznanie wiary i hymn uwielbienia dla Pana Boga — pełny uniesienia religijnego. Bogu dziękuje, quod me ex stercore pauperum erexit et collocavit cum principibus populi sui. Do syna swego (Franciszka Dominika Hepnera, także dr. med.) mówi: „Upominam Cię, abyś się Pana Boga bał, żyjąc zgodnie i przystojnie mieszkał, i z każdym na świecie był pobożnym i pokornym, abyś nie przeszkodził, Łaski się miał przed oczyma, a dziatkom wychowanie jako przyjemny ojcu należy, da... gospodarzem szczodrym był i ochędożnym, a domu każdemu ludzkości pokazywał a nie każdemu zaraz wierzył ... zazdrości dobrze się obchodził. Starszego niż w urzędzie, sądy przystojnie odprawuj, nie dawaj się uwieść muneribus; przeklęty, który źle sądzi. Krzywdy ludzkiej nie bierz na się, bo vindex Deus est!

AC. gr. 1641 f. 1928.

Proces o rozbójnictwo

przeciw Bujnowskiemu, zakończony na ćwiartowanie (in quatuor partes dissecandum esse)

AC. gr. 1640 f. 1737.

Majerniz – Majernicki:

W aktach radzieckich znajduje się oblata dwóch dokumentów na imię Bartłomieja Majerniz de Mewtan, dr. praw obojga. Pierwszy z nich jest dyplomem na kawalerstwo złotej ostrogi (Equestrem dignitatem et aurea insignia ~~[illegible]~~) wydany przez Hieronima Buccaferus i Antoniego Bonfiolus imieniem akademii bonońskiej. Czytamy w nim, że będąc

długich, szumnych i przeciągających frazach ustępnych: Tibi vero Nobilissimo viro ac J.U. Doctori Eximio Domino Bartholomaeo Maiernicz de Merten, Livono, Equestrem Dignitatem et aurea insignia post perspectam fidem nobilitatis, virtutis, ac divitiarum familiae tuae donamus et pro auctoritate nostra a Carolo Quinto Imperatore accepta et a Sede Apostolica saepius confirmata et denuo concessa, te Bartholomaeum Equitem creamus et aggregamus ad ordinem militarem assumendo ac militaris cinguli et Balthei decore fascibusque et stigmate Auratae Militiae insignimus et equestribus omnis ornamentis insignibusque te uti et frui volumus, quibus utuntur et fruuntur ii veri et strenui milites quibus Sua Beatitudo et Caesarea Maiestas, quorum liberalitate et beneficentia tantum honoris sumus consecuti, Equestrem Dignitatem contulerunt, Militiae vero insignia, Ensem de more ter vibratum post solitas cerimonias et precationes simul deaurata Calcaria pedibus tuis ut accingerent et alligarent, Perillustribus et Excellentissimis Dom. Pompeio Blanchino et Don. Camillo Gypsio ex dominis Doctoribus nostri coetus mandavimus, ut gladio et calcarum stimulis exciteris ad justitiam conservandam et tuendam etc. etc. Dan ~ r. 1621 Praesentibus ibidem Ill. et Exmo Do Laurentio Cavallina, Ill. et Exc. Do Bernardino Mariscotto, Juris Utrius Doctoribus et Nob. Bonon., Ill. Do Antonio Mariscotto, Illmo et Exmo Dno Vladislao Myszkowski, Marchione de Mirow Supremi Regni Marschalci filio, Illmo Do Casparo de Radzanow Kossobudzki, Secretario Sacrae Regiae Mai., Illmo Do Sigismundo ~~Christophoro~~ Chrisostomo de Radzanow Kossobudzki fratribus, Perill.mo Christophoro Teufel, Liber Baro a Gundersdorph Aus., Perillri Samuelo Laszcz de Tuczapy, Perill. D. Nicolao Kochanowski, Testibus omnibus ad ista omnia et singula vocatis atque rogatis.

Drugi dyplom wydany przez rodzinę Mariscottich powiada, ut insignibus nostris et privilegiis tam bello quam pace acquisitis et ab Imperatoribus et praesertim a Carolo Quinto et a Pontificibus concessis et confirmatis utatur et fruatur, familiae nostrae veteres et novos honores illi praebemus, donamus. R. 1621 Podpisani Mariscottowie: Sfortia (Quinque Millia peditum ductor et capitaneus), Bernardinus (juris utrius doctor), Titus, Cirus, Julius Cesar, Antonius Maria, Nicolaus i Annibal, każdy jako eques et comes.

Acta Cons. zr. 1640 f. 322–328.

† umarł 3 Marca 1648 ... był wybrany do subdelegatu. (Lib. Erudit.)

Majernicki żenił się we Lwowie z Smitówną.

Sprawa drukarza Skólskiego

z Stauropigią, która się ciągnie dalej w r. 1640 i zwróciła się przeciw Stauropigji, której przywilej wydał oprzyjwszy miasta, oznajmując zgubny wpływ anti-katolickich druków Bractwa ob. str. 24, 90, 431, 449, 508, 523, 572, 634, 848 AC. zr. 1640.

Proces o zranienie Marszewskiego

w którym występuje cała ówczesna kolonia cudzoziemska Francji, Anglii, Włoch &

AC zr. 1640 f. 992, 994, 1012, 1026, 1037.

Mieczniki

wyjątki o ich cechu AC zr. 1640 f 1135.

Niewczas – Kamienica Kłopotowska.

Kramarz Jakób Niewczas chciał sprzedać kamienicę tę żydowi. 40 mężów zaprzysiężonych przeciw temu, opierając się na dawnym przywileju Władysława zr. 1444 i na konfirmacyi Zygm. Augusta zr. 1554, według których mieszczanie nie mogą sprzedawać nieruchomości szlachcie i duchowieństwu, a domy w posiadaniu tych stanów będące, miastu nie ustępują. „A czy przyjdzie żyd z wszystkiem do rynku, na przedmieście do partaczy, a Niewczas inne, jako inni mieszczanie przyjęli, będzie nieprzyjaznym miastu żydom, czy pomoc będzie i trudno żyda od tego pogromić." „Jest kamienic w mieście 60 przedajnych a przecież żaden podupadłych nie był tak impudens," aby żydom sprzedawał. Niewczas ofiarował się zastąpić o 500 zł taniej przedać miastu niż żydowi. Wydzierżawić kamienicę zechciał żyda, wiedząc lub szlachcica nazywało się, per taxam expediowali. AC.z 1641 f. 1392 – 1397. Ostatecznie po długim sporze i na mocy dekretu królewskiego miasto odkupiło od Niewczasa kamienicę tę za 3500 zł.

Obronne środki fortecyne.

Dekret króla Wład. IV z r. 1640 nakazuje, aby cechy miejskie i przedmiejskie w należytej zbroi byli zaopatrzeni a po każdem pośrodku danej zbroi [illegible] nie zaniedbywali; każdy ma mieć strzelbę, przez cech miejski konsygnowaną, prochu 3 funty, 300 kul. Co roku dwa razy ma odprawiać się „mustra", na której nie „najmi", ale mieszczanie sami wszyscy stawić mają, wyjąwszy chorych i 60-letnich. Strzeleckie ćwiczenia pilnie mają się odbywać.

AC. z r. 1640 f. 636–7.

Bartłomiej Zimorowicz

w r. 1640 w miejsce Alberta Zimnickiego (?) wybrany pisarzem miejskim (notarius noster.)

AC. z r. 1640 f. 238

Pierwsza ugoda z Rusinami

zrobili cechy lwowscy w r. 1641. Według tenoru Compositionis ugoda taka: Dwaj cechmistrze, 1 Polak drugi Rusin, za stołem, oraz braci 3 Polaków, 3 Rusinów; skrzynka cechowa jedna a 2 klucze, jeden z polskim drugi z ruskim ręku. Z skrzynki groszowej na świece na pogrzebach cechowych połowa do kościoła, połowa do cerkwi. Pieczęć jedna cechowa — listy wyzwalające podpisane przez polskiego i ruskiego cechmistrza. Jedna gospoda cechowa dla wszystkich, pod nadzorem 2 starszych braci, jednego Polaka i jednego Rusina. Co do nabożeństwa, każdy brat według swego obrzędu — tylko na urzędy przyjęte jako electionis officialium Civitatis raz w roku do tego i na obieranie cechmistrzów do św. Krzyża (?) na św. Macieja Rusini przychodzić mają. Także na pogrzebach braci takich innych bywać powinni. Dnia 9 lipca 1641

Acta Cons. z r. 1641 f. 1772–1773.

Ordynacya cechu tkackiego

w AC. z r. 1642–3 Vol 49 f. 867

Testament dr. Pawła Boiem Dziurdzi

Napisany bardzo pobożnie, rozumnie i bogobojnie. Syna jednego miał znamienitego: „Jerzy syn mój, początek wesela, środek i koniec żywota mego ustawicznego żalu, kłopotu i frasunku." Wszystkim nakazuje, aby studya u Jezuitów kończyli inclusive philosophicâ a potem jechali do Włoch na medycynę. Syn Paweł już doktorem med., Michał Jezuitą. Napomina synów, „aby syny swoje dirigowali i posteritas ipsorum na medycynę, bo nam ludziom plebeiae conditionis jest honorifica i utilis i gloriosa, a co większa, że per successionem od rodziców, per traditionem sekreta medica jeden drugiemu podawać ma." Zaleca im, aby nigdy nie ambiewali dignitates patrias; i owszem aby od nich uciekali, gdyż officia te et studiis inimica et conscientiae periculosa." Do „Kaplicy Boimów epitaphium nieboszczykowi Panu Ojcu dało się robić nieboszczykowi Janowi snycerzowi; (fistor?) stawia się tedy, aby go jaknajprędzej wykupić, gdyż tam tylko kilkadziesiąt zł. trzeba dopłacić, a postawić."

AC. zr. 1642 f. 372.

Kampianowa Marinowa

jeszcze w r. 1642 toczy spór z dr. Marinem Grossweiserem, którego oskarża, że 60.000 zł, które Kampian potajemnie, bez jej wiedzy i bez wzmianki w testamencie, dla syna swego przeznaczył, po śmierci jego ukradkiem zabrał i wyniósł.

AC. zr. 1642 f. 504.

Testament dr. praw Jakóba Scholca

Jakób Scholc dr. pr. Eques auratus, pogrzebać się poleca w kaplicy literackiej czyli konsularnej, bo w grobowcu ojców tam nie ma miejsca. Grobowiec ma być ex lapide secto sub

sub pariete et figura in muro depicta. Czyni zwegne zapisy na fundacyę Kaplicy Scholarów, ustanowia dla niey kapłanów, przypisuje przyszłe mszy i nabożeństwo, dawnije jeden pas kandelabrów srebrnych, drugi także robić, jak nie, mniej kielich złocony i pacyfikał cum insignibus meis. Pro ornamento capellae przeznacza quatuor tapetia praestantissima et elegantiora; dalej zapisuje sex globos ze srebra do kruchtnego baldachimu. Dzieci nie zostawił. Brat jego Mikołaj dożywotnikiem pewnej części majątku. Czyni zapisy na obojga matrony i dziewice, wszystkim zatem krewnym wyznacza legata, pamiątka o sługach. Kościołowi ten pas srebrnych kandelabrów. Na pogrzeb swój 1000 zł. Dalej zapisuje hojne legata wszystkim szpitalom, wyznacza kapitał niektórym. Ex tapetibus meis wyznacza Kościołowi szerokie do św. Anny 4, trzecie do św. Stanisława 4, do kościoła św. Wawrzyńca 4, do św. Łazarza 4, Kościołowi szerokie do św. Krzyża 4 sztuki szczerozłotego atłasu. Czyni także zapis na łaźnie dla ubogich. Test. datowany 7 kwietn. 1643

A. C. gr. 1643 f. 1065.

Snycerz Melchior Erlenberg

ciągle pozywany przez stolarzy. W sprawie mnich ruski Joachim Golimunt zeznaje, że był we Lwowie do JMP. wjeżdżającego lubelską dla rzemieślników, tj. dla malarza i snycerza; wjeżdżanie zdobiła malarza a tu plecie jej snycerza Majstra. Na niego urzędowi znalezione u niego formy do Obytki nałożone; na strukturze miała być rzeźba rozmaita.

Al. gr. 1642 f. 197 i 207.

Stefan Przyjęty rycerz

także ciągle w Stryju z stołczanami. Przy rewizyi znaleziono w jego warsztacie formy, które robił do cerkwi ruskiej, a w których była rycerska robota.

AC. zr. 1642 f. 228.

Ruś

Drukarz Skolski

oskarżony przez Słoskę o obrazę Majestatu – literae citationis. AC zr. 1643 f. 1106.

Ruś

Scena pod szubienicą.

Z powodu tumultu i gwałtów z okazyi tracenia dwóch zbrodniarzy: Polaka i Rusina, bractwo Stauropig. przez Gabryela Langisza, Kurat. Medzepety i Aleksandra Piskorowicza stawia świadków. Albertus Dzarnik, praeconul civitatis nocturnus zeznaje: „Zgrzeszywszy wczoraj byłem ja dnia wczorajszego, gdy tracono tych 2 winowajców. Tam gdy bednarza już wieszano, drugi winowajca Rusin był do drabiny na dole za barki tyłem przywiązany. Aż ci pisi czerńców, z których niektórzy mnisi i księży byli, obstąpili tego winowajcę i powiedzieli mu coś do ucha. Aż w tym od drabiny między sobą porwali tego złodzieja i pomknęli się z nim ku drodze też przed miastem około muru; ja pojrzę i obaczę, że złodziej ucieka a ręce tylko na przodzie związane ma, barki rozwiązane i od drabiny odwiązane, porwałem się za nim, uchwyciłem go za ramię, aż mi sukienka jego w ręku została, potem kijem za szyję założyłem go, a na ostatek za czuprynę uchwyciłem go. On mnie chciał kąsać i obrzył mnie w rękę; przecież go ja dotrzymał, a potem ktoś mnie z tyłu mężnie za ucho uderzył… To też przydawam, że przed tym tumultem już czerńcy zamieszali się i wraz z Ojcy Jezuity, którzy też przy tej egzekucyi byli. Strony tego samego gońca nie widziałem, który go ranić miał.”

Stanisław Szubiński, famulus Lonkerowie, zeznaje między in-nemi: … „Aż i przy drugich czerńcach, których było pięć, jeden czerniec młody kudłaty z onym złodziejem Rusinem przyszedł uchodzić wołając: Utikaj neboże Iwane! i już z tym złodziejem na kilka łokci od miejsca uszedł był on czerniec. Tego pomagał tym czerńcom i kuśnierczyk jeden Rusin, nie wiem jako go zowią, tylko go znam, a zielonym nasuwaniu chodzi. Wtem onego złodzieja naraz porwano. Kat też bieży za złodziejem imać go a czerniec ten młody kudłaty trącił naraz kata pięścią. Kuśnierczyk zaś pchnął onego złodzieja za czerńcami a czerńcowie także go katowi wydzierali i swojemi sukniami czernieckiemi okrywali go."

~~Krol~~ Jan Krol, woźny wójtowski przysięgły (famulus iuratus) mówi wszyst tak samo. Dodaje: Wtem Ruś około stojąca, któ-rej niemało było w kupie z czerńcami tumult uczyniła wołając: Bij, bij! aż i mnie się dostało po plecu."

Adam Krowiec przedmieszczanin zgodnie. „Z Rusi, których bar-dzo wiele było, wszelakiej tumult i hałas zaczynali, nawet samych Czerńców, gdy naraz szli, do dziewki było i uwarzyli się idąc z Ojcy Jezuity."

Rusin Aleksander Terenowicz, kuśnierczyk (świadek trzynasty z kolei): „Pro-sili mnie czerńcowie, abym dnia wczorajszego szedł z niemi na miejsce Sprawiedliwości. Szedłem ja tedy i przyszedłszy taki przy zło-czyńcach stałem; gdy już pierwszego odprawiono, OO. Jezuici mówili do tego Rusina, żeby w takiej wierze umierał, w jakiej Św. Bazyli i Atanazyjusz pomarli, przyrzekali mu to i czerńcowie. Za tym gdy tego Rusina młody kapelik od drabiny odciągał, on uczynił że mu pętl. gowano, przyszł uciekać między ludzi, gdzie go ludzi rozpychając. W tym go porwano. A nie wiem, kto krzyknął z pospólstwa: Bij popów! Co zaś tedy do broni porwało się i poszli bić czerńców, których było 6, czterech starych, dwaj młodzi. A gdy starego czerńca zmiasta bito, jam go gołemi rękami bronił, prosząc, aby go nie bito. Aż i mnie raniono w głowę, któby taki, nie wiem."

Rusin Matwij powiada: … „Gdy czerńcy wypominali Rusina, aby dobrem sumieniem schodził z tego świata, tumult się stał, i zaraz całko, się poszli wołać: Bij czerńca!

Siódmy świadek Laurentius ocularius: „Gdy kat wprzód obwie-
sił bednarza, pytając jaż po drugiego Rusina, ks. Jezuita rzekł
onemu Rusinowi: W jakiej wierze umierasz? Odpowiedział: Wiem
ja, w jakiej umieram. W tem wrzody pop jakiś nożem odciął
powróz, na którym był on Rusin do drabiny przywiązany, drugi zaś starszy
pop pobiegł onego Rusina złodzieja mówiąc: Toż masz czas, ucie-
kaj!

W tumulcie tym ranny został Czerniec Paisy Terlecki, od
córki miejskiej Uspieńskiej.

Actum feria secunda ante festum Sanctae Mariae Ma-
gdalenae proxima A. D. 1643.

Al. zr. 1643 f. 1204 – 1207

Żydzi

W protestacyi cechu Kuśnierskiego przeciw żydom: „Nie mamy
tego handlu, nie mamy tego rzemiosła i sposobu życia, którego by ży-
dzi kiedy nie traktowali, a traktując przedmieścia obojga, kiedy
domy gościnne, gościńce same dla przyjęcia przyjeżdżających gości przez
faktorów niektórych wszystkich żydów oblegli i tak obleżeniem swem tego
dokazują, iż żaden potentat Korony, żaden urzędnik, żaden szlachcic,
kupiec nawet w mieście nie bywa, sklepów bławatnych, aptecznych,
ani kramów bogatych, takich Kuśnierskich, złotniczych sklepów,
rzemieślniczych domów i kamienic nie widzi[?], przeciw nawet bram
nie przestępuje, wszystko, co mu potrzeba, tylko przez żydów obsidentes
suburbia, hospitia, plateas, sprawi, kupi, żydowi powierzy i przytem
nabawiony, w zad, w mieście ut dictum est, nie bywszy, powraca
się…"

Al. zr. 1643. f. 1490.

Rus

Langisza klasztor pokątny.

Gabryel Langisz miał dwie córki czernice, Kandydę i Olimpiadę; zy-
skawszy dom przy bóżnicy żydowskiej, urządził w niej rodzaj klasztoru.
Żydzi udali się ze skargą do miasta i do Króla, że L. ściany tego domu
od ich szkoły oparł, ściany w murze przebił, budowę ich ozdabia itp. Król Władysław

II połowa miasta zbudowanie Lwowa. Delegaci urzędu zdając z wizyji Lwowa, powiadają że zastali w domu kilka czernic ruskich. Langisz opowiadając ich mówi, „że te mniszki P. Boga za króla Jm. za Rzeczpospolitą i za to miasto w dzień i w noc proszą." Był to zupełny klasztor; refektarz czyli t. z. trapeza z obrazami ruskiemi; potem Kaplica czyli Modlitewnik, „który wszystek obrazami rozmaitemi tak ściany jako i powała ma (sc. ozdobione); przez środek jest prestoł albo Rajskie (carskie?) wrota, pięknie stolarską robotą zrobione złotem i inszemi farbami pomalowane, obrazami ozdobione, za temi wrotami jest ołtarz murowany; nad nim obraz św. Spasa albo Salvatora. Przed Rajskiemi wrotami pulpit z księgami ruskiemi. Owo zgoła ten modlitewnik ze wszystkiemi potrzebami i ochędóstwem przynależy na cerkiew, tylko żadnych sprzętów nie widzieli w nim i innych aparatów do służby należących."

Instygator miejski występuje przeciw Langiszowi, że potajemnie klasztor bez pozwolenia założył. Langisz zaprzecza, jakoby to był klasztor i jest to tylko pomieszkanie [illegible] jego ciotek mniszek. Dwa repliki i dupliki, a Lwów kończy się na tem, że Kandyda, jako właściciela domu, daje zobowiązanie, że domu nie będzie używać na żadne czernice, ale tylko prawnym swoim; wszak dom ma być uważany jako zwykły dom prywatny.

Al. z r. 1646 f. 167, 353.

Katedra ormiańska

Według wizyji urzędu miejskiego Katedra ta z r. 1646 bardzo była zrujnowana. Na kopule oderwane blachy odstała, przy której zaciekła na sklepienie, zkąd się psuje i mury i malowanie na niem." Arcyb. Mikołaj Torosowicz zanosi protest przeciw seniorom ormiańskim, że legata, czynsze, składki, przynależne na kościół, bezprawnie zatrzymują, o co pretensję na 100.000 zł wyrzeka.

Al. z r. 1646 f. 277

Inwentarz Mikołaja Barszcza

zawiera dużo złota i srebra, obrazy: Kontrefekt starego p. Barszcza, pani Mikołajowej Barszczowej, nieboszczyka p. Mikołaja, obraz na miedzi, menażeria turecka, między nimi zbroiste (20 sztuk): najlepszych tamtej farbiste, dzbany i kredka gdańskie. Barszcz umarł w r. 1627.

Al. z r. 1646 f. 882.

III

Notatki Archiwalne

Jan Fister, rzeźbiarz.

Divisio successorum po Fisterze (sculptor, civis Brzeża-nensis). Stawają do działu Spadkowego Katarzyna Świąt-kiewiczówna, wdowa po Fisterze, Nobilis Bartholomaeus Ko-walkowski atque Anna Fisterówna coniuges i ingenuus Joannes Fister itidem sculptor. Dział polubowny. O Fisterze powiedziano: z Wratislavia rodem. Ze Spadku okazuje się, że był zamożny. Wdowa ze złota wzięła duży łańcuch, na 58½ czerwone złote, pierścień z dyamentami i manelle — reszta złota poszła w dział na trzy części — a każdy dostało się kosztowności na więcej 40 czerw. zł. W perłach każdy po łutów 3¾. W srebrze przeróżnem wzięła pani matka rostruchan wielki waży 6 grzyw. łut 1, pan Jan wziął rostruchan mniejszy 2 grz. 4 łuty; garczyki, puchar, srebro od szabli, razem 5 grz. łut. 15. Pani córka różnego srebra 4 grzywny łutów 12. W srebrze łamanem matka 5 grzyw. ~~4~~ 7 łut., syn grzywien 7, łut. 4., Kowalkowska grzyw. ~~7~~ 5 łut. 9. Broń z obicia każdemu po kobiercu i po szpalerze. Z obrazów pani matka Salwa-tora z Najśw. Panną, retrakt ś. ojca jej i pani matki, do tego Sybill dwie i Salvator z alabastru z ramami złocistemi. Córce dostały się retrakt p. matki i dziada, sybil pięć i Najśw. Panna; synowi retrakt ojca z żebaly i sybil 5 z alabastru; obraz swój da-rował pani matce. Matka po nieboszczyku wybrała gotowizny 1740 zł. „Znajdują się rzeczy niektóre, które są do sprzedania nagotowane jako to w Brzeżanach, w kamienicy na górze, w izdebce rzeźby roz-cerskiej roboty rozmaita tak z kamienia jako i z lipiny, item marmuru czarnego sztuk wielkich pod 80 [illegible] medyk, stołów dwa z marmuru czarnego po łokci 4 wzdłuż; alabastru sztuk 40, dwa słupy z marmuru czarnego w kształt piramid. Na Lawsia zaś z alabastru sztuk dwie. Drągi z lipiny św. Marya i św. Jan. Stół jeden czarny z marmuru, wsiew w sobie tablica. Dwa słupy marmurowe, jeden z nich złamany. Tablice marmurowe czarne przełamana. Sztuka na piedestałku marmuru czarnego." „W [illegible] ostatnich, których nie-bywało z [illegible] przyniósł, z kolumnami i ozdobami, z sztukami, z figurami, z porządkami za zł. 400. Rysów planów różnych niemało." Jakiś depozyt u żydówki, o który proces. „Warują to sobie pani matka i p. zięć, jeżeliby p. Jan Fister, syn nieboszczykowski, przy którym jako przy /:/

zemielnika będzie ten ołtarzyk z drewnianej kości z hebanu; nie dbał o oddanie tego ołtarzyka, tedy będzie wolno, najprzód spólnikowi inszego, któryby go naprawił i wykupił, oddać cum sorte alio-rum." Na ugodzie podpisany dr. Slepner i Anzelmus Świętkowicz, aptekarz jako medyatorowie.

Al. gr. 1645 Vol. 50 f. 1051 — 1055.

Genealogia Jana Fortunego syna ibidem str. 1058.

Kosmiglowa żona dra m.

wdowa po Zimnickim. Test. — obrazów 44

Al gr. 1644 f. 24.

Kaduk po Giertkowej

spada na miasto na mury. Na to dekret Królewski.

Al. gr. 1644 f. 42.

Burdy studentów z żydami

Al. gr. 1644 f. 220

Bractwo Stauropigijskie

Ruś

Za instancyą Romana Strzeleckiego Król Wład. IV zeznaje że bractwo od kilkunastu lat nie składało rachunków i że seniorowie „dobra cerkiewne na swój własny pożytek a nie na ozdobę cerkwi obracają" przeto nakazuje, aby seniorów serio napomniało do złożenia rachunków, a to od czasu, odkąd Roman Strzelecki oddał im administracyę, t.j. od r. 1633. Seniorami: Gabryel Langisz, Michał Aleksy(?), Alexander Prokopowicz i Konstanty Medzopeta takiż sam rozkaz Król. otrzymują. Seniorowie składają rachunki zgromadzonemu bractwu, na co zwiadczy się wszyscy generalnym, ale Roman Strzelecki nie chciał podpisać kwitacyi, chcąc, aby pierwej jego bractwo kwitowało. Seniorowie żądają, aby ich

pierwej Roman Kmitowicz, a potem sam zdał rachunki „zobaczywszy
iż tak arrogantem językiem to mówił, żem ja cerkiew zmurował,
żem drukarnię z fundamentu erigował, żem tak wiele dobrego
cerkwi uczynił." Zrzuca się teraz sprawa przeciw niemu i Debołt
Kmit. jego napominana do złożenia rachunków.

Al. gr. 1644 f. 257, 347, 390, 1103, 1173.
1648 f. 315.

Ordynacya tkaczy

Al. gr. 1644 f. 483.

Na kaplicę Domagaliczowską

Konsens Urzędu Konsul. dany Janowi Domagalicz
a Wolphowicz w r. 1644.

Al. gr. 1644 f. 533.

Odlewnictwo dział i dzwonów

Miasto przyznaje wyznacza odpowiedni lokal na odlewarnię
Jakóbowi Kramphoiz (Rudgierus). Al. gr. 1644 f. 742.

Joannes (Jacobus?) Krampioz i Andrzej Franke oskar-
żają malarza Joannes Dziani Krusevalle, że rzeczy
ludwisarskie, rzeczy Nicolai Galli w Lublinie, sprowadza
i sprzedaje. Krusevalle tłumaczy się, że pomarły Nicolaus
Gallus, krewny jego, bawił obecnie na Wołoszczyźnie, więc
on tylko jeden dzwon do Rohatyna wyprawił w jego zastęp-
stwie (campanam ad praesens Rohatinum Basilicae ruthe-
nicali factam et adductam esse allegavit.)

Al. gr. 1645 f. 1137.

Złotogłów

Z zeznań świadków w sprawie policia i przyczyny śmierci ekspca
wypływa, że we Lwowie ~~ist~~ wyrabiano złotogłów. Emmanuel

/.

Korfiński (zapewne z Korfu Grek) utrzymywał warsztat złotogłowiczy w dworze wojewody bełzkiego, i on to miał świadectwo pobić tego chłopca, który był jego uczniem. Roman Strzelecki: „chcę się przypatrzeć, jako złotogłowy robią" został chłopiec chory i pytał, czy z a warsztatów" nie zszedł. Korfińskiego protegował Stanisław Koniecpolski, Kasztelan Krakowski, W. Hetman Kor. Krzysztof Koniecpolski

AC. gr. 1645 f. 805.

Michał Alwisi.

Testament, z którego wypływa, że pochodził z Janiny: „zapisuję Leonardowi siostrzeńcowi mojemu 100 talarów twardych, które ci odbiorcy od potomków moich powinni będzie w ojczyźnie mojej, mieście Janina, wydawać, część między potrzebne ubogie, część też na potrzebne uczynki na cerkwie rozdać." Miał syna Mikołaja, zrodzonego z Langiszówny (córki Gabryela), ~~córki Teodory~~ która po śmierci Mikołaja wyszła po raz wtóry za mąż za Zacharyasza Szycik Zaleskiego, prokonsula wileńskiego, córkę Teodorę, za Madzarskiego Krzysztofowicza civis Barensis i syna małoletniego Andrzeja. Na testamencie podpisany jako świadek Teodor malarz. Szymon Kozłowski notarius świeckim miasta Bradzie areszt na świadek ratione damnorum, ob civitatem peste per eundem Michaelem Alvisi infectam perpessorum. (!)

AC. gr. 1645 f. 1252.

Wyrób strzelb.

Melcher szyfter, mieszczanin lwowski, wysyłał strzelby na jarmarki. W r. 1645 wysłał on na jarmark do Baru muszkiety, bandolety, rusznice — między nimi były: muszkiety po toruńsku robione, rysowane, z rurami gruntowanemi, bandolety z kozaczą z drewna

Kurkami polerowane, z niderlandzka zrobione.

Ak. gr. 1645 f. 1160.

Żydzi

W sporze konwisarzy z żydami fabrykującymi cynowe naczynia rejent miasta (regens electus) Felicyan Kubiński, tak mówi w swojej propozycyi: „Już się tak malicia i perversitas żydowska przeciw Chrześciaństwu wyuzdała, że niemasz tego miasta i kąta, et praecipue in Regno Poloniae, gdzieby żydowstwo wielu i wielkich rzeczy nie dopinało i nie dokazywało. A najprzód od stanu duchownego zacząwszy, i ten od żydowstwa et praecipue na Ukrainie wielkie oppressye ponosi, albowiem to niewierne żydowstwo trzymające per arendam niektóre majętności ukraińskie, do tego rzeczy przyszedł, że (ut fama publica fert) plebanie arenduje, duchownemi dobrami zawiaduje, kapłanów, sług Bożych, (ut decet) w uczciwości, a zwłaszcza gdy się kapłan cum venerabili et Sanctissimo Sacramento natrafi (quod est dolendum) nic ma; Syna Bożego bluźni, chrześcian wszystkich tak wiele razy w swoich obrzydliwych bóżnicach przeklina i insze inconvenientia na wzgardę Boga w Trójcy jedynego czyni. Postąpiwszy potem do stanu świeckiego, w którym najpierwszy jest gradus Equestris ordinis ludzi | i synów Koronnych. Ci co za praejudicia od niewierników ponoszą, umieliby sami o tem lepiej mówić i opowiedzieć, gdyby przyszło ad investigationem. A gdzie się one bogactwa, dostatki, majętności niektórych godnych i zacnych synów Koronnych podziały, jeśli nie u żydów poległy? Zwłaszcza że żydzi będąc biegunami i zbiegami do Korony Polskiej i tylko się z gołemi talmudami do onej przywlókłszy, tak się teraz rozszerzyli i rozmnożyli, że już miasta, wsie, myta, cła arendują i w swojej posessyi mają, a przez to zgromadziwszy wielkie sumy, one potem na niegodziwe lichwy i na zastawy dają, a zatem w niwecz synów Koronnych dostatki obracają i dobra

/.

ich ucięgają, na ostatek zaś z niemi do tureckiej ziemi wy-
jeżdżają. W tymże stanie świeckim jest i drugi gradus ludzi pięj-
nich, którzy także przez żydowskie fortele tak są extenuowani
i w niwecz obróceni, że przychodzi niektórym dobra swoje rozprze-
dawać, w postronnych krajach i prowincyach sztuczki chleba szu-
kać i swej pożywać. Już albowiem żydzie handle i kupiectwa (podjęli?)
5 wszystkie ucięgnęli, już się rzemiosł i robienia rzemiosła różnego —
a to najbolesniejsza Chrześcijaństwu, iż wszelkich to żydostwo czyni,
tedy wszystko przez omamienie jakieś czyni. Już ono umie i
handel, nie mając i grosza, na sto tysięcy zawierać. Już umie
medycynę, w której się promowerczy, opisywać. Już umie czyr-
ki z uszczerbkiem ludzkiego zdrowia prowadzić. Już umie rzemiosło z
wielką szkodą ludzką robić. Najduje się jeszcze i trzeci gradus w tymże
stanie świeckim, to jest ludzi wiejskich, i tego też żydostwo zgubiło,
jednak non in toto, bo gdzie trzeba prawicznymi robić, tedy oni się
od tego obroniają i uchylają. Jednak gdzieby zaś widzieli którymś
być pożytecznym albo browarny prowent dobry albo młyn czysty od-
byt mający, tedy się do tego cisną i ludziom ubogim wieśniakom
sztuczkę chleba z gęby wydzierają." &c

A. C. zr. 1644. Vol. 50 f. 576.

Cyna – Marki.

W prawie cechowym przeciw żydom jeden z konwisarskich towarzy-
szy świadczy, że żyd Józef sam wyprawuje robot konwisarskich
i bije na nich trzy cechy: jedną Orła Królewskiego, drugą miej-
ską a trzecią wolerską z literami F. J.

A. C. zr. 1644 f. 564.

Ordynacya Krawców

A. C. zr. 1646 t. 46 p. 1003

Ordynacya igларzy

A. C. zr. 1649 p. 1187.

Ruś

Krasowscy

Roman Krzyżanowski dzierżawił t. z. budy do wypalania potażu w lasach bukowińskich w Mazowszu u hospodara wołoskiego, który mu nie dotrzymał kontraktu, o co Krz. rości sobie szkody na 70.000 zł. Król Wład. IV bierze go w protekcję i wstawia się za nim.

AC. zr. 1647 p. 1149

Jan Szomer

(pisarz w katedrze) mieszcz. lw. wzmianka w AC. zr. 1650 p. 1669 (także Sommer) – dalsza wzmianka o nim i jego żonie Annie z Nowickowskich AC. z. r. 1649 p. 53.

Samuel Kuszewicz

pisarz się w A. C. zr. 1645. W AC. z r. 1648–9 są jego listy o Chmielnickim (tom 53) p. 312–341 i 1569.

Drukarz Michał Sloska

ciągle w sprawach z Stauropigią o drukarnię. Zeznaje on samemu, że zdziałał drukarni 30.000 zł wziął i w swój handel włożył. Wspomina o Skóltkim, że na przedmieściu halickim u Piotra Szerkowskiego kilka ksiąg wydrukował. Skólski

AC. zr. 1648 p. 27, 129, 131.

Rusini

Instygator przeciw bractwu staurop., że contra transactionem mutuo initam et decreto Seren. olim Regis Sigism. I approbatam, hactenusque inviolabiliter et sacrosancte observatam, a stauro. sieny: ut presbyteri ritus graeci tantum in ornatu per circulum plateas sacramenta sua ferant non tamen cand. delis incensio – w wezwaniu ratusznym uczynił kiedy niósł sakrament z dzwonkiem i świecami, za co urząd radz. skazuje bractwo na karę 30 grzywien. AC. z. r. 48 p. 334

Testament Massarowej (wierszem!!)

Marta Massari, wdowa po Janie, który do testamentu swego zr. 1633 dziwnie wierszem spisuje: Wspomina najpierw z największą czułością o swoim zmarłym małżonku: („Żyj w Bogu Panie Janie Massary i ja też przybędę.")
Apostrofa do śmierci:

Ty żałości ludzi dobrych nabawiasz,
Ty ludzkiej żałości się najadasz.
Tobie się żaden monarcha nie wyprosi,
Tak prosto jako chudzinę wynosi.
Świat jest rzeczą znikomą;
Który się na nim chwieje
Jak od wiatru słoma.
A wszystko to złość, zazdrość ludzka,
Jeden drugiego słowami karze;
Dziej się swarzą, przyjdzie śmierć tycia,
Wszystkich porazi!
. . . . . .
Co za krzywdę wszyscy Boże,
Zmarłego głośka być może?
Ziemi gorść wszystko porwała,
Pogania jeden drugiego, i ten tego szarpa.
Nie brakuje cudzoziemcom, pewnie i Polaka,
Pogania jeden drugiego, prawie niebraka.
Nie czuje się nikt z cudzej a prędkiej śmierci
Żaden się z tego krom nie wywiedzie:
Byś poznała kozie a rożek,
Chcę chwalę mężne wojniki na mocnym gruncie etc. etc.

Pisane w formie prozy.

Al. zr. 1648 f. 217

Ducci – Talenti.

Ducci oskarża Talentiego, że oddany mu pod opiekę towar i wszystek jego podczas oblężenia zgubił i roztrwonił. Długi proces, mnóstwo świadków.

Al. tom E 53 zr. 1649 f. 406 – 502 §

Malarze

Paweł Leszczyński malarz AC 1649 f. 1165

Orm

List handlowy ormiański.

List Miłkona Hadziejowicza, mieszczanina i kupca starszego zamojskiego do Astanguli Charagazowicza, kupca angurskiego: „Dnia 16 marca 1648. W imię Pańskie pozdrowienie odemnie Miłkona Chadziejowicza, Panu Astanguładowi, i Panu Serkizowi, jeżeli o nas pytacie. Chwała Panu Bogu, za modlitwami Waszemi zdrowiśmy. Posyłam tam Jeśka Symonowicza z listami & Mam wiadomość ze Gdańska od p. Kernera, że jedwab w wielkiej cenie jest. Czyńcie starownie, jako najprędzej możecie dostać, dostańcie. Jeżeli możecie na 15.000 talarów dłuż uczynić, uczyńcie. Wszystkie tu przyjachawszy, pieniądze za dwa miesiące oddać, żeby na mnie nie mitrężował i nie nagli. Strony nici angurskiej oznajmuję, że i to jest w wielkiej cenie teraz we Gdańsku; po 3 zł. funt sprzedaje się takowe nici angurskie; Oto po 3 złote kupcie albo i taniej; bo śrzednia nić jest, jakom widział i tych kupcie za jakich dwa albo trzy tysiące talarów. Za pomocą Bożą dobry pożytek będzie, aby Pan Bóg i wam i mnie dobrego zdrowia użyczył. Tym Niemcom tam dobrze się obchodźcie, tylko tamtych krajów, które wszystkie nie potrzebujecie i owego pod groźbą mojej, wiadające... & Dla Miłości Jej Mości w Stambule starajcie się o kobierzec jeden na 18 łokci albo na 20 łokci, żeby ja- drzebny ze złotem albo sam jedwabny; i niechże będzie kobierzec Chorasańskie, żeby był tak dobry i tak wielki.

AC. zr. 1649 f. 781 – 788.

Ormianie.

Wykaz sum, które miasto ma zwrócić rozmaitym Ormianom, w AC. zr. 1649 f. 800.

10.

Franciszek Wilczek

syn Stanisława Wilczka, uczy się w Padwie, gdzie zachorowawszy ciężko spisuje testament; umiera. Przy spisaniu testamentu obecni jako świadkowie Polacy: Stanisław de Lipie Lipski, kanonik katedr. płocki; Dobiałowski, kanonik poznański, Stanisław Grabkowski, praepositus Orszagensis, Jan Struś, Albert Strachocki.

Al. zr. 1651 f. 461 i zr. 1652 f. 1572.

Andrzej Skólski drukarz

Dekret sądów Król. zr. 1651 uznaje go niewinnym zdrady stanu i przywraca mu sławę, a przeciw mnichom: Hieronimowi Paszerskiemu i Djakonowi Samuelowi z monasteru Uniowskiego zastrzega dalsze postępowanie.

Al zr. 1651-2 f. 941 – 945.

Rus

Jus caducum na drukarnię ruskie

o którem nie Zubrzycki Al zr. 1651-2 f. 581 i 1092.

Rzeźbiarz Fister.

Matka jego żony Anna Janowa Świątkiewiczowa, mieszczka i aptekarka lwowska w testamencie swoim daje rejestr wyprawy córki Katarzyny, wydanej za Fistera (~~tak~~ pisze go Phiszter), u którym zostawuje: Wesele temu małżeństwu tylko wódkę kosztowało zł. 400, gdyż nieboszczyk p. Jan Phiszter naprosił wszystkich Jmci Pana Sieniawskiego zaciągnąć być na wesele, która kosztem mo-

żonka mego i moim niemal cały tydzień podejmowana była, gdyż p. Jan Phiszter kazał ich dostatnio podejmować, i dawszy swoją kufę wina do wszystkich dwóch kuf wina. Wreszcie, pozy-wyprawa obliga Świątkowszczyznę razem na 950 zł.

Al. gr. 1650 f. 33 i dalsze.

Kaspar Scholc

ożeniony z Kampianówną, córką Marcina. Testament jego datowany z 16 paźdz. 1649. Posiadał obok kamienicy także Terezyjową ulicę i Kampianową Wolę i jakieś gdzieś Skni-łówek (czy nie dzierżawę?). Spis złota i srebra, bielizny, szat etc. daje obraz zamożności.

Al. gr. 1650 f. 84, 338.

Medzopeta Konstanty

Rus! Z Nut

ciekawa figura, Rusin patryota, uciekł przed Chmielnickim do Warszawy, gdzie umiera. Bractwo Stauropigialne za-raz występuje z pretensyami do schedy, i zarzuca zmarłemu nadużycia i malwersacye. (Al. gr. 1650 f. 1264) Me-dzopeta ożeniony był z córką Bojarskiej, wdowie po której, która w imieniu dzieci Medzopety występuje przeciw ich opiekunowi Janowi Dorofiejowiczowi, zarzucając mu, iż „jako sam wyznaje, za 55 tysięcy w kamieniach, łańcuchach, obrazami sierocinnemi, na w srebrze, w złocie, w futrach i ochędóstwie innem przez się zabra-nemi." Al. gr. 1650 f. 1130.

Moneta.

Z uniwersału Bogusława na Lesznie Leszczyńskiego, pod-skarbiego W. Kor. w sprawie redukcyi monety cudzoziemskiej, mającej obieg w Polsce: Lewkowe talary (wartość zł 2. gr 6); złotowe talary (39 gr. P.); hiszpańskie rzadkie talary (2 zł 26 gr.); Krzyżowe hiszpańskie talary niedźwiadkowe i te co z kozicami, się także z aniołkami szwajcarskie (2 zł 26 gr.) Zdrolnej

monety: słońskie (szląskie) potrójne (warte tylko 2 gr. i mniej); dudki czyli podwójne grosze (tylko 1 gr.); szwedzkie potrójne (2 gr.) ryskie i szwedzkie półtoraki 1 gr. etc.

(Al. zr. 1650 f. 923.)

Waga – złoto – srebro

Z tegoż samego uniwersału: nietylko mennicze, ale i złotnicy nie inaczej wagą tylko na wagę od skarbu podaną robić mają. funt dwie grzywny, a funtów w kamieniu 24.

Al. zr. 1650 f. 928.

Dr. Marcin Anczowski

mówi przed przeciw całemu gronu mieszczan (Ormian, Rusinów, Polaków) aby oddali protest swój przeciw niemu z powodu jego wyjazdu przed oblężeniem zr. 1848 i aby ten protest był wykreślony z aktów miejskich. (Cóż oni zarzucają odjazdu ze Lwowa autora jako medyka z JMpanią Krakowską chorą na ten czas, immediate przed nastąpieniem Kozaków i Tatarów na Lwów AD 1648 "w urzędowali go jako złego, tchórza, infamia & Anczowski prezentuje mandat Króla Jan. Kazimierza, popierający jego stronę. Cytowani nie chcą ustąpić swojego protestu i odwołują się na to, że "przeciw wszystkim, którzy propter negotia sua privata" opuścili miasto w tak groźnej chwili, "w stanie publicum edictum o; omnium ordinum totiusque Magistratus" aby karani byli pod karą privationis honoris et bonorum confisca-

tionis." Niektórzy z podpisanych na petycie, powinni oświad- czają, że trzymają przy nim i nawet go pomawiają. Zgoła w całej sprawie Anczowski dość mizerną gra rolę. Królewicz się na takiej satysfakcyi, że Magistratus Consularis daje deklaracyą: "że p. Marcin Anczowski Kolega nasz powrócił- szy do Lwowa po ustąpieniu nieprzyjaciela koronnego w r. 1649, absentiae suae satis justas rationes et excusationes podał a zwłaszcza przez listy Jego Król. Mości, JMci Kanclerza Koron- nego i JMpani Krakowskiej, z których był dla zdrowia Jejmości odjechał, podał i pokazał."

AC zr. 1650 f. 708, 718, 724, 746, 760, 1025.

Ordynacya Kuśnierzy

AC zr. 1650 f. 1284.

Malarze.

Mikołaj Tymofiejowicz, pictor suburbanus r. 1650 (922)
Albert Kranz, pictor r. 1650 (1038, 1039)
Bozhnowski Joannes, pictor zr. 1650 (1039)

Stanisław Grodecki pictor, civis Grodecensis zr. 1654 (406)
Joannes Kranz, pictorum socius, famati Alberti Krans, pictoris civis Leop. filius;
Andreas Jackowicz pictor
Kazimierz Wardas malarczyk;
~~Andrzej malarczyk~~;
} uczyni w sprawie kredenciej pewnej Andrzej Jackowiczowi przez robotę w kościele Do- minikanów. AC zr. 1655 (630)

Juanus (Iwan) pictor zr. 1655 (120)

Kuszewicz

w r. 1654 scabinus i notarius (f. 169)

Haftarze = Phrigiones

ob. Al. gr. 1654 f. 171.

Ormiańskie warunki

pakta z żydami Al. gr. 1654 f. 211

Krzywczyce

Orm

Były stacye, do których odprowadzali przyjaciele wyjeżdżających [illegible] z towarem do Turcyi. Tam się w karczmie żegnano i pito, a czasem i bito, jak to wypływa z awantury między Ormiańczykami a Grzegorzem Łaparą, Grekiem.
Al. gr. 1654 f. 419, 447.

List iglarzy lubelskich

do iglarzy lwowskich oskarżający, wyrzucający im żydofilstwo.
Al. gr. 1654 f. 886.

Dachówki.

Z przesłuchania świadków z powodu sporu o cegielnię, którą Bernardyni mieli na gruntach Sykstowskich, wypływa, że dachówki na pokrycie ich gmachów wyrabiane były na miejscu, w tejże cegielni. Świadek Jakób Leszczyński, mieszczanin lwowski, mówi, że przed 40 laty, kiedy był jeszcze

chłopięciem, widział, że u OO. Bernardynów na ten czas robiono dachówki, posadzki i co potrzeba było do klasztoru. Piotr Ruta murator pamięta także tę cegielnię. Krzysztof Przystojny murator, mówi także o fabrykacji dachówek w tej cegielni. Spór wytoczony był przez Stan. Castelli, chirurga.

Al. gr. 1654 f. 1060, 1061, 1078.

Stan Sobieskiej.

Teofila Sobieska, kasztel. krakowska, wytacza proces Janowi Rościszewskiemu o 1000 zł., jako resztę należytości z tytułu intercyzy o zamek starostwa Janczowskiego (?).

Al. gr. 1654 f. 1273.

Olstrnicy i miechownicy.

W Lwowie między temi cechami o wzajemne wdzieranie się w zakres robót, który prowadzony był zawzięcie i oparł się po kilkakroć o Króla, stała przyjacielska ugoda, według której ma być zachowany taki podział robót:

Olstrnicy: olstra, pokrywanie skórzane, sukienne, blawatne, aksamitne i z innej wszelakiej materyi; kobierca skórzane wszelkie, tak proste jak jedwabiem naszywane i stemplowane, tudzież siwy i stołki obszyte, sakwy, tłumoki itd.

Miechownicy: wszystkie inne roboty subtelniejsze, materace, pościele, pokrowce na szable, zbroje, szyszaki, buzdygany, księgi & kobierca blawatne i sukienne, sabeltasze, ładownice, rękawice, trzosy i inne podobne roboty, jako z ich cechów subtelniej.

Al. gr. 1654 f. 1344 – 1346.

Ulica Szeroka

zaczyna się pojawiać w aktach około r. 1654. Wzmianka o niej w Al. gr. 1654 pag. 1469.

Bartłomiej Zimorowicz

(po raz drugi) ożeniony z Zofią Zacharjasiewiczówną, córką Zachariasza Anodyka. AC. gr. 1655 f. 222. Po raz trzeci z Rozalią Grozwaicerówną AC. gr. 1658 f. 579.

Dyaryusz oblężenia gr. 1655

podany przez Zubrzyckiego na str. 348 – 376 z małemi lukami, znajduje się w całości w 58ym tomie Aktów Konsul. gr. 1655 na samym końcu str. 736 do 771 i ma tytuł: „Oblężenia drugiego miasta Lwowa od Wojsk Kozackich i Moskiewskich w Roku 1655 Fragmentum. Przez Jana Bozeckiego w Collegium Oycców Jezuitów Lwowskich Studenta spisane."

Łukasz Snycerz

figuruje w testamencie Dobrota AC gr. 1653 f. 47

Testament Grozwaicera

w AC. gr. 1653 f. 358. Inwentarz f. 890. Był kierownikiem Piae Montis; w inwentarzu figuruje zastaw Teofili Sobieskiej, kasztelanowej krakowskiej a mianowicie srebra wagi 180 grzywien.

Testament Jana Wolfowicza

dra fil. i med. AC r. 1653 f. 401.

Testament Awentoska

Al. zr. 1656 f. 49 nic ciekawego.

Uciekli z r. 1648

z miasta Stanisław Wilczek, dr. Jakób Józefowicz, Jan Zucharowicz, Szymon Stefkowicz (Armenorum senior), dr. Jan Dobromirski, Bartłomiej Zimorowicz — w Al. zr. 1656 na str. 73, 78, 89, 93, 147 są t. z. ich kwietacye, to jest rehabilitacya i zdjęcie konfiskaty, wypływającej z dekretu na mieszczan, opuszczających miasto w czasach niebezpieczeństwa.

Andrzej Amoretti.

Instygator miejski oskarża go, że dotychczas nie złożył rachunku mieszczańskiego i nie nabył posiadłości za bo czyż[x] ani też o takiej sumy pensionem annuam do skarbowości miejskiej nie płaci; że wbrew przysiędze towary obcych kupców u siebie składuje; że w czasie niebezpieczeństwa wyjechał z miasta i z rzeczami. W replice mówi instygator, że Amoretti „non aliud intendit, tylko, aby congregatis opibus ad oras gentilicias się przeniósł, jakich tu było wiele..." „A dla Boga, kto tego nie widzi, gdy zaraz przyjąwszy miejskie prawo, który przedtem dryakwin tylko, olejki przedawał, zaraz zstał bogatym towarem jednakowym na 100.000 rozszerzył się we Lwowie, który przyszedł z Piotrkowa."

Al. z r. 1657 f. 55–56.

x) Ubodzy mieszczanie towarami handlujący mieli nabyć posiadłość o 3000 zł. Laudum to na str. 97 ibidem.

Ormianie

List od orm. superintendenta miasta Tokatu i mi-
łemu bratu naszemu Ks. Arcybiskupowi Mikołajowi na-
szej ormiańskiej w Polsce i dyrektorowi synów Grzegorza
św. prowadzących ród swój od Jafeta."

Al. zr. 1658 f. 594.

Sztukowe

było opłatą od wozu i dwozu towarów. W r. 1658 miasto
zarządza akcyzę sztukowego: „Od każdej skrzyni, fasku, wią-
zka, wantucha, fasy beczki, sztuki, kipy, pudbełka, bełni-
towarów wszelakich po złotemu i groszy 6. Od woza ory-
żu, cytwaru, ryżu, imbiru, pieprzu, szafranu; od beczki sale-
try, łoju, od maży albo fasy syryny; od beczki śledzi du-
nyskich, od 100 karpi dunajskich po zł. groszy 6. Od beczki
vina, malmazyi, ripy (?), petercymentu, oliwy, soku limo-
nowego po złotemu i gr. 6. Od 100 skór wołowych, jałowiczych,
od woza junktu, od woza żelaza na parę koni tyleż. Od
klapy obuwia, od woza pierników tyleż. Od 100 szabel. co złoty
wiozą tyleż. Od beczki ryb słonych, beczki śledzi gdańskich, wa-
ntucha wełny, od 100 skór cielęcych, baranich, jagnięcych, kozło-
wych, od woza tureckich orzechów, od kosza rodzynków, od kosza
fig, od okszeftu octu po gr. 18. Od belli papieru różnego,
od wantucha chmielu po gr. 12. itd. Od miodu przaśnego,
od woza łyków, od zegarów, szkła, soli tołpiastej po 12 gr.
Od faski gwoździ, od faski blachy, od centnara stali, od centnara
drutu po gr. 6. Od soli tabaki po gr. 5. &

Al. zr. 1658 f. 671

Księgarz Albert Łychowski

w testamencie swoim: „Towar mój cokolwiek się znajdzie i jako oszacowany będzie, do którego taxowania p. Sebastyana i p. Jana i p. Matthyasza i kogo rozumieć będą, żądam, a takowy towar mój zostawiam małżonce mojej, z którego powinna będzie na każdy tydzień dać mszę za duszę moją najmniej." Pochodził z Krakowa.

Akt. gr. 1658 f. 776–8.

Hafterze i Tasznicy (Katolicy, Ormianie, Grecy)

w skutek napomnienia miasta się zawiązują cech, który urząd zatwierdza. Art. I Wstępujący daje 15 zł. i dwa „garca" wina a za kolegę zł. 15 „a potem, aby próbę rzemiosła swego pokazał rękami swymi zrobioną, dla uświadczenia, jeśli jest doskonały w nauce rzemiosła swego... A rzemiosło i robota hafftarska ma się odprawować takim sposobem: sakwy, deki haftowane i gładkie i drukowane, ze skóry juchtowej, moskiewskiej, kowelskiej, litewskiej, wołoskiej i czapowej; item tabinki gładkie, liczkowane, drukowane, haftowane, sukienne, axamitne, safianowe, czapowe, skórzane i z inszych materyj. Item tyzniki, nożanki, szabeltasze, szandaki gładkie i haftowane i wyszywane, olstra haftowane, sukny haftowane na sinesiowskim juchcie i na różnych materyach i skórach wyżej opisanych. Item siodła i siedzenia różne z pokładkami, taszkami, wojłokami, pistolami, czołdarami haftowanemi i insze rzeczy żołnierzom przynależące haftowane wolno robić i sprzedawać. Art. III Powinien każdy pierwej przesłużyć dwie lecie za towarzysza. Sztuka mistrzowska „ma być rzemiosła haftarskiego: napierw tabie na czapie, łańcuszkową robotą subtelną (czy nie Kettenstich?), haftowane, któreby się mistrzom haftarskim podobało, druga obraz nabożny (! a gdzie pictura!) Luc,

niczego zaś rzemiosła ma być sztuka: tak z kibicy wypisowany a zaraz tej kibic całym rzędem poskryć i porobić porządnie; na to ma mieć czasu niedziel 12. Art. IX pozwala przyjmować cudzoziemców …" jednakże dziatki jego nie mogą się uczyć mastkami lwowskiemi albo mistrzowemi." Art. XI o partaczach: „a którem rzemiośle się, bidząc wielką przeszkodą, robiąc w klerzyzach roboty hafciarskie. Art. XII zabrania przywozu wyrobów hafciarskich oprócz tylko w jarmark na św. Agnieszkę. Art. XIII: Wszyscy partacze na mil 30 mieszkający od Lwowa a zwłaszcza w stronach podolskich, wołyńskich i pokuckich, nie mogą się sprawiać jedno we Lwowie, a to dlatego iż lwowskim pp. mistrzom w rzemiośle szkodzą: także i wszyscy partacze z inszych polskich krajów mogą się sprawować we Lwowie, co im będzie ważno wszędzie i bez nagany, albowiem się to pozwala panom mistrzom lwowskim i moc takowa im jest dana na takowych nieporządnych ludzi. Mistrzowie zaś ze Lwowa nigdzie na sprawę nie mogą jeździć. Art. XVI: Powinni też cechmistrzów mieć dwóch, Polaka zawsze na każdy rok a pomimo Ormianie i wiary greckiej alternatą; … starszemi zaś młodszemi będą dwóch, kiedy cechmistrz będzie wiary ormiańskiej, tedy z wiary ruskiej powinni być młodo, czyli starszym, a kiedy zaś będzie cechmistrz z wiary ruskiej, na ten czas powinni być młodszymi starszymi z wiary ormiańskiej. Art. XX między inemi: Robota ma być sprawowana dawnym sposobem zrobiona, nie przedajemy ani narzucana pod winą 10 grzywien. Ordynację tę podpisali i przedłożyli do zatwierdzenia: 1) Jan Bohdanowicz, haftarz Jego Król. Mości, et promotor; 2. Matyas Kidajczyk, 3 Jacko Kołodczakowicz, mistrzowie cechmistrze; 4. Grzegorz Bogdanowicz, 5. Cyprjan Kisielnicki, 6. Paweł Eustachiewicz; 7. Hrehory Kunczewicz; 8. Wasil Daszkewicz; rzemiosła hafciarskiego mistrzowie; także 1. Safer Bahadurowicz; 2. Owanis Ma-

Kulowicz i 3. Marek Piramowicz rzemiosła łuczniczego.
Act. gr. 1658 f. 893 – 910. Ordynacya ta zatwierdzona przez Króla d. 30/8 1660 (Act. gr. 1660 f. 549)

Że Lewa haftarza Kunaszewicza z uchwalitzami wywodzi, że haftowano także złotem i srebrem, dlatego szkodę ponosi occasione derogatae per Citatos Actori moderno emptionis auri et argenti ad ipsius artificium spectantantis."

Ibidem. f. 1218

Starsi przysięgli rzadu ormiańskiej potentacyi proszą ordynacyi cechu hafciarskiego i łuczniczego – odejmie przysługuje im w handlu towarem wolności.
Act. gr. 1659 f. 149.

Dr. Jan Habermann Medyk.

Wdowa po nim Rejna Lorencowiczówna idąc powtórnie za mąż za dr. Marcina Anczowskiego, sporządza inwentarz majątku pozostawionego jej przez pierwszego męża w r. 1638. Mąż, choć lekarz, handlował winem; ona sama mówi, że jedną beczkę wyszynkowała. Po mężu zostały łyżki srebrne z herbem nieboszczykowskim. Bachus złocisty, który darował Jmp. wojewodzie ruski Daniłowicz przy chrzcinach Stasiowi, Augsburska robota, grzywne szacowane po zł. 30 facit zł. 153. Między szufarkami, które były u jp. męża mego, wymieniona jest Sykstusa doktorowa. Między księgami klasycy, jak Wirgil, Cicero, (Livius) dalej Witruw, Orzechowski, Jakób Górski; książki włoskie jak I segreti delle Signora. &

Act. gr. 1658 f. 1003. Vol. 60.

Wołkobójnice i Kopnica.

Za pierwszą było miasto wynajmowało rocznego ~~...~~ 390 zł., za drugą (szutarnię) 250 zł. – rejent miasta przedstawia kandydatów, ofiarujących cenę wyższą, a mianowicie za

pierwszy 800 za drugi 700.

Al. gr. 1658 f. 1026

Aptekarze

byli zarazem korzennikami i poniekąd cukiernikami; mieli także wyłączny przywilej na fabrykacyę i przedaż woskowych świec. Konfekta, marcypany, smażone frukta, takowe, wódki zaprawiane. Aptekarz Marcin Strażyna mówi w swoim testamencie: „Pieniędzy żadnych nie mam, bom stracił, jedno przez rozbójniki, drugie pode Gdańskiem, trzecie przez długi u szlachty.“ Między debitorami jego figurują pani Potocka 542 zł., wojewoda ziem ruskich hetman polny koronny 658 zł.; Hieronim Lanckoroński, ksiądz (?) wojewodzic ruski 120 zł., Hieronim Sieniawski, ks. Dymitr na Zbarażu Wiśniowiecki (330 zł), Zamoyski, kasztelan Czernichowski, Stanisław Lanckoroński wojewoda i hetman, starościna żydaczowska, starosta halicki, ks. Ostrogski.

Al. gr. 1658 f. 1307 — 1323

Aptekarz Stanisław Grodzicki w testamencie swoim wymienia dłużników, między nimi są: p. Kasztelanie Krakowski 262 zł; p. Jabłonowski 225 zł., wojewodzic bracławski 39 zł &

Al. gr. 1659 f. 26.

Rybiarze i rybiarki.

Urząd radziecki nadaje im ordynacyę, według której ma ich być najwięcej 20 takich, którzy ryby duże przedawać mają na rynku i 10, którzy tylko drobne ryby, jak płocie, okleje, owsianki przedawać mają.

Al. gr. 1659 f. 116

Sąd gajny, potrzebny — Orm.

(bannitum necessarium?) na potrzeby ormiańskiemi z Kamieniu. „Prawo Koronskie alias vienne".
Al. zr. 1659 f. 203.

przy Kroniak

Szable.

Miecznik Marcin Niegrocki odkupa całkowicie miecznicze Jana Burskiego i franciszka Wilgoszewskiego, któremu pomieścił go przy dostawie szabel pro peditibus Illustrissimi Dni Palatini Cracov. Exercitus Regni Generalis Ductoris. Urząd radziecki nakazuje dać mu odpowiedni urząd w sobie.
Al. zr. 1659 f. 795.

Bractwo Bożego Ciała (Hayder.)

Urząd Konsularny funduje albo raczej wznawia Bractwo Bożego Ciała w Katedrze i przeznacza na to 6000 zł, które Hayder w testamencie zapisał miastu. Był to dług, przyjęty na potrzeby miejskie i intabulowany na Kamienicy miejskiej Fatrowskiej (między Szettlicowa aptekarską Kamienica przed tą Jurt-Glaserska).
Al. zr. ~~1659~~ 1659 f. 229.

Syn Konsula Jerzego Kralla

franciszek po studyach w Krakowie i ? we Włoszech został mnichem w Rzymie w zakonie Karmelitów (Convento di Santa Maria della Scala) jako fra Casimiro dell' ascension.
Al. zr. 1659 f. 317

Stanisław Wilczek.

Z testamentu: Był trzy razy żonaty (I z Kudliczówną), II z Agnieszką Langówną. III z Katarzyną Krzyżanowiczówną. Zostawił synów:

Stanisława ławnika, najstarszego;

Jerzego, w zakonie francisz. Antoniego;

~~Antoniego~~

Wolfganga, w zakonie Domenik. Dominika i

Benedykta nieletniego.

Franciszek z drugiego małżeństwa umarł w Padwie.

Data testamentu 8 Kwietnia 1659.

AC. zr. 1659 f. 368—380.

Inwentarz bardzo szczegółowy oprócz gotówki około 18.000 zł. głównie w czerwonych złotych i dóbr nieruchomych, jak kamienica, dalej złota i klejnotów (także kobierców, szpalerów i przeszło 30 obrazów) zawiera spis towarów sklepowych:

1) płótna szwabskie sztuka 14 łokciowego po 10 zł, 9, 7 itd zł.

2) płótna szląskie z [illegible] po 4 zł 7½ gr. i po 3 zł i 7½ gr.

3) Rąbki sztuka po 7 i 9 zł.

4) Dziana robota: pończochy sztametowe rąż. wiśniowe i fiołkowe po zł 2 i gr. 20 para; pończochy białogłowskie karmazynowe, koralowe, szkarłatne, czerwone, lazurowe, biało skórowe; męskie pończochy szare, pończochy mistrzowskie białe itp.

5. Muchairy. Tatarki wiśniowy, dramitny popielaty, kosmaty; łokieć od ~~fl~~ 15—12 groszy.

6. Madzelany. Ostry, gładki, błękitny, czerwony, popielaty,

płowy, wiśniowy, & łokieć po gr. 10.

7. Cytle; bagazye: łokieć po gr. 9–10.

8. Musetbasy: czerwony, wiśniowy, czarny, łokieć po gr. 20–24.

9. Kindiaki: łokieć po gr. 22–18; kolory: biały, brazo-
wy, ceglasty.

9. Saie: pstra po 1 zł 11 gr. łokieć; szczyzysta szkarłatna,
szczyzysta czarna, szczyzysta szkarłatna, populeta, fiołkowe,
wiśniowa & i gładkie tychże kolorów.

10. Kamloty: łokieć po gr. 20; czerwony, czarny, fiołkowy, zie-
lony.

11. Jedwabnice: biała prażana po 20 gr. łokieć; czarna &

12. Atłaski: biały szczyzysty po 1 zł i 3 gr. łokieć; biały na
czarnem dnie, błękitny na białem dnie.

13. Nędze: szczyzkiem po 1 zł 10 gr.; biała z czerwonem i zielo-
nem, nędzy ubogiej czerwonej z białem) łokieć po gr. 20., w kostki: &

14. Buratki: czarny po zł 2 ~~gr~~ gr. 15 łokieć; &c.

15. Obrusy: adamaszkowy łokieć po zł 2, wrocławskie po
12 zł. sztuka; nyskie po 1 zł łokieć; &

16. Barchany:

17. Szkoty: biały po 1 zł 26 gr., zielony, czarny, błękitny, zie-
lony, papuzi, lazurowy &

18. Płótna farbowane: wrocławskie lazurowe, czarne, ~~p~~ kra-
kowskie czarne, lwowskie błękitne &

19. Rękawice: francuzkie rozmaitego koloru po 1 zł para;

20. Kromrasy: biały po 1 zł 25 gr. łokieć; zielony, szkar-
łatny, papuzi, błękitny, gwoździkowy, płowy &

21. Harasy: zielony, pomarańczowy, łokieć po gr. 20., szkar-
łatny &

22. Zawoje: portugalskie po 1 zł 20 gr. łokieć; zawój Haimhama po gr. 12 łok., jarmurzy, czerkiezy, bawełnice mazo-, pstanowskie (?) każda po zł 2., chustki czerwone po 26 groszy; chustki jedwabne po 9 gr.

22. Czeliczy: gruźnie Nyskie.

23. Dyma: sokiewska po zł 2 łokieć; turecka &

24. Jedwabie, złoto: złoto weneckie w cynkach, cynka po zł 5; inne cynki po 15 zł; srebro weneckie cynka po 4 zł; jedwabie na łaty: hyacyntowy, baraniowy, turecki łęczowy, darty turecki &

25. Pasamony: na łaty: czarny włoski łut po gr. 18, pasamony jedwabne alias szpikliki &

26. Chuba: po gr. 8 łokieć.

27. Bawełna.

Zostało po nim wiele obrazów, między nimi: obraz króla Batorego, obraz p. Żółkiewskiego, obraz nieboszczki pani, obraz p. Wołyńskiego. Act. zr. 1660 f. 335

Zastawy: A naprzód szlachcianka jedna zastawiła pierścionek z pięcią dyamentami, a na to wzięła 1 zawój cienki za zł 16. Anno 1637 p. Pietraszewski szlachcic zastawił pierścień z 5 rubinkami a wziął na to płócienko Machpas za zł 8. Tenże wziął przygorzy francuskie za zł 3.

Act. zr. 1659 f. 489–523.

Marcin Kampian

W mowie Lorencowicza za uwolnienie kmiela Uberowego przez Niemirzyca Samuela: Solus Campianus magnitudine animi civilem fortunam egressus, vulgaribusque studiis non contentus in Panegyri universae civitatis novum in Rempublicam meritum inusitato praemio honorandum et remunerandum esse censuit, cuius ductu S. P. Q. L. Joanni Julio Lorencowicz decus servati civis decrevit. Nicaterium annuum con-

stitut. Neve tam insolitum facinus attitudo venturi temporis supprimeret, Leonem saxeum coronae civilis baculum in propilato praetorii sculptum reliquit. r. 1618

Rok 1627. Eodem anno Martinus Campianus Princeps senatus, medicorum corypheus, urbis Columen morsu invidiae periit... (Przeciwnicy jego) Nobilissime ut nepos avi sui Pauli Campiani caput ante centenarium annorum laurea Apollinari evinctum, fascibus consularibus de plebe vindicatum iamque glebae sepulcrali ante lustra decem adscriptum Lytro (?) ingenti (?) a Neopedianis (?) Dominis emanciparet, talibus et strophis subdolis effecerunt. R. 1627

Zimorowicz, p. ~~82~~ 78, 79.

W szpitalu św. Ducha

było w r. 1660 ubogich 80; w szpitalu św. Stanisława 40. (Acta gr. 1660 p. 38.)

- Odlewnictwo

Grzegorz Staniak, dzwoniarz, zawiera ugodę z Andrzejem Franke: „Ponieważ p. Andrzej Franke wedle przywilejów rzemiosła swego i dekretów JmPp. Radziec lwowskich nie może cierpieć przy sobie we Lwowie i okolicznościach jego żadnej przeszkody rzemiosła swego i (którego t.) uczyniłby wolnej, jako do rzemiosła jego należy, gdzieby miał albo ktoś tu nie pokazawszy listu od wyzwolenia i nie przyjęty z nim braci cechowej, albo też zkąd inąd wolnego przyjezdny tu zrobić albo za Lwowem contra jure dyspozycji Leopolien. privilegiati szyzji — dlatego sługnie tego pomienionego p. Grzeg. Staniaka oto zabierzy urzędownie zrobiła jego dzwoniarskę, którą na ten czas po różnych jurysdykcjach przedmiejskich lwowskich wypracował, już w tym czasie do bractwa

./.

zamiaru swego i do wolnego robienia dzwonów przy Lwowie na potem tegoż p. Grzegorza Staniaka przypuszcza pod tymi Kondycyami" 1) aby powtórzył list uczynienia; 2) przyjął prawo miejskie; 3) aby żadnej roboty ludwisarskiej tajnej, [illegible], fermidowanej i zatuchowanej nie ważył się robić oprócz samych dzwonów i dzwonków; 4) aby żadnego ucznia nie ważył się uczyć robienia dzwonów oprócz syna swego własnego. Na ugodzie podpisał się Andrzej Franke, Ludwisarz i Cyrkarz Jego Król. M. w Lwowie. Grzegorz Staniak pisać nieumiejący kładzie +.

AC. gr. 1661 t. 63 f. 117–120.

Hafciarze.

Ad affectionem fam. Matthiae Kidaszczyk & Iacobis Kołatyczkowicz ~~i brac~~ cechmistrzów i braci cechu hafciarskiego i tuzynizów (Carnariorum) urząd radziecki zezwala i za tym kontraktem propugnaculum tali modo, aby się do Baszty Rymarskiej applikowali i siły (co to do munizyi i obrony miasta należy także i do reparacyi, według zwyczaju inszych cechów i debatów JKrM. przydatek wszelakiej mieli i zamykali od tak, żeby mieli zawsze z rynsztunkami prochy, kule i [illegible], także inne potrzeby pro exigentia temporis.

AC. gr. 1661 t. 63 f. 410.

Cech hafciarski skarży Jacka Kołodyczkiewicza na uszczerbek jako i więc, że na warsztacie 7 [illegible] contra jura confraternitatis trzyma. Jacek apeluje od urzędu radzieckiego, który go od tego warsztatu za niesłusznego uznaje.

Ibidem, f. 709. (Obacz Zubrzycki f. 382)

Sigismundus Herni Kowicz Auricosor (?) AC. z. 1661 f. 1194.

Szabelnia

Honestus Thomas Szabelnik statuit testes: Lucas Orzanowski gladifex zeznaje: Nie pomnę, jako dawno temu, przyszedł do mnie wysłaniec p. Tomasza Szabelnika, przyniósł szabel nie pomnę jako wiele na sprzedaż, ja obrawszy sobie cztery szable, którem rozumiał, zapłaciłem je onemu po 2 orty, w tym prędko przyjechawszy tu do Lwowa p. Tomasz Szabelnik, przyszedł do mnie i poznał te szable, którem ja był kupił od jego wysłańca &c. i tak barzo się żalił na tego wysłańca, mówiąc, że ti te szable komu inszemu przedał i kartkę przy nich a on je poszalbierował..." Drugi świadek Stanisław Tatara itidem gladifex zeznaje, że: przyszedł tu jednego czasu p. Tomasz Szabelnik wysłańca swego do Lwowa z pisaniem i szabelek pięćnaście przy nim do mnie, ten jednak wysłaniec ani pisania ani szabelek mi nie oddał, ale je przedał p. Marcinowi Niegrockiemu. Szymon Zawierucha towarzysz miecz. pracujący u Niegrockiego zeznaje że Niegrocki przedał szable po szóstaku. Zeznaje także towarzysz miecz. Demetrius Kuśniewicz.

AL. gr. 1661 f. 415.

Kontrybucya Świderskiego

Omnes ordines et nationes Civit. Leop. ... na zjazd JMci Pana Samuela Świderskiego Marszałka wojska wszystkiego JKrólM. pod miasto zbliżonego się ... pozwolili na składkę 15.000 zł. p., z których dwanaście tysięcy ma być oddane Związkiem przysięgłym JMP. Marszałkowi i Wojsku wszystkiemu w Spólnym związku zostającemu mediante recognitione od wojska wszystkiego do skarbu Rzpltej. Residuum zaś na traktament i konwoja tegoż wojska obrócić się ma... Polska natia powinna oddać 8000 zł, ormiańska 4000, grecka 3000.

AL gr. 1661 f. 551 – 552

Pelagia Langiszowa

Rus

wdowa po Gabryelu w testamencie swoim z dnia 22 września 1661 (już powtórnym) wylicza pieniądzy poza-danych 11.000 zł u żydów lwowskich i zapisuje je trzem córkom tj: dwom zakonnicom Kandydzie i Olimpiadzie, i Barbarze Tomkiewiczowej (szlachcie). „Jest też zastawa klejnoty nieboszczyka Jmp. Ostrowga Podczaszego Koronnego w sumie pół-trzecia tysiąca." Na kamienicy Doroteidesowskiej na 7000 zł, które także zapisuje córkom. Cerkwi miejskiej lwowskiej Stauropigii leguje kram bogaty, Babiczowski nazwany, z dochód z niego na oliwę do lampy „co nad grobem niegdy małżonka mego wisi." Ma jeszcze dwie córki zamężne oprócz wymienionych Zofię Dorofiejowiczową i Maryę Gordowską. Brata ma monachem.

Al. zr. 1661 f. 891 – 896.

Zimorowicz

ożeniony po raz trzeci z Rozalią Grozwaierówną, córką Marcina primo voto Złotowiczową. Po jej śmierci ma długi spór o schedę nieboszczki z opiekunami Franciszka Złotowicza, syna jej (zmarłej) żony z pierwszego małżeństwa. Opiekunami są Generosus Michael Złotowicz Commilitonis Illmi Castrorum Metatoris Regni Vexilli, famatus Jan Złotowicz i Jan Gedzicki aptekarz. Mąż pierwszy Grozwaierówny ~~by~~ Franciszek Złotowicz, był dr. medycyny, umarł we Włoszech. Z żoną swoją żył tylko kilka tygodni.

Zimorowicz przedkłada inwentarz rzeczy po swojej żonie i regestr wydatków. Za pogrzeb likwiduje zł 955. Inwentarz klejnotów, złota i srebra bogaty. (Na łyżkach herb trzy kopie:

Grzesiów ?). Obrazów, kontrfektów większych i mniejszych ra-
zem 24.

Opiekunowie bardzo ostro krytykują ten inwentarz, za-
rzucają, że Zim. zamilczał spadek po pierwszym mężu złoto-
wniku, „który znaczne sumy i dobra ruchome, jako to w go-
tówce, srebrze, złocie, klejnotach i sprzętach zostawił, nie wyklucza-
jąc nawet i domu i księgi doktorskie, zastawy różnych pamią-
[illegible] wszystkiej w kilku tysiącach, także i geografii na kilka-
naście tysięcy..." Zarzucają dalej, że spadek Grzesiowski przynosi
i swój własny majątek także, który do rachunku trzeba
należał: „Wiedzą Domini tutores, że (Zim.) ze znacznemi sumami
ze Lwowa dla następujących trwog wyjeżdżał, i one umieścił po róż-
nych miastach i krajach." § 8

Al. gr. 1661 p. 954 – 1026. – 1046 do 1073.

Opiekunowie zarzucają także, że Zimorowicz starając się o rękę
Rozalji obiecał jej zapis na 6000 i zapis ten po ślubie uczynił,
a teraz go się zapiera i neguje. W tym celu przesłuchiwani świad-
kowie. Anna Stolkowa, żona kupca lwowskiego mówi: pytała się
Rozalji „czy za przyczyną była tego, że miała pójść za tego to
pana Zimorowicza, a ona odpowiadała, że mi zapisał 6000 zł."
Większy pisarz grodzki oznajmił zapewne także zjawił Grzesiowi
bo go pan [illegible].

Ibidem p. 1122

Druga współczesna sprawa ma Zim. z Adamem Dulskim,
causarum civilium ferendarium, którego oskarża o fałszerstwa
w prawie jego z Łukaszami, Mandzi i Manfredi, w którym Zim.
skazany został przez sąd zadworny na rok wieży, privationem officii
(skazano go w charakterze wójta) i 6000 grzywien. Wyrok ten
został zniesiony a Zim. chybił się Dulskiego. Al. gr. 1660 p. 469 i dalsze.
W sprawie tym pada niekorzystne światło na Zimor. – wedle niej, iż był to

zdawiek chwili. Równy także protest Zimorowicza przeciw Przyjaźnikom.
Al. zr 1661 f. 1152.

Bractwo Strzeleckie.

Jakób Halawicz, złotnik i Jan Złotowicz, aptekarz, seniorowie bractwa swego wnoszą imieniem Desiderata i Punkta Confraternii strzeleckiej lwowskiej ad Nobilem Magistratum:

Naprzód upraszają pp. strzelcy i to WWPP. donoszą, iż nie dla czego innego strzelba tak muszkietowa, hakownicza, jako też i działowa, po te lata nie odprawowała się, tylko dlatego, że po te czasy niespokojne i w zatrwożonym od nieprzyjaciela Koroną św. hałasie i niezgodzie w Rzptej będącym, nie mogli i nie mogą do prowentów tych, które od starych czasów tak od WW. Panstw, jako też i od Królów JM. Bractwu strzeleckiemu nadanych, przyjść nie mogą. Przeto, aby to mogło firmius być, aby takowa strzelba każdego roku mogła być zwyczajnie odprawowana, upraszają, aby pp. internuncii na teraźniejszym sejmie walnym, tkim staraniu swego przyłożyli: żeby te prawa strzeleckie mogły być Konstytucyą nową potwierdzone i confirmowane, gdyż na tem bractwie strzeleckiem wiele miastu jako fortyfikacyom i Rzeczypospol. należy.

Drugie, upraszają WWpp. strzelcy, aby Baszta Samostrzelnicza, która ab antiquo wyznaczona jako przedtem z rąk pp. strzelców bywała, tak i teraz aby została, a pp. strzelcy submittują się i obligują porównie czynsza z tej baszty pochodzącego na każdy rok do Lonheryi oddawać i płacić. Tą jednak kondycyą, aby też Lonherya do naprawy tej Baszty zarówno należała z pp. strzelcami. I oto upraszają pp. strzelcy, aby Lonherya kamienia, cegły, wapna i piasku do renowowania muru wystrzelanego i obalonego pp. strzelcom dodała. A pp. strzelcy do wystawiania tego muru rzemieślnika zastąpią. Item pp. strzelcy zabiegają się, aby na potym

w takiejże mierze nas tego wystawionym rowno nie było, a
 Które?
przecież, aby Panowie Gospodarze, chrustu i Kula (?) także i gliny,
może panie Krakowianie, dla wystawienia prętu oddana.

Trzecie. Iż w roku tego pp. strzelcy ćwiartalnej strzelby dla szczupłych
i prawie żadnych prowentów nie mających sprawić nie mogą,
albowiem z rachunków lat przeszłych w Kurze strzeleckiej wszytko
co zostało, ale jeszcze na pewne reparacye strzeleckie, o czem jest w
regestrze specifikacja zł. 128 i gr. 27 p. Jakubowi Skalarczykowi
 (winni?)
zadłużywszy się pp. strzelcy zostali, dlatego żadnej miary takowej
strzelby wystawić i sprawować nie mogą. Upraszają wielce WMpp.,
aby o tym roku od tego byli wolni a in futurum, gdy będą in
possessione Baszty Samostrzelnickiej podług decyzyi WMpp.
a przez króla JM. teraz nam szczęśliwie panującego, in toto aprobowany,
o pomnożeniu tej wszytko czynić ofiarują się.

Insze zaś desideria, które do WMP. mamy wnieść, do inszego
czasu odkładamy, a teraz na te puncta, desideria i petycye
o łaskawy respons prosimy, bo to zaprawdę nie dla siebie samych
ale dla ozdoby miasta tego i potomnych naszych czynimy
i prosimy.

A.C. zr. 1661 p. 400 – 403.

Lapidea Szymonowiczowska

dicta ad latus sinistrum palatii Archipraesulis hic
in circulo Civitatis.

Józef. pod r. 1651.

Malarze.

Senior konfraterni malarskiej Albert Kraus przedkłada potwierdzenie przywileju tego cechu (nadanego przez Zygm. III) przez króla
Jana Kazimierza, datowane we Lwowie 8 listopada 1662.

Prothoc. Off. Cons. tom 65 p. 807

Wyrzynacz pieczęci i rytownik na szkle.

Officium Consul. urzem obec & famatum Sebastianum Ganecki incisorem Sigillorum et Caelatorem vasorum vitreorum Brodys oriundum, przyjmuje w poczet mieszczan lwowskich... Nos iam non vulgarem ipsius in incidendis cuivis solidiori materiae sigillis et stemmatibus, affabreque caelandis quibusvis vasis vitreis industriam et peritiam commendatam habentes, praesertim cum et in aliis Regni Civitatibus eiusmodi artifices suis gaudeant libertatibus... uwalnia go od straży (vigiliis et excubiis in portis seu vallis).

Prothoc. O.C. r. 1662 f. 632. Jan III konfirmuje ten przywilej at. 1682 f. 607

Mennica

Fam. Soltin Tenczer Officinae Monetariae Leop. Cusor denunciavit Off. Cons horrendum et enorme crimen homicidii super olim Honesto Joanne Kraczany eiusdem officinae monetariae famuli.

Protoc. O.C. r 1663 f. 670.

Auricusores

Stanisław Smith r. 1661 Joannes Smith (goltslager) r. 1661, Zygmunt Hermitkiewicz r. 1661

Ibidem.

---

x Kobuts

Inwentarz Grozwaierówny

(schedy?)

Zimnowicz prawowany proces przedkłada inwentarz wyprawy swojej trzeciej żony Rozalji Grozwaierówny primo voto Złotowiczowej

Dwa Szlafroczki letniki: aksamitny czarny z kwiaty złotemi z takimiż obojgiem złotawkami złotemi (180); aksamitny gładki z plecionkami na guzika po perle jedny (64); takiemiż różny

z kwiaty szkatułkowym takimże, w których korony złote (150); pli-
sowy zielony (98) i z kabatem (15) takimże, z potrzebami złoto-sreb-
rnemi, koronami i galonem (113); z tabinu francuskiego w wodę
czarny (44); z atłasu czarnego, katanką takiż (30); atłasowy bły-
kitny z szkatułkowym takimże, około którego koronki złote (50);
pstry sowy, z białe kwiaty po nim (24); brzoskwiniowy jarmużko-
wy (40); axamitny czarny; atłasowy czarny, rzezany.
Szubeczka z adamaszku czarnego falkierskiego, futerkiem białem
podszyta; spódnica adamaszkowa zielona z jedwabnemi koronkami;
sznurówka brzoskwiniowa lamowa ze srebrem z galonem złotym;
sznurówka teletowa czarna z kwiatkami złotemi; katanny teletowy
fiołkowy, kwiaty złoto srebrne, korony takiż na nim &

Szaty z futrem: same wierzchy: szubka aksamitna czarna z zło-
temi potrzebami (120); szubka czarna axam. z jedwabnemi ko-
ronkami; katanny axam. gładki z guzikami, na których po-
perle jedn.; katanny pliśowy zielony z potrzebami srebrno-złotemi &
futra z pod nich: futro pupkowe sobole, pupki i kuny;
dalej szyje pod kabatem axamitnym, soboli przy rękawach;
byt ogonków sobolich, brzuszkowe popielice; kołnierze gronostajowe &
Cztery firanki atłasowe na dnie białem mundbasem podszyte
z koronkami srebrnemi; kołdry lazurowe, jedwabne, adamaszkowe;
Sześć sztuk obicia w pasku lwowego; sześć sztuk obicia ogrodnego
arrasowego, sześć sztuk obicia matacjikowego; cztery firanki a-
damaszku lazurowego.

Złoto: Manelli 7: z gruszką większą (30 duk.), z gruszką mniejszą, z
rubinkami; para maneli dyamentowych na czarnej kordeli (120),
para maneli rubinowych, para ~~maneli~~ szczerych z rubinami
dobletowemi; manelle z grzywną szmaragdową, szmaragdy w tablice.

Łańcuchów 8: pancerowy krótszy, łańcuch dłuższy złoty;
innych sześć.

Klejnoty: Róża dyamentowa wielka (240); kanak dyamen-
towy, w którym sztuk większych 13, mniejszych 16 (zł 680); dwa
kanaki rubinowe, sztuk w nich 67 (zł 580); kanaczek na
szyi z perłami oryentalnemi (zł 330); sztuczek feretowych

z rubinami 14; pióro dyamentowe z białym szmelcem (zł 270), fa-
werek dyamentowy nakształt gwiazdy, i rzęsa złota, przy niej go-
łębek z rubinami; wrzeciążka dwoje dyamentowe i do nich dwie
zawieszki dyamentowe (330 zł); wstęga rubinowa (64); zawieszki
rubinowe z mieciążek; wstęga dyamentowa do Korony; Krzyżyk
dyamentowy gęsto stawiany; szafir oprawny wielki z relikwią
św. Rozalji (120); Krzyżyk rubinowy o 11 kamieniach; sztuczek
z rubinami i białym szmelcem 14; sztuczek z szmaragdkami i bia-
łym szmelcem 26, sztuczek rubinowych 3, dyamentowych 2 o sto-
rach perłach; gałązka dyamentowa; zawieszek dyamentowe z perłami;
czapek na kraju złotej na nim sztuk rubinowych 11 (zł 170)
czapek perłowy rubiny w kratkę złotego; trzy sztuki rubinowe pa-
ciorki koralowe z metalikiem i karewatka srebrna; na
czapce atłasowej wstążek małych po jednym rubinie 26; pe-
reł kałakuchch 26 na środku sztuczka rubinowe (zł 180)
czapeczka tabinowa, na niej kwiatki gęste perłami haftowane;
czapeczka atłasowa kwiatkami perłowemi haftowana. Dwa
sztuki na talerze, na nim kwiatki perłowe misterne; dwa
Krzyżyki rubinowe kawalerskie z białym i czarnym szmelcem.

Pierścieni sztuk 49: dyamentowy, w rząd (100) dyamentowy na
tablicę; szafirowy w 8 grani; szafirowy graniasty z białym szmel-
cem; dyamentowy wężowy; dyamentowy w tabliczkę; różowy dyamen-
towy; dyamentowy z czarnym szmelcem; rubinowy; (główne dya-
manty i rubiny) &&

Srebro złocite, pstro-złocite i białe: Roztruchany 3, konew-
ka złocista kwartowa; druga półkwartowa; trzecia półkwarta
mniejsza; czarki 4, kubki 2, garnuszki 2; flasze 2; guzi-
ki i guzy rubinowych złocistych, pozłocistych, srebrnych 124;
medica angielskie krojami złocista (grzywna po 74 zł); trzy
puszliktarzy; puzdro łyżek z trzema kopijami, oprócz tego 13
łyżek zwyczajnych; wachlarzyk srebrny; mydlniki; szpatka oprawna
w srebro; dwa officia Beatissimae Mariae Virginis w srebrnej
oprawie && .

Al. zr. 1664 f. 950 – 957.

Zimowy z kraju się zostawa-
rowy lyrzy miedź klawi-
cymbał o kilku głosach.
Al. zr. 1665 f. 808 i 835.

Kampian – Zimorowicz.

W owem sporze z Złotowiczami manifestuje się Zimorowicz, że pp. opiekunowie Złotowiczowej, choć nie zezwolili mogli, sieroty sięgą w niwec obracają, gdy w sądzie duchownym ani świadków mówić nie chcieli, ani nawet negative simplici nie bronili się, ale naumyślnie w sprawie nowej pozwolić się dali, także ex bonis matki tej sieroty Rozalii 3000 zł ad Montem Pium płacić wskazano, z którego dekretu, gdy p. Zimorowicz apellować chciał, samiż pp. opiekunowie bronili apelacyi contra omnem veritatem, Abo matki pomienionej sieroty na kilkadziesiąt tysięcy dylatuje... Zimor. nie aprobuje w niczem dekretu pomienionego, solo metu censurarum ecclesiasticarum boi się in hac aetate et conditione na publiczną wzmiankę i krzywdy handlu pozyskanie się 3000 zł oddawać...

Al. zr. 1664 f. 957, 958.

Działo – Odlewnictwo.

Jakób Alexander Józefowicz, doctor fil. i medycyny, Consul et pro tunc oeconomus Cassae Regalis Civitatis Leopoliensis praesentavit Officio praesenti Bombardam Curulem maiorem, aere fusam, triginta sex lapidum pondo habentem, globum vero trilibrem capientem, cura, industria et additione sumptus ex triennce (?) ad usum civitatis publicum, per se comparatam, insignitam titulis: „Civitas Leopoliensis materiam, custodes eiusdem emporii praebuerunt formam. Cura Doctoris Jozefowicz, Consulis Leopoliensis Anno 1664." In summitate vero tubi Aurora stella insculpta tali lemmate apposito: Fert lucem et umbram.

Al. zr. 1664 f. 839–40.

Do dziejów prawnej Zubrz. Kr. pp. 171, 193, 208, 455.

Andrzej Strzelecki. (Rusini.) Rus

Jan Kazimierz de dato Zamość 11 maja 1656 na-
daje Nobili Andreae Strzelecki przywilej wolnego han-
dlowania, uwalnia go z pod wszelkich juryzdykcyi i bierze go
na swój serwitoryat a to za zasługi: quapropter hisce
turbulentis temporibus singulariter Nobis a Nobili Andrea
Strzelecki servatam fidem, constantemque virtutem, cum
a Rege Sueciae ad concitandos contra Nos et Rem-
publicam Cosacos in legatione cum literis missus, de
Nobis bene mereri cupiens, literas Nobis redderet, et quaevis
secretiora hostis clare aperire consilia et negotia apprime no-
ta habemus, eundem de ulterius de Nobis et Republica
bene merendum §

Al. gr. 1664 v. 66 f. 872 – 874.

Haftarstwo.

Po Hrehorym Kunaszewiczu, zmarłym haftarzu pozostało
1000 zł w gotowiźnie, sztuk drukowanych do wojsków
19, siedzenie haftowane na zielonem suknie jonem; poduszka
ciemnozielona z ptaszkami także haftowana; zielonych
sztuk pergaminowych 2, pulkier [illegible] par 12, tebi-
nek gotowych par 12, sahajdaków gotowych haftowanych 30,
sztuk posrebrzanych alias potale 8, zielonych pergaminowych
2. (Al. z r. 1662 f. 581) Sahajdaki były po zł 8, trzy
kołczany po zł 18, zaś 12 na czerwnie haftowanych po 6 zł.
(ibidem f. 590)

~~Cechmistrze haft. Marcin Kidajszczyk i Hyacynth~~
Kołoczakiewicz intentują Lwow procés Katarzynie So-
sińskiej wdowie po Józefie Kaletniku (marsupiarius) intuitu
praepeditionis in arte sua phrigonica et certorum mer-
cium arti phrigonicae servientium, nimirum sadownic
haftowanych § AC. zr. 1664 f. 111

Sprawa Konstantego Gabryelewicza z cechem o to, że wy-

Kozyni chór tuszników i haftarstwo razem, a wesieniu hafto-
rota z nią jego, także po haftarzu Kunaszewiczu. Jako
świadkowie w tej sprawie Orand Maxentowicz Ormianin
tusznik, Orm. Mardyrosowicz seu Marcus Piramowicz, także
tusznik, ferens Borhaniak sagittarius, Gregorius Grenik
sagittarius, Joannes Suszycki phrigio, Cyprian Kisielnicki
itidem phrigio, Jan Mołganowski phrigio. (Arcuarius =
sagittarius) NB. jeszcze cała roty wówczas uzbrojone były
w łuki, jak np. stojąca wtenczas w tym czasie rota wołoska
Jmp. Rzewuskiego (obacz AC. gr. 1662 vol. 64 f. 656
i dalsze) Do spraw AC. gr. 1664 f. (796. 765.)

Turek Hadżi Jassin

umiera we Lwowie i zostawia testament: „Hadżi Jassin
z Alepu kupiec Mahometanin przed skonaniem swojem
czynił przy p. Tomaszu Abramowiczu, tłumaczu miejskim
przysięgłym i Grzegorzu Babowiczu, także i Krzysztofie Anty-
binikim bazarzniku przysięgłym miejskim; i przy Maho-
metowi i Solimanie i Józefie namiestniku muzułmanom,
także i Panajocie Greczynie Trebizondzkie. Naprzód że tym
muzułmanom zlecił niewolnika swego Sahina, aby już był
wolnym i jeśliby chciał córkę, mówi, moją Haniss za żonę,
niech mu ją dadzą. Tobie Mahometowi jako opiekunowi
oddaję go i aby go odwiózł do Konstantynopola a z tego dobra
mego dać mu talarów 100 twardych. Kiedy wyciągnie swój
strój długi mój, ostatnich on wie. Tu we Lwowie mam
safianów (gotowych) (osimset i dziewięć, złotych – 195, siodeł chyzyl-
baskich 5. (Polecenia i informacje) To wszystko mają ty
Mahometowi wydać; powierzam się na sąd Boży, aby to ina-
czej nie było. Subscriptio idiomate mahometico. Podpisany
także Gabryel Haprzuszewicz, starszy sędzia ormiańskich
lwowskich.

AC gr. 1664 f. 281.

Zaburzenia żydowskie r. 1664

Ze śledztwa i przesłuchań świadków wynika, że żydzi prowokacyą i zuchwałem zachowaniem się w znacznej części wywołali zajście. Najęli sobie około 30 regularnych hajduków, i wystawili nadto swoich żydów uzbrojonych 300 – 400 uzbrojonych w strzelby, berdysze, halabardy etc., którzy z krzykiem bojowym, uzbrajając się i odgrażając, stali przed bożnicą gotowi do boju. Było to w dzień św. Krzyża. Pomagał im jakiś Niemiec w roli szefa sztabu, który ich szykował i musztrował. Dowodzili żydami Lejzor jakiś, żyd Turczyn drążnik i żyd Mota, który się ubrał w pancerz i jak hetman ordynował. Rozpoczęło się od utarczek z ulicznikami, których żydzi odpierali za bramą (Krakowską) i strzelali do fary; potem prawie żydzi jakiegoś mieszczanina i zabili kamieniem, stąd wypadli studenci i mendykanci od fary zbiegłszy z miasta, a za nimi żołnierze, dworscy i Barwe. Lud zgromadzony na odbywającym się właśnie kiermaszu pod św. Janem. Żydzi wtedy stawili opór i wielką część odparli chrześcian, aż im strzelby zabrali a stąd poszli się mścić i niszczyć. Jacyś dwaj tajemniczy Niemcy figurują w tej burdzie. Jeden z świadków (Antonina Solarka) zeznaje: „Tego czasu dwóch jakichś Niemców przyjechało wozem i dziwowali się uzbrojeniu żydowskiemu, a potem siwymi ramionami pozsiadali z koni i pieszo stali przed bramą; w tem wypadli się wielką gromadą pospólstwo studentów z szablami, z kijami z miasta, do których powiedzieli ci Niemcy rzekli: Panowie nie dbam że idziecie; wstydźcie się tej krwi niewinnej zamilczeć. A oni zaś gromadni ludzie odpowiedzieli: Rozczekajmy się rodzili, raz nam zginąć przyjdzie za krew chrześcijańską." A w tem jeden Niemiec jedną gromadę zawiódł w ulicę wtył, gdzie żydzi byli, drugi zaś Niemiec także w drugą ulicę drugą gromadę zawiódł i przywiódłszy ich obiskali żydów, tamże ich nie wiedzieć gdzie w ciemny kąt bili, siekli..."

Akt. gr. 1664 f. 517 — 530.

Malarze i siodlarze.

Do haftarzy

Fam. Albertus Kraus senior Confraternitatis Pictorum zaniósł skargę przeciw cechowi siodlarskiemu: „że siodła gołe u partaczów kupują i one sami malują, malowane zaś po ulicach noszą i przedają, a pomimo takowe siodła do malarzów dawać malować.” Cechmistrz siodlarzy Albert Gryglik wołanie [illegible] świadków. Łukasz Stebnicki płatnerz zeznaje: „że Szymon malarz, który teraz na Siemiaszczyźnie mieszka, jakoś po pierwszej Kozaczyźnie, robił u Wojciecha Winnickiego siodlarza, tego jednak nie wiem, który od którego się malarstwa uczył, czyli Szymon od siodlarza czyli siodlarz od Szymona, ale wiem gruntownie że go siodlarz uczył <u>tureckiego</u> <u>malarstwa</u> do kulbak i tebinek, t.j. pokrowców tureckich malować.” Mateusz Hidaszczyk, haftarz: „Jeszczem się rzemiosła uczył za chłopca, pamiętam, że zdawnych czasów siodlarze tylko <u>srebrem</u> <u>malowali</u> a haftarze na różnych materyach haftowali i zaś haftowaniem siodlarze opatrywali, aż to dopiero po pierwszej Kozaczyźnie, kiedy haftarze nie mogli nastarczać roboty, zjawił się tu był siodlarz Wojciech Winnicki, ten umiał tylko rozmaicie malować i malarzy, kto przyjmował i uczył ich malarstwa tureckiego nad pokrowiec turecki, a przedtem nigdy takowej roboty malarze tutaj nie robili.” <u>Maryna</u>, wdowa po haftarzu <u>Prokopie</u> świadczy: Nieboszczyk rodzic mój Wasyl Żornicki będąc siodlarzem, pamiętam, że sam siodła robił i one malował i haftował aż do samej śmierci i nikt mu tego nie bronił.” Dymitr Podhorodecki, siodlarz: „Sterałem się na rzemiośle siodlarskiem, tedy wiem bardzo dobrze, że zdawnych czasów siodlarze tylko sami ~~haftowali~~ malowali, a nie malarze, także i haftowali, bez żadnej tak malarzów jako i haftarzów przeszkody.” Magistrat odpycha żądanie malarzy ./.

argumentuje, że z przywilejów malarskich nie wypływa to, czego się dopominają, „i owszem z tychże munimentów pokazuje się dostatecznie, że malarze w Kongregacyi lwowskiej będący, same tylko osoby, obrazy, Kontrafekty et his similia malować mają".

Al. gr. 1664 f. 545, 674, 676, 678.

Ius Caducum

Jan Kazimierz przywilejem datowanym we Lwowie, 8 września r. 1649 nadaje miastu prawo zabierania majątków i towarów przypadających po śmierci właściciela ad fiscum et dispositionem nostram Regiam, a to na pro reparandis moeniis, turribus civilibus et quavis fortificatione.

Al. gr. 1662 f. 58, 59.

Mimo to nadaje dalej donacye na takie dobra dworzanom swoim i służebnym, np. w r. 1662. Samuelowi Mieleckiemu na majątku po Włochu Augustynie Ferri.

Ibidem.

Ormianie

W r. 1662 umiera we Lwowie Tesselli Sahratowicz Ormianin z Izmir, a towary po nim pozostałe reklamuje Bogdan Atachwerdi imieniem kupca Stefana z Izmiru, który mu także dał na to plenipotencyę: „Ja Chejsarczyk Chodża Stefan czynię plenipotentem Hatachwerdego &" Świadkowie w tej sprawie stawiali Ormianie lwowscy pochodzący z Tokatu, Eglis (trafiają się także z Wan i bardzo często z Angurgi.)

Al. gr. 1662 f. 711

Wschowscy Kupcy

głównie sukiennicy przyjeżdżali na jarmarki lwowskie z swoim towarem.

AC. gr. 1664 f. 239.

Andreas Dobrzyc Bibliopola

zachodzi w Lwowie r. 1664 AC. f. 585.

Wykup z poddaństwa.

Z zeznań świadków wynika, że Wacław Zamoyski, kasztelan lwowski turbował niektórych przedmieszczan lwowskich jako swoich poddanych, np. Iłka i Hańka Pasturczów z Mikołajowa poło- żonych. Turbowani odwodzą się świadkami, że ich ojciec wykupił się już z poddaństwa zapłaciwszy Zamoyskiemu 100 zł.

AC. zr. 1664 f. 600.

Do topografii Ogrodu Jezuickiego

Jan Kazimierz nadaje Józefowi Tołoczko, mieszcz. lw., prawo sprowadzenia wody: „Zaczem iż ś. pamięci Mikołaj Boim Dziwordzi, mieszczanin i kupiec lwowski, a ogrodu Messarowskiego za furtą jezuicką wjazdem od ulicy Syxtuskiej przy domie będącego, zwanym kontentacjami swymi posesor, wodę, którą przez ulicę z Syxtusca od stawk. Benedykta Tomickiego, ławnika lwowsk. i z innych sąsiedzkich dworów, także z folwarku OO. Jezuitów, przez pomieniony ogród Messarowski i stawek w nim będący bieży, umyślnie na drogę publiczną obraca" i tęż wodę drogą prywatną i wody Łowelnej tym Zpadkiem przez dworek zdawna Stęchłowski zwany – i przez parkan tylko na popowską ulicę wjazdem będący (Tołoczkowi należący) przeprowadzić mu pozwala, przez co stawek rzeczonego Tołoczka, zwłaszcza z zjazdów różnych osób senatorskiego i szlacheckiego stanu, często w tym dworku Tołoczkowym dla zdrowego powietrza i sprawowania lekarstw zjeżdżających, świeży się może mieć wody, której teraz podczas rozpuszczenia albo bytności naszej w tymże dworku ś. Tołoczki, iż stawek Messarowski od stawu Tołoczkowego przez między tylko kilka łokci będący & & Dan we Lwowie 26 sierpnia 1663 r.

AC. zr. 1664 f. 682—686

Jan Rorayski

Kupiec i mieszczanin lwowski, sekretarz król. w testamencie z dnia 7 stycznia 1668 r. wylicza swoich dłużników, a mianowicie winni mu:

Hieronim Sieniawski, starosta lwowski ——— 12.000 zł
Sama pani Sieniawska ——— 14.000 "
Stanisław Głogowski, starosta buski ——— 8.000 "
Tenże starosta buski ——— 25.200 "
„U miasta Lwowa za dobra moje na okup m. pobrane 40.000 "
U p. Dzierzka Łukasza ——— 1200 "
U Goździewicza ——— 1000 "
U Spadkobierców Ubaldynowskich ——— 10.000

Razem tedy: 111.400 zł

Żonaty był po raz pierwszy z Marmadukową, wdową po Ubaldynim. Druga żona Katarzyna Łomińska[x], przedtem nałożnica jego. A.C. zr. 1668 f. 795 – 801.

x) Utrzymywał ją jeszcze za życia żony pierwszej ku wielkiemu zgorszeniu miasta. Arcybiskup Tarnowski wytoczył go przed sąd duchowny, instygator miejski wytoczył mu proces przed urzędem radzieckim. W skutek tego procesu, aby zażegnać hałas, Rorayski ~~[illegible]~~ wziął ślub z metresą. A.C. zr. 1666 f. 650, 667, 698.

Sprawa Szarwiga (Ruś) [illegible] 404

Stanisław na Podhajcach Potocki, Hetman Wielki Koronny przez pełnomocnika swego Remigiana Strzałkowskiego, woźnego ziemi chełmskiej wytacza proces mieszczaninowi i kupcowi lwowskiemu Cyryakowi Szarwigowi o siedm soroków (quadragenas) soboli i 4500 zł. Spór powstał z powodu niedotrzymania następującego Kontraktu:

„Stało się pewne postanowienie między JWP. Stanisławem

z Potoka na Podhajcach Potockim, wojewodą krakowskim, hetm.
W. Kor., z jednej, a panem Kiriakiem Szarowiczem z drugiej strony.
A to względem Kniazia Osypa Iwanowicza Szczerbatego, Jego
Carsk. Wielmożności Okolniczego w Cudnowskiej expedycyi wzięte-
go i u JMci p. wojewody zatrzymanego, iż go pomieniony p. Ki-
ryak bierze z rąk JMp. wojewody krak. za kondycyami niżej wyrażo-
nemi: To jest, że przy odbieraniu onego oddać JMci p. woj. krak.
10.000 zł gotowemi pieniędzmi, suknami cienkiemi 2000, falendy-
szami 2000, i złoty tysiąc w Szkłowie do rąk p. Krzysztofa Gorskiego,
Towarzysza i sługi JMp. woj. krak. oddać powinien i tą kartą
obowiązuje się, soboli soroków przednich 6 także w Szkłowie odebrawszy
od p. Szczerbatego pod pieczęcią jego oddać do rąk tegoż sługi wzmiankowanego
powinien p. Kiryak, którego sługę i dragonią dla bezpiecznego
przeprowadzenia do Szkłowa na granicę przydaje JMci p. woj. Kr. panu
Kiryakowi, a odebrawszy dostateczną satysfakcyę za Kniazia Osypa
Iwanowicza Szczerbatego, ma go puścić do Moskwy, nie trudniąc w
niczem. A jeśliby go z jakiego przypadku ujść kto miał w drodze, mia-
nowicie z wojsk koronnych y Rzptej, obiecuje go JMp. wojewoda Kr. re-
kuperować i oddać p. Kiryakowi. A stąd Boże śmierci przygodnej
na niego, albo inszej jakiej przypadkowi, do tego nie ma należeć
JMci p. woj. Kr., gdyż pomieniony Kniaź Szczerbaty za te dobrodziejstwa,
które odebrał od JM. p. woj. Kr. obiecał dać 20.000 zł i 6 soroków
soboli in vim gratitudinis, które za pomienionego Kniazia przezacno-
ny p. Kiryak wypłaca, i wypłacać ma. Datum w Lwowie 19 febr.
Anno 1662."

Szarwicz, jak o tem świadczy rekognicya hetmana, zapłacił 16.000
zł, a mianowicie 10.000 gotówką a 6000 suknami — resztę zaś
miał odebrać w Szkłowie od Kniazia i oddać hetmanowi.

Al. zr. 1667 f. 116 — 124.

Szarwicz opowiada, że ś.p. „JMp. Creditor rekuperować obligował
przezacnego Kniazia i pojmanego go nazad oddać, in quantum by
go kto pojmanego odjął, a nie rekuperował i nie oddał, ale z woli i
rozkazania JKr. M. Pana naszego Mił. dany jest darmo bez reszty
okupu spornego za JMci p. Gosiewskiego na wymian."

Al. z tegoż r. f. 148, 161, 162.

Dalej stawia Szarwicz świadka Famatum Petrum Da-
widowicz notarium Teloneorum Regni Camerae Lublin., który

zgnając, że mając interesa na Litwie przyłączył się do Kiryaka i zaraz podróż odbyć. Potwierdza okoliczności przywiedzione przez Izaworga i tak dalej opowiada: „Prowadził p. Kiryak więźniów na stolicę będąc tego pewien, że miał być podług obietnic moskiewskich (ut. w Smoleńsku rzeczono mu wprost jechać do Moskwy „a puścić się na łaskę Cara) na stolicę przeprowadzony. Jak skoro zaprowadził ~~więź.~~ do Smoleńska, więźniów Moskwa wzięła w miasto, a p. Kiryaka postawiono za wartą na przedmieściu. Po trzech dniach więźniów odesłano do Moskwy a p. Kiryakowi rozkazano powrócić do Szkłowa." Kiryak postanowił „przebrać się w Ukrainę, skąd by mógł przejechać do Moskwy" i Dawidowicz mu towarzyszył. „Braliśmy się za Dniepr summo cum periculo, przybyliśmy aż do Perejasławia, tam wziął nas w protekcyą Samczenko, hetman zadnieprski i posyła pod pretextem posłańca do Moskwy; pisze intercessoryas do Cara za p. Kiryakiem, które intercessoria bojarzy przyjmowali. Pan Kiryak totias suplikuje, pada krzyżem przed Carem, posyła ludzi różnych do więźniów swych, osobliwie do Szczerbatego, prosząc pilnie aby miał nad nim komizeracyę — żaden przez tych ludzi nie pomyślał, lecz jeszcze udali, żeśmy tu w szpiegi zajachali. Za tę mowę zasiadł[?] wartę carską; wzięto nas obudwóch do więzienia, po kilku dniach za prośbą kupców greckich wypuszczono. Nie przestaje p. Kiryak zbierać wiadomości, że się tak naprzykrzył, iterum wzięto w więzienie p. Kiryaka a po dwóch dniach wypuszczono [jednak] sub conditione, abyśmy się nie ważyli w stolicy zjawiać, grożąc śmiercią... Całe niedziel 13 bawiliśmy się na stolicy i tak z wielkim ~~płaczem~~ żalem płacząc wyjechaliśmy całe z niczem, a gdyby jeszcze nas pobożnie Kozacy nie prowiantowali, przyszłoby nam od głodu umierać; bo źli więźniowie nie pamiętają na dobrodziejstwa p. Kiryaka, bo[?] którzy chleba go przez wszystek czas nie opatrzyli."

Al. ibidem f. 170 – 174.

Na te wszystkie zarzuty odpowiada strona przeciwna: „Stałeś się niegodnym[?] zeznania citatus, kiedy Szczerbatym Moskalem broni się, którego nie Kiryakowi[?] ale ludziom godnym i komisarzom po-wierzono by było; że tedy Kiryak zbytym[?] Moskalem in tacito przyznał swe damno imputat. Wiele było więźniów, za których okup dawano i za tego Szczerbatego dość by się stało, gdyby się Kiryaki uniósł[?] nie dał spe lucri; wiedząc[?] sobie szuka Szczerbatego.

Al. ibidem f. 187–190.

Urząd Radziecki wydaje wyrok skazujący Kiryakie na uznawanie hetmańskiej pretensyi. [Król Michał bierze go w obronę przeciw brutalnej rumacyi jego, który zdaniem jego uczynił go, [illegible] naszym Al. gr. 1671 f. 49. Obacz ibidem f. 55 opis rumacyi i procesu.

Ibidem f. 213

Tłumactwo miejskie. – Barysznictwo.

Między Lonkiego (ówczesnym Consule civilis Civitatis) a Mikołajem Bajdatowiczem zawarty kontrakt o tłumactwo miejskie (interpretaturae seu Proxenetatus) dnia 10 lutego 1667.

Bajdatowicz otrzymuje tłumactwo na trzy lata po Tomaszu Abramowiczu i zaprzysięga go. Bajdat. „podług tej przysięgi o wszelkich kupcach obcych zkądkolwiek do miasta Lwowa, jako do depositorium uprzywilejowanego z towarami i z kupiami swojemi przyjeżdżających aby wiedział i owych, aby prawo i zysku nie defraudował, szpiegów z cudzych krajów pod tytułem kupieckim do Korony dla szpiegowania albo jakich innych rzeczy, z sejmów koronnych konstytucyami zakazanych z Polski wywożenia pilnie upatrywał i przestrzegał, o takowych, jeśliby się kiedy znajdowali, urzędowi miasta tego tak grodzkiemu jako i miejskiemu wiadomość i przestrogę dawał, tudzież aby proventu tłumactwa i barysznictwa, tak podczas jarmarków Lwowskiego i Jarosławskiego jako i każdego czasu od kupców cudzoziemskich, od Króla Jmci, Rzeczypospolitej, także proventów uprzywilejowanych zamkowi i miastu należących przestrzegał. Więc aby kupcy tak obcy jako ziemscy miasta Depositorium uprzyw. miasta Lwowa nie przejeżdżali ani nie mijali, pilnie doglądał i o nich się dowiadywał a wszystkie p. burmistrzowi i pp. custodibus Depositorii opowiadał i pilność swoją miastu w tem okazywał. Nadto kupców wszelakich cudzoziemskich orientalnych do miasta Lwowa z towarami i sumami pieniężnemi przyjeżdżających przestrzegał i każdego tak przyjeżdżającego do miasta jako i z miasta wyjeżdżającego panu burmistrzowi prezentował, ani żadnego do miasta jako i z miasta bez wiadomości burmistrzowskiego i tłumackiego wprowadzać i wypuszczać nie ważył się, pamiętając jednak nieodzownie wyjeżdżający i przyjeżdżający od kitu tłumackiego wolni będą.

II. A ponieważ każdy tłumacz przysięgły barysz między kupcami od-

prawujący, od każdego stu złotych po groszy 15 bierze (a więc tylko ½%!) nadto ostatni prowent od miastu należący od Kupców cudzoziemskich przyjeżdżających i wyjeżdżających od sum pieniężnych i towarów wszelakich od 100 zł. także po groszy 7½ fideliter wybierać powinien (a więc ¼%!) przeto tak od barysza jak od tłumactwa jako też i od tego prowentu miastu należytego, p. M. Bojd. arendy rocznej 1200 zł miastu płacić będzie.

III Miasto pozwala przyjąć sobie do odprawowania takowego barysza osób cztery jurysdykcyi miejskiej a nie inszej, języków cudzoziemskich i kupiectwa świadomych, które magistratowi do przysięgi ma prezentować.

IV. Skład wszelkich towarów, aby po przedawaniu kupcy i cudzoziemcy czynić nie mogli się, pod konfiskatą towarów, która także za nie, jawnie depositorium nastąpywała — od której konfiskaty tłumacz słuszną kontentacyą pobierać będzie.

V. A iż powinności każdego tłumacza jest, żeby podczas świąt wielkanocnych, zielonych świątek, Bożego Narodzenia i podczas elekcyi urzędników miejskich przy JMć pp. Radzcach w Kościele Katedralnym, także izbę radziecką na ratuszu podczas elekcyi kobiercami przyozdabiał, albo jakiemkolwiek obiciem jako najprzyzwoiciejszem obijał, przeto tenże i p. Mikołaj Bajdałowicz czynić ma się tej powinności...

Tłumacz durante hoc contractu extra Regnum nie może wyjeżdżać.

Al. gr. 1667 f. 260–267.

NB. Interpres w Georgii Dousae, de itinere suo Constantinopolitano, Epistola, Lugduni Batavorum 1599. (p. 128) Franciszek Kowerski w rozprawie swojej: Przyczynek do biografii Szymona Szymonowicza (Przewodnik nauk. i lit. Rok 1880 pag 258) przypuszcza — oczywiście mylnie — że był to Andrzej Mądrowicz, scabinus et notarius.

Po Stanisławie Józefowiczu

Kupcu i ławniku zostało się towaru, głównie sukna hiszpańskie, wałkowskie, angielskie, gryubergskie, nayreckie, holenderskie, amsterdamskie, kapturky, kiry, blamoranty, kirowe, półkirowe, pakłatki, kierzbaje, falendysze & za sumę około 6000 zł, rekognicye za towar na 6000 zł przeszło; znaczna ilość książek i około 60 obrazów i sztychów. Dość książek.

Al. zr. 1667 f. 455 — 476.

Haftarze.

Z powodu ciągłych sporów haftarzy z siodlarzami urząd radziecki z r. 1668 stanowi: „Że tebinki czerwone juchtowe, także tebinki szare nie liszkowane i tebinki proste nakształt Ostrowskich zwyczajnych skór i materyi jedwabnej, także i z sukna robione, nie haftarzom ale siodlarzom samym do robienia mają należeć. Nie będą też powinni haftarze zakłócać żadnej roboty, która do siodła należy, tylko to sami siodlarze robić mają: mianowicie pudrygli, taszki, A jeżeliby który kazał sobie kto haftować, i wyhaftowane ~~do~~ nazad do siodlarza do robienia powinni będą oddać."

Al. zr. 1668 f. 732. A propos haftarstwa cystej Lubczyckiej: Kronika f. 382.

W ~~tymże~~ roku 1666/ skarżą się haftarze kramarzy, że śmieją i ważą się, nietylko u partaczów zakazane per publicum reclamo roboty niektórymi haftarską do kramów swoich na wielką szkodę cechu uprzywilejowanego skupywać, ale nawet w domach swoich takowych improbati artificii homines fovent...

Al zr. 1666 f. 996

Tynf-

Al zr. 1665. Vol. 67 pag 240, 278.

Badyni

Al. zr. 1666 f. 553. — nic prócz nazwiska.

 X Kw.

Testament Agnieszki Korzeniowskiej

Wstęp jak zwykle pełen religijnego uniesienia i żarliwości. Każe się pochować w Kaplicy Dziwdziowskiej „Ogrojcem nazwanej na cmentarzu w farze." Rozporządza bardzo szczegółowo i z drobiazgowością żadnej kobiety mojej specyalną. Pamięta z wielką wdzięcznością o wszystkich, co jej w życiu coś dobrego zrobili. Zł. 1000 zapisuje OO. Karmelitom Bosym, 1000 jako censum reemptionalem na Kaplicę Bojmowską. Ojcom Bonifratrom zł 400, do bractwa Najś. Sakramentu 500, czyni legata na ornaty i po kolicierce przepisuje jakiego być mają koloru i jakiej materyi: na antypendyum, żeby materya była złota biała, jako najkosztowniejsza", aparat do kaplicy Wolfowskiej, biało pstry, aby był używany na święto Najśw. Panny. Zapisuje, po jakiej cenie mają być podzielone czynsze z kamienicy Jortglowskiej, których część do niej należy: „nie według dawnej taxy, gdyż to teraz wszystko droży i pani Matka moja z tych czynszów wszystkich brała kilkadziesiąt zł., a ja biorę kilkaset." Siostrze Agnieszce, „która mi służyła lat 21," zapisuje 500 zł, dwie szuby sobolowe, pierścień dyamentowy, perły krakowskie, szaty mojej noszone", chusty, pościel, cały cynę i urządzenie kuchenne. „Dla miłości Bożej", „na krew Chrystusa", „pod strasznym sądem Bożym" zaklina i prosi po kilka razy w testamencie, aby tej Agnieszce oddano było „wszystko a wszystko" według jej ostatniej woli." Drugi matki swojej i swoje własne, należące osobom, które już nie żyją, prosi w ten sposób, że kapitał zapisuje kościołom na msze za ich dusze. Złoto, srebro, klejnoty zapisuje na pobożne legata. Napominam, aby taxa i szacunek jej ruchomości były sprawiedliwe: „według Boga i sumienia, bo przypatrzyłam się temu, jako po zmarłych taxują. Wszystkim opisała, ile co waży i kosztuje." „Po setny raz proszę, aby tak było, jakom tu ordynowała a zwłaszcza Agnieszce, siostrze mojej, aby wszystko a wszystko a wszystko było oddano, com wskazała. A ktoby jej chciał krzywdę jaką czynić, na strasznym go sąd Boski pozywam." Dalej apostrofuje urząd radziecki: „Tu mi Jchm. Panie Radziec przyjdzie upraszać, jeśliby chcieli co pretendować z retentów zatrzymanych, niech Jch Mość wiedzą i mają na to baczenie, żem jest najmłodniejsza Jerzego Glaca prawnuczka, Justa Glaca wnuczka, Tomasza Karga córka, Jch Marcina Korzeniowskiego małżonka, którzy wszyscy byli kollegami Jch Mościów: niech pomną Jch Mość na zasługi ich i mnie niech uwolnią racyi: do tego, żem ta już niegodna, wyższą jest lat dwadzieścia i dwa, a jest taki dekret królewski, że na dwanaście rajców adów jest wolnych. A do tego dodam była na Kozaków zł. 700, kufel srebrny, takoż i ko-

nentsy srebrny." „Ciało moje pochować tam, jakom wyżej wspomniała, bez żadnych pompy; pochować ciało w kościele, babek zaprosić, aby za ciałem szły, dać im rańtuchy po złotych dwa, żeby księża mieli. Na co odkazuję złotych pięćset. Świece dać liche, bo się to na chwałę Bożą obróci. A oto najbardziej dla miłości Bożej proszę, aby w dzień pogrzebu mego było mszy sto, aby i więcej i ubogim jałmużna." Data 3 stycznia 1662 r.

Al. gr. 1665 vol. 67 pag. 200–217.

M

Malarze.

Krzysztof Zacharyasz Zachnowicz, Ormianin, cytuje przed urząd Kons. Alberta Krausa, malarza, i cały cech malarski lwowski i innych przeciw niemu: „że oni lubo go byli do nieboszczyka Pana Koronki malarza za substituta obrali i zapisali, dnia wczorajszego extraordinarie schadzkę sobie uczyniwszy i elekcyą, która w dzień św. Łukasza zwykła bywać, sobie złożywszy, contra jura et privilegia praefatae Congregationis zgromadzenia rzeczonego jednego, to jest p. Mikołaja Petrachowicza obrali, se vero actorem, którego byli nie pierwej przed elekcyą z starszeństwa ruszać, in summum sui contemptum et confusionem degradowali..." Pozwani odpowiadają, „że pomienionego p. Petrachowicza na miejsce nieboszczyka p. Koronki, który był starszym Kongregacyi malarskiej obrany, post fata jego, concordibus votis, a to propter conservationem congregationis, która multa cura et labore do porządku tandem aliquando przystąpiła, obraliśmy, a p. Krzysztofa Zachnowicza, nieboszczykowi Koronce jako staremu ad sufferenda onera tylko byli obrali, który że już fatis cessit, a bez starszego w Kongregacyi obejść się nie podobna, dlatego, wszyscy rozumieli, nie czyniąc na żaden kontempt p. Zachnowiczowi, na miejsce p. Koronki obraliśmy."

Al. gr. 1666 f. 278, 279.

Paweł malarz oskarżony przez stolarzy o naruszanie ich praw cechowych. Al. gr. 1666 f. 796.

Między Krzysztofem Zachnowiczem a Albertem Krausem spór, ratione mercedis deservitae idque intuitu decorationis altaris in Ecclesia Armenicali existentis. Radziecki urząd [illegible] zasądził więcej Lwowskiego przedmiotu.

Ibidem f. 921.

Waga miejska

Kontrakt o wypuszczenie w dzierżawę wagi miejskiej Janowi Ubaldynianu, Konsulowi, który za nią płacił rocznego czynszu 1200 a za dzierżawę proventu stopniowego także 1200 zł.

Al. zr. 1666 f. 879 – 885

Zimorowicz

przedaje aream desertam, hortulumque eidem adnexum, aedificiis omnibus plantisque vacuum in suburbio civitatis istius Halickie dicto in platea Glińska nuncupata post olim famatum Stanislaum Zimorowicz muratorem et Catharinam conjuges suburbanos parentes suos.

Al. zr. 1665 f. 87

Zimorowicz ~~po matce~~ z imienia (swej drugiej żony Zacharyaszowny Zofji, córki Zacharyasza Awedykowicza i Katarzyny Wartareszowiczowej, gdy ci rodzice zmarłej żony ~~także~~ pomarli, zawiera ugodę z Janem Wartareszowiczem o spadek po nich, jakiby na tę żonę Zofię przypadał, na mocy której to ugody otrzymuje Zofia zł 10.000, dalej złoto srebro i klejnoty (nie wyliczone i nie oznaczone [illegible]). Data 4/12 1654.

Al. zr. 1665 f. 347 – 349. [O Zimor. Heck Korneli w Przewodniku zr. 1884 f. 72. p. t. Listy J. Szymonowicza i Józefa Bartł. Zimorowicza."]

Z wschodnich kupców

wymienieni są z powodu śledztwa o wszystkie nadużycia tłumacza Abrahamowicza w r. 1666 następujący: Batty de Persia, Lewter de Trebizonda, Makisiaki de Riza, Abdar mercator Persicus, Aron mercator Constantinopolitensis, Owanis Assador z Angurji, Aslan z Angurji.

Al. zr. 1666 f. 1055, 1064.

Malarze

Łukasz i Jan Łukaszewicze, malarze. Albert Kraus malarz zeznaje: „Tego Łukasza Łukaszewicza, nieboszczyka Iwana Łukaszewicza malarza lwowskiego syna, który się teraz w Brodzkich ozenił, znam dobrze i wiem, że jest z poczciwych rodziców, to jest pomienionego Iwana Ł. już zmarłego i uczciwej Anastazyi małżonki jego, spłodzony, to mi też wiadomo, że tenże Łukasz Łukaszewicz, tak u mnie robiąc malarstwo jako i czego się nauczył malarskiej poczciwie się zachował."

AC zr. 1665 f. 584.

Bractwo Strzeleckie

pobierało od bydła przez Lwów przepędzonego t. z. rogowe.

AC zr. 1665 f. 632.

Malarz

Kazimierz Libitowski, ścigany za zranienie kobiety.

AC. zr. 1665 f. 686.

Także Libitkowski Lew z pomiędzy kościoła samborskiego o schody po Marcinie Radymińskim, Dr. filozofii, profesorze Univ. Jagell. Collegii Majoris. AC. zr. 1665 f. 878

Ferdynand Leckner

Kupiec lwowski wierzycielom swoim zeznaje inwentarz swego majątku. Oprócz części kamienicy Czechowiczowskiej na ulicy Krakowskiej i folwarku na ulicy Sykstuskiej [illegible] wyznaje:

W towarze żelaznym	15.000 zł
" " tureckim	8.760 "
U Bekera w Zamościu	8.500 "
Dalsze wierzytelności	2180 "
u Kubińskiego w Krak.	2000 "
u Wincent. Nycza we Lw.	3344 "
wierzytelności różne	9184 "
u różnych szlachty	10.000 "
pretensye wdowie	6000 "
u Amorettego	8000
Razem tedy	72.968 zł

AC. zr. 1668 f. 536

Ucisk od swoich.

... Dalej nietylko 100 ale 10 złotych nie mamy, zkąd rozumiemy, takeśmy ad extrema przyszli; do czego nietylko alieni, nieprzyjaciele nasi, dissidentes a nobis, jako owa szlachta, panowie wielcy ale nasi sąsiedzi, eiusdem sanguinis eiusdem sanguinis, nobiscum nati, cum quibus eodem muro cingimur, eodem aura fruimur, bracia nasi, potrzebni nasi, tak się z nami niemiłosiernie obchodzą!...

Jan Goźniczek rajca w Dzianiszu. Z powodu kontrybucyi w r. 1649. (Liber exorbit. III A. 295 f. 134, b.

Nobilitacya miasta.

Tegoż dnia 30 marca 1659 Zostawiony regentem przywilej na nobilitatię za dotrzymanie wiary Bogu, Królowi Miłościwemu i Rzeczypospolitej Panom Lwowianom conferowany do grodu per oblatam ... podałem aktykować.

Ibidem. Dyaryusz Sebastyana Cichonowicza k. 174.

R. 1659. Die 3 julii Czynili relatią JMP. Dołęgowski i z JMci p. Krausem, co w Warszawie na sejmie sprawili. Do tej relacyi nie był praesens p. Castelli. Było co słuchać o wielkich trudnościach, jakie tam ponosili, a najbardziej starając się o szlachectwo. Co literis notandum ale in essentia an umbra? an fumus? an ventus? Trudno o takiej praeeminencyi niewolnemu ziemianinkowi dysputować.

Tenże. k. 185.

Kobierce Konsularne.

~~[illegible]~~ Kobierce przez tak wiele czasów zbierane na ozdobę całego miasta et stubae praetorianae podczas teraźniejszej impetycyi JMci pp. Szwedzkich z sądy się zły, jednak kondycya, że z podatku viritim uchwalonego wykupić się miały. Stało się.

tak albo nie? Chcą widzieć Ilm. undecimviri, życząc, aby jako najprędzej odkupione były.

Liber Exob. ut supra. zr. 1694. k. 288, b.

Rzymu wspomina się, aby tłumacze już nie mieli kolisków ale 600 zł z kontraktu mieli, jak to dawniej bywało.

Ibidem ~~k.~~ str. ~~[illegible]~~ 293. zr. 1694.

X Vorb. Srebro. Złotnic.

Po Agnieszce Sieczkowiczowej

primo voto Gabrylowej Różyckiej pozostało dużo srebra rzeźbionego, jak roztruchany, puszki, czarki, solnice, tygle, nożenki (pewnie lepszej roboty, skoro z niektórych grzywnę taxowano na 60 zł) i bardzo dużo klejnotów, a mianowicie 39 pierścionków brylantowych, rubinowych, turkusowych, z szafirami etc; wielka garnitura guzów i guzików złotych, szmelcowanych, złocistych, sadzonych drogiemi kamieniami: razem sztuk ~~147~~ 159; tak zwanych sztuczek (rubinowych, perłowych, dyamentowych) 47; pasek złocisty, dukatowe fanzyfrowe, z figurą N. P. Maryi [illegible]; medale, łańcuchy, 10 sznurów pereł, 5 pontałów, nosaczyzka, zausznice, spinki, zapony, kanaki (złoty rubinowy), a dalej następujące bibeloty czy bijouterye świadczące artystyczną formą i bogactwem, jak: figura złota Wenery z rubinami, pistolecik złoty z perłami, szafir ze złotą szpilką, 6 krzyżyków sadzonych najdroższemi kamieniami, Agnusek srebrny, ptaszek dyamentowy z perłami, Maluczyna złota z rubinami i szmaragdami, Bachus srebrny złocisty z fortunią (2 grzywny), trąbki myśliwskie srebrem oprawne, nasat blachmalowy w srebro, gałka [illegible] jaspisu, relikwiarz drzewa w srebrze, kwiatek złoty z rubinami i perłami, rączka złota z perłami i rubinami, order rycerski z 60 dyamentów (taxa 320 zł). Korona (grzyk) srebrny. W garderobie same tabiny

(złociste czerwone i z złota kwiaty) złotogłowie, axamity, atłasy, złociste brokatele, ozdobione galonami złotemi, koronkami czerwonemi lub marcypanowemi, podbite lub bramowane najkosztowniejszemi futrami, mianowicie sobolami i gronostajami, Dalej czapki i mazgli haftowane, mitra axamitna złotem haftowana. Po pierwszym miejscu broń kosztowna: szabel (czarni) wyszywanych 90; siodeczne [illegible] handlowe, pręcy usarski wielki srebrem oprawny, drugi także mniejszy; siodło z srebrem ozdobione, obicy robot gdańskiej; obicia brokatelowe (taxa 400 zł), szyb szklanych 2900, pozytyw o 4 głosach (zł 300) dwa klawikordy, (po 2 zł) obuch oprawny w srebro, mis tureckich złocistych 10, (mniejszych mniej; szych złocistych pięć, mis malowanych niezłocistych 4.

Szable

AC. gr. 1669 f. 926 – 940.

Katarzyna Gielazynówna Boczkowiczowa

wdowa po kupcu Wojciechu wśród bardzo licznych legatów w gotówce wszystkim niemal kościołom i zakonom lwowskim zapisuje rząd usarski złocisty, buzdygan oprawny, strzemiona srebrne usarskie złocite na kielich z pateną ab kościoła metropolitalnego. Zostaje po niej tuzin łyżek z zapontalami i dwa puzdra łyżek srebrnych gładkich.

AC. gr. 1669 f. 92.

Nazwiska.

Blasius Kraczowski Phil. Dr.

AC. gr. 1669 f. 183.

Spór o małżeństwo. (Rusini).

Baltazar Grabowski, człowiek już bardzo nie młody, skoro ma już dorosłą córkę i wnuki, wdowiec wytacza proces Grzegorzowi Paparze i jego żonie, Wasylowie Hrabowniczanej, że przez siedm lat zwodziła go, że za niego wyjdzie, a następnie,

ta słowa; przecie więcej za to, że ją porwał i niepraunie polubił.
„Wielce niedrzienny affekt — pisze ks. Grabowski — starał się przystojnie upominki i inne donaria tak pozornej jak i wiele tudzież domowym ampliando benevolentiam (dawał) ut moris est, która go wszystko bez ludzie wzięła, domowe sługi i faktory. ale i przez różne pisania skryte swoje uwodził animusza. informował dawała, podarunki, pierścienie, wierne przez lat siedm i inne donaria przysyłał, muzykę sprawiał, pieśni śpiewał, dobre myśli odprawiał, przyjaciół godnie uczęszczał...“ Tak tedy zniewolony autora ku przyjaźni swej, który affektem przez takowe kształty i różnych probantów doctus, że tak rzecz musi następować się, i to sobie o nieodmiennej przyjaźni tuszył, iż jako mówią omnia vincit Amor, quid enim non vinceret ille, do tego będąc tak assecuratus różne podarki dał, dawał, expensa łożył, trzymając o tem, że Verus Amor nullum novit habere modum, aliści jednej razy, gdy on jako najbezpieczniej utwierdzony został — inimicus homo fecit, (t. j. Papara) że wszystko na tak długie zaręczy i fatygi p. Autora, ..nastąpił, jego prawie, tak rzec musi, z tej przyjaźni modo illicito clandestino zwaliawit, ale zdrowia i reputacyi... pozbawił i do szwód tak znacznych przywiódł, kiedy nie respektując na wszystka i prace jego, nescitur per quem modum, prawie violento modo nocturno tempore insciis parentibus et amicis na wielki hańbę autora i domu jego tę Anastazję Wasilowną uwiódł, uwiódłszy przez niedziel kilka u siebie w więzieniu trzymał i ona. aby za swego poszła, różnemi sposobami przymusił, pokryjomu bez przyjaciół i bez pozwolenia matki innego popa, gdy inhibicya zaszła od JM. X. Episkopa contra omnia iura ślub sobie kazał dać...“ Grabowski zaskarżył Paparę przed sąd biskupi, ten nie stanął i został wyklęty. Sąd duchowny jednak unieważnił małżeństwo a Grabowskiemu przyznał 12000 zł. jako damna.

Grabowski przedkłada jako dokumenta cztery listy od panny Anastazyi:

I. Pozew daje WMPanu na poniedziałek na ranną mszę, aby WM. raczył stanąć się na godzinę ~~X~~ dziewiątą. i ja tam

będę; jeśli się WMości nie stanie, to WMości dam winę wielką.

II. Dzień dobry przesyłam WMPanu przez moją kartkę. Przytem oznajmuję: Onegdajszego dnia Ojciec Bogusz z JP. Stefanem i z szwagrem byli, rozmaitemi słowami na mnie nachodzili; wczorajszego dnia P. Mazaraki z JP. szwagrem chodzili do mnie, rozmaite słowa mówili, a ja też na to odpowiadała. Wczesnem posłali do mnie Ojca Bogusza jako swata, w tym nie nakłoniłam się na ich stronę. Wyszłam na dwór cicho, a uszłyś sołdata szlacheckie. Objawiłam zaraz przed O. Boguszem, jako żadnemu odzew, a Dobrodziejka z nią, prawdy prawdę czyni; teraz P. szwagier prosi mnie, aby z tego nic nie było. Uważ WMość jako chce. Przyjedź że WMość z JP. Angermanem i z JP. Zimnowiczem i z JP. syndykiem i także WMość mów, żeś na ten czas słowo dawnie otrzymał, kiedy u pana szwagra byłem, wtenczas, kiedy Jędrzejowa Strzelecka, matka Naitowiczowej, umarła. Drugiego dnia z panem bratem pokładawszy się i do szwagra odeszłam. Wczesnowie szedłszy do fórty z panem syndykiem mnie w niewiele zastał i w nos ręczym dałam i pierścień tenże przez a WMość inszy przyszły żonce, jeno tak postępuj według kartki, którą pisałam. Pan syndyk[x] jako świadek jeno dziś. Nastazja Wasilewna.

III (Cum imagine) Ten malenki prezencik niech nie będzie małym. W oczach Twoich bowiem sercem stałem. Nieodmienną szczęśliwość z nim reprezentuje. Gdy Królowej nad Królami Kontrafekt daruję. Niżli potem przesyłam przez tę białą kartuszkę. Nastazja Wasilewna.

IV. JM Panie Grabowski, Dobrodzieju mój! Szczęśliwego powrotu z Jarosławia usłyszałam się nie spodziewała, że Pan Bóg w dobrem zdrowiu przyprowadził a za obiecane jarmarku wiele dziękuję WMMPanu. Które mile przyjmuję jako szczęśliwa przyjaciółka WMM mego Pana. Także za wiernie dziękuję i na swojej głowie mile go nosić będę. Pana Matka cieszy; aż bardzo jest temu przeciwna, ale się WMość nie przeraź, gdyż to nie z siebie ma, ale z przeciwnych swoich, którzy radzili, żeby ze słabego Kolofona przyszła, gdzie z tego nic nie będzie nic. Upraszam WMość aby się WMość obaczył ze mną po obiedzie, bo Pani Matka odejdzie do Pani siostry i do cerkwie. to się o wszystkiem rozmówić z WMPanem, jako wolno WMość będzie mieć postąpić; jeśli brat mój starszy nie

x) Mościcki.

przyjedzie z Jarosławia, który też tego mi zabrania, abym za WMPana nie poszła, udając, że mnie WMć będziesz na wiarę namawiać, gdzie ja tego nie słuchałam. Jam raz rzekła słowo WMPanu i przy Panu Syndyku, gdzie go chcę dotrzymać i wezmę WMci z Panem Syndykiem przyjść kiedy będzie Pani Matka i Pani siostra. Ja słowa swego potwierdzę i com już raz umyśliła, Panu Bogu się oddam w opiekę. O statek lepszej rzeczy zachowaj sobie, zostając WMPana życzliwą przyjaciółką. Anastazya Wasilówna. Dziewki moje za jarmark dziękują gotowe odrzucić WMPanu.

Dalej następuje: Tenor attestationis Generosi Pierzchowski:

„Ja niżej podpisany daję to moje Testimonium, iż ja z Kolegą moim JMP. Woyną, będąc deputowany od JMP. Marszałka Koła na ten czas związkowego, t. j. JMP. Sidorskiego na wybieranie chleba od żydów krakowskich miejskich i przedmiejskich starszyzny w Kazimierzu u JMP. Grabowskiego, gdzie przyszedszy zaraz konfidencyą zwierzył się nam, że miał przyjaźń natenczas z panną Wasilówną Hrehorowiczówną i prosił nas w tem, abyśmy od niej dyli i wyrozumieli od niej, jeśli by onemu chciała być przyjacielem jeśli czyli nie, słowo otrzymali. Gdzieśmy przyszedłszy do pomienionej Wasilewiczównej wyrozumieliśmy od niej, jeśliby była onemu przyjacielem. Co ona zeznała przed nami, iż niedomiennym ale dozgonnym, i słowo onemu przy nas dała, ubezpieczając go wiele, że go nie miała zawieść". Jakoż p. Grabowski ubezpieczony słowem od niej będąc, wszystko raz bezgemnie, ale po kilkakroć, ile mi się razy zdarzyło w domu bywać, przez kilka lat kosztu i sumptu, także też kontemptów potemże ponosił, jest to mnie bardzo dobrze wiadomo. A kiedym się tak wiele innych do oświadczenia trafiało okazyi, nie jeździł się jednak, słowo onej dufając i ubezpieczony będąc, że nikomu innemu tylko właśnie jemu samemu dostać się miała. Co że tak a nie inaczej jest sumnieniem mojem zawiązuję się, a dla lepszej wiary i pewności akta się moją ręką podpisuję. Działo się w Krzyżowicach pod Krakowem d. 12 marca R. P. 1669. Paweł Pierzchowski, Skarbnik Łukowski mp.

Grabowski likwiduje sobie szkody: Tak bez te lat siedm jako i teraz: Co mnie kosztuje mnie na zł 1200, a lekko rachując na każdy rok kosztowały mnie podarki różne, jako to: wstęgi, wina, maśmazye, wieńce, fary, podczas od niej, muzyki, co każda sobie grawać, śpiewać i insze expensa lekko rachując, na zł 300 na każdy rok. Nie wspominając tego,

że mnie do tego przywiodła, iż przyjaciela i gospodyni w swoim domu przez lat tak wiele nie uczyniłam więcej dla niej, gdzie major przyjaciela swem żebym był lepszym na każdy rok tysiącem albo i dwoma. Często iż do zkąd znacznych mnie przywiodła i kontemptu narobiła i szkody mnie pozbawiła, na om gotów przysiądz, że więcej niżeli wam zkąd bez nió wiele na 3000 zł.

Następuje klątwa biskupia:

Józef Szumlański, z Bożej Łaski Prawdziwy Episkop Lwowski, halicki &... Że tedy szlachetna Anastazya Wasilewiczówna, niegdy Wasilego Strzemowicza córka, zapomniawszy bojaźni Bożej, prawa pospolitego i boskiego i swej pierwszej obietnicy, którą szlachetnemu Baltazarowi Grebowskiemu, mieszczaninowi i kupcowi lwowskiemu obiecała i onemu całe a nie komu inszemu przy ludziach wielkiej powagi godnych słowem rękodajnem stwierdziwszy i ostatniem ślubowanie miała, od której to obietnicy i słowa odstąpiwszy a potajemnie ze szlachetnym Georgiem Paparą, z synowcem swoim po siostrze stryjecznym, który ze nim zostaje, uczyniwszy radę, umówiła i wzięła się mimo zapowiedź i przestrogi Wielebn. Ojca Józefa Komarzewskiego Namiestnika naszego Katedralnego Lwowskiego, imieniem naszem przestrzeżeniem tego im. jako też obudwom stronom zakazującego, Cyryakowi Paparze, rodzonemu bratu pomienionego synowca swojego Georgia Papary, skomunikowawszy sobie do tego Alexandra Turtanowskiego popa Zwartowem Najśw. Panny (jeszcze w oddaleniu będącego na miejscu onem) ślubiętem, to jest w dzień przywatnym, i powtóre sięgo kazawszy się. Ojców mocno biorąc ślubowanie jako też i znajomości naszej już natenczas nam danej pomijawszy i jego Namiestnika pomienionego lwowskiego zniewaziwszy pozwoliła i w krewności zajętego stopnia z tym pomienionym Cyryakiem Paparą występnikiem a nie małżonkiem stawszym będącym we występności naszkodzę i przeciw Sakramentowi św. i Kanonom Ojców św. czyniąc, że tedy wiadomo więcej jako nam przestrogom takowym przestrzegać należy, tedy wydaliśmy byli na te pomienione persony osobliwie na Anastazyą Wasilewiczównę a na Cyryaka Paparę o nieprzystojności w krewności małżeństwa, a na Georgia Paparę jako złego pradziada, pozwy pierwsze, powtórne i trzykrotne, za którymi, że się nie stawili, sądziliśmy, aby takowe, które w krewności żyją a nie rozłączą się, aby byli od cerkwi i od wszystkich przedsięwzięć cerkiewnych odłączeni pod stem niedoszłym sądnym Kanonem, o przeciwności małżeństwa zakonno przestępnych, którzy od krewności nie przyjmują się do cerkwi, jeśli nie rozłączą się. Niech będzie odłączony od św. Trójcy, a na dalszem miejscu podany będzie, jeśli rozłączy się jako we krwi występnictwo

uczynił, na lat 15 żyły praktykował. A ponieważ pomieniona Anastazja z Grzegorzem Paprocą nie pomnąc na gniew świętych, lekce sobie ważąc sąd duchowny z Georgiem Paprocą uszła, tedy my jako nieposłusznych według kanonu pomienionego naprzód od świętego pośredzenia, wymowy, picia i jedzenia, a potem od Cerkwi i od wszystkich darów chrześcijańskich potrzebnych chrześcijańskich przysmaków oddalamy i jako zgniłe członki odcinamy i jako występników nie kajających się przeklinamy. Niech będą przeklęci i zdeptani wszem, i niech pożre ich ziemia żywo jak Datana i Abirona w sądzie. Niech będą przeklęci i królestwa Bożego niech nie dziedziczą i wymażą się z księgi żywiących i z Ewangelii. Dłużnicy niech nie będą wpisani i niech staną kamieniami przed ludźmi wszystkimi jako żona Lotowa i tak do strasznego przyjścia Chrystusowego niech będą – i jeśli nie upamiętają się, lżej będzie Sodomie i Gomorze w dzień sądny aniżeli im przeklętym od nas. Niech im będzie ta klątwa na wieczne duszy i ciała zginienie na wieki wieczne Amen. W Katedrze Lwowskiej na soborze dnia 4 octobr. 1668.

Al. gr. 1669 p. 217 — 226.

Przesłuchanie świadków: Maryna Iwanówna świadczy, że Grab. raz z niebieskiej nocki przysłał pannie puzderko, w którem było misterne zwierciadło, szczypczyki nowe, kitajki półtora łokcia i dwa pierścionki złote. Podarunki te miała panna zwrócić.

Elżbieta Chmielowa zeznaje, że gdy panna mówiła „strony tych zalotów i przyjaźni p. Grabowskiego" odpowiedziała: Nie moja rzecz za Polaka pójść!

Stanisław Castelli i Jan Laskowski chodzili do panny w imieniu Grab. Panna „tego nie przyjmowała i w żart obracała. Na ostatek posłała zakrywszy dwie karty, na które odpowiedziała: Nie nowina to pannom z młodzieńców pożartować się, a daleko więcej z wdowców, a jeśli mu idzie o te podarki, co mi przysłał, przyniosę wszystkie i proszę, aby mu były oddane.. Niech wszystko nie zachodzi, bo teraz kanikuła!.." Pokazała podarunki: w puzderku Narzędzia Pańskie i materyjki lichszej łokieć mniej albo więcej i pierścionków dwa, jakie były nie pomniemy...

Ibid. p. 323, 324.

Strona pozwana w duplice swojej: Grab. „wdaje jakoby muzyki i jakieś cantilenas sprawował, których jako ~~ona~~ rzeczy mniej, wdzięcznej melodyi ani novam harmoniam, dotąd quisque considerat, jeśliby to statecznemu było, w której vanitates has exercere, których pozwana ani słuchała w sobie ani tego słuchała, i tejże rodzice jako statecznie żyjąc nie dopuszczali w domu swoim." ~~Agens~~ Actor, jeśli który raz był w domu rodziców pozwanych, /.

to przyszło sub pretextu et specie, że tam trzymał kram najprzód na dole i nawiedzający gości, szlachtę i deputatów żołnierskich, których sam podejmował, gdzie w miejscu tem publicznym ex officio w tymże domu będąc stano- wiskiem mieszkania zapisywał przyjęty..." u Neukei (Jarmy) widząc i dziejące nie mógł certare cum puella będąc sam maturi judicii in virili ae- tate constitutus i dziatki mając przy dworze. Porada wrzekłem, jakoby po do tego przyszło, iż, prawi, Omnia vincit Amor, quid enim non vinceret illa ale iż z tej miłości było nie drugiego przez distichon obejrzeć:

Quale sit id quod amas, celeri circumspice mente
Et tua laesuro subtrahe colla jugo.

Ożeni będzie sobie na odwet 15000 zł. z propozycji prawnej. Ponieważ także, że ekskomunika została ogłoszona.

Ibidem f. 328 — 334.

Urząd Radziecki proponuje im, aby tentowali zgody przy Lwowskich prz. jaciół, a gdy kompromis nie przyjęty, daje wyrok, aby Papieżyna od- przysięgła się, że podarunków od Gr. nie brała a wzięte oddała. Od innych zaś pretensyj i dyspozycyi ją uwalnia.

Ibid. f. 661.

Co do innych jeszcze wyroków obu stron f. 762, 763 Lwów opowie się o rady zadanej a dekret Króla Michała zatwierdza wyrok urzędu z tej instancyi, iż w mocy odprzysiężenia nie było dano, iż Pap. na żadne zyski Gr. nie narażała.

AC. zr. 1670 f. 26.

Grabowski był ożeniony po raz pierwszy z Massariówną, miał córkę wydaną za szlachcica Szlawskiego.

Po Andrzeju Alwizym Michalewiczu

pozostało drogich klejnotów, złota i srebra, otaxowanych (jak zwykle bardzo nisko)x) na drugą sumę około 6090 zł. Alwizy miał kram bogaty, głównie dla elegantek lwow- skich, złożonych z bławatnych materyi i przyborów do stroju. Między materyami znajdujemy: atłasy florenckie

x) „jako natenczas moneta currit" — a więc na wagę srebra (bruk) bez roboty i wartości artystycznej!! ergo w niezmiernej 2 razy liczyć trzeba!

i ~~weneckie~~ tureckie, kromrasy, kitajki, harasy gdańskie, świty, szołty, saje perskie, lipskie i sztangińskie, feredyny (łokieć 1 1/2 zł), kanawory czarne, rzadze bryate i ubogie, półatłasia gdańskie, kanafasy, grany, terpetyny, tabiny weneckie, kupiciele (łok. 3 zł) obłoczyste i czarne, adamaszki; tabiny francuzkie, ~~niemieckie~~ i ~~drewniane~~, mukaiery tureckie, tatarskie, niemieckie i drewniane, kaładzinki muchaierowe, kamlety, popeliny, buraty pasiste, bomby cytrynowe i ceglaste (łok. po 25 gr.), bombazyny wiśniowe, tasty promieniste, tużłaki wiśniowe, jedwabnice niesokorowe (łok. po 14 gr.), kindiaki, mendzeleny, begazye, kanety, zawoje ~~rz~~ (rzadzy) (rruntoyé) różnego rodzaju: portugalskie (najdroższe) łokieć 1 zł, sławoni, Sille, slary łok. 18 gr., weregiczy, czerkiczy, D'icampury, rakspondy, niamyuse z jedwabiem. Zapońcie adryanopolskie.

Dział zwężony kramu stanowią pasamony, galony, kramki. Przedewszystkiem kramki na setki łokci, a między niemi kramki złote i srebrne, jedwabne, cyprysowe, śnieżowe, czarne i farbiste. Dalej galony złote, kordele, ortygi, polityczki, szychy weneckie, nici złote i srebrne, sznury olenderskie itp. Dalej pasiorki otrockie i bradoyskie, jedwabne, i tasmentowe, woźnickie, mieszki solnickie, pasy stambulskie, multkadynowe, gdańskie i pstre, szkowigłi otrockie i bradoyskie.

Al. gr. 1669 f. 492 — 510.

Towar oszacowano na 10.622 zł.

Al. gr. 1670 f. 76.

Drukarz Słoska.

Bractwo stauropigijskie oskarża katolików Słoski: a to Michaliko Dymitrowicza (ożenionego z Zofią Słoszczanką) i Stefana Pawłowicza (ożen. z Barbarą Słoszczanką), iż i różnych osób sobie do takiej roboty przybierające przez nichważą się i śmią księgi slavonico seu ruthenico idiomate w domu swoim drukować, jako już wiele nadrukowali i drukować nie przestają i one wyprzedają."

Al. gr. 1669 f. 702, 747, 1051.

Ormianie.

W Lwowie o dyferencye pieniężne między Mehdesi Aweedykowiczem (Armenus Aculicensis) a Abgarem Koprochuli produkują się przed urzędem listy, z których dwa po polsku z Wenecyi przez Orm. Nachabieda pisane. Pierwszy list: „Od najniższego Nachabieda wszelkie niech będzie oddane zdrowie Mich. dzeniu Michaelowi i wszystkim, którzy z nim zostają... Tyś napisał, że Koprocholi moje mi pieniądze nie chce dać; czemuż nie chce dać; wszakże on wie dobrze, że się nie przy nim ostaną te pieniądze; czemu czerni lica swe?... Odemnie go pozdrów i ten list mu oddaj a powiedz mu: Baron Nahabiet napisał do mnie, abyś mi moje pieniądze oddał, a cokolwiek ostanie, weź i jedź do Wenecyi; jeśli to uczynisz, dobrze; jeśli to nie uczynisz, koniec tej rzeczy będzie zły, ty lepiej znasz! Michdesi, nie frasuj się, twoje pieniądze nie zginą... Jeśli Boga miłujesz Mychdesi, zawsze pisz, tam zostajesz co tydzień do mnie pisz list. Jeden twój dzień niech się w tysiące obróci. List ten ma być oddany Michdesi Michaelowi w Polszcze, w mieście Lwowie." List drugi do Mich. Küprochuli: „... Michdesi pisze do mnie, że ty pieniędzy jego nie chcesz dać; co za przyczyna jest, nie wstydzisz się? Czemu się dniu twojego, drugi dzień twoich zapisuje się, chcesz je zostawić mizernymi? Co za umysł twój?... Do takiej niej się rzeczy, aby ci Pan Bóg do niej dopomógł; nie jest to dobry umysł coś umyślił... Ty ze mnie ze stu ludźmi zbogacają się i mój chleb jedzą, a ty odszedłszy odemnie jako włóczęga chodzisz... Jeśli chcesz wiele pieniędzy chodzić, przyjeżdżaj do mnie... towaru za 15.000 talerów ci dam, weź, jedź, przedaj, tylko przyjeżdżaj, a potem znowu wróciż do Polski (gdzie ty wiesz dobrze, jako się tam rzeczy przedają... Ty napisz do mnie, co za rzeczy się tam w Polsce dobrze przedają, czy atłasy, czy złotogłowy, czy tabinty, albo tu tey; ny pieniądze albo też florenckiej... Za 10.000 kieś negotować, zakim przyjedziesz i rozjemiesz i pomówisz się i przedasz; napisz też, jakiego koloru tam potrzeba towaru... Zawsze co tydzień do mnie pisz o stanie tych spraw, jako chcesz, lubo po włosku, lubo po ormiańsku

lubo po polsku.

Al. gr. 1669 pag 782.

W Lwowie tym interweniuje sam patriarcha: Jesu Christi Servus Jacobus Generalis omnium Armenorum et Patriarcha Vagarszabathi Lucae aedificatae et a Christo delineatae, coelo similis et Paradiso aequalis a Seraphinis circumdatae et a Cherubinis circumseptae lucis originis Sanctae Sedis Eczmiadzyn...

Ibidem f. 802.

List: Od nikczemnego i niegodnego Akulesa niech dojdzie z wielkiem pozdrowieniem naszem Bratu Koprochulenu, Mahdesienu Michałowi, panu Babonabejowi, naszemu pasierbowi, Anastazemu, naszemu synowi Sultanowi, naszych oczy światłości i wam wszystkim ~~...~~ zobopólnie.

Ib. f. 833.

W Lwowie tej epoce nie poślednią rolę (tłumacza) JMci. Fatos Babonabek, Rotmistrz Jego Król. Mości. Zwą go także „Pan Pers."

Ib. f. 1015.

Ruś

Rusini

Regens Communitatis Jan Pannasch, chirurg, zanosi protestację przeciw Rusinom: ..., „mając notis riithenica circumscriptas limites, aby się jedną ulicą swoją kontentowała a dalej extra limites nie wykraczała i nie rozpościerała się, (Rusini) śmiali iważyli się .. kamienice w rynku i po innych ulicach skupować, między katolikami w rynku i po ulicach się rozpościerać, ritum suum in praejudicium Romanae Ecclesiae wykonywać ~~ryglar~~ i rozmnażać &.

Al. gr. 1669 f. 1064.

Przyczyna do tej protestacji dał Szlachetny i sławetny Halanowicz sprzedał kuflarzowi Cyprjanowi Kisielnickiemu, Rusinowi, kamienicę, będącą Dobiecowską, zwaną się Hulmanowską: „iż przez to nie zaszczyć przeciw prawom miasta tego, gdyż przed tem tak wiele innych pp. mieszczan poprzedawali swoje kamienice z naszej nacji personom a za to communitas ich nie turbowała, ani takowych kamienic przedawać zabraniała..."

Ibid. f. 1070

M

Malarz Lebitkowski.

Wdowa po Lebitkowskim Kazimierzu (civis Samboriensis) podaje inwentarz jego, w którym znajduje się: Obraz jeden, płótno na obrazy wraz zwinione, płótna malowane na ścianę, znowu obraz, których (obicia) sześć, kunszty w sztuce jednej, obrazy na miedzi 2: Trzej św. i Pan Jezus, kawałek miedzi na obraz, książ różnych małych i wielkich, łacińskich i polskich 60, obraz Najśw. Panny na blasze w ramkach zwierciadlanych.

Al. gr. 1669 f. 1093.

Taż wdowa w testamencie swoim przeznacza obraz Najśw. Panny do kościoła św. Anny we Lwowie, „który ma być postawiony na prze-dziom mojem jaśkiem.“ Obrazów 12 pięknych sztuk malarskich, o których czyni wzmiankę nieboszczyk małżonek mój w testamencie swoim „bractwu Różańcowemu przy kościele OO. Dominikanów we Lwowie.

Al. gr. 1670 f. 886.

Kościół św. Piotra na Łyczakowie

przez ks. Macieja Siekierzowskiego po Moskiewszczyźnie z gruntu budowany, jak wynika z testamentu Ubaldynowej Anny, żony Jana, który był kollatorem tego kościoła.

Al. gr. 1670 f. 10.

Muz

Muzykanci.

Alexander Głuszyński, aptekarz, zeznaje, że otrzymał ex manibus Nobilium Pauli Petri Chodyński et Stephani Jabłoński tubicinorum, Alberti Dębrowski auletis nec non Joannis Teymes tympanarii, uti tanquam seniorum confraternitatis musicorum militarium ad Ecclesiam Relig. Patrum Franciscanorum Sanctae Crucis & erectae summam quingentorum fl.

Al. gr. 1670 f. 115.

Confraternitas Germanica

jeszcze w r. 1670 przy kościele św. Ducha a jej seniorami tego roku Jakób Persyng i Jan Wenton.

Al. gr. 1670 f. 234.

Odlewnictwo.

Regina frankowa wdowa po ludwisarzu Andrzeju franku prosiła ludwisarza Jerzego Lotryng, który po jej mężu objął ludwisarnię, o oddanie działka 4 funtowego, które tam zostawiła.

AC. zr. 1670 f. 303.

Sukcesorowie Attelmayera prosili frankową o zwrot działa, poruczonego jej mężowi do dorysowania. Jej zięć Tomasz Wojciechowicz campanarum fabricator. Ibid. f. 805.

Działo, o które Regina prosi Lotrynga, tak opisuje rusznikarz Mathias Coller, który je widział, kiedy Lotryng robił mu dzwonek do zegara dla p. doktora Alembekka: „niezbyt długie, wierzchu smoczyska w marsowej tulei ze skrzydłami srebrne." Jako świadek występuje także Grzegorz Bedkowicz, artis aerifusoriae socius, który robił u śp. frankowego przez 7 lat, powiada, że to działko było (rob. o nie skarżono, bracy Attelmajera się upominali) „piękną robotą formowane a wierzch smoczka, na bokach skrzydła, a marsowej tulei, które działko było z cekauzu miejskiego."

Ibid. f. 829.

Joannes sculptor.

Rajca dr. Alexander Józefowicz wyrobił sobie areszt na jego osobę.

AC. zr 1670 f. 263.

Do Maryi Śnieżnej

rajca Szymon Kozłowski w testamencie swoim zapisuje zł 300 na sprawienie dwóch kielichów złocistych i dwóch ornatów.

AC. zr. 1670 f. 561.

Malarze.

M

Z powodu sprawy o obraz honoru i dyffamacyi między malarzami lwowskimi Pawłem Woszczyłowicz i Mathiasem Domaradzkim także malarzem lw. przesłuchani świadkowie:

Piotr Sulimowski towarzysz malarski: Wyprowadził dwóch malarczyków, którzy mieli ze dworu rzeźwość... Domaradzkiego naszpie Matwie. jsm. Brat Domaradzkiego zeznaje, że Domaradzki malarz „pojechał do Laszek,

do JMP. starosty sanockiego zrobił. Wspomina także o Janie malarzyku uciekłym u Pawła malarza, którego malarzyka Paweł namawiał, aby ukradł konterfekt JMP. Bożyma Szolcowej robioty, który był u p. Matyasza, ale mu się z tego wymówił.
Jan Heremiaszewicz malarczyk zostawał u Pawła malarza (przedtem potem u Matyasza) i zeznał, „iż przyjechał czasu jednego ks. Kazimierz od p. Matyasza pytając się, jeśli robota gotowa… To też zeznał, że go pan Paweł namawiał, żeby ukradł konterfekt jeden.
Ten malarczyk i rodzaj będzie świadczy o portrecie wielkim tego artystycznego kształtu.
AC gr. 1671 f. 634 – 637.

Drukarnia Słoski

ustąpiła Kapituła Stauropigia, polecił Mościcki.
AC. gr. 1671 f. 163. Nakłady naliczono po nim ibid. f. 405.

Testament po włosku

Francesco Rucca AC. gr. 1671 f. 381.

Kamienica Fatrańska

narożna z rynku od Żorawnicy (gdzie niegdyś była apteka Gostkiewiczów) sprzedaje miasto Kożuchowskiemu za 15.000 zł
AC. gr. 1672 f. 1048. 555.

Samuel Kuszewicz

w r. 1672 już nie żyje. Sekwestratorya o spadek jego niemiłowny ob. AC. gr. 1672 f. 1028.

Andrzej Dobrzyc.

Instygator pozywa Dobrzyca, iż pieniądze zebrane na expedycyę internuncyuszów (na sejm) sine quovis instructione, nie dla miejskiej jakiej potrzeby, ale własnej tenuty miasta bydły, pod zginienie złotych czerwonych szesnaście et wziął, i nie opowiedziawszy do Węgier, zamiast internuncyuszem zajechał, tam sobie juxta velle

nem przez podział zrzucić miasta, gdyż takowe nie widzieć
kiedy przyjął i owszem to, co się nie godzi przeciw miastu Lwowu, a zwłaszcza
internuncii negotiowaniu się z drugimi wszystkimi na sejm nie mieli o
zgoda jakaś.. Na to ono procaci et temerario za przyrodzeniem zre-
gestu JMści Pana Marszałka Izby Poselskiej miasta Lwowa in conspectu
Principis na Majestacie królewskim siedzącego et in facie Ordinum
totius Reipublicae, ważył się zdrożnym prawa miejskiego nie mającemu
do pracowania izbie Pańskiej przystąpić."

Świadkowie a mianowicie Cyprian Kiwielnicki kuśnierz zeznaje: Nie
bywam przytem, kiedy p. Dobrzyc chodził do pracowania izbie JKMści
na przeszłym sejmie alem to słyszał od zacnych ludzi, jako wyszli z Izby
Senatorskiej, którzy powiadali: czy już we Lwowie zeszło na ludziach, że
przysłali czy ojczyźnika, czy mydlarza, czy garbarza. Ale wiem zapewne, że
chodził p. Dobrzyc do pracowania izbie Królewskiej, bom i sam znać
jego słyszał, a to było na początku sejmu, na Krakowskim zaś tako wo-
tum, ale p. Dobrzyc nie chodził.

Jan Ubaldyni orzeka zeznaje: Po bytności tu we Lwowie JMości Pana Wo-
jewody Lubelskiego, jako komisarza do dystrybuowania hiberny na-
znaczonego, ja jako na on czas burmistrz chodziłem JMości witać; między
innemi rozmowami powiedział mi to JMść Pan Wojewoda: „Dla
Boga, wście to uczynili, żeście na sejm jednego kramarzyka od
miasta posłali; nietylkoście miasto znieważyli ale Majestatem Regiam
contempsistis.

Sewerin Łazarzewicz i Jan Laskowski, który był w Warszawie, toż
samo zeznają, a pierwszy powiada, „że w assessoryi słyszał, że się z tego
bardzo śmieli."

Dobrzyc występował jako syndyk civitatis. Chodził wówczas o proces sądowy
z Rusinami.

Al. gr. 1671 p. 652, 668, 680.

Proces o czary

(sortilegium) skierowane przeciw osobie dr. Sebast. Jakóba
Krausa (medyka!). Oskarżona, gdy doktor był chory, dawała jego
żonie jakieś ziele na jego uzdrowienie, którego jednak nie użyto. Oskarżona
Katarzyna Dubaska mówi „że dała ziela: lebiodki, Panny
Maryi nałożnicy (?), Panny Maryi Lenek. Urząd Radz. causam prz-

/.

sentam, uti enormis criminis, ad Judicium Criminale arduum Leopoliense remisit.

Al. gr. 1671 f. 927.

Podatek na bezżennych.

Król Michał zwracając uwagę na wielką ilość sierot i opuszczonych dzieci, które miasto utrzymywać musi (multi infantes ~~quorum~~ quibus populus pater est et Republica mater) i z odwołaniem się na uchwałę sejmu z r. 1401, zezwala na zarejestrowanie mieszkańców i gości bezżennych i nałożenie na nich pewnych opłat, które mają być użyte na utrzymywanie sierot. Dan w Warszawie 22 stycznia 1672.

Al. gr. 1672 f. 974–976.

Hieronim Pinocci

sekretarz Król. miał dom we Lwowie na Ormiańskiej ulicy t. z. Tomanowiczowską.

Al. gr. 1672 f. 1041.

Testamenta

Złotowicza aptekarza Al. 1673 f. 81; Szymonowiczowej z domu Kuliczówny 456–475 Al. gr. 1675; Gąsiorkiewicza Kaźmierza Al. gr. 1675 f. 589.

Andrzej Janiewicz

Ruś

do Rusi liczony, jak się z testamentu okazuje Bułgar z Gerwowardy rodem; między zapisami legat „na św. górę Synai za Jeruzalem", „do św. góry Greckiej monasteru", „do cudotwornego, ozdabiającego Grobu Zbawiciela i do ozdoby Ojca Patryarchy greckiego" – ale także legata na wszystkie prawie cerkwie lwowskie.

Al. gr. 1675 f. 399.

Jakób Sebastyan Kraus

Dr. med. rajca ożeniony był po raz pierwszy z Konstancyą Abes-
newową, po raz drugi z Barbarą Kuraycką, która po śmierci
męża pozostała inwentarz.

Chusty czyli bielizna garsowa między innemi: chustka ślubna do
koła koronki, złote wstęgi po rogach; ręcznik z literą ze złotem i różą;
nym jedwabiem, który obszyta z koronkiem karmazynowym, jedwabiem
i złotem szyte; przyścieradła złotem wyszywane z koronkami złotemi; ko-
szulki dziecinne z koronkami złotemi; poszewki z koronkami białemi
i karmazynowym jedwabiem szyte; gięsta flamskie z koronkami &
Kobierce, któremi izba obita była perskich dobrych i niestarych
16. Kobierzy 11 zastawionych. Kobierzec 1 na stoliku stary perski.
Kobierce dywaniki 1, w stopy 1, na podwieczerzu, kobierców perskich 8.
razem 38. Obicia pstattowe, firanki sajowe & 2 purpurowe kobierce zastawione (za 280 zł.).
Bardzo dużo obrazów, same religijne i z niereligijnych: Obraz spei
cum anchora, obrazów 2 emblematice: Icon Reipublicae afflictae
et infelicis. Obrazów pięć wyobrażających zmysłów
Między bronią ruszniс para w hebanie czarnym, szable i rury
złocone, wszystkie tarczy z Kri ozdoby.
Skrzynia flamowana wiśniowa, flamy złocone; skrzynia druga
gdańska nabijana ze słupami; łóżko prążne pani złocone, ma-
lowane; zwierciadło w złocistej skrzynce & szkatułka czarna ze srebrnemi kabłąkami.
Między książkami dwie lignami: Liwiusz, Aristoteles, Homer, Owid,
Hezyod, Plato, Terencyusz, Salustyusz, Cicero, dwie książki polskie,
niemieckie i włoskie. Dział medycyny przeważa. Wszystkie książki
jak się domyślać można, pełnie oprawne, w skór. w pergamin biały
i czarny, z brzegami a niektóre z srebrnemi skówkami. W spisie
książek przejdziemy: Zacana Paprockiego ręką pisana na papierze
in folio (manuskrypt)
Charakterystyczny jest rzecz, że co najkosztowniejszego, to w zastawie,
przeważnie żydowskiej: U JMci p. Mężeńskiego srebro w zastawie za
1294 talarów lewkowych. Między zastawionemi rzeczami srebrna
beczka augsburska, dwa guziki dyamentowe, puzdro fuzji z apteczkami &

Al. zr. 1673 f. 566.

Po Filipie Duccim

inwentarz wylicza obrazy religijne, dalej cztery obrazy na desce z fruktami włoskiej roboty, dalej effigies króla, królowej, niektórych pani (Ducci) i syna. Szkatuła sadzona i rzezana cała. Kufle złociste tureckie. Obrazków pargaminowych 40, między niemi i haftowane. Umarł 1674.

Al z r. 1674 f. 1009.

Stawy

Z stawu szczyrzeckiego od Alberta Stanis. Mniszka, starosty sanockiego i szczyrzeckiego, zakupowano ryby.

Al. zr. 1674 f. 1026.

Haftarze

Z pozwu cechu hafciarskiego przeciw córce Stefanowej Zawyszewiczowej (z domu Ślusarzanki) wypływa, że ta panna trudniła się hafciarstwem. Jako corpus delicti zabrano jej hafty: podszycie sukna francuskiego królowego, haftowane srebrem i złotem i na fiołkowym adamaszku Passyą haftowaną z czterema ewangelistami po rogach; similiter et instrumenta ad idem artificium servientia ut pote klosze, szydełko i rożaniec do wyszywania kwiatów.

Al zr. 1674 f. 1484–1487.

Albert Kaniszcki

płatnerz w r. 1674.

Za ruskie księgi

wzięła Stauropigia w r. 1690/1 (od 1/4 1690 do 6/6 1691) 17.506 zł, w roku następnym 14.590 zł.

(Plantatio porządku i elekcyi Bractwa Stauropig. Man. bibl. Ossol. nr. 2125 pod różnemi latami.)

Waleryan Alembek,

dr. medycyny, rajca lwowski. Po śmierci jego, wdowa Zuzanna Chmielówna przedkłada inwentarz majątku, pozostałego po nim, nadzwyczaj porządnie i starannie zestawiony.

W dobrach stojących: Kamienica Alembekowska w rynku, część kamienicy Stęplowskiej i kamienicy Szczepanowiczowskiej (na ulicy Żerwańskiej), ogród za św. Łazarzem, Stęplowska wola (24 kmieci i karczma), ogród za św. Antonim.

Gotówki zostało 31.687 zł. (Między wymienionymi po imieniu dłużnikami figuruje pani wojewodzina sieradzka summą 1368, JWp. Sieniawski 1200, były starosta lwowski Cetner 800 zł.)

Klejnoty 5828 zł.

Perły 3259 zł.

Pierścienie: 2737 zł.

Złoto: 5750 zł

Srebro razem 6541 (W liczbie sreber: 3 puzdra łyżek, białych, pozłocistych i z zapotkami; panna złocista z niedźwiedziem, rostruchan z gronem, chłopak za dzbanem; rostruchan augsburskiej roboty z chłopkiem; rostruchan na sierszku Judyta z mieczem; jelonek, łódka, panna w latarczynku, czarka rysowana, czarka z orłem, kałamarz, świeczniki z wybijaniem kęsowem i śrzy-nki z herbami, krucyfix, szable, szczyty &)

Kamyki nierzeczne turkusy, szkockie perły, kocie oko, granaty z dublikami & 79 zł.

Pacierze 187 zł.

Biblioteka systematycznie w 45 szafach (armaria)

uporządkowana, na 5 działów podzielona, obejmująca razem 1248 dzieł.

Dział I *Libri medici* 11 szaf. 308 dzieł. (Z polskich: Herbarze Syreniusza i Siemianowskiego, O przetwach. Cetnary i napoje. Aptekarzych.) Głównie łacina.

Dział II *Libri teologorum et jurisperitorum*: 8 szaf. 114 dzieł. (Z polskich: Kazania Skargi, Psałterz Dawidowy, Posel Boży Tarkawski, Pieśni Ogińskie, Koratne książki, Vita Gaspari Drużbiacki Soc. Jes., Droga do wieczności.)

Dział III *Libri historicorum*: 10 szaf 299 dzieł (Z polskich: Kromer, Orbis polonus, Pharus Sarmatica, Statuta Sigismundi, Scripta Zamoscii, Rozne Dzieje, Miechowita, Piasecki, Wapowski, Coloniae principes, Długosz, Gesta Vladislai, Chronica Herburthi, Polonus jure politicus, Dzieje w Koronie Polskiej, Kronika pruska, Legacya Zbaraskiego, Gigantomachia Kordecii, Ozdobienie Zebrowskiego, Perspectiva Coricinscii, Compendium królów polskich, Gwagnin, De rebus Sigismundi, De generoso Demoński, Logica J. Alembeka, Peregrinatio Radziwiła, Respublica Poloniae)

Dział IV *Libri astronomorum*, obejmujące także matematykę, chemię, geografię, architekturę, sztuki piękne np. (Icones acupictoriae artis) szaf 6 dzieł 162 (Z polskich: Orbis polonus. Geometria polska.)

Dział V *Libri scholastici*: szaf 10 dzieł 365. W dziale tym także klasycy, poeci i varia. (Z polskich

Miechovita, Lubiensii opera, Orator polonus, Polonia de situ populi, Oratio Sigismundi III, Victoria Deorum, Poemata Boguslai, Lirica S. Krasuski, Szymon Starowolski, Polonia Cellarii, Klucz języka, Synodus Dioecesis Premisliensis, Roxolani Sebastiani, Proverbia germanico-polona, Porządek, Kuchmistrz, Morsztyn, Kochanowski, Ogłasz, Tryumf Chrystusów, Gospodarz, Thesaurus Cnapii.)

Dużo książek włoskich. Z łacińskich najprzeważniejsza dzieł. Z autorów klasycznych: Homer (Iliada i Odyssea w oryginale greckim), Plato, Arystoteles, Seneca, Tacyt, Appianus, Apuleius, Tucydydes, Xenofon, Sallust, Suetoniusz, Herodot, Plautus, Pindar, Ovid, Catullus.

Zegarów 6 (jeden, na którym koń pozłocisty a na nim chłop siedzi) kompasy i instrumenta matematyczne — otaxowane przez Balcera Wernera, zegarmistrza, na sumę 545 zł.

Kobierców 35, z tych 14 przednich w izbie głównej.

Między sprzętem domowym: skrzynia nasadzona, skrzynia prosta, cista, szkatuła cyprysowa starościcka &

Obrazów 102 ~~90~~: w izbie przedniej tak świętych jak i krewnych 18. W zadniej izbie obrazów 17, między którymi sztuk włoskiej maniery; w komnacie obrazów 16; w Kamienicy Szyderskiej 12, w komnacie i sieni starych obrazów i na tyle w indermachu 27, obrazków małych na blasze malowanych przednich 7, obrazków także małych na płótnie i na drewnie malowanych 5.

Towar przyprawnie aptekarsky, a także korzenie, kredymenta, świece &

Między sługami, który wdowie popsował myto, fijurnys i czeladnik 100 zł rocznie, dwaj inspektorowie do dzieci, furtki i jezdni, dwaj szyprzy, chłopcy do młyna, kucharka, szynkarka, jędrna, szwaczka, dziewczyna do posługi.

Ochędóstwo białogłowskie swoje własne, jakkolwiek do inwentarza
nie należące, specyfikuje wdowa także. „Ochędóstwo" to obej-
muje bardzo wiele drogocennych klejnotów, szczególnie złotych łań-
cuchów. ~~i srebra, między niemi~~:

Na wyprawę córki, wydanej już po śmierci męża, za Zygmunta
Grätera, w gotowiźnie 5000 zł, daje przygotował klejnotów i
srebra, śród którego: łyżki pozłacane, panna pozłocista augs-
burskiej roboty, &. Między szatami: ślubna szata atłasowa iza-
belowa z kwiatami marcypanowemi około dołu we troje, na
przodzie w sześcioro, druga atłasowa błękitna z kwiatkami marcy-
panowemi, trzecia tabinowa pstra (u niej na dwoje około dołu ko-
ronka marcypanowa, na przodzie we dwoje, aksamitka popiela-
ta kitajkowa z koronką czarną, piekarniczka atłasowa złoto-
z koronką marcypanową, podszyta pupkami, u mankietów wyłogi
soble, szustokorek błękitny, złote kwiaty po nim & łóżko szy-
cerskiej roboty złocite, firanki do niego z tabinu karmazynowego
z „płotkiem i wiankiem", ozdobione złotemi kamieniami (wpu-
szczone na tych ozdobnych gałkach srebrnych, które figurują mię-
dzy srebrem). Cała wyprawa 15.000 zł.

Z rachunku na 3 synów, Ludwika, Jana i Józefa wypły-
wa, że Jan uczył się handlu w Warszawie, potem w Gdańsku
i miał prywatnego „szulmistrza".

„Między dłużnikami tak nieboszczyka, jak i wdowy, a właści-
wie jej rodzicielki figurują: Sapiehowie zł 1640, na co srebro
zastawne; ks. Konstanty Wiśniowiecki 4551 na co zastaw
w srebrach i karta z podpisem księcia; Sieniawski 2000 zł; (na
co także zastaw w klejnotach); ks. Radziwiłł, podkanclerzy
i hetman wielki lit. 2630 zł. bez zastawu; ks. Dymitr
Wiśniowiecki, hetman wielki kor. reszta od dawnego długu zł. 700;
ks. Jeremi Wiśniowiecki zł 739; nieboszczyk JMp. Czarnecki,
wojewoda ruski zł 739; Potocki hetman w. k. winien jeszcze
z r. 1663 zł 133 i wiele innych, szlachty i mieszczan. Dalej

jeszcze i p. Potocka, wojewodzina bracławska zł. 2764; Ostrorogowa, starościna garwolińska na zastaw w klejnotach zł. 70 &

Między pasywami figuruje zapis brata nieboszczyka, księdza (zapewne Kanonika Przemyskiego) na „Lwowszczyków, ubożyby z akcydencyi nauki traktowali" 3000 zł, intabulowanych na kamienicy Alembekowskiej.

Między meblami i sprzętami wymienia inwentarz dodatkowo: Naczynia tureckiego sztuk 36, dzbanuszków, flaszek i talerzyków gdańskich sztuk 18, lutnia niebieszczykowska, klawikord, krzesełek gdańskich skrzanych zielonych złocistych 12 &

Na końcu podana rekapitulacya:

W gotowiźnie	31.687 zł	12 gr.
W złocie, klejnotach	17.581 "	
W srebrze &	6.541 "	21 "
W kamyczkach	79 "	
W pasiorkach	181 "	
W szatach	1228 "	
W futrach	469 "	15 "
W chustach	1695 "	
W cynie, miedzi	1602 "	26 "
W strzelbie i siodłe	615 "	6 "
W towarze kupieckim	6061 "	

Suma generalna 67.741 zł 22 gr.

Nie wchodzą w to dobra nieruchome, ani też obrazy, biblioteka &

A.C. gr. 1678 V. 76. fg 266—326.

Łucznicy — haftarze.

Łucznicy Grzegorz Niedbałowicz, Minas Jakóbowicz, Stanisław Stachowicz i Jakób Piranowicz oskarżeni przez cechmistrzów, iż zajęli się wbrew ordynacyom cechowym łuki u kupców cudzoziemskich skupować nie sprawdziwszy ich czyli cały jako i tego, iż od posła tatarskiego niemało łuków nakupili.

A.C. gr. 1678 f. 601

Dr. Andrzej Szymonowicz

zięć Anzerinego, przesłał swemu teściowi uchodzącemu przed oblężeniem w r. 1672 do Gdańska, srebra i klejnoty, między któremi są następujące podarki ślubne jego żony:

Łańcuch w cząstki większy circiter 100 czerw. zł., dar rodzicielki po ślubie w poniedziałek. Hornik dyamentowy wart. 6000 zł, dar rodziców. Manelki i łańcuszek dobrnuziniki od p. Wojciechego darowany. Pierścionek dyamentowy i obrazek złoty od tegoż. Łańcuszek złoty od p. Widra. Łańcuszek ękluczy od p. Baiera. Pierścionek rubinowy od p. Wiszowatego. Manelki w rzódkę od p. Cellaryo. Obrączka złota od p. Boisa. Pierścionek dyamentowy od tegoż. Sztuczka rubinkowa od p. Haydera. Łańcuszek ze zegarkiem od p. Winklera. Obrazek srebrny od p. Muchorskiego. Zegarek srebrny od p. Baiera. Pierścionek dyamentowy od p. Czemera.

Do terminologii: rostruchan w oka, rostruchan złocisty w capsie. Między wyrobami złotniczemi: Rostruchan, pod którego spodem chłop ścina drzewo. Rostruchan przy którego stolcu chłop z niekiej gromity wszystek.

Act. gr. 1682 f. 81, 82.

Przywilej Księgarza.

Jan III mianuje Andrzeja Dobrzyca, księgarza lw., swoim królewskim bibliopolą (in numerum bibliopolarum nostrorum privilegiatorum): Concedentes eidem et ipsius posthac successoribus libros in variis voluminibus, maioribus et minoribus, tam compactos quam non introligatos, alias w sexternach, veteris et novi editionis, nullis penitus exceptis, item rubricellas, calendaria maiora et minora palam et publice quovis tempore tam in civitate nostra Leopoliensi quam aliis in Regno nostro civitatibus, oppidis, tempore nundinarum et extra sine ullius impedimento et depactatione in instita sua bibliothecaria (~~divendere~~ exponere et divendere etc.) sine usurpatione tamen monopolii legibus Regni prohibiti, aliis autem mercatoribus exteris, undecunque confluentibus, institas cum ~~alb~~ aliis mercibus

habentibus et vagis ac improbatis mercatoribus eius negotiationis bibliothecariae impenetis ac incolibus ne praefatum Andream Dobrzyń in praemissis praepediant, de plenitudine potestatis nostrae Regiae abhinc et in futurum (exceptis tamen nundinis generalibus Leopoli pro festo Sanctae Agnetis virginis et martyris quotannis celebrari solitis, tempore quarum libere cuilibet mercatori quocunque genere negotiatis) inhibemus & w Jaworowie, 27 kwietn. 1682 r.

Al. gr. 1682 f. 518 – 520.

Testament dr. Anczowskiego.

Każe się pochować u Jezuitów w kaplicy św. Ignacego w grobie Lorencowiczowskim; zaraz po śmierci ma być 1000 mszy; liczne legata do kościołów. Leguje Jezuitom 600 zł na czynie lichtarz srebrny do kaplicy św. Ignacego, każe do niej sprawić piękny ołtarz cały pozłocisty, także mury piękne i jedną ozdobną tablicę sprawić robotą mozaiczną po malarsku zdobioną. Ojcom Bernardynom oprócz 1000 zł także zł 300 na lampę srebrną do grobu bł. Jana z Dukli. Kościołowi „rodzinnemu radziechowskiemu 300 zł na fundamenta do murowania kościoła przyszłego." Małżonkę swoją (drugą z kolei) Maryannę Tauzen, czyni dożywotniczką swoich dóbr: „A jeżeliby chciała ad secunda matrimonii vota transire, nie powinna będzie tego czynić, bez wyraźnej woli i konsensu Jch Mościów Państwa Mego Miłościwego, których łasce i protekcyi Pani mej oną oddaję, jakom ją wziął z rąk Królestwa JchMci. Dziękuję oblicznie Najj. Majestatom, Panom i Dobrodziejom moim za wszystkie łaski i dobroczynności, proszę ostatnią wolą i prośbą moją, aby małżonce mojej krzywdy czynić nie dopuszczali. Proszę o to także JW. JMci pp. opiekunów w kontrakcie weselnym mianowanych, tj. JOX JMci księdza biskupa krakowskiego, JWJMp. wojewody ruskiego, hetm. w. K., Jaśnie Przewiel. JMX. Sekretarza W. K., Kanclerza Królowej Jejmości i JWJMP. Kuchmistrza Koronnego." Protektorami mojej ordynacyi ostatniej mianuję Najj. Królestwo i wspomnianych opiekunów kontraktu ślubnego, a nadto JWJMP. Pieczętarzów Koronnych. Datowany „we Lwowie, z residencyi kamienicy mojej." 18 września 1682. (Majątek jego całe Szymonowiczowej oceniają brata w prawie na 250.000 zł. Al. gr. 1688 f. 381.

Al. gr. 1682 f. 571 – 586.

Stolarstwo.

Karmelici lwowscy pozywają stolarza Andrzeja Zubrzeckiego, ratione non satisfactionis contractui, intuitu extructionis certae manufacturae ut pote szaf, szuflad, almaryj w zakrystyi, konfessyonałów tzn. stolarskiej i wszystkiej roboty" za 350 zł. Pozwany tłumaczy się, że za tanio się zgodził. Przed urzędem Karmelici podwyższają mu tę sumę o 100 zł.

Al. gr. 1683 f. 756.

Skrzydła husarskie.

Haftarze

Szmuklerze lwowscy pozywają cech haftarski a szczególnie Jana Munka i Hrehorego Stutycza.., że im w rzemiośle ich przeszkadzają, t. j. skrzydła husarskie, które samym szmuklerzom należą, robią i piszą, które od stryjów odchodzą i innym się do rzemiosła ... Urząd zakazuje robić skrzydeł, ... nie zgadzą, przydawać im nie chcą. ta cechowi przysądzonemu haftarzy-Tuszników.

Al. gr. 1683 f. 914.

O zakładnikach kamienieckich

patrz Al. gr. 1681 p. 166, 264, 357 i gr. 1682 f. 294.

Stauropigia.

Ruś

„Plantatio Porządku i Elekcyi Prawosławnego Bractwa lwowskiego Stauropigion Cerkwie świętego Uspienia Przeczystej P. Maryi &" — (Ms. Bibl. Oss. № 2125 z wyjątkiem kilku kart cała po polsku. Jest to księga zawierająca protokoły posiedzeń i rachunki Bractwa Stauropigijskiego. Zaczyna się z rokiem 1686 a kończy na roku ~~1690~~ 1725. Wstęp napuszysty makaroniczny, a tam oryginalny, że oprócz łaciny są makaronizmy greckie i ..

ruskie (texty z pisma św.) W artykule tym mowa o „ojczyźnie naszej krajach wszystkich" tj. o Rusi polskiej. Nawet pod-pis bractwa po polsku z wyjątkiem nielicznych ruskich i kilku greckich. Z księgi tej dowiadujemy się, że bractwo papier na swoje nakłady sprowadzało przeważnie z Gdańska, później nieco-ne próby z Lipska i Wrocławia.

Alexander malarz

figuruje w rachunkach Stauropigji z r. 1698 z sumą 896 zł., którą mu wypłacono, niewątpliwie za roboty. (Plantatio)

Haftarstwo.

W rachunkach Stauropigji z r. 1710 (ob. Plantatio f. 89) następujące pozycje: Do aparatu bogatego na moratkorie i petra-chel złotogłowu materji czerwonej ½ łokcia 48 zł., co nie stało pereł, to raz 3 sznurki z barzyzem 84 zł, drugim razem za 4 sznurki pereł 84, trzeci raz za drugie 2 sznury pereł Lfengel 130 zł; hafciarza, co tenże tego apparatu robił przez 3 niedziele z czeladzią i srebrem złotem sznurkował, zapłaciliśmy za 184 zł. Katkam

---

W r. 1689 uchwalają hafciarze następujące Laudum: Widząc dobrze, iż cała cecha wielkie zniszczenie, naszej zaś ormiańskiej kupcy i złotnicy pożytek niemały stąd mają, kiedy tak od wielkich panów jako też innych szlacheckiego stanu ludzi roboty wielkie sobie nienależyte, ale bractwu cechowej przyzwoitą na siebie biorą i z takowemi osobami targ uczyniwszy, dopiero z bracią cechową o te roboty kontraktują, w zupełnem całej cechy uciemiężeniem a pomienionych pp. kupców i złotników pożytkiem dzieje się, zabiegając tedy temu & postanowiliśmy między sobą takowe laudum: Aby z braci cechowych żaden nie ważył się od kupca albo złotnika naszej ormiańskiej robót bogatych, jako to, siedzeń złotem ciągnionem lub też srebrem, także kotkanów brać, okrom takiej roboty, któraby zł. 60 a to gruntuje i złotem haftarskiem stała się. A jeśliby któremu bratu takowe od pana jakiego stanu szlacheckiego walna trafiła się robota,

tedy onej nie przeniesie, będzie się podejmować bez wiadomości cechmistrzów i cechu całego, co dla tego waruje się, aby ten, który się podejmie takowej, roboty nie zawiódł, zwłaszcza że na czas postanowiony onej nie wystarczył, przez co musiałby mieć cała cecha turbacyą i magistratowi (jako przedtem trafiało się) zalecanie czeladzi." Cecha miała także mil- kie zgromadzenia, przechodzące siły jednego, dzielić pomiędzy braci cechu- wych. Podpisani pod laudum: Stanisław Stankowicz, cechmistrz starszy; Grzegorz Szymonowicz, cechmistrz młodszy; Dymitr Martynowicz, pierwszy starszy; Nazary Maxymowicz starszy drugi; Krzysztof Jakubowicz, Krzysztof Dorozymonowicz, Jan Nadyszewicz, Stefan Kurzantkiewicz, Jan Suszycki, Grzegorz Bogdanowicz, Grzegorz Niedbałowicz, Bazyli Uszkałowicz, Mikołaj Storiłowski, Bazyli Kostecki, Bazyli Ste- fanowicz, Zacharyasz Mikulicz, Andrzej Suszycki; Krzysztof Da- mielewicz, Tomasz Kumaszewicz, Piotr J. Bogdanowicz, Grzegorz Ora- niszewicz i Zacharyasz K. Dorozymonowicz.

AC. gr. 1689 f. 496.

Jakób Józefowicz

muzyk i rajca lwowski w testamencie swoim powiada: „W Koście- le Katedralnym Lwowskim .. wystawiłem ~~do~~ ołtarz sub titulo Immaculatae Conceptionis Beat. Virginis, do którego i obraz Niepokalanego Poczęcia dałem. Do nabożeństwa przed tym ołtarzem legacyą także funduję na „muzykantów pro cantilena: Najczyst- sza Matko" — a mianowicie kantorowi, organiście, dwom skrzyp- kom, puzaniście, kornecistce, dwom tenorzystom, dwom chłopcom dyszkancistom i altiście zł 176 rocznie.

AC. gr. 1688 f. 71

Ordynacye

Szewców AC. gr. 1686 f. 275, chirurgów ibid. f. 904

Muzyka

W r. 1648 Walenty Kalina Muzyk prawo miejskie przyjął.
Andrzej Stachowicz Muzyk "
Stanisław Mączarski Quart-Puzanista "
(Liber Exhibit. 106)

Tomicki w testamencie swoim

tytułuje siebie: Ego Benedictus Adamus Tomicki, Philosophiae in Cracoviensi, Medicinae in Universitate Patavina, juris utriusque in Sapientia Romana Creatus Doctor — do kościoła w Radoszycach, skąd pochodził, leguje obraz, żeby mógł być wymalowany Consolatrix afflictorum na kształt tego, który się nazywa Łacińskim w kościele metropol. lwowskim.

Al. gr. 1684 f. 52.

Dzwony ruskie.

Rus

Instygator miejski oskarża seniora bractwa Stauropig., że wbrew uświęconemu zwyczajowi, wedle którego po śmierci króla lub jego małżonki, w cerkwi Usp. mają także dzwonić w dzień i w nocy dzwony, zaniechali tego po śmierci żony dr. Tomickiego. Urząd odpuszcza tym razem winę, ale ostro nakazuje przestrzeganie starożytnego zwyczaju.

Al. gr. 1684 f. 134.

Na appelacyę bractwa król Jan III zaznacza, że do bezpłatnego dzwonienia przymuszać nie wolno i że takowe dzwonienie tylko „z prośby i nagrody bywać" pisano. (Z obozu pod Żwańcem 7 września 1684 r.)

Al. gr. 1685 f. 785

Z inwentarza Tomasza Gordona + (Złotn.) Rus

ztr. Król. mieszcz. lw. Zostało po nim bardzo dużo klejnotów, złota i srebra. Wśród sreber dużo augsburskiej roboty: roztruchan z grono, konewczka złocista, czara złocista, solniczka złocista, flasza w groszki pstro-pozłocista, taca wszystka złocista, kubek na nóżkach, Dwie flaszki pstrzyste złociste, kosz biały z wiekiem, nalewka z miednicą — wszystko to augsburskie. Niektóre z tych sreber z marcypanowej roboty.

Między perłami stół lubelskiej roboty, szpinka gdańska 80 zł., pistolety Lazarino Cominazzo zł 70, przy jednej (gdańskiej) służy

perłek z śledziowemi głowami inkrustowany i zawiasy rzniętowane zł 24; — dalej taxa ormiańskich rzeczy tj. podrzyszk, chust i kobierców perskich.

Taxa srebra 7693 zł (między tem należała angsb. zwiednica manufakturnej roboty 1180 zł.)

Taxa złota 9657 zł.

Towaru wartości 52.199

Dobra stojące, solenie, kresty & nie policzone.

Al. gr. 1684 f. 381–423.

Malarze

Grzegorz Bogdanowicz powiada, że przed Pawła malarza, który u Piotra (Suprunżyka (także Supruniński) malarza uczył się sztuki malarskiej a był ożeniony z Ottówną (Ocianka) córką organmistrza i był religii greckiej. Drugi malarz Stefan Jastrzębski terminował jeszcze u malarza Wojciecha Krausa, robił u nieboszczyka Pawła malarza.

Al. gr. 1684 f. 465.

Kwekwacya sumy

danej na obrup Chmielnickiego w towarach przez mieszcz. Krak. wraz z spisem statutów i kamienic Al. gr. 1685 f. 774, 808.

Malarze.

Jan Wrzyszko malarz powiada legitimum ortum Jakóba, syna malarza Jakóba Grzyckiego.

Al. z r. 1682

Grzegorz Boguszewicz malarz 1696
Tomasz Boguszewicz malarz syn Grzegorza 1699.

Ordynacya piwowarów

Al. gr. 1696 pag. 265.

Odlewnictwo

Grzegorz Bobkowicz odlewał dzwony, między innemi Zyg. Dzwon.

Al. gr. 1690 f. 352.

Albert Mielczewski introligator

miał pokątną ruchomą drukarnię, o co go pozywa Stauropigia.
Al. gr. 1692 f. 1061, 1074.

Proces o czary

przeciw babie z Malechowa, która miała coś zadać drągowi, że na torturach nic nie zeznali.
Al. gr. 1693 f. 362.

Po Wojciechu Ożgiewiczu

rajcy pozostaje majątku w taksie 273.301 zł.
Al. gr. 1693 f. 505.

Tomasz Gordon

rajca przedkłada swoją genealogię, z której wypływa że pochodzi z starożytnej szlachty szkockiej — przy wywodzie opisane obszernie herbu z dewizą Hinc reo et honos.
Al. gr. 1695 f. 753.

Kulparków

należał do Jana Ubaldyniego, rajcy.
Al. gr. 1695 f. 794.

Po Benedykcie Wilczku

dużo obrazów samych religijnych a nadto: obraz króla JMci, takiż drugi Królowej, obrazek mniejszy króla JMci, obraz nieboszczyka p. Benedykta Wilczka rajcy lw., obraz nieboszcz. p. Wilczka starego rajcy, obraz nbki pani Matki, obraz nbki p. babki, obraz króla JMci, obraz nbk. p. Żółkiewskiego, obraz nbk. Stanisława Wilczka, obraz nb. Andrzeja Krzyżanowicza starego, obraz Królowej starej starościanki;
Al. gr. 1696 f. 344.

Z inwentarza Andrzeja Łazarowicza

Półmisków 10 grzywien 40; Talerzów 20 w. grzyw. 41, puharów 2 wagi grzyw. 5, lichtarzów 2, grzyw. 19, nalewka z miednicą grzyw 19. etc. etc. In summa samo srebro lauter wagi marcas Dwieście trzydzieści osm.

Ind. Off. Armenorum zr 1648 f. 251.

Malarze.

W pertraktacyi spadkowej Krzysztofa Iwaszkiewicza figurują obrazy zastawne: 16 obrazów p. Krzysztofa Zachnowicza; 35 obrazów przy Waśka Kiewicowicza (malarza) zastawionych

Ind. Off. Armenor. zr. 1650. f. 584

Złote Kobierce.

W ugodzie między Janem Wartarysowiczem a Łukaszem Seferowiczem: Pan Łukasz ad rationem należytości od przez nie kompromisarzów Panu Janowi Wartarysiewiczowi kobierce złote perskie z jedwabiem 24, t.j. 12 wielkich a 12 mniejszych, z tą deklaracyą, że cenę tych kobierców na wynalazek mój całe puścił, których 24 kobierzy (cenę) kładziemy zł. pol. 15.000.

Ind. Off. Armenorum zr. 1650 f. 833.

Rusznikarz

Balcer Werner w aktach zr. 1700 f. 541 i dalej
Ob. Muzeum Ossolińskich.

W sprawie Unji

Dyplom Augusta II — biskup Szumlański.
Al. zr. 1700 f. 497

Drukarz ruski

Albert Milczewski drukuje księgi stylo graeco seu slavonico, o co proces z Starozyjcami Al. gr. 1700 f. 509.

Jan Pistorius sculptor

inwentarz ubogi (farfurowe osoby potłuczone) Al. gr. 1700 f. 687-8.

Wyświecono jeszcze

w r. 1700 szewczyka Al. gr. 1700 f. 821.

Inicyały

W Aktach Ławniczych tom XIII
z r. 1576 – 1579.

I z leżącą postacią i twarzą, str. 578

I z lwem i małpą na str. 582

S z małpą na str. 598.

I z napisem Albertus i graczkiem z Aktów Ławniczych tom ~~XX~~ XVI pag 1126
Listewki ibidem

M z Batorym (Mors Stephani Regis Poloniae) papirek (r. 1586) w Aktach Ławn. tom. XVI pag 1125.

W aktach Ławniczych tom 23 na końcu r. 1606 pag. 733 pisarz umieścił następujący wierszyk:

Quod dedit ipse Deus scripsit Bartholomaeus (Zi..)
Sit laus inde Deo, sit merces Bartholomaeo.

Ktoś inny napisał poniżej:

Quoniam nihil scripsit boni pro Domino Deo
Igitur dabitur Kuku pro mercede Bartholomaeo.

Hanlowie.

Simon Hanel według dekretu Zygm. Augusta z r. 1521: „onemu niemało straży około zbierania ceł naszych ruskich zleciwszy", wyjęty z pod jurysdykcyi miejskiej.

Fasc. 103

Był właścicielem Hołowska i Brzuchowic.

~~Po~~ Potomkowie mają szlachtę; król Michał pisze w sprawie szafarstwa po Herbach „za urodzonym Handlowskim" do miasta.

Ibidem.

Joachim Krauzowski

pożycza miastu w r. 1635 12.000 zł.

fasc. 117.

Portrety zmarłych rajców

W Lwowie z kapituły w rezolucyi na punkta miasta z dnia 18/10 1761 r.: Na punkt 4: „Portretów zmarłych rajców i rajczyń różne domy nie uprzątają i na wolę się obrócały, nie wie, dzy, nawet in contemptum godniejszych podlejsze przybijają."

fasc. 142.

Potomkowie Castellich

szlachta. O grunta po Castellim chirurgu procesuje się Generosus Dominus Kastelli, który jest sukcesorem Jana Kastelli, regentis terrestris Leopol.

fasc. 146

Montelupi:

Zygmunt III przyjął do miasta za Dominikiem i Karolem Montelupi, którym wolno sprzedawać pannos aureos, sericeos laneosque. R. 1616

fasc. 154 nr. 19.

Attavanti

Giulio Attavanti, choć nieosiadły we Lwowie miał prawo handlowania w mieście. Dało mu je samo miasto w r. 1627 na mocy specyalnej ugody. Communitas prosiła o to miasto do króla, a Władysław IV interweniował w tej sprawie. Mimo to miasto zawarło w r. 1635 podobną ugodę z Attavantim, który płacić ma za koncesyę 800 zł rocznie miastu i dawać 200 zł rocznej exakcyi regalium et civilium onerum.

fasc. 154 nr. 22.

O Kadukach.

cały fascykuł 161.

Montelupi:

Dominik i Karol Montelupowie zawarli z miastem ugodę o koncesyę handlową: 1) w terminie rocznym mają nabyć dom i opłacać czynsz; 2) nie mogą handlować towarem tureckim, szkockim, niemieckim i zamorskim, tylko włoskim, jedwabnym; 3) jednorazowo płacą do skarbu miasta 100 zł; 4) nie wolno im trzymać żadnego wspólnika, ktoby nie był mieszczaninem lwowskim. Ugoda zawarta w Warszawie r. 1617

fasc. 183 nr. 5.

Jana Chrzz. Kampiana

testament w fasc. 44 nr. 18. Nic ciekawego.

Z inwentarza Kampiana

(tom gdzie testament) Kobierców dywanikowych 7, małych
baranich 10, adziamskich 3, perskich 3. Kilimów 3.
Muszkiety dwa, srebrem oprawne.
W izbie na ścianach 3 kobierce adziamskie; na innej
ścianie obicie atłasowe w pasy.
Obicia aksamitne (w pasy żółte zegarowem)
Obrazów 8.
Biblioteka około 240 dzieł.

Bandinelli Robert

Testament żony z 15 września 1650. Spadkobiercami
mianuje in eguol portioni dzieci: Michelangelo, Lorenzo, Carlo, Giovanni, Stanislao i Catharina (Costanza
otrzymała już la sua dote.
Testament pisał Alberto Vimina.
Żona „signora Anna resta in casa mia Donna e Madonna finché non vada à marito. W razie śmierci rodzeństwa (mężowi) ma być cognato mio Jan Ubaldyni, a
w razie śmierci Lorenza opiekunem małoletnich Mikołaj
Manfredi, a gdyby ... tenże Polak. Rudolf Cortino – ob...
wujek Katarzyny.
Miał negotio di drappi di seta.

Nazwiska

Paternoster. W procesie o bunty. Przyszło do bójki
o to, że bili cystycze gdzie: Tu Klep
dodał: Paternoster Klep.
fasc. 5 Off. Cons.

Kraizer = Mikołajczyk
Körner = Ziarnko
Gutteltater = Dobrod...
Miles = Dobiński
Wittenberger – Wadolski
... – Gong

Ormianie

Orm

Jachno Owak także Owakowicz (u Baracza Awak) nobilitowany pod nazwiskiem Wakowski w r. 1609 zabija w zasadzce okrutnie Zachariasza ~~[illegible]~~ Jerzykowicza pod Lwowem pod Winnikami, ścigany potem sądownie we Lwowie brata jego ~~[illegible]~~ Jurka. Jakiś dramat familijny i zemsta za (Łazarza) ~~[illegible]~~ Perełkowicza ~~[illegible]~~. W procesie jako podsędek Tomas Tomowicz, który mów: wręcz, że na Jerzykowiczów Jurka i Zachariasza nie przyszła nagła śmierć ale przyszło ich pozabijać albo precz wyrzucać i powiatować i pieczy pod nimi niepuszczać, że inaczej ... nie są godni. Odgrywa także dwuznaczną rolę Borutowiczowie w Dawidzie. Owak zaś wyjątkowo ... wyprosił ... i nie ... był ... Owak Jego ... pana hetmana „Kurkowski”, jak sam o sobie powiada. Tomowicz po ... „przestrzegał brata Owaka „żeby się często chronił.”

Criminalia 6 p. 263 i dalsze. obacz 126, 127 123 „macać dwóch Tomasz co po wyroku chodzi."

Proces o kradzież hostyi

całe opowiadanie jest żydowskie przez mendyka (studenta) bardzo ciekawy i dramatycznie opisany.

Criminalia tom 6.

Także proces ~~[illegible]~~ Błażejowskiego o gwałt na kamienicy Przyjaciółkin ... że także nie chciał mu klucza otworzyć furty miejskiej.

Kościół Panny Maryi Śnieżnej

widocznie około r. 1639 zupełnie przebudowany, bo licznie się sypią w testamentach zapisy na to w gotówce i cegłach. Mateusz Giertko w r. 1639 zapisuje 40.000 cegieł „na do Panny Maryi na Krakowskim Przedmieściu do murowania Kościoła." Fascykuł 224 nr.

Melchior Szolc (cyr) i Paweł Boim.

Regestr kupowania i przedawania sukna Młodego Pana Melchera Scholtz-Wolfowicza i Pana Pawła Boima pierwszy od 14 Augusti 1600.

Księga Arch. m. nr III A. 347 (263 stary numer.)

Na jednej z pierwszych kart między innemi sentencyami:

Boga się bój, cnoty się dzierż, fortunie nie ufaj.

Neminem laedere, unicui quod suum est reddere – hoc summa iustitia.

Fide sed cui vide.

Spółka kupuje zapasy towaru od starego Jerzego Boima a to głównie falendysze, kobłesty, liczyńskie (lyońskie ?), karazye – od Franckowicza z Krakowa sukno morawskie, od p. Stanisława z Chełm sukno brzezińskie, od Jakuba Szolca we Lwowie liczyńskie itp. Dalsze zakupy w Jarosławiu, Mościskach, Lublinie (od Zygmunta Kreppa z Gdańska) w Przemyślu od Mikołaja Gerstmanna w Krakowie, od p. Redlicha z Krosna itp.

Sprzedaje ~~dnia~~ w sierpniu (od d. 14) 1600 ~~r.~~ na jarmarku jarosławskim za 440 złotych (towaru) w gotówce a za 80 zł na kredyt głównie szkalne.

Na jarmarku łuckim (11 września 1600) sprzedaje towaru za około 1000 zł w gotówce i za circa 500 na kredyt.

(Na tymże jarmarku kupuje u Marcina Litwina 240 par juchtu moskiewskiego za 1200 zł i płaci 300 w gotówce a 900 towarami; zwłaszcza ogromnie na towary, tak np. liczy Litwinowi 159 łokci gdańskiego falendyszu (łokieć po 3 zł) 477 zł, a samych ok. kersiryi (?), jak to pomiędzy zapisuje, łokieć po 36 gr. czyli razem 190 zł 24 gr.

W Bełzie w październ. 1600 sprzedali sukna za około 850 zł.

W domowym sklepie 1600 osobny rachunek niezsumowany.

~~R. 1600 w styczniu na jarmarku lubelskim~~

W r. 1601 obrachunek towaru, którego jest za około 10.414 zł

W Kamionie w r. 1601 17 marca sprzedano za cenę 702 zł – tamże wyszczególnionego za 2200 zł., bez liczenia tego co dano nie będzie – tylko cyfra gotówki.

~~Na jarmarku Lwowskim ostrzegani~~

Obracano ~~[illegible]~~ zapasie subne 1602 wykazuje towaru za 10.465 zł.

Jeździł na jarmark w Jarosławiu, w Sataniwie, Ostrogu

W roku 1603 zapas towaru starego 3607
nowo dokupionego 4642

razem	8249 zł.

~~64.~~ W r. 1604 starego towaru za 2346 zł.
dokupiono 1933
72
180
275
250
160
160
160
280
218
130

razem było	6164 zł.

Korniakt

zwany w aktach także Corniades. W r. 1577 w procesie pełnomocnik jego Szymon Hanel excypuje go zpod sądu ławniczego, jako takiego, który jest homo equestris ordinis suo jure gaudens.

Acta Judicii Civilis zr. 1577 tom XIII

Matyy

trzymając ubić [illegible]

Jud. Civ. XIII zr. 1577 pag. 185.

Marek Langisz, ożeniony z jego córką.

Wasyl Kurylowicz.

wojew. sieradzkiego,

wydzierżawia od Olbrachta Łaskiego z r. 1570 myto: mostowe w miasteczku Januszpolskim na 4 lata za sumę 1253 kóp i groszy 24 monety i liczby litewskiej i „za dwie beczce ~~miodu~~ wina, za dwa kamienia pieprzu, za dwa funty szafranu."

Ind. Judicii Leo. gr. 1576 tom VIII f. 43.

Zapłata towarami

Tomasz Biskowski skarży się o dług płac i kiembarbonem, kołdrami pstremi tureckiemi, trzema sty turkusów, farbą turecką, dryakwią, czarnemi piórkami tureckiemi, cytwarem i piżmem." Biskowski był kuśnierzem.

Ib. pag. 132.

Kilia – handel – asper

Kramarze

Mikołaj Patrici (Patrichis) i Augustin Balestrero wyznają, że oddali w Kilji 540 gr. za co przysłają 80 kuf muszkatela, „które nie mają przyjść do Jass, Panie Boże racz ich prowadzić we szczęściu i w zdrowiu". Balestrero jest patronem okrętu.

Ten sam Patrichis wyznaje, że winien 11.607 asprów, co znaczy tyle co ~~11670~~ talarów 290 (po 35 gr. talar cały). a więc ~~asper~~ talar miał prawie 40 asprów, asper zatem mniej niż grosz.

Act. Jud. Leo. pag. 682 t. XIII

~~Sol.~~ Konie tureckie

Mieszczanin lwowski Sebastyan Zieliński sprowadza konie z Turcyi przez nieżyjącego Boruckiego w r. 1577. Sprzedaje je jak następuje: jeden dropiaty za zł 200; inne po 90, 70, 60; ks. Wiśniowiecki dał za siwego zł. około 100.

Ibidem XIII pag. 760.

Tytuł.

Denen Ersamen, Fürsichtigen und Weisen Herren und Richter, Burgermeister und Rath der Stadt Leopoli im Königreich Polen, unseren lieben und guten Freunden.

List d miasta Wiednia.

Jud. Civ. XIII za r. 1577 pag. 917.

~~Wilki~~

futra

~~29 stycznia 1576: Kaufe ich vom Herrn Jaros Apotecker in der Lemberg 45 Stück Wölffe, jeder pr. 5 fl = 225 fl (Kupuje Jan Dyll z Wrocławia).~~

~~Jud. Civ. XIII p. 345~~

Dochód miasta

ex ordinariis, accessoriis et retentis proventibus wynosi w r. 1634 zł. 33.033 a wydatek zł. 33.413.

fasc. 398 dział II nr. 6.

~~Testament Zimorowicza~~

oświata

~~fasciculus 456. Wcale nie ciekawy. Bibliotekę swoją nazywa regiam suppellectilem. Na pieczęci, którą legował synowi, herb Nałęcz.~~

Criminalia

Nr. 5 zawiera mnóstwo debetów na świecę od mieszcz. [illegible], [illegible] etc. Str. 173 kobieta skazana na stos za znieważenie Najśw. Sakramentu.

O Szpie

i jego wojnie z miastem cały konwolut fasc. 123.

Bandinelli

R. 1639. W procesie Band. przeciw miastu deleguje Wład. IV jako arbitrów ~~Aleksandra Trzebińskiego, dziekana sandomirskiego kan. krak.~~ Andrzeja Mniszcha, starostę oświęcimskiego [osieckiego (?)] i Alberta Miaskowskiego podkomorzego lwowskiego.

Bandinelli żąda, aby się pp. Rajce do pierwszej poczty pana Robertowej przyłożyli, na której swego [illegible] półtora tysiąca złotych.. sami pp. rajce przyczyną byli, że tej poczty odstąpić musiał, bo mu rozmaite przykrości czynili, sami zaś kursorów swoich wysyłali, przeto, aby się do [illegible] drugiej poczty przyłożyli, inaczej swych kursorów nie wysyłali..

B. skarży się, że [illegible] swych kompromisanci między Band. a wójtem Nakielskim [illegible] jego per famulum praetoricum do więzienia przykrego wzięli. Nadto po [illegible] szarpali i przez rynek wiodąc okutanymi bili.

Dalej że Attavantemu pozwolili [illegible] Lorenzowi, który [illegible] Bandinelli [illegible], zrazu magistrat Attavantemu pozwolił na [illegible] w r. 1635, kiedy B. już [illegible] i [illegible] handlu zaniechał, [illegible] się [illegible].

Magistrat [illegible] contra juramentum Lorenzowi.

Że [illegible] p. [illegible] i p. [illegible] et in [illegible] [illegible] Stan. Podleskiego [illegible].

(Processus inter Robertum B. Fasc. 116 nr. 15.

Korniakt

w r. 1567 zwany jego famatus, a także homo alterius imperii, jako mytnik [illegible].

Jud. Jud. Civ. XI [illegible] W r. 1572 już generosus.
Jan [illegible] był jego faktorem.

„Przedmiejski"

Ornamentum colli gemmis decoratum.

Jud. Jud. Civ. XII pag. 451

98

Cło i celne rabunki:

furmanom Korniakta wiozącym usionem z Wołoch do Lwowa zabrał najpierw w Kamieńcu celnik 3 kamienie, a od 47 wozów, które wiozły towar, po groszu; w Oryninie sługa Pianeckiego zabrał tytułem cła duas pernas dictas połcie et duo frusta seu portiones usionis a od wozu po groszu; w Skale wzięto 3 perni usionis i dwa talary ratione tertii lapidis usionis, oprócz tego od 47 wozów po pół groszu; w Sukhostawie wsi p. Potockiego, dwa kamienie wzięto a ratione tertii lapidis 1 talar a nadto 6 groszy; w Trembowli wziął exactor (mytnik) kamień usionis, 3 talary i 5 gr., a nadto myto od wozów i po pół grosza od wozu; w Dobrzy in strata Camenecensi zabrali żydzi mytnicy tytułem cła Koronnego i halickiego w osiemiu factoris wojewody ruskiego tres cum medio viza totalis husionis, co na wagę lwowską znaczyło około 10 kamieni, myto od wozów i po ½ gr. od wozu; w Gołogórach zabrali mytnicy kamień usionis, 1 dukat i [illegible] myto od wozów; dalej p. Halka we wsi swojej duas cum media pernas et duas portiones dictas kawałce, coby znaczyło 6 lapides; w Glinianach wzięto 3 kamienie i po ½ gr. od wozu; we Lwowie zaś na zamku wzięto 3 kamienie et Bezmian usionis tytułem targowego, a na domiec celnik lwowski bezeć we Lwowie rzucił po 1½ groszu od każdej kopy podług wartości usionis a od każdego wozu po groszu!

Ind. Jud. Civil. gr. 1564 f. 50, 51 tom XI

Temuż Korniaktowi od małmazyi wiezionej za jaz do Lwowa wziął w Trębowli starosta Jakób Pretficz 1 kufę małmazyi, w Kurpatnikach tenże sam Pretf. znowu kufę, także p. Kurpatnicki tyzenia kufę.

Hor. str. 1518

Dukat w r. 1568

Na 2 dukaty idzie 3 talary; talar ma 33 groszy, ergo 2 dukaty = 99 groszy; jeden dukat 49½ gr.

Ind. Jud. Off. gr. 1568 tom X

Towar – Handel.

~~Tureccy kupcy Hadźi Hassan i Hadźi Hali Dabikon z Halap (Aleppo) oskarżają Jana Zajtlicza, mieszcz. lw., że zabrał z nimi t. z. stych (t. j. układ) a umawiając zysk u nich wydzgo alias obres turecki, za co miał dać 37 postawów sukna Górzynek (Artykuł gr. 1555)~~

Grod. ~~Off~~ Jud. Lw. XI f. 234.

Zapytie

~~Stanisław Hanel m. lw. stargował u Korniakta 20 kuf małmazyi (kufa po 70 talerów) (taler = 33 gr.) a jedną kufę limuni (cytryn) za 60 tal., co czyni razem 1460 tal.~~

Ib. zr. 1568 f. 1307

Hanel

~~Żyd z Konstantynop. Chaim Kohen (kupuje u) ~~Dmitrija~~ Derka Żydowie muszczyn pokalcin (trociu) quinquaginta libras Burstini po 1 kopie libra a jako zysk, daje 6 kuf małmazyi, cassiae libras 100, oryzae lapides 60 (kamień po 2 zł. i 25 gr.) a reszty w pieniądzach.~~

Ib. r. 1568 f. 1522.

Burstyn

~~Worek dobry gdy się ~~wyt~~ „z wszystkim", kiedy się, który potrzebował przed opisania nazywa się u rostworzenia).~~

Ib. f. 1574

worek

Kotaczkowski jarmark figuruje obok lubelskiego, jarosławskiego etc. jako stały. Robią się na nim transakcje dają i odbywa się terminem wypłaty. Melchior Has z 500 dobatio winnych Matrejowi mieszcz. z Jass ma płacić podczas na jarmarku Kotaczkowskim.

Ib. zr. 1567 f. 1555.

Jarmarki Has

~~O kupcu mówi prolokutor w sprawie Wdk. Allana przeciw Jakubowi Regulanowi (jego teściowi): Kupiecki człowiek currit per mare per saxa per ignes pauperiem fugiens.~~

Ib. f. 1293

Dictum.

~~Solna: świebodzińskie, miogniewskie, kościerskie, bieckie, wolborskie, oksińskie.~~

Solna

Ruska przysięga.

Dawid Rusin składa przysięgę w Lwowie w cerkwi a oleni przy tem (z cerkwi) jurisfideles przysięgi: quod ipse David Ruthenus tenens rotam ferream valvarum ipsius Ecclesiae per Deum Omnip. etc iuravit.

Jur. Jud. Civ. gr. 1569 X pag. 1582.

Szymon Hanel

bierze od Stefana Hallera rajcy Krak. ubijstwy i drogie kamienie celem sprzedania na Wołoszczyźnie i o to proces. Lwów. List Hanla do Hallera: „Ras ... 500 tal. a za że ja tem zmarnieję nie chcę dać więcej jedno 500 tal. a za mojenki 200 tal.... Szkoda tym ludziom co więcej rozgić i ... takiego abentaier mieć z nimi, abowiem chcę mieć na przy... jedno, że gospodarkę żona bardzo darmo. Aby lepiej było, jedno, że ... musiała być zdrowa..." Haler dał mu chora i nie ... żeby musiała być ... Hanel miał ha... tabi na Lwowie panny i zamkowie. Hanel miał ... ulepszości muszkatela (wina) Wiele ulepszości ... pił Kermiałt a ... z ... na ... gdyby nie Lwowa to zawisi. Między tem był „jeden mój, co żeby ..." Ten mój ... Hanel w ... do Hallera „zambitkiem."

Jud. J. Civ. XL gr. 1567 p. 1584–5.

Marcin Wilczek — Gody weselne.

Marcin Wilczek podaje rachunek godów weselnych 1617 Jarmułkiy: figury tu grzędziki, szafran, pieprz, imbir, cyna: ... Kwiat, karp, gęsi, ptaki wielkie i małe, sarny, zające, wołowina, prosięta, chleb różny i biały, piwo przemyskie, jabłka, Kręple, orzechy, ... jaja, ... miód przaśny. Samo mięso kosztowało do 50 zł., korzenie około 15 zł., piwo same około 15 zł.

Hb. p. 614

Melchior Haz. Zapała

115

Wdowi Matiej i Parasktiumiers i inni skarżą go o 500 dr., katów, 45 duk., 290 tal., 350 zł., 116 czerw. zł.

Stancla Lamel zwanego Stań (tak figuruje w księdze jako Stań) zdowa Neta Stariwa wyszła za mąż za Jarosza (Klie-rowima Zapały.

Córkę Stancla Lamla poślubił Melchior Haz, córkę tę nazywają w księgach Haśka albo Aśka (Jadwiga).

Lamel był bardzo bogaty, posiadał kamienicę, dwa folwarki, „aby Lygaków nie gościmi wszystkim."

Jarosz Zapała posiadał w Krakowie kamienicę „schary, która leży na rogu przeciw kościoła panny Maryi."

Po Lamlowej – Zapalinie zostało dużo złota srebra, 6000 zł. gotówki, łańcuchy złote, 20 krystiernych pierścieni i złotu-lanego „Koth niemały", 4 puzdra tyszek i 12 kubków srebrnych a 12 mdych, sklep sukna za 4000 zł., inszych towarów za 2000 zł.

Na majątek Melchiora Haza wydaje areszt Gutthatowie z Krakowa, z wła[...] Barth. Chrzanowski zyskuje sumę 912 zł.

Jud. Jud. Leo. zr 1569 XI f. 1556–1572.

Judex Judaeorum Leopol.

nazwany jest Jan Zajdlicz, civis Leop.

Jud. Jud. Leo. XI f. 1503.

Handel.

Georg Esspacher kupiec norymberski otrzymał na handlowe za Lwowem i trzyma tu swojego pełnomocnika Sebast. von Schwindenbach.

Jud. I. C. VIII zr. 1558 f. 422

Nikkel von der Linde miesz. toruński, kupuje u Piotra Pangmana miesz. lw. 5 sort sukna (sort = 40) za 2000 zł.

Ib. 518.

Między winami greckiemi wino Iszyma bardzo pradnie

Ib. 903.

frukta

mołwu

Towary — handel.

Charkiel Judis syn predaje Ormianinowi Krzysztofowi Ata-magowi J.Mr. Mosi 75 kuf malmazyi, każda kufa za 75 zł. Oprócz gotówki bierze w zamian cynę, sukno łowickie, gdańskie i karazye.

Ind. Jud. Civ. gr. 1570 XII. p. 84.

Rabi Jakób Sydis żyd i rabi Charkiel Levi żyd czynią targ z Rochem de Grigis przezwiskiem Morlachi na 230 kuf malmazyi, „które 19 na dwóch okrętach.” A kufa każda po 30 talarów, każdy talar po 40 aspirów. Które kufy mają być na fortunie p. Rocca na morzu aż do Italji prowadzone aż na brzeg ziemie. A zapłata za to „picie” ma być we Lwowie połowica we sztery niedziele od tego dnia, kiedy kufy zostaną w Italji na ziemię złożone. A druga połowica na drugie sztery niedziele. Wino iść do Lwowa.

Ibid. pag. 94–95.

Pierro Galanti zbiera cejnuje się drzewem kantowanym win i limonij. Beczki limonij sprzedaje po 36 czerw. zł. (Malmazja. Alicante, Muszkatel. Sąd polubowny między Galantim a Jakób Sidis zgodny z Marka Grezyna (de Langis) mieszcz. wło. lwowskiego i Chaima Cohena, mieszcz. Konstantynopol.

Ib. p. ~~1490~~ 419 — 425.

Układ we Lwowie między Abramem Mosso a Jakobem Sydis i Charkielem Levi z Konstantynopola o 150 funtów renbar-barum.

Ib. p. 523 mieszcz. lw.

Jan Zajdlicz daje Majerowi Markowi z Hiszpania w komis dwa sorobki złocistych soboli, celem sprzedania w Wenecji, w sumie 1400 zł. Wr. 1551

Ib. p. 553.

Augustyn Aichinger kupuje od Greka Kaspra Corno malmazyi (i Alikant) za 543 czerwonych zł.

Ind. J. Civil. IX r. 1559

Stanisław Gilbern mieszcz. krakowski przeciw Jana Zajdlicza m. lw. o 1100 i o 1732 zł, które mu tenże miał zapłacić za towary i sobolami.

Ib. str. 87, 88.

Hanel

Michał Hanel winien miesz. krak. Bartł. Schomberk, Sta- nisławi Gutche (Graz), Ambrożemu Szolcowi itd. za dwie fazy czapek (100 po 14 zł), za 600 sierz (100 po 17 zł.) mająbli?, dalej 800 czapek, faz czapek i znowu 3 fazy czapek, żelazo itd.

Jb. f. 400–1

Aichinger

Claus ~~Szolc~~ Scholz miesz. gdański przeciw Zebaldzie Aichin- gerze o 6530 zł. Aichinger miał nie dotrzymać żytem, wołoskami. Zadał mu fazę wołów z 33 wozkami wołów: „mają być przedane w Gdańsku albo indziej, na Zybalt Aichingerowy nakład, abentayer i pożytek“), dalej 120 łasztów żyta, a każdy łaszt miary gdańskiej po ~~30 groszy~~ 23 zł., dalej 50 łasztów żyta takiej miary łaszt gdański po 23 zł., dalej na 70 łasztów żyta, „ma być szkodzie, płonne“ i Sukna samego lwowskiego bierze Aichinger u Szolca za 1824 zł. Wszystkie dotrzymał w środzie(?) i tym samym roku 1556. zboże futra

Jb. f. ~~400~~ 437 — 441

papier korzenie

Scholc Aichingera, obłożył mowa wszystko puszki do Antwerpii — i nazywał podobnej lit przyswojony kuśnierza tegomiasta. Aichin- ger dotrzymał także papier, a nadto varambo Mirrhe et Ga- lange. A

Jb. f. 595.

Do Lwowa wysłał Aichinger Zebald jedwab (36 litras serici coloris varii quamlibet litra flor 4 computans), i żelazo. A jedwab żelazo

Jb. 642.

Z Wiersza dozgonne węgierskie wina. Melchior Szolc ~~kupił~~ z Wiersza przedaje Zybaldowi Worzelowi m. lw. 4 faski wina przedawał po 24 zł. wino

Jb. 703–705

Waśko Kuzyński przeciw Michała Kuśnierza o to, że nie dotrzymał dwie miary czyżmy, złożył tylko czyśćy była dobra „wrunkowe“, reszta zła „fałszywa.“ szyby

Jb. 752.

Ważnym artykułem handlowym była cyna. cyna

Zebald Aichinger winien Antoniemu de Albori 1400 zł za muchaczy; miał mu dać zato sukno Lundinense. Tenże Albranemu Marcin Hanel winien za 1200 curribus ferri. żelazo

Ind. I.C. zr. 1557 VIII f. 58, 61.

Albori stracił 1500 fl dukatów u Dana hetm. wołoskiego i u Ludwiczego z Jasal,

Ibid. f. 151.

Między winami zachodzi także wino sylistryjskie. wino

czapki

Czapki

Michajło Grek (Kormiakt) przyjm. Dymitra czapnika, że mu nie dotrzymał umowy i obowiązał się z zamian za 10 kuf małmazyi dostawić po 300 czapek za każdą kufę i robotę swoją własną wedle próby, które mu dał Jamona, faktorowi tego to mojego kredytora. Gdy na czas nie dostawił czapek, na zyskani przemagł, a umówili za każdą 100 czapek po złot. 15.
Jb. f. 860.

Aichinger Zebald

umarł już przed morzymiłami (z Michałem Kormiakten do senatorzystu mojemu, przedkłada list od magistratu Mi. Krzyja Siemiatyckiego urzędy ruskiego, który przewodził, że Aichinger jest jego dożywociem i tłucze. Nie mu to jednak nie pomaga.
Jb. p. 603 (Ind. J. Civil. tom 9 z. 1560.

Hanlowie

Z Aichingerami i Zagdleszem wypełniają sami całe tomy aktów. Robili interesa także ze szlachtą. Szymon i Michał Hanel mieli Barbarze z Dziadoszyc Kasztelance Bełzkiej 1000 zł (r. 1559)
Jb. f. 632
Marcin Zborowski Kasztelan Krzyżanicki winien zmiany Hanlowi braciom Szymonowi i Michałowi Hanlom 1480 zł.
Jb. f. 669.

Kufa małmazyi w r. 1557 = 47 zł
Kufa muszkatela " " = 55 zł

Wół z roku 1557 kosztuje 6 zł a przyczyny tak zmodowano.
Wół w r. 1552 kupowany po 4 zł bez grosza
Acta Jud. Civil. t. VII f. 241

obacz pani Szymonowicz na osobnej kartce!

Koszta procesu.

W procesie Konsulów z rodziną Haneliów (do której należały Hołowko i Brzuchowice) o młyn brzuchowicki, Konsulowie likwidują w następujące koszta i stawienia na terminy przed sądami Królewskiemi, licząc po groszu od mili od każdego konia i chłopa:

Jeździli dwaj Lawnicy, 6 pachołków i 8 koni (a więc mila 16 gr.)

do Lublina w r. 1554 (tam i nazad) 30 mil	=	32 zł
do Piotrkowa " 1555 (60 mil)	=	64 zł
do Wilna " 1556 (100 mil)	=	100 zł 26 gr.
detto detto detto	=	100 zł 26 gr.
do Warszawy r. 1557 (54 mil)	=	100 zł 17 gr.
do Piotrkowa 1558 } razem		
do Krakowa 1559 } 13 mil	=	498 " 20 gr.
Ratione actorum	=	30 "

Razem	925 zł 29 gr.

Markus Majer żyd poznański wygrawszy proces z Janem Zajdlicem taką robi likwidacyę:

Sukna zawarzstowane przepadły	400 zł
Kontrakt w niwecz się obrócił	350 "
Cerografy, które były przy suknie (myszy zjadły?)	800 "
Podrożowski żydy oddał i po blatach zabrał, wnieść się znów a strony Okażnika na procurator i inne grube rzeczy i nic ~~Hay~~	1400 "
Płacił faktorom jego we Lwowie aż do appellacyi	60 "
Jazdy do króla do Poznania do Warszawy	200 "
Znowu plenipotent do Lwowa	100 "
Faktorowi omieszkanie czasu swe nagrodził	50 "
Drugi raz arestowane sukna, pobrał ważąc i kontrakty zmarniały	650 "
Znowu droga do króla do Warszawy	150 "
Zamieszkanie jarmarku lwowskiego	300 "
Jazda na sejm do Lublina	100 "
Omieszkanie jarmarku gnieźnieńskiego	300 "
Wysłanie faktora do Lwowa	50 "
Jazda do króla po mandat	150 "
Znowu zasady płacił na areszt we Lwowie	200 "
Znowu jazda za dworem króla	300 " ~~0~~
	5560

Skarga o czary

Jnd. Jud. Civ. XII f. 1216.

Złe tego żyda zagrzebł! Dictum palatinalne.

z procentami	5560
Z Acum jarmarku i handlu gomniejszan	200.
Zrzucon do króla i jarmarku omieszkanie	350.
Zrzucon do króla i jarmarku omieszkanie	350
Do Torunia do króla jazda i strata jarmarku	350
Do Warszawy do króla i strata na handlu	400
Kiedy mu król odesłał przypust w Lwowie jazda tam i za- mieszkanie jarmarku - - - - - - -	350.
Odsyt w Lwowie zprawdz mojego przez . . . . . -	50.
Faktor we Lwowie . . . - - - - - -	180.
Zrzucon do Warszawy na sejm do króla	200
Omieszkanie 3 jarmarku 2 poznań. i 1 Toruńskiego	1000.
Protestowanie lekarzu . . . . - - - - - .	350.
Na stratur akt drogi do Lwowa	100 zł
Nakłady i wydatki przemą „to pewno rzeczą oszacować" sam i wdzięczny akt i wdzięczny debetu.	
	9160 zł

Proces ten trwał od r. 1564 do 1580.

C. Ind. Jud. Civil. zr. 1580 Tom XIV f. 529–532.

Towary – Handel.

Zbrojownie Sztukowanie

Sykst Jan ofiaruje się sprzedać Konstantemu Korniaktowi rest, drugą galeis alias stuckenhauben pronunc ad usum bellicum maxime necessarius r. 1579 (C.J.H. tom 14 f. 78) Jakiś złotnik ofiaruje na ten sam cel pulveres pro colorizandis equis.

Cyna

Józef Szolc, Kasper Mleczko i Baltz Schwab, mieszczanie lwowscy obowiązują się dostawić Korniaktowi 100 cetnarów cyny, każdy cetnar po 30 zł., 1400 tolerów adamaszku, każdy dolar po groszy 54, dalej 44 fasek blachy. Rok 1577 (I.C. t. 14. pag. 170)

Stanisł. Scholc

Stanisław Scholc kupuje 1800 wołów u hospodara wołoskiego każdy po 6 talarów. (R. 1581 J.J.C. XIV f. 1180.) na jarmarku w Śniatyniu

~~Interpres z r. 1581~~

~~jest Albert Szyszki (Interpres Civilis juratus.)~~
~~Ind. Jud. Civ. XIV f. 976.~~

~~Grek Sava z Trapezuntu~~

~~toczy proces z Ali (Bali) (Turkiem Janczarzynem Cesarza Jego M. Tureckiego. R. 1581~~
~~Ind. Jud. Civ. f. 991 – 996 – 998 Tom XIV~~

Tłumacz

Towary – handel.

Ormianin Chodża Bali z Konstantynopol. przez tłumacza Alberta Szyszlickiego przyjm. Arm. Jakóba o dotowany tamże towar: 61 kobierców po 6 zł bez orta jeden; kołder 14 po zł. 9, a kosztowniejszych kołder 3 po 18 złot., 325 sztuk safianu po groszy 43 sztuka, dwie szable srebrne pozłociste z drogiemi kamieniami za 150 zł.
R. 1580 Ind. Jud. Civ. f. 486 Tom XIV

Hanel kramarz

Marcin Hanel ~~zoli~~ ugodził się z Antonim de Albori na 800 półtuszcz mechaicrów, za to ma mu postawić 1200 wozów żelaza „ziemskiego dobrego bez kruchu, tak jako być jest". Roku 1554
Ind. Jud. Civ. f. 746–7

żelazo

Czamlet = undulatum vel czamlet Jb. 372 r. –

Harszlan Karamanti Grek z r. 1583 sprzedaje Korniaktowi 6 sznurów pereł za 1200 tal. nadto srebrnych pozłocistych za 100 tal., kruszców pozłocistych za 80 tal., szablę multańską srebrem oprawną 60 tal., strzemiona arabskie para za 40 tal. Ten sam Grek przyjął do Lwowa a następnie zwozi do Moskwy rzędy srebrne, kruszce, kamfory, kitajki, czapki, szable, rzędy alias jubkowe pozłociste, strzemiona i konie tureckie.
Ind. J. Civ. tom 15 f. 425, 438.

Antonio Catacallo sprzedaje Józefowi Siprzigowi z Kantoró Kadzidła i przez kilka sreżzyną, między którémi było 150 safianów.
Jb. p. 1086 r. 1589.

Perły
srebro

Sprawa Ubaldiniego.

Paweł Jelonek, konsul miasta, professio lachrimis stari żałobi syna swego przed rotaxy tobie Pawła, zabitego przez Urbana Ripa de florentiis. Skarga wniesiona także imieniem matki zabitego Krystyny Bylinowej.

Ubaldiniego, już uwięzionego bronił rzecznik Nobilis Christoph. Strzyżewski i protestował przeciw forum, gdyż Ubaldini jest szlachcicem, a Baltazar Ozga protestował również imieniem starosty krakowskiego et ex swej szlachty, aby Ubald. stawał przed judicium compositum.

Strona przeciwna opiera się tem, gdzi Urban przyjął prawo miejskie i jest kupcem i materye jedwabne na Sukiennicach przedaje.

R. 1580 Jud. Jud. Civ. p. 841 t. XIV

Według oględzin chirurgii Georgii Borcz (Boim?) i Dominika Hepnera Jelonek miał trzy pchnięcia śmiertelne (jedno w piersi przyjął broniąc) zadane cultro oblongo italico dicto rapir.

Sąd zastrzegłszy wolę szlachcie prawo uchwała prawną dowodzi iż do broila w kwestyi szlachectwa, a uniewaznia czy szlachcic który przyjął miejskie prawo taki same ma prawo do judicium compositum jak szlachcic nie-mieszczanin.

Trupa pozwolono tymczasem pochować, gdyż broił jest na cyrpr. się marktowemy i dwaj trzeba ludzie czekać na rezolucyi i obdukcya obecnie dokonana ma wystarczyć.

Ibidem pag. 848.

Paweł Jelonek w obecności Ubald. przyprowadzonego w tym celu z więzienia taki dowód oświadczył:

„Panie miły synie i panowie towarzysze mili! Acz kolwiek mem jest i zmartwionko wy, także też i zmartwionko niebożczykowi i z przyjacielskiej przyczyny z tak marnej śmierci i zamordowania syna swego, z którym ja w starości swej wszytkę pociechę miał, wszakże iż ludzie zacnych prośby i przyczyny nas obeszły, widząc to, co nietylko mnie obojgiem ale Rzeczpospolitej miasta tego na Jegomości łasce należy, niechcę aby per meam occasionem przy Jegomości łasce Rzeczpospolitej narażona była i aby potym jejci Jegomości przewiedo Rzeczpospolitej przeszkodne nie było, musiałem sobie to miastu temu na jakiej przeszkodzie nie było,

~~swej Rzeczypospolitej mój sam sobie i żal swój umitygować i tego odpuścić, aby niebożem Rzplitej się mnie żal mój i narzekanie syna mego zasypiało. { Bierz też to przed się, iż mnie krześcijańskiej nie gospodarstwi się przyłożyć się krwi ludzkiej, by też i nieprzyjacielskiej krwi, mi i ciężej, gdyż gardło Urbanowe nigdy mi żalu mego nie nagrodzi; ani syna przywróci; nie chcę też tym być synowi memu nieboszczykowi na jakiej przeszkodzie do zbawienia i życzę mu tego, aby Pan Bóg duszy jego miłosiernym był, bo ten nam uciekł, abyśmy miłosierni byli, jako też i on jest miłosierny — przyrzekłam się z tych tak przyczyn przeciw obwinionemu, a będę kontent na tem karaniu, które jeśli pan starosta. Słowdelski dnia dzisiejszego nań włożył, to jest iż ma do ... pierwszego ... uczynić, ostatek jakikolwiek ten Urban jest przyczyną śmierci syna mego, jemu odpuszczam, gardłem go (jakoby go zasłużył) darowuję i [illegible] też uważam wiecznymi czasy.~~

~~Ind. Jud. Civ. tom ~~II~~ 14 pag. 894.~~

Aptekarz – Puszki.

Urban aromatarius zostawił szkatuł 136, próżno, biało, nieprzybrane, jeszcze w aptece nie były, jedno w stolarza, którem ja (Mathias aromat.) dał pozłocić i herby pomalować, od Augustynowi malarzowi od każdej po gr. 6

R. 1553 Ind. Jud. Civ. XIV f. 144.

Dzierżawa myta.

Paweł Burzanki i Błażej mieszcz. kamienieccy wzięli od K. Kor., mieli ta z r. 1581 komorę kamieniecką i barską z przykomórkami od niej należącemi na dwa lata za summę wszystkiego 1600 zł.

Ind. Jud. Civil. tom XV f. 1437

Koszta prawne

Jan Bąk w prawie z Szadkowiczami między Mardochaja wolą likwidacyi kosztów: „, Cztery komisye, 30 relacyj grodzkich, od których dał po 7 gr, a drugie ..., co mnie kosztuje po 15 gr. Drogi czynił za te sześć lat do Wilna 8, do Piotrkowa dróg 4, do Krakowa dróg też 4, do Tyszyna 2 drodze. W Wilnie 2 konie zdechły, w Turobinie w Grujze we wsi koń, w Lublinie koń, w Sandomierzu koń, we Lwowie koń po tych drogach. Za tych 6 lat 6 koni mi zdechło, które mnie kosztowały 3 po 8 zł, drugie po 6 zł. Apellacya jedna do Krakowa, druga apellacya do Wilna. Ad prosequendam apellationem przyjeżdżam strony 5 koni, do Tyszyna raz, do Wilna 3 razy, do Krakowa raz. Dowód ad prosequendam appellationem 30 przez jednego. Też 4 akty komisyjne musiały być, od których pisarzowi po 1 zł... Musiałem zawozić tych pany komisarzy do Krakowa, do Lwowa; jeździłem do nich po pieczęcie na innotescencye, jeździłem do Chełma do biskupa, do p. Odnowskiego wojewody krakowskiego do Lwowa. Do wojewody podolskiego na Podole, do pana krakowskiego do Oświęcimia etc." Razem liczy wszystkie 400 zł nakładu.

Acta Jud. Lit. tom 7 f. 808 r. 1556.

Przed krucyfiksem

przysięga: „przed Bożem umorzeniem Chrystusowem."

A. Jud. Lit. tom 7 r. 1552 f. 269.

Odlewnictwo

Michał Thegelmann artificii Rothgisserorum socius.
Hans Milner mag. pixidarius civis.

r. 1581 Jud. Lit. f. 1239

Grzywna = 24 grosze

R. 1582.

Jarmarki:

śniatyński, rohatyński, chodorowski, halicki, bobrecki, po-
morzański, jazłowiecki, trembowelski, kuropatnicki, janowski,
buski, złoczowski, gołogórski, tarnopolski, podhajecki, brzeżański,
sokolnicki, zadzieski; satanowski, ostrogski, kamieniecki,
bełzki, turki
R. 1582

Elias loricarius civilis

stawi świadków, że sam robił zakwestyonowany pancerz.
Jur. Jur. Lw. gr. 1582 f. 187.

Języki po niemiecku

dokumenty mieszczan krakowskich produkowane we Lwowie w
r. 1582 np. testament Jana Moshamera, mieszcz. krak.
gr. 1578
Jur. Lw. f. 687 t. XV.

Gody weselne

pisz 6,

Barbara Stogniewa (wdowa po mieszcz. felikus Mężykot, 2 voto za Konradem Kremerem) której 3 voto za Stanisławem Stogniewem) wydaje córkę 1 mąż, gdzie tak robi expens na ucztę:

60 gęsi po gr. 5 = 10 zł.		Cebula	1 zł 10 gr
80 kur po gr. 2 = 5 zł 10 gr.		Jabłka	2 "
20 kapłonów po gr. 4 = 2 " 20		Pietruszka	" 15
1 wół na mięso = 12 "		Drwa	3 "
wędzone mięsa = 2		beczka piwa przemyskiego	2 " 10
4 cielęta po gr 28 = 6 " 12		Miód biały i wino	6 "
30 par jarząbków po 5 gr = 5 " 5		6 funt cukru po 10 gr	2 "
20 par kuropatw po 5 = 3 " 10		Kucharki do kołacza	2 " 15
5 sarn po 1 zł gr. 5 = 6		Kucharki drobne	2 "
20 zajęcy po 5 gr. = 3 " 10		Ryż i mleko	2 "
15 par cietrzewi po gr. 6 = 3 "		4 garncy masła po 2 gr	8 "
10 funt miodu po gr. 6 = 2		Za owoc i za trzebiez	1 "
10 kop jaja po gr. 6 = 2		Ferula	1
Mięso przyprawy do potrzeb = 2		Mendeniki	1
		Siano	2
		16 par świec po gr. 9	4 " 24
		pieprzu ad 10	15 " 5
		Kołacz po 15 gr.	— 15 " 5
		6 beczek piwa po 2 zł 15 gr	15 "
		Kucharkom do przyprawy	2 "
65 + 7 95			73 + 19

16. przyw.

Dały:

2 beczki wina węgra po 24 garncy po gr. 20 garniec = 32 zł

2 beczki po 24 garncy, garniec po 16 gr = 20 „ 18

1 beczkę o 24 garn. po 24 gr ~~19~~ = 19 zł 6

1 beczkę miodu(?) 24 garncy po 24 gr = 19 „ 6

½ beczki muszkatelu = 10 „

„ Jurgiel sługi nie pieniądz, które zdarzenie miał

Drugi mąż Szym. Konrad Kramer „zaraz po weselu pod trwogą Tatarską na Rusi i Podolu będącą, uporem nabawiwszy towaru wszelakiego kupieckiego i gotowych pieniędzy, własnych dóbr swoich nabrawszy, jechał do Bełza na jarmark i tam wóz niemały na cztery konie, ... ze wszystkiem od Tatar zabrany został." J. J. Civ. XX f. 248

113 f ~~8~~
65 f 7
73 f 19

Razem tedy 251 f 26

24 / 6 2
147
12
156

Jur. Jud. Civ. Leo. 1584. Tom. 15 f. 895.

Handel — Zboże.

(~~zamieszanie~~ lwowskie)

Stanisław Szembek cytuje z procesu Kurmiłeta z Wrightem o ... zboża: „Przyznawam, że fryor (frühjahr ?) między kupcy, to ist rozumie, że w Gdańsku bywa za pierwszą wodą i trwa do wielkiej wody aż do spuszczenia statków do Gdańska i tego do wolnej wody aż do ... tedy wolno wolnej świętego, i póki on fryor nie wyjdzie, tedy wolno ono zboże odbierać kupcowi, kiedy zechce, wolno też i nie odbierać, dotąd póki woda nie przyjdzie. A gdziebyś już mu zboża kupiec przed onym świętym, woda nie wystawić i gorem zboża przed woda do Gdańska nie przybyło świętego, tedy już po onej wodzie fryor wychodzi i wolno już była kontraktu odprzysiąc i nie do ... dojrzeć a tam dopiero protestacje przeciw sobie czynić..."

Szembek zeznaje także, że gdy kupiec angielski Tomasz Górny przyjechał na do Lwowa sam 5000 talarów (pytał go dlaczego przyjechał, a on odpowiedział, że dla kontraktu o zboże pewnego i także z Wrightem.

R. 1588

Jur. Civ. tom 18 f. 728

Ważnym kupcem zbożowym jest także Anglik Allandt.

Piosnka lwowska, cytowana

w procesie „Chcesz mieć co, przynieś — że co." z r. 1596

Jur. Jur. Civ. XX f. 248

kramakt robi kontrakt z Janem Whigtem i jego synem Wilhel-
mem ~~Babingtonem~~ Boger i przedaje im zboże z gumien swych [?]
żyta łaszt po 200, pszenicy łaszt po 20 mniej gdańskiej, każdy
łaszt żyta po 40 zł., pszenicy po 55 zł, a nadto 1000 kamieni
ołowiu, każdy kamień po 4 zł. — za to bierze sukna od obu Anglików.
Zboże swym własnym kosztem dostawi do Gdańska — ołów do Lublina.
1588 r.

Jur. Lw. tom XVII f. 606, 607.

Whigta aresztowano o potwarz Cormanta. Whigt chce się uwolnić
zeznaniem wykazuje, że ma majątku 20.463 zł, a mianowicie
w inwentarzu [?], folwarkach, etc.)

Ib. f. 1042.

Alembek Jan

(Wedel, Kirr)

W procesie między Hieronimem Wittembergerem kupcem i aptekarzem lwowskim a jego faktorem Stanisławem Bartoszewiczem występuje w r. 1590 jako świadek Jan Alembek i zdaje na piśmie następujące zeznanie: „Jakom się był zjechał do roku u p. Jarosza Wittemberger do robienia w officynie jego według obyczaju aptekarskiego, po wykonaniu roku onego wyprawiłem pana memu służby, gdyżem miał wolę experientiae gratia dalej się do ludzi udać. Wtenczas wyprawował p. Jarosz sługę swego Stanisława do Turek. Przydało się krótko przed wyjazdem, iż pan mówił przy obiedzie do Stanisława: Stanisławie którego pachołka chcesz z sobą wziąć do Turek, czyli Zarzyckiego czyli Marcina? On na to odpowiedział: któregokolwiek, ale wolałbym tego, co już w Turczech bywał. Ja to usłyszawszy potem po obiedzie mówiłem Stanisławowi w aptece: Stanisławie maszli którego pachołka z sobą wziąć, proszę, weźmiż raczej mnie. Abowiem gdyż do przyjechania i ja temu będę mógł dobrze usłużyć. Wtym jako Stanisław o tem panu powiedział, zaraz pan na to przyzwolił i kazał mi się gotować, ale mi strony towarów swych żadnej nic nie powiedział... wszakże na odjeździe mi mówił: Mój Alembeku, doglądaj tego towaru z pilnością, jakobyś wszędy zawżdy przy nim nie był, to panu swemu okażesz przy towarze porząd. A Stanisław jeszcze był został we Lwowie. I dziwno mi było, że pan mój żadnej mi strony tego towaru nie powiedział. Czego Boże nie daj, myśliłem, jak Stanisław umrze, w takiej dalekiej drodze, cóż ja pocznę z tym towarem, nie wiedząc ani sposobu kupieckiego ani tureckich obyczajów." Stanisław z nikim się go nie radził, nic mu nie powiadał, „chociam chciał być z tego wiadom,

Któremu wszystko od pana jest powierzono." Nie może tedy nic iść,

rzec. „A tak by rzec, aby p. Janusz o mnie nie trzymał tego nie

rozumiał, jakobym miał Stanisławowi gorli [illegible] zamilczeć, albowiem

ja o Stanisława przyjaźń nie stoję, a pana Janusza, któregom chleb

przez czas niemały jadł i myto brał [illegible] [illegible]

a nigdy [illegible], aczem teraz nie przy nim, kiedy [illegible]." Tu

[illegible] go [illegible] od dalszych świadectw [illegible]: „albowiem ja

ubogi pachołek, jakoś ab Augusto mense, gdy mój [illegible] czas wyszedł,

doma in otiis, które mi nietylko szkodzi ale i [illegible] od nie-

[illegible], mój czas marnie tyram."

Stanisław otrzymał wówczas od Janusza następujący towar na sprzedaż

w Konstantynopolu: Popielic 30.000 (wszystkiego tj. prawdziwie 9500),

[illegible] średniego gatunku 12.000, [illegible] podlejszych 8500.)

200 czapek [illegible], 2 postawy [illegible] [illegible], czarnego [illegible]

50 łokci, 2 [illegible] [illegible] w złocie, dwie księgi [illegible]

Jud. Civ. Tom. XVII p. 991–5.

Z Stanisławem wyjechał [illegible] obozowi [illegible] jadąc do Carogrodu na

Zborów, Gliniany (myto), Skały (mostowe), Trembowlę (wojewoda), Ka-

mieniec (mostowe), Chocim (pszenicę), Obłoszyca, Jassy, Jedrono (Bazarczyk), (

(Adrjanopol).

Kupił i przywiózł: 48 kobierców za 19.282 asper., 163 sztuk ba-

garyj rozmaitych (26.895 asp.), 13 [illegible] po 190 aspr.,

dwa [illegible] [illegible] po 765 aspr., 50 [illegible], 9 torb, 2 pasy [illegible]

[illegible], pas [illegible], dzwonki (dorki?) [illegible] i srebrne, 2½

[illegible], płócienka malowane, [illegible], rozmaite [illegible]

ni i bokalis, [illegible].

Głównym furmanem był Bartosz Otkolski; z Konstantynopola

do Lwowa płacił mu od centnara 6 talarów.

Popielice zostawił na składzie w [illegible], bo dawano tylko po 4 aspry

za sztukę.

Ibid. p. 948–960.

Małmazya

Przed rokiem [illegible] [illegible] się nieraz [illegible] po-

[illegible] o [illegible] w najdalszych stronach Europy.

W r. 1588 tak powiada [illegible] Jerzy Barbarigo i

[illegible] Syropulo. [illegible] oni [illegible] (trzeci Gabriel

Achieli) handlowi [illegible] w r. 1584, [illegible]

„w Retymnie", nakładach na dwa okręty 102 kuf marmurów, mię-
dzy którymi Latyszka zostawił kuf 25 a ostatek marmurów
z Retymna. Marmurów z Retymna kufa po 9½ czerwonego złot.,
a Latyszka kufa 10½ czerw. zł. „Pisano, aby uczyniono asseku-
racyą w Wenecyi, która assekuracya ma być zapłacona z spółki
sumy." Zmarłemu zaś [illegible] i [illegible] i pomocnikom Georgi i Prokopo-
wi [illegible] jechać do Kilii a zkąd [illegible] do Lwowa i tam przedawać i
długi [illegible]. Nadto [illegible] [illegible] Achab ma przygotować [illegible]
180 kuf marmurów i ma posłać do Stambułu, gdzie przybędzie
Prokop albo Jerzy ze Lwowa na czas i odprowadzi towar do Lwowa. [illegible]
[illegible] towar odsyłać do Kandyi, do Gabryela, który go zaraz
tam wyśle i zbyje, gdzie najlepszy stąd będzie pożytek.

Jud. Grod. Lw. tom XVII pag. 32–35.

W samym Konstantynopolu żyd Mardochaj Kohen ma
monopol na wywóz marmurów do Polski. R. 1588
Ibidem p. 1–2. (Kupował po cenie targowej i sam wywoził.)

Syropula [illegible] z opieki Jan Zamoyski w liście do Rajców
lwowskich i nazywa go kupcem i mieszczaninem swoim Zamoj-
skim" R. 1586. (Ib. p. 91)

Poniatowski

balwierczyk Jud Lw. t. XVII p. 2.

Szymon Szymonowicz

występuje w r. 1588 (Honestus Simon artium Baccalau-
reus, Spectabilis Dni Simonis Mgtri Consulis Leop.
legitimus filius) przed urzędem ławniczym w sprawie między
Prokopem Syropulo a spadkobiercami Jerzego Szponera, ponieważ
przez swoją ojca [illegible] po Szponerze.

Jud. Lw. tom 17 pag. 81–183–355.

Janusz Zapała

Zapała Wort

Kramarz lwowski, musiał być bardzo zamożny, skoro [illegible]
[illegible] [illegible] w jego spadku (tenor rerum defi-
cientium) wynosi spis roku (12.740 zł. W samej gotówce
było 4000 zł., w klejnotach 2000, w srebrze i złocie 500,
w towarach wszystek 5500 zł. Z procesu między Anną [illegible]
a Janem Wolfowiczem r. 1590.
Jud L. XVII p. 1118–1120

116

Jan Chodcieiowicz alias Łukaszowicz

interpres civilis. Z jego interwencyi wszedł tam [illegible] czyli wypływa, że znał dużo języków; francuski, włoski, niemiecki i wschodnie. Czy nie był interpres Dworu? niemiecki?

Act Jud. Civ. tom XVI p. 1144, tom XVIII p. 487.
Jest tłumaczem w latach 1590–97. w rozprawie [illegible] jako przysięgły [illegible]

Maria Jankulina

wdowa zmarłego w r. 1582 kupca Jankuły pozywa we Lwowie synów Szymona Warszy mytnika wołoskiego, (Hektora i Konstantyna) o dług 15.000 tal., który winien był Jankule. ~~Kr~~ Hektor i Konstanty mieszkali we Lwowie; stawali przed sądem; występował ~~[illegible]~~ jako ich pełnomocnik Kormiakt. W sprawie tej jako tłumacz interweniuje Łukaszowic. Łukaszowicz

Jud. Civ. tom XVII p. ~~[illegible]~~ 1172–5.
W r. 1588 jest sekretarzem [illegible] miejskiej; ~~[illegible]~~ po wyborze Zygmunta III i Kandydatury Maksymiliana [illegible]

[illegible] Jazłowiecki, starosta [illegible]; [illegible] przed [illegible] głównym [illegible] 214–15.

Anna Łacka

wdowa po Janie Ganskornie [illegible] za szlachcicem ~~[illegible]~~, nazywana nobilis et honesta. Łukaszówna

wdowa, bardzo ruchliwa mieszczka; ma sklep korzenny, handluje [illegible], daje porządne [illegible], wypisuje listy bardzo wyraźnie i dobrze pisane, [illegible] przed sądami o sieroty, [illegible] na [illegible] – [illegible] handlowe [illegible] (z Bornianem) jeździ po trybunale (Lublin); robi transakcye z Angielskim Wilhelmem Babingtonem od którego bierze, winna mu 1500 zł za [illegible], [illegible] (Łacka nazywa go Wilhelmem Angielczykiem). Ma [illegible], ten gospodaruje [illegible], [illegible] – [illegible] Babingtonowi, [illegible] towar [illegible].

Jud. Civ. tom 17 p. 1186, 1319, 1361

Stanisław Hanel

Opiekunowie małoletnich Szymona Hanla upominają się u Zofii Hanel, wdowy po Stanisławie Hanel, o rachunki z majątku pupilów i sukcesyi [illegible] po [illegible]: [illegible] sprzedała za 600 zł, [illegible] za ~~[illegible]~~ 300 zł, stąd za 300,

poniosła długów 2000, [illegible] za resztę inwentarza jego 500, poniosła dalsze długi w [illegible], pani [illegible] 1690 zł, za dom [illegible] na przedmieściu 600, za długi 700, z ogrodu [illegible] 480, przebudowała w [illegible] i na [illegible] 1300 zł, przekazała na szpitale 1000, [illegible] 2000 zł. [illegible] Jeśli [illegible] za inwentarzem, [illegible] po [illegible] i [illegible] testamentarnemi, miała wszystkiego [illegible] 11.407 zł.

Jur. Civ. z r. 1590 tom 17 p. 1250.

Proces o skastrowanie.

Jerzy Boriz skarży się na [illegible] chirurgów, że mu [illegible] miednice wynosić; ci się tłumaczą, że Boriz [illegible] się zdrowego [illegible] kastrować. Boriz tłumaczy się, że p. Stanisław Węgliński [illegible] mu [illegible] do Bóbrki ~~[illegible]~~. („Panie Jurku, jeżeli sługa mój skarży się na rzeczy, ato [illegible] go [illegible] dał obwiesić, ale z mu dam sobie [illegible] jaja wyrzezać, uczynię to." – ~~[illegible]~~ [illegible] Węgl. innemu chirurgowi Jerzemu [illegible], ale ten odmówił) a w Bóbrce, gdy nie chciał kastrować, „Jmć dobrodzieju [illegible], stał mu nad szyją, mówiąc: chłopie, musisz to uczynić." Skastrowany [illegible] się Jan Pańkowski (Pańko).

Jur. Civ. r. 1590 tom 17 p. 1521, 1522, 1552, 1558.

Ormianie

List przyjęty – Ormianie.

Jraszko i Staszko Mikołajowicze pozywają Jurka i Zacharyasza Jraszkowiczów, że przyjęli listy od [illegible] pisane w sprawie handlowych do Wenecyi od Staszka Mikołajowicza, o co [illegible] criminaliter czynią i za co [illegible] [illegible] straty w handlu na 1000 czerw. zł.

Jur. Jur. Civ. XX f. 266 Rok 1572

Mikołajowicze wysyłali byli Jraszkowiczom. – Dla tych [illegible] Mikołajowicze [illegible] przysłał z Wenecyi do Konstantynopola na swe agenta [illegible] Antoniego [illegible], które Pawin miał [illegible] 56 sztuk [illegible] szkarłatów i granatów, które [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Lwowa [illegible]. [illegible] wynosiło 12.000 zł. Tymczasem Staszko Mikołajowicz [illegible] Pawinowi, że [illegible] Zacharyasz Jraszkowicz [illegible], aby [illegible] nie [illegible] ale [illegible] na przysłał samego Zacharyasza ~~[illegible]~~. Tym sposobem [illegible] konkurencyi i uzyskał [illegible] na swoją korzyść – a Pawin [illegible] i [illegible] do Lwowa pisał, i tym sposobem sprawa się wykryła.

J. Jur. Civ. XX R. 1597 f. 760–2.

Handel.

W Konstantynopolu głównym agentem kupców a szczególniej Ormian lwowskich jest Antonio Veroni. Z listu do Orm. lwowskich pisze Krzesi bracie: wiedzcie też o tem, iże przybył okręt na imię Leona z Tenedu z Zante, w którym były wina, srebro i kitaje nasze, za co Pan Bóg niech będzie pochwalony!

W Wenecyi kommisionerem głównym Ormian lw. był Juan Arakesiwi. R. 1597

Jud. Civ. XX f. 165–167.

Sebastyan Petrycy. Dr. Med.

w r. 1597 bawił we Lwowie i przyjął Jakóba ... z Zofią Szadek po Stanisławie Cesari żelaźniku (ferri venditoris.

Jud. Civ. XX f. 390 (comparens personaliter)

W tymże roku przyjął Annę wdowę po Franciszku Wenigku męża ... Lwow. socrum suam (Frączewniczowa). Żąda aby wypuściła inwentarz Szadek po Wenigku z dóbr ruchomych i nieruchomych, też do wszystkich jej a synów Jana i Gabryela doktora Sebastyana jure naturalis successionis należących.

Ibidem f. 702.

Karawany. Kapitulacye

miały pewną exterytoryalność: „Gdyby się też trafiło, żeby który poddany Króla JM. Polskiego w ziemi tureckiej umarł, tedy dobr jego pozostałych dóbr urzędnicy tamtej ziemi skarbowi swemu się ~~...~~ wpisać ani wziąć, tylko urząd mający ony majętność wszystkę pozostałą zmarłego ma zapisawszy do akt swych urzędowych wszytkie albo kupie Karawan-baszy albo starszemu i te dobra wszystkie albo ... oddać. Gdyby się też przygoda trafiła jakakolwiek w drodze w obozie, szpada albo zatarczka albo też inne ... tedy do tego żaden urząd ani Kadyj ~~ani~~ t. j. sędzia ani subasza t. j. ... nie ma się przymieszać albo wdawać, tylko sam Karawan-basza starszy wolność, który tylko to sam rozprawić i przysądzić ma. (Z tego artykułu tureckim idiomate scripti ex pactis inter Serenissimos Turcarum principes et Poloniae reges.) Z przed przyszłego ... ... Armiorum

Krzysztof Toroszewicz i Jerzemu Praszkowicz.
Jnd. Jud. Liv. zr. 1585 tom 16 p. 234

Handel – Klejnoty.

Jan Blasser kupiec przemyski w r. 1582 przedaje w Lwowie temuż wcześniejszemu ołzbant z szmaragdami, perłami za 500 tal. kleynot z szmaragdem wielkim 225 tal., róż dyamentową za 125 tal., klejnot z szafirami za 100 tal. Oddaje także Jm. Domnie z Moszeniami klejnoty. Za to bierze towary a przeważnie wory.
Jnd. Lw. t. 16 p. 892.

Handel. Kupcy greccy. Małmazye.

Akta Lwowskie zr. 1587 wykazują, jak gdyby były księgami urzędowemi jakiegoś miasta Lewanty.
Panos Simonis Janowicz przyjmuje Jerzego Melanchrinosa z Lemna Wazzami, Alexandra Kali i Szymona Massarego obywateli kreteńskiego z Kandyi 200 kuf małmazyi Kandyskiej, lacty, konfitów, muszkateli w cenie 10.200 tal. (kufa po 51 tal.).
Jnd. Lw. r. 1587 tom 16 p. 1140 – 2.
Żydzi konstantynopolscy Mojżesz de Mojżesz Kohen i Mordechaj Kohen bracia zapisują się na sąd kompromisarski, a superarbitrem obierają Konst. Korniakta. Na zapisie kompromis. podp. Ja Jan Łu. Kaszowicz trzymam kunszt."
· Łukaszowicz
Jb. 1159

Jankulina Marya

bawiąca także spekulacyami w Lwowie (mieszka na pierwsi wyniesiony w północnej okolicy dworcowej). Daje Grabcowi Lewowianowi 1000 dukatów do spółki, ten go pozywa, że już cały podziału wyniku ni wyprawił. Jnd. Jud. Liv. zr. 1586 t. 16 p. 699. Pozywa także na procenta. Mojżesz Kohen żyd konstantynop. zapisuje w swoim rachunku, że dał „liczby" Domnie Jankulinej od 600 zł.

Stopa procentowa

na krótkie terminy w handlu wobec trudności Lewanty, cena dochodzi do bajecznej stopy. Kazimierz wobec 50 % od wystawionej sumy a więc = 150 % !!

~~Lewantyńczy Grecy~~

~~najznaczniejsi w lwowskim handlu około 1586 r.: Antonio Perdicari, Stefan Kiriakki, Jan Piscopopulo, ~~Gregorio~~ Michał Barbarigo, Manuel Massapeta, Proksp Serapopulo, Antoni Cattacollo, Michał Pagudi etc.~~

Monopol małmazyi. – List żydowski.

Żyd konst. Mardochaj Kohen monopolista małmazyi tj. jej wywozu do Polski utrzymuje faktoryę główną w Lwowie, na której czele stoi jego brat Mosze i jego inny żyd, jego szwagier. Mosze Kohen pisze obszerny list handlowy do Mardochaja ze Lwowa:

„Pan David x) mi pisał, że wam daje czego wam potrzeba i tyle byście od niego chcieli, da wam tak wiele, żebyście mogli dostąpić aż do 600 kuf ... a ja widzę, że wy nie tak mało dbacie, ale biorąc pieniądze po 60% od sta, a co więcej małmazye przychodzą źle urządzone i przez złe posłanie i obyty niemasz w Lwowie. (Gniewa się, że szwagier przy interesie). Ja nie dbam nic, albowiem mam nadzieję w Bogu; kiedy bym miał rubinie w ręku chodzić a z kawałkiem chleba, tedy o nikogo nie dbam, albowiem wiem, co się dzieje w świecie; wszystko się przejdzie, a na koniec pojadę do Jerozolimy na mieszkanie. Wierzcie, iż ci co od mnie li przyjaciele wasi, są wam teraz nieprzyjaciołmi, dla tego traktatu (dla monopolu) którzy teraz wnoszą i radzili was zgładzić i radzili was zgubić i kamieniem na was rzucają, a kiedyby nie mieli faworu i łaski Pana Kanclerzowej, że mnie tak wolnie przyjęła, nie jako kupca ale jako najprzedniejszego z domu swego i przed wszystkimi tedy kazała mi siedzieć, i gdy widzieli we wszystkich (tj. łaski, której mamy, po nas) Łowanie jego by nas po zjedli. (Szwagier) tu przedaje małmazye smrodliwe po 90 zł na 3 miesiące czasu a po 83 za gotowe, a nie stoją za 60. Ci źli ludzie (tj. Lwowianie) pukają się zgodziwszy i też chcą mnie się o mnie, ale to wszystko nie mieli przynukiwać... A jeśli p. Kanclerz to uczyni aby obradził swoje nowe miasto, które bardzo będzie lepsze aniżeli Lwów, albowiem jest przeciwko Chilutea i jest we pięknem położeniu i z tego miasta do portu, który bieży do Warszawy i do Gdańska i miejsca na handowanie dania i póki do tego dostatek darmo, a we Lwowie to bardzo drogo, i chce, aby ścieżki się osadzili żydowie Frankowie a tych domagający

x) Don David Passis z Konstantynopola.

nie chce, a mieszczanie mają przywilejów, co chcą od Lwa, i jest tak dobry człowiek, że i kamienie idą garną do niego, a cóż ludzie. A mnie to poka-zuje łaskę, i dał mi miejsce, abym zbudował jeden dom, który mnie będzie koszto-wał około 400 zł i mój starszy barzo cudny a jeśliż przedam dobrze nadmarzy, tedy go pewnie zbuduję. A jeśliby tam jeśliżeby byli, którzyby się chcieli osadzić w Zamościu, tedy będą mieli place na budowanie i wszelakie wolności, co zechcą, nietylko znajdą, ale każdy turecki człowiek.

Ind. Jud. Lw. z r. 1587 tom XII f. 1677.

Karaw

Furmanka

Furman Grzegorz Łyszek, który jeździł z Drozińskim posłem JKM. do Turek, wracając zabrał towar ormian kontrakt po 7 zł od centnara z Konstant. do Lwowa R. 1594

Jud. Lw. f. 922 tom IX.

Towary – Miód

miód

Paweł Kupcowicz przedaje Żydowi Nachmanowi 100 beczek miodu przaśnego, beczka po 17 zł. R. 1595

Jud. Lw. tom 19 f. 1703 v

Ubaldini Urbano

odbiera dług 3000 zł od Kamienieckiego tym sposobem, że temuż wypuszcza mu w dzierżawę Ochrylca, (zamek i miasteczko), Podhajce i Staromiejsz na lat 3 (a zatem po 1000 rocznie)

Jud. Lw. XIX f. 246, 255.

r. 1594

Anglicy we Lwowie.

Wilhelm Balington w Lwowie wraz z Jan Whigtem (Wihtem) zdają się na sąd kompromisarski dwóch innych kupców angielskich: Jana Pontes i Ryszarda Hudson. Chodzi o rachunki handlowe w sumie 14.544 zł. R. 1594.

Jud. Lw. XIX f. 801. Wilhelm Moor w r. 1603

Halszka Fryzanka Zarembina.

jest zięć ~~Jakuba~~ Balcera (bednarza, w r. 1559 u przy przyszła, we on czas,
kiedy we Lwowie Wielmożna Pani Beata Kościelecka Księżna
Ostrogska w klasztorze u Ojców Dominikanów mieszkała...
Ten starek był we Lwowie, jakoby przerzeczona Księżna Ostrogska mia-
ła dać list swój tej Halsze, aby go jakim obyczajem przez kogo
do córki swej, Księżnej Halszki, Wielmożnego niegdy Pana Łukasza
z Górki wojewody poznańskiego małżonki mogła posłać. Ta tedy Hal-
na nie znalazłszy nikogo inszego, przerzeczonego Balcera męża swojego
do Szamotuł z owym listem bądź od Księżny ~~bądź~~ przerzeczonej bądź też przez
nię samą zmyślonym, nieuważnie jakim duchem wyprawiła, który Bal-
cer jako skoro tam przyjechał, zaraz z owym listem był przez straż poj-
man i do ciężkiego i długiego więzienia wrzucony i mało o gardło nie
przyszedł." "W tym czasie — jak pisarka strona powiada twierdzi — Fry-
zanka poślubiwszy lub sprzedawszy urzędowi męża, uciekła i na
Węgry pod Zbaraż do Węgrowa zaszła i tam, jeśli pisze mi tu we Lwowie
przybyła do zwłaszcza Wojciecha Zaremby." większej zaś niż z nierządu
i trzydzieści lat nie pokazywała się we Lwowie.

Prokurator Halszki twierdzi że to potwarz, i że strona zyskowna
dlatego ~~to~~ 19 zbiera, aby odstrzelić jego klientkę od prawa. Ale owa
nie gęsie, nie boi się bębna." Powiada, że Balcer porzuciwszy do-
Lwowie, zaczym do siebie przyjaciół wziął Stanisława Boguszewicza,
wójta Sorki, i Lorenca Śmidta i Kuli Kalinowskiego i przeciwko
przed nimi ~~sententiam~~ suam comportantiam jest z nieszczęsnego i
zmarnowanego swego zdrowia i za tem, że już nie ~~potrzebuje~~ żony nie
potrzebuje ... pozwolił actrici jako swej małżonce tego, że wolno ma
być iść za inszego męża." [Strona przeciwna mówi, aby sąd duchowny
wyrzekł, aby jedna żona mogła mieć dwóch mężów i cytuje przykład,
że król Stefan Batory wydał przebacz. Sąd przed sąd duchowny
pozwany i ks. arcyb. lw. Solikowskiego, i władyki lwowskiego Gede-
ona Bałabana i władyki chełmskiego Leontyna — a to gdy Wa-
silowa Zahorowska, Kasztelanka Bracławska Księżna Marusia
Zbaraska i Katarzyna Gertruda Szwedzy się o niebytnym pojęciu tyż
tedy małżonki Wanta Zahorowskiego Kasztelana Bracławskiego.
(Dekret akty gr. 1585 dotknie cytowany).

Zarembina twierdzi, że poślubiła Zarembę, strona przeciwna utrzy-
muje, że stało się to dopiero pod koniec życia Zaremby i że ślub
odprawił ksiądz luteranin.

Cały proces stąd, że Zarembina dowodziła się, że jego Balcer,

Jakób, ormianin, przybywa do Lwowa i reklamuje swoją część (tatiam sortem uxoriaelem) z jego ukazu, ... się opisu ... tejże Jakóba.

Jud. Civil. 1585 tom 19 p. 697, 768, 770, 828, 830 i 976.

Orm

Towary - Ormianie.

m. lw.

Łukaszowicz Iwaszkiewicz (przyjechał z Konstantynopola do Lwowa 1600 r. Czamletowych belni 29 sztuka po 300 czer. = 8700 duk.
Zwrocz(?) jedna belnia czamletu . . . 300 „
Szafranu ok. 74 . . . 740 „
Kobierców 150 . . . 755 „
Czyngatur (pasów) burdzil(?) . . . 340 „
Chemberów (?) sztuk 60 . . . 300 „
Jedwabiu belnia jedna . . . 1050 „

Razem towaru za 12.185 czer.

Ind. Jud. Civ. tom XXI p. 1964.

Ormianin Mikołaj Bernatowicz robi z Jurkiem Iwaszkiewiczem taką umowę na dwa lata (1599-1601): daje mu 2000 ~~tal.~~ ~~talarów~~ talarów, z którymi Jurko ma jechać do Jedna (Adrjanopol), Stambułu i Angurji „na zarobek, za które talary lewkowe mają robić (stanie) towaru na mój koszt, furę, myta etc. do samego Lwowa ze wszystkiem kosztem (cale myta od przewodu oraz mojej pracy) A gdy te bele przyjadą, powinni będziemy talary towar angurskie przyjąć w tej cenie, jako między ludźmi będzie przedano, a z których sobie talary lewkowe (po gr. 33), ostatek co się im będzie przypisało, powinni będziem zapłacić połowicę za 6 miesięcy a drugą połowicę za drugie sześć miesięcy.“ Na drugi rok daje Jurkowi znowu 3000 tal. pod temi samemi warunkami ut supra. Do tego z tych drugich talarów w tych terminach obiecuję mi przyjść od Jurka 3 belnie jedwabiu za gotowe pieniądze „po tej cenie, jako między ludźmi płacić będą.“

Ind. 1083.

Malmazyje.

1891/1559/32

Giulio i Lucca del Pace z Krakowa biorą malmazyję do Lwowa a to głównie przez Felixa de Berticis, który jest zarazem reprezentantem różnych firm weneckich. R. 1600

Jud. Civ. XXI f. 503.

Anglicy.

Jan Whigt utrzymuje główne stosunki z ~~Janem Pontis~~ Ryszardem Stapper w Londynie, którego agentem we Lwowie jest Jan Pontis. Whigt zw. mieszka w Stapera mieszkania rankunek w wysokości 15.000 tal.

Jur. C. t. XXI f. 1024

Przemianki.

Z świadectwa Kowalskiej ... a najpierw przysięga i obyczaje rzemiosła tak iż zachowywany, iż kiedy chłopca za towa[rzysza] przyjmą, jako mu raz dano przemianek, tedy mu go nigdzie indziej odmienić nie mogą, chyba w tymże mieście uczynił tenże chłopiec chciały sobie inszy przemianek kupić w tychże towarzyszów, co go za towarzysza czynili."

Jur. Civ. r. 1601 tom XXI f. 1475.

Paszkwilusy.

W r. 1601 zagnieździł się we Lwowie zwyczaj pisania paszkwilów a to głównie w czasie jarmarku, a za winę za ~~pisze~~ umieszczane były złośliwe konceptu wytknęli sobie paszkwilanci otkiennica domu pani Abrekowej w rynku, której to pierwsze była ofiarą tego zwyczaju. Allegitarel nowe wydał przeciw temu ... wydany, a kaszę z ... przeciw temu pismowach. Rutenian ... z nocy.

Jur. Civ. t. XXI f. 1319.

Włosi i Grecy

jeszcze bardzo gęsto we Lwowie ~~m~~ i jako osiadli mieszczanie i jako <u>advenae</u>: Cosma Selvago de Campio, Jan Foscarini Wenecyanin, Jerzy Xetrosko, Lazzari Traioti, Teodor Amorozo etc.

Jur. Civ. r. 1600 XXI f 85.

125

Wosk. Towary

Żyd Icyk z Niemirowa przywiózł fałszywy wosk, w którym był łój i żywica. Wosk skonfiskowano, żyd uciekł się do protekcyi Szczęsnego Herburta, którego był faktorem, ale wójt Herburtowi wytłumaczył rzecz (Bart. Ubersicz), o co idzie, i jak, „wiele na tem nietylko miastu ale i Koronie wszystkiej należy, aby ten towar bez przysady do obcych krajów wychodził; nietylko że żydowi go już nie przywrócić, ale zgoła, aby go [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] postawiony." Wosk był gruntownie sfałszowany cechą jaworowską, która tak wyglądała: ⋕ Wosk na czterech rogach rynku spalono a żyda wygnano. R. 1603

Jur. Civ. tom 22 pag. 24–26.

Towary Wschodnie. Ormianie Karawany.

Jakie olbrzymie mogły nieść karawany, widać stąd, że ~~towar~~ transport jednego tylko kupca (Mikołaja Bernatowicza) z r. 1602 składał się z kilkudziesięciu t. z. beber i t. z. juków angielskich towarów, z których były kamlety, muchajery i kobierce, a wartość tego transportu wynosiła 14.992 zł.

Jur. C. t. 22 p. 32–34

Księgarstwo.

Oprócz stałych księgarzy trudnili się przedażą książek także introligatorowie: Introligator Jan Redakowicz brał w komis książki od krakowskiego księgarza Zacheusza Kesnera (Książki przeważnie religijne.)

R. 1603. Jur. C. t. 22 p. 68

Tenże sam, jak to z jego testamentu wynika, był wspólnikiem księgarskim z Siebeneichrem i Andrzejem Piotrkowczykiem.

Ib. p. 88.

Akta nazywają go introligator et bibliopola.

Ib. p. 806

Także o tym samym tom 23 p. 795.

Antoni de Massari kupuje od Jana Wittembergera – Wadelskiego 90 skór łosich surowych po 4 złote bez certa.

Jud. Liv. 1603 tom 22 p. 209

Szklenica weneckie sprzedane cieśni obcego Ubaldini de Luca z przedmieściem Waleryan Montelupi

Ib. p. 531

Angielski kupiec Dymitr Moskwicin sprzedaje z Bolobi do Stambułu w r. 1603 cynę i farby.

Ib. p. 913

Handel Ormianie

W procesie mieszkańców, obcym i pośrednim Jurzykiewicza z Ratnatowiczami (Janem i Gabrielem) wytaczana Jurko Jurzykowicz sprzedaży wystawione w latach 1600–2 w Angurji:

sprzed. u Szaja Mustafy Gausza na 3500 dukatów
u Jusufa Babala ,, 458 ,,
u Hadżi Haidar Oglu 3 sprzed. na 607 ,,
u Szaul Hassejna 1280 ,,
u Jusufa Ogli 1004 ,,
u Sefera Aidina 668 dukatów
u Hussejna Galabi 20.028 aspr.
u Jusufa Hadżi 244 talarów lew.
u Emir Mahmet Celebi 1044 tal. ,,
u Kuthlubija 248 tal. ,,
~~u Sefera Aidina~~ 10.800 tal. lew.
u Achmet Gausa

To wszystko w Angurji: około 17.000 dukatów 7.100 około 25.000

Jud. Leol. 1605 r. Tom 22 p. 1531–34.

~~Brat Jurka Zacharyasz~~ ma tam z małe zaczesto, wszy tow.: 3 sepety indyjskich wszys. towarów, szydy srebrne, ewangelia w ~~[illegible]~~ srebro oprawna, kielichy srebrne, klejnoty.

Brat tego Jurka Zacharyasz ma Kohen Sofizy Ogl. w Konstantynopolu trzy sprzedaży na 4200 duk., 2400 duk. i 500 duk. wszystkie z r. 1599. 2400 4200 500 7100

Jud. L. tom 22 p. 1534. pierwszej 1-9-92

późniejszy 92 : 127

Koszta prawne

Kupiec augustyn Dymitr Moschewicz wygrawszy proces z ormianinem lwowskim Jerzym Juszkowiczem o 3544 talarów brzegal lwowskiej instancji zbić koszta w sumie 17.635 talarów brzegal. (płacił w Lublinie przez 2 lata, ... i ... strawy i konia ...)

Jud. Civ. r. 1604 tom 22 f. 911–913

Ubaldini

W procesie Montelupich z Ubaldynim tu ostatni wyraźnie motiwie przyczyn, które go obciążają w księgach Montelupich, bo nie są w nich wyraźnie wpisane. Montelupi dowodzi, że to jest ..., tylko dlatego po ... że Ubaldyni jest banitą we Florencji, a Montelupi może tam powiedzieć, bez ... że ... przez to, że z banitą utrzymuje stosunki. Montelupi przedkłada odpis ... wyroku trybunału Rady otto de guardia et Balia, który orzeka na Ubald. poenam et bannum rebelli et confiscationem bonorum, a to za to, że w Krakowie ... przestawał z Piotrem Lorenzem Ridolfim, który w r. 1575 zabił ... [illegible] ... że ... na niego 500 ... Dekret z 31 paźd. r. 1603

Jud. Civ. Tom 22 f. 1276.

Ormianie – Bernatowicze.

W procesie między Juszkowiczami a Bernatowiczami chodziło o 14.000 dukatów i o zbiegłe wartości 10.000 tal. Juszkowicz Zachariasz, ... Bernatowicze, oskarżał o złodziejstwo, fałszerstwo, oszustwo, zdzierstwo ... przez ... Bernatowicze ... we Lwowie ... który im ... z Piwnickim z narażeniem ... zięć z Piwniakami, sędzi ... Solińskiego wojew. Lubelskiego. Woźny Adam Duchowski opowiada, że kiedy ... przez Bern., jeden z nich, a było ich 4, ... a przestawszy ... dodając ... : Zjedz go! Najprzedzej ... nas tu ... pisarze ... [illegible] ... gonił nas taranem, ... a kiedy przyszły nie ... opatrzyć ... ręce, wziąłby ... przez ... i ... tego

za nas i do ich jugre obili. Mimo to usiłuje, wydał się, wspomniał między
nich prawo i wielk.

Bernatowicz zamarza protestacyę, w której powiada się, że 19 in liga
et in carceribus pp. wojewodzica lubelskiego albo JMci pana wydelnie.
Trzymam się, że nie wiedział o co idzie z tym pozwem, bo po Lwowie nie umieją.
Wyjmuje się z pod prawa miasta, bo w niem już nie mają żadnej powadzeni —
a chciały odesłać do jurysdykcyi miasta, to tedy w liga pp. wojewodzica lubelskiego
nie ma nic juris. Tak więc się daje z tej protestacyi, że było już o więzieniu
mieszkaniu i z tem też uciekł od dziwnych tytułem jakichś pretensyj więzi:
wojnie.

Jur. Jud. Leod. gr. 1607 tom 23 f. 1235 — 1242.

AB Mejstrik Ożgiewicza pag 85.

Klątwa Ruska.

Miłością Bożą Jeremiasz Tyssarowski episkop lwowski, halicki etc.
Wszystkim wobec każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, oznajmujemy:
nie ludziom tak duchownym jako i świeckim ogłaszamy tym naszym listem, iż
przystawy przeklęcie i niebłogosławieństwo i od cerkwi świętej odłączenie na ..., ...
ny ... ze wszystkim domem i aby żadnej społeczności nie miała jako wiedz,
tej narodem chrześcijańskim, tak też i z ... jakiś by miała namówić
nieporządny do urzędu świeckiego, aby i tam miejsca nie miała dla przyczyny ...
prawa i ... nasz duchowny ... posłuszeństwa od nas żadnego dzierżeć
nie chce, przeto my takowy jako niebłogosławionej zapowiedzie się. Ociec i Apostołowie
i błogosławiący się. Ociec przeklinamy, i będzie przeklęty jako anathema ...
z ... aż do tego czasu, póki nie przestanie fasów i ...
nieporządnych czynić." R. 1608

Jur. Jur. Cr. f. 717 tom 24.

Jovius

Dom. Egr. Joannes Leopolita Prof. Collegii Academiae Cracoviensis
ustanawia prawo ... dr. S. Sixtusi. W sprawie z Joannes Jovius. O
sumę 650 zł.

Jur. Civ. r. 1607 f. 732 t. 24.

do 24 tom
Grzegorz A. Łomni

Kolonia ...
Maryja, ... Szymon, Jovius, Syxt, Herbert,
Grzegorz, Sembrat, Andrzej, Samuel, ...
..., Szymonowicz, Kobierowicz, ...
Alembek, Ignacy Łukaszewicz, Petrycy.
Gelasinus —

Archivalia

IV.

Winietki pisarza

w Aktach Ławniczych gr. 1645 na stronach 133 (syrena), 215 (smok), 220 i 224 (cinicyał J.) i 246 (winieta z podpisem zapewne pisarza i rysownika: Szatkiewicz J.) XXXVI t.

Do rodziny Strzeleckich

Akta Ławnicze gr. 1645 pag. 144, 157, 173, 217, 318, 321, 372.

Burdy i waśnie ruskie

między Langierzami, Madzarakimi & pag. 449, 455 i dalej do 466, 469 Akta Ławnicze gr. 1645. XXXVI t.

Criminale

Ormianina Pirumowicza przeciw żonie o czary, zamiar otrucia, cudzołóztwo i kradzież Akta Ławnicze ~~gr~~ tom 36 pag. 989, 993, 1001 i 4, 1011 (ryaty skradzionych rzeczy) ~~1077, 1079~~ 1031, 1222, 1237, 1521.

Rusini – Drukarstwo.

Proces drukarza Michała Słózki z Konstan-tym Mezapetą Akta Ławnicze tom 36, pag. 1060 i dalsze aż do 1609, 1074 – 79.

Criminale.

Wyrok na Jakóba Ziembkę z Różanki za zgwał-cenie dziewczyny (zamordowanie jej) i obrabowanie trupa ze miastem: Ma być przed pręgę zwiedziony, i kleszczami roz-palonemi raz szarpany, potem drugi raz za bra-mą temi kleszczami targany a na ostatek w pole na to miejsce, gdzie zabójstwo popełnił, przy-wieziony; na sztory części dzwierowany i tam na palach zawieszony. Akta Ławnicze gr. 1645 t. 36 pag. 349.

Proscriptio Och dicta.

Intercyza ślubna ormiańska

Akta Ławnicze XXIV zr. (1608 – 1609) strona 1450.

Handel.

Jan Kil i Wilhelm Ardycz kupuję 3000 skór wołowych i krowich letniego bicia od żydów i płacą przy zawarciu kontraktu 2220 zł., a przy dostawie mają dodać 6000 zł, 40 sztuk sukna międzyrzeckiego, 20 funtów nitkowego złota i dwie cewki srebra nitkowego. (Off. Advocatial. zr. 1649 f. 716)

Nierząd

Advocatialia XXV f. 2575.

Scena reprymendy

Wilczek karci ostro Rorayskiego na ratuszu. Advocat. XXV f. 367.

Handel zbożem i potażem

Advocat: XXV. f. 516, 502.

O chłopach miejskich i robociźnie

w księdze 223 Oddz. III, 321, 512 i inne karty.

Majstersztyk mydlarski

bardzo skomplikowany księga 223. Odd. III f. 460.

Formy marcypanowe

aptekarza Marcina Spytka: 8 z historyami, orzeł i ryba, baran, hetm. róża, jeleń, hajduk, Niemiec obłapia kortyzankę, pelikan, trębacz na koniu, duda, białogłowa na lutni gra, Dawid z arfą, jednorożec. Akt. Ławn. ~~XXIII~~ 25 zr. 1610.

Dyaryusz aptekarczyka

wydanego do Moskwy z Maryną Mniszchówną Akta Ławnicze zr. 1610 tom 25 ~~XXIII~~ f. 475.

Przedmieszczanie

(Wołanie) i proces ich z miastem o odmówienie przysięgi posłuszeństwa z wszystkiem królewskim nieprzyjacielnym dla miasta.

Akta Ławnicze tom 35 pag 1342, 1345, 1374, 1379, 1398, 1404, 1420. 1839. Także o to samo pag. 1981, 1989, 2001.

Criminalia.

Formułka wyroku śmierci: ma być ze świata zgładzony i mieczem (toporem) po szyi pokarany niniejszym dekretem [illegible].

Mazepeta.

Proces po śmierci Konst. Mazepety między Dorofiejo-wiczem z Wilna a Fedorowiczem i Bojarską od strony ~~441~~ 384 pełen szczegółów. Na stronie 441 i 597 dość ciekawe polskie listy Mazepety, na str. 598 list Ku-nczyczka. Proces od strony 384 dalej 406, 418, 423, 437, 469, 595, 595, 608, 632 (Ku-nczyczak) 692 (wojew. Zofia Potocka.) Inwentarz wyciągnięty na str. ~~443~~ 1834. Akta Lwowskie tom 37.

Likwidacya Ducciągo

bardzo obszernie na str. 91 i dalsze. Str. 199 wykaz actiów. Acta Lwow. tom 37.

Strzelecczy – Potaż

Kontrakt Akt. Lwow. tom 37 pag. ~~2~~ 1194.

Bursztyn.

Hajwas Orumszowicz Orm. ma na składzie 300 funt. gdańskich „bursztynu robionego". Sam go płacił po 5 tal. lewkowych funt. Akt. Lwow. tom 32 p. 1882.

Kampian.

Kamp. i Boim pag. 659. Kampian zabiera Stanis. ... Kaminie do swojej kaplicy † 1763. Do niej Kamp. sprawa się 47 przewodniczył od str. 1762 – 1788 Akt. Lwow. tom 31 pag. jak wyżej:
Także tom 34 p. 547 – 575

Historya Zuzanny z ulicy

apteczka Świętkiewicza sprowadzona przez Bryknera z Norymbergii.

Akta Ławn. zr. 1621 tom 29. f. 1351, 1375, 1380, 1390 i pr. tom 36 f. 1622 – 26

Reprymenda Korzytkiewiczowi

dana przez Wilczka, ciekawa.

Inducta Jud. Advocat. pag. 367 zr. 1647

Dzierżawa Humania itp

Wojewoda Czernichowski Marcin Kalinowski i żona jego Helena z książąt Koreckich wypuszczają mieszczaninowi gdańskiemu Jakóbowi Domenowi Humańszczyznę na 3 lata w dzierżawę za sumę 119.000 zł. (Ob. Kontrakt)

Acta Adv. zr. 1639 pag. 33.

Złoto.

Jakób Aberkaramby agent Wilhelma Fimester kupca lubelskiego wytacza Marcinowi Jain kupcowi Norymberskiemu akcyę o dostawę sześciu centnarów (600 funt.) złota i srebra, na co dany był zadatek 1000 dukatów.

Acta Advoc. tom XXIV zr. 1640 pag. 442.

Turkusy

dobre wyzyrały się Nissamskie; złe, podlejsze zaś Sabathińskie.
Acta Adv. tom XXIV f. 736.

Handel skórami

z Ratysboną. Act. Adv. XXIV f. 823.

Odlewnictwo

Władysław IV pozwala hospodarowi wyciągnąć dzwony i 4 działa robione we Lwowie. Przy tej sposobności list Stan. Koniecpolskiego do Pana Grodzickiego, aby mu Beauplana „poprosił do niego" dla „sporządzenia armaty." „Omieszkaj się W.M. w jarmark przyjechać, wiele by nas kosztować mogło na owe galerye." Data listu 24 jan. 1640. W sprawie armat wymieniony także Nicolaus Delamas aerifusor Civis Lublinensis (może on wymienione dzwony odlewał.
Acta J. Advocat. z. tom XXIV f. 361–363.

Turwanda

imię ormiańskie żeńskie.

Erazm Syxt

ożeniony był z Elżbietą Serri, córką Karola mieszcz. krak. Akt. Lwow. XXIV f. 261. Transakcya masy spadkowej Syxta Akt. Lwow. XXXIV z r. 1637 f. 589 i inne.

Ej! Ej! Dziś! Dziś!

przyśpiewują sobie Ormianie w tańcu. Skarbiec o [illegible].
Akt. Lwow. XXXIV f. 879.

Criminalia

Kobieta oskarżona o skradzenie kotłów i czary. Tortury i ich ciekawy opis. Wyrok spalenia. Rok 1637
Akta Ław. tom 34 f. 1133, 1146, 1148.

Cudzołożnica ścięta mieczem f. Tamże, f. 1325.

Wyrok na złodzieja (krwawa formułka): Przeto wedle prawa saskiego na złodzieje uchwalonego, aby był powrozem po szyi na szubienicy, gdzieby go ptaki podlecieć, pokarany, nakazuje tym dekretem prawnym, pokarnym środkującym.
Ak. Ław. t. 34 f. 1900.

Złodziej mniejszej winy po plagach krzyżem na plecach piętnowany i z miasta wyświecony.
Tamże f. 2081.

Palestra. Przysięga rzeczników

w 38 tomie Akt. Ław. z r. 1653 f. 867.
także w tomie 40 tychże aktów f. 1149.

Stanisław Castelli

chciwy zamordował własną 18letnią córkę w r. 1657.
Uciekł i złapany został w Okt czyli piątkowy.
Akta Ław. tom 38 f. 1139, 1144.
Rehabilitowany jako niewinny w r. 1658 (acta Jud. gr. 1658 t. 39 f. 17).

Burda z Włochami

Martinim i Manfredinim na bankiecie imieninowym Andrzeja Czachorowicza.
Akt. Ław. t. 38 fag 1419.

Alex. Ubaldini

Kompetytorowie do jego masy pośmiertnej w Akt. Ławn. tom 34 p. 1778. Potaż p. 1789.

Wosk

Kontrakt na 600 kamieni wosku, kamień po 16 zł., które żyd lwowski Mojżesz Jakubowicz, dostawić ma kupcowi mos. kierskiemu Iwanowi Stefanowiczowi.

Act. Advoc. t. XXIV zr. 1642 p. 1750.

Potaż

Jakób Bex, kupiec z Hamburga wiedzie spór z Piotrem Morelli o 70 vasa potażu.

Advoc. XXIV p. 592.

Criminalia. Dowody.

Triplex probatio: 1) per testes, 2) per indicia et conjecturas, 3) per torturas.

Criminalia. Czary.

Proces Majdeczewiczowej, drugiej żony Wojciecha Kuśnierza, oskarżonej przez żonę dr. Torosiewicza i pasierba Stan. Majdeczewicza o czary i godzenie na ich życie. Akta Ławn. tom 39 zr. 1658 pag. 389, 393, 398, 416 (406), 431, 432, 438, 455, 464, 480, 491, 503 (jeden dekret) 571 (mandat król.), 617, 852, 871, 888, 914 dalszy ciąg Akt. Ław. tom 40 p. 80, 163, 177, ~~[illegible]~~ 187 (tortury) 205.

Dulski contra Zimorowicz

Akt. Ławn. t. 40 p. 517 i dalej.

Generosus Samuel Kuszewicz

Metricans Cancell. Major. Regni. Akta Ławn. ~~za~~ Tom 40 p. 879.

Ciekawy formularz

Wypłaty długiego z zabranemi kantelami w Judic. Armenic. tom II za r. 1578 pag. 590

Zacharias Kirkorowicz

antiquus interpres około r. 1580 Jud. Armen. II p. 781.

Bandinelli i miasto

Akta Ławnicze tom 33. str. 16, 25, 43, 54, 68

Czary (Akta Ławnicze tom 33)

(~~Akta Ławnicze~~ tom 33 Inducta Jud. Civ.) str. 126, 250 (Suzyda, Gryzgowicz) str. 259 opis całej historyi aż do 286 bez przerwy. Dalej 295 aż do 328, 330–340, 344–364, 367–380, 384 (obrona Suzyda, demonologia) 389 zeznanie na torturze, 399 dalsze zeznania na mękach, 416, 428 (na str. 438 pismo nuncyusza) 449, 460, 467, 493, 503, 525, 611 (intermezzo z Sambora 911, 918, 926, 927, 991) 1221 dekret Korbutki) 1230

Burdy Ormian z biskupem.

Orm

Inducta Jud. Civ. ~~Akta Ławnicze~~ tom 33 pag. 1402, 1441, 1456, 1474, 1489, ~~1501~~ 1503, 1527, 1535, 1541, 1553, 1582.

Incest

~~Ia~~ Inducta Jud. Civ.) ~~Akta Ławn.~~ t. 33 p. 1415, 1419 przesłuchanie 1423, 1430, 1449, 1487 (nitka) 1531, 2025, 2082.

Zabójstwo Suzyda

Inducta Jud. Civ. ~~Akta Ławnicze~~ t. 33 p. 1591–1597.

Sprawa Cieszyńskiego 432

Generosus Andreas Łoziński ożeniony z Wyganowskų 572

Wyproszenie Jaworowszczyzny w dzierżawę przez Hieronima Sieniawskiego. Wspomniana huta szabelnia 714

Złotnicy Walenty Orzeweski, Marcin Szwab, albert. Abrahamowicz złotnicy samborscy 756

Jurisdykcja zakonu o tem mołdawski tak jak w aktach miejskich 917

Opinii Ukrowicza o grabie Niemirycza 1031

Inducta Relat. Castr. Leop. zr. 1619.

Obdarcie trupa

Inducta Jud. Civ. ~~Akta Ławnice~~ tom 33 str. 692, 695, 708, 711, 721, 729, 750 (zjazd) 758, 769, 785, 791, 800 dekret.

Criminalia

Judicii Civilis

z Aktów Ławniczych tom 35 str. 175, 196, 198 tortury i spalenie na stosie; cały proces o świętokradztwo str. 204 i pozostałe.

Zapisanie duszy dyabłu

i fałszywy ksiądz Akta Judicii Civilis tom 35 pag. 377, 382, 867 – 870, 879 – 910 – 1284

Tortury i cytaty 440

Kara na trupie 1649

Pogrzeb samobójcy 190

Podatki.

Moskowiczowa mieszczka, właścicielka małej kamieniczki na bydlęcym targu (miała także kawałek gruntu i jednego chłopa, płaciła:

R. 1628 cztery pobory na sejmie uchwalone — 3 zł 6 gr
Laudi — 4 „
dalszych 4 poborów Kr. Jeg — 3 „ 6
Laudi — 4

14 „ 12

R. 1629. Szos na drogę warszawską — 1 zł 15 gr.
Duple — 1 „ 6
Laudi — 1 „ 15
4 pobory — 12 „
Laudi — 4 „
Donatywy — 4 „
Jedno podymne — 3 „

27 / 16

R. 1630 Dwoje podymne — 6 zł
Składka na żołnierza skonfederowanego 3 „ 6
Laudi — 4 „
Na exakcyę warszawską — 1 „ 18
Laudi — 2

R. 1631 poborów 5 — 17 „
na zadworną expedycyę — 4 gr
Obojga laudi — 6 „ 24
Retenta 2 duple — 2 „ 18

13 / 12

Rok 1632 na drogę warszawską — 24 gr
Laudi — 1 „
pobór — 3 „ 6
Laudi — 4 „
pobór powiatowy na żołnierzy „ 24
Laudi 1 „ 6
na sprawy na koronacyę 3 „ 6
Laudi 4

17 „ 26

Rok 1633 pobור nadz. — 5 zł. 15
lanói — 7 "

12 " 15.

Roku 1634. nadz. pobora — 5 zł 18 g.
lanói — 7 "
troje podymne — 9 "
dwa pobory — 1 " 18 "
na drugą wezsanskę — " 24
donatywy — 10 "

38 " 0

Rok 1635. podróż na sejm 24 gr
pobór 25 " 6
pobory 18 " 12
dupla na wezsanskę drugą 3 " 18
donatywa 6 "

54 " 0

Rok 1636 dupli 6 na implement ~~28~~ pobora — 2 zł 6 gr
donatywa Krol. Jm. — 15 "
na Komisyę — 4 " 24

22 " 0
ale nie cały rok wzięty.

Inducta Jud. Civ.
(~~Akta Ławnicze~~ tom 33 pag. 2339)

Imiona ormiańskie.

O-Em

Minas, Arundon, Izaj, Kirkor, Awedyk, Arachiel.

Erazm Syxt

ożeniony (zapewne po raz drugi) z Elżbietą Subertówną, zostawił jedyną córkę za Alexandrem Fabricussem. Syxt posiadał 3 kamienice: w rynku (między W. Łykowską a Gelazynską, która była ku ormiańskiemu kościołowi), drugą mniejszą na ulicy Kalecznej naprzeciw Ketażny, 3cią na ulicy Piekarskiej.
Akta Ławnicze tom 33 pag. 964.

Gryzer Bereś
Bereni

Nastaniec.

Inducta Officii Civilis
(Z ~~Aktów Ławniczych~~ Tom 33 zr. 1634, 1635)

Jan Kawecki, główny oskarżyciel, złotnik.

Sąd ławniczy uchwala uwięzić Wojciecha Surzyka, kuśnierza i jego ~~żonę~~ córkę Krystynę Gryzgowiczową.

Dekret król. mówi o sporze z prawa, różnych jakichś kłótni między Katarzyną Gryzgowiczówną, żoną Kaweckiego, a Krystyną Surzykówną, żoną Jana Gryzgowicza, złotnika i zakazuje egzekucji dekretu i sądom królewskim sprawę zatrzymuje. Dan w obozie do zamku Biały 1633 r.

Ewa Grubaszka jako czarownica oddana na męki. Wójt dr. Erazm Syxt i dwaj ławnicy zdają sprawę z konfesaty jej. Na dobre słowo: na co o tego Nastańca pytała? zaprzecza wszystkiemu, mówiąc, że co mówiła przedtem, mówiła z bojaźni. Torturowana: „Nie bawiłam się tem nigdy, widzi Bóg! Niewinnam, dla Pana Boga niewinnam! Ratuj mnie Panno Karmelitańska! Zostawiam pytając o Nastańca. Po pewnych torturach po pierwszy do niczego się nie przyznała. Nad ranem zeznała na męki powtórnie płacząc, że Smoliszka czarownica, że ona wie o Nastańcu, że chadzała do rzemieślników niczyich, że Surzy, która u Smoliszki bywała. Na prośbę Surzykowej Smoliszka szła po Nastańca i dostała za to 20 zł., szła do Sambora. Pytana o jakieś węzełki, tłumaczy Grubaszka, że tam były przyprawki do kręcenia od febry, że chodziła je wsiewać dzieciom, aby miało wyjście do ludzi.

Indagują córkę Grubaszki, Reginę Gizową, żonę krawca, która dziś obciąża matkę. Powiada, że matka udawała się

z Smolińską a kiedy jeszcze wymawiała, kiedy jej wychodził do grona. „Nie wiem, gdzie się bawiła Pani Matka moja, ale kiedym jej nie powiedziała, gdzie się nie bawiła tam, tedy mnie biła. Jeździła do Zakładu i Szczawnicy po niewiasty.

Dają na torturę Smolińską Dorotę i Agnieszkę Matyszową. Dorota mówi, że tylko gwałtami i innymi rzeczy obwiniała chorych, a kiedy Grabarka chciała od niej Nardaniu, aby się pomścić na braci, radziła tylko dać na mąż itd. Matyszowa siostra Smolińskiej (gdzie się wiodła, bo śladu o niej nie ma) Grabarka ob nimium dolorem ex torturis nie mogła przyjść do konfrontacji z Smolińską, aby tej dopiero wyjaśnienia dr. Sykst, dr. fil. Wawrzyniec Śniadecki i Jan Ubaldyni Taurin. Przed nimi aprobuje konfesaty de verbo ad verbum. Ponownie pytana Smolińska zeznaje, że była u niej Szczygłowa i gadała, aby narobiła niewiasty takiej, coby miała Nardanie; ja odpowiedziała, że takiej niewiasty nie znam.

Złotnicy Jan Kawecki i Jan Dortman intercedują dalej jako krewni nieboszczyka Grzymały Jana. Mówią: przyczyny naglej śmierci szwagra naszego nigdzie nie myśleliśmy. teraz Bóg Wszechmocny vindex sanguinis wyjawił tajemnicę, bo Grabarka zeznała, że żona nieboszczyka starała się o Nardanie, czego nie czyniła bez rady Szczygłów, bo oni jeździli do Szczawnicy do czarownic kilkakrot. Akta prawa wójtowskiego Grzymałów potwierdzają to (prowadzony proces z konsystorzem). Wnoszą, aby stawili Szczygłów osobiście. (Cytują świadka Dambrowskiego). Sąd zgadza się i wysyła cepachów po Szczygłów.

Do akcji przyłączają się dalsi krewni Grzymały: złotnicy Samuel Ilowski i Jan Jaśmiński. Szczygieł i jego córka jest w więzieniu. Szczygłowa na wolnej jeszcze stopie. Stawieni przed sąd Oskarżeni zeznają: „Żałośnie i niesłychane, a nigdy nie widziane i w żadnem prawie nie pisane przypisują się rzeczy. Zgonu nieboszczyka od Nardania i diabelstwa zadawanego.“ Oskarżyciel o te jest i

rodzicom, Suryszów. Żona zadławionego Krystyna z złotnickim szwatkiem actus libidinosos często płodziła, na życie męża swego godziła czarami i przez rozmaitych nieprzyjaciół; raz Karpiem zaprawionym trucizną (mercurius praecipitatus) życia pozbawić go usiłowała. „Dam ci zabić — mawiała — i sama pójdę dobrowolnie pod pręgierz i dam gardło." Jednak zamiar razem nie chciała, czary robiła, (przy pomocy białogłów), po czarownica jeździła i do Lwowa jeździła, radzała. Mimo wspomnień i przestróg urzędu nie ustawała w tej niewierności: Gdy Krzysztof zarzucał rzecz na Krzyż męża, ona i rodzina jej grozili: „Lub dobrze rychło stanie, tedy ty sobie prędzej skaż trumny niźli się gotować." Sprawdziło to następnie, że Grzegorz w nocy z piątku na sobotę po Nawiedzeniu Panny Maryi w roku blizko przeszłym (1633) przy Nadaniu świętalnie w izbie górnej zdławiony został i oknem w tejże pierwszej na ulicę wyrzucony. Ciało wszyscy widzieli, żadnej rany na nim nie znaleźli i one dotychczas nie jest pochowane (Mówi to feria quarta postridie festum Assumptionis r. 1634) Żydzi gardła wincowiąc. Podawszy, że Sarayk Grabarski brat, nim jest na świecie dano, jurystów dla niej wyznaczył, munimenta z tym Krystem zbiera, wszystkich i ustalił; zeszłoć w tej obronie, gdzie sam się w piśmiennej ostawił. Żydzi, aby zaraz się na ... ; chcąc się do ... dobrowolnie przedtem przychodzi, bo chodzi o to, aby Lwów tego zadławienia oprawdził, Ktoś się na potem zaliczać mogło.

Sarayk produkuje glejt (salvum conductum) wydany mu od Radziec i protestuje przeciw swemu uwięzieniu.

Ferma wszystkim mieszczanom podskarbi generalny koronny i wszystkie; skoro glejty podskarbiów nieważne były krzywdzonym glejtów radzieckich, więc występuje teraz instancja Stanisław Wielogórski imieniem swojej żony a stosownie niebożczyka Grzegorza, Reginy i przez prokuratora swego, zamkowego jurysty, instancja Alberta Madalińskiego kwestionuje radzieckie glejty; wnosi wszystkie prawo dawania glejtów, które tylko królowi służy. Glejty tylko

XI
194

przekręconym się dziś, aby swobodnie do prawa stawić mógł; Szwy[illegible] którzy nie ulegli praktyce; bronić się swobodnie mogą. Rajcy sądzi[illegible] Tajemnicę nie mogą nic do wydawania; tylko tylko mowę tu wtór[illegible] zaniwie:

Krzysztof Mieleszyński, sługa X. Administratora w Koszystorze, zeznaje, że jakaś szlachcianka była u tego księdza przez, aby Grzegorzowi od urzędu odwiódł, a gdy tenże odmówił, bo jej za[illegible] rzekła: Niechże sobie trumnę gotuje.

Smoleńska jeszcze przed torturami usiłuje odebrać sobie życie przez powieszenie. Odcięli ją wprawdzie a [illegible] ją przywiedli do przytomności, a [illegible] palili. Zapytana, dlaczego to zrobiła, mówiła, że z rozpaczy, bo ją samą w więzieniu zostawili (w Dorotce), a ona tu raz zgrzeszyła, i teraz mówi, a o tej Ewie Janowej Sztolcowej której mówi, że powiedziała, że nie o niewieście, która nie o Nastazji. Po [illegible] zemdlała; [illegible] odwiedzał ją Ks. Albin, któremu mówiła: Mogę mówić, coś mam czynić. Za plotki mnie męczą, nikogo nie chcę brać na duszę. Dla Boga ratujcie mnie. Podwojski (widocznie [illegible] strój [illegible]) [illegible] jej, że wszystko tak czyniła, aby [illegible]. Na przedzie na to to robią, aby mówiła z czarami, ale czy opętana [illegible], gdyby nie mówiła.

Opisu Dąmbrowskiej używa później także Petrus Gregorius Tholosanus.

Koreuts i consortes żądają tortur na Smoleńską. Obrońca jej Marcin Kruszyna opiera się temu: genus quaestionum takie jest, że drudzy zbrodniarzy chcą zginąć, przeto są tak twardego przyrodzenia, że wszystkie wycierpią, a nie przyznają, drudzy zaś miększego przyrodzenia, niecierpliwego ciała, ladaco plotą, zeznają to, co nie jest, i drugich niewinnie oskarżają. Głupi są Augustyna etc.

Świadkowie (z Kulparkowa) zeznają na korzyść Smoleńskiej; nic złego o niej nie wiedzą.

Szwykt broniąc wyjątkowo [illegible]: Od 40 lat [illegible] się w tem mieście zachował.

Rzeczywiście Jasiński zeznaje, że Szwykt ostatnio na swej [illegible]

Konferował z zapytaniem Liberackim, a i zamiar takiż, jedynie, aby był obecny przy torturach Grabarki, ale widzę, że to plugawe rzeczy, nie byłem przy quaestiach, pisałem tylko tej Grabarce jedną kontrowersję.

Spór długi o ważności głosu radzieckiego. Sąd uznaje go z tamtym zeznaniem, aby Szarzyk pod sądem stawił się na każde wezwanie.

Wyższym, że Szarzyk i współoskarżeni nie mogli znaleźć obrońcy. Obejmuje wprawdzie obronę Grzegorz Jeżykiewicz, ale chory na oczy, i nie może osobiście oskarżonym w sądzie. Praktyk Marcin odmówił Smoliczki. W pierwszej instancji błaga Szarzyk o przydanie mu z urzędu praktyków. Sąd przydaje mu Jazienskiego i Liberackiego.

Od czasu do czasu zjawia się prawny praktyk Jeżykiewicz. Broni zaraz Smoliczki od tortur, zaklinając, aby sąd na ludzką krew fanatycznie uważać się nie dał.

Grabarka odwołuje swoje zeznania. Tylko wśród katuszy powiada Smoliczki, o której nic nie wie. Smoliczka zaklina się, że nawet nie zna i nie widziała nigdy Szarzykowej. Szarzyk nie opuszcza Smoliczki, broni jej sam, skoro odmówił jej praktyk Marcin, zaczem oświadczył autoramentu, że się czuje do czego.* Smoliczka po uwięzieniu mówiła wszystko, bo twierdzi tak, że plotła ze strachu. Czepiaj zeznaje, że mówiła: Plotłam ze strachu a jak mnie dadzą na męki, tedy będę bardziej plotła. Szarzyka nie zna. Przesłuchana do izby sądowej, poznała czepkę, aby jej pokazał Szarzyka i rzekła: Nie znam go. Jam do niej rzekł: Nie bój się, nie fiksuj, ona zaś rzekła, że nie znam (Stara czepka)

Przydanych sobie obrońców Liberackiego i Jazienskiego Szarzyk dziękuje zaraz. Wkrótce stawia się przed sądem z pisanemi obronami (dyktowanemi zapewne przez chorego na oczy Jeżykiewicza). W jednem takiem piśmie: Omnis accusatio ~~haec~~ haec versi, vel continere debet: Quis, quid, coram quo, quo jure petat et a quo. Niechaj nasze przepisy autorów dostrzegają: Kto to jest Nastanie? Arystoteles pyta się Platona: Co jest człowiek. Et responsum datur: Animal. Dalej idzie bipes, loquivalens et rationale. Stąd każdy rozumie, co jest człowiek. Quid est Nastanie? Przez kim się na nastania zawsze skarży et quia in re nie mogą

się skarży? A tandem coram quo? Jeżeli przed Bogiem, czyli przed ludźmi?
W suplice pisanej i wręczonej do akt idzie w obronie córki: „Tu rzecz toczy się
sprawa de non entibus, o latawcach, o dyabłach, którym jakowy byś
dał termin, w Saxonii tego nie znajdziesz, i filozofowie o tem dysputują.
Jak wypływa z pozwu, cała oskarżonie opiera się na zeznaniu
Konsystorza w sprawie czarownicy Grzegorzowej. Od tego zeznania Krystyna
Grzegorzowa, bo na jej niekorzyść wypadł, apelowała do Stolicy Apostolskiej, t. j. do nuncyusza.
Szczyt w suplice: Oskarżonie jest czczym bajką. Pytasz, o co się
skarżysz, a on odpowie: o świat! Nie znam go, jeśli ty nie znasz, ja tobie
nie powiem. A zatem zostaje się nihil. Quod skarży? Że nastano na
zdania. Coram quo skarży się? Przed sądem grodzkim! A dlaczego się
na nas skarży? Jeśli jest kto taki, gdyby mógł śmiertelnym zadać invisibiliter
oprócz Boga? Zmarzy uważać być zgubionym Bożej, twierdzące, aby zły duch,
który jest mocą Bożą związany in tantum mógł dokazywać, aby bez
zezwolenia Bożego kogo z tego świata śmierci miały zgładzić, co samemu
Bogu należy. Ale niechaj się przyczyny na ten czas nie wadzą Bożej nad
zgubieniem ludzkiem nie uważając, niech się mówi, przyczyny do takich bajek
zaklinających, jakoby Grzegorzowa przez ducha miała być zabity, pytam się, co
za forum ten nie duch nieczysty w tym sądzie trzymaliśmy, albo czemu
nie dano roku takowemu duchowi? Ponieważ duch zbroił, ducha trzeba
karać... Są to absurda contra fidem catholicam... francuzy zgromadza
oskarżycieli, gdyż im chce to postąpić, zgodnie wszystka natura, niebo i Bóg
sam broniąc. Żąda, aby przez córę oddano tutejszem.
Zabrano się znowu do tortur. Syxt, woźny i Ozimiński zgoda, twierdzi, iż
dogodzi naprzód bonis modis et persuasionibus. Smolińska libera et
non ligata zeznaje, że Szczepkina matka pytała jej, jeśliby „nie
zgoda" takiej niewiasty, któraby nadawała miała i obiecała za to 20 złotych
„Alem jej nie przyjęła i nie nie wzięła." Wzięła na męki, płacze mówiąc,
że wie, że przyjęła po nadanie z drugą niewiastą; Szczepka nazwała, formowała. Ta
niewiasta nadała nadanie. ~~...~~ Ta Jewa Pytlowiczowa wie, jak się ona zowie.
Jewa zaraz przyjęła, a gdy samej tej niewiasty przypięli, nazwała u Szczepka.
Jak się ta wieś nazywa, nie wie; Jewa wie. Konfrontowana z Jewą potwierdza
dla swoje zeznania.
Jewa Pytlowska zaprzecza wszystkiemu. Aktorowie żądają, aby ją dać
na męki. Nobilis Joannes Jezierski broni jej; sąd dekretuje męki. Żydzi;
ta trzyma Pytlowska zgubiła się, że nie nie wie, że nigdzie nie przyjęła. Gdyby

była wtóry, nie dałaby targać swego ciała. Bóg na mnie zesłał tę Smoliczkę, dusz złych i zaprzeniszczę. Wzięta na męki zeznaje, że jeździła ze Smoliczką pod Sambor, ale nie wie, jaka to wieś; leży zdaje mil od Lwowa, jest w tej wsi most, ale nie wielki, tam niewiasta miejska wody kaczemy, zowie się Anna Andrzejowa. Konfrontowane obie, Smoliczka i Pytlówka, jedna drugiej zarzuca, że ona to pierwsza ~~do tego~~ namówiła do tej jazdy.

Wobec mięszczańskiej zeznań autorowie żądają ponownych tortur. Sąd pyta raz jeszcze Jewy, czy Smoliczka jeździła, na co Jewa: Jak ona na mnie ~~tak~~ mówi, tak ja i na nią musiałam zmyśl mówić; nie chcę ja na swojej duszy brać niczego. Sąd nakazuje ponowne tortury. Pod niemi przyznaje Jewa wiara do swoich zeznań: jeździła białym koniem etc. Smoliczka mówiła, że jeździła koniem gniadym, przyprawionym, starym.

Surzyka conclusio duplicae: Jak świat ~~światem~~ stoi, nie czytamy o żadnem prawie, aby kiedyś coś podobnego przydać się miało; nietylko w prawie cesarskiem, ale i po wszystkiem świecie, w prawie przyrodzonem, duchownem, pospolitem, pisanem, żeby za takie bajdy nietylko kogo gardłem karano, ale i kary nań dozwolono. Złożył tedy [illegible] argumentami [illegible]. Jeśli autorowie są tej wiary, że zamienia przez nowe dyabelstwa może ludziom aż do śmierci szkodzić, niechajżeby cesarza tureckiego uwiodły tego wszystkiego zabić, albo przynajmniej Chana tatarskiego do Polski zaprowadzić. Ale to wiem dobrze, iż ludu powiadają, że w Szwecji pełno dyabłów miejskich, przeciw Gustaw musiał [illegible] kryształowe nadstawiać i szpady dobytej szermować, gdy wojny prowadził. Ktoby autorowie winy, dać by się mieli takiej plugawej swojej propozycji, w których tak wielka moc dyabłu przypisują, jakby i burmistrzów brzydnie i w ostatnich Tridach miejskich Zaramonty ani przyznawają.

Stawnie do doktora nowe tortury (cum propugnaculo, locum tortaris deputatum, post novella Laniorum f. 428) Na mękach zeznaje Smoliczka, że jeździła z Jewą. Od Surzyka [illegible] wyjęła, że przyszła zła niewiasta, zaprowadziła ją do Szwedzkiej i tam widziały Szwedzkiemu garść, by i zostawiły niewiastę. Pytlówka mówi: Trudno mnie kogo brać na duszę, musiałam powiedzieć zmyśl. Zeznanie obu babek ciągle zmienne. Jewa mówi, że Anna Andrzejowa, nie radzi na jednem miejscu mieszka; przedtem była w Starzyskach; bierze się czarami, widziano z jej domu dyabła wylazł, tłustego [illegible]. (Pytlówna żądała, aby ją wezwano do tej wsi a ona by babę pokazać i wsiąść ją rzucić, ale baby tam nie zastała.) Tortury doprowadziły do żadnej zmiany.

196 81

Konfrontacyi obie baby z przyrzeczonej zeznanie Krystyny Swierskiej. Smo-
liszka mówi: Ta pani prowadziła nas o nauczaniu. Obwinione Krystyny Nobilis
Mathias Zadzik protestuje przeciw tej konfrontacyi i wnioskom z niej.
Na stwierdzenie, że Jewa jest czarownicą, stawia świadka z Bąkowskiej
Stanisława Dryganczka, który mówi, że kiedy się goniec przyjechał, to mu
przyszła i dała się miejscowego na mleko, a wimię przybyło. Potem mu bydło
zdechło, a on sam chorował. Mąż Jewy przybył, aby o tem nie mówił podobno;
dany ci za to zipla stulpyra, że prawo na każdym przewodzie. dawny 3
trzymki z pod wolnie kościoła, topiono w chmieli, kiedy Najść. Salwowano pod
mowie baby i dawny ziemi z grobu umarłego, a jak to może być przy sobie,
każde prawo przewodzi. Miedziano u tości Pytlowej znaleźli się trupia
głowa; zakopana gnoj i dawno krzyżowy na stoby.

Surzyk imieniem dóbr nuncyusza i legata papieskiego, dan z Warszawy 29
lipca 1634, który wstrzymuje apelacyę od wyroku wójtowskiego zastrzega
w wstrzymywaniu Lfraz sądów jego i nakazuje się zaniechanie wszelkiej
dalszej procedury.

Kawecki jako instygator domaga się kary śmierci na czarownice ogniem.
Gdyby ich nie karano, toby i tym, co tacy nas nie ścierpią, a w ostatku
i p.p. sędziom szkodzić mogły." Jezierski imieniem obwinionej zaznacza,
iż zeznania ich wymuszone są mękami, ale i to nawet co w mękach zeznały, jest ni-
czem, bo zeznały tylko, że jeździły po baby, a tej baby nie ma; i prosi najpierw
przed sąd tę babę stawić.

Jewaszkiewicz w obronie Grzymiewowej: Ewa Grabarka przeświadczona, która 4
razy dobrowolnie pytana, niewinną być inculpatam zeznała; primo, secun-
do, tertio tracta, damnando i perjurando, niewinności obwinionej przyznała,
zgoła i chorowała jej zabić, czwarty mniema, aeternum atque aeternum tej zezna-
wała, aż dla największych mąk, za wyjęciem i niedosłyszanem świec palonym
ex nimio dolore, wskutek dalszych okrutnych mąk, plus zeznała. Na
torturach baby plotły, co im ślina i ból na język wsadził — ale nie znają baby,
do której jeździły, nie znają wsi, w której u niej były, nie znają furmana, który
ich wiózł, nie umieją podać maści koni, które ich je ciągnęły: jedne powiada biały,
druga że siwy i gniady. Pytlowa każe się zwać do tej wsi, ale baby nie po-
kazała. Tu Jewaszkiewicz produkuje list właściciela tej wsi i Alexandra
Przedwojewskiego (który ob.) mówi: Jakie było? Wrzucimy Grabarkę
i dawno na męki; Grabarka powiada Smoliszkę, Smoliszka powiada Pytlo-
wą, Pytlowa powiada jakąś zwartą, a tej zwartej nie ma, a przecież na
tej zwartej wszystko zależy, na niej tota vis et cardo, jej to stawić należy
a nie tamte, które tylko po nią jeździły. W prawie dawnem, które
pochodziło ze gównej mistycznej ortodoksyi, świadkowie nie pewno się zgodzili,

jedna, Łucya, to tylko powiada, że jej Krystyna prosiła o radę, jakby do miłości małżeńskiej z mężem przyjść mogła, i że Szczęsnowie starzy do Szkocyi jeździli, ale po co, nie wie. Dwaj inni świadkowie zeznali, że Krystyna coś zbliżonego mężowi robiła, ponieważ ją do Szkocyi jeździł z Szczęsnym. Dekret następuje wydany pod inhibicyą, kompulsem i pozwem, aby takiego prawa nie attentować ale a nie zawsze wszystko robić. Gdyby Krystyna była winna, łżeby nie cierpiała; język jej straszono, białogłowy przymano, na męki ją dawano, a ona mogła się uskarżyć, przecie nie uciekała – w tem jest dowód niewinności.

~~Szczęsny więzienie~~ Tenor literarum.

Mnie wielce Mościemu Panu i przyjacielowi JMci Panu Janowi ~~Dz~~ Wydżdze oddać należy. Mości Panie Wydżga, mój wielce Mości Panie i Przyjacielu. Nie broniłem ja w majętności mojej szukać takiej złościzny, bo jako sam za łaską Bożą przeciwić się, takich i poddanych mieć chcę, i żadnemu łotrowstwu i złości nie patronuję. Była sama jedna z tych obwinionych, ale że nic przeciwko nie znalazła, wsadzić tejże którą gre idzie, a to odsiadała z niejem, przez co okazała się cnota i niewinność poddanych moich. Przyznać to muszę, że ta obwiniona przysięgała ówdzie przy mnie i przy wielu ludzi zacnych, że jakom sama niewinna i nie winnie mnie turbuje, tak nikogo się nie chcę brać na duszę swoją, już czynię za mnę co chcemy, a tem jest niewinna, wyjmimy mi ciało, ale mi duszy nie wyjmiecie. Było przytem szlachty nie mało, bo się to działo w święto które, gdy zbierała jakoby. To tedy WMu pro confidentia napisawszy, proszę aby to moje pisanie po ratuszach i sądach kwartach nie latało, bo to mnie i stanowi memu non convenit, do takich spraw się interesować; lubo mam swoją dawną offensyą od pana Szczęsnego, że wiele non stetit partes, gdym go był w sprawie niemałej w Przemyślu ratował; nie chcę mu obesse, owszem życzę, jeśli niewinien, aby z tego wyszedł. Także i stronie drugiej nie chcę deesse, bo podobno nie należy jednej białogłowie zabarwić sprawa ta tak wielka, korzyści się będzie. W Podhajcach, die 20 septembris 1634 Wojciech Alexander Przedwojowski, podsędek ziemi przemyskiej.

Szczęsny nie staje na terminie. Staje za niego jego plenipotent Iwaszkiewicz. Aktorowie żądają osobistego stawienia. Sąd przychyla się do nich i poleca przywieść go przez proclamę ze szkody ratusza. Czyni to wożny trzy razy, raz po razie był przerwę – choć Iwaszkiewicz protestuje.

Cytacya królewska wydana sądowi na rzecz aktorów z powodu uznania urzędu radzieckiego.

~~Iwaszkiewicz~~ Król Władysław we Lwowie,

Iwaszkiewicz przedkłada cytacyę królewską sądowi na rzecz Szczęsnego.

Czytają tą zawięzą cały proces i wydane w niej dekrety proceduralne i czytają strony przed sądy zadworne. Dan we Lwowie w dzień św. Michała 1634

Dały produkuje ~~[illegible]~~ Suryzyt salvum conductum dla siebie, swojej żony i swojej córki. Król bierze w protekcyą swoją oskarżonych i wyjmuje ich a vi et potentia Magistratu i sądów tarnowskich. We Lwowie 2 paźdz. 1634.

Sąd posyłając jeszcze kruszcami pieniężnymi Krystynę w więzieniu, żąda fidejussorów, a nie chce przyjąć fidejussii od ojca, naraście każe jej złożyć juratoriam cautionem, tj. przysięgę, że na każde zawołanie stawi się w sądzie.

Aktorowie domagają się tortury względem na 3 świadków. Sąd jeszcze raz każe je wywieść z więzienia i zapytuje, czy złożone swoje konfesaty zatwierdzają lub odwołują? Grubarka potwierdza; Smoliczka powiada: Com wyznała, to prawda, chociem nie winna. Cytlowska odpowiada: Mówiłam, coś mam czynić. Wyroku w aktach tarnowskich niema, jest tylko zapisek, że wyrok znajduje się w aktach kryminalnych. (Na spalenie)

W r. 1635 Katarzyna Kawecka, żona głównego instygatora, staje przed sądem i zeznaje: Byłam u nieboszczki Smoliczki tego dnia, kiedy ją palono z białogłowami drugiemi, w więzieniu, które zowią Dorotką w ce-parni i chodziłam od niej do Grubarki do drugiego więzienia prosząc, aby ją odwiedziła, obiecując jej dzieciom dać 10 zł., ale ona nie chciała, powiadając: Wespół takiemy robiły, niech też wespół giniemy. Jam się wróciwszy, powiedziałam to Smoliczce, a potem mówiłam jej: Niebogo, coż cię do tego przywiodło, możeż mieć i dziatki? A ona rzekła: Innej przyczyny nie było, tylko żem z Jewą jeździła po tego czarta, którego przywiozłam jako kura w koszu czarnego i oddałam go Suryszowi w ręce a Ewa zwiadła była za Marją Magdaleną. — Kawecka zeznanie to z przysięga. Grzegorzowa jawnie protestuje przeciw temu zeznaniu i jego wzmiance.

Królewski dekret feria quarta ipsa vigilia Sanctorum Omnium 1635 tarnowskim wydany, stanowi, że Krystyna i jej rodzice mają się oprzysiądz quod non sunt authores mortis a następnie ma się im zwrócić cześć.

Suryszowi włodzy przysięgę wraz z dwoma compurgatoribus Jerzym Jakubowiczem i Mikołajem Stolarzem, których sąd akceptuje, mimo że Instygator zarzuca iż jeden zwiał głowy a drugi mente captus.

Krystyna klęcząc przed krucyfiksem przysięga: iż nie jest przyczyną śmierci małżonka mego ani przez jakiekolwiek sposoby nieprzystojne do tego okazyą dałam ani pokazała, tak mi dopomóż święta męka Chrystusowa. Compurgatores przysięgają, że ma co Krystyna S. przysięgła, prawdziwie przysięgła.

Następnie obydwaj starzy Szczygłowie wcześniej przyznają i że oni w sprawie ich o śmierć nieboszczyka Jana Grzegorzewskiego swego zadanej wcale kontentów procesu ani rady ani samej rzeczy nie są winni. Potem ~~Szczygła~~ sąd oświadcza niewinnymi i przywróconymi do czci wszystkich.

W końcu sąd przy licznych świadkach pyta Szczygła: jeśliby miał jeszcze co mówić przeciwko komu i jeśli tylko o te rzeczy czyni jako powiedział i przy kontentuje się tymi trzema obwinionymi. Na co Szczygieł odpowiada: Nie mam nic więcej co mówić i tym trzem tylko winę daję, t. j. Kawęckiemu, Stanisławskiemu i Jamie Dortmanistkiej. (Mr. Szczygieł upomina się o rzeczy zabrane mu podczas uwięzienia i o 3 część (tertiam sortem) spadku dla swej córki po Janie Grzeg. a prócz tego 3 zastrzega sobie przeciw krwi)

Następny ostatni w tej sprawie debet Stobiecki (zeznany) zdaje się na korzyść, aby Kawęcka deprekowała Krystynie. Kawęcka nie stawi się, bo chora.

Szczygieł przez w dłuższy czas potem wszystkiem skarży się przed sądem, że od czasu początku sprawy z Grzegorzewskim w Konsystorzu a potem w sądzie od Jakubka Sambora praktyka w ciężkiem wrzasku [illegible] trapienie spokoju mieć nie może, który go spotyka i nieraz tej kamienicy, kiedykolwiek zasiada, żeby mnie przy gospodzie i wszędzie zła i opacznie ~~nie uważał~~ przed mieszczanami i obywatelami nie uważał, czarownikiem, czartowskie dziwolstwo nazywając. Szydomyślnym i innemi [illegible] mnie mianując. ~~Jakoby~~ Że z doprowadzenia Pańskiego [illegible] pisze, non est insultandum. Pan Bóg nie każe radować się z cudzego nieszczęścia. Zabawnie tedy [illegible] się i skarży sądownie, że Sambor mało na tem mając, że kiedy Szczygłową popsuł i przyprowadził na ratusz, przyszedł jak opiekun stał, nie dlatego, aby jej bronił, ale żeby zeznania podsuwał, radząc, w te formalia verba: „Jeno tylko Szczygła, jego żonę i córkę Krystynę powołaj, nic ci nie będzie, jeszcze dobrze nagrodzę, tylko mów i przy tem stój, jakoć każę i radzę, i raczej gdzie nie będziesz tak mówiła, będą cię piec i palić jako Grubarkę. Z którego jego poduszczenia i namowy będzie się [illegible], ale mulier, etiam minus vera fateri musiała, co czyniła metu torturarum.

W niniejszym procesie będzie tak czynił i namawiał, informował,

ono zgoła wszystko złe na moje utrapienie chciał zwalić i teraz to czyni. Do tego kto go obrał, że on [illegible] Pytlarkowe z więzienia ratusznego wyjęła z wspólnymi Gryzgowiczą po ziemi około Lwowa zajęł, a drugie namawiają, aby Suszka, jego żonę i córkę przypuszczała, 100 zł. nagrody obiecuje. Przekłada relacyę dwóch woźnych grodu lwowskiego, że tak Pytlarka zeznała przed nimi. Mało na tem, że sam w domu, który za Gryzgowiczem przyjęty, i innych do tego przywiódł – teraz rozgłasza, że Krystyna się kurwi a w Janowie opowiadał, że Suszka piec i palić będą jako czarownika dobra mu skonfiskowawszy. To przyjedzie, który przeciw mnie w sprawie czynił, pacholi i medaliki [illegible] pokazywał na ratuszu i po rynku na głos mówił, że się tych pacholy i wszystkich Suszek czarownik bił. Wiem że mi przeczy, ale nie dlatego go skarżę – bo odmowne przeciąga a przeciw mnie nastąpił.

Sambor z namowicią i pogardą odpowiada, że Suszek wyprzeć go na uczciwie, którego sam mało ma. Jeszcze Suszek z zarzutów czarownictwa się nie oczyścił, chce on jego i innych przeniknąć nastraszyć. Owszem jeszcze w domu się nie skrył, jak się skryją, pokaże się, czy ten człowiek zapłaty nie weźmie. Mści się za to, że jako krewny Gryzgowicza cały czas był adhaerens. Żąda odwołania sprawy aż do ostatecznego końca procesu wyższego sądu i sądów zadwornych. Sąd wydaje wyrok po jego myśli.

We czwartek po wielkiej nocy r. 1636 (feria quarta ante Dominicam Conductus Paschae proximae Paschae) Marcin Gryzgowicz, Paweł Podgórski zwany Lorencik i Seweryn Bartkowski, sługa szlachcica Wielogórskiego zamordowali Suszka przed drzwiami klasztoru Franciszkańskiego w biały dzień. Schwytano na gorącym uczynku Gryzgowicza i Podgórskiego; Bartkowski i Jan Dortmanik, który był współwinny, uciekli. Obaj pojmani przyznają się do czynu.

Gryzgowicz powiada, „że to uczynił z namowy p. Wielogórskiego; powiedział mi, że, powiadał, krew twoja był Jan Gryzgowicz, stryj twój; musisz się krwi stryja twego, zabij Suszka. Jan Dortmanik oddał mi szablę i do końca mnie ją przyniósł i tą szablą zaciąłem Suszka. Nieboszczyk Suszek mnie się przeprosił.

Następnie dodaje: Nikt nam nie winien, tylko p. Wielogórski, on nas bierze na swoją duszę.

Paweł Lorencik zeznaje: Ten Marcin i Jan Dortmanik namówili mnie, abym dopomógł zabić Suszka. Żołtowski też, sługa p. Wielogórskiego,

26

obiecował mi dobrą nagrodę od pana Wielmożnego za tę robotę, alem nic nie wziął. Potém mi ukazał ten Jan Dortmanik, abym go zabił. Zastąpiliśmy mu przy kościele franciszkańskim. Bętkowski go z przodu obuchem uderzył (potem ja drugi raz czekanem) a Marcin tegoż zabił Dortmanowy cięż. (zaraz nazajutrz po zbrodni.)

Sąd skazał winnych na śmierć. Przed ogłoszeniem wyroku Marcin Grzegorzyk uczynił do akt swój testament. (Marcin był synem Marcina złotnika): Wyznaje iż w młodych latach w kwiecie żywota, gdy ten czas ~~otarł~~ przekonan o to, że krew stryja mego przez namowę dyabelstwa była wylana. Prosi o pogrzebanie swego ciała w kaplicy Bożej Męki kościoła OO. Bernardynów, zapisuje na to 10 grzywien srebra swego u dziadu w kamienicy Grzegorzewskiej. Resztę majętności zapisuje bratu Mikołajowi, gdyby się ożenił, a jeśli pomrze, tenże bractwu u OO. Bernardynów.

Wyrok opiewa na ścięcie (ultore gladio po szyi swych ukarać nakazał. Z powodu że czyn popełniono przed świętym miejscem, na którym i na obyczaju świętym przy kościele w przytułku przy wydaniu salvi conducto miał być wydany wyrok na ćwiartowanie (poćwiartowany by być in partes wyżmu dywidowany), ale wzgląd na młodość i na fakt, że byli do tego przez innych subornowani, wpłynął na takie złagodzenie wyroku.

Wyrok natychmiast po ogłoszeniu został wykonany (Et incontinenti traditi et demandati sunt executioni)

Na Jana Dortmanika zadekretowano proscriptionem vulgo Acht, privans eum et destituens amicitia, conservatione tam consanguineorum quam extraneorum omnium et tradens in manus inimicorum ipsius.

(Papiery wymienione w poprzedniej krótkiej notatce)

Armenicalia.

X. Awedyk Torosowicz brat arcybiskupa Mikołaja Tor. zanosi przed sąd tamtejszy żałobę o tumult, zranienie i znieważenie św. miejsca t. j. cmentarza i prosi o wytoczenie sprawy przy publicznego instygatora przeciw winowajcom. Instygator Albert Stużeński oskarża tedy Krzysztofa Tomaszowicza i Jerzyka Bernatowicza, seniores Armenorum, a dalej Zachariasza Awedykowicza alias Kulicha, Andrzeja Derzakarjewicza, Andrzeja Lazarowicza, Krzysztofa Bernatowicza, Jana Kaszanczyka, Mikołaja Mojżeszowicza, Grzegorza Tomanowicza, Szymona Awedykowicza, alias Kulcha, Gabryela Kapruszowicza, Łukasza i Grzegorza Chodziejowiczów, Krzysztofa Gregorowicza uti principales i poblazmowie ich którzy za nimi ratuje.

Przesłuchano świadków. Jakiegoś księdza ormiańskiego pobito i poraniono. Lazarowicz kilofem studenta o ziem obalił i tęższego bił. Krzyżownicy wołając o ratunek uchodzili do dzwonicy ormiańskiej; tłum ormian wpychał na nich aż do samej wieży. Arcybiskup wyszedł oknem i wołał: Dla Pana Boga, krwi chrześcijańskiej nie dajcie rozlewać! Jan Mazyk (inny świadek Mathias Wacławowicz) i dobrze znał studentów, a potem studenci zaraz przypadli a Ormianie ustąpili przy ulicy, a z tem studenci przyszli za nimi, ale Ormianie rozbili się i po obowiązk ustawili się z strzelbami, tak że studenci ustąpić musieli. Złotniczek Szymon Sienicki widział który JMci X. Arcybiskupa Ormianin jeden w garcowym dołomanie, włoszowym nasadzeniu, młody, widząc kilka razy u wrót pod Kamienicą Miechowiczki:

(1402 – 1407) Jakób Sambor fercendarius miejski zeznaje: W poniedziałek w dzień św. Marcina (1636 r.) po kazaniu w farze wracał do domu i widział pod Kamienicą X. arcybiskupa w szubeczce zielonej, w czapeczce nowej, który jadący niemczyzny przy ulicy; dał mu jeden Ormianin w pysk, aż mu czapeczka spadła z głowy; przez wołać bracia ratunku i przypadli Katolicy, obronili go, ale się przeciwnicy długo po gościnie dostało; a był tyż między nimi pan Andrzej Ormianin, co na czapeczce rzecz, ten był wszystkiego autorem i przyczyną i jako powiadają wołał za JMXiędzem Arcybiskupem: Zabić

./.

było tego szalbierza, machlerza, aby już pobił był, bo my go nie-
mamy za biskupa, ale za złodzieja. Mamy swego patryarchę. Po-
wiadają, że gdyby go byli katolicy nie obronili, tedyby go byli zabili.
Jeden Ormiańczyk z synami strzelił pulwerem, chcąc się, iż nim
arcybiskupa zabić — Ormianki na onego krzyczeli i poszli go pchać do
ziemi.

Arcybiskup przy przedtem zaniósł protestacyę do grodu, której oblatę
prezentuje teraz w sądzie Sawickim (f. 1474). Powiada w niej, że
Ormianie nie kontentują się dawnemi swemi excessami, sedycyami, tu-
multami, naszym wszystkich zamieszaniem Pasterza swego ustawicznemi
sprzeciwianiami, nie dosyć mając na tem, że zmienionymi starszymi
ormiańskimi nietylko skarby i sumy kościelne także pia legata
marnotrawnie potracili, nawet swego składki ustawicznem wyciąga-
niem w niwec obrócili, ale też X. Arcybiskupa od wielkich szkód tem
razie przywiedli, kościoły obrazili, proventum sobie przywłaszczyli, ple-
bem zbuntowali, aby kościół od posłuszeństwa odwiedli i apostatami po-
robili, wiarę jakąś nową ułożyli, starodawną religię a Sancto Gregorio
Illuminatore od lat 1332 przyjętą, z jednością z kościołem rzym-
skim po dziś dzień skutecznie przed pierwszem jako i nawet przez X.
Arcybiskupa zaprowadzonego wytrawiłe.. Jak tylko X. Arcybiskup z Rzy-
mu powrócił, sedycyę przeciw niemu wzniecili, omnem lapidem movens,
aby go ze świata zgładzić, zabić i zamordować, a wczoraj (w dzień
św. Marcina) zasadzkę nań uczynili, przybrawszy sobie jednego wy-
klętego apostata Zacharyasza Dertesprowicza, gwardyą się ich wielka
armata mamie na kapłanów zemstą, których zbili i poranili, a
co większa i zabić mieszali, gdy arcybiskup chciał pewnymi księżmi
obronić, na niego się awantury rzucili, kilka razy mu zadali, tak
dalece, że gdyby ludzie z katolickich kościołów na ratunek byli nie
przybiegli, byliby Arcybiskupa zamordowali.

Dwaj mnisi Antoni Seferowicz i Zosimus Musatowicz
prezentują rewersy w sądzie.

Okazywani mianują plenipotentem swoim Bartłomieja Zimno-
wicza, który jednak składa plenipotencyę, a obronę Ormian obejmuje
prokurator Kazimierz Zalewski.

Ormianie zadają exceptionem fori, żądając aby całą sprawę oddano przed sądy ormiańskie. Instygator zbija ich argumenta, odwołując się do przywilejów nadanych miastu przez X. Władysława Opolczyka, króla Władysława (Jagiełły 1438), ~~Zygmunta I~~ nadające miastu jurysdykcję kryminalną nad Rusinami, Ormianami i Saracenami, na takież przywileje Zygm. I i Zygm. Aug. Sami oskarżeni gada-dają w sądzie ormiańskim, jakiż tam sędzią mają?

Mimo affektacji gorliwej do Kościoła przez całą sprawę, pełnej biblijnych frazesów, cytatów klasycznych, przysłów łacińskich, i gróźb piekie-łem i piekłem, sąd ławniczy orzeka swoją kompetencję.

(~~Acta Ławnicze~~ Inducta Jud. Civ. tom 33 pagina podana w poprzedniej notatce. Porównaj Acta Consularia z r. 1630 od paginy 2220 aż do końca.)

Antisemitica.

Proces kryminalny przeciw Kazimierzowi i Zofji Kramarom, Wojciechowi i Katarzynie Piwowarom, tudzież Janowi Koldrowskiemu wytoczony przez żydów lwowskich, że będąc pachołkami stróżami okopiska, od kilku lat trupy żydowskie odgrzebywali, szaty z nich zdzierali, na płaty dzielili i płaty takie między żydy przedawali. Rzecznik z obrony oskarżonych występuje z namiętną filipiką przeciw żydom, a w swojej replice wytacza obszerny wywód o srożeniu krzywd, o mordach rytualnych etc., cytując dzieło Kmity, Myczińskiego i Mojeckiego. (Pagina 750). Sąd skazuje wszystkich na ubiczowanie pod statuą (ad fustigationem virgis ad statuam) t. j. czyli pod pręgierzem, każdego po 25 plag i na wypędzenie z miasta na zawsze.

(~~Acta Ławn.~~ Inducta Judicii Civilis. tom 33 z r. 1635)

Armenicalia.

Proces o gwałtowne odebranie katedry ormiańskiej Torosowiczowi przez magistrat wlecze się od r. 1635; w tym zaś roku dekret królewski (datt. Warszawa 1635 r.) nakazuje: quatenus ex magistratu quatuor consules illius temporis super assertiones suas in praemissis juramenta ad officia sua praestita de forma et solito juris in eam Rotam quod in executione circa traditionem ejusdem templi armenici metas officii sui non excesserint sed juste et debite in eadem executione sese gesserint. (pag. 889)

W sam dzień Zielonych świątek r. 1635 Ormianie Piotr Hrehorowicz, Krzysztof Tomanowicz, Awedyk Bernatowicz, Paweł Stefanowicz i Krzysztof Piotrowicz, seniorowie swej z innymi protestują się na dekret i oświadczają, że zaraz chcą te juramenta attentare. Wszakże tego urząd radziecki zaraz po kazaniu zgromadził się na ratusz, a dr. Jakób Szole i tak do Sądu Ławniczego i zbornych Ormian przemówił: „Dekretowi JKr. Mości Pana Naszego Miłościwego jako wierni poddani obtemperantes jako wierni poddani stawiliśmy się ad locum residentiae nostrae, abyśmy fidem, integritatem et confidentiam nostram per reassumptiones juramentorum super officia praestitorum Bogu i JKrM. Panu Naszemu Miłościwemu oświadczyli i stwierdzili. Wprawdzie dziś jest święto trzeciej Osoby Boskiej konsekrowane, ale tem większą mamy stąd pociechę, że jako tę Osobę sam Duch Św. dyryguje, tak też w dzień ten actum hunc pietatis zgoła dekretu JKM. świętobliwego odprawić z ochotą chcemy.

Przytomni świadkowie: Jakób Szole doktor praw, dr. Paweł Dominik Hepner, dr. med. Marcin Korzeniowski, i Maciej Hajder. (Inducta Judicii civilis tom 33. pag 883 — 892.)

Cudzołóstwo.

Regina Zagrojska, żona Jana, schwytana na cudzołóstwie z Antonim Lewickim, bratem swym ciotecznym, żonatym, przez straż przedmiejską, wydaną przez zdradzonego męża. Chciano obojga wiązać; Lewicki bronił się temu, mówiąc: Pójdź dobrowolnie, gdyż ja składam przy niej gardło. Regina także rzekła: Jeśli on zginie, tedy i mnie niechaj śmierć z nim. Kiedy go przemocą straż wiązać chciała, chwycił za pistolet, a gdy mu go wydarto, za szablę, i wśród zgiełku jeden z pachołków strzelił doń z jego własnego pistoletu i zabił go. Zagrojską oskarżono o cudzołóstwo i incest. Praktyk Grzegorz Jezykiewicz broni jej i zaprzecza aktu cudzołóstwa, bo nie ma dowodu. „Nie dowód to, że z nim leżała, quod non conceditur, ale prawo uczy, jeśli nitką comprehensi nie będą, in dubio manet. Obrońca podnosi, że Reginę do małżeństwa z nieukochanym człowiekiem przymuszono, coby nie było nastąpiło, gdyby ojciec żył jej jeszcze. Debet zważyć urząd, że obwinionej zwalniano wagę z nagim, jednego z jednym (odwołuje się do dekretu królewskiego w tej sprawie) przekazując obrażonemu mężowi przyznając całemu kanikyę, ny samosądem „do pokonania obwinionej: jakoby przyznaje, że żona jego z bratem cudzołóstwo popełniła” – a stąd sąd wyda wyrok stosowny do zbrodni, tj. na karę śmierci. (f. 1531) Zagrojska staje przed sądem i oświadcza gotowość złożenia takiej przysięgi. Oskarżona przed tą przysięgą pisze sobie testament, zapisując swoją część majątku swemu bratu Grochowskiemu, prosząc aby ją razem z Lewickim pogrzebano. Gdy jednak nie jest jeszcze przygotowana na audiendam convictionem et poenam subeundam prosi o przedłużenie terminu. Sąd uznając, że nie jest przygotowana ad mortem subeundam i prosząc się nie spowiadała, odracza ten akt ostatni prawem do najbliższej sesji. Tymczasem ratuje Zagrojską brat jej Grochowicz, okupując męża, a to odpuszczając mu dług, który mu był winien a który jej sądownie był przyznany. Mąż odstąpił tedy od tej, aby żonę kwestionowi i poenas extendować. (pag. 2082) (Inducta Jud. Cur. tom 33 r. 1636

Labirynt prawny.

Niesłychana była zwłoka w procesach przed sądem ziemskim; niezliczone kruczki palestranckie. Nie tylko same formalne rzeczy załatwiano, mijały miesiące. Dowcip polegał na tem, aby wynaleźć najwymyślniejsze formalne kruczki, a nie przystępować do samej rzeczy, odkładać się strony sprawy. Tedy zaczynano od tego, że cytacyi nie było należycie legalnej i źle pozwy dano, albo ich nie w porę dano itd. (ob illegalem citationem), jak już to wyżej, zarzucano niekompetencyę trybunału (t.j. wnoszono exceptionem fori), potem szły protestacye, reprotestacye, affektacye, excepcye, propozycye, deklaracye, allokucye, impugnacye, reimpugnacye, attentacye, prekursdycye i tak bez końca — a wszystko przeplatane apelacyami przeciw episodycznym decyzyom sądu, za czem szły cytacye królewskie, glejty czyli salvus conductus itp.

Proces o Pannę.

Między mieszczaninem krakowskim Stanisławem Bryknerem (Aris Juris Supremi Scabini) a Dr. Pawłem Dominikiem Hepnerem, patrycyuszem lwowskim.

Pierwszy epizod procesu, nie zawarty w aktach, toczył się niewątpliwie co do sporu o kompetencyę sądu (Kraków czy Lwów), dekret królewski z r. 1637 przyznaje sądowi lwowskiemu kompetencyę i nakazuje Bryknerowi directam responsionem.

Brykner twierdzi, że umowy żadnej dokładnej strony dania córki w stan małżeński młodemu Hepnerowi nie było, bo było niewiadomo, które być przynajmniej przy świadkach z obu stron, gdyż takowe akty (juxta vulgare proverbium rydel a motyka rozwiąże, zdarzyć w domach prywatnych nie odprawują się clandestinis artibus. Sam Hepner w propozycyi swojej przyznaje, że gdy się u p. Br. o córkę synowi starał, p. Br. nie owszem daleki od tego nie był, co jeśli tak jest, że daleki nie był, ergo nullus contractus, nullum promissum, bo niedalekim od czego być a tego de facto nie uczynić, jedno to jest. Pisałci wprawdzie p. H. do małżonki Br., ale ta do tego nic nie ma, bo matką panny nie jest, która z pierwszego ~~małżeństwa~~ pochodzi. Br. chciał przedłużyć i żyć, lżonej aktorowi oświadczyć; ale o tem pewno, gdyby był Pan Bóg córki jego serce do tego skłonił. Aktor nie potrzebował kwapić się z przysłaniem syna do Krakowa, bo Br. właśnie do Wrocławia wyjeżdżał i o tem znać mu dawał. „Pospolicie to bywa, że każdy, kto chce co kupić, tedy wprzód jedzie oczyma swemi ~~obaczyć~~ widzieć i panu młodemu trzeba było wprzód pannę obaczyć, aniżeli się miał na wesele wyprawić, bo to rzadko u żydów żenią się, nie widząc młodzieniec dziewki ani dziewka młodzieńca. A na obaczenie panny mógł pan młody zjechać do Krakowa nie tak wiele, kiedy gwałtu, nie w karecie przyjętej ani cudzymi końmi, ale mógł to najskromniej odprawić pan, kiedy by też i na kolasce rządnej, napisawszy na niej: Parvula sed mea... Stawia się drugi czynnik, dwa, trzy i kilka o przyjaciela a przecież go nie dotrzymuje, czyni zamysły

34

niemało usque ad extenuationem fortunarum; kupcami przyjaciół grodzi, daleko drogi podejmuje, bankiety i muzyki rozmaite stroje, kosztowne upominki dawające a przecie wszystkie zawsze w niwecz, i gorzej nie będzie z tego nic, a zwłaszcza kiedy komu czego Bóg nie obiecał... Wie dobrze pozwany, że się syn aktoris o taki stan w Krakowie i gdzie indziej starał i przecie go to nie doszło, dlatego że woli Bożej nie było... Pan młody przyjechawszy nie tylko żeby po co do Krakowa i bywszy w pozwanego domu kilka razy, żadnego zalotów znaku nie pokazował ani się nie ozywał. Pisania żadnego od pana ojca nie oddawał, z pozwanym ani z wieku jego nie mówił, przyjaciół z swojej strony nie przysłał, upominków żadnych nigdy nie oddawał, kosztu żadnego nie prowadził i nie takiego, co się sponsalia uprzedzać zwykło, nie czynił i owszem go pozwany w domu swym za wszystkich gratkiej nym kosztem przy pro honore podejmował." Jeśli prawił syn aktora jakie koszta, sam sobie winien... Aktor tego negować nie może, że się syn jego już przedtem był w nadziei małżeństwa z panną Dorotą Paszkiewiczówną rajczanką lwowską zostawał, (z pewnością) oprawiając pogrzeb jej w kościele Karmelitów Bosych komunikował, tylko benedykcyi kapłańskiej brakowało. Trudno mieć za jedną razą dwie żonie wziąć – to też panny Paszk. potem na koszcie zostawił. Sam syn nie potrafił ani w Krakowie ani we Lwowie i owszem rad by był p. młody wszystkiemu wszystko poniechać, rad by był tego do wiadomości ludzkiej nie podać i śmiechu z siebie nie stroić, ale to pan ojciec chciałby zub specie quorundam damnorum od pozwanego pociągnąć, choć ani siebie ani syna swojego w domu jego nie ożenił.

Hepner replikuje: Pozwany nie dość mając na pierwszych zawodach, ocyzkaniu, niedostatku, obłądzie swojej, że aktora do ochoty i z tąd niemałych kosztów swoich przywiódł, ale teraz jeszcze natrząsa się, urąga i insultuje. Albowiem ad devitandam repensionem na żyjących przymówkach, uszczypkach, sarkazmach i satyrach zostaje i śmiechem ze drugiego ożenkiem ... W r. 1635, gdy był Br. we Lwowie, aktor prosił go przez ludzie, p. Fryderyka, p. Adama Faurbacha, jeśliby to wola jego mogła być, żeby córkę synowi jego dał, a na to p. Br. odpowiedział: Wola moja pan i wiem, ale

przyjechawszy do domu zapytam się o woli córki mojej – która odpowie kontentowała się aktem. Przecież w tem odjechał Br. do Krakowa i znowu do Lwowa w pięć niedziel się stawił. Przyjechawszy sam w dom doktora, prosił i pisał znów, gdyby do aktu proszony, coby tam z córki swojej wyrozumiał, jawnie odpowiedział: Dziatki moje idą zawsze za wolą rodziców; jako wola moja jest, córkę synowi WMP. w stan małżeński dać, tak i córka moja nie jest od tego. Podziękował mu aktor przydając i prosząc: Dla Boga, abyś mnie WM. nie zawiódł, bo wolę umrzeć, niżeli abyś mnie WM. miał w tem omylić. Owszem i powtóre przy miłosierdziu Bożym, aby mi WM. odpowiedział, jeśli już wolę swoją do tego i z córką swoją uczynił, aby syn mój z drugimi tam daremnie nie jeździł. Zawsze powiedział, że kupieckim słowem dotrzymam, com obiecał, i z pierwszej córki stanowiące małżeństwo pismem nie dawał ani na kontraktu zawierał, i z tą nie będę, ale słowa dotrzymam, a dla lepszej wiary słowo i rękę WM daję. Jakoż aktorowi, p. Fryderykowi, pani Fryderykowej i synowi aktora dał. Tak ubezpieczony wyjeżdżając i reputacyi swojej i extymacyi Domu Pana Bytnerowego ~~syna~~ do Krakowa syna posłał. W czem bardzo grubo i głupio uczynił p. Br., że nie na szybko wyjechał jechał, powiódł tak wiele ludzi zacnych wojskami kawalerii i rycerstwa sine detrimento famae jeździł; bo gdy kto słowy i ręki najmniej za pieniądze swoje, natenczas i słowy i ręki jego są nie cudze. Nadto że nie z cerdonyi zebranymi na Zarzeczu ~~[illegible]~~ ale wraz z sędzią doktor syn swojej i doktora lwowskiego do panny Krakowskiej jechał; musiał na karocy nie na furmańskim wozie z przyjaciółmi nie z garbarzami jechać.

Hopner przedkłada list Brytnera: „Mnie wiele Mości Panie Doktorze. Czytałem list do małżonki mojej od WMego Pana posłany w którym raczysz pisać, iż słowem obiecałem, ręką utwierdziłem, iżby zgoda za wolą Bożą JegoMościPana syna WM. z córką moją w stanie małżeńskim postanowienie. Wyznaję, jako który byłem i jestem życzliwym tego animuszu ukłonnego zacnego Domu WMMściwego Pana do ubogiego naszego; moja w tem szczerości i przychylność oświadczając w ten sposób, jeżeli jako ojca i matkę Pan Bóg stworzył, tak też córki mojej serce od tego odwraca. Bo jako panna bez konsensu rodziców w stanie nie ma nie postąpić, tak rodzice bez panny ... chcieli, nie mogą. Ja w drogę do Wrocławia wyjeżdżam etc. ~~[illegible]~~ Jeśliby JMPana syn

przyjechać umyślił, jako wyżej namieniłem w liście, nimniemam, że i ja nateraz zjadę, lubobym tegoż dniem, którym opóźnił porzó-ciny się z Wrocławia, przeto mnie przypada wyjazd na jarmark Łowicki. Zaczem bym tego, gdyby JMPani wiotra WM-ć zdrowa była i daleko w Lwowie podczas podjeżdżać, nie myśliłbym się z tobą w tak małym czasie, jakobym chciał, porozumieć się i z przyjaciółmi synowi. Raz tedy WM-ć wzmiankę o mnie, że twoim w zupełnej powolności mojej przeciw JMPanu synowi. A jeśli i córce mojej też do serca Pan Bóg poda, będzie to zukontentowaniem mojim i szczęśliwy skutek sprawa ta wielka i poważna wziąć ma etc. W Krakowie 20 grudnia 1635 Przyjaciel i życzliwy służyć gotowy. Stan. Brykner.

Hepner opiera się na tym liście, który Br. zdaniem jego wysłał; stąd tłumaczy, zarzucając, że Br. nie umiał do aktora per aenigmata pisać in parabolis pisać, ale miał expresse pisać: Niech syn WM-ć pani doktorze nie jedzie, kosztów i trudów nie czyni, bo córka moja nie chce go. Łatwiej było tych kilka słów napisać, niżeli obszernych nieszczerości pół arkusza.. Na ostatek, gdy syn do Krakowa przyjechał, miał go p. Br. nie zawodzić, ale oprzeć się tem, że córka nie chce, ale on proeruppervito że panna chce, posłał kondycye strony pana doktora Ochockiego zięcia swego pisane przez p. Foltyna, które takie są:

1) Jeśli jakie słowo albo zawarcie przeszły z innym domem jako wszystko, aby tamte strony uspokoili. 2) We Lwowie ostawać, na jakiej kondycyi bierze JMpan doktor pannę, i co JMPan ojciec przydaje JMPanu synowi, aby się strona kontentowała. 3) Jako tedy przed zapisaniem kontraktu tego małżeńskiego nie pytają się o posag, tak po zawarciu onego aby się nie pytano. 4) Panna Gładysza, od której tu nie mamy żadnej wzmianki, aby JchMć wodzili się przyznać, że da konsens i przeciw temu nie będzie małżeństwa. 5) Deklarować się ma JMPan doktor, jeśli w Krakowie czy we Lwowie ożeniwszy się zechce mieszkać.

Do tego — twierdzi dalej Hepner — gdy syn wjedzie do niego stał, on właśnie jakoby Siwki grał, to się kręcił, to się zapierał, to szukać kazał to witał, o czem się list JM. p. Wężyńskiego przekonuje. (Wężyński nazywa Hepn. szwagrem swoim)

List ten cały składający się z tytułów i komplementów mówi w głównym

ustępie: „Raczyłeś WM. do mnie pisać, unicum filium baculum senectutis meae posłać i kommendować, abym ad actum JMści synowi ukochanego a mnie najmilszego pana Fryderykowego, adjuncta persona aliqua qualitativa na termin do JMści Bryknera stawił się i consilio być i kondukował. Tom wszystko uczynił zaczynając nomine JMPana wielkiego przyjaciela WMPana JMPana Andrzeja Betza, natenczas burmistrza krakowskiego. Uczyniliśmy instancyą i prośbę naszą, aby nam dał audyencyą i stronie swemu chciał dosyć uczynić. P. ~~Bryknera~~ Doktor rzekł do nas, że teraz będzie jadł obiad ale w pół godziny dam znać. Nie pół godziny ale więcej niż godzinę czekaliśmy. Przyszedł potem p. Ochocki, odwiódłszy się z p. Betza, mnie omieszko, powiedział, że pan Br. słowa jako żywo nie dawał. Myśmy z tego nie byli kontenci, bo nie z p. Ochockim ale z p. Bryknerem sprawa była nasza. Potem i po raz drugi także z JMp. Betzem dnia trzeciego posłaliśmy przez osobną przyjacielską. Pan Br. rozkazał do nas prosząc o półgodziny, chcąc nam dać respons albo sam przyjść, z tego nic i owszem absentował się i dzień cały u p. Ochockiego suptafugiebat... Życzę ja i JMci moi dobrzy przyjaciele widząc takowe szalbierstwo jesteśmy żałośni (etc.) Podp. Mathias Waszyński i żałośny i pod herbem, piszę pieczęć mój przyjaciel.

Nadmienić — powiedział Hepner — chciał się Brykner już godzić z nim i na te względy postępował już niemało przez p. Haydera. Hepner żąda dyskwowania, które zlikwiduje, a Bryknerowi przekazuje przysięgę na jego twierdzenia. Dodaje Hepner na dowód, że układ przyszedł do skutku, fakt, że Brykner jeździł już do Przemyśla, aby na wesele zaprosić X. Kanonika Alembeka.

Następnie przesłuchuje wystawionych przez aktora świadków: ~~Alberta~~ Mikołaja Zychmiego, Maryana Grzegorzera, dr. med., dalej kominiarzów Adama Fauerbacha, Fryderyka Grossa, Alberta Gładysza, Woltyna Pileckiego złotnika

Fauerbach: Zeznawam, to właśnie było. Naprzód gdy p. Br. przyjechał z Jarosławia, już to rok mija, prosił mnie p. Dominik doktor, abym z p. Fryderykiem Grossem szedł do p. Bryknera, żądając córki jego synowi swemu w stan małżeński, gdzie wymieniawszy p. Bryk. to żądanie nasze, dał odpowiedź takową: Iż ja do tak zacnego domu w tem mieście i znajomego ~~mego~~ córki mojej synowi JMp. doktora Dominika nie odmawiam, jednak naprzód, iż takowe rzeczy są poważne, trzeba abym ja pierwej wyrozumiał wolę córki mojej; do tego, gdyby tego będzie potrzeba, aby i sam przyjechał, aż sprawdzi iż już p. doktor bywając w Krakowie widywał się z córką moją i zna go, jednak przecie inaczej być nie może, musiał by to być, aby on tam sam był.

Fryderyk Gross, chirurg: Byłem u p. doktora Dominika na obiedzie,

z małżonką moją. Był także i p. Stan. Br., przy którym obiedzie mówił przy stole p. doktor p. Bryknerowi: Panie Brykner, żeby już to rzeczy pewne były z strony ożenienia syna mego z córką WMci, dobrze by napisać jakiś kontrakt między nami i żeby syn mój daremnie nie jeździł do Krakowa, bo wolałbym umrzeć niżeliby się darmo tłukł syn mój i nic nie otrzymać. Na który mowę p. Brykner tak odpowiedział: Boże tego nie daj; kupiecki człowiek jestem, com raz obiecał tego WMci i synowi WMci dotrzymam. Na co rzecze p. doktor: Dajże mi na to rękę. I dał p. Br. panu doktorowi rękę i synowi jego i mnie i małżonce mojej. Mówił przy tymże stole p. Br. p. doktorowi: iż ja prawie córce mojej posagu nie dam. Odpowiedział p. doktor: I z posagiem prosić jej będziem. Córki proszę, nie o posag. Nie opuści Pan Bóg syna mego. Bywał potem często p. Bryk. u pana doktora, jadali, pijali zgodnie jako sta-łe domowi.

Inni świadkowie podają, że Brykner tentował zgody, ale pojednanie nie przyszło do skutku, bo Br. nie chciał się nachylić do p. Dominika.

Foltyn Pilecki, który jeździł z młodym Hep. do Krakowa, zeznaje, że tenże przyjął onych 5 kondycyi spisanych przez Ochorskiego.

Fryderyk Gross ożeniony z siostrą starego Hepnera.

Brykner w duplice osłabia argumenta aktora i świadków. Młody Hepner niepotrzebnie jechał, przyczyna był to wlec za onem rzeczy, że mu zaraz za Lwowem koń w drodze zginął, który się ledwie trzeciego dnia znalazł. List Wąsowskiego jako świadectwo nic nie waży, ponieważ że sub sigillo pod Hetmanem jest pisany, a p. Wąsowski od samego powoda, jako zwierz o znaczną sumę mieć, jest mu nieprzyjazny. Aktor radby na zeznanym cokolwiek wystrzegł i aby mu się pozwany z przysięgi wykupił. Przysięgi składać nie będzie, bo przy tak jawnym stanie rzeczy przysięga jest zbyteczna. Przytacza także, że młody Hepner prędko się pocieszył, bo się zaraz ożenił z inną (a nie jeszcze przed procesem.)

Pytana jako świadek na instancyą Bryknera rajczyni Katarzyna Paszy, która zeznaje, że młody Hepner istotnie z córką jej Dorotą przed swoim wyjazdem do Włoch obietnice czynił, ale zezwolenia nie było i ona o dotrzymaniu słowa nie nagabywała Hepnera, bo ją wszyscy przestrzegali, że z tego stosunku nic nie będzie. Zeznaje także, że Br. szedł do niej cicho, był sam kilka razy, aby jego Lwowa porzuciła, obiecując mi kilkaset zł., ale jam nie chciała. Zeznanie to zaprzysięgła juramento tacto ~~pro~~ pectore,[2] ks. wyszedłszy na zeznanie, czem się Brykner nie kontentuje, bo trzeba było, aby złożyła juramentum corporale.

Wojciech Gładysz mu zeznał jako świadek, że Brykner prosił go na wesele, mówiąc: Nie byłeś WM. panie ojcze na weselu pierwszej mojej córki, proszę bądź WM. na Agnieszki weselu. Gdy młody Hepner odjeżdżał do Krakowa, Gładysz mu mówił: Proszę panie doktorze pamiętaj o Agnieszce oddaj WM domnie a z p. Bryknerem co najprędzej kończ, bo on ma swoje obyczaje. (Agnieszki matka była rodzoną córką Gładysza.) Gładysz zeznaje, że był na Wolnickim moście, kiedy młody Hepner wyjeżdżał z Frydrykową i mówił mu: Panie Boże racz prowadź, ale nie było takich zawziętości trzeba, nie to po zysku koniach, ani po koronie.

Proces ustaje a nie kończy się. Dwie cytacye królewskie na rzecz Bryknera, jedna przeciw radzie druga przeciw Hepnerowi zaciąga dalszy przebieg sprawy aż do wstrzymania rekursów.

Hepner oprotestuje zarzuca Br., że umówił przekupić świadków (Pawlikowskiego) i zastrzega sobie akcję oto koszty sądowe. Brykner reprotestuje przeciw temu zarzutowi, jako kalumnji i zastrzega sobie akcję oto szkody koszta przeciw Hepnerowi.

(Akta Ławnicze kr. 1637 tom 45 pagina 255, 327, 330, 350, 424, 432, 491, 508.)

Hepnera dom w rynku po prawej stronie kamienicy Kampianowskiej (Acta Ławn. tom 45 f. 872).

Armenicalia.

Sahak Agopowicz tak powiada przed sądem Ławniczym:

„Ja sam bez wszelkich nakładów sąsiad swoich i panów star-
szych naszej ormiańskiej zmurowałem z gruntu kościół św. Krzy-
ża ze wszystkiemi tak do kościoła jak do mieszkania ochędożnie należą-
cemi przyległościami; moja jest wszytka substancya i majętność, którą
na ten kościół wyłożyłem, żaden się człowiek do mnie nie przykładał. Co
strony oddania tego kościoła mego nowo zmurowanego przez X. Biskupa
unity ormiańskiego, zięcia mego, tedy tak było: Kilka niedziel temu
w wtorek dzień przed św. niedzielą św. Krzyża przyjechał się X. biskup
po południu, oglądając mury i budowania około kościoła. Po drugiej
chwili przystąpiwszy do mnie rzecze: Panie ojcze, otwórz mi jeno
do tego kościoła, niechaj się mu przypatrzę, bom też tu dawno nie był.
Otworzyłem ja i otworzywszy zostawiłem klucze za pas. Chodziłże on nie
mało chwilki po kościele, a wtem jeden sługa i drugi, potem i trzeci, i
wszystkich coraz więcej przybywało, jam się dziwił, coby to być miało; w tem
rzekę: Wynijdźże księże biskupie bo zamknę kościół. On rzecze: Ba
ty sam raczej wynijdź, bo to mój kościół, już ja stąd nie wynijdę. A
słudzy X. Biskupa także i mnisi jego armatą mając stali u bra-
mki cmentarzowej. Nie chciał tedy X. biskup wynijść z kościoła i długo się
ze mną certował a gdy brat mój z zięciem przyszedł, tedy go trzej
mnich biskupi. W tem Ks. biskup posłał po ślusarza i od kościoła od-
dał zamek a z zabitymi drzwi kłódką swoją zawiesił i zamknął. Prosi-
łem ja dość długo i przystojnie siedząc w kościele do godziny w noc... on
rzekł iż (prawi) nie ustąpię, bo to mój kościół, który mi dekretem Ojca
św. przysądzono. (Acta Leop. tom 45 z r. 1637 pag. 1817).

Spis kontrybuentów ormiańskich tamże pag. 1839.

Miasto oświadcza swój bezprawny wstawienia w przywłaszczeniu
kościoła Agopowiczowi, mimo iż dekret królewski tego żądał, tłu-
maczy się tem, że sprawa ta należy po części do duchownej po części
do starościńskiej władzy a nie wyłącznie do jurysdykcyi miasta, która
od aktu oddania kościoła co najwyżej delegatów swoich deputować
by mogła.

Tamże pag. 1850

Zapisanie dyabłu duszy.

Oskarżony Albert Wyrozemski, nobilis de districtu Podlachiae, syn Andrzeja.

Obrońca dany mu z urzędu: Jakób Tomanowicz.

Instygator miejski Albert Stoiżewski oskarża: „Już tak wiele excessów, gwałtów, świętokradztw, niecnót i innych występków przy tym czasie między znajdowało się ... jednak przecie takowego złego i obmierzłego nie było," jakiego się obwiniony dopuścił, który „na to się pusił i udał, iż (ut asserit) będąc klerykiem in minoribus, quo clericatu jam est degradatus, do zakonu OO. Bernardynów wstąpiwszy, także w tym zakonie inter novicios będąc, u drugiego konfratra swego księgę świeckiego formuły kapłańskiej ukradłszy, z onych ad instar tejże formuły pieczęć i podpis loci Ordinarii także inszej formuły zmyśliwszy i spisawszy za kapłana się udał i sub titulo quidem ficti presbiteriatus celebrował, krew Pańską i ciało przyjmował." Gdy go na tym wyśledzono, z konwentu uciekł; Bernardyni wziąwszy go cum summo periculo et magna difficultate, oddali go pod sąd duchowny, który go miastu wydał do ukarania. Siedzący w więzieniu miejskiem, „cyrograf krwią swoją wyrznąwszy się, spalił (quod est horrendum) na przyjęcie ciała i duszy, którą Bożą odkupioną dyabłu się zapisał, i aby ten dyabeł i drugi ex carceris detentione eliberował, dać jej miał, gdyby tego nie było sprotestowano. Wnosi karę spalenia na stosie.

Produkowany cyrograf opiewa: „Ja się podpisuję krwią swoją i oddaję się xiążęciu Lucyperowi, tylko sobie wymawiam lat 20 żyć i po latach 20 niech mnie weźmie z duszą i ciałem według cyrografu. Wyrzekam i zapieram się Boga i Matki Jego. A to się zapisuję Węglikowi, co mnie wyjmie z więzienia, i daję cyrograf na się i podpisuję się ręką swą, i oddaję się ja wszystkim dyabłom; im będę służył i ich chwalił będę, a oni mi będą dodawać czego trzeba. Im służyć będę. Daję na duszę cyrograf Węglikowi i Boruci i wszystkim, a wybawcie mnie nocy dzisiejszej: (etc. powtórzenie jednego i tego samego)

Obrońca zarzuca sądowi miejskiemu niekompetencyą, co z powodów formalnych, bo obwiniony jest szlachcicem, a zatem przed inne forum należy, potém z powodów materyalnych, bo jest młodzieniem i [illegible]

jego do sądów duchownych nie kwalifikuje (Cały zbiór sentencyj oparty na statutach praw kryminalnych.)

Instygator odpowie, że go oddano sądom świeckim, jużeś przedtem pozbawiony go charakteru kleryka, a co do sakramentu, to jest wątpliwe. Obwiniony niczem tego udowodnić nie może.

Instygator już tym razem Stanisław Osiecki produkuje drugi cyrograf Wyrzanowskiego, który się zaczyna: „Mościwy Książę Lucyperze!" Znowu zapis oddałem ale już na lat 12 tylko — tym dyabłom, aby o godzinie 4 sprawili mocą swoją kwaty dziewiczy. Zaparł się Boga, przysięga, że Boga porzucam czynić, do kościoła chodzić, spowiadać się i żegnać nie będzie. Zaś za to wydobycia z więzienia i żeby miał zawsze pieniądze, żeby miał szczęście do Bazylików i do dziewek wszędzie w zalotach"; zapisuje się na to krwią swoją i takiemi słowami: „a jeśliby czego potrzeba będzie, inaczej się zapiszę, jak rozkażecie. Pierkowskiemu, Trzyniec, Wy-glątkowi zapisuję się duszą i ciałem" (Głupio, niedołężnie i z czystym lekceważeniem pomazanem napisane.)

Wyrzanowski pytany, przyznaje że to pisał, ale „czyniłem to powierzchownie, nie z serca, abym mógł mieć tem prędzej koniec, bądź zły, bądź dobry i abym w więzieniu, w którem przez tak długi czas siedzę, nie cierpiał." Obwiniony chciał widocznie odebrać sobie życie aptytorem, ale przed sądem powiada: „Dał mi Boży, kwartę tamtejszy rusznikarz, alem nawet kluczyk, gdybym mógł uciec; nie miał i nie czyniłem tego, abym się miał zabijać, tylko powierzchownie.

Produkuje się świadectwo pisemne szlachcica Tomasza Majkowskiego, spółwięźnia Wyrzanowskiego. Majkowski pisze: „Mości Panowie Dobrodzieje moi! Za wielkim strachem i pisać nie mogę, co się sam dzieje, bo sam widziałem cyrograf krwią pisany, który jest u Łukasza, jako się zapisał przeklętym. Drugi podano mi dziś więźniowi krótki; gdybym nie postrzegł, tedyby się był zabił, jednak że toby chcieli stać, to trudno, bo się nam dostał. Rozumiem o tem, że mnie P. Bóg w Trójcy jedyny nie będzie za to karał, żem dał to oznajmić, czego uwiadomić mam, gdy potrzebujesz moją, bo sam dzieje się woli; czam jednego z nas ani Kominiarzmi nie potkało. Dan w więzieniu dziś. Wasz sługa uniżony Tomasz Majkowski."

Drugi świadek Florentus Luca Cymbalista zeznaje: „Przedtem mieszkałem, znalazł cyrograf, zamiatałem w jego łożnicy go, my i powiedziałem innym więźniom, mówiąc, że mi się pokazało jak-by ogień ze słomy, czego on doświadczywszy, złotych dziesięć dawał mi i cztery garce miodu, żebym mu go zwrócił, kupił mi chleb. Jam mu to powiedział, (gdzie ten miód a on dziś?) że go mam w domu, oddam go, skoro wyjdę przez Katy. A gdym go zapytał, skąd powiedział wszystko, rzekł, że skoro do jednej białogłowy napisze, zaraz mu przyszła. Bywało u niego dziewek dostatkiem i zawsze mu pić i my dobrze się mieli przy nim. Tegoż dnia wyżej się skarżył gniewnie, że nie miał cyrografu i zaniósł się gniewnie. Kamieniami nadto ciskało z nocy; kiedy go wzięto do Dorotki, tedy kamieniem więcej jakiś widzieć chmurny i jak z działa strzelił. Ciskał religuiarium o ziemię, gdyśmy go napominali, że-by się dyabłom nie polecał, a Najśw. Pannie bluźnił, przykazanie (sic) i na wspomnienie jej bije porzucając.

Instygator w dalszych zarzutach podnosi, że Wyrz. nie może być słuchany, iż jest trzy ciężkie roku w więzieniu siedzi, a żaden jego przyjaciel nie ozwie się, żaden za nim wstawienia nie czyni, „coby prawie musiało nastąpić, gdyby był porządnym szlachcicem; klerykiem też nie jest, bo go sąd duchowny świeckiemu oddał. Jest felerem pisarz. W czasie śledztwa oskarżony nie tylko nie żałuje przestępstw swoich zbrodni ale ad alia scelera postępuje; pisze naprzód do urzędu calumniosos libellos, tych, którzy w sądach zasiadają Boskie Osoby reprezentujący tyranami, katami i innemi nazwiskami przezywając, o czem pisma jego świadczą, które w sądzie czytane były.

Obrońca odrzuca wszystkie te czyny do przyjmie, lekkomyślności i pychy; przedtem zbrodniczych pobudek nie było; obwiniony mówi otwarcie, że mu się objawiał tylko „dla honoru w klasztorze i porządku u stołu"; a co w więzieniu zrobił, to go w to wiodła dolor jego in summo dolore et oppressione zawsze wstrętnego w to wprawiła. Takie rzeczy, jak zapis dyabłu, koniecznie muszą iść pod sąd duchowny a nie świecki.

Sąd Łaciński w wątpliwości, czyli wszystkim sędziom nie wyjdzie z kolligacyi z sądem duchownym lub z przeszłymi szlachcicami ..., udał się do Króla o rozstrzygnięcie. Król zatwierdza kompetencyę miejską. Po otrzymaniu tego dekretu królewskiego obwiniony oświadcza, „że w tym zgorszeniu, iżem się wyrzekł ofiary św. celebrowanej u OO. Bernardynów ale cyrograf dyabłu tylko jeden pisałem, a tych drugich nie pisałem. Więźniowie to dudy z rozumem zmyślili. Będzie NMPannie miło, mnie; poprawę obiecuję.

Sąd wydaje wyrok na spalenie umierającej na stosie wraz z cyrografem. (Acta jak wyżej)

Dzieciobójczyni

która przed wyrokiem umarła, ciało pogrzebu uczciwego od-sądzone, przez carnificem w pole pod szubienicę wywiezione i tam excess na cztery miejscach przez tegoż kata obwodzony.

Samobójca.

Obwiesił się tracąc Jakób ~~Łuc~~ Kudarkowski. Sąd wydaje wyrok: Dlatego też ~~dla~~ na postrach innych ludzi desperacyjnych, aby był przez kata pod próg stajni wywleczony i za nogi uwiązany za miasto gdzie nie trzeba do ziemi obróciwszy, publice pod szubienicę wywieziony, wyprowadzony, wyłożony i pogrzebiony cum declamatione.

(Jak wyżej.)

Studenci Lwowscy.

O bójce między studentami Jezuickiego Collegium a szkoły miejskiej parafialnej szczegóły wiele ciekawe w Aktach Grodzkich Lwowskich z roku 1625 Tom 378 pag 228, 251, 409. Także Tom 383 z r. 1632 pag. 2723 i 2741.

Do sprawy Kampiana

Akta Gr. Lwowskie ~~[illegible]~~ z r. 1629 Tom 380 pag. 1890, 3055 (scena rewizji sklepu Kampiana i dokumenty po tejże inwencji.)

Lwów

Jedenaście pozwów stanowy St. Bonif. Mniszek przeciw miastu Gr. Lwowskie z r. 1629 Tom 380 ~~p.~~ pp. 3514 – 3535

Lwów

Obszerny protest albo raczej memoryał Czterdziestu Mężów przeciw Konsulom o nadużycia. Rok 1629 Gr. Lwowskie Tom 380 p. 2693 – 2704

Armenica

Walka Ormian lwowskich z arcybiskupem Torosiewiczem w Aktach Gr. Lwowskich z r. 1630 Tom 381 pag. 1833–49 i 901 *) i w Tomie 382 z r. 1631 pagina 269–289 **) i 1112.

*) Submissya arcybiskupa w ormiańskim języku oraz z tłumaczeniem.

**) Obszerny wywód sporu przez arcybiskupa.

Do tychże sporów w Aktach Gr. Lwowskich z r. 1632 Tom 383 czytaj pag. ~~3024–3~~ 3204 – 3211. – W tychże Aktach z r. 1633 i 1634 Tom 384 mnóstwo materyału np. pag. 411, 415, 573, 579, 1079, 1151, 1165 1173 i tak dalej aż do końca tomu.

Taxa Wschodnich Towarów.

Wyznaczeni przez sejm Komisarze (r. 1633) Jan Bełżecki, Kasztelan halicki, Adam z Brusiłowa Kisiel, podkomorzy czernichowski, Janusz Orzechowski wspólnie z starostą lwowskim St. Bonifacym Mniszkiem regulują w Lwowie na ratuszu taxę towarów wschodnich. Aby wyśledzić taxę, kupcy musieli przedkładać rejestry towarów i podawać pod przysięgą, co ich kosztowały i jaki mieli przy nich unkoszt. Rajcy lwowscy stawili na ratusz przedniejszych kupców handlujących towarami wschodniemi: z Greków Gabryela Langisza i Konstantego Mazapetę, z Ormian Awedyka Manugurowicza, Grzegorza Deatułkazarowicza, Awedyka Toliberowskiego, Jachna Tomanowicza; z żydów Zelika Majerowicza, Simona Józefowicza, Wolfa Lazarowicza, Marka Mojżeszowicza.

Po złożeniu przysięgi na szczególnie zgodnie ustanowiono taxę na kobierce i materye, futra itp. z dokładnem i bardzo ciekawem ich wymienieniem; dalej ceny najrozmaitszych innych artykułów wsp.

Łuk Sarajski najprzedniejszy kosztuje talarów 10 — cena ustanowiona na 11 tal. 20 groszy.

Łuk Konstantynopolitański kosztuje tal. 5., cena tal. 5½ groszy 10.

Farby na konie kamieni po zł. 8 t. j. talarów 3.

Rzędy rozmaite tureckie, siodła oprawne, szable, pałasze, sahajdaki, bełty, czekany, koncerze, buńczuki, lamparty, tygrysy, buzdygany, karwasze, misiurki, czapraki, szyszaki i inne tym podobne rzeczy, iż są takie, że na nich najwięcej być szkoda może, choć w tem consultowe pp. Komisarze sposób wynaleźli i pp. Kupcy nań przypadli, aby taxowe szybko, które w tej

taxie nie są potrzebne, kiedykolwiek wywożone będą z Turek.
powinni byli najpierw prezentować je przed JMp. starostą,
i jako wiele rzeczy który z umówionym kosztuje, to przysięgą
swoją na ratuszu likwidować i tego swego juramentu auten-
ticam attestationem mieli. A potem, gdy do sprzedania
przyjdzie, tak jako <u>się od wszelkich zarobków na</u>
<u>talerze groszy 10 postanowiło</u>, za pokazaniem jura-
mentu na koszcie i umkoszcie ceny kupcy mieć będą.

Co się zaś tyczy koni tureckich, na których jako największe
szkody, tak też największe zyski kupcy mają, zdało się i to
pp. Komisarzom tutius być, aby zarobek znaczny przysądzić
ani żeby pewnego nie zamierzać względem sumy na tych koniach
zarobku. (Mają tedy, tak samo jak wszyscy prezentować starostwie)
Ze względu na „niebezpieczeństwa, koszty i wysłania z ich częste przy-
padki" Komisarze już nie po groszy 10 od talara ale po
pół talara od talara deklarowali i to tak, że kto
juramentem likwiduje, że go koń kosztuje 200 tal., ma
mieć na nim 100 tal. a nie więcej zarobku, a jeśli obawia się,
wiarę w zarobek, że już taniej sprzedać nie może, już wyżej
przedawać i szacować nad talar trzeci na dwóch talarach
nie ma. (A więc 50%)

Kupcy stawili przed Komisją konie — byli to sami Or-
mianie; ceny koni były od 330 — 250 — 225 — 75 —
180 — 400 — 95 tal. Najwyższa tedy cena <u>400</u> tal.
a z 50% zarobku <u>600</u> tal.

Z rejestrów przedłożonych Toros Słobowicz sprzedał:
2 rzędziki złocone tureckie za 180 tal., Krzysztof Ka-
prusiewicz siodło tureckie 25 tal., i rzędzik 45 tal.

Handlem <u>wołoskim</u> et plurimum trudnili się we
Lwowie Żydzi. Między towarami wołoskimi figuruje wino,
rodzynki, cynober, ryby, <u>Kawior</u> (kawior koszt 2½ tal.
cena 3 talary bez 10 gr.), woły, safian, wydra, lis, <u>bóbr</u>
(koszt tal. za niewyprawny 1 sztuka 3 tal., cena 3 tal.
30 groszy), szafran (funt 3 tal. cena 3 tal. 30 gr.)
(<u>Lwowskie Grodzkie</u> Tom. 384 pag. 986 — 999)

Scena między

burmistrzem dr Hepnerem a Szlachcicem Dydyń-
skim (Jam nie był na twoich chrzcinach, kat
ciebie wie, czyś szlachcic!)

Lw. Grodzkie Tom 383 p. 3251–3255.

Nastaniec.

Wojciech Szczęsny w swojej protestacyi, wniesionej do Akt Grodzkich tymczasem żali się na swoje uwięzienie i zniewagę, na rewizyę i zgubienie jego skrzyni, na uwięzienie ciała etc. powiada: „na co się patrzało wszystko miasto, a nietylko miasto Lwów, ale umyślnie przychodzili z Jarosławia, a nietylko Jarosław ale wszystka Korona w Państwie JKMci a nietylko państwo JKM, ale i insze kraje odległe od Królestwa, i tym też o niewinności mojej wiadomo." Dalej mówi: „Nie nowina w tym domu takiemi casibus bywać, gdyż wszystkiemu miastu wiadomo jest, że tych Grzegorzewiczów rodzonych braci było czterech albo i pięć, a wszyscy casnali mortem przyjęli, jako powiadają ludzie, niespodziewanie za przyjaciółmi, drudzy improvise życie skończyli, a teraźniejszy autor Jan Hawecki spytałby z jakiego sposobu sam siebie swojem przebił, i nagłym by ze świata zejść musiał, by nie wielka potrzeba, staranie rodu przetwarzającego było. Brat takiż z nich paralyżem rażony z świata zstąpił. Niebożczyk jako za pewne świa-Datwa takowyż śmierci zawsze wbiegał. Ojciec zmarłego Grzegorzewica z pierwszy upadł i życie zakończył, mój i syn ojca naśladował. Siostra tychże Grzegorzewiczów będąc jeszcze panną zmarła, po której śmierci fama fertur, po której śmierci fama fertur, że wielka gromada familii akuszatorskiej śmierci tymczasem, za nią tej ut fertur coś wiele zdziwionowanych eodem consanguinei szli do grobu i on otworzywszy nagli trupa dictam demortuam siostrę Grzegorzewiczów, a ona wszystkie chusty, z których była pochowana, na niej będąc przepadła. Jutrzejszym z grobu ona

zyściali i wszy wydłem ut fertur fama uciekli. Córka także tejże Grzegorzowica nowa inopinate umarła. Nadto fama fertur, iż w tejże familji i w tymże domu, gdzie nieboszczyk Grzegorzowicz mieszkał, który niniejszemu accusatorowi Stanisławowi (Dortmanikowi) nagle dwoje dzieci coś umarło. A najdziwniejsza, iż gdy inculpata Krystyna jeszcze z dobrej przyjaźni mieszkając z nieboszczykiem Grzegorzowicem w domu tam jego, jam jednego widział czwartkowy wieczora, gdy szła do sklepu, kiedy mąż robił nad szkodami, dało jej coś trzykroć w gębę, aż się przednie zęby obłała, co i sam nieboszczyk widział, wypadłszy z sklepu od roboty... Stąd mając kolligowanie, że i to drugie dziecię, między mędrzeńcami wpiące tam widzieć nie było wielkiej tajemnicy ostawa(?). Do tego też i teraz świeżo to się stało w tymże domu, że siostra nieboszczykowej ciotecznej ze przypadkiem jakimś zabito...

Akta Gr. Lwowskie zr. 1634 Tom 385 f. 970–80.

Wojny ex instantia Szwejcka renyrowit: Już szedł p. Szwejk do więzienia do Ewy Sztolinkej, pytając jej kędy jeździła. Powiedziała, że mi to ja to stoi, ani się w Karecie najeździła.. miała co jeść i pić... Kiedy mnie wozili i sama nie wiem, bom też tam jako żywo nie bywała; przyjechawszy tam do jakiejś wsi, to mnie wodzono od chałupy do chałupy, mówiąc mi, żebym niewiasty jakiejś szukała czarownicy, jam im mówiła: kiego djabła mam szukać, kiedym tu jako żywo nie była.. Naradziwszy się mnie powieźli potem do dwora i prosili tego pana, aby wszystek obiad dał, a mnie między nimi kazano poznawać jakiej czarownicy. Sam pan mówił i z panią, tylko ja nie znam, jako ich zowią: poznawaj niewiasto, jeślibyś o której widziała i gadała jako czarownicy, czego ci ludzie szukają. Jam rzekła: cóż mam poznawać Miłościwy Panie, kiedy tu nikogo nie znam i jakom żywa tu nie bywała, trudno ja mam kogo na duszę ~~swoje~~ brać, jako mnie Smolicka na duszę swoją wzięła, i o to mnie popalili, pokatowali; jam z wszak wielkich mnóstwo płacz tak co, by mnie byli bardziej popiekli i ciągnęli, a do tego jeszcze przy tych wszystkich ustawicznie namawiają, żeby mówić na Szwejcka i na Szwejckową i na dzieci jego, którychem ja tych ludzi nie znała, ani w domu ich nie była i nie wiem gdzie mieszkają." Po drodze obiecywał jej Jakóbek wolność i 100 zł. byle ona Szwejcki wyznawała.

Ibidem p. 878.

Supplika Ewy Pytlockiej do Króla (bawiącego we Lwowie?), pisana dla niej widocznie przez kogoś w więzieniu (nie praktyka – obrońca) bo pełna naiwności w treści i tytulaturze: Ja uboga sierota uciekam się do Łaski WMci jako do Mościwego Pana Jaśnie Wielmożnego Oświeconego Króla i Dobrodzieja..."

Ibidem f. 914.

Relatio Ministerialium pro Grubarka, Pytlocka et Smoliszka: Woźni z instancyi Jurzykowica zeznają, iż gdy na ostatni termin kryminalny wygnaliśmy z więzienia te trzy kobiety: „jednostajnym głosem z wielkim lamentem, płaczem i narzekaniem wołały: Niewinneśmy nic i nieprawda, cośmy mówiły na przeszłym terminie, ale nas na to namówił Misiek (Mikołaj) straża więzienny, który nas ubezpieczał, żebyśmy potwierdziły to wszystko, cośmy na mękach zeznały pierwej mówiły, obiecując nam to od sądu tego, żeśmy za przyczyną jego wolne być miały i tak oszukane zgubiliśmy. Co wszystko teraz rewokujemy, prosząc dla miłosierdzia Bożego o zmiłowanie, bo my nic a nic niewinne. I to też wołały: O Kawalir, niewinnie odnosy nas brać na duszę swoją, pozywamy cię na sąd Boży w Królewim ogniu i ze wszystkim narodem twoim za sobą! Pojęto przyjmij nas, a my na twoją duszę giniemy!" Praktyk Lubowiecki zastrzega się (acz na sumienie swojem czego nie pomni) iż był świadkiem tortur Grubarki, i że ona mimo mąk nic nie zeznała; potem domyślał się, że Grubarka sine authoritate judicii iterum była męczona, zaraz ex meo officio biegałem do Bazyty ale podwoili zamknięcie i nie chciał mnie tam puścić. Ja widząc takowe praeiudicium, iż mimo dekret znowu ją męczono, protestowałem się o nieprawny postępek, a zadaję iż ci adwokacye sami byli przy mękach, którzy na Szuryka instygowali." Jurzykowicz na postawie tego wszystkiego żąda, aby przed sentencyą jeszcze pozwolono bronić się kobietom i aby im oddano w tym celu obrońcę. Sąd ponowił deliberacyi i deliberował „całą godzinę". A potem nie odpowie, dziewczyny nic a nic, jeśli pozwala dalszych obron albo nie, zaraz

się p. wójt porwał i podniósł na stołek wyższy i powiedział
tej kontrowersyi i to co obwiniona przed dekretem żydowskim, de-
kret główny, skazujące obwinioną na ogniową śmierć ferował.
A nawet ja Wojciech Mogilnik (woźny) byłem u ognia,
kiedy tę niewiastę wsadzono w ogień i przyszedł do mnie p.
Kawecki przy mnie w te słowa: Woźny, proszę cię, słuchaj, to,
co będzie mówić, alem ja nic nie słyszał. Także też słyszałem,
kiedy ją związaną z sieni z ratusza kat prowadził, one
wszystkie trzy krzyczały: O Mikołaju, Mikołaju, ty nas na
dusze swej bierzesz!"

Ibidem f. 1362 – 1371.

Muzycy Lwowscy.

Privilegium Regiae Maiest. seu Confirmatio Contubernii Musicorum Civit. Leopol. Przywilej ten wydany przez Władysława IV we Lwowie 24 paźdz. 1634. Są to statuta bractwa muzyków. Dzieliło się ówczesne na serbską i na wołoską muzykę, bo statut stanowi, aby starsi obierani byli jeden z serbskiej a drugi z wołoskiej muzyki. Przywilej wymienia: organistów, puzanistów, piszczków, lutnistów, trębaczy, bembenistów i skrzypków.

Akta Gr. Lwowskie Tom 385 f. 1199 – 1206

Szkoła Lwowska (Głębocki)

Mathias Erasmus Glebocki Phil. Doctor et in Academia Cracoviensi Professor, Gymnasii Metropolitani Leopoliensis protunc Director w wojnie z kapitułą, która sprowadza nań nawet ekskomunikę. Obszerny i ostry oto protest Głembockiego. R. 1637.

Lwowskie Gr. Tom 388 f. 1489 – 1493.

Majernicki i Arcybiskup.

Miasto Lwów protestuje w sprawie Arcyb. Stanisławowi Grochowskiemu, który gdy z ramienia miasta wraz z innymi przybył do niego w deputacyi (o jakiś spór, bo ciągle były spory miasta z arcybiskupem) Bartłomiej Majernicki, ausus est in personam honoram et corpus Nobilis Bartholomaei Majernicki viri de litteris bene ~~meriti~~ meriti, iuris utriusque Doctoris Equitis Aureati plusquam sexagenarii aliisque honoribus et meritis in hac civitate Leopoliensi qualificati (vilemus publicum Authoritate Apostolica Notariatus munus)... saevire et insurgere. Gdy Majernicki miesza się odzywać (musiał przemówić!) arcybiskup najpierw go zelżył słowami, potem zawołał hajduków swoich, stojących przy drzwiach. Kazał go okuć i zamknąć, postea quicquid furor praeceps sua fuit facere et eum ad terram prosternere atque pronum distentumque scorpionibus caedere mandavit. Hajducy chwytają Majernickiego, wloką go i wodząc wykopują ciężko a następnie turpissime ex palatio eiecerunt. Rok 1644.

Lwowski Grodzki Tom 395 pag. 1127.

Marcin Łaźnik ma w r. 1686 wójtostwo w Stradłowicach. Lustracja Rkp. Ossol. Nr ~~1632 fol. 114~~ 1255 str. 47

Mme comtesse de Grignan ożeniła syna z córką fermier'a generalnego, bo była zamożna — prezentując synową w salonach, en faisant ses excuses, disait qu'il fallait bien de temps en temps du fumier sur les meilleures terres.

St. Simon III 121

une marche de déesse sur les nuées

Le reines gouvernent (en Angleterre) mieux que les rois, et savez vous bien pourquoi? C'est que sous les rois ce sont les femmes qui gouvernent, et ce sont les hommes sous les reines.

St. Simon VI 232.

Ludwik XIV przyjmując na uroczystej audiencji posła perskiego miał na sobie brylanty za 12.500.000 livres (St. Simon. VII 293) (12 milionów)

et comme le nerf et le principe de la haine et de l'amitié, de la reconnaissance et de la vengeance est le même

St. Simon VIII 349

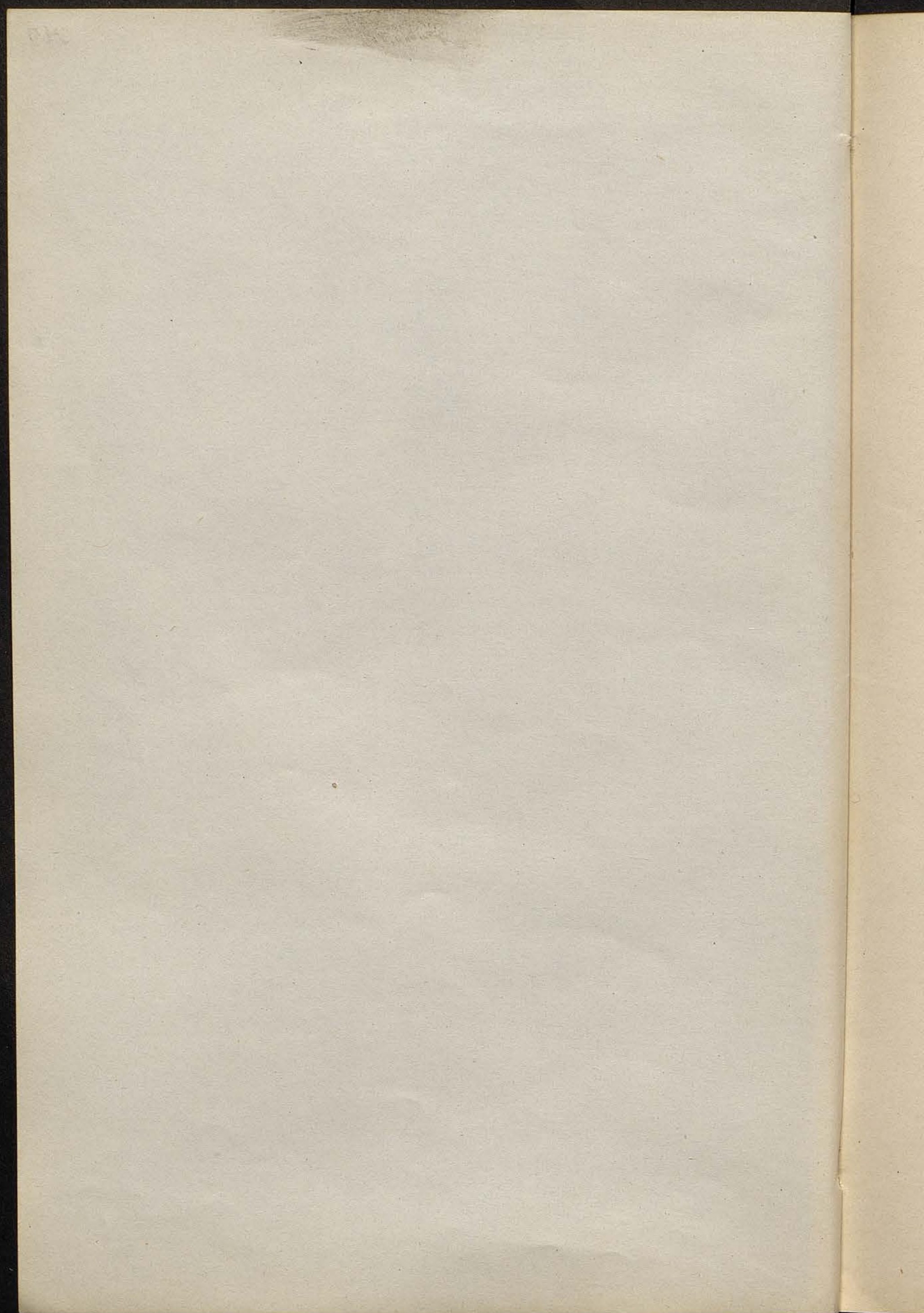
O Maryi Ludwice.

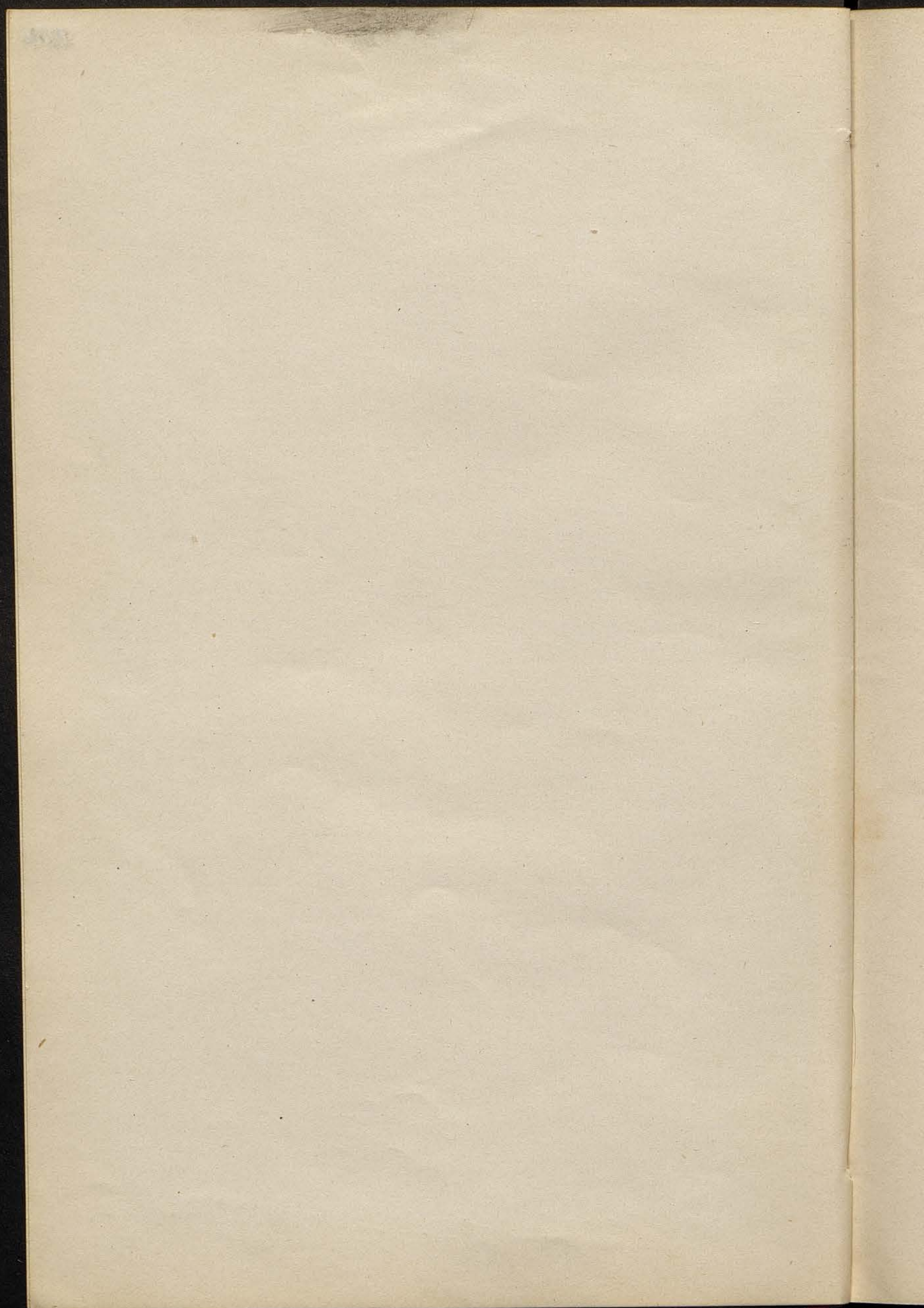
... la reine Marie, deux fois reine de Po-
logne, aimée et admirée partout par
son esprit, ses talents de gouvernement
et tous les agréments possibles, que la
reine et le cardinal de Richelieu empe-
cherent Monsieur, Gaston, de l'épouser.

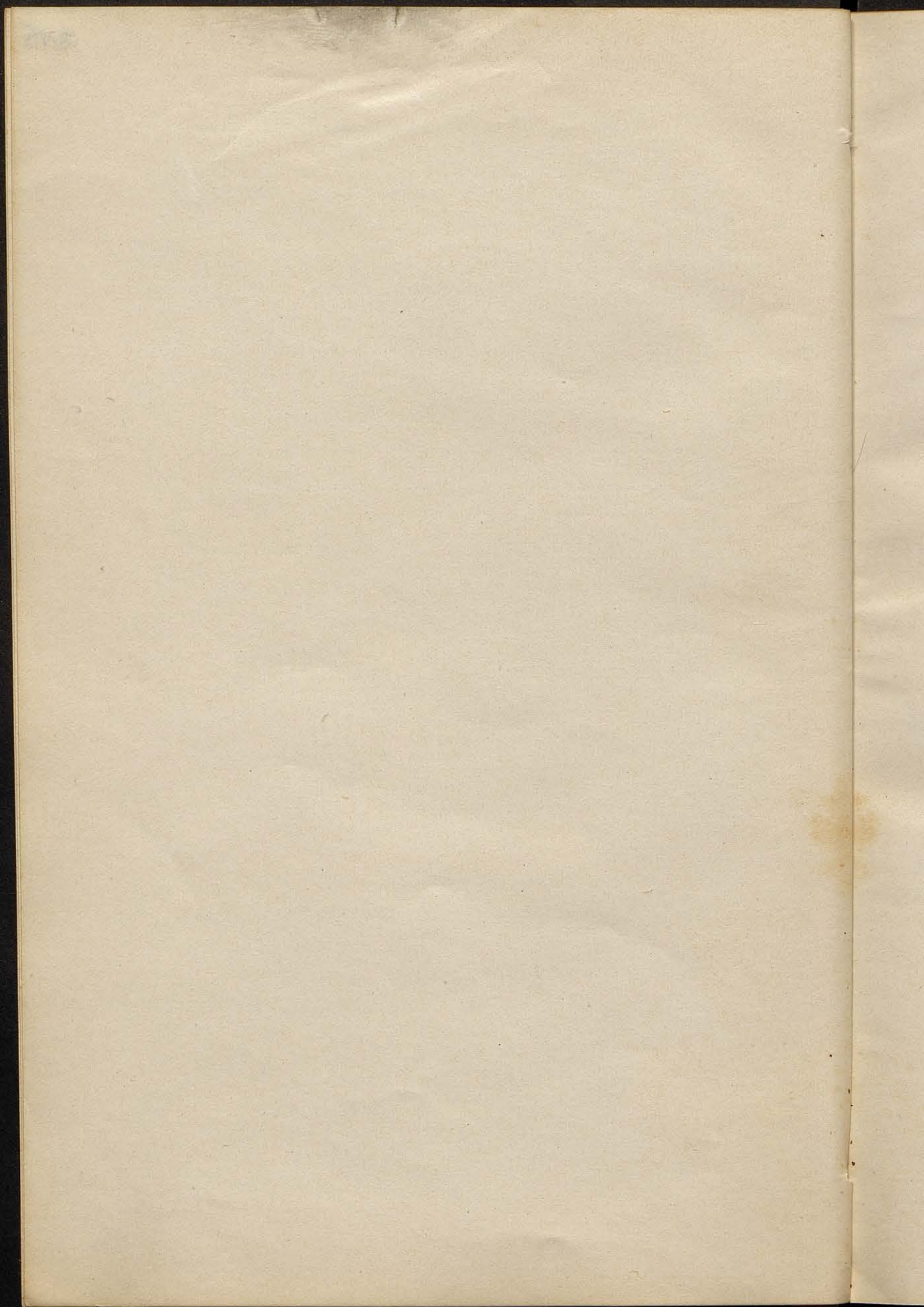
St. Simon XIII p. 21.

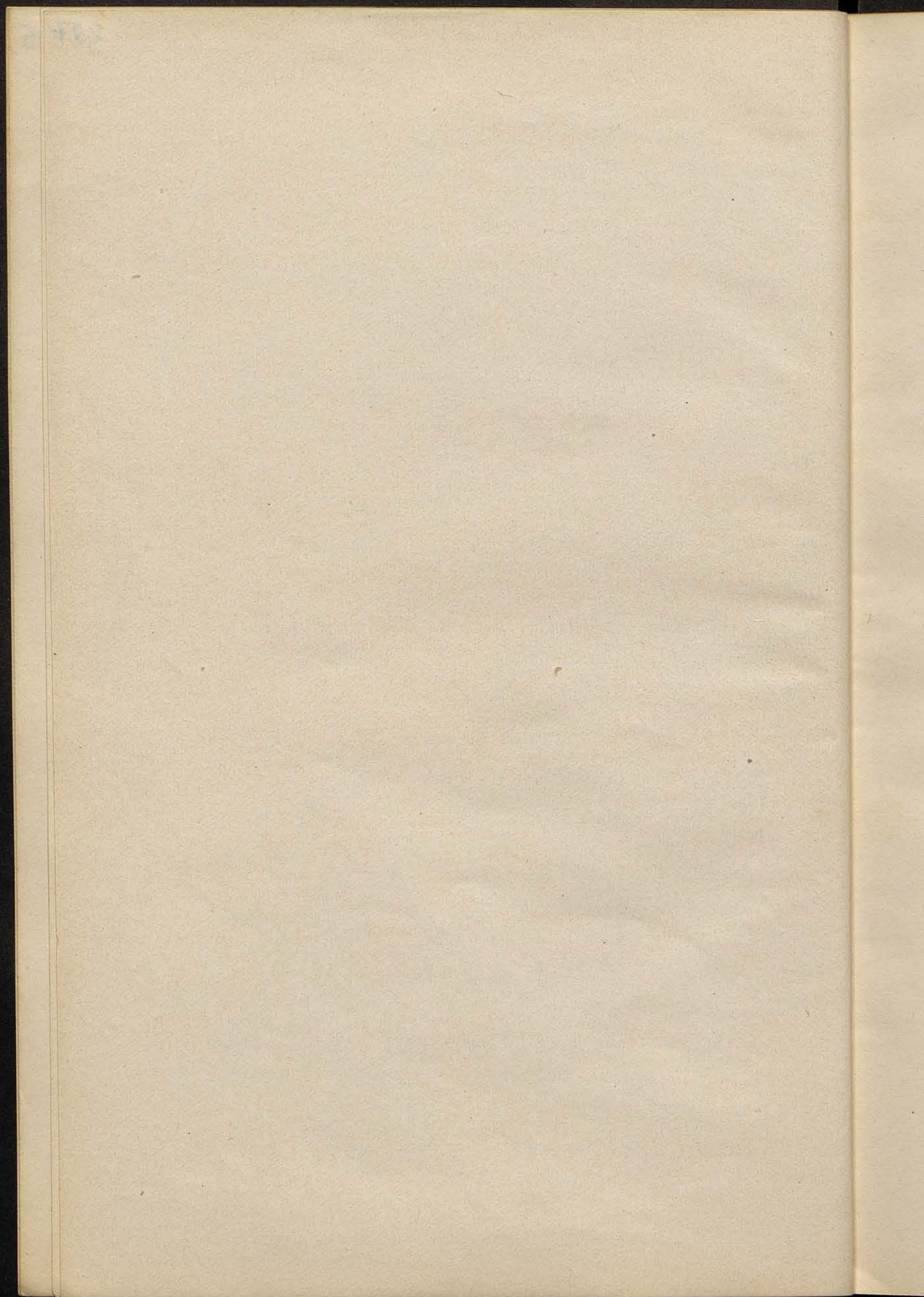
Vidi impium superexaltatum et elevatum
sicut cedros Libani;
Et transivi, et ecce non erat, et non
est inventus locus eius.

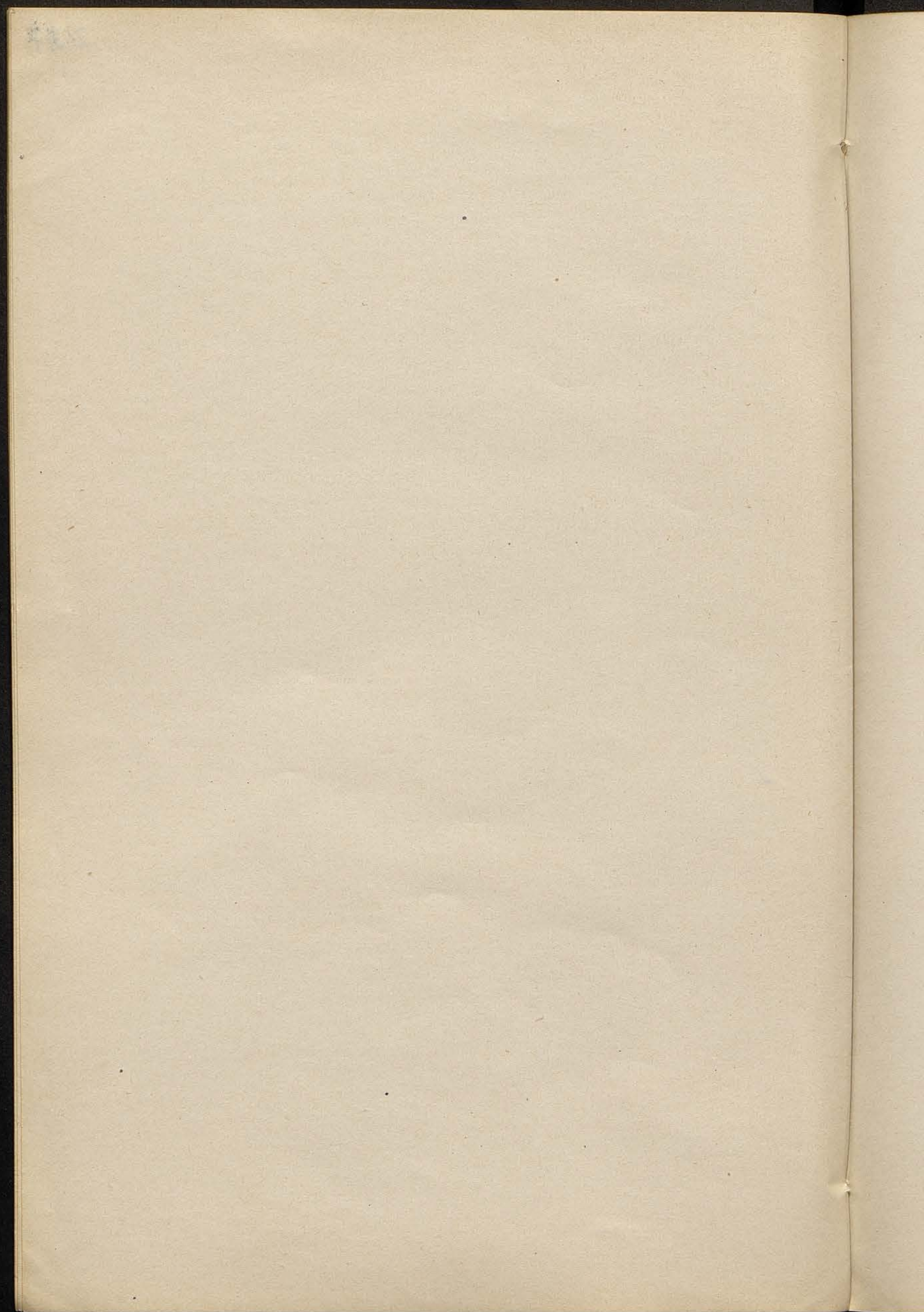
Psalm XXXVI v. 35. 36.

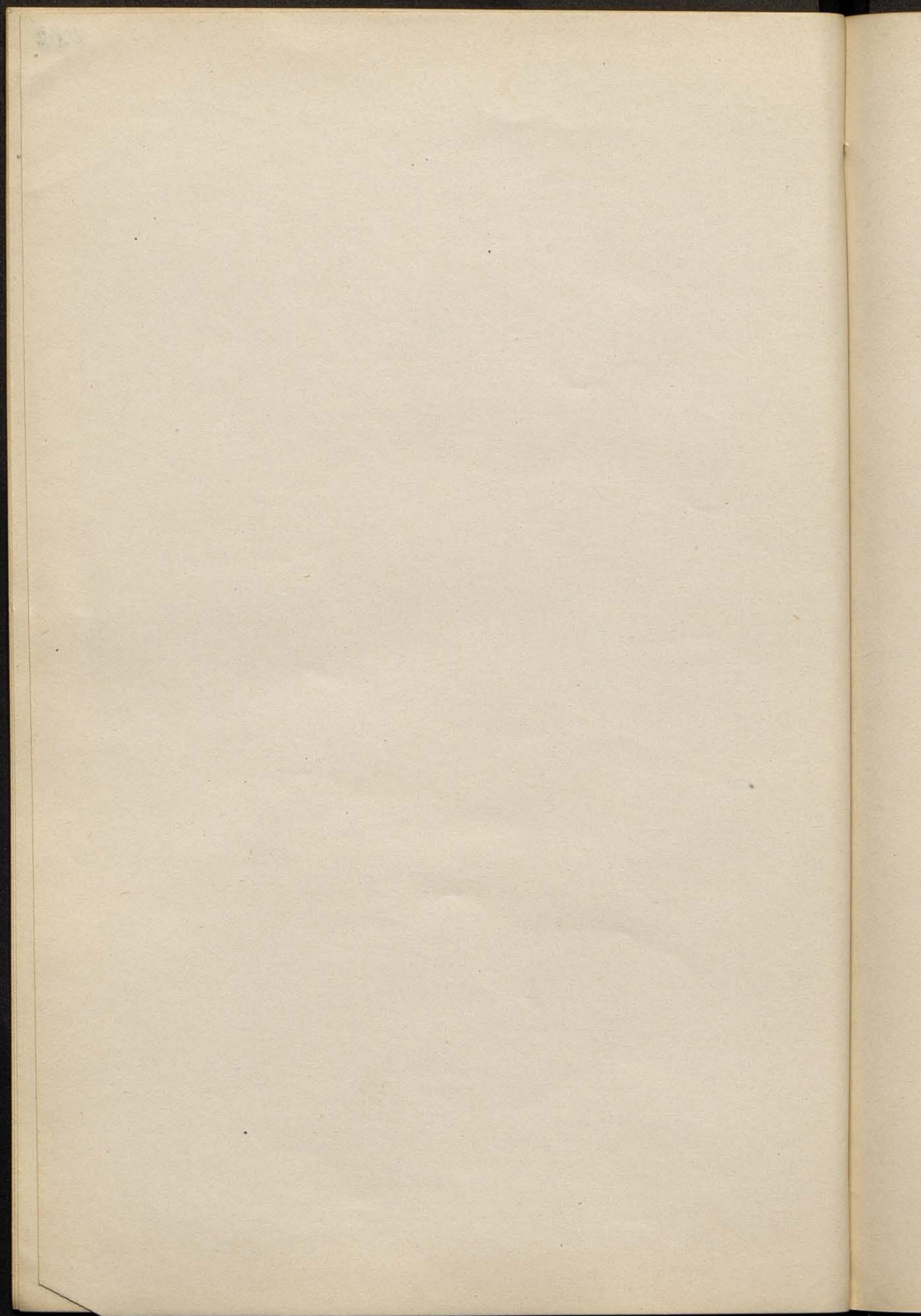

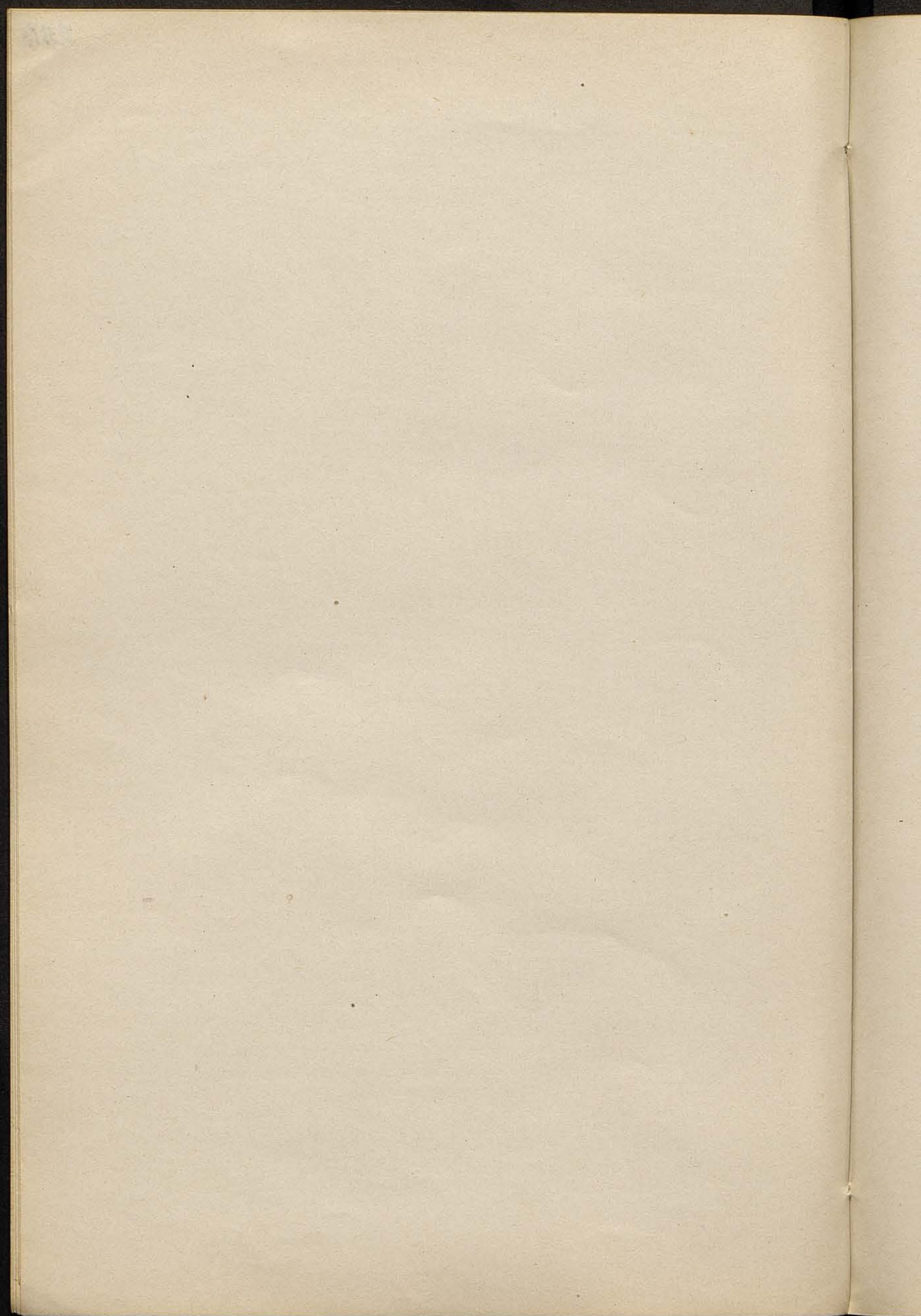

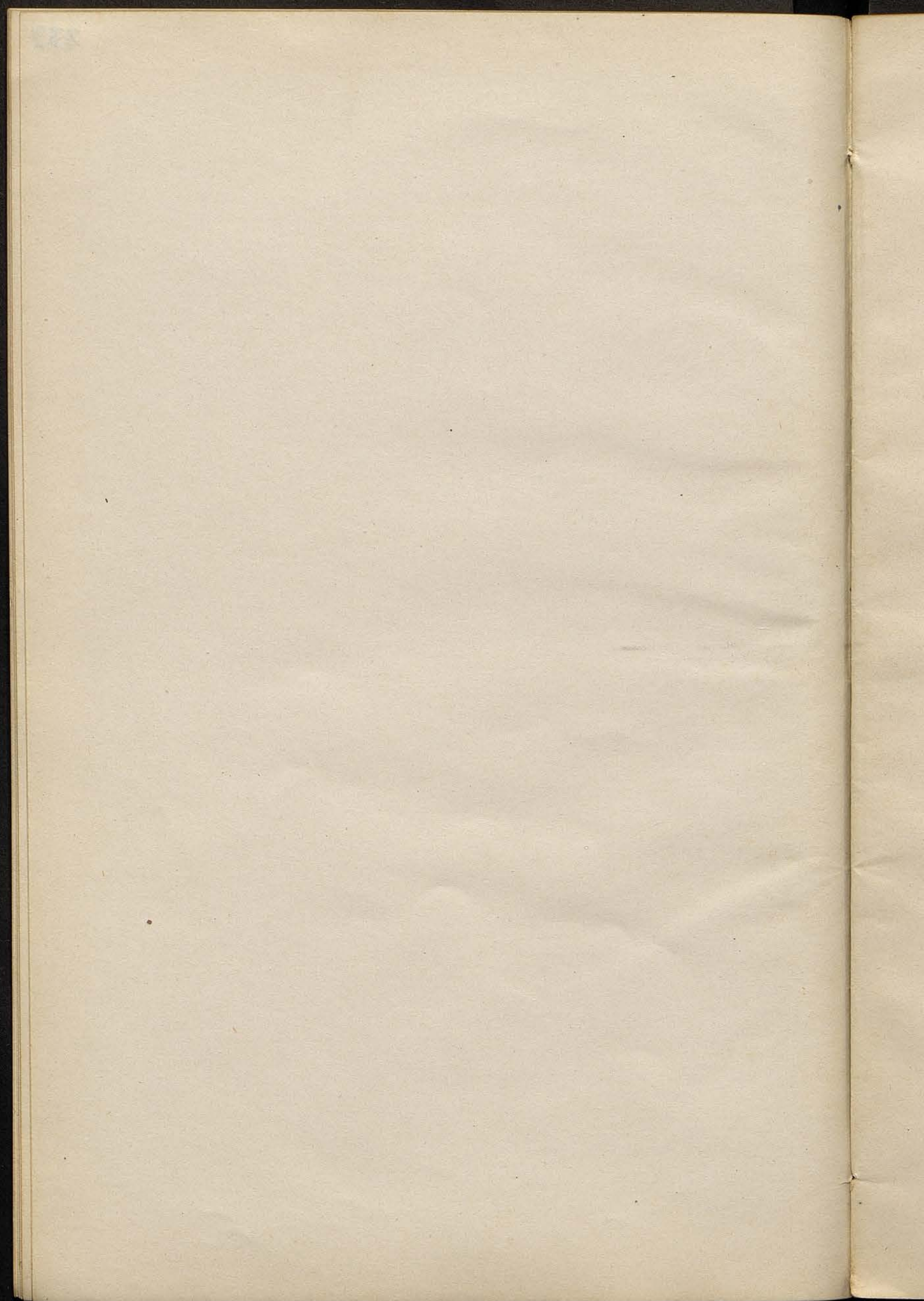

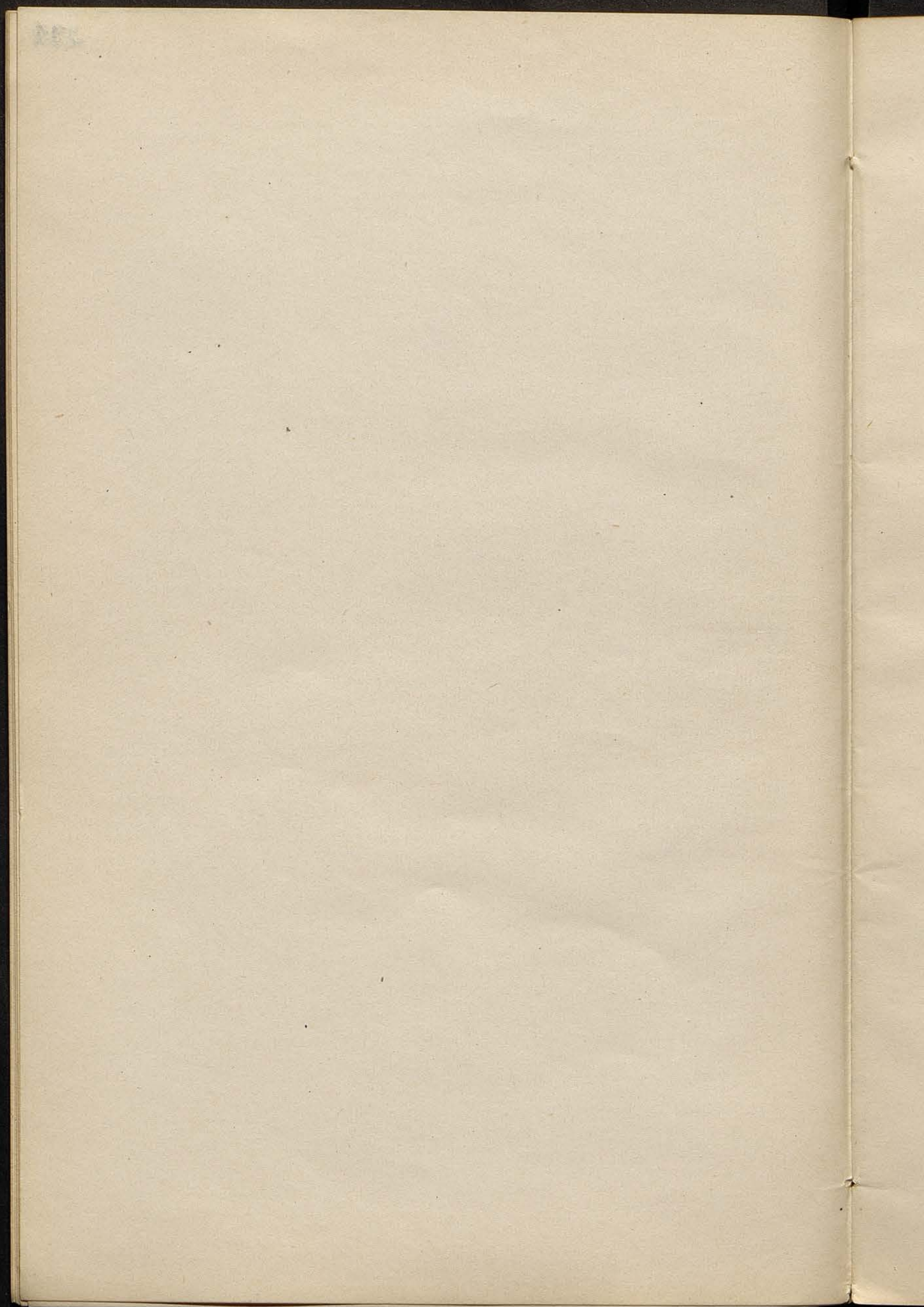

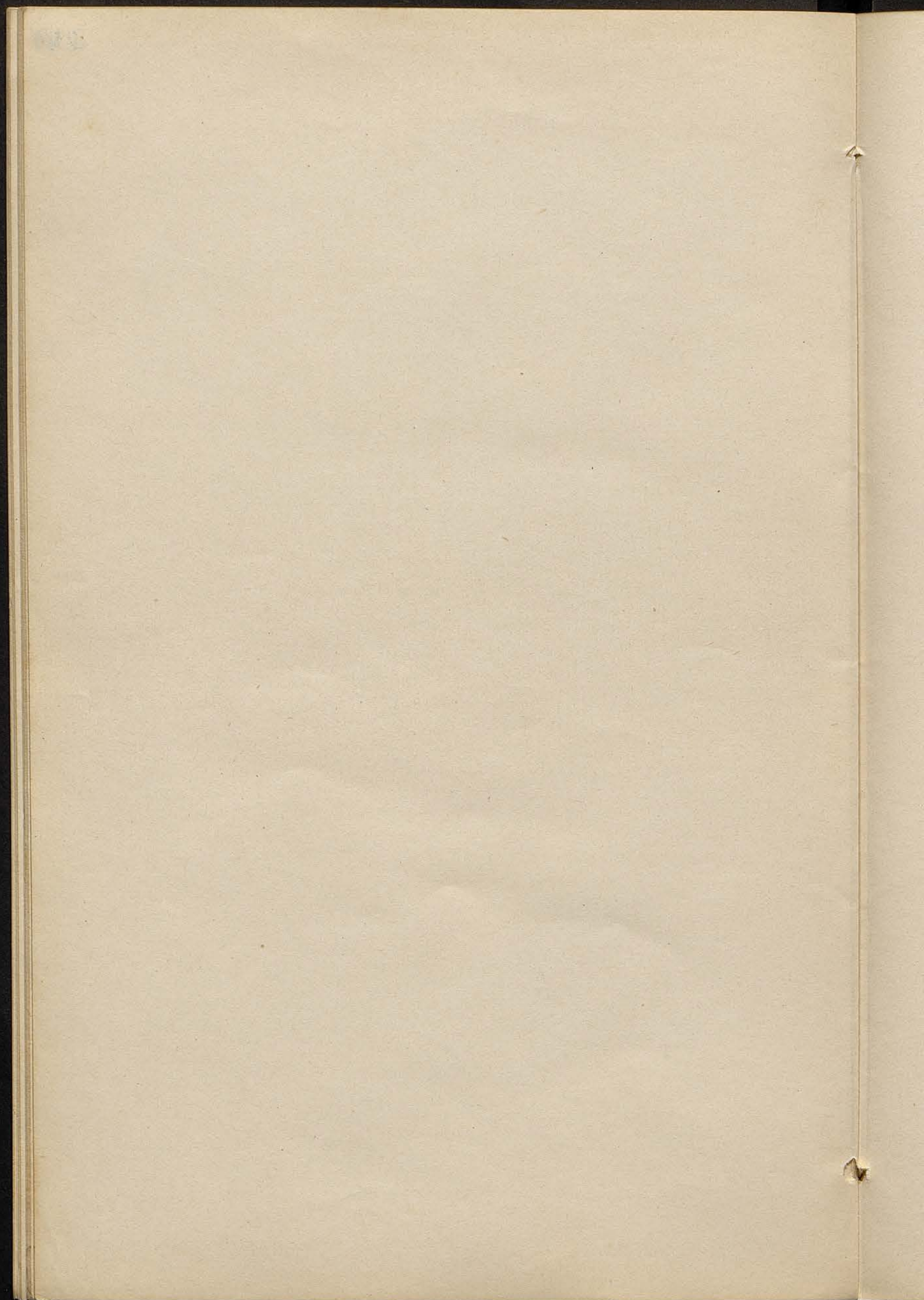

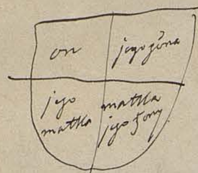

45
19
22
31

on
jego żona
jego matka
matka jego żony

Andrzej Łoziński, tytułowany generosus. Ożeniony z Anną z Wyganowskich. Anna ta dziedziczy po swym bracie Gener. Janie ~~Łoz~~ Wyganowskim Obelnicze (wedoczne prawem zastawu za sumy pożyczone Baltabanom (Izajasz Baltaban, archim. Uniowski); wygnana wyjazdem przez Baltabanów (Alexandra starostę winnickiego) i Sułatyckich) toczy z nimi proces i wygrywa. Baltabanowie wraz z Obelniczanami zabrali jej mnóstwo ruchomości, których ciekawy spis podany: Kobierce adziamskie, półhakki; zbroje szyszaki, gardabo z drogiemi kamieniami i futrami, szable mosiężne, rzędy, kreteniga itp.) Proces zapisek czy pagina 1177, inwentarz 1184 w Inducta Relat. Castr. Halic. z lat 1623, 1624 Tom. 121.)

Andrzej Łoziński otrzymuje intromissyę na bona villae Starunia. Pag. czy zapisek 933 (Ind. Rel. Castr. Halic z r. 1623 tom 121) Wzięty do niewoli tatarskiej. Dominikanin konwentu Czortkowskiego Paweł (Paulus Garwolinensis) z „miłości swojej przeciwko urodzonemu Andrzejowi Łozińskiemu a za pozwoleniem starszych" podjął się jechać do Ordy dla jego oswobodzenia. Łozińska daje mu 500 zł. Ponieważ to na okup nie wystarcza, X. Paweł zostawił się za Łozińskiego w więzieniu a Łoz. wraca. Z okazyi pobytu posła sułtańskiego w Haliczu Łoz. czyni starania za xiędzem, który nareszcie sam szczęśliwie ucieka i wraca, rozwijając wszystko przed grodem halickim. (Inducta Rel. Castr. Halic. z lat 1623–1624 tom 121 f. czy zapisek 1683, 1145.) W Lwowie wołoskani żydzi Karaici, którzy utrzymują, że Tatarom dostarczali za Łozińskiego resp. X. Pawła 163 tal. 1512 czy 973 (Tamże)

Andrzej z r. 1623 umiera; wdowa odbiera od Michała i Anny z Górskich Pomatowskich 500 zł. pożyczonych im przez męża. (Tamże)
Nobilis Sebastyan Łoziński filius Nob. Nicolai Łoza in Łozy Palatinatus Podlachiae et distr. Drohiczinensis (sługa Ostrogskich) Tamże Rel. Castr. z lat 1623–24 tom 121 zap. 1246.
Tenże Andrzej zwany Generosus A. Łoz. vice-capitaneus Calusensis cytuje Zygmunta III w Lwowie jego żony 1345 (Rel. castr. Halic. tom 119 (r. 1619–20) Tamże nazwany Oppidi Kałusz Sacrae Regiae Mtis tenutarius 1498–1504, 1505.

Sebastyan Łoziński, syn Mikołaja in Łozy haeredis zabity, formalnie w sztuki porąbany i w Kolomyji w Prut wrzucony. Trupa produkuje w grodzie służący jego Nobilis Laurentius Futkowski. Drugi sługa poraniony wraz z panem Nobilis Albertus Kruszkowski. Sebastyan pochowany u Dominikanów w Jezupolu. W Proclamatio Capitis

żadany jest jako główny sprawca morderstwa Michał Stanisławski, jako wspólnicy Mrozek i Laskowski. Wożny występuje ex parte siostr zamordowanego Zofji małżonki Mateusza Moraczewskiego Camerarii Terrae Drohiciensis i Anny małżonki Nob. Al. berta Julbertskiego. Sebastyan książę w Ostrogu, Kasztelan Międzyrzeckiego i wszystkie w Utopie. Spadkobiercy mają, że zabitemu zabrano z gospody 2000 czer. zł., 400 tal., 6 tysięcy srebrnych, dwoje gardowy, szable srebrną kuty, konie kolaskę itp. 1449, 1523, 1597 – 1600, 1651 (Ak. Rel. Castr. Halic. rok 1623 – 24 t. 121)

Antoni Łoziński ożeniony z Anną Rożniatowską zabity przez Fokorskiego Grzegorza 351 Hyacynt Ł. ożeniony z Zofią Wronowską, wdową po Mikołaju Żelbertskim, właściciel części Bezymiańca i Słomorosk. 429 (Rel. Castr. Hal. z lat 1625 – 1626 tom 122)

Zielonkowie rodzina z Przemyskiej ziemi bardzo dobra. (Teodor Zielonka miecznik żytomierski 1554, Andrzej procurator Winnicki. 286. Jan Zielonka starosta dołżański, inny procurator Bilsensis 1886 (Rel. Castr. Premisl. z 1750 r. II tom 583)

Łoziński Cubicularius SRMaci sprawa o intromissyę (Akta Grodzkie Przemyskie z roku 1624 Tom 343 pag. 119)

Intercyza między Stefanem Potockim a Zofią Lanckorońską (Castrensia Halic. tom 16 (lata 1617–1620) p. 607–14

Inwentarz bojcyznego skarbu Logofetowej pag. czy str. 1363 i 1381 i dalsze; w tej samej materyi 1425 (Relat. Castr. Halic. tom 119 (lata 1619–20) O tymże skarbie (Mohilenki?) 1216 (pierwej 1338 i 1390) (Rel. Castr. tom 117 rok 1614)

List w sprawie Niemirzyca – Uhorowiza 1593 (Rel. Castr. Leop. z r. 1620 t. 373.) List Jerzego Lasoty w tej samej sprawie str 2535 tamże.)

Łozińscy

okazali w r. 1570 przy rewizyi granic star. lwowskiego przywilej Kazimierza Jagiellończyka: Iliaszowi Valacho, słudze królewskiemu na dworzyszcze w Łozinie, za co tenebuntur custodiam cum sumptu Regio extra limites et ad venandum.

Świadectwo starca Michała Jarmota Łozińskiego: Inni starcy zeznają, iż jeden Łoziński trzymał ten objazd i po jego śmierci syn jego jeden Iwaśko otrzymał sobie przywilej, zaprzeważywszy drugiego brata Świechna. Temu zaś zaprzeczonemu bratu dano kniaztwo ku osadzeniu tej wsi Łoziny; osadził 5 dworzyszcz królowi a sam na piątym siedział, a on brat jego za przywilejem sobie tylko wyprawionym siedł na służbie, t.j. na straży. A ten drugi wieś na nowym korzeniu osadził. Iwaśko używał krom Czarnego Lasu, Hłoszcza, mające objazd starodawny Dąbrówkę, Wierzbowę, Turzyce. Nic miał kmieci tylko objazd. Świechno osadził za Spytka Jarosławskiego star. lwowskiego, kmiecie i stądże zagrodników dzierżą te pola.

Acta Castr. Leopol. Tom 397
Ap. 1750–1762.

Regestr spisany rzeczy różnych w zamku Leskim 6 febr. 1699. MS. Ossolińskich.

Były to mobilia Wojewody Wołyńskiego (Stadnickiego)

Szabeltasze hajduckie z herbami Jell. Dobr. srebrnych wielkich 2.
Szable hajduckie.
Obuchy hajduckie w srebro oprawne.
Pasy rozmaite perskie złotem tkane.
Kilka andzarów tureckich bogatych.
Srebra antyquarskie rysowane z herbami:
„Szakabent" przy siodle = alias sztuk dwie na boki na całego konia przypinane.
Taszki przy siodle. – Tebinki laserowane.
Kapturki zapona tyle co olstry.
Dżydyk alias przykrycie na konia po wierzchu kulbaki.
Mitinik takiż na konia całego.
Szakavent na całego konia pod piersi zapinany.
Igrzyska = wiwiadełka przy rzędzie.
Nagołek (przy rzędzie); nagłówek, ~~rząd~~ – uzdzienica z naprzyskiem (nadbrzesznikiem).
Kita na konia z przednich piór żurawich.
Buzdygan w złoto oprawny z aspisowemi piórami, z rękojeścią kryształową kryształu przedniego kamiennego.
Buzdygan ze srebra złocisty rubinami i turkusami sadzony z piórami aspisowemi, rubinami i turkusami sadzonemi. Znakomicami takiemiż aspisowymi.
Buzdygan z buławką aspisową.
„Tabakierka jedna żółwiowa złocista, druga srebrna złocista, trzecia srebrna w kratkę. Lulek jedna srebrna dwie z piany morskiej:

Manuskrypta Zakładu Ossolińskich.

Kontrakty lwowskie 25

Inwentarz Skarbu Koronnego z r. 1607 Nr. 60 (324)

~~Kontr~~

Inwentarz (Klejnoty, argentarya itd.) Benedyktynek Jarosławskich Nr. 101

List Guidona Baldo ze Lwowa 1646 Nr. 223

Żółkiew Nr. 392

Inwentarz Krak. Franciszkan z r. 1792 Nr. 634

Wyprawa Królewny Katarzyny z r. 1562 Nr. 807

Kolekcya Koperszytychów z r. 1793 Nr. 919

Brzeżany (Napisy w kaplicy i zamku 1514–1626) ~~ki~~ i króli ruskich Nr. 1062.

Lwów Nagrobki Bernar. Nr. 1083

Widoki miast polskich 1094

Les Amours de Bonne Sforza 1096

Żółkiew (Dodatki do Baracza. Skarbca) Nr. 1341

Inwentarz i rewizya Skarbu Koronnego Nr. 1418

Dr. Jekel adwokat lwowski i jego koresp. Nr. 1085

koń srokaty rwany — Dżambas Turek handlu
Koluś — jeździ końmi
koń bryczkowy duży
cisawy (dziś kasztanowaty)
wrona (czarna)
podżara (pryszczy z gwiazdą w czole)
rysią szybkim kłusem
owies dla koni poświęcony w dzień św. Szczepana
jarmark na konie w Jarosławiu
przeworscy przekupni na konie
wóz z koszem i przykrytkami (podwalka)
przy wozie żabki i podstawki kłonice
wóz drabiniasty
furmanił wóz zgrzebny
furman krótkiej — wyjeżdża
na okrawki stoku zajeżdżał
zaprzęgy cyzelował w zmarszczkach z wodą,
sadza, pokrywy sadzy i wodą
przed wyjazdem przed bryczką przed koniem
kołanie nagaja ... stój bij!
nagaja zmarnował, bo jakoś tego koń
podkowa z ocelami, i bródka a pod bródką tren ...
ocele w zęby
garbata droga

Chmielno obłąk skrzany z podeszwy, drewniane kleszczyny — oszronionym żerniewem

~~Bernat~~

~~Lenart~~

Bolcer

Umrł Zygmunt w r. 1621 we Lwowie

Zaraza 1623 r.

Samozwańcze pojawie się w Sambrze w [Jerzy] Ulnicyże w r. 1603 (Mniszek Jerzy wojewoda sandomierski) 1604 jako ~~[illegible]~~ Samozwaniec w Krakowie. W r. 1606 wyprawa z wojskiem do Moskwy na Krymowskie, Moskwie, Lubczyn, Lublin itd.

W r. 1620 Tatary po klęsce pod Cecorą napadli na Kulisze

Mnikowski starosta do 1611 — Mikołaj Daniłowicz de 1575

Samuel Koniecpolski od r. 1628

Czarownica Kowalska: Kulka (na zatracenie) lipka (na mory) Konianka (na szaleństwo) Wszystkim ich zelżone (na mory) Kopytnik (na [illegible]), Szyan-

ziadwal (demon)

Skądeś szala (przy Węgr. 451-64.

Oczerniane chorągiew ... nam zabrały 491 [illegible]

12 Zwanki

płótno bleschowe kiedy jakkiś kitune

Itinerarium Batorgo do Lwowa i Krakowa
Powiśle IX 186
Wagi i ich objętość IX 256

Szlaki „szerokość na dwoje strzelenia
z łuków" między osytoskami wód
między Dnieprem a Bohem = szlak czarny
" Bohem a Dniestrem = Kuczmański
" Dnieprem a Donem = muraowski

Szlak czarny po tatarsku Dżorna išlaek
od ujścia Hnirogniatu szedł na Ukrainie wo
dzgirdem Bohu i Stugy aż do Lwowa.
Kuczmański biegł Podolem takoż do Lwowa.
tom XXII gród Dniepszych.

Za Sokoła płacił Batory tyle co 120 Konny (za
sztuk 30 – 20 zł.) albo pary koni albo trzy starczne
wody. (33) Na Zmujeszczuj 400 – 600 rubli.
sokół wyprzy = unoszony
sokół = białozor

Cygański o sokołach.

Nazwisko Bedryszako
Łaszygs

Sól najim ku Sanu jestem szlakiem
z Starejsoli tołpiarsta — czahorajny (?) studni?

Smolany strój prawy pni
Wolniczy, sołtys (w wolnicy)
urząd zamkowy

Mrotnik tyle co żupnego żupy
Żupy u Soli, Drohobycza, Trusławca, Modrzycza,
Stebnik, Kotów

niesłuszna posesya województwa

Armosz

Gyzen z rodu More (wajewoda, wojda)

(Umbela)
Na surowej gorączce: kadzono octem, kamforą,
kwiatem piołunowym, różą, siarką. Także leki:
dryakiew, kurze ziele, lubczyk, dzięgielowy korzeń,
nagietek, bukszpanowe liście

na ciele czerwone plamy za morówki, guzy
pod pachą, dymienice, wrzody czarne i zgniłe
lekarze dawali szałwię i rutę w occie winnym

z czarnej plamki
Roman umiał ze swej [illegible] [illegible] [illegible],
który pierwszy umarł, a księdz drugi pomarł
lud uciekał do lasów, trupy leżały jak snopy

Cech pogrzebników

pokład się z trupy [illegible] zmianiem i ligówkam
wyjdź z [illegible] [illegible]

Świnki liczyć: Co będzie jadł w biedzie pod mój
[illegible] [illegible]:
Gre, gre, Gregory
Pójdziemy [illegible] do szkoły!

Da szczęść nam szczęśliwy
Tępity, tępity
Z Bokiem [illegible] (Herbert)

Darmostrawski

Roku szesnasto-[illegible], na końcu miesiąca
Gdy 336 [illegible] mię [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nastąpiły [illegible] [illegible]
A żaden nie [illegible] co się zdarzy [illegible]
Pisano go przy [illegible]
Tak roku jakoś o tym czasie

{ Wszędy wszystko wynajdzie i wszystko wyrzeźbi
Przed kapłanem i którego lecz nie umieją
Powieść Komisyjna Węgr. 208 VII

Lisowczyków z r. 1624 uchwala sejm wolno pojmać i zabić, kto pochwyci zapłaci 50 grzyw.

Lisowczyków z r. 1620 furmani płacą od konia po groszy 40

Samuel Koniecpolski kasztelan chełmiński

topienie Kozaków z obciążeniem piaskiem kamieniami się zdarzało, wiązano [illegible], wyprawa Kozaków „Chadzka" (wyprawa na czarne morze). Wracała z stu czółen, spustoszenie Synopy (1615) w r. 1620 Kozacy plądrują Warnę, w r. 1624 pod[illegible] się [illegible] pod Stambuł.

Komisarzowy Sahajdaczny pod Chocimem (1621) on to w r. 1615 był pod Stambułem

Czajki z ~~lipy~~ lipy (~~wypalane~~ łodzie, z obu stron, i rozszerzane deskami i nadawano formę łodzi, w której mieściło się 30–40 ludzi, z wierzchu obwiązane skórami a po bokach sitowiem wiązanym w snopkach, które chroniły ich od wody i odpychały od łodzi. Czajki szły na morze tak po dziś dzień.

dać przykłady ad male narrata

Kupiec angielski Portis

dżuma we Lwowie 1623 – przeszło 10.000 ludzi zmarło
równocześnie przeszło 4000 domów (z których od powodzi
krakowskiego) spaliły się Panny Maryi, Benedyktyn-
ów, Ormian i Rusinów, zgorzał.

Monety: lewkowe talary (2 zł 6 gr.)
glotowe talary (39 gr.)
hiszpańskie reały (2 zł. 26 gr.)
hiszpańskie krzyżowe z mieczykiem
i z kolumnami } 2 zł 26 gr
cesarskie z orłem
szląskie dudki (1 gr.)
grosze trojaki (2 gr.)
ryskie półtoraki (1 gr.)

Bitwa III 1630 ~~[illegible]~~ Turcy [illegible] [illegible]
[illegible] 100 koni [illegible] a koń jeden [illegible]
3000 talarów)

Znaczniejsi Tatarowie: kaftan z lisami lub kunami
takież czapki, buty czerwone safianowe.
Pospólstwo: baranie skóry wełną na wierzch, [illegible], takież
czapki, łuk z kołczanem 20 strzał, nóż, 5–6
koni [illegible] – siodła [illegible]
jak [illegible], bachmaty brzydkie, grzywy i ogony
długie gęste aż do ziemi

18

Wzmianki

VII 145 pieśń o imieniu Zygmunta

VII 151 Albertus z wojny

obyś tak był śmiały
Jakoby się z tej wojny do nas wrócił cały

(Kiedy do wsi przyjechał to mu mówiono
Że w szlachcie stawiony czerwone wmówiono)

VII 152 Matyasz

VII 161
Trudno już w Polsce o kij bo za 6 miesięcy
Wymiótł ich ne wojny do lasku tysięcy
Turczyn się srożej lękał bali się Tatary
Straszliwie to wołano w polu kijem pary

Gdzie czyta
{ I tnie się przede mnąą płotę
Bo nie może iść dobrze dla wielkiego błota
Takie tobie to na bok, bo tej było ślisko
Pobiwszy Tatary kiedyś byli blisko.

(Słyszę bre bre ~~b~~ dryg dryg brzękliwe
Głowa w czapce, insze w burni, na sobie
Delia.)

VII 166 o Tatarach pieśni

Hejnał świta już dzień biały
Każdy wstawał, wiersze skały,
Świtanie drugi wielkiej chwały

VJ

Hozany

Lubień — las Garby
zupełnie jeziorzyste — Czarne jezioro
błotniste i trzęsawiska
Wołyński Humnicky — Opis z r. 1624
[illegible]

Rudzki Madaliński chirurgie [illegible]

ałun rzymski do farbowania
aloes (materia medica) arabski i z Sokotory (Syryi)
drzewo aloesowe do kadzenia
ambra uważana narodowe jak pewny arabska i hiszpańskie (3 razy)
balsam (z Egyptu, gdzie Matarea opis Mułła Ostafiee opowiad.) krzak, w ogrodzie nakładano krzaki, gdzie było 400–500 krzaków, do [illegible], do ran, do [illegible]
bawełna lewantyńska, z Armenji, w Syryi, Cyprze, z Syryi, z Indyi
benzoë żywica, przy Portugalczykach z Indyi
brazylia drzewo
cortex z Indyi
kość słoniowa (znana jako kość palona (ebur ustum)) z Afryki
goździki z Molluków
indygo z Bagdadu i Indyi, do farby
imbier z Indyi (zinziberum) korzeń
kamfora
kardamony

manna z syczylijskie (apteczne)
~~mastyx~~ żywica z drzewa z greckiego archipelagu
głównie na wyspie Chios — do kadzenia
moschus z ~~grupy~~ torebek zwierzęcych (renifer w torebce)
azjatyckich perfumy.
mumia asfalt jak smoła z trupów egipskich
jako lekarstwo
muszkat gałki z Indyj używane do perfum
i wina.
pieprz biały jak blaszy czarny z Malabaru
rhabarbar z Chin
Cassia z Egiptu w strączkach.
Szafran włoski i hiszpański.
sandałowe drzewo (czerwony i żółty) do barwienia
tragant z krzewu astragalusa, przyp. z
jego rynku, z Grecji z Morei rodzaj gumy
jako lek do okładów i do pigułek
Kafura Arabia z drzewa oset najlepszy
z Bagdadu
zedwar ambulatorium na truciznę.
cynamon
cukier z trzciny w Bagdadzie najlepszej roboty
potem w Aleksandrii (cukrownie) potem głowy i
kandys

Bernat Regina Urszula 18
Job
Jost – Osicha
Melchior

Księga główna kredytorowie i debitorowie

dla spraw mojego handlu, którym [illegible] mił Pan Bóg [illegible] dał ~~[illegible]~~ szczęśliwy pożytek, aby mi[ał], że [illegible] ~~[illegible]~~ stworzeniu na chwałę Jego i [illegible] ku [illegible] ciała i drugiego zbawieniu i aby pozwolone [illegible] z [illegible] debitorami i [illegible] od [illegible] i [illegible] przed [illegible] na ~~[illegible]~~ wiecznie i pożytkiem wszelkim. Amen.

~~Dominik~~

Endrys

Bogaj i [illegible]
Kiffiant na miejscu [illegible] ganik
Tayt przed
bezmian otta
Kufy
Kamieni
gorzelna Kopy
centnar
Kipa

20

~~Nasz grobowy nastawiony pamięci Ś. Zoch
Kaniowie i Lebory (wydany przez Collegium [illegible])~~

~~Ojczyzno ciemna płacząca, ciemna tak strudzona
Boleści serca [illegible] przyszłość [illegible]
Lata przed [illegible]
Między [illegible] mianami
Wsi w rantuch czarny przybrane
Łzami [illegible] zielona~~

Organizacya i czynność żebraków
Słownik geograficzny pod Sieniczyn
tom X str. 546–7

Łoziński Marian wychowaniec z [illegible]
Słownik geograf. XI 450

W Wasylkowie monastyr, którym zachwyca
się metropolita antiocheński i mówi, że Kozacy
malarze u frankskich artystów uczą się ich
malowania. ~~Sło~~ Słownik Geogr. tom 13 str. 138

Opis Münstra Polski znajdujący się
w rękopisie cytowany przez Rulikowskiego
w Słowniku Geograf. pod
Kaniowem 7 i 7 porówny Korsuń
Słownik Geogr. X str. 44

przysięgi (Jerzy Chmielowski) jednego razu czarnieckiej ów czapkę na ziemi budował, co jest u nich signum abrenuntiationis. (Słownik Geogr. pod Kosminem V 40)

Oryszka imię kobiece ukraińskie

Cedron nazwisko

Opis żupy w Słowniku Geogr. pod Nahujowicie.

Trucinek – struga pod Policzynie w Słowniku Geograf. tom 8 str. 592

Złota Korzyna – Ladaco
(tajemnice mądrostwa)

rozwaliny = ruina

Melars Piotr de Ry (Dankiew) gamratowy z Rudnikał – portrechy pod śmiercią syn zabójcy Słownik Geogr. pod Rudniki

nazwisko Kopaczygrosz –

Volum. Legum. III

Rekuperowanie Smoleńska i Czernihowa punkt 24
list przypowiedni na roty
Szlak win większych 31
Sądownictwo 36
O wybrańcach 133–4
Zabronienie wyciekania 185
Pospolite ruszenie 198
Szlachcic z opatrzaniem chłopa
Ciebane się pod przysługą wstępowanie

IV

Składy wina w Przemyślu i Samborze 57
Tatary Wolne: Malachowski – Karat, Murat Malachowski, Umer Jabłoński, Hadat Lackowski etc. 133
Instruktorzy wybrańca ala (tworzy) 162
securitas honorum et bonorum
Piechota łanowa 221–222
O swawolnych wolontaryuszach 226
werbarze (werbownicy) 233
i wybieranie chleba dla żołnierzy
Najwyższy major Magnus Ochap
werbunek i komplementowanie 276
Zabranie sreber kościelnych na skarb 283
Nadanie drugiej tytułu szlacheckiego: Wierność
przysięga Jan. Kaz. Kozakom na trzech 303
hajdamaki 305

V

II

VI

Tajemnicze znaki na domach czerwoną kredą.

Dat Galenus opes dat Justinianus honores.

Bodaj o takiej wolności nie słychać
Gdzie tylko płacić, płakać, wzdychać.

W. Potocki

Wziął się do Abon — idąc do Narola

Pot.

Bóg dla zajęcia sabatu nie dorobił świata

Potocki

Tytuł prawny: Człowiek igrzysko Boże

Zakopany skarb w tem miejscu, gdzie w pewnej godzinie dnia cień pada.

Tania kuchnia: Discuit se = uczył się

Aryanka (temat)

litterae salvi conductus

Na kwartał wypadało:
na husarza 41 zł
na rajtara 41 zł
dragona 39 zł
piechoci 33 (Rudawski I 145)

Aby szybciej przebiec [illegible] Dziewięć i danowsze [illegible] po [illegible] wyjść [illegible] za hetmańskich czasów Rud. 181 [illegible]

Król Władysław r. 1634 we Lwowie wprowadził

Ama nesciri! (Kempis)

Dragony: po szpitalu albo po owsie długu dają na miesiąc, a po złotych 11 ze stacyją na niego biorą

Stanowski 9

orły po 3 grosze idą. Stanowski 97

O damirach dobrze pisał 98

na gardeny (gardemariny [illegible])

prosty biernat albo zamtuz (bonne de pain)

Stanowski 144

Kryptografia: pisać jedną literę naprzód lub wstecz: N. p.

Kochamm = jnbgal
albo: = bman
~~anbm~~
~~[illegible]~~ m.
albo
~~[illegible]~~

} jutro! pomyślę o jutrze, cras cras cras

Bechter:

Mają być nauczeni młodzieńczykowie, iżeby mogli nieprzyjaciela kordem prawą ręką ciąć, a lewą się bechterzem, albo puklerzem zakrywać. Str. 65. Marcina Kwiatkowskiego. Książeczki rycerskie 1584 str. 65

O złotnikach Bielski Rozmowa z baranem str. 36

Przed wszystkimi rzemieślniki garncarze wygrali
Boga starszego mistrza w swym cechu wybrali;
Bo z tejże materyej który człeka sprawił,
Z której garncarz [illegible] i garnce sprawił.
Tamże Bielski. str. 39

Sposób robienia prochu u Bielskiego Sejm Niewieści str. 93

Gospodarstwo kalendarzowe od ziemie Zawackiego w Zbiorze Akademji ([illegible]) tu także o daninach [illegible]

Tak że cnotliwo o Jenie Tarnowskim pisał Wódz, jako o jednym darze bożym niebieskim, którym darem pan bóg uczcił, ozdobił i uwielbił naród nasz ojczyste polski.

Orzechowski 35

nie ministry ale sinistry

Orzechowski 86.

szlachecka głowa od chłopa gardłem a głowa chłopska tylko dziesięciu groszmi pieniędzy nic jest od szlacheckiej różna być; bo sama szlachta między sobą na sto groszów głowę przyjęła, itemże. Orzechowski 67

In parvis quies!

Ucisk chłopów. velut asinis vel mulis imo vero quasi lapidibus illorum (t. j. chłopów) corporibus utuntur.

Walenty Wróbel Przygrawalium Ecclesiae Wyzmiarski IX 7

Samborza Ostrowij 173

sadzić ziemię na surowym korzeniu tj. w lesiech nieodpowiednimi

zirowszczyzne t. j. podatek od zieru czyli wypasu świnie bukwianie i dębinie (bukwy i żołędzi) Ob. Chmielewskiego Rolnictwo w Polsce str. 391

Ciebowa rota przyjęgi tworbęj. Chrus.
twoku Rolmitro 22

Kto ot nie dzbu, jakoby chciał go zabić.
Ostrowój

Opis ~~...~~ pyszno-strojnego Husarza
W. Kochowski 51

Cudowne Matki Boskiej Wolne
Kochowski 96

Bando na Chrystusy ~~109~~ zr. 1661
Kochowski 109

Gra w zielone
Kochowski 149

Chci nie wisi lancuzoft nowy
Na mej ścianie Rubensowy
Kontrafektów też nie wiele
I nie dzieło Dolobelle
Kochowski 267

~~...~~ Sarmatowie ..
I który wszystko mając nic nie mając
W. Kochowski Kamień 10

)

Żartki = bystry, żwawy (Stryjkowski)

Stryjkowskiego autobiografia rymowana bardzo ciekawa — 'globtrotter' XVI wieku. Peregrynant!!

Historya „wszelkiej dawności kluczem" — o wschodniem północnym, południowym, ogniem i ostrego [illegible] i wszelkiej mądrości i wszystkich cnót źródłem żywem."
(Stryjkowski. I, XXXI)

Historya „wielkiego światła i [illegible] gościńca"
(Stryjkowski XXXII

Ceremoniał koronacyjny Stryjkowski II 458

Opalińskiego pisma, między innemi: Satyry
zdania i rozsądek o nowych [illegible] i stołowaniu

O wyprawach kupieckich Flis Klonowicza
str. 25 i dalsze.

Według Klonowicza wind gewant = za tarkę
str. 60

Trzeba być lepszym od siebie samego — (Z moich myśli) Rozum i zmysł estetyczny jako regulatory i antidota na złe instynkta.

O Husarzach ogier Niemc. II 221 dalej
Beauplan II 400 Niemcewicz Tamże dalej o
broni i zbroi.

{Król „ozydoł" (prinal) będzie bardzo
zrzuć. (Jerzy Radziwiłł w liście z r. 1633)
Kotłubaj 238

wielu tej opinii „aby tego dzwonczyka nie
ruchać. Kotłubaj 258

Król Władysław mówiący po niemiecku (Kotłubaj
str. 273)

haniebnie wrotno", hanniebnie
rad." Listy Jan. Radz. 299

żołnierz „stargrej" = stary

przedawczyk = zbieg, Ulubieńca
nazwisko Szapka = Włodzimierz Lubieński

Do różnych pisano listy z braterskim, do
mnie dotyczących z przyjacielskim tytułem.
Gełęga. Alex. Kotłub. str 208

Bazylissa, imię żeńskie wołosko-ruskie

Korni żołnierz surowym lasem, by bojaźni przez więzi

(

Pasowanie na rycerza złotej ostrogi
Grabowski Ojczyste spominki 73

(O Kozakach, ich organizacji i o handlu z nimi. Grabowski ojczyste spominki 139 (Np. ktoś chce zrobić dobry interes, jedzie z solą do Kozaków, wraca z wołami i rybami)

Do napadu Tatarów na okolice Strzyżowa ale ubrane szczegóły (Grab. Ojcz. Spom. str. 190)

Na winnych gospodach wieniec jako godło, na miodosytnych kozy. (Miód kozłem, wino znaczą pospolicie wieńcem. Wacław Potocki Pielgrzym w Ojcz. Spom. Grab. 215 — Na szynku morawskiego wina ma być ma być „wieniec słomiany" Niem. II 474 ×)
Janusz, Janaszek = Jan

O Tatarach w Przemyślu itp. Grab. Ojcz. Sp. 187

Pułkownik Piwo i ładna branka Dworzyszek Ojcz. Spom. II 257, 263

Sułtan do króla: Z najprzedniejszych Panów Narodu Jezusowego, sprawą spraw Rzpltej ludu nazareńskiego, polskich ziem Królu, Przyjacielu Naszemu Miłemu Szczeremu Tego na dobry skonanie przyjaźni...

W wojnie ze Szwedami „wszyscy więźniowie na okręt mają być dani, tj. aby każdy zwyczajem niderlandzkim tam się okupił, ile na miesiąc jeden złoty ... Grab. Starożytn. str 221 I

×) Na lindenburskie i szatowskie przez zielony wieniec słomiany kozy. Tamże.

Ciury

Pod Zborowem, rzuciła się łoźna czeladź do wałów, uczyniła ucieczkę, w której bardzo wiele Tatarów i Kozaków legło, 10 szturmów (taranów?) stracił nieprzyjaciel i 3 chorągwie, bateryę zabrano.
Grab. Starz. Pol. I 264

Uderzono wsiadanego w kotły hetmańskie

czeladzi swoja rzecz (której z wojska koronnego rachowano nie mniej 15 000 a w litewskiem jeszcze 6000 wyrzynała się.
Grab. Star. P. I 302

szabla chwalna = honorna 329

Działa żelazne ob. Grab. St. P. 368 I

Na Podolu chciałbyś i Jezuity posiać, to prędzej się gorzej urodzą. (Żart Smoleńska)

Jakimowski na galerach Grab Star. P. I 470

Obrazów Król Jmć czeka z wielką radością i dziwna rzecz, jako się w nich kocha, kiedy co cudnego ma. Si erit aliquid singulare, podziękujemy bardzo. (List X. Bernarda Jezuity do Stan. Reszki Grab. Star. P. ~~II~~ str. 426)

Rex Henricus } wiersz po
wyszydził Polakom psikus } ucieczce Walezego
Grab. Star. P. II 464

O żubrach i turach Łowiectwo Niem. I 17

Chrzysztof = Krzysztof

Po Zygmuncie Auguście zostało koni 828 a mianowicie 395 wierzchowych i 433 cugowych. Niem. I 196

„Wszak wiecie, że azbestu nie umiemy" Zygmunt August w liście do Radz. Niemcewicz I 413

Wrzeć chorymy a Rusin chyżymy dzielbą ... (Barbara Radziwiłłówna z polecenia króla o ... Chodkiewiczowej) Jagell. II 325

Na futra były główne targi w Lublinie na św. Szymon, w Poznaniu na św. Jakub. W Lublinie także na Gromniczną. (Jagiellonki III 207)

Antiquam exquirite matrem

Suknie damskie ze złotogłowiu kosztowała w roku 1535 200 zł. (a inna 100 dukatów więcej, a obecnie było co najmniej 500 dukatów, czyli 25000 zł) Jagiellonki I ~~XIV~~

Za 8 sztuk soboli zapłaciła Bona 3500 zł. (Jagell. I LXIV) a więc sztuka jedna czyli 100 zł czyli 50 dukatów ówczesnych!

Myślibor = umiłuj myśli

(Mundur piechoty polskiej za Zygmunta III niebieski Niemcewicz Pam. II 153) czapki czerwone. Jedni nosili berdysze, drudzy rusznice z lontami.
Rysunek Zygm. III Niem. II 163

Legat papieski „podał Królowi kilka wybornych, starych włoskich obrazów, w których się król wielce kochał." Niem. Pam. II 165

Ceremonjał polski królewski przy obiedzie Niem. II 172

40 wiorst = 500 stadjów Niem. II 210

Wielki Zamoyski obok szabli nosi handżar za pasem. Niem. 232 II

Pankolistowie (wiory) zdobyli Kostroś zamek Niem. II 368

Zamieszanie wielkie w obozie, według przysłowia: Środkaj portki dawaj konia.

Hulajgrod – iść hulajgrodami: „na saniach wielkich wrota na kołowrocie stały, mając dziur kilka w sobie dla strzelania z samopałów, do tych sań każdych po 10 strzelców przystawiono, co sanie przed sobą pchają a stanąwszy strzelają, jak z za muru." Dzierżący Machkiewicz ~~ińskiego~~ Niem. II 394

O wydaniu Moskiewicza Niem. II 399

Wołanie i przejście koron moskiewskich Niem. II 427

Palenie konfederacyi wykazy (t.j. aktu) w farze lwowskiej Moskiewicz Niem. II 428 (O Horburcie)

O rozejściu wojska polskiego Ogier Niem. II 228

Rysopis Wiśniowieckiego Ogier Niem II 231

Jako koniem najechać, jako drzewem toczyć,
Wożą się w szyjka, do piersiowania każdy
Ciężkie wynosić szanie na opore twardy
I burzyć przy bramach zakładać petardy.

Teatralki o królewnie Aleksandrze (brat Wład. IV)

Strój królewski (polski) jest cały biały, z płomieniami złotemi (Motteville) Niem. III 329
Lawa tatarska Niem. III 344 (Beauplan)
Tabor kozacki Niem. III 372
Czajki Niem. III 376
Kozacki [illegible] gotować w drewnianym korytku. Niem. III 387
Sól i jej forma Niem. III 393
Szuba sobolowa kosztowała niekiedy 2000 szkudów.
Niem. III 399
Zygmunt III ~~August~~ wedle Lippmana „[illegible] języka”
Niem. IV 91
Sadzenie na kole kara wojskowa obecny artylerii wynalazek Batorego Niem. IV 103
Król Wład. IV nie umiał po francusku – tylko po włosku i niemiecku Niem. IV 223
Bunt wojska jak wyglądał ob. Niem. IV 223
Dwa lub 3 tygodnie skórek wiąże grzywkami jedwabnymi sznurek etc. etc.
Chmielnicki: wszystko mówi, Bóg mi to dał, stąd [illegible] wszystko. „Król królem będzie, a zrobi król co mu szlachta i Dyski i księżę ... Poszanowanie królewskiej osoby – nawet [illegible] przy niemocy do szlachty
Niem. IV Dyaryusz 352

Wierszyk Jana III do córki Kunegundy Niem. IV 405
Króla Sobieskiego żyd Jonasz lekarz dobija [illegible], że król byłby zdrów, gdy oddali [illegible] „rand żydowski” Niem. Zabiski IV 459 Królowa [illegible] od siebie. Niem. IV 481
Polakierya wyrocznie królowej Maryi Kazimiery
Niem. IV 487

Nur was sich nie und nirgends hat begeben,
ist ewig wahr (Goethe?)

Lud ognisty = uzbrojony w strzelby

Sporty dziwnie wyliczone Niemc. V 87

Wyrostek sprzedający tytoń w obozie Sobieskiego V 277.

Rajtar bohater V 269 Dyar. Niemcewicz

Klejnoty Zygm. Augusta Niemc. V 348

Katolik wzięty przez Tatarów chwyta się pod polskiego strzemienia i tak z nim wydostaje się na wolność Niemc. VI 9

Achtymir wiersz tatarski

Schyliło się ku nocy
ciężko mi to od ciebie odejść

Ja który jest najjaśniejszego najznakomitszej [illegible] Mekky i Medyny i Siedmiu Monarchów i cztery rogów świata trzymającego Cesarza i [illegible] Niemc. VI 37

Kozacy z Syropią zrobili Turkom szkody na 40 milionów Relacye Żółkiewskiego Niemc. VI 95

Turcy i o Arabistan.

Leicht bei einander wohnen die Gedanken
Doch hart im Raume stossen sich die Sachen

Kiedy zająca najbardziej zęby bolą? Kiedy go psy gryzą.

Mąż był złym popem, został dobrym chłopem.

Wrona kracze i ustanie (na obmowę i plotki)

Zazdrości i w sitowiu szuka sęka.

Dobry sługa – u złego pana nie długo.

Skarb ślepego (Potocki)

Gawroński Wojciech przed Małogoszcz albo Kazanie przy egzekwiach Anny z Sztemberków Ostrogskiej 1636. (Czy nie ma co o powinności Tarnowskich?)

Gospodarstwo jezdzieckie strzelcze i myśliwcze 1690 Poznań

Sejm piekielny Januarius Sowizralius 1628 o dziedzicach (Lewko Smolk., Rogalec etc)

Kozak do dziewiątego razu z martwych powstaje na 9 dni. Maciejowski II 119

Laszkowiec = pruski mur?

O wszystkich chłopów o rzeczy żołnierskiej ob. Wład. Potocki Broniewski Rozprawy Akademii filolog. tom XIV Serya II Ogólnego zbioru tom ~~XXIII~~ 29

O ubiorach i budowlach z glinnego Maciejowski pag 353; przypadki t. IV

nasalis = pier

Z not. lwowskich.

we Lwowie

Malarz szychtarz – strzały robić i szyszak na jar.;
marsz muszkiety, bandolety, rusznice „po toruńsku robione”
rysowane, gruntowane, z rzezą, z niderlandzka.

taborek = Tajemnik
wojna rusznic z Lublina;
w Krakowie nad te trzy cechy (rusznikarskie) wileński, krakowski i samborski.

Foltyn – Walenty

Leopoli natus Cracoviae laureatus.

Ksiądz Kreczyner = Kapelan wojskowy

O ukradzeniu zbroi (Bibliograf. VI 37)

Gelasinus Caspianus e Corona Pallantis
nunc Leopoli, laus tua laus nostra est

Doktor med. = w lekarstwach doktor

Gostkowski Wojciech Dekatur aktor Skarbu
(Achanda)

Gramatyka (Adelfotes) grecka drukowana z
Stauropigii 1591 roku gram. Laskarysa

Uniwersał Gramsowskiej (cesjonne commendowane
Skarby Estr. XI 336

Groickiego o prawie magdeburskiem
Porządek sądów miejskich

Denham John (1615 † 1669) Poems and trans-lations London 1684 na str. 67–70 jest 18 strof o podróży do Polski, gdzie Denham i lord Croft przy-wieźli 10.000 l. for his Majesty by the Decima-tion of his Scotish Subjects there. (Estreicher)

brulionie (Niezabitowskiego panegiryk)
Estrejcher IV 148 wziętszych szumno-dźwięcznego, jak wogóle wszystkie panegi-ryki Denisiewicza.

Złoto na Wołyniu Estr. IV 461 (Dziennik Landing)

Carosi i kommendant Ol. Lula.

Cervus Joannes Tucholiensis (Studia pra-wnicze farragines z prawa miejskiego rzymskiego) Adyktacja miastu Lwów wydane w Krak. gr. 1540. Estr. III 128

arte et marte emeritus

Borzymowicz Jakób Wymowny polityk i Orator Politicus (Gnieźnie i broda) r. 1699 (przygląda się tu wiersz Jana III do córki ~~Eleonory~~ poślubiającej Elektora Bawarskiego.

Aqua Dell) Andr. Dział o browarze pruskiem 1622 (w bibliotece Krasińskich)

Barlaam wołany Niegroski (w Lutni apollinowej Baranowicza)

O cinwach

Szkoda ich lekceważyć, kiedy co z zdobycza,
Pewnie ani początków ani ran nie liczą.
Dali próbę dwoje w tymczasie onej wojnie,
Gdy ostrzeżeń Wittembergi dostali rozważnie,
Który oręż tryumfy swoje miejsca w strzelby,
Nie wyszło nie zginęło Helisse go wziąć liczby.
Ale i ci strzelcowie z przyjacielem turniejs,
Którzy postąpili, co mają co i mniej.

Wojna Chocimska 106

Nikt do nas, my na wszystkie przyjdziemy światy,
Po trunku, po korzeniu, zakwitka i kwiaty.

Ibid. 185

(Dalej o cinwach str. 285 ibid.

obacz Wójcickiego Starożytna Biblioteka pisarzy polskich t. I p. 210, 218

Obacz Marbiniej z Niemowców Pamiętników tom II 368

Jakie były przezwiska narodowości dla Polaków Ciampi I str. 319

Tamże o biesiadach polskich

O krakaniu Ciampi I 337

Clarum Regnum Polonorum
Est coelum Nobilium
Infernus Rusticorum
Paradisus Judaeorum
Aurifodina advenarum etc.

Pacichelli w r. 1685 (Ciampi II 192)

wjazd Ossolińskiego do Rzymu rytował Stefano Della Bella, a malował jeden z uczniów mlodszy Antonio Tempesta na płótnie długiem 6 braccie, szerokiem 2 braccie. Ciampi II 237

Przed koronacyją Jana III Ciampi III 79

Broń III 80 Ciamp.

O Hieronimie czytaj Kampenhauzen w Encykl. Orgelbranda

Janiszewskiego fałszerstwa dokumentów Ob. Enc. Orgelbr.

Iste est frater vester parvulus. (Benjamin)

Szabla z cudownym napisem:
VI NHRVD+E/S+NHO RB
(Broń się durniu)

V.

Klecha (portier)

Dominus gwary.

Skazaniec kopiący grób samemu sobie
Ukrycie się w trumnie kościelnej.

Lew Lorencowiczowski – Żywi mnie nie, ja Lwowi dużo. – Stendhal – Lwowczyk – Lew i gwiazda = siła i światło. – Dlaczego kocham Lwów? Bo kocham Polskę! – Parnas lwowski – Kamienie zawsze mówią do mnie – Saxa loquuntur! – Długo były nieme – ~~mówiły~~ nie mówiły, jak się nie mówi do obcych, nareszcie zabłysły się one z moją obyczajową fizjognomią, a ja z nich, zasłyszany mówić do siebie, ja zacząłem one odpowiadać. Gelasinus Casparus mówi: Leopolis laus tua laus nostra est.

Bractwa literackie w Polsce powstawały za wzorem włoskiego bractwa Madonna delle lettere (Maria litterarum) od listu Najświętszej Panny, wszelkiemu istniejącego i pisanego. (Enc. Orgelbr. pod Warszawą t. XXVI pag 446

Vindex, Vindicatio, Vindico, Vindicta, Vinum
Rudiarius (szermierz) Rudimentum, Rudis, Ruditas
Orbis. orbo (pozbawiam)

Trzy ~~[illegible]~~ postaci kobiece Dantego
Donna angelicata (Beatr.)
Donna gentile
Donna pietosa

Canzoni pietrose

---

jeść chleb anielski

Dla lepszego świadomości i wszelakiej twardości tego naszego listu — dołożyliśmy pieczęć

Hal. Castr. 1582–4 tom 100

Zybiel Aichinger arendator bonorum oppidi Burzstyn. 1015

Sobiepański!

Proclamatio capitis – productio vulnerum

Oblata partinentiarum

Odwaga Bobolan przeciw X. arcyb. Solikow. skiemu o najście i oznaczytowanie cerkwi

Lwowskiej 1764 (r. 1584) Zwany Zubrzyckiem

Grod Lwowskiego (po polsku) 252 tom 101

formułka przy protestacie: iż on bojąc Boga a miłości bliźniego na stronę odłożywszy, grzechu się, JKMści przedziwszy, prawo pospolite i winy w nim ostrze założone niwecząc, nie bojąc się ani srogości władzy prawnych ani prawa pospolitego, nie ogrodziwszy uczciwości swojej jako przystało, nie dawając temu to Ostrowskiemu odpowiedzi etc. etc.

Przy proclamatio capitis: na pogrzebie zabitego predictum (zabójcę) in presentia et frequentia multorum hominum ad eadem sepulturo congregatorum alta sonoraque voce ter et ultra juris forma vicibus quatuor proclamaverunt

---

w protestacji przeciw Kuszkowskiemu o o najazd Stanisławskiego, nie podawszy też temu to Kuszkowskiemu prawnej odpowiedzi, „jako się godziło uczciwemu rycerskiemu" str. 397 t. 101

...attesochè l'occhio più giova in tutte le cose, che non fa la misura delle seste. Vasari IX p. 445

Chi non può quel che vuol, quel que può voglia.
Leonardo da Vinci

W porządek i monumentalnych rządach ma być magna tranquillitas

wnieś (prośbai) uwieczon jest.

Porządkiem prawem karać
w boży czas (aby się potykać w boży czas, do hetman polecenie)

Moc Polaków nie drugą.
Rel Allemanys Sprawy Batorego (aliud)

miejscy i ruby (Bielski)

(Maszyna piekielna Bielski III 1500
Ton Kometa Bielski III 1226

Orichoviana czytai p. 1—27

Parit una iniuria mille iniurias, unus latro innumeros latrones... pag. 21
(Orichoviana Opera inedita)

Odpowiedź

Przed aktami grodzkiemi w Haliczu staje dnia 21/3 1592 r. woźny Pstrik (?) de Jabłonów w towarzystwie dwóch szlachciców Fedka i Miśka Tatarmirów (?) i podaje do aktów, że był wczoraj osobiście w dworze wsi Bryń u Generos. Georgii Szczucki, któremu wręczył litteras diffidacionis od Nob. Gaspar Wojsławski. List ten czyli odpowiedź podaję do akt a opiewa on jak następuje: „Tobie Jerzy Szczucki, złyj a niecnotliwy człowieku, żeś ty zapomniawszy Bojaźni Bożej i słów swoich, któremiś mnie przywiódł do tego, abym siostrę twą rodzoną za żonę sobie wziął i obiecawszy z nią dać półtora tysiąca złotych, tegoś czyś nie dotrzymał (?) i ono przyodziać szatami i potrzebami (?) do ochędóstwa jej, obiecałeś mnie dawszy ją mnie nietylko, ałeś to miał dać, coś mnie obiecał. Aleś jej własne pieniądze które jej należały, pobrałeś etc. Mało na tem mając, aleś i moje własne rzeczy pobrałeś: pieniądze, zboże, konie, rusznice, kołdrę (?), materac i innych moich rzeczy przy tobie niemało zostało... Na to wszystko targnąłeś się na zdrowie (?) moje złemi swemi występnemi, dopuściłeś (?) mnie występnie na zdrowiu (?) mojej i przywiodłeś mnie i żonę moję do wszelkiego ubóstwa i nędzy. Za te tedy twoje niecnotliwe sprawy znać ci dawam prawnie i przez własne pisanie moje, że się na gardle i majętności twojej mścić będę rozmaicie: w domu twoim, w izbie, we drzwiach, w sieni, na wychodzie, na podwórzu, w pasiece, na polu, w drodze i gdzie bym zdybać mógł z rusznice, z łuku, szablą, czekanem i jakążkol wiek bronią pokiś (?) ja będę mógł, boś mnie przyprawił (...?) i zgubiłeś mi ostatnie szczęście moje, którego się na tobie szukając nie długo da Pan Bóg, pomszczę. Roku 1592 Wojsławski Casper z Wojsławia.

Acta Castr. Halic. Ind. Rell. tom 102 pag. 765.

W dalszym ciągu tej sprawy żona Wojsławskiego Anna staje przed aktami i urzędem grodzkim Halickim 6/5 1592 i

protestuje się przeciw bratu swemu Szyneckiemu, że lokowawszy stan szlachecki (flocci pendens verbum nobili) i wbrew zawartej przez nią bez wiadomości męża (inscio marito ejus) ugodzie, która to ugoda przyszła do skutku za wstawieniem przyjaciół – wystawił jej męża przed sąd grodzki i dekret na niego otrzymał. Ugoda, na którą się odwołuje ~~Szynecka~~ Wojsławska, wciągnięta na jej żądanie do akt: „Stało się pewne postanowienie i czas pewny w ugodzie przez JMć Pany Stanisł. Kopycińskiego, sędziego ziemskiego halickiego, Floriana Stareckiego, towojskiego halickiego, Bartosza Polanowskiego przyjaciół zobopólne między JMć Pany Jerzym Szyneckim i siostrą jego panią Anną Wojsławską i małżonkiem jej tymże panem Kacprem Wojsławskim, która to pani Anna Wojsławska siostra p. Szyneckiego, przyjechawszy w dom jego ... prosiła o to przyjaźnie, aby się ci to pomienieni wyżej mianowani od p. Szyneckiego przyczynili i uczynili, jakoby ona i małżonka jej przeprosili, jako strony <u>obrażonej</u> także inszych szlachcic wszystkich zobopólnych..." Szynecki dał się ubłagać „za drugą namową i złożyli w ten czas tejże zgody i rozejm w Haliczu na roki ziemskie, które teraz post Trinitatem przypadają. Obie strony po dwóch przyjaciół do Pana sędziego halick. wysadzają, i ich sprawie się poddają. Tymczasem ma nastąpić „<u>ustanie</u>" t. j. rozejm. (Acta Castr. Hal. tom 102 pag 829)

Przed urzędem grodzkim halickim staje generosus Jacobus Kossakowski dzierżawca (arendatorius possessor) Bukaczowiec solennem protestationem ad querellam summo cum dolore fecit estque protestatus contra gener. Adam Orzechowski Rothmagistrum Sacr. Reg. Mtis, że mu przysłał przez swojego z Żurawna i przy dwóch szlachty odpowiedź w liście otwartym, z których jeden Bełzowski zaraz po odczytaniu list ten mu wydarł z rąk i zataić go nie chciał. Kossakowski świadczy się dwoma woźnymi i dwoma szlachcicami, którzy tyż sami obecni byli, że list ten tak opiewał: „Kossakowski! Ażeci bych się z tobą inaczej mógł

objąć, ale nie mogę dla tego go wydać, złupić, pobrać pieniędzy mych, pobrać im mienie, wozy, bydło, konie, co na się nie ~~przyjęli~~ przynależało: przeto wiedz o tem, żeć opowiadam, kiedybych cię mógł potkać ~~wszędzie~~ zdybać, najechać, bądź w domu u przyjaciela, bądź w twoim własnym, jadąc, pijąc, na łożku, w łaźni, że zapewne Bóg na gardle twem siłę i krwie się twojej albo ty mojej napijęś."

(Acta Castr. Hal. tom 103 f. 1671 Anno 1594

Obraz heretycki

Kilku mieszczan ruskich halickich protestuje się przeciw władyce Gedeonowi Bałabanowi, iż one na heretycką wiarę przywodzi i przymusza... to jest napisał obraz Boga Ojca niewidomego Bóstwa widomie wiarze naszej i cerkwie i figurują w cerkwi, który obraz Archiepiskop Metropolit Kijowski Ociec Michał będąc w Rohatynie przy bytności władyki łuckiego Semenowi popowi ich cerkwi i nam mieszczanom pod klątwą, aby ten obraz niedzierżał, ale z cerkwi wyrzucił... (rozkazał), który obraz zdjął pop... ale ojciec władyka Gedeon przeklął tego popa naszego i onych od cerkwi odegnał i cerkiew znowu sam poświęcał i ten obraz znowu postawiwszy podpisał tymi słowy Wetchij denmi...
Woźny i szlach. Sebestyan Turski powiada, że w istocie pomieniony obraz z podpisem ruskiemi liter Wetchij denmi widzieli. Anno 1594.

(Act. Castr. Hal. tom 103 pag 1524)

Andrzej Łoziński

z Podhajiech przez niejakiego Żelińskiego z ~~Podola~~ Wołynia (dzierżawcy wsi Łozina) w gospodzie swej napadnięty, obity, zraniony i ograbiony z pieniędzy i szat. Łoziński nazywa obwinionego z Ziemi Lwowskiej: Żeliński tym sposobem zemścił się na Łoz. za to, iż mu tenże do arendy wspomnianej przeszkadzał. R. 1594

(Act. Castr. Hal. tom 103 pag 1589.

4

Gedeon Bałaban

władyka lwowski protestuje przeciw Cyrylowi Terleckiemu, władyce łuckiemu, że czystą membranę opatrzone pieczęciami, zamiast napisać na nich gravamina podniesione na zjeździe w Brześciu Litewskim, napisał co innego i listy te Królowi Jmci zaniósł. R. 1595

Act. Castr. Hal. tom 103 f. 1861

Zygmunt III

w Lwowie obrzędów greckich.

AC. Hal. 103 f. 2031

Zastrzeżenia i Kautele

w intercyzie między Krzysztofem Łodzińskim a Alexandrą Tyszkiewiczówną, wojewodzianką smoleńską, wdową po Konstantym Księciu Ostrogskim o dobra Drohobycz i Kożlin 19 następujące palestranckie kautele: rokiem ~~pewnym~~ pierwszego zawitego żadnemi takowemi prawnemi, zwłokami, które tak z prawa jako zwyczaju ~~pozwolone~~ pozwalane bywają, t.j. ~~zwyczajną~~ kwandzżeną niemocą, na monimenta, na kwit o wszystkiej rzeczy, na lata potomków młodych, na zastępne rzymskami, także tak zawitemi albo wiekuistemi jako niedoskonałemi statutami, konstytucyami dawnościami, odbiciem prawnem, złem i nierychłem na urzędzie dobrach porządku, dzierżeniem, wojennym niedostatkiem, ani zjazdem ani sejmem, ani nieprzyjacielem postronnym, ani wody, ognia, morów, grobli przekopaniem ~~etc.~~ nie oglądając się i zapisu niniejszemu tudzież pozwem, przypozwem, zyskiem, przyzyskiem i wszystkiemu prawu nie przyganiając się, ani niedostatki, ani błędy ani nieważności nie zadawając etc

AC. Halic. t./105 pag 309–311 R. 1598.

Paweł Rzymianin.

10 maja 1599 r. Murarius civis Leopoliensis protestatur przeciw wożnego: Quia sibi ex parte famati Pauli Rzymianin Murarii Civis et Incolae Leopol. contra Nobilem (imienia chrzestnego brak) Pogroszewski solenniter est questus et protestatur. Quia ipse sabbato proxime preterito superveniens cum seriis suis complicibus in hospicium ipsius in oppido Jezupola habitum cum armis eundem hominem pacificum, nulla legitima causa habita in, aufugisset salutique suae preconsuluisset, interfecisset. Similiterquoque die hodierna eundem murarium conquerentem ex hospicio predicto suos ad cooparios murum in predicto oppido construentes euntem, cum predictis suis complicibus, in medio fori via publica perventa (?) cum iaculo/bombardatum minisque vitae contrariis insectabatur. Quapropter idem murarius protunc a generoso Jacobo Potocki conductus, evitans pericula salutique et indemnitati suae consulens obtulit se et immutato animo constituit una cum suis cooperariis derelicto inchoato labore, hac protestatione contra preditum Pogroszewski facta, Leopolim domum suam ~~dis~~ discessurus. De quo hanc suam relationem praescriptam Ministerialis fecit.

Acta Castr. Halic. Tom 105 pag. 577

Filigrany

na papierze z Act. Castr. Halic. tom 104 na paginach 517 (Lubicz), 539 (Trzy wieże), 533 (Leliwa), 549 (Habdank), 577 (Gryf), 599 (Janina), 617 (Topór) — w tomie 105 na paginach 55 (Pilawa), 253 (Lubicz), 339 (Jelita) (Koniec XVI wieku)

Jazłowieccy

Dział majętności między Mikołajem i Hieronim Jazłowieckimi, braćmi, po śmierci ich ojca Jerzego, wojewody ruskiego, hetm. poln. Kor. Mikołaj bierze Martynów (miasteczko) ze wszystkimi wsiami, dalej Bydrzychowce ze wszystkimi wsiami, prócz majętności grodeckiej w wojew. podolskim, miasteczko Czeralenca (Czernelica) ze wsiami należącemi, wieś Porchowa ze wszystkimi przyległościami, wieś Chmielowa, zjazdny przewóz, który obecnie należy. Hieronim bierze Zamek wszystek Jazłowiecki ze wsiami, miasteczko Koszyłowce ze wsiami, prócz majętności grodeckiej na Podolu, Bilcze (?), Worwoleńczi (?) ze wsiami, do tego Morachwa albo Nowogród, także Olvidanie (?) ze wsiami w wojew. podolskim, miasteczko Barysz ze wsiami, przewóz w Chmielowej wsi, stok na Dniestrze i prawo użytku z lasów czernelickich. R. 1594.

AC. Hal. tom 109 pag. 60–63.

Michał hospodar Mołdawski

Bardzo ciekawe orędzie: Michael Moldaviae utriusque et Transalpinae Ungariae Princeps Transalpinis Ungaris subditis suis salutem! Pełne deklamacyi i retoryki. Do aktów halickich podał to orędzie Ferens Balazy Eques Ungarus. Pismo datowane a Ponte Albi Castri 1600

AC. Hal. t. 109 pag. 108 i następne

Uwolnienie zbrodniarza

AC. tom 109 pag 156

Krew chrześcijańska.

Żyd Ber z Jazłowca miał służącego, który nagle zmarł. Hieronim Jazłowiecki, starosta sokalski, posądził Bera o zamordowanie rytualne i więził go przez noc na zamku a dopiero po opłaceniu się wypuścił. Tymczasem Ber na jarmarku w Jazłowcu Szlothus wrogo stał i przedstawił go na ratuszu, a potem przez sytuację Jazłowieckiemu. R. 1601

AC. Hal. 109 pag. 436

Dział majątkowy Tenczyńskich

Gabryela, miecznika kor., Andrzeja starosty stryjskiego i Jana hrabiów na Tenczynie dóbr ojczystych i macierzystych. R. 1602

AC. Hal. t. 109 p. 611

Baptista Verelli de Candia

protestuje o nieprawny pobór cła za małmazyę.

A. Castr. Hal. t. 109 p. 801/3 R. 1602

Czary

Adam Bladnicki skarży się, że gdy dzierżawcy jego we wsi Bladnik opuszczali dzierżawę (Jan i Katarzyna Zaklaccy) quaedam turpia arti incantatricum servient. vulgo Czary in curia Bladnicki mansionis portans sane sub scamnum extra mensam invenit cutem cum pillis de capite cadaveris, ... cum filo, mandibulas duas lucii cum dentibus, aristas siliginis duas. Et haec omnia bibialia muliebri obvoluta in foveam inhumaverunt. Gdyby czary skutkowały i protestans umarł

jako ślad na ciele lub umyśle, albo gdzieby mu było zde-
chało, czynić będzie o to prawnie.

Act. Castr. vol. 110 pag 988

Wykreślenie z aktów.

Zygmunt III poleca wykreślić z akt: (Quoniam vero jam omnes discordiae & inter predictos nobiles (Mikołaj Ostrowski i Andrzej Dębrowski) sopitae et mortificatae sunt, proinde ne ejusmodi protestationum ulla nota in actis extet — a zatem wszystko z obu stron deleri et expungi curet. R. 1602

Act. Castr. vol. 110 p. 1039

Zajazd.

Szl. Olbrycht Odrowski, Marcin Nakujowski, Marusia Medyńska i Stanisław Sulatycki stawszy oblicznie przed Księgami i Urzędem Grodzkim Żydaczowskim i z płaczem uskarżyli się i świadczyli przeciw Jakubowi i Stas. panu Wełdzińskim z Tenczowic ... iż oni zebrawszy ludzi jezdnych kozaków i usarzów i innego towarzystwa takiej liczby niemałej, która czyniła 200 w piątek po św. Małgorzacie bliżko przeszłej z działki, hakownicami i inną armatą wojenną, ręką zbrojną, umyślnie i gwałtownie przyjechawszy i sprawiwszy szykami ludzi do bitwy, od wsi Tenczowic na grunt wsi Medyni, a działka i hakownice za nimi na wozach i wozach końmi prowadząc, w zbożu jare i ozime wsyli, piechotę na dwa boki z strzelbą wszyscy wprzód

pusiczy, a potem poddanych z różnych majętności swych
na 100 z górą z kosami wiodszy ono zboże tak ozime
jako jare pokosili, na wozy, których było także nad 100 nie
wiążąc nie brali, a tam lud do bitwy zbrojny po inszem zbożu
harcować i konie ku wsi Medyce czynili, a gdy skarżący do
Jakóba Wilczyńskiego posłali szl. Eustachego Żylińskiego,
aby takiej szkody nie robił, ten odpowiedział: Jedźże zkąd przyje-
chał, nietylko żebym zboża prosić nie miał ale i wieś spalę a
tego przeniosę Odrowąskiego i w domu szukać będę, tak teraz ja-
ko i potem i od moich rąk pewnie gardło da! I zaledwie ten
posłany zdrów odjechał, za nim zaraz kopijników w zbrojach
30 puściło się i obaczywszy te to uskarżające się spokojnie stojące,
do bitwy niegotowe ani spodziewające się szkód takich, jeli gonić,
za którem także kozacy na stronach zasadzeni, na konie
spadłszy gonili i strzelali i tam szlachetnego Bartosza Odro-
wskiego brata tego Olbrychta p. Jakób Wilczyński pojmał,
którego pokłaniem sam w głowę i indziej razów kilka zadał i
kazał związać i wziąwszy pojmanego w Tomaszowcach osadził i
chłopom strzedz kazał, chcąc go dać ściąć, którego potem w nocy
wypuścili parkoliczowie jego... I tak cały tydzień zboża Medyckie
kosili. Nie przestawszy na tem, ale i najazdy takim ordynkiem z
ludźmi wszystkimi gwałtem zbrojno czynił, jako na Tatarzyna powinien by
się nie stawił, z działki, rusznicami szczekawszy zboże jako trawy
zrywano a wskroś było i stada zajmano ku wiecznemu zniszcze-
niu tej wsi. R. 1604

A. Castr. Hal. tom 110 pag 1459

—

(i Wielżyński)
Ściga go Wilczyński. (Widocznie awanturnik zawadyjaka;
rozbija ludzi – zabił Stanisława Wyrobkowskiego (p. 1534)

—

gwałt szlachty obwieść i oświadczyć.

—

Elekcye podkomorskie.

Po śmierci Prokopa Raszki, podkomorzego halic., którego wypisuje Stanisław Golski, ziemi ruskiej wojewoda, na Barze starosta " wybór na ten urząd, na który z starodawności niemniej do innych ziemskich urzędów należy."

Act. 111 pag. 11

Ciągłe zabójstwa

Floryan Korycinski wraz z Feliksem Kosińskim zabijają w Haliczu Hrehorego Zieliborskiego. Anno 1605

Act. Hal. 111 pag. 21

Hieronim Jazłowiecki, starosta skalski i czerwonogrodzki, poprzyjaźniwszy się z Albertem Kopycińskim z domu (na zamku) Stanisława Golskiego, wojewody ziemi ruskiej, (w Podhajcach) każe go wracającego do gospody zamordować przez swoich dworzan. R. 1605

Act. Hal. 111 pag. 41

Jakób Kossakowski zabija szlachcica Melchiora Hasmana. R. 1605 Ibid. 144

XI 277

1)

Ugoda z chłopami.

Jerzy Krasicki, chorąży halicki, starosta doliński zanie-
wolony godzi się z chłopami wsi Nadziejowa i Rakowa
którzy u Króla mieli skargę na ucisk i niesłuszne wyma-
gania. Krasicki zdał się na osobę JMci Stanisława Firleja
z Dambrowicy Referendarza Kor. w tych wszystkich wątpliwo-
ściach. Takie tedy postanowienie według submisyi stron JMci
p. referendarz uczynił: Naprzód obiecuje JMci p. starosta za
tę niniejszą zgodę i postanowieniem w niczem a niczem ani
JMci pana ojca swego (Kasztelana przemyskiego) zmarłego nie kontradykując, tych pod-
danych z Nadziejowa i Rakowa według prawa tego, które mają
z łaski Króla JMci i przywileju danych nic na nich nowego
nie stanowić albo wymyślając (cis) ze wszystkiem stale i spokojnie
zachować. To jest nie zaciągać na nich powołoszczyzny, pomiarowe
pól, [illegible] bud(?), budowania, wszystkich pańszczyzn, podwód żadnych,
zaciągów, posyłek nieznaczonych okrom na 20 mil (raz tylko
jeden w rok z chaty w osiemdziesiąt a nie więcej) ne stróżą po je-
dnemu tylko z łanu jednego posyłać powinni będą. Poddani
zaś posłuszeństwo, powinności swe zwyczajne t.j. czynsze z łanu
po zł. polskich siedmiu groszy 22, przy którem jałowicę jedną
ze wsi ?, starszy trzykroć do rąk: dnie JMci pana starości
a trzecią jego podstarościemu tym sposobem: na każdy z nich
po miary dwie owsa, żyta po półmacku, pszenicy po ćwierci
jednej, kur dwoje, jajec dziesięć, serów 2 miodu przaśnego
nie zadawszy a miasto ciężarów ze te wszystkie 3 starszy
mają dawać JMci ze wsi za rok zupełny po 4 złote. A obie
strony interesy tej dotrzymać obiecują pod zakładem 6000 zł. p.
Działo się w Krakowie 23 junii 1605. Pośrednikami
przy tem byli: Piotr Tustanowski, Jan Popowicz i Marek
Bojko (Nadziejów) a Andrzej Semen z Rakowa.

AC. Hal. III pag. 217

Krasicki ugody nie dotrzymywał. Król upomina go o to ostrym
listem. AC. Hal. III p. 739 (Rozumiemy, że według ugody, ochraniając takie rzeczy.)

O extradycyę chłopów

zbiegłych do Janowa przyzwał Jan Ostroróg kasztelan poznański Jana Golskiego, kasztel. halickiego.

Al. Hal. 111 pag. 356-7

Gronow

Przeproszenie.

Szl. Walenty Cebrowski podaje do akt instygacyjny list Adama Tyszowskiego podstolego halickiego i Andrzeja Bełżeckiego: „Przyznawamy to szczerze nam takżeśmy panu Cebrowskiemu niesłusznie uczynili, iż nie mając żadnej od WM. przyczyny, w domu p. Piotra Zawiszy w Stryju, gdzie ~~si~~ WM. proszony na żadną biesiadę się nie gotując samowtór przyjechawszy z ochoty gospodarskiej z drugimi gośćmi dobrej myśli zażywać, my samym pijaństwem zwiedzeni skłoniliśmy się o niepotrzebne i nie słuszne obrazy, za którem siedząc przywiedliśmy byli WMości, czego jakośmy zaraz żałowali tak i przez wiele ludzi zacnych czas niemały o uspokojenie tego wszystkiego a żalu WM. pilnie staraliśmy się. Teraz tedy favor WM. którego a tę przychylność swoją pijaństwu przypisując serdecznie żałujemy i uniżenie a pokornie prosimy, abyś nam WM. jako człowiek zacnego urodzenia swojej tej krzywdy, którąbyś snadź zemścić być mógł, raczył i sercem chrześciańskiem odpuścił a na potem żadnej obrazy do nas w sobie nie zostawiał. Prosimy WM. mości ~~panie~~, jako rodzonego księdza pana o przyczynę do JM. p. Cebrowskiego, aby snadź tę prośbę i żal nasz za niechcącą przyczyną WM. raczył nam to przebaczyć i odpuścić raczył." R. 1606

ACH. 111 f. 567

Instrukcya poselska

odnosząca się do rokoszu Zebrzydowskiego (za Królem.)

ACH. 111 f. 595

Przeciw Simeonowi Mohile

hospodarowi wołoskiemu zawarły Piotr Przemiński i Kasper Poniatowski imieniem swoich towarzyszy umowę o żołd niezapłacony. ACH. 111 pag. 621

Fragment

relacji zdającej się z mowy Królewskiej w Lwowie podjętej i o. stanów (ręką Zebrzydowskiego)

ACH. 111 pag. 625

Pismo arcyb. Zamojskiego

poczynające od słów: „My Rady duchowne, świeckie, urzędowe i wszystko rycerstwo, którzyśmy się do Lwowa podczas sądzenia i ~~rady~~ dla spraw swoich zjechali" – o Lwowie zamieszek w Rzeczypospolitej. List adresowany: Panom Radom, Urzędnikom i obywatelom województwa ruskiego 8.

ACH. 111 p. 775.

Sprawy sejmikowe, instrukcje poselskie itp.

ACH. 111 p. 791, 810, 813.

Izajasz Bałaban

protestuje przeciw arcyb. Zamojskiemu o Lwowie ingerencji przy obsadzie władyctwa lwowskiego.

ACH. 111 p. 822

Rozbijają się i mordują

między sobą ustawicznie – niemal na każdej karcie aktów zapisek: Proclamatio capitis, Praesentatio cadaveris, N. N. vulneratus, saucius, concussus.

Drobna szlachta

Wołkowiccy (z Wołcza)

Krechowieccy, Drohomireccy, Berezowscy, Kniehinieccy, Grabowieccy, Hołyńscy, Chocimirscy, Uhornicy, Sulatyccy, Strutyńscy, Barliscy, Tatomir, Żurakowscy – po większej części chodaczkowa, sama Ruś: Fedki, Hryćki, Trofimy.

Imiona własne

jakie Pandota, zgoła Achacy.

Kościół w Buczaczu

fundacyjny dokument w A. Castr. Hal. z 1657 w tomie 112.

Publica

Universał wojewody Ziem Ruskich Stanisława Gołuskiego za Królem. Rok 1607.

A.C. Hal. 112 pag. 945

Mężobójstwo.

Testament (Konfesya) złoczyńcy Sienia z Chochowa(?), badanego o wspólność w zamordowaniu szl. Jakóba Solikowskiego: iż, sługą nieboszczyka p. J. Solikowskiego był, stajnią zawiadującym i dobrodziejstwa jego znał, ale iż był namówiony od Pani Beaty pana Jana Zawiszy rodzonej siostry a nieboszczyka p. Jakóba Zawiszy córki, tegoż to nieboszczyka Solikowskiego żony, konia od niej, aby nikomu o okrutnym występku niżej opisanym, nie objawiał i dwa dni przed okrutną śmiercią p. Solikowskiego dawszy (z nocą?) wziął i którego w Jazłowcu przedał i z tych pieniędzy na potrzebę Paniej swej przyszedł(?). (Trzeciego?) dwóch dni Pani Pana podpoiła tak (czego się nieboszczyk nie spodziewał) że zaraz w łożnicy zasnął przez umyśl(?). Natenczas Pani kilka razy dziewkę słała, aby się dowiedziała, jeśli już usnął, która gdy powiedziała, iż usnął, zarazem Pani z Stasiem, który z siekierą a ten Sień z świecą do izby poszli i tam Staś siekierą obuchem w głowę uderzył, za którym tamecznym(?) razem nieboszczyk się porwał, którego iż porywającego Pani przypadła na niem pierzyną i wespół z Stasiem dusili, aż go udusili; i zdjąwszy(?) ściągnąwszy szablą go Staś przebił. Przy czem [struck-out word] ten Sień, który świecił, był i to widział i tak zeznał. Gdy już po zabiciu, Pani kazała Stasiowi, aby go w Dniestrze z koniem utopił. Ale on powiedział, że lepiej dół wykopać i pochować go. Po takiej odmianie różnej a nie [illegible] rady, w gnój, wykopawszy ten Sień dół, z Stasiem pod stajnią schowali, a potem ten gnój wespół z nim spalili. To wszystko ten Sień dobrowolnie bez żadnej męki zeznał. Po którem zeznaniu przysięgli(?) przysiężnicy ([illegible]) znaleźli go winnym śmierci. Anno 1607

ACH. t. 112 pag. 949.

Zabójstwo.

Jerzy Szczucki mając [illegible] graniczny między Byczowem(?) a Horożanką(?) z Mikołajem Makowieckim zasadził się na niego, ale przez pomyłkę zabił jakiegoś przejeżdżającego sługę szl. Marcina Kozłowskiego. Spostrzegłszy pomyłkę, nie [illegible] bo i Kozłowskiego ma za nieprzyjaciela swego.

ACH. 112 p. 1057

Tenże sam Szyszki, który przerzucił kopce graniczne a na granicach swego szynku ,,baszty zdzierać kazał, sam zaś, strzelbą na nich zagrażał" (był dzierżawcą król. wsi Byszowa) – zastrzelił także sługę Mikorskiego, szlachcica Zygmunta Skoraszewskiego, który był wydany przez swego pana do miejsc z powodu, aby gwałtu nie czynił.

Ibidem p. 1060.

Protest Rusinów

Tymoteusz Przewojski, Namiestnik stolicy krylosa Halickiego, Adam Bałaban, Andrzej Krechowiecki, Iwan Gołogórski, Konstanty Kisielewski swojem i innemi szlachty powiatu halickiego religii greckiej, ludzi religii prawdziwej cerkwi wschodniej w posłuszeństwie i pod zwierzchnością błogosławionego Patryarchy Konstantynopol. skiego protestują przeciw urodzonemu Ostafiejowi Tessarow. skiemu iż on naprzeciwko sobie prawo jakieś na episkopstwo lwowskie, halickie i Kamieniec Podol. z pozwoleniem Jana Zamoyskiego, arcybisk. lwowskiego, gwałtem i armatą biskupstwo objął, podczas gdy prawnym biskupem jest Izajasz Bałaban.

AC. 112 pag. 1293

Wybrańcy.

r. 1601

Król Zygm. III poleca Mikoł. Pełczkiemu, ~~aby~~ Rotmistrzowi swemu, aby z dóbr naszych wszystkich województwa Ruskiego wybrańce sprowadził a ~~[illegible]~~ na czas i miejsce oznaczone, bez zwłoki przybył. Poleca, aby ludzie godni do boju były stawieni byli a ci którzy ich wyprawiać powinni, na rzeczy między. [illegible] nie byli zwiazani, a zwłaszcza na łęby i proporce, gdy zginęły to skąd inąd opatrzyć rozkazali

ACH. 112 f. 1507

Gwałty.

Wacław Bawrowski porywa nocą wraz z Piotra Skarbka z jego dwora w Trzcienicu, kazał go sługom swoim wziąć, przezłajał skrzynie, komory, pozabierał wszystko, zabrał konie w Trzcienicu i Szarwiniskach. Skarbka wziął do Bawrowa, pod strażą osadził. Za upomnieniem się i interwencją przyjaciół uwolnił go, ale zaraz potem nocą w pierwszym gonem go najechał, a Skarbek ledwie ~~...~~ zbiegł ucieki, ale go posieczono i poraniono. Tenże Wacław Baw. posłał na pomoc pod Haliczem Mikołaja Żeliborskiego. Bawr. z(e) swoim ...

AG. H. ~~...~~ 112 pag. 1620 (114 p. 1611)

Izajasz Balaban

aby objąć potwierdz., jakoby zawarłszy umowę z Tessarowskim zdradził starożytną religię grecką, podaje dosłownie treść umowy, spisaną po polsku: Między wielebnym w Bogu JMcią Izajaszem Balabanem Archimandrytą Uniejowskim z jednej a urodzonym panem Stanisławem (?) Tessarowskim z drugiej strony stało się postanowienie pewne w ten sposób. Balaban mając koadjutorię na episkopię lwowską od Króla JMci i konsens od JMci Gedeona Balabana episkopa lwowskiego i od kapituły, upatrując to że według duchowieństwa według kanonów świętych porządku trzymać nie może, ku dobremu cerkwi św. i usługi Bożej pozwolił p. Ostafijowi Tissarowskiemu, aby sobie przyczynił koadjutorii na władystwo lwowskie otrzymać, na co JMć ojciec Władyka z kapitułą także i on sam list z pieczęciami i podpisami rąk swoich dali; aby sobie przyczynił u Króla JMci zjednać i ten list, który ma od samego Ojca Władyki i kapituły jego, konfirmować. Jednak z takową kondycją, aby z posłuszeństwem patryarchów świętych a nie posłuszeństwem Papieża Rzymskiego. A skoro to p. Thissarowski zjednawszy przyniesie i pokaże, tedy JMć ojciec Archimandryta obiecuje i powinien będzie z tej koadjutorii w xięgach grodzkich halickich p. Tisarowskiemu ustąpić, a JMć p. Tisarowski obiecuje też i powinien będzie, gdzieby przyczynić takiego tj: z posłuszeństwem Patryarchów u Króla JMci sobie zjednać nie mógł, tedy ten przyczyniły pierwszy ~~...~~ koadjutorii na tę episkopię, który ma

-/.

Ojciec Archimandryta, ma w swej mocy wcale zostawać, i ten list, który mu na konsens dali, wrócić, co sobie obiedwie strony obiecują dobremi słowy stępować we wszystkim i na każdej części i temu dosyć uczynić pod zakładem 1000 zł. pols. i tę intercyzę swoją zeznawać aktami grodzkiemi halickiemi. Na co dla lepszej pewności i wiary rękami swemi podpisali się i pieczęci przycisnęli. Działo się w Stanowi (?) dnia wtó-rego Kwietnia roku 1606 przy bytności JMPP. Stanisła-wa Gorzkowskiego, Stanisława Bogurskiego, Samuela Grebo-wieckiego, Wacka Ławrinkowicza, arendarza żup królew-~~skich~~ starostwa halickiego. Izajasz Bałaban, ihumen U-niowski, Stanisław Tissarowski ręką własną.

Będzie też p. Tissarowski powinien przy zeznaniu Kondescensyi koadjutoryi dwieście ~~(200)~~ czterdzieści złot. polskich dać ojcu Archimandrycie tamże w grodzie halickim. Iz. Bałaban r. w. Stanisław Tissarowski r. w.

(Ta ~~intercyza~~ zapiska jest wyjęta z protestu za-niesionego na poprzedniej karcie p.t. Protest Rusinów)

ACH. t. 112 p. 1277–1279

Laudum przeciw grasantom.

Na sejmiku Electionis Deputati ad Judicia Generalia Tribunalis Regni Lublinen. uchwala szlachta (My Rady i Rycerstwo Ziemi Halickiej) „baczące świeże a co dzień pomnażające się niebezpieczeństwo, swawole ludzi luźnych, na roz-boje i plondrowanie domów szlacheckich i poddanych Krajów na-szych, kusiących się w tak gorszym pożarze zdrowia, domów i majętności naszych zabiegające dalszym niebezpieczeństwom.“ Aby przyjść uśmierzenia w tym kierunku wezwały łatwiejszego Sta-nisława Włodka z Hermanowa, starosty halickiego i kołomyjskiego – „obiecujemy, iż jeśliby w majętnościach naszych za powodem i faworem poddanych naszych takowe latrocinia pomnażały się, albo i zkupy wyprzedzeni takowi łotrowie w majętnościach

naszych najdowali się, a byli recentium z folium et processu, przy prawania urzędowe notowani, albo in recenti crimine, za poś-maniem drugich poślakowani, że wolno będzie JMci panu wojewo-dzie takowe złoczyńce ~~ad executionem faciendam~~ łapać, karać, i exekucyą niedołęczną rozkazać uczynić, o co potem prawnie JMci pan wojewoda reklamowan ani inkwietowan od żadnego z nas być nie może." R. 1606.

Podpisy: Stanisław Żórawiński, podkomorzy ziemi halickiej; Hieronim Strzesz, Adam Łysakowski, Bełżecki, Kuropatwa, Dymidecki, Wolski, Ostrowski, Gruszczyński-Kornidor, Chodorowski, Bryszowski-Worytko, Skarbek, Michał Tyszowski, Rakowski, Chocimirski, Kalinowski, Wyczółkowski, Zagórski, Kuczkowski, Krzysiecki, Dłuski, Srzeszowski; "Przez Mi-chała Worytka Drohowiskiego wszyscy podpisali się", Wil-żyński z Wilżyna, Tyrawski, Charlęski.

Alt. tom 112 pag 1679–1682

Jan Rzewuski

Vicecapitaneus Calussiensis, tak samo jak później po nim Andrzej Łoziński.

t. 112 f. 1798

Marachna Sulatyczka.

Mężobójstwo.

Brat mężobójczyni Jan Solikowskiej (Beaty Zamiejskiej primo voto Strzeleckiej) podejmuje się go staranie nadarzenia; brat samo-dzierżca uwolnił go o niestawienie w terminie i wyprowadził na niego vadium 6000 zł., pod którem miał ją stawić; gdy przyszło jednak do rozprawy i instancyi Solikowski apelował, i s. przed informacyi cytacyi; ~~tej~~ siostry zaś stawił. Trybunał Lu-belski ~~...~~ zaś go od zapłaty 6000 zł uwolnił, mężobójczyni zaś kazał ad ~~...~~ detentionem horrendam in superiore parti turris

./.

Lublinensis, a sąd grodzki halicki wydelegował do przeprowadzenia śledztwa na miejscu zbrodni, t.j. w Mikoraniu.

Fidejussia pod grozą 6000 zł za stawienie, potem zamiesz-nie stawienia i odprowadzenie do prawa i naczelnie stawieni dla umiarkowania ostatecznej Krasickiego, miało widoczne na celu poddanie gorszeni czyne; trybunał też orzeka: Judicium hocce Trib. Reg. eo perspecto: Quod terminus ille recentis criminis per efidejussionem suprascriptam Joannis Gawicza fratris inculpatae *protractus est*..

AC Hal. 113 f. 23.

Oś Staś był *famulus plebani*.

Trybunał orzeka aby Jan Solikowski cum sex testibus Nobilibus juramento corporali convincat inculpatam in haec verba: Quod ipsa Beata S. inculpata Nobil. olim Jacobum Solikowski maritum suum dormientem insidiose famulis Stanislao et Sienko ad id subordinatos crudeliter interemit et occidit. Deo ita ipsum cum testibus adjuvante. Et quia hoc idem juramentum inculpata actori Joan. Solik. in sententia judiciali dimisit Propterea atque *propter scelus praefatum inculpatam capite plectendam decrevit*. R. 1608

Tamże f. 24

Chłopi — Krasicki

Chłopi skarżą się, że mimo zgody zawartej, „hajduki wyrzynające zybrać i owych do szkody wielkiej przywiedli, ludzi starych pobrali, *brody poszalili*, więzieniem niszczyli, sami ustrzyżeli nie mając na prawie, wyciąga niesłusznie, także i jałowice wyrzynające nad postanowienie wyciąga, cielęta nad zwyczaj do budowania najmniej niewoli, dwa złotówek pewnie dawać po wozie jednemu, po pięć groszy wyciąga a dwa pewnie dawać wymusza.

ACH. 113 f. 37

Król znowu pisze do Krasickiego o chłopów z Nadziejowa i Rakowa. Przeto my chcąc te krzywdy tychże poddanych dostatecznie tudzież i skutecznie obwarować, jakoby dalszego bezprawia nie ponosili, wykazujemy

Ci, abyś WM. na dzień 20 mies. Kwietnia przed sąd nasz referendarski sam przez się albo przez plenipotenta swego stanął i na skargi pomienionych poddanych sprawę dał i decyzyi naszej się przysłuchał. Upominając w tem WM, że lubo natenczas przed sąd nasz staniesz lubo nie staniesz, my jednak prawnie przeciwko Tobie postąpić rozkażemy. Napominając jeszcze o to pilnie, i skutecznie mieć to chcemy, aby ci poddani o to, że się do nas jako do Pana ~~swego~~ zwierzchniego o krzywdach swych uciekają, żadnego bezprawia i karania nie ~~ponieśli~~ od ... i owszem w pokoju byli zachowani... Kraków. 16/3 1609

Tamże f. 95, 96.

Wykup z poddaństwa.

Szl. Marcin Nakwaski podaje do akt: „Zeznawam tym swoim pisaniem i wiadomo czynię każdemu, że ten Siemion syn Andrzejów z Babina wykupił się z poddaństwa i dał zaraz złot. 23 i waruję to sobie swoim pisaniem, aby był wolen od brata jako i siostry, co ja jeśliby miał jakie przeszkadzanie, tedy ja powinien będę, od niego zastąpić go." R. 1609

AGZ t. 113 f. 47

Scheda szlachecka

Stanisław Podfilipski sędzia ziemski kamieniecki okazał których powodów będące Prokopa Raszko poddanego ziemi halickiej, że zaraz po śmierci zabrali: (Raszko miał Kropiennik)

Pszenicy ozimej 21 stogów każdy stóg wartości 100 zł =
pszenicy jarej 9 " " " " 80 =
Żyta ozimego 31 stogów każdy à . . . . 60 =
" jarego 3 " " " 50 = 130 Ar
jęczmienia 9 " " 50 =
tatarki 10 " " 40 =
grochu 3 " " 80 =
Siana 34 stert à . . . . . . 30 =
Owsa 7 stogów à . . . . . 40 =
prosa 2 " à . . 60 =
Wołów stadnych czabanów kupnych 118 à . . 26 =
wołów dworskich roboczych 25 à . . . 15 =
bukajów 5 à . . . 17 =
Krów cielnych 62 à . . . 10 =
jałowic 20 à . . . 8 =
byczków cypuntków 22 à 4 =
jałówek cypuntek 26 à . . . 6 =
niedźwiedź wołów 15 à . . . 8 =

293
592
785 sztuk

owiec matek 184 à 2 zł =
owiec jarek 50 à 45 groszy =
baranów starych 8 à 45 gr. =
baranów młodych 26 à 1 zł =
Kóz matek 40 à 40 gr =
Kóz jarszych 41 à 1 zł =
Capów 10 à 1 zł =
wieprzów karmnych 6 à 3 zł =
świni starych 235 à 2 zł =

—

Miodu przaśnego 8 półbeczków à 40 zł =
Pszczół uli 44 à 3 zł =
wina węgierskiego starego 2 beczki à 100 zł =
Karet z bryczkami 2 à 80 zł =
Koni stępaków 3 à 80 zł =
Koń biały jezdny à 100 zł =
dzygantów 2 à 100 zł =
Klacz jezdnych 3 à 40 zł =
Klacz rodzących starych 34 à 30 zł =
Klacz młodych 8 à 25 zł =
Klaczek 2letnich 6 à 20 zł =
źrebców czwartoletnich 4 à 30 zł =
źrebców trzyletnich 5 à 20 zł =
źrebców 2letkich 6 à 15 zł =
Kotczy 1 wschód 40 zł =

Koni 93

—

Konew wielka srebrna 300 zł =
Konew srebrna pozłocista 100 „ =
„ „ biała 80 „ =
„ „ pozłocista 50 „
Miednica z nalewką srebrna 400 „ =
Łyżek srebrnych dwie puzdrze 140 zł =
Łyżka srebrna pozłocista 5 zł =
Czarek srebrnych 4 —— 60 zł
Lichtarzy srebrnych 4 60 „ 8

1190

—

Nasiódki srebrnych dwa rzędzik kozaki 200 zł
Strzemiona usarskie srebrne 40 zł
Szabla i buława srebrne oprawne pozłocist. 140 zł

—

4 pierścieni wielkie z djamentami 2000 zł
pierścień wielki z szafirem 120 zł
3 pierścienie z rubinem 100 zł
Noszenie z szmaragdem 300 zł
Djamentu sztuka niemała 1000 zł
Guzów złotych 2 z kamieniem 120 zł
Kamieni złotych 4 + 100 zł

5800

—

Giermak [?] soboli 80 zł
Ferezja axamitna sobolami podszyta 1000 zł
Kopieniak axamitny rysiami podbity ~~[illegible]~~ 500 zł
Delia zielona rysiami podszyta 300 zł
Delia szkarłatna rysiami podszyta 600 zł
Delia brunatna rysiami pod. 300 zł

—

Kobierców wielkich tureckich (czerwonych) ~~[illegible]~~ 2 à 20 zł = 40 zł
Kobierców mniejszych tureckich 10 razem 150 zł — 23 sztuk
Kobierców tureckich białych 10 razem 130 zł
Adziamski kobierzec 30 zł

—

Zbroja złocista jedna 40 zł.
Karaczenów złocistych dwa 30 zł
Wilków 8 razem 24 zł
Czaprak haftowany 60 zł
Namiotów tureckich 2 wielkie 400 zł

Żupan teletowy brunatny 100 zł
" axamitny " 80 zł
Delia brunatna axamitem czarnym kosmatym podszyta 100 zł

Zbroi hartowanych [?] siedem à 20 zł = 140 zł
Zbroi szmelcowanych 8 à 15 zł = 120 zł

—

Kołdra teletowa brunatna 100 zł
Kołdra axam. czerwona 60 zł
Kołdra atłasowa 40 zł
Opon wielkich 8 à 100 zł = 800 zł
Opon mniejszych 4 à 60 zł = 240 zł

Podfilipski wszystkim taksuje [?] sumę [?] zabranych rzeczy na 100.000 zł. (Trybunał redukuje na 2000 zł.)

W dalszym pozwie wylicza jeszcze Podfilipski: złotogłowia sztuka, kitajki zielonej sztuka, płótna kolońskie, pościel kitajkowa, ręczniki tureckie, tuwalnie, obrusy, prześcieradła kolońskie, ~~[illegible]~~ mechajery, dalej kotanki [?] axamitne lisami podszyte, kołpak axamitny, kamy-lisy [?]. Dalej srebro złotogłowe [?] kosztem [?] srebrem oprawne, srebro wszelkie czarne [?], wozy dwa, der [?] 24, koców na konie 12, kapturów lisich etc. Mąki pytlowej półbeczki sześć, masła dzieżek 13, sera kóp 8, soli beczek 11.

Pawów białych i czarnych osiem, indyków 8, kapłonów 172, gęsi 118. Wozów okutych [?] kowanych 3, pługów żelaznych 6, bron żelaznych 10, karetka nowa, muszkiet srebrem [?] okładany [?], dwie delie szarłatne, kołdra atłasowa popielicami podszyta.

Ocenia to wszystko na 50.000 zł. (Trybunał redukuje na 500 zł.

W dalszym ciągu Podfilipski wspomina się jeszcze o 14 stogach

owsa à 50 zł
Siana stert 8 à 30 zł
pszenicy jarej 2½ stoga à 100 zł
żyta ozimego 3 stogi à 80 zł
jęczmienia stóg 1 à 70 zł
Pszczół (ulów) 199 à 4 zł
złotych 670 zł

Instrument cyprysowy, kurt, aksamitna, kurty atłasowy, żupan adamaszkowy, czamara niedokończona, popielicami podszyta.

Dalej: Koncerzów 15, szabel prostych tureckich srebrnych 15, bębnów miedzianych 2, rusznic krótkich przewiertnych para, rusznic krótkich do szabel 15, półhaków 8, rusznic ptaszych 3.

Misy wielkich cynowych 17, mis średnich cynowych 7, półmisków cynowych 26, przystawka 1, talerzy cynowych 72, miednica i nalewka cynowa, lichtarzy mosiężnych 12, moździerzów 3, świeczników (aplików?) mosiężnych 6, miednic mosięż. 2, kotłów kuchennych wielkich 8, garców miedzianych 6, kociołów mosiężnych 2, czarek miedzianych 6, bania 1, warzonka miedziana 1, kocioł łaziebny 1, kocioł psi, kocioł piwny itp.

Taksuje zaraz na 50.000 zł (Trybunał redukuje na 5000 zł)

A.C.H. tom 113, str. 79–93 Roku 1609.

Przeciw służbie u obcych

universał Zygm. III: Iż się namnożyło wiele ludzi, którzy swawolnie mimo zakaz prawa pospolitego i zwyczajowi pewnemu wszędzie się w gromadach niemałych i z różnych państw a czasem też pod chorągwiami, jako wszystek ślad trwa do państw cudzoziemskich wychodzić i tam na służbę (w danej wojnie ojczyźnie szkodliwej) cudzym narodom zaciągać etc. każe ich karać.

A.C.H. tom 113 str. 169

Andrzejowi Żabokrzyckiemu

sekretarzowi debitum bardzo pokaźnym z najazdu drugich

zarazem zatwierdził nadanie król Zyg. III w dożywotnie posiadanie wsie Pitków i Dubrów w prowincji cum omnibus fundis, praediis, agris, pratis, campis, sylvis, borris, lacubus, piscinis, taberniis, molendinis caeterisque omnibus attinentibus.

ACH. 113 f. 173.

Żołnierstwo grabieże

wyłacznie bardzo i drapieżne. Najwięcej skarg na Jakuba Potockiego, rotmistrza (z Sieleca) starosty białokamienieckiego, którego rota żołdowała w r. 1609 Tłumacz, Olszowice, Jezierzany, Siemianówka, Radowce, Doroszów, Bortniki, Dolinę, Olesza, także wsie Pawła Skotnickiego Lipica Dolna, Sarnki górne, Sarnki średnie, Sarnki dolne, Świstelniki. Dokazywał także rotmistrz Marcin Kazanowski, także z dóbr Alex. Kalinowskiego (właśc. Husiatyna) starosty bracławskiego. R. 1609

113 f. 179, 202, 205, 207, 262.

Ciągłe pozwy o chłopów profugów

uciekających od swoich panów do innych dziedziców — za każdego chłopa niezgrabnego żądano 50 grzywien.

ACH. 113 f. 211, 239

Z Mołdawią

Konstantyn hospodarem mołdawskim jako właścicielem Uścia ciągłe zatargi z sąsiadami. Bartłomiej Polanowski skarży go o zbrojny najazd w 300 ludzi na wsie Kniażki i Krasnojów. Ciągłe zajścia z Mołdawianami Michałem i Bełzeckim.

ACH. 113 f. 554, 608.

Zabójstwo.

Paweł Skotnicki właściciel Jezierzan (pomyłkowo) zabija szlachcica na polu Melchiora Krzyżewskiego.

ACH 113 f. 613

Dobra zastawem

Stanisław Włodek z Hermanowa Wojewoda Bełzki, Starosta halicki zastawia Maryjci Jabłonowskiemu dobra swoje w Haliczu: Stobpozan, Wierzbiąż, Myszyn, Kosmacz, ~~Tysmen~~ Pół Kamiennego i miasteczko Włodków nowy w sumie 20.000 zł. Nadto puszcza mu podstarostwo kołomyjskie i jurysdykcyę miejską także dwór w Kołomyi za opłatą roczną 1000 zł.

AC. H. 113 f. 822.

—

Rąbaniny.

Akta jakby ociekały Krwią. Częste zabójstwa, rąbaniny. Jan Kawecki przybał Samuela Grodzanowskiego. Kawecki pierwszy się z Grodz. „chcdogo przyjtawszy i przyjąwszy swoj ozorem ofiarowanemu, przy którem ofiarowaniu naprzód mu dał w gębę pięścią, aż się Krwią zalał... a potem ciął go i zadał mu ranę „z odcięciem ucha przy tem ręki aż do ust szkaradny." Następnie rąk mu poniósł i na pierwszy umarłego odwodzy — „na ten tryumf z pistoletów strzelał."

ACH. 113 f. 4.

—

Szlachta halicka

zwłaszcza drobniejsza to same jeszcze Hrycie, Demki itp.

—

Żarciki podpiska

w tytułach zapisków np. Deszkowski Kołyłam praesentat — Drohomirecka pokładana — Rzeczy, wiernie zaś zydowskiemu itp.

AC. H 353, 361, 483 tom 113.

Woźnych

Autentyki

zawsze starosta Król mianuje. Debita te najczęściej obla-
towano w aktach. Quia nos N. N. in Ministerialem (Regni)
Generalem creamus et constituimus, dan. illi plenariam
facultatem omnia (et singula) negotia ~~in~~ Mtm (Regni) Gralm concernen.
in omnibus pallatinatibus et ~~Distric.~~ Districtibus Regni agen. exer-
cere etc. (pag. 315) W tomie 114 pag 1787 opuszcz. przyczyny małej partykuły: ita tamen ut prius coram judicio juramentum praestet.

Tytuł woźnego: Ministerialis Generalis Regni Provi-
dus N. N. autenticus et juratus — po polsku: Woźny
ziemski General Koronny Opatrzny N. N. Fabeoque de
more tondeatur.

tak samo 114 pag. 1230

Tatarzy

Stanisław Golski Ziem Ruskich obrońca zaklina w
uniwersale do ruszenia się przeciw Tatarom... „Tatarzy nieda-
już na karku... „jednakże takiego baczenia ludzi, że wolą
zmieszczać i z niczym się obrócić w rękę poganiskich aniżeli
żołnierza zjonić się na Ukrainie podjąwszy swe spięcie. Sprawie,
raz się pokaże co słuszna potrzeba, a „żołnierzy, na których
do kilkunast już pozawarmiciśmy, pilniej drzwi prokurator-
skich aniżeli Ukrainy strzegą naszej... Świadomi tego, iż Wm.
Panowie i Bracia nie będziecie chcieli w domach swych na
żonach, dziatkach, poddanych i na wszytkich majętnościach
swych tego poganina jako partyzanta na karkach dozwolić ale
raczej tu na pograniczu onemu odpór dawać i jeśliby przyszło do
tego, tedy i z gniazda jego onemu z gardła tego, który(ś) się
godził przodkowie i ~~[illegible]~~ przez nasz wydarł, wydrzeć...
z Baru 11 maja 1610.

A C H. 114 pag. 212

List przypowiedni Zygm. III

rotmistrzowi Janowi Gromnickiemu. Urodzony, żebyś
zebrawszy z dóbr naszych [illegible] ruskiego [illegible] na potrzebę
naszą i Rptej, żebyś je miał pod władzą i sprawą swoją, którému
służbę przypowiadamy z pocztu rotmistrzom zebranielim
płacając na miesiąc po zł. dwadzieścia pięć (25) na

towarzysza po złotych dziesięciu (10) najmując, na chorągiew na ~~trąbę~~ bęben pieniądze pieniądze zostało na-szą Wierności W. dane będą. Służba od tego czasu, jako stąd wyjdziecie, poczynać się będzie. Wybranie ludzie do boju i dzieła rycerskiego sposobne, nie luźne ale osiadłe dziedzice, z miasteczek albo wsi zbawne a to z wiadomością dzierżawców naszych, od których i rekognicyę Wierności Twoja brać masz, jako wiele z którego miasteczka, wsi albo ogółem ze wszystkiej dzier-żawy wybrańców tych będzie. Także jeśli na rok zupełny płace im dana. Więc aby towarzystwo z każdej gromady, za każdego sposobne było, aby nie uciekali, ale statecznie jako się godzi, dotrwali na służbie naszej. To też Wierności Twoja dojrzeć masz, żeby i wybrańcy rynsztunki to jest: szable, półhaki, siekierki, a dziesiętnicy darda porządne mieli, tak jako przynależy ich i pospolitej żołnierstwa pieszego należy... Z obozu pod Smoleń-skiem XXII maja 1610.

ACH t. 114 pag 342 (albo 1058)

Inwentarz poddanych

wsi Kniażdwór. Wymienieni Podworzyszni poddani i Podsadkowie. Podworzyszni płacą po zł. 5 (dwie grunt po 10), dają po 6 kur i po 20 wozów drewa. Podsadkowie dają zł 5, kur 6 i wozów drew 10.

ACH. t. 114 p. 383 vel 1099.

Chłopi

także urządzają napady rozbójnicze. Chłopi z dóbr Kasztelanowej Kamienieckiej Potockiej z Kluczowa napadają na dwór w Chle-biczynie Skopowskich z łukami, szablami i toporami, ale przestraszeni Skopowscy zamykają się i wytrzymują oblężenie.

ACH. 114 pag 1313

---

3)
286

Chłopi – Krasicki

Chłopi z Nadziejowa i Rattwy ponownie protestują, że Krasicki [illegible] ich i zdziera; musieli dać na podwody do Gajów, musieli dać na podwody z półbeczkami miasta do Dubiecka itp.
ACH. 114 pag. 1577

Ponowny mandat królewski przytacza skargi poddanych, a mianowicie każe im w roku cieśli do budynków dostarczać, od każdego [illegible] po 6 groszy [illegible] wyciąga, do wożenia drew przymusza, a przecie po 5 groszy z ćwierci od mil wybiera, które oni przyznali podstarościemu, aby się uwalnić od wożenia drew uwolnić, na stawie [illegible] [illegible], do robót około stawu dubieckiego przymusza, zagrodniki do swej [illegible] [illegible] na [illegible] przymuszała, piwa warzyć sobie na wesela i pogrzeby, na [illegible] nie dopuszcza, karczmy, które oni przedtem trzymali, żydom najmuje, za hajduka nieuprzywilejowanego, który nie tylko ale samemu starostwie służy, po 48 zł co rok płacić przymusza, [illegible] ich wielkie szkody i bezprawia czyni, hajduki do potrzeby swej za wsi wyprawuje, sobie poddanych kosztem każe, jakoż po 22 zł. na każdego hajduka, których 18 było, wybrano dawać muszą. Na koniec do pogoni bezprawnie po 10 gr z łanu po dwa lata wybrał, za 20 mil ich wyganiając.. Król nakazuje, aby [illegible] dawna tylko powinności przy ojca starosty, kasztelana, [illegible], były wymagane: Wolni tedy mają być na potomne czasy od pańszczyzny, [illegible], [illegible], [illegible] (pogoni ?), [illegible] (?) budowania, wszystkich podwód, zaciągów, pogoni, oprócz raz 20 mil raz tylko jeden w rok z łanu wóz jeden a nie więcej, na stróżę też tylko po jednemu z łanu koleją. Powinności takie być mają: czynszu z łanu po zł. 7 i 22 grosze, przy których jałowicę 1 ze wsi; stróżą trzykroć do roku, dwie starości a trzecia jego podstarościemu (według ugody [illegible] poprzedni [illegible]) Hajduków wyprawiać nie mają, ani samych z hajduków [illegible] ich nie mogą, cieśli [illegible] [illegible] najmować nie powinni, ani [illegible] na [illegible] dawać, także jałowica tylko jedną ze wsi. Z [illegible] tylko na ten czas, gdy się [illegible] [illegible] od bydlenia po 3 grosze płacić mają. Drwa tylko 4 fury z każdego łanu wozić będą co roku do folwarków. Karczmy powinien starosta chłopom według starego zwyczaju wynajmować a nie żydom, o co osobna będzie instrukcja. Pogrzeby ich [illegible]; piwo na wesela itp. warzyć wolno, ale tylko na własną potrzebę i za opowiedzeniem się [illegible] swojej: Za wybrańca powinności szczególnej oddawać, jako z łanu całego przychodzi; powinni, z dziesięciu łanów na dwadzieścia (?), który jeśli przybyłby

na szybraństwo niema, powinnie go sobie będzie niemiecki ona wyprawić na potrzeby nasze i Rzpltej podług zwyczaju a przy wolności i nadaniu swem we wszystkim zachowany, ani do służby zaciężnej być ma." Co Ś pretensji gmin o pobrane bezprawnie czynsze i opłaty ~~[illegible]~~ nagradza Król Wielebnego X. Andrzeja Ubysza Kanonika Poznańskiego, który na miejscu ma zjechać. — W Krakowie ~~20~~ 20 maja ~~[illegible]~~ 1609.

ACH. 114 pag. 1799 – 1806.

Testament

Z wstępem ruskim Tomasza Lebrowskiego, właściciela Mieciszczowa z pow. halickim. Część właściwa testamentu po polsku.

ACH 114 f. 1593 – 1597

Ścięcie szlachcica przez mieszczan.

Szl. Dorota Rozwadowska, niegdy ~~Stanisława~~ Jakóba Jabłonowskiego żona a nieboszczyka Stanisława Jabłonowskiego matka swojem i imieniem tego nieboszczyka dzieci a swich uwagę z płaczem świadczyła się żałośnie na sławetnych Kaspra na ów czas burmistrza, na radzcę i Lantwójta i wszystko pospólstwo miasta Halicza, iż oni nad prawo i Konstytucye Koronne, tudzież lekce sobie poważywszy zwierzchności Wielm. Stanisława Wołka z Humenne wojewody bełzkiego starosty tutecznego, także i urząd JMci p. Szczygielskiego podstarościego grodowego halickiego do sprawy niżej opisanej zbrodni mających, ze środy w dzień św. Bartłomieja blizko przeszły,ważyli się privata autoritate ex quadam sugestione calumniatoria incolarum certorum Civitatis eiusdem Halicz szlachetnego Stanisława Jabłonowskiego, gościnca cnotliwego, w żadnym złym uczynku niepodejrzanego tu w mieście w Haliczu pod ten czas dla posługi JMci p. podstarościego halickiego przemieszkiwającego, pokojem pospolitym ubezpieczonego, gwałtownie ułapiwszy go, okrutnie pobić ran ciężkich krwawych mu zadawawszy, imać, do więzienia swego miejskiego wsadzić;

dekretem swym niesłusznie wskazanym katu w ręce podar-szy z świata tego przez miecz zgładzić i niemiłosiernie za-mordować; i jakoż nie oglądano się na bijące boży, miłość bliź-niego i na niewinność jego nie pomniawszy zamordowali... Dla-czego ta Dorota oświadczając się oświadcza się, że o takowe zel-żywe przez nich zamordowanie chce tam, gdzie miejsce i czas przystoi, prawnie z nimi czynić. R. 1610.

ACH. tom 114 pag. 1624.

Adam Bałaban

Z Ukrainy dokazuje. Napada na Laskowieckiego Adama gwałtownie (p. 1625), urządza najazd na Jana Wyżanowskiego, wybija mu dwór, wiezie stąd, otaczając do świetlicy, przyjęzd ze ścian 12 kobierców adamaszkowych, każdy po zł 30 (i 6 tureckich) (przybył kobiercami obity), pasów srebrnych półhaków 8 (para po zł. 20), szkatułę z klejnotami i 1000 talarów; wybiwszy drzwi do komory wybił skrzynię z szatami, w której była ferezya szkarłatna sobolowa, pętlic para szczyrych perłowych, w której pętlicy guz tyż perłowy z szmaragdem valoris 800 zł, ferezya druga szkarłatna złotogłowiem tureckim podszyta z 6 guzów grubinami valoris półtrzecia sta talarów, ferezya granatowa podszyta felpą zieloną z 17 pętlic szczerozłotych valoris 170 zł., ferezya zielona półgranatowa podszyta felpą żółtą z 12 pętlic szczero-srebrnych valoris 130 zł, delia czerwona szkarłatna podszyta felpą z parą guzów perłowych valoris 130 zł, delia półgranatowa lazurowa podszyta adamaszkiem czerwonym valoris 70 zł., delijek trzy, czerwona, lazurowa, podszyte adamaszkiem i błękitną podszyta sobolami z 4 guzami turkeskimi, to trzy valoris 350 zł, żupan czerwony aksamitny długi valoris zł 100, adamaszkiem żółtym podszyty – drugi żupan karmazynowy ~~[illegible]~~ z guzikami perłowemi 120 zł, żupan zielony aksamitny podszyty czerwonym adamaszkiem 90 zł., żupan aksamitny ważony 130 zł, kurta czerwona aksamitna podszyta adamaszkiem błękitnym zł 60, kurta brunatna aksamitna pomarańczowym atłasem podszyta zł 50; żupan atłasowy złotogłowem podszyty 80 zł; żupan atłasowy adamaszkiem czerwonym podszyty valoris 50 zł kurta półgranatowa zielona (i druga) valoris 60 zł...

F pałasz obsztorny złocisty 120 zł, drugi pałasz oprawny srebrem ~~100 zł~~ 60 zł
Koncerz oprawny 80 zł
ubrań dwoje z turkusami ... rząd szelki oprawny z turkusami
valoris 150 zł ... takiż złocisty bez kamieni valoris 80 zł [Zbroi 4 za zł. 60, szyszak 4 valoris 76 zł.] pałaszów prostych 4 valoris 50 zł.
(Zarękawie gwarowe) rząd z podpierśnicą (zł. 100) z podpierśnicami, strzemionami srebrnemi pozłocistemi z wodzami srebrnemi zł 400, rzędziki 2 jeden złocisty drugi biały zł 70, czekan oprawny złocisty zł 60, siodło w aksamicie 30 zł., siodeł dwoje, półszkarłatne z zielonym aksamitem i siodło półgranatowe z lazurowe z czerwonym aksamitem ze srebrnemi kulami zł 60; siodeł kozackich 3 czeladnich, falendyszu ferezyj czerwony po parze pętlic ze złotem, 4 kurty czerwonych falendyszowych sutyszem podszywanych 230 zł., na 2 hajduki barwa karazyjowa i na 2 woźne zł 60; w tejże komorze wziął szor na 6 koni pułtorny zł 40., siodeł 2 woźnicznych 12 zł., dalej zabrał płótna flamskie za 70 zł., kolońskiego płótna za 24 zł. kroszni gotowych 15 vel. 30 zł., kobierzec aksamitny czerwony marmurkowy 70 zł., ferezyj lazurowy gzybatami liśnemi podszyty zł 60; ferezyja czerwony ślamami podszyty 50 zł., piór żórawich trzy valoris 60 zł, wachlarz piór żórawich zł 40, dwie magierki, pawie jedwabnych 2 valoris 40 zł., bazmy safianowych 6 par, butów safianowych 3 pary, czyżem czeladnich par 10, musztułów sztuk 80 zł., rzędzik ptasznych dwie 30 zł., ładownic 6 z prochownicami, prochu beczułkę 20 zł, i 04 łozie za złotych 10.

Dalej zabrał stadło jezdnych 15, miodu gotowego przaśnego półbeczków 20, słoniny połciów 300, sadeł 200, skór łoju, wieprzy 70, baranich ~~12~~ i owczych 150.

Wziął sprzętów półmiskiem 12, talerzów 12, nalewki, miednicy, 2 lichtarze, 2 obrusy, 12 serwet, łyżek srebrnych 12, valoris wszystkiego 100 talarów; mięsa słonego jałowicznego ~~600~~ za 120 zł., mięsa wieprzowego i połci ~~3~~ za zł 60.

Z piwnicami zabrał cały sprzęt domowy, masła sprzed fasek 60, krup rozmaitych 60 półbeczków, jagieł 15 półbeczków, grochu mac 10, dwie innych zapasów siemienia, maku etc, cebuli wieńców 150, kur 150, kurcząt 600, kapłonów 700, indyków 24, gęsi 200, świń 100, wieprzów 50, ~~kaczek 70~~ prosiąt 250, kaczek 70, W oborze była rogatego skotu dojnych 70, wołów 4-letnich 50, dwuletnich 30, roczniaków 50, jałowic 30, jałówek 40, buhajów 3.
Pasieki przyjął zybit nu Bałaban 600. Na gumnie jarego żyta stogów 3, w każdym kop 300, pszenicy starej 2 stogi, w każdym

po 250 Kop, jęczmienia stogów 3 po 200 Kop, owsa stogów 5 po 200 Kop, hreczki stogów 2 po 200 Kop, prosa 200 Kop, grochu sterta na 12 sążni, siana 4 sterty po 5 sążni . . . (Kartki tego zapisku defektowe, podarte i porozlepiane.) R. 1611. (Najazd ten był skutkiem zyskanego procesu i intromissionis denegatae.) pag 1368.

ACH. t. 114 pag. 1628

Karykatury

Ignacy r. 1623 proces się wlecze! t. 121 p. 1177.

mężczyzny w stroju niemieckim pełnego fajtki rysunek podpisek na pag. 1635 T. 114.

„Bojary i Gemeryzy"

Szlachcianka ze Anna z Wojdawskich Szczucka świadczy się przeciw urzędnikowi Włodkowi, że nasłał do Berezowa na nią nie „bojary we „Gemeryzy, które on ma z łaski JKr. Mści w starostwie ruskim na obronę granic Koron, tych od Tatar dane, ale nie na szlachtę, branią się ..."

ACH. 114 p. 1037

Woźny otrzyżony

Woźnego sąd: juramento recepto eum pro more totondit

ACHal. 115 p. 506

Bohdan Mohiła

haeres na Łysiu.

ACH. t. 115 p. 507

Marusia Tyssarowska

za Andrzejem Jedenhawskim.

ACH. t 115 p. 5, 43.

Dział Buczackich (Aucta)

(bracia rodzeni)

Mikołaj Buczacki i Jan Zbożny (Obożny) Buczacki dzie-
lą się majętnościami: Na stronę Mikołaja dostały się wsie
Wierbiąż wyższy z foltysowskimi siedliszczami, Dmytrówka,
Kluczów, Utorop, Pistynia, Rożne, domy w Kołomyi. Na
stronę Jana Wierbiąż niższy, Stopczyk, Kosmacz, My-
szyn i pół Kamiennego. Łowienie ryb, zwierza, wolne wszędzie
obydwom braciom, nadanie, żywicy, ropy zbierane alternatim
być ma. Item złota-by będą li chcieli szukać, wspólnie to czynić
mają, a jeden przez drugiego tego czynić nie ma. Lasów wszędy wspólne
używanie mieć będą, tak za Prutem jako w Chorostkowej. Gdyby
jez był tak z nagonią, jako też i wolność wiecznie swoim i podda-
nym sobie zostawują. Intercyza datowana 1591 r.

ACH. t. 115 s. 23–27

Podatki

Stanisław Warszycki z Warszyc Podskarbi Koronny po-
świadcza, że Jan Szczygielski podstarościmy poborca Ziemi Ha-
lickiej uczynił liczbę w skarbie koronnym z poborów tak łano-
wego jako i czopowego i czwartego grosza na sejmie 1609 po-
zwolonych.
Szczygielski wydał łanowego poboru ze wsi powiatu halickiego
wybranych 2501 zł 28 gr.
Z miast i miasteczek tego powiatu wybrał 586 zł gr. 3
Ze wsi powiatu kołomyjskiego 761 zł 7 gr.
Z miast i miasteczek tego powiatu 384 zł 22 gr.
Ze wsi powiatu trembowelskiego 681 zł 4 gr.
Z miast i miasteczek tegoż powiatu 162 gr. 24
Z osobna retent poboru łanowego w grodzie halickim per exa-
ctione wydał zł. 458 gr. 26 z tegoż pow. halickiego.
~~Z powiatu trembowelskiego do tegoż grodu zł 116 gr 21~~ Do
grodu trembowelskiego z tegoż powiatu trembowelskiego zł 68 gr 20
~~arendy czopowej i czwartego grosza~~
Z powiatu kołomyjskiego do grodu halickiego zł 116 gr. 21

Arendy gopczy i czwartego grosza wedle arendy nobrzyczyka p. Bal, cera Stanisławskiego, Podskarb. Kor. do skarbu przychodzi zł. 3000, summa tedy wszytkich pieniędzy, które tak z danego poboru, jako i arendy Gopczyzny i czwartego grosza Ziemi Halickiej do skarbu od poboru przychodzi, 8000 zł. p. 87 gr. 28 pieniędzy.

ACH t. 115 pag. 69 – 71.

Najazd – zajazd.

Ur. Jan Zachorowski rotmistrz Króla JM. świadczy się swojem i poddanych swoich imieniem na Marcina Żyrzgorskiego, że z gromadą zbrojną, rozciągnąwszy chorągiew, gwałtownie najechał wieś Trzemeskie (Podgrodzie?) i na dwór jego, wyłamawszy drzwi do dworu dwornika tam będącego osiekli wobec nas, dziedzictwa Szemiona pojmawszy wzięli, ogniem piekli i wieszali go na drabinie zwieszli i zamordowali okrutnie na śmierć tak szabli, że rostrzelani znojne szpady, Stefana Bołaga owczarza w tym dworze na sztuki rozsiekali, a dziewkę poddaną moją Marynę w stawie ogo. mózgi utopili; Gabriela poddanego zwieszli i spiekli. Zabrali takież konia białego tureckiego wartości 300 zł i wiele innych rzeczy, a chałupie złupili i splądrowali.

ACH. t. 115 pag. 76, 77.

Stefan Potocki

rotmistrz (ożeniony z Mohylanką) otrzymuje od Jana Potockiego dziedzictwa Potok, Sokołów, Skomorochy, Kosicelniki, Woniaz (Uniż) ~~zamkiem~~ ziemiami z przynależytościami.

ACH. t. 115 p. 98, 99

Zabójstwo

Alexander Medyński z Medyni zastrzelił Stanisława Knyszowskiego; idąc z nim razem nagle strzelił do niego. Medyński citatus ad poenam publicam sessionis turris in fundo turris Castri superioris Leopol. cum solucione capitis iuxta Constit. Regni super ipso per judicium Tbl Regni Lublinensis decretum.

ACH. t. 115 p. 119

Śniatyn spalony

doszczętnie w r. 1612 przez Stefana Tomżę. Intantum facta est hujus oppidi desolatio, quod nulla domus est relicta; oppidani dispersi...

ACH 115 f. 191

Maści koni

gorzyczerwata, dropiata, cisawa, wrona, siwata z konopiastą grzywą.

Anna Stadnicka

wdowa po Stanisławie starościu Zygwulskim najeżdża zbrojno w 500 ludzi expansis vexillis Łańcut i wypędza Łukasza Sienińskiego, któremu dobra te dekretem tryb. Lubelskiego były przyznane. r. 1612

ACH. t. 115 f. 171

Adam Bałaban

dziedzic Uhornik i Bałabanówki (alias Otynii) żrą się z sąsiadem Piotrem Polanowskim (dziedzicem Worony, Cucylowa, Wołosowa, Włodkowa, Tyśmienicy) Obaj zbrojno wjeżdżają na wzgórz graniczny, tarbują się i obaj protestują przeciw sobie w grodzie. r. 1612

ACH. t. 115 f. 192, 208

Bartłomiej Gołowski

Za zabójstwo Bartł. Szeliskiego skazany na sessio Turris in fundo 2 lata i 12 tygodni.

ACH t. 115 f. 236

„Rejestr Towarzystwa

którzy z Wołoch wyszli Roty JMP. Ko[illegible]nickiego"
(spisany przez hetm. Stan. Żółkiewskiego podany
do akt przez Elżbietę Mohiłów hospodarowę. Na
końcu: Suma pieniędzy dana 11. 386 zł.

ACH. t. 115 f. 483.

Szlachcic Wunderlich (?)

zabójca sądzony w aktach (generosus). Niedziedziczne
należący do Genowefa Anna Wunderlich 1° voto żona
Jana Brzezańskiego 2° v. Grzegorza Kochanickiego.

ACH. tom 115 f. 147.

Skarbek Jan

zabity przez Wacława Baranowskiego w domu Hieronima
Strzyża, (sędziego ziemskiego lwow.) w Chocimiu ~~przez~~ R. 1612 Podkomorzyc Rohatyński. (Proclamatio)

ACH. t. ~~116~~ 115 f. 136

Pojedynek.

Szl. Jakób Michałowski skarży się przed aktami, że Szl.
Jan Telejowski mając na drodze publicznej go zbijać,
a następnie w towarzystwie licznem w domu go nijakiego
verbis contumeliosis famamque laedentibus afficere
in duellum que iteratis vicibus, quod Constitutionibus
Regni vetitum est, provocare ausus est, verum cum
nihil efficisset, minans inde discessit.

ACH. t. 116 pag. 615.

Zamordowanie Błudnickiego

Stanisław Błudnicki (był w Moskwie „w wojsku stołe-
cznym) wnosi żałobę o zamordowanie swego ojca Toma-
sza przez mieszczan i przedmieszczan Kołomyjskich. Oska-
rża o zbrodnię tę burmistrza, rajców, landwójtów i ławników
miasta Kołomyi. Tomasz Błudnicki był posesorem, z
innymi dzierżawcy majętności tj. wsi Sapowce
leżącej na przedmieściu lwowskiem, a należącej do Panien
Sapowarskich i do klasztoru Benedyktynek we Lwowie.
Tam mieszczan i przedmieszczan napadł Błudnickiego
z Sapowiec, jadącego jednokonnemi sankami z Koło-
myi do Lwowa z pieniędzmi, z sanek porwali, do lasu
nieprzystępnego zawiedli, okrutnie bili — następnie
znajdujący się z nimi przy „czynieniu Hrehory Ose-
redko ugorny„ na stronę od owej wielkiej gromady w las
odwiódłszy, tenże przymuszając go biciem i rozmaitemi
przegróżkami, aby przyklęknął na ziemi, z urąganiem
i bluźnierstwem wielkiem przeciwko wierze św. Katolickiej
jadowicie spowiadać mu się przed nim kazał, po której
spowiedzi tenże przez siebie sam rękami swemi rohaty-
ną albo oszczepem swoim weń wraził w piersi i aż
na drugą stronę przebił, za czem oni inni wszyscy hurmą
wielką przypadłszy, kto jako i czem mógł, siekli, kłoli
okrutnie, już zabitemu i umarłemu haniebne rany
rozmaite zadawali. Zabrawszy potem szkatułę z 2000
zł i papierami, szablę, łuk, sajdak i rozebrawszy zabitego

do niego," na ostatek nie naczekawszy się krwie jego, ciało obnażone na sanki włożywszy tenże pop i z inszymi wszystkimi, których było do 400 albo 500 ludzi, mieszczan i przedmieszczan kołomyjskich za spólną naradą między błota bagniste w las daleko zawieźli i ciało także kmieci z sankami niewiedzieć, gdzie podzieli — słowo tylko ta jest, że tam w błocie i jeziorzyskach utopili... Także tyż dwóch nieboszczykowskich Stanisława Wolskiego i Wojciecha Brzezińskiego od niego wprzód odjechawszy i pojmawszy, także w las zaprowadziwszy pozabijali i potopili.

ACH. t. 116 pag. 632–634. R. 1613

Matyasz Jabłonowski podstarości kołomyjski świadczy się przeciw Stanisławowi Bludnickiemu, że mu przysłał następujący list z groźbami (Odpowiedź!!)

„Panie Jabłonowski! Doszedłem tego przez wiadomość pewną, że okrutny mord Ojca mego nieboszczyka stał się z rady i wiadomości twej, jakoż sama to rzecz ukazuje, gdyż będąc ty dzierżawcą tych zdrajców, jeśli w małych rzeczach władzę swą nad nimi rozciągasz, w przytomnie w tak wielkim występku (sic) Jeszcze na większy mój żal byłeś w Haliczu z tymi zdrajcy, nie justyfikowałeś mi się, aleś przez szpary na to patrząc, przedkoś odjazdu sobie do Lwowa zmyśliwszy, z tym zdrajcy w drodze jadąc ku Kołomyi banditowałeś na znak tryumfu. A iżem się ochronić prawie, czego mi barzo żal, tedy wrócić się muszę do ... lewa, i o tem pewnie wiedz, że na tobie samym tego żalu i okrucieństwa w krótkim czasie zemszczę się, w czem się wszystkiemu światu oświadczam. W Haliczu, nazajutrz po Bożem Ciele 1613

Stanisław Bludnicki

ACH. tom 116 p. 760

Z defektowego zapisku na str. 831 wypływa, że mieszczanie kołomyjscy oskarżonych o morderstwo Poponem Hryhor et P... (oponam?) carceribus Castri tradiderunt

t. 116 p. 831

Stanisław Bzdurski musiał bardzo ostro ścigać się do Lwowa, bo sam wojewoda był tu, starosta uwięziony i kaźni. Stanisław wyraźnie czyni t.j. diligentię i podaje do akt, że „paratus erat de religioso Oppone Colom. ratione interemptionis etc inculpato die hodierna justitiam debitam administrare sed quoniam ipse pro die hodierna hic ad hoc negotium expediendum adfuisse .. non adfuit, ideo de eius negligentia sua vero diligentia est protestatus.

ACH. t. XVI f. 797

Grassanci wojskowi.

Roty Jordana, Kopyczynieckiego, Grzybowskiego rozbijają i rabują. Splądrowały wsie Jana Golskiego, kasztelana Kamienieckiego Hołhocze, Szerszeń, Litwinów, Bzowiec i Rudniki w pow. halickim, o co protestuje w grodzie żona kasztelana Zofia z Zamiechowa Golska, zastrzegając sobie dalsze przeciwko tym, bo teraz nie wie jeszcze, „kto żyw, kto pojman, kto zabit.“ Zabijali chłopów, „pobrali żywcem 80 człowieka i z tych jedne pozabijali drugie nie wiedzieć gdzie podzieli;“ uniłstwa bezbożności, jakie nie przyzwyczajone popełnili.“

W tym samym Lwowie Zygm. III w mandacie do wspomnianych rotmistrzów wedle doniesienia Golskiego zaznacza, „żeście najechawszy majętności jego koni nad kilkaset i drugo kilkaset oraz dobytku zabrali, wieś Rudniki spalili i tem nieprzyzwoitem Lwowem protestujący nie zawiadujecie.“ R. 1613.

ACH. pag 707-708

Wasilij Łoziński

Generosus Wasilius Łoziński Magnificae Helizabethae Dumnae olim Magnifici Hieremiae Mohyła Terrarum Moldaviae Palatini Consortis ~~ultimae~~ (legitimae) frater germanus.

ranni w Usciu szl. Stanisława Jazowskiego. Anno 1613

ACH tom XVI f. 874

Tenże Łoziński, (którego nazywają przy gente Valachus) z kilku zbrojnych ludzi napadł w Usciu na Jana Charińskiego (który wtenczas z swoim Mohiłem) i jego towarzyszy, przyczem dwóch Stanisława Drążkowskiego i Aleksandra Dereckiego z łuków i muszkietów zabito, zaś samego Charińskiego i Jana Witosławskiego ciężko raniono. Oto przez.

Woźny z dwoma szlachcicami po dokonanej przy pogrzebie proklamacyi Łozińskiego jako pryncypalnego złoczyńcy, udali się do zamku w Usciu: Et quoniam idem Łoziński est impossessionatus et indigena Regni, ut .. (nieczytelne) pareret, ipsum ibidem arrestaverunt et ne ex eodem fortalicio .. de jure servando Nobili Turkul Moldavo factori eiusdem fortalicii bonorumque omnium tractus Ustiensis de jure forma induxerunt.

ACH. tom XVI f. 105 – 1007

Gołowski Adam — Golska

szlachcic bardzo nieszczęśliwy, pijaczy i zawalidroga wnosi protestacyę przeciw Zofii Golskiej, Kasztelanowej Kamienieckiej, żonie Jana, „która nie aż na małżonka swego, ale i dla lat zeszłych i dla zdrowia upadłego i trunkami zniszczonego i z wszystkich miar defekty w pamięci i baczeniu odłożonego, Regiment, rządy wszystkie na się wziąwszy, proprietatem wszystkich majętności sobie przywłaszczywszy,

herviam z domu potestatem sobie przywłaszczywszy, itd. zabrawszy ludzi ~~bojarów~~ różnych zbrój, szlacheckiego oręża, tyż i plebeios, chorągiew podniósłszy na majętność posesyi na ten czas przeciągnął. A. Czarnieckiego wieś Latatyn nastąpiwszy, wieś obrabował, poddanych splądrował. Ludzie jej wszystko domostwo, zboże, konie, obory, kozy — szkód 10.000 zł uczynili. On sam ze zdrowiem z trudnem uciekł.

ACH. t. 116 pag. 875

Pani Zofia Golska

Kazała pojmać szl. Jana Węglińskiego na gładkiej drodze i wsadziła go do więzienia na zamku podhajeckim (in carceres fortalitii conjectionis ac inedia, aliisque miserrimis angariis vexationibus.) Wszakże gdy był uwięziony przez żony uwięzionego z dekretem Sądu Grodzkiego nakazano zostało eliberacya, który przeprowadzić miał deputowany w tym celu vicesgerent Wojciech Rzeczycki. Na żądanie eliberacyi Golska odpowiedziała: Węgliński e vinculis non missurum, nisi ipsemet generosus Vice-Capitaneus Castri Hal. adfuerit et in instanti ibidem jus cum ipso Węgliński dixerit et executionem fecerit. Tym sposobem Golska e carceribus temere contraveniens decreto Jud. Castr. dimittere noluit.

R. 1613

ACH. tom 116 p. 880-882.

Golski Jan, kaszt. Kamieniecki, in Podhajce, Bugasz, Czortków, Kozowa, Krzywe, Kalne, Holhocze, Brzyków, Litwinów, Telaye et aliorum omnium villarum, quae ipsi successione post Stanisl. Golski Palat. Russiae cesserunt, ~~haerede~~ haeres.

Tamże p. 930

Laudum sejmikowe

My Rady Koronne, urzędnicy ziemscy, rycerstwo i obywatele Ziemi halickiej zjechawszy się do Halicza etc po wysłuchaniu JMP. Alexandra Trzebińskiego posła JKrMości Pana naszego Miłościwego do nas w sprawach Rzp. i w tych trudnościach naszych, które na ten czas ~~wszędzie~~ wszystkie stany Koronne od zatrwożenia moskiewskich za nieuiszczeniem żołdu ich w dobrach i majętnościach naszych przydanym(ego)." Tomczy uchwalone na przeszłym sejmie pobory nie wydawamy, iż inszego sposobu nie widzę, od takiego środka i lekarstwa jakie na przeszłym sejmie było uchwalone się uciekamy — i takież pobór uchwalają. Podpisani: Stanisław Włodek, wojewoda Bełzki, Mikołaj Wolski z Podhajec Marszałek nadworny, Stanisław Żórawiński Podkom. halicki, Piotr Ożga starosta Trembowelski, Hieronim Strzyż, Mikołaj Kopyciński Podkom. ziemski halicki, Adam Łysko, ski Pisarz Ziemski halicki. A. 1613.

ACH. 116 f. 915.

Ścięcie.

Ferensa <u>Harbarza</u>, mieszczanina i obywatela Kołomyjskiego, za to, iż był przyczyną i powodem przyjścia swywolnych ukraińskich Kozaków Niżowych do 300 koni do miasta Kołomyji, którzy nietylko w Kołomyji wielkie łupiestwa i szkody ale najazdy na domy szlacheckie, klasztory popełnili, jako się to w Potoku stało. Ci Kozacy za podmówieniem Harbarza chcieli pojmać podstarościego ~~kol.~~ Kołomyjskiego Jabłonowskiego, ale uszedł od Kozaka. Harbarza ścięto.

Anno 1613

ACH. t. 116 f. 937

Andrzej Łoziński

pozwo spadkobierców Andrzeja Potockiego Kasztelana Kamienieckiego o sumę 3000 zł., który tenże pozostał mu winien. Wygrawszy proces chce się intromittować w Grodzisku, majętności wdowy po Potockim Katarzyny Buczackiej; ale eandem intromissionem factor bonorum cum Watamano non admisit imo temere impugnaverunt. R. 1613.

ACH 116 pag. 952, 957.

Arenda czopowego.

Jan Swoszowski podstarości halicki wraz z małżonką swoją biorą w arendę dwie części czopowe (ziemi halickiej) na dwa lata, ma rocznie do skarbu oddać do zapłaty trzeźwiejszej wojska mostkiewiczowskiemu oddać na te dwie lecie 5000 zł. A iż za mniejszą sumę się arendowało to czopowe niż przedtem chodziło, tedy miał się wzgląd na dewastację tamtych krajów, która się stała w zeszłym roku przez Wołochy i Tatary, jako w Śniatyniu, Tłumaczu, Białołówce, Usieczku, Zabłotowach, Kołomyjowach i na to, iż sprzed pieniędzy rocznie oddaje p. podskarbi. R 1613

ACH. tom 117 f. 1055.

Termin graniczny, (Kazanowski)

miał się odbyć między Chlebiczynem Zofii Łebrowskiej małżonki Krzysztofa Skoporowskiego a dobrami miasteczka Korszowa własności Marcina Kazanowskiego Rotmistrza JKM. Kwarcianego. Skoporowska żali się na gwałtowny opór Kazanowskiego: „Towarzystwo roty swej i piechoty wielką liczbę z starostwa swego z Tarutan i Siemakowic tam zwiódłszy w zbrojach i z strzelbą rozstawił jako półszyki, ~~i niemały armaty, których było więcej niż 500~~ jako półszykami i niemałą gwardyą niemałą muszkiety i z łukami, także piechoty gwardyą niemałą z armatą, których było więcej niż 500 ludzi, co według prawa Rzeczypospolitej na obronę Korony obracać powinien – Aktu tego granicznego gwałtem urzędowi Podkomorskiemu, urzędnikom p. Wojciechowi Wiszkowskiemu Komornikowi granicznemu ziemi halickiej zabronił i one odprawić i do miejsca pewnego fundacyi pierwszej kontrowersji zwłoki dyktował jurysdykcji, gdzie by wypełnić ......

tę pro majori otrzymał, iż i urzędowi przerzeczonemu nie dopuścił, ta-
kim sposobem: Naprzód od mostka albo gaci na błonie, na gościńcu,
na granicy już zasiągnionym przez nie zbudowany sam przyjeżdżający
na koniu z szeregu orszaku swego z konia zsiadłszy, kont nogamy
do pamiątki przyłożywszy śr. Piaseckiego brata już przyrodzonego, który
z kilkiem inszych przeciwnych już bez armaty, który prawo pospolite
na takich aktach używać zakazuje, tylko z bronią przyjęcia z
nią wyjechali, nie przyjdując nad prawo pospolite głośno wyzywał, kupy
wielkie tak pieszych jak pieszych z muszkiety nań zasadziwszy, i tam
ten mostek albo gać przejechany na 6 pułków ludzi tak żołnierzy.
towarzyszów (ta szajka towarzysz) także przyjaciół, sług i poddanych
swoich nieprzywiedziony na te miejsca, których było więcej niż 500... Sam
na dwie albo 3 kopie z ludźmi w pułki uszykowanemi stanął i opo-
wiedział się, iż od tego miejsca dalej i na przód postąpić nie dopuszczą,
tak p. Komornikowi jako i stronie powodowej drogę ~~dzielnie~~ po
niebie albo pod ziemią albo przez korzysz do tego miejsca funda-
wany jurysdykcyi z przeciwieństwa ukazywali z tą deklaracyą na
pytanie p. Komornikowo, jeśliby jakiemi racyjami prawnemi
go bronili: że prawa nie mamy ale tego prawem i łowem tu
bronimy i zawsze przy tem posesyję jesteśmy gotowi. Co i drugi i trzeci
raz będąc przez Komornika pytani, powtórzyli i na tym mostku
stanie pod przystaniem stanęły na który jechać, przeszli z mostka...
i dalej od mostka postąpić nie dopuścili; z rusznicami wielkimi strzelali
tak do urzędu jako i strony powodowej i do jej przyjaciół, na co Koza-
nowski z gotową armatą na 2 lub 3 kopie w uszykowanych pułkach
gotowo stał i drogę zastąpił, dalej przejazdu gwałtowni nie dopuszczając,
z deklaracyą także, iż tu gotowem umrzeć, a do tego miejsca fun-
dowania jurysdykcyi nie dopuszczę... A gdy ~~odjechawszy~~ się wyjechali,
tam zarazem trochę odjechawszy, strzelby ogromnej wypuścić rozkazał
i za stroną powodową i Komornikiem, więcej niż 100 razy strzelono.

ACH. t. 117 f. 1438–1440 R. 1614.

<u>Gressanci</u> Szlachta

Rozbijał i grasował między Toporowski pułkownik. Uniwersałami
swoimi wzywał Stanisław Włodek wojewoda bełzki, starosta halicki
(universalibus suis inter terrigenas omnes nobiles terrae
haliciensis pro personali comparitione circa latus ipsius ad depel-
lendum et fugandum quendam Toporowski pułkownik cum ejus
assaulombibus et toto exercitu illius dicti Kozacki homines
vagos, qui per aliquot hebdomadas in Colonia commorantes
multas iniurias magnasque rapinas spoliationes tam oppidanis
quam nobilibus in villis eorum de die in die intulerint) wyszedł

z przez imieniem przez całe gniazdo Berezowskich (szlachty dobrej) Nobilium Lucae, nec non Iwan, Pawel, Fedko, Stefan, Wasil, Ilias potomkowie Iwana Berezowskiego, że sejmem ten Berezowski z innymi tejże osady ~~[illegible]~~ nie stanęli do tej obrony i skazani zostali na infamię — uwiesz [illegible] przez pewien Wołochów i contra Nobiles totius Districtus Colomiensis i ad tollendam, cassandam et annihilandam poenam infamiae ex instantia illorum super modernis actoribus inscius ipsi male et erronee ac male narrata nulliter in Judicio Castr. ex debito parvipendunt litteras universales pro tempore et loco in eis assignato non comparitione. R. 1614

ACH. tom 117 pag. 1460–1461.

Kołomyjski burmistrz

pany[1] zwyczaj z ~~[illegible]~~ swemi i wszystkiem pospólstwem regulując prawo i miasta targów. Tedy ustanowili, aby targi odprawowały się w rynku, a to pod znakiem miasta, który zostać ma burmistrz wystawiać. A ten znak czapka z porządku powinien p. burmistrz wystawić, ~~się zostaje~~. Póki znak będzie wystawion, nie ma ratusza do porządku miasta tylko samemu żydom wolno ~~będzie~~ targować, a po zdjęciu czapki każdemu wolno będzie. Uchwała ta zapadła przy bytności dziedzicznego wójta Imp. Piotra Korzeniowskiego.

AC. Hal. t. 117 pag 1598

Władnikom

żydowie okupili się Kołomyjanie w Lwowie mordowstwa, bo Władnicy odstąpili od akcji przeciw nim i zgodnie się ich cadłowicie.

AC. H. tom 16 – pag. 485

Mieszczanie skazani byli na poenam capitis et confiscationis bonorum, ale król dał im salvum conductum w r. 1618

ACH. 118 p. 409

a w Krain mandatem z r. 1620 zupełnie zniesiono poenam praedictam poenam (capitis et confisc. bonorum) abrogantes et relaxantes esse duximus abrogamusque et relaxamus.. eosque liberos et absolutos pronunciamus atque bonae famae nihil obstante obesse declaramus. ACH. t. 120 p. 89–90.

Drohomireccy.

Adam Tyrawski podsędek ziemi Halickiej, Marszałek na ten czas Koła Jchmć Panów Obywatelów powiatów halickich na Sejmiku elekcyi deputata na sądy Trybunalskie zgromadzonych z urzędu mego marszałkowskiego script ten, relacyę deductionis Nobilitatis Koła Jeremia i Trofana ojca i syna, Fedora syna tegoż Trofana iux praescriptio legum na tym sejmiku od prawa.. (defekt), których.. nobilitatis wyprowadzenie według sprawy, za tymi delatorami ziemskimi actiones wszelkie między pomienionemi stronami zaczęte suspendowane są tantisper, aż by oni tego, czem się przestąpią, szlachectwa swego dowiedli, co też dnia pro die hodierno przypadał. Dowodzi tedy cokolwiek ci Drohomireccy delatorzy Jmć panów których z przyjemnymi swemi genealogji swoje urodzenie stawili się ~~na~~ w porządek Koła świadkiem i księgi niemalży (r. 1608)." Trofan (jako stwierdzamy w szlachectwie) urodził się z ojca, ale 20 przeszło Drohomireckich (Safian, Iwan, Semion, Ozarko, Fedko, Łeś, Klim, etc. przyznali mu: Seleznyce etc.) wszyscy zobopólnemi głosami ozwali się i ~~attentowali~~ attentacyę spólną takową uczynili, iż ten Trofan Drohomirecki nie jest szlachcicem ale jest z urodzenia plebeiae conditionis." Pochodzi od chłopa Chrzczana z Germiyan, który się ożenił z Drohomirecką. Dwaj Hołyńscy potwierdzili szlachectwo Trofana, „ale wszyscy pp. Drohomireccy takową attentacyę uczynili pozwali Hołyńskich, który nie będzie onemu żadnym bratem ani przyjaciel, ale za przynajmniej, który od niego wzięli, atestowali go być szlachcicem, którym on nie jest. Stawił (ten Trofan) też Łazarza Drohomireckiego, allegując go być sobie bratem stryjecznym, który od niego wziął kopę, aby go był przyznał sobie za brata, co był uczynił ten Łazarz grosza tej kopie, jednak iż synowie tego Łazarza, Iwan i Siemion, atestowali to zeznanie ojca swojego, że to uczynił za najmem tego Trofana, sami nie przyznawali go być szlachcicem jedno plebeiae conditionis.." W Krisowie feria w poniedziałek po Narodzeniu Naszego Pana 1608.

AG.Z. tom 118 pag 287-290.

Wybrańce

Zygmunt III ~~poleca~~ oznajmia Piotrowi Opalińskiemu Krajczemu Koronnemu, starostwie Rohatyńskiemu, że 8 wybrańców (wymienionych w mandatach po nazwisku) czyni wolnymi od wszelakich robót, czynszów, zaciągów i innych wszelakich podatków. Dając przy tem tym przedanym naszym zupełnej wolności używania majętności swych t. j. zupełnych trzech łanów roli, ponieważ tak polnej jako i łąkowej, jezior, rzek, rybania dozwolone w puszczach i lasach naszych Krom porządku ich a to tylko na dom i własne potrzeby i innych wszystkich pożytków według Konstytucyi śp. Króla Stefana wybrańcom naszym wolności, których Konstytucya pozwala. A jeśliby po łanie albo po wsze zupełnej nie mieli, tedy im mają być wymierzone. Anno 1618

ACH. tom 118 f. 301, 302.

Intercyza Potockiej

Z dniem Tarnowskiej Jadwigi, wdowy po Jakóbie wojewodzie bracławskim ustanowia dział między nią a synami. Mikołajowi Potockiemu oddaje w posesyą Jezupol i wsi do niego należące.

ACH 118 f. 637.

Zamknięcie dróg.

Uniwersałem dat. z Warszawy 1618 r. Zygm. III z powodu rozlicznych najazdów ~~[illegible]~~ i zpadania wielkich gromad Tatarstwa w Pokuckie kraje, gorszych od pogaństwa, rozkazujemy i koniecznie to mieć chcemy, abyście się wszyscy wspólnie do tego zjechali a pomienione miejsca (wszystkie grody (brody ?), gościńce, przechody i ścieżki, którymiby kolwiek z Korony do Węgier i do Siedmiogrodzkiej ziemi także do Wołoch, wozami, konnymi, pieszo, (jezdne i chodzić być zwykły) zarąbić, zamiotać i zagrodzić jako najwarowniej rozkazali, nikogo z Węgier do państw naszych nie puszczając. A ktoby drogi takie odwalać i przechodzić śmiał, imać i do grodu bliższego oddać, kto zaś takiego swawolnika i występnego do grodu odda, wszystkich rzeczy, towarów i koni połowica onemu należeć będzie, a połowica do dyspozycyi naszej przyjdzie.

ACH. 118 f. 726–7.

Woźnego

Jana Terleckiego za wstępnie sobie pozwo przy goniach w domu wsi Hurpatniczek Jadwigi Ostrowskiej najprzód wypoliczkował, a następnie (zapewne w skutek gwałtownego stawiania się tegoż, bo mu już psi i psie żebyby był kazał i za poszarpaną odzież „wielka gwoli dał") uwłaczającego do się poznać, okrutnie bić wo- kazał, a potem do już omdlałego jak do celu z innemi (dni) strzelał i do niego zgruchy Lisy wyjmił, albo do się pozwiny prowadzeni; „sam szkody zgonił i pozem liber, tam woźnego zabił."

AC.H. t. 118 f. 744 – 748.

Żurakowscy

w Żurakach drobna szlachta ruska; imiona Ilko, Wasyl, Jacko, Hrynko itp. przydomki Wiaszyn, Iwankiewicz, Jaszewski; Lukowicz, Jakubowicz, ale Patrykowicz itd.

ACH. t 169 f. 868.

Starosta halicki

w r. 1620 Mikołaj Struś z Komorowa.

Straż halicka zamkowa.

Szczęsny Kosiński Rotmistrz JKM. otrzymał zł 1494 na ~~piechotę~~ (straż) (zamku halickiego) (na) (żołdy sobie i ossi porucznikom, ~~także~~ (i) na 100 piechoty dwojaki na 3 miesiące ku obronie zamku halickiego także na chorągiew i bęben. R. 1620.
ACH. tom 120 f 183

Według ordynacji miało się płacić na tych 100 ludzi straży zamkowej 5000 zł z poborów, ~~i nadto dawać barwę~~. w czem były już żołdy i barwa. Rotmistrz brał na się 174 zł., Porucznik 89 zł, dziesiętnicy po 48 zł, chorąży, dobosz, szypowy po 4 zł na miesiąc, pachołkom (było ich 82) po 3 zł 4 gr. na miesiąc.

Barwa: Rotmistrzowi falendyszu łokci 10, (po gr. 72) porucznikom falendyszu ~~10~~ 8½ łokci po groszy 60. Na pachołków stawszyj postawów 86 i łokci 18 po groszy 12.

Ibidem f. 285

Haliccy mieszczanie.

nie chcą iść przyczyniać animo hostium Tartarorum et Moldavorum ac Turcarum aliorumque gentium ad nullum opus providere munitionis Castri et civitatis huius nec vigilias ex debito officii sui illi incumben. praestare — o co przeciw burmistrzowi i rajcom zanosi protest Felix Kosiński Advocatus Halicen. et Rothmagister S. R. Mtis turmae peditum.

ACH. t. 120 pag 185.

—

Kołomyjscy mieszczanie

najeżdżają dworne pola Staszkie z 1500 ludzi, orzą je i zasiewają. Protestuje o to Stanisław Żeromski, który pole ~~to jest~~ powiada, że pole to od 380 lat rodzinie jego należy.

ACH. t. 120 f. 45

—

List przypowiedni

otrzymuje Gabryel Kuliszewski na rotę z 100 Kozaków; żołd na towarzysza 20 zł a na kozaka taka płaca jako inni rotmistrzowie kozaccy. Ludzie mają być cnymi i stałymi; każdy towarzysz i pachołek ma mieć koń dobry i rynsztunek wojenny, a mianowicie trojgiem strzelby aby był opatrzony. R. 1621

Ibidem f. 53.

—

Zakaz wywozu koni.

Zygm. III w uniwersale do starostów, dzierżawców et [illegible] Mamy przestrogi, że ... mianowicie Ormianie i niewierni żydzi i inne osoby wszelkiej kondycyi, którzy końmi handlują, one do zagranicy z wielką szkodą przez [illegible] ziemie i państwa sprzedają. Napomina tedy obywateli województwa ruskiego, podolskiego, wołyńskiego i kijowskiego, aby zwierzchności pilności przestrzegali. Żeby tego nie czyniono, a gdzieby tacy handlarze byli spostrzeżeni, aby im konie zabierano w sekwestr do dalszej dyspozycyi. R. 1624.

ACH. tom 121 f. 1490

Alexander Bałaban

wykupiony od Tatarów sam, 10.000 zł z uchwały sejm. r. 1623.

Dobra Jazłowieckie. – Wolscy.

Mikołaj Wolski W. Marsz. Kor. (piszący się z Podhajec) wytacza proces Mikołajowi i Andrzejowi Czuryłom z Goraja, Katarzynie i Barbarze, córkom ~~Jerzego~~ Marcina Czuryły, Maryanie córce Jerzego Czuryły zamężnej 1° voto Stanisławskiej; Annie z Goraja Kruszowskiej, Łucyi Przemyskiej, 2° voto Odrzywolskiej; Elżbiecie z Bełżeckich Januszowej Tyszkiewiczowej; Jadwidze ~~z Bełżeckich Bełżeckiej~~ de Bnyn Bełżeckiej wdowie po Antonim z Podhajec Wolskim, właścicielom trzeciej części dóbr Jazłowieckich jako sukcesorom Antoniego Adama z Podhajec Wolskiego, a zatem obowiązanym ad onera spadkowe, aby zwrócili mu sumę 65.000 zł, którą onemu Ant. Adamowi Wolskiemu tam in Regno degenti quam et extra Regnum absenti exposuit de suo proprio pro expeditione illius in extera natione sustentationeque illius videlicet Italica, Germanica, Moschovitica.

ACtt. tom 122 f. 111–114

Na podstawie wyrokowej pretensyi przyznaje urząd Wolskiemu intromissyę na dobra dziedziczne Czerlenica i Buczacz, które jednak Jazłowieckie.

Ibidem.

Jakiś Gener. Luca Martinelli pozywa tychże spadkobierców o 300 zł. które zmarły zapisał mu w swoim testamencie.

Ibidem f. 120–2

Co za świat!

Co za świat! Dziki, czarny, morderczy! Świat bez miast, bez dróg, ~~bez gospód~~, bez szkół, bez lekarza. Świat bez rządu, bez ładu, bez miłosierdzia, bez sprawiedliwości. Trudno ~~umrzeć~~ w nim umrzeć naturalną śmiercią. Kogo nie zabił Tatarzyn, tego zabił sąsiad, kto uszedł sąsiadowi zabił go opryszek, kto uszedł opryszkowi złamał kark na przepaścistej drodze lub utopił się w rzece. Świat gwałtu, ucisku, samowoli.

Laudum.

Rycerstwo i obyw. ziemi Halickiej uchwalają przez wzgląd na nastąpione zewsząd na Ruś niebezpieczeństwa pobierać dwa płaszczyzn na pieniężnego żołnierza. Poborcą będzie Jan Polanowski, który podjął się go sam zebrać ~~wy~~ ~~za~~ zaciągnąć 100 koni. „Obiecujemy to uczynić, jeśliby interim ~~jako~~ urgens jakie periculum nastąpiło od pogan na Ruś, a JMć p. wojewoda ruski z województwem ruskiem ku granicy ukrainnej do wojska JKról. M. ruszył się, ruszymy się razem z nim każdy z osoby swej i według przeciwko oporzyznie. Marszałkiem tego sejmiku był Piotr Kuropatwa. R. 1627 dnia 6 maja.

ACH. tom 123 f. 1493.

Tom 123

Aktów Grodzkich Halickich pisany atramentem, który niemal zniszczył zupełnie, tak że w przeważnej części tom ten zupełnie jest nieczytelny. Obejmuje lata 1626–7.

Zapłata wojsku. po wojnie z Moskwą

Fragment (pochodzący z czasu po r. 1634, bo się na uchwały sejmu z tego roku odwołuje) uniwersału Komisyi regulującej sprawę zapłaty wojsku. W fragmencie tym ustęp: „... do uczyniliśmy bowiem (pertraktacyi) ukontentowania wojsk przybliżyliśmy się, a to przez zgodę z wojskami teraz JKrM. tak konnem, które za porachowaniem w skarbie circiter półczternaście milionów na siedmiu milionach gotowych, ośmym w fantach, dziewiątym w prowentach i innych sumach publicznych bez potrącenia chlebów wybranych przestać się deklarowało; — jako i z piechotą, która za jedenaście milionów w skarbie porachowanych na czterech milionach i 300.000 przestała, byle tylko w czasie od tychże obiecanym wojsk zamierzonym a osobliwie najdalej ad diem Decimum quintum Februarii wspomnione miliony tu we Lwowie gotowe były...”

ACH. tom 124 pag 385–8.

Starostą Halickim z r. 1628

Stanisław Potocki.

Śniatyn.

Zygm. III nadaje Śniatynowi jus theutonicum seu Magdeburgicum debitum de data 25 marca 1618 r.

ACH. tom 126 pag. 245.

Katolicy gopisek

Wiorna contra Hyemam protestatur. Ad officium et Acta praesentia Castren. Capitanealia Haliciensia personaliter veniens Ver... protestatur mest in et contra acerbam et intolerabilem Hyemam ex eo, quia ipso videnter occupando Terram eandem contra omne ius et aequitatem ~~...~~ cedere non vult etc.

ACH. tom 126 p. 644.

Dobra Tenczyńskich

w Ziemi Halickiej (Wyzyndułki cum fortalitio, Peczeniżyn, Rungura itp) przechodzą z r. 1631 na własność Potockich (Stanisława Kasztel. Kamienieckiego)

ACH. t. 126 p. 801.

Intercyzza po ruskui

wyjątkowa w tomie 128 ACH p. 605 z r. 1633

Jacek Łoziński

Generosus w aktach ożeniony z Zofią z Wronowskich 1° voto Waleryanowa Radnicką. Druga Wronowska za Mikołajem Jordanem.

ACH. tom 128 p. 735. roku 1633

Laudum

Ziemi Halickiej podczas bezkrólewia po Zygm. III.

ACH. tom 127 p. 1443.

Skarb – Podhajce.

Zygmunt Grudziński wojew. Kaliski zostawszy przy Stanisławie Lanckorońskim i innych jako sukcesorem o klejnoty i ruchomości, tudzież dokumenty itp. które zostały po zmarłej w Podhajcach Urszuli z Krotoszyna Sieniawskiej i w tychże Podhajcach zaraz po śmierci tejże Urszuli bezprawnie zostały zabrane. Spis klejnotów, manel, pontałów, łańcuchów itp. – to cała Golkonda – same perły, brylanty, rubiny, szmaragdy, szafiry i złoto – wszystko najwymyślniejszej biżuterji, którejby spis zajmuje kilkanaście stronic. Wartość tych zabranych skarbów wynosi według pozwu 200.000 + 100.000 + 400.000 + 40.000 grzywien, a wszystko razem ~~70~~ 740.000 grzywien polskich. (Grzywna = 48 gr. tedy stanowiło to około 1,184,000 zł. polskich) R. 1650

ACH. tom 143 p. 993, 1007, 1013, 1017, 1041

Herby Polskie

na uniwersałach poborowych (właściwie na Konstytucjach Sejmowych) drukowanych w Krakowie w Drukarni Łazarzowej (z r. 1603) mają także herb Sforzów, bramy Giedymina i podwójny krzyż. W tomie 319 Aktów Grodzkich Przemyskich jest taki uniwersał.

O odprowadzianiu

zobacz Przegląd Prawa i Administracji z r. 1897. Literatura o Odprowadz. w Bibliografii Finkla (Części II str. 869 Nr. 17709 – 17711)

Pawiński Ateneum 1896. IV

Moneta.

W r. 1606

czerwony złoty = 2 zł 3 grosze
talar = 1 zł 9 groszy.

R. 1636 aureorum ungaricalium quemlibet / septuaginta grossis computando, i a więc = 2 zł 10 gr.

R. 1640 czerwony złoty = 6 zł. Grzywna = 48 gr.

Siarczyński twierdzi (Obraz wieku pan. Zyg. III f. 55 tom I w nocie) że Anna Pilecka, żona Stan. Kostki wojewodzica Sandomierskiego miała lat 11, jak wyszła za mąż.

Żartobliwe zapiski

O zabójstwo wróbla Akta Lwow. gr. 1610 tom 365; Araneus intromissus tamże r. 1613 Tom 367 pag. 54 Konik (polny) manifestat ibidem p. 55.

Chryja OO. Dominikan

lwowskich przeciw miastu o przeszkody w budowaniu klasztoru przy Maryi Magdalenie.

Grodzkie Lwow. gr. 1613 pag 145 – 161 (T 367)

J. Hansen Zaubereien Inquisitionen und Hexenprozesse München.

Motywa Rococo

na krzyżu datowanym r. 1654 (Ob. Kunstgewerbeblatt z r. 1891 tablica bez textu ku końcu tomu)

Jocosa w Aktach.

Passer contra vespertilionem protestatur (Grodzkie Lwowskie Tom ~~…~~ 371 f. 944 z r. 1617) Niedostatek contra Nieborak (Ibid. f. 1629).

Łozińscy

Zatwierdzenie przez Stef. Batorego Łozińskim przywileju (który im był spalił) na wieś Łozinę z przyległościami.
Grodzkie Lwowskie z r. 1618 Tom 371 f. 1601

Rejestr Aktów Grodzkich

Lwowskich przy ich oddawaniu obacz Akt. Gr. Lwowskie z r. 1618 Tom 371 f. 1734 (Koniec spisu na str. 2393)

Imiona:

Phares, Ezdrasz, Decius – trzej bracia Domaradzcy z Łęczyckiego.
Akt. Gr. Lwowskie z r. 1618 Tom 371 f. 2235.

Jan Łoziński

Komornik Jego Kr. Mości (cubicularius) pro-
testuje przed grodem lwowskim przeciw burmistrzowi
miasta Halicza, że przez nieoddanie do podwody, która
go wiozła do Kałusza, ośmiorga(?) zdrowych, których konie
naprzód zebrać, naraził go na straty (400 zł) i na
ominięcie spraw Króla JM. i Rzeczypospolitej. Łoziński
zupełnie z takim przyjechał do Lwowa. R. 1621
Akt. Gr. Lwowskie zr. 1621 Tom 374 p. 944.

Żartobliwe zapiski

06. st. 26

z Aktach Grodzkich lwowskich:
Niedbalski contra Mułem p. 188
Owczyński contra Wilczyński (wilk i owca) 1078
Formosissima virgo Parazka 1114
Najgrubszy żart na stronie 1344 p. t. Oblata pro parte
Cancellariae – jest to inskrypcja, w której Egregia Pudica
Marusia immaculati floris virginem [illegible], recognoscit
quia ipsa praestantissimum corporis sui membrum, dictum
principale donum suae virginis capitis ideam densis et ni-
gris crinibus innodatam vulgo dictam Kosmata supra um-
bilicum ventris et supra pedem dextrum ex una nec non
pedem sinistrum parte ab altera situm etc. etc. dat, donat et
resignat generosis vice-notarius Castren. Leopol.
Tom 377 zr. 1625 i 1626.

Michał Łoziński

zachodzi jako Vicesgerens Officii Castrensis
Leopoliensis Ob. Akta Gr. Lwowskie
zr. 1629 Tom 380 pag. 3028.
Stefan Ł. Halicz vicesgerens lwowski

Chorągwi nagrobkowe.

„Chorągiew czerwoną kitajkową z napisem przystojnym pilnie proszę aby małżonka moja mila dała zawiesić nadamną…" (Z testamentu Piotra Karwow. maja zr. 1629) Akt. Gr. Lwowskie Tom 380 f 1955.

Jakimowski

Ad officium actaque praesentia Castr. Capit. Leopol. personaliter veniens Ingenuus Marcus Jakimowski obtulit officio literas Pargameneas sibi ab Illmo Duca Albuquerque vone infrascriptorum dat manu eius ppria subscript et sigilat, quas offm prns suscepit de tenore tali:

Nos Don Franciscus Fernandes dela Cueua Dux Albuquerque, Marchio de Cuellar, Comes de Ledesma et Chuelma Dominus villarum de Mombeltran et Cadessera de consilio statu et belli suae Catholicae Maiestatis Prorex et Gnalis Capneus in hoc Siciliae Regno.

Omnibus et singulis cuiusvis status gradus dignitatis et praeminentiae nostris subditis tam spiritualibus quam temporalibus mandamus Quia Capneus Marcus Jakimowski de Polonia captus in Maribus Nigris, in Bellis Serenissimi Regis Poloniae contra Turcas, et commoravit mancipium per annos septem Capna Cassumbey, Beg de Rossecto et Damiato in Egypto ac etiam primus auxiliator in fuga ac caput omnium in consilio sublevationis Triremis nominatae Capnea Alexandriae cum aliis Ducentis Christi fidelibus iam liberatis a pdicto Capneo Marco a quibus etiam dictus Capneus Marcus fuit pro eius bene merito creatus et no(mi)natus in Capitaneum tam dictae Triremis quam

dictorum Christi fidelium, in qua sublevatione et fuga dictus Capneus Marcus fuit vulneratus tam in capite quam in alia parte eius personae et est discessurus ab hac urbe Panormi in dicta eius civitate Poloniae et utinam ei placuerit, quam Triremem fuit per praedictum Capneum Marcum munerat Suae Catholicae Maiestati cum omnibus militibus in ea existentibus et pro tanto maximo servitio per eum facto praefatae Suae Catholicae Maiestatis Ideo omnibus et singulis personis tam spiritualibus quam temporalibus suae Catholicae Maiestatis iurisdictioni subditis mandamus aliis vero (?) praedictae iurisdictioni Regiae (?) exemptis rogamus quod permittere habeant et debeant, quod supradictus Capneus Marcus cum omnibus illis personis in eius societate existentibus possit libereque valeat accedere, recedere et transire in omnibus vestris Regnis, territoriis, civitatibus, locis, terris et maribus sine aliquo impedimento, sed dicto Capneo Marco cum praedictis personis cum eo existentibus, tam maribus quam feminis praestitis auxilium et favorem pro quanto in dictisque personis necesse fuerit, sicuti nos praedictum Capneum Marcum dictasque personas cum eo existentes vigore praesentium literarum et patentes vobis recommendamus pro tanto maximo servitio per eum facto dictae suae Catholicae Maiestati ad sublevandum praedict. triremem, pro quanto vobis Regia gratia cara est Cui Capneo Marco dictisque personis insimul cum eo existentibus has nostras literas et patentes fieri iussimus suscriptas nostra propria manu nostroque sigillo quo utimur in pede munitas Dat Panormi Anno Incarnationis Domini Nostri Jesu Christi Millmo Sexcentesimo Vigesimo Octavo Mense Februarii inditione undecima Die vero secundo eiusdem mensis februarii Addroquede (?) Albuquerqua Don Aug. Duc mp.

~~Sabb~~ (Sabbatho post Dominicam Rogationum proxima Anno 1628 t.j. 3/6)

Gr. Leopolie Tom 379 f. 783–5.

Pod tą samą datą, co poprzedni dokument, przytaczamy z grodzkie lwowskich oblig:

Urbanus Papa Octavus. Dilecte fili salutem et Apostolicam benedictionem. Ex Romani Pontificis et Apostolicae Sedis beneficen provenire dignum est, ut qui erga illos non exiguae fidei et devotionis signa demonstrant, quique probitatis et variis virtutum donis et meritis sunt ornati, ab ipso Romano Pontifice et Sede Apostolica honoribus et gratiis decorentur. Proinde nos te ob sincer tuae erga nos et sedem eandem fidei et devotionis aliaque tua merita condignis gratiae et beneficentiae nostrae favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excois (excommunicationibus?) suspens et interdictis aliisque ecclesiasticis sententiis, cen (atque?) esse poenis a iure vel ab homine ~~innodatus existens~~ quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodo libet innodatus existens, ad effectum praesentium dumtaxat consequen harum serie (?) absolven et absolutum ~~esse~~ fore censentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humill porrectis inclinati. Te qui ut accepimus qualitatibus ad infrascriptum requisitis praeditus exis auratae militiae equitem aplican authen tenore praesentium facimus et creamus teque aliorum equitum huiusm numero et consortio favorabiliter aggregamus tibique ut torquem aureum ac ensem et calcaria aurata gestare nec non omnibus et singulis favoribus honoribus et praerogativis ac privilegiis et indultis, quibus alii Auratae Militiae equites de iure, usu, consuetudine, privilegio aut aliis quomodo libet utuntur, fruuntur et gaudent similiter uti, frui et gaudere libere et licite possis et valeas authe et tenore praesentium concedimus et indulgemus Non obstan constitutionibus et Ordinationibus Aplicis ac dictae militiae auratae Confirmatione Aplica vel quovis firmitate alia roboratis statutis et constitutionibus caeterisque contrariis (?) quibuscunque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXV februarii Anno 1628 Pontus Nostri Anno Quinto. M. A Marabus

Gr. Lwowskie Tom 379 f. 782 – 3.

Koncepty podpisków.

W aktach grodzkich lwowskich.

Rok 1631 Tom 382 rysopis Chrystusa przez Rzymianina Lentulusa p. 1219

Oblata intromissionis Dziurdzibaja p. 1481

Protest Cytyrady Flisryja Libussy 1504

Inwersja z aktów Halickich 1567

Wacławski contra Sobol 1641

Oblata orationis ad Beatissimam Mariam, scitu dignissimae. Modlitewka, którą pozostawił miał do aktów Ignatius aetate gravis in sanctitate probitate et conscientia multum versatus, którą odbierający wszyscy notarii omnes vice-notarios loci praesentis ad recitandum summa cum devotione quotidie hanc orationem admonuit. pag. 1903.

Rok 1630 tom 381. Arystoclea occisa (Teophanes contra Stratonem) p. 2000.

Łopata contra Ożóg p. 1233

10.000 zł.

odebrawszy gotówką od Chorążyny Koronnej ~~z~~ Sieniawskiej szlachcic Mikołaj Staniński leżeć musiał całe 3 (trzy) dni!

Lwowskie Gr. ~~Tom~~ Tom 387 R. 1636.

Grzywna = 48 groszy.

~~Natokkietne szmury~~

Łokietne Szmery

pereł. Łukasz Sapieha fundując kości.
Dominikan w Czarnobylu daje im 25
szmerów łokietnych pereł uryańskich i 8 szme-
rów łokietnych pereł katakuckich — a więc 33
łokci pereł. Nadto drogocenny kanak z
rubinami i dyamentami, srebra łamanego
100 grzywien etc etc. R. 1638
Lwowskie Gr. Tom 389 f. 1193

Nazwisko!!
Christophorus de Swiniary Dzik, szlachcic,
zawodzi w Aktach Gr. Lwowskich zr. 1644
Tom 395 pag. 467.

---

formałka: Ex importuna instantia.

Gołuchowski et Polański laesi, caesi, vulnerati
ac denique fugati cancellatique!

Ex hoc sublunari globo decessit! (umarł)
W Sanockim szlachta: Farurej z Granova.

Opat Koprzywnicki w r. 1600 = Mikołaj Luboracki Sanocki Tom 139 f. 157.

Dum vivit litera vivit et actus.

Formułka

... hominem pacificum, nemini obnoxium, nihil adversi a quopiam sperantem, nulla inimicitiarum denunciatione praemissa ....

Moneta

Z listu posła cesarskiego z Łowicza do prezesa Kamery szląskiej z r. 1575 (w sprawie sum płaconych Polakom dla zyskania ich za obiorem ces. Maxym.) podana jest następująca ewaluacya:

Czerwony złoty węgierski = 54 groszy polskich = 108 krajc.
Talar = 34 gr. pols. = 68 krajcarów
Złoty = 30 groszy = 60 krajc.
Grosz. = 2 krajc.

August Mosbach, Wiadomości do Dziejów Polskich Wrocław 1860 f. 129

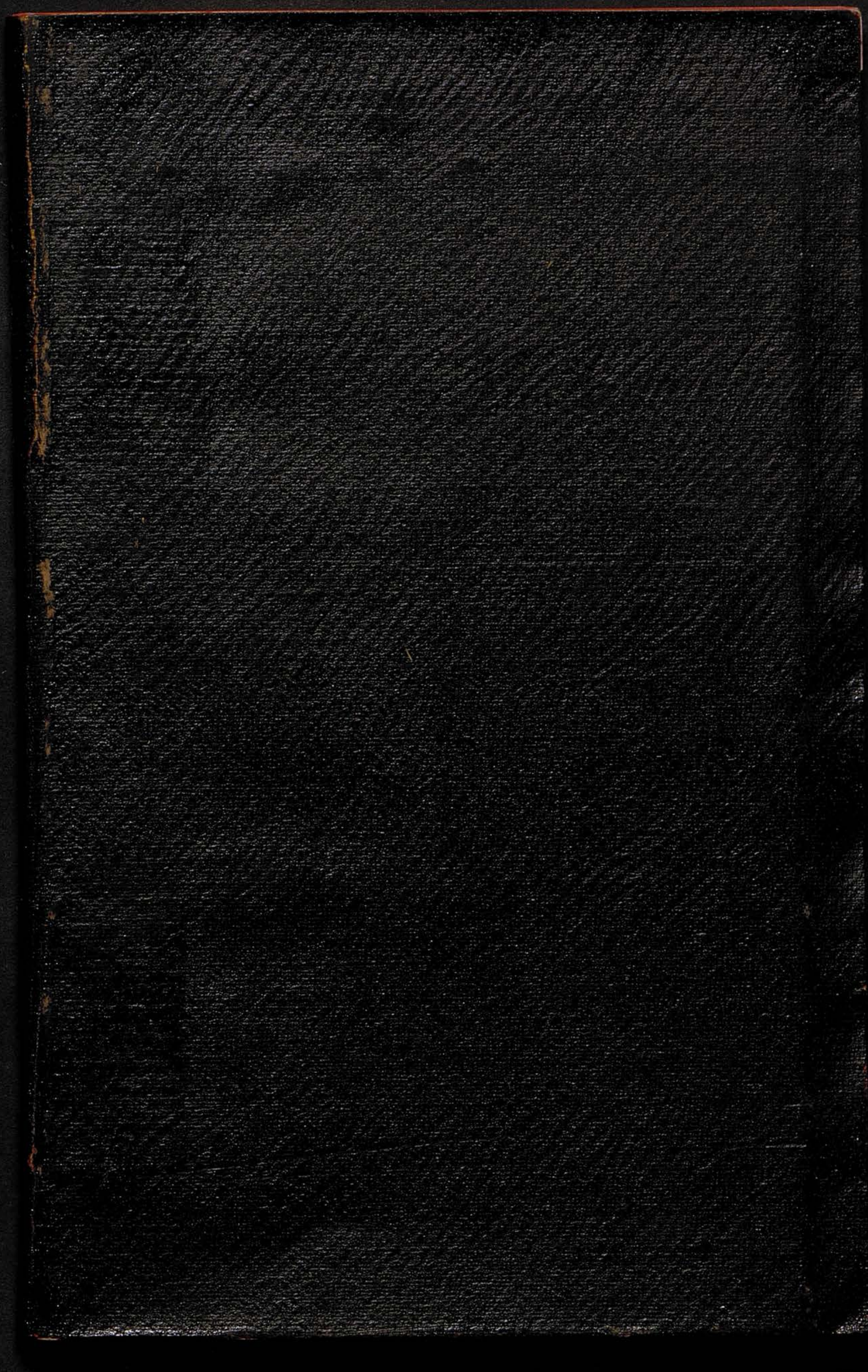
Andrzej Opaliński Marsz. W. Kor. wziął od razu z Kamery szląskiej pieniędzy cesarskich 6000 zł f. czyli 6229 reńskich ~~zł~~ 42 krajc.

Stanisław hr. Tarnowski, Kaszt. Czchowski 9356 reń. a dostanie jeszcze 4225 reńsk.

Ibidem p. 137, 138.

---

dawność prawna (Verjährung)
Telefus wtrunk
Porwanischi
Andrzej Łozinski vice-capitaneus 1345

47 II 75

Alembek Zebald 14 I. Jan 43 I., 56 I., 60 II. 106 II Walbrzyn 73 III
/Jan ojciec/ Jan syn

Aptikarze 22 III.

Arczowski 12 III. 79 III

Aurowtok 89 II. 17 III.

Abrek 25 I 25 II 43 II.

Angliey 69 I.

Aichingerowie 13 II

Aluzzi 83 II 4 III. Andrzej 62 III

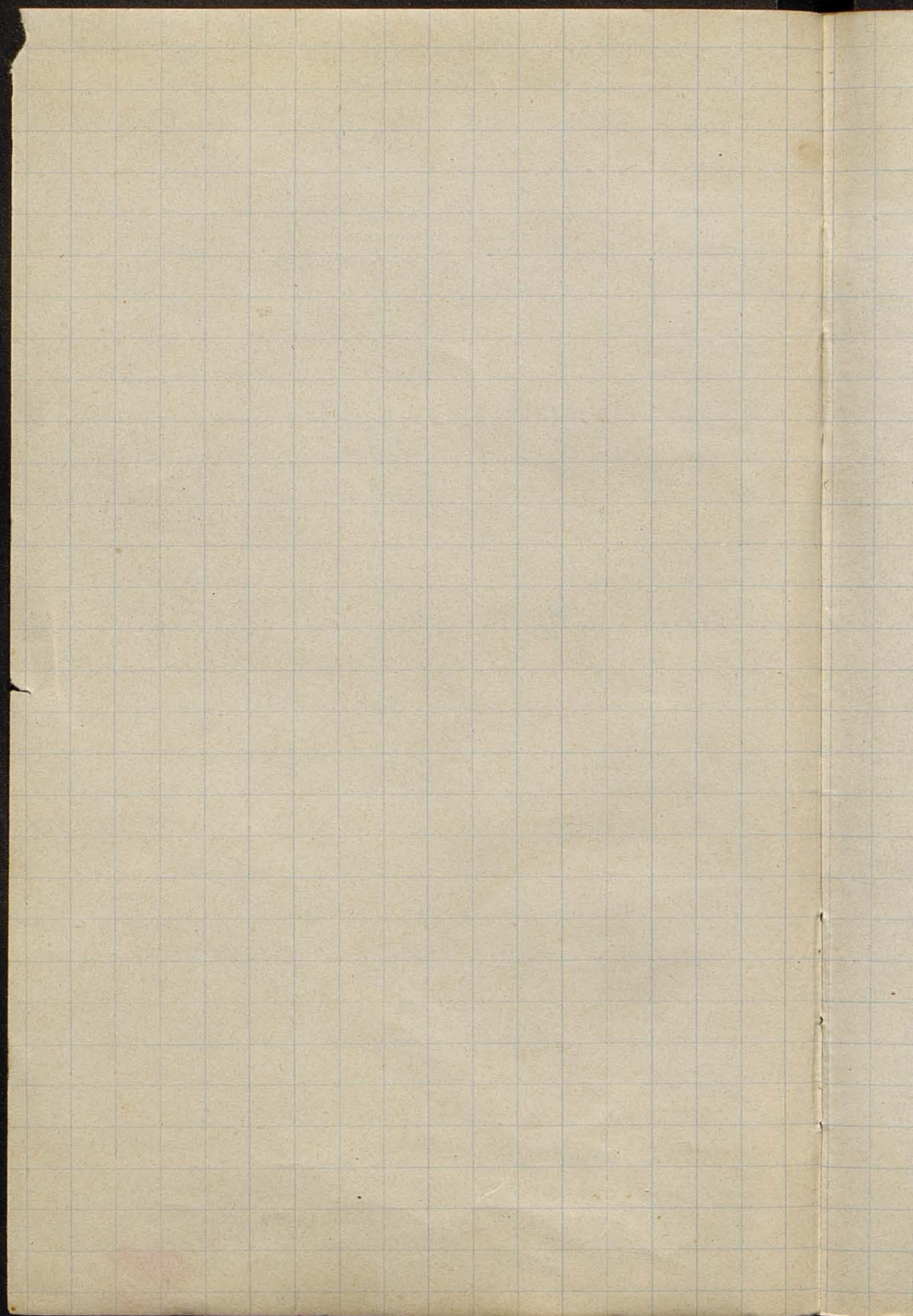
Awedykarz 91 II.

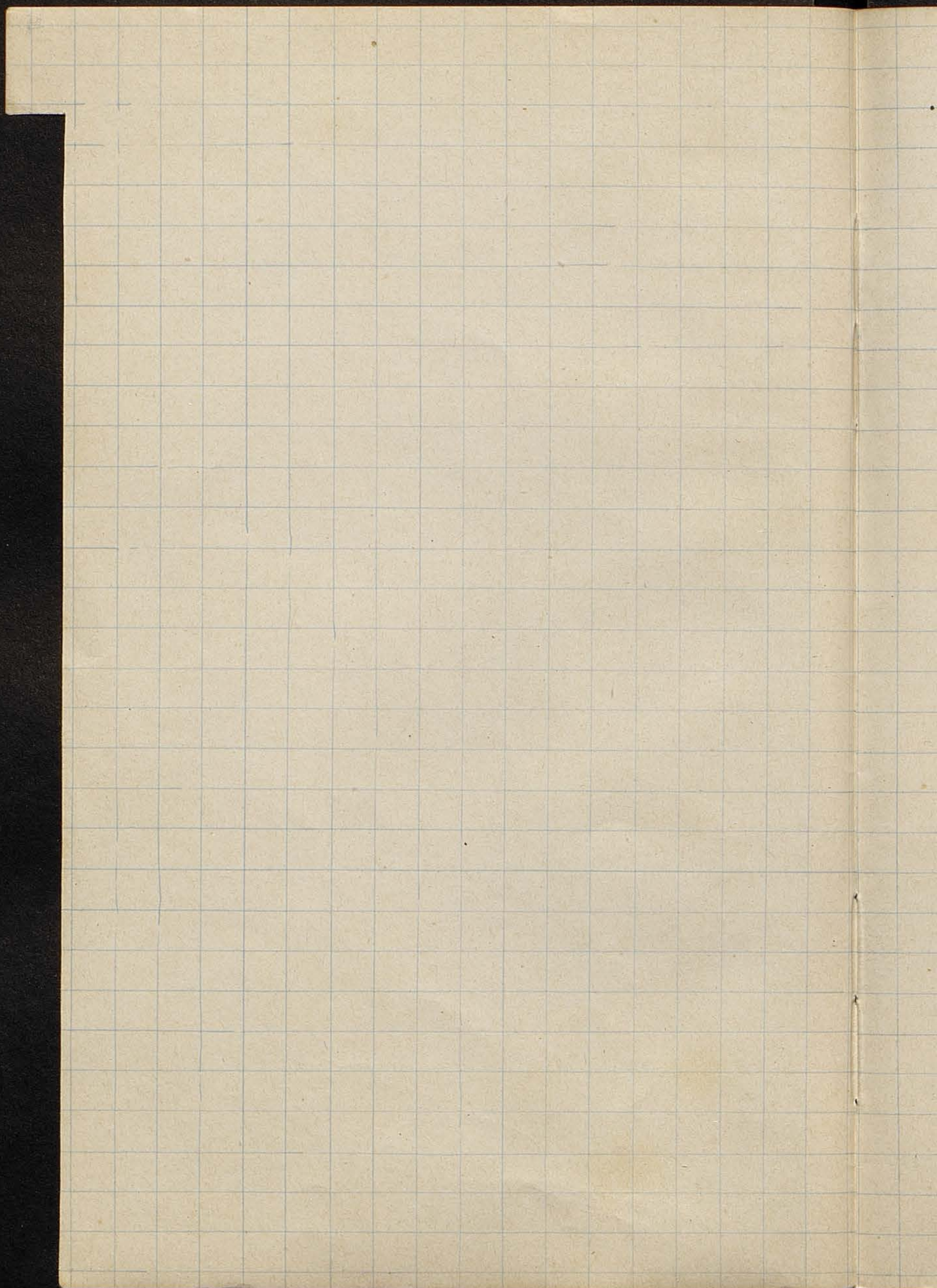
Arsenał 112 II

Amoretti 17 III

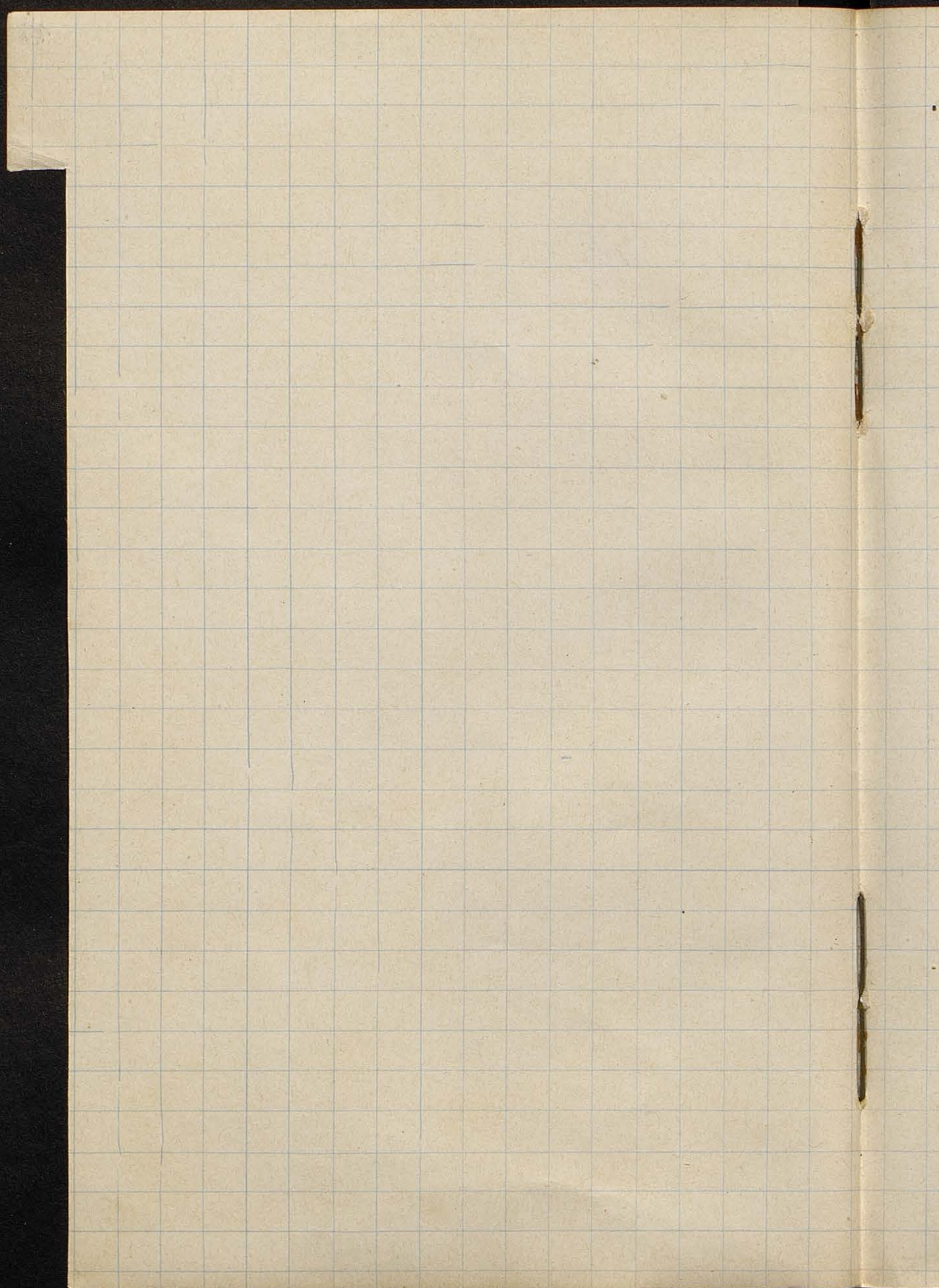
Auricusowie 34 III.

Attavanti 90 III

Cava
Cena
Czap
Cegl
Cyn
Cri
Cu
Cur
Cze
Car
Cenp
Cz

Dy
D
D
D

Dau

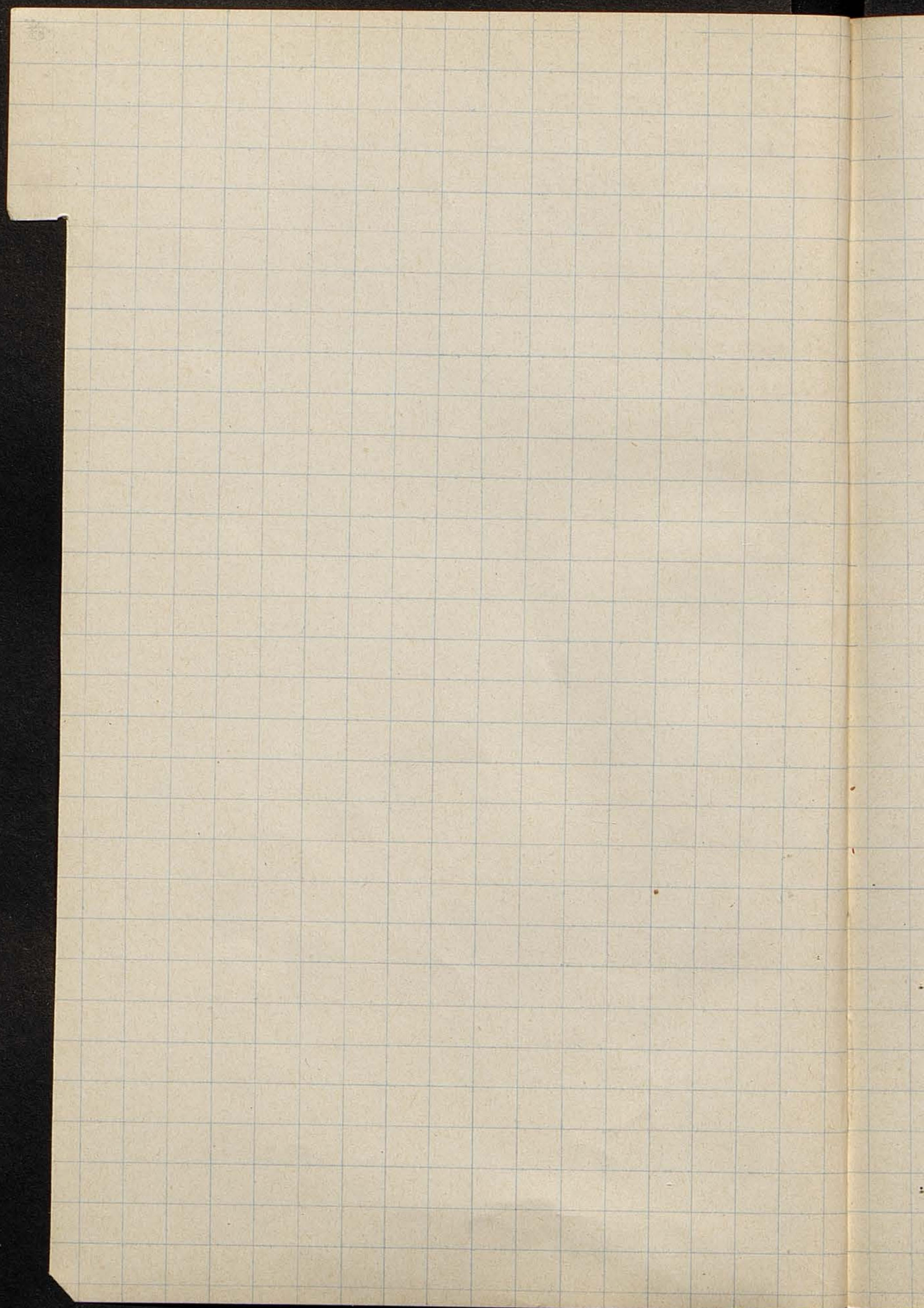
Dac
Dec
Dobr
Dobr
Duc
Dya

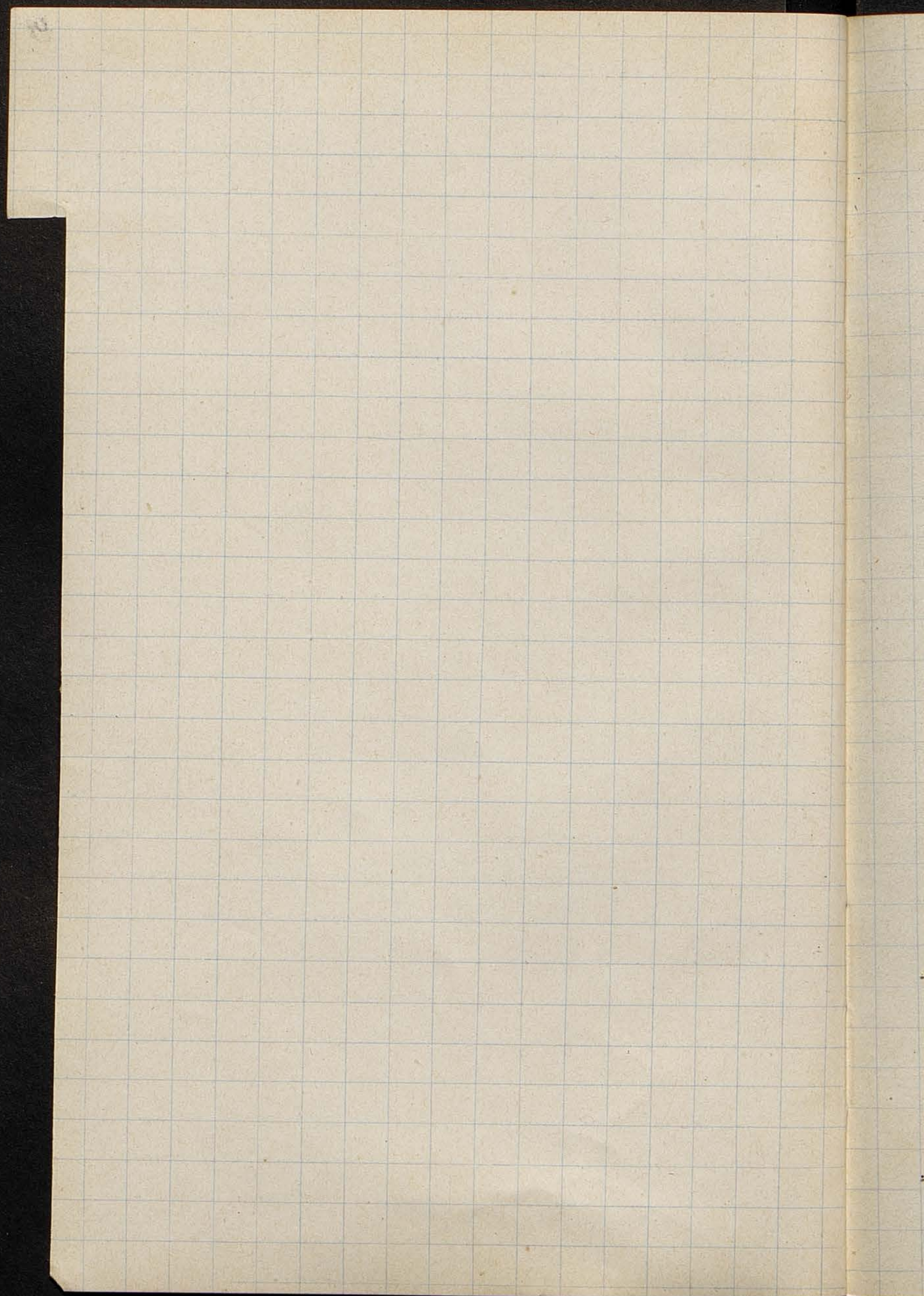
D

Dybowski Stanisław 31 I,
Drukarstwo 41 I, 56 I.,
Dobrzyc księżna 68 III
Domagalicz albert 75 I., 109 II 3 III

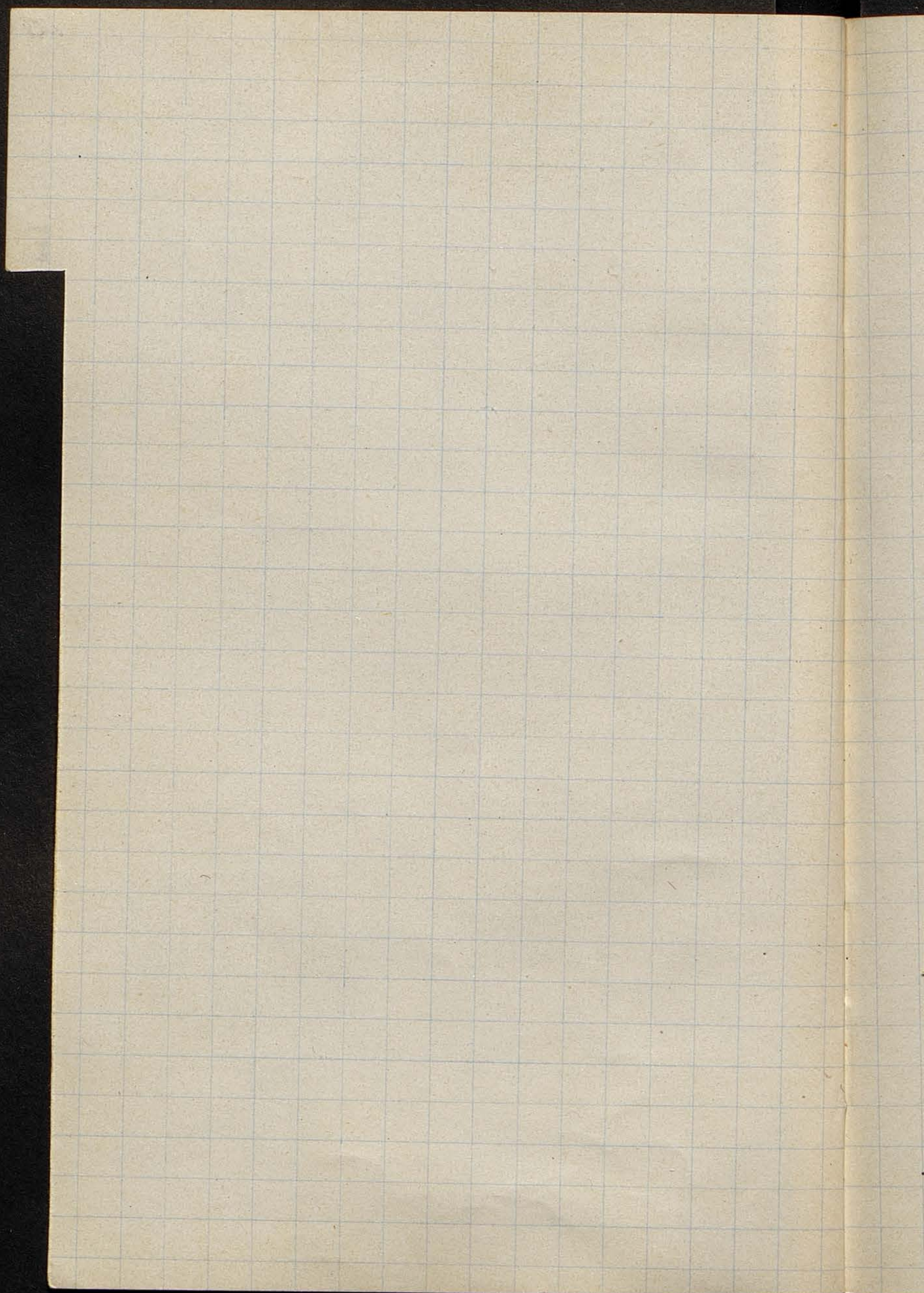
Dawid Rusin 21 II.

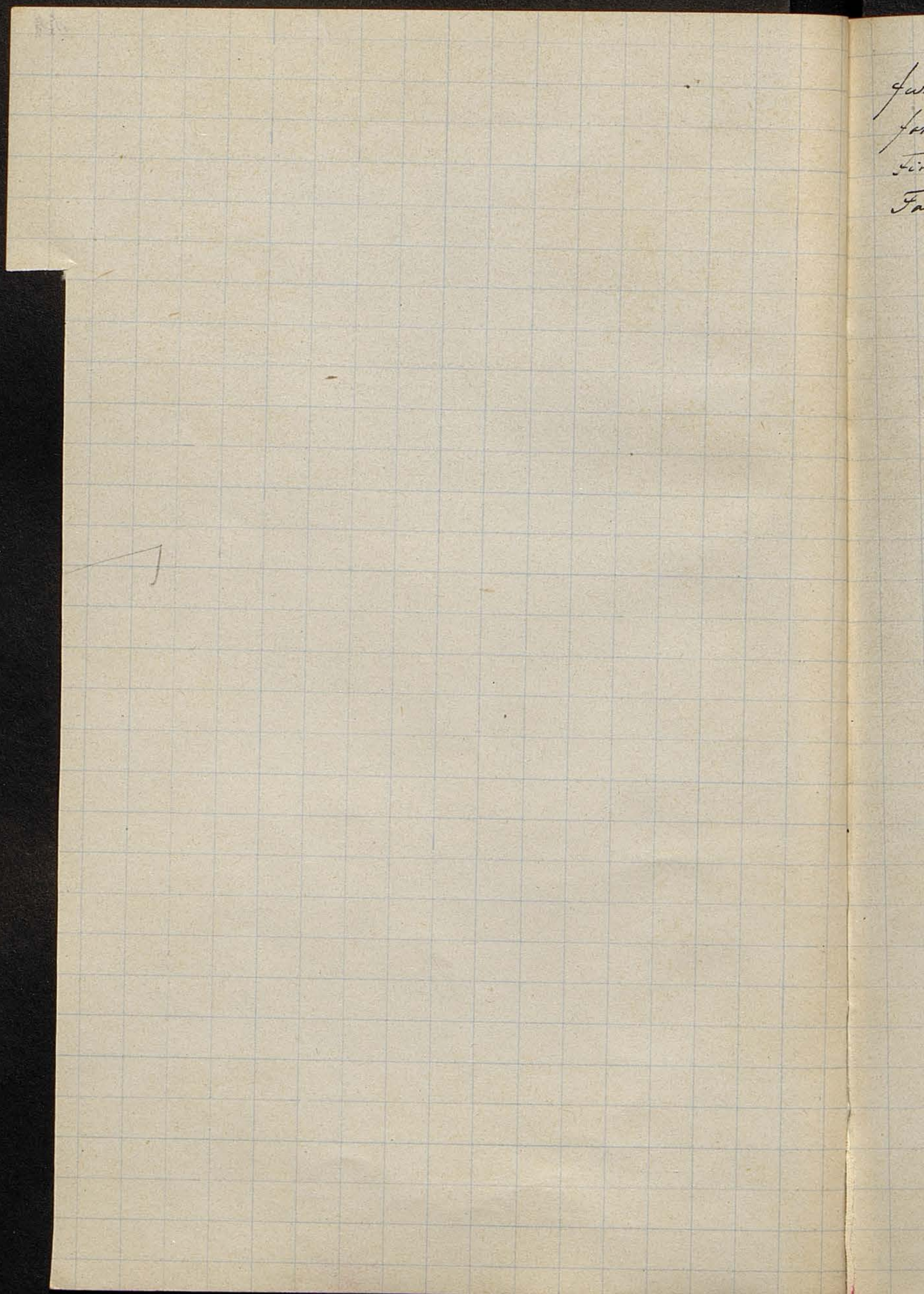
Dachowski 21 II 14 III.
Decius 30 II.
Dobrowjewski 36 II 39 II. 27 III.
Dobrucki 83 II
Ducci 84 II 8 III 72 III
Dyaryusz oblężenia 16 III

E

Farmaceci 22 II.

Faktorye handlowe 113 II

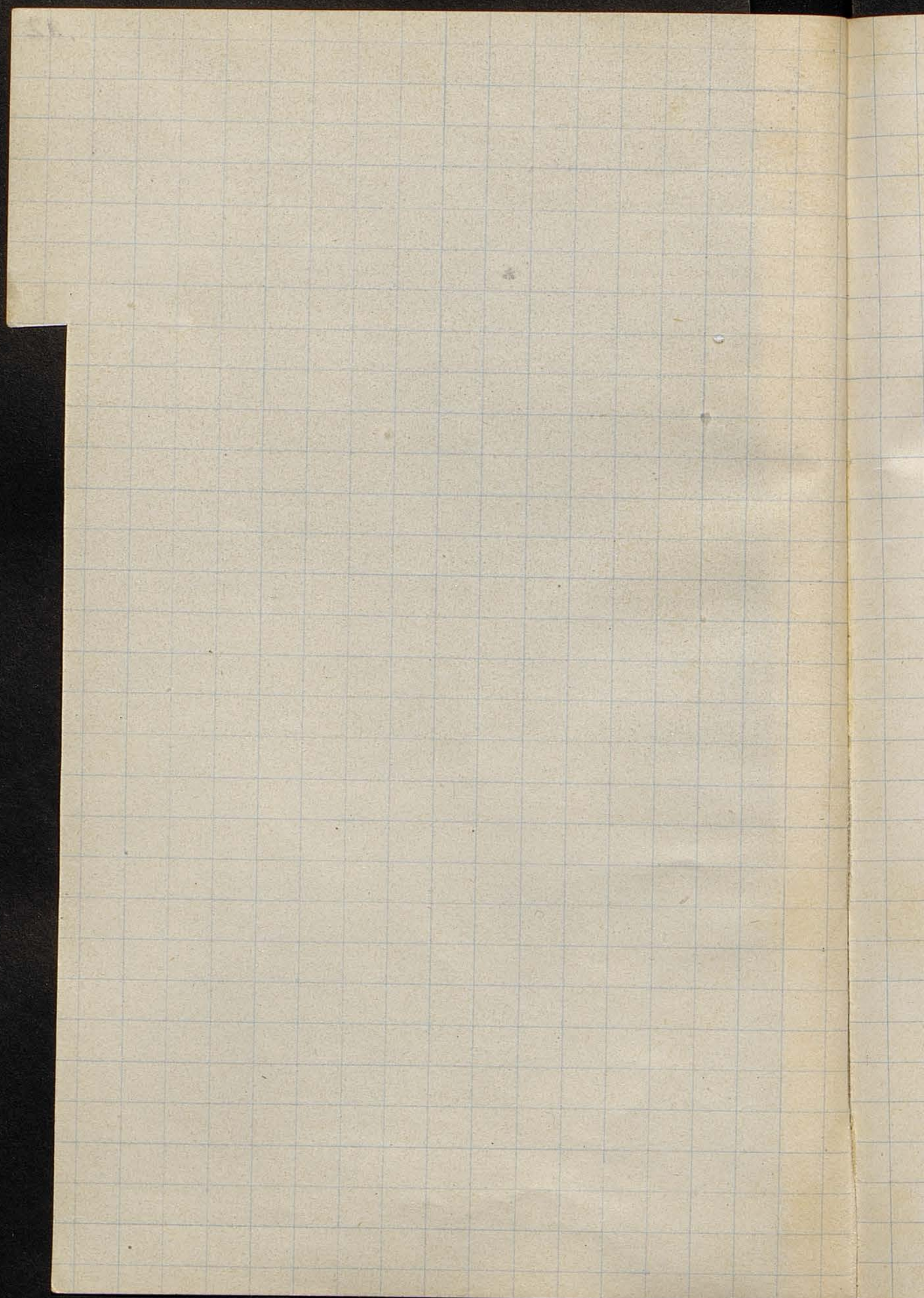
10 III

Fiitor 1 III (obacz Domazelny Bóm!

119 II (Borin) 75 I Bor

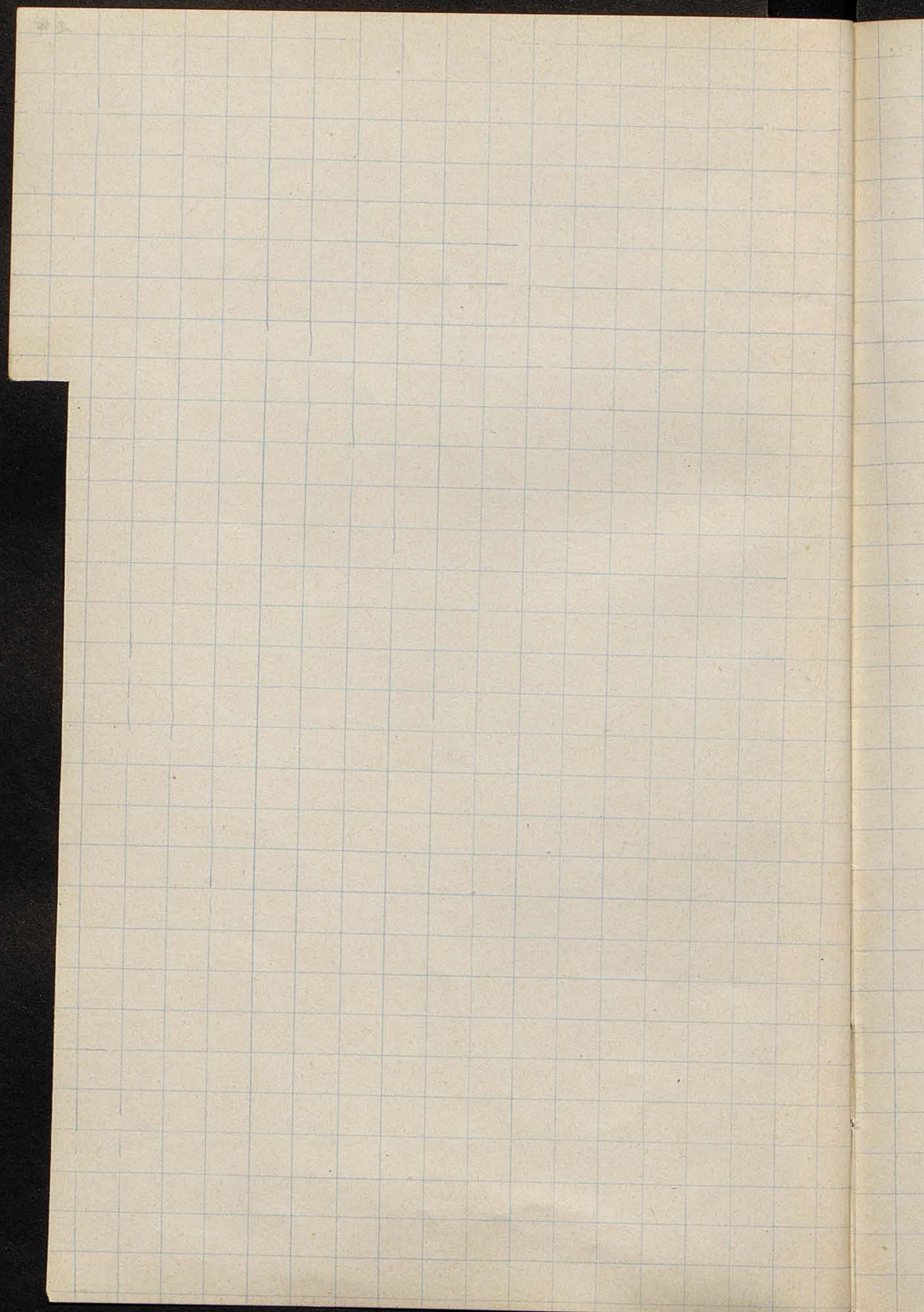
Fatrowska Kamienie 68 III

F

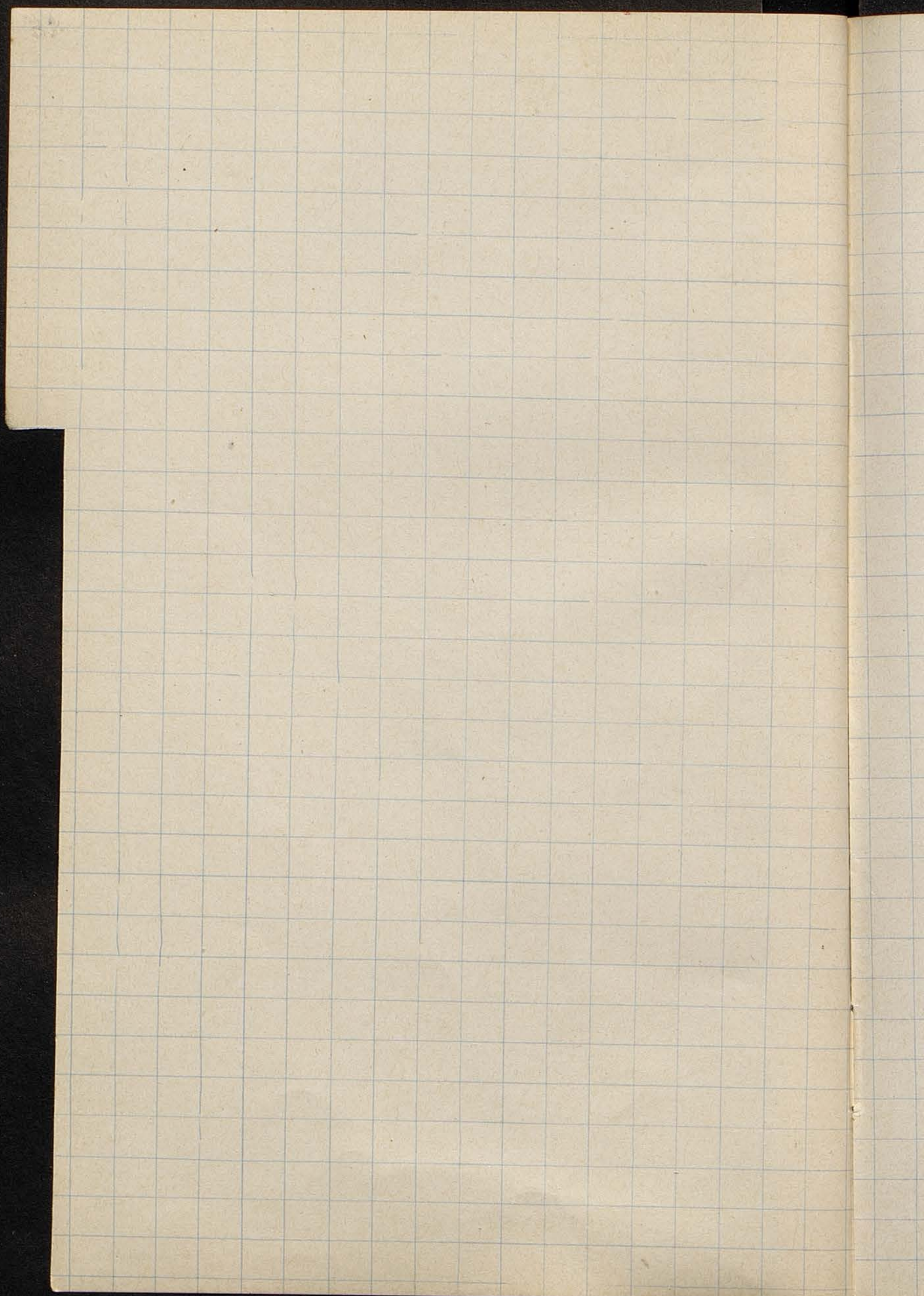
Geo
Gre
Gieb
Gut
Guc
Gro
Ga
Go

G

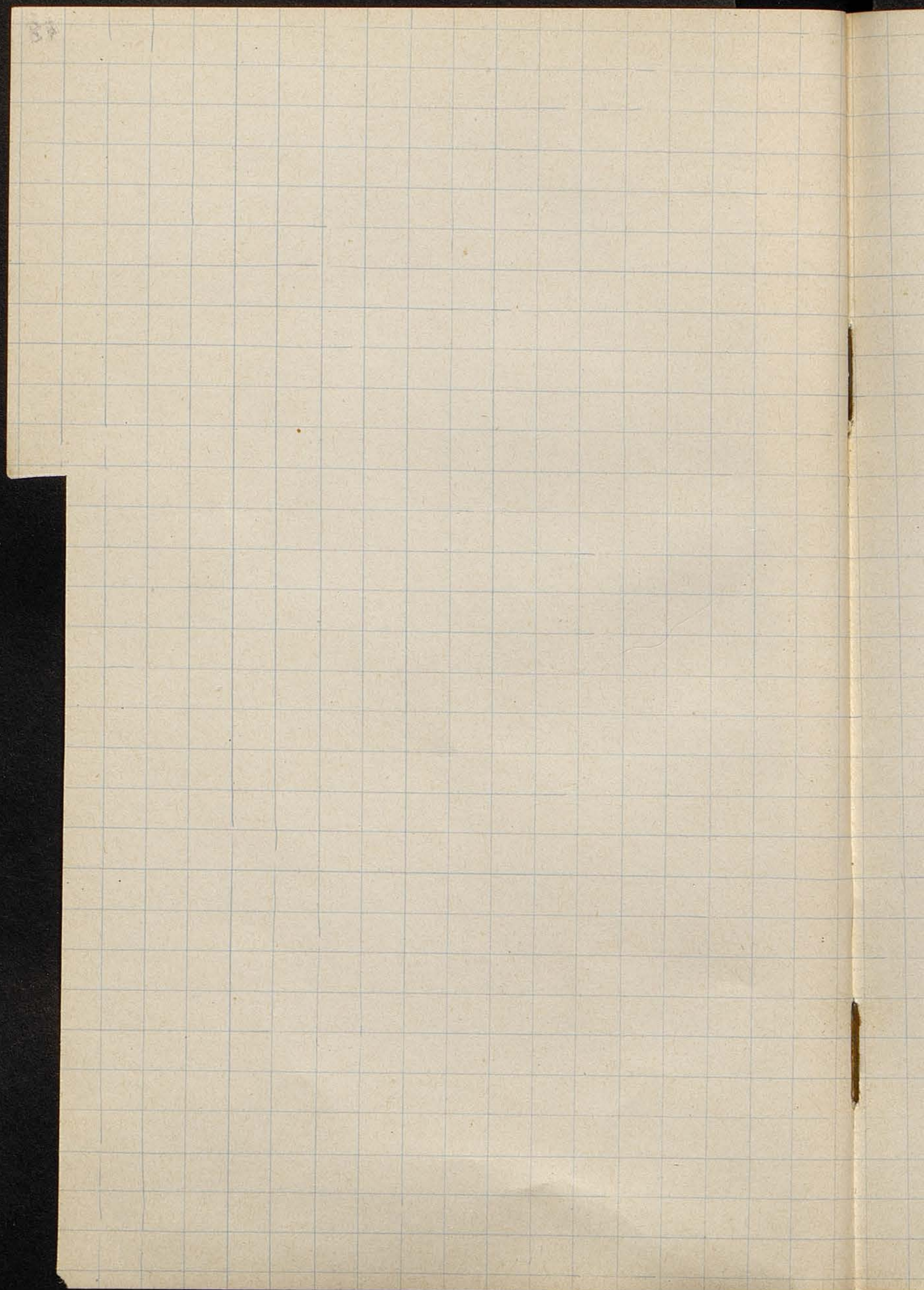
Ha
Ha
Hi
Ha
Ha
He
Ha
He
Ha
Ha

H

Ist[illegible]
Ja[illegible]
Jur[illegible]
Jan[illegible]
Jak[illegible]
Ima[illegible]
Józs[illegible]

J

~~12 II } 1549 B~~

13 II
~~61 II r. 1591 F~~

~~17 II — 1632 G~~

~~21 II — 1561 D~~

~~41 II 1477 A~~

~~67 II 1559 C~~

~~68 II 1573 E~~

~~97 II 1632 A~~

19 III 1658 A

78 III 1682 J

324

61 I.

× Księgarze 12 I, 13 I, 17 II., 21 II, 41 II. 67 II. 68 II. 97 II. 19 III. 43 III. 78 III

Kampian Paweł 14 I, Kampianowie 15 I, 41 I, 51 I., 57 I., 72 I., 7 II.
17 II. 83 II (Kośnikiel) 102 II. 113 II. 119 II. 26 III 37 III, 90 III, 91 III

Kuszewicz 7 III. 14 III. 68 III

Korniakt 15 I, 50 I, 25 II, 59 II., 94 III

Krall 23 III.

KADUKI ob. niżej

× Księgarstwo 61 I.,

Kulpaksi 85 III

Krzysztanowicz Konrad 81 I.

Karpiowski 3 II

Kucz ormiański 4 II.

Kafle 5 II.

Księżkowski 6 II.

Krupka 31 II 43 II

Karawany do Turcyi 33 II.

Kochnowa 38 II. 46 II.

Kobierce złote 75 II. Konsularne 54 III, złote 86 III

Kośnikiel dr. 83 II 2 III

Korzeniowski 88 II 109 II Testament K-ej 50 III.

Kuhn 97 II

Kłopotowska Kamienica 114 II, 117 II

Kaduk 2 III 42 III. 90 III

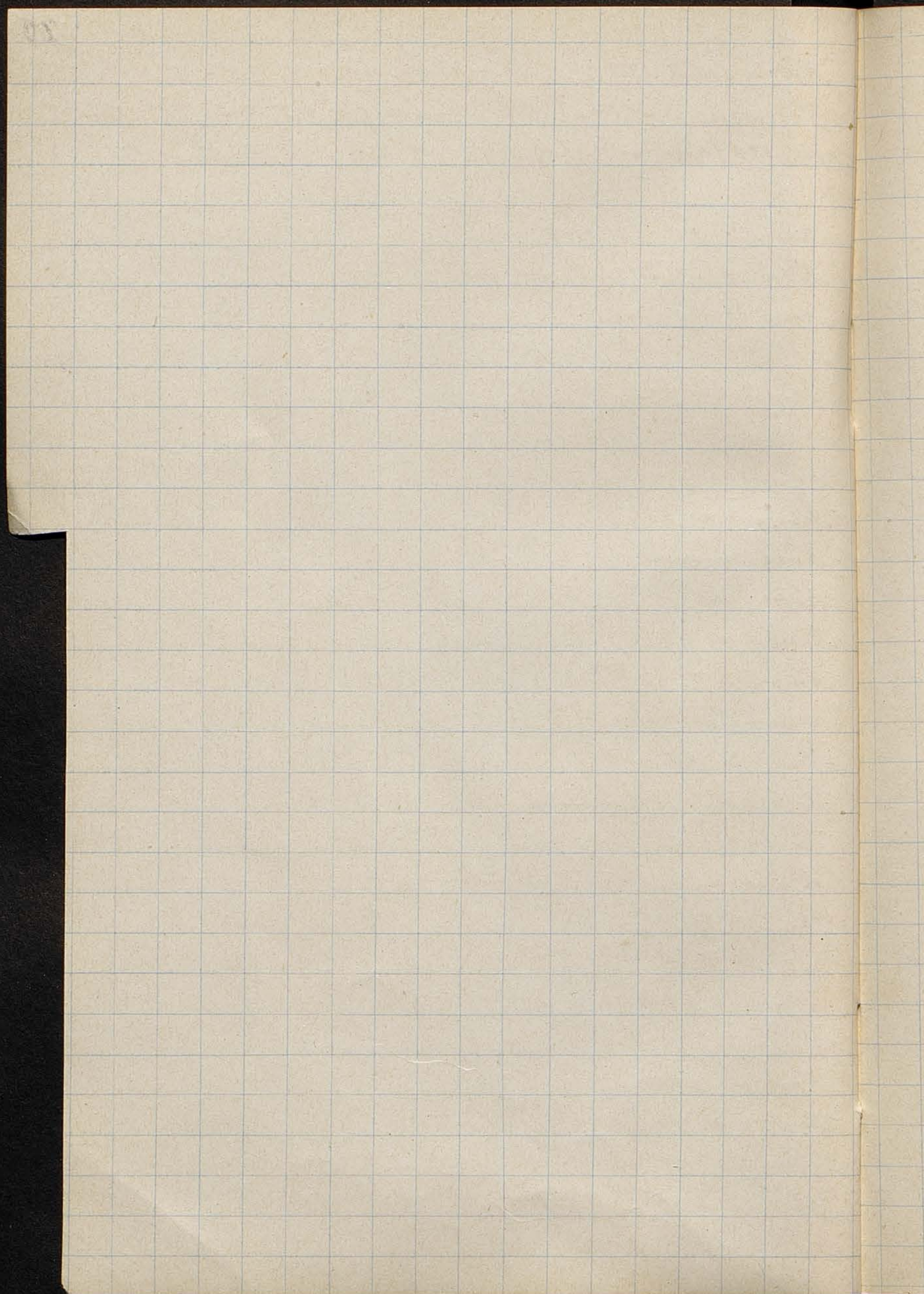
Krasowscy ob. Strzelecki

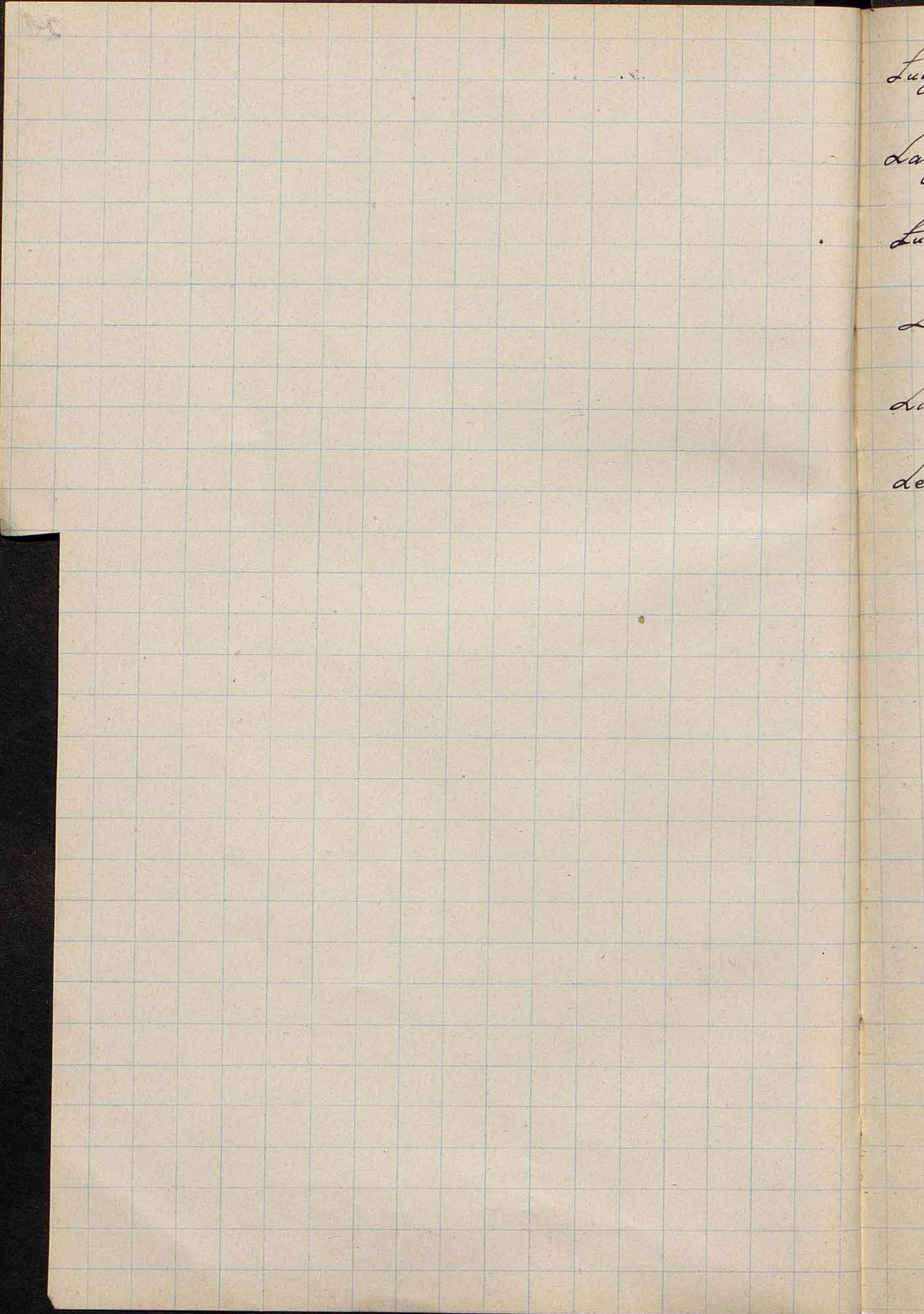
Krzyżyce 14 III

Kontrybucya Szwedzkiego 29 III

Kraus 71 III 89 III

Kochwaya 84 III

Łuczniczy 18 I 19 III. 77 III

Largicz Gabryel 25 I, Bartosz 70 I., 123 II. 30 III.

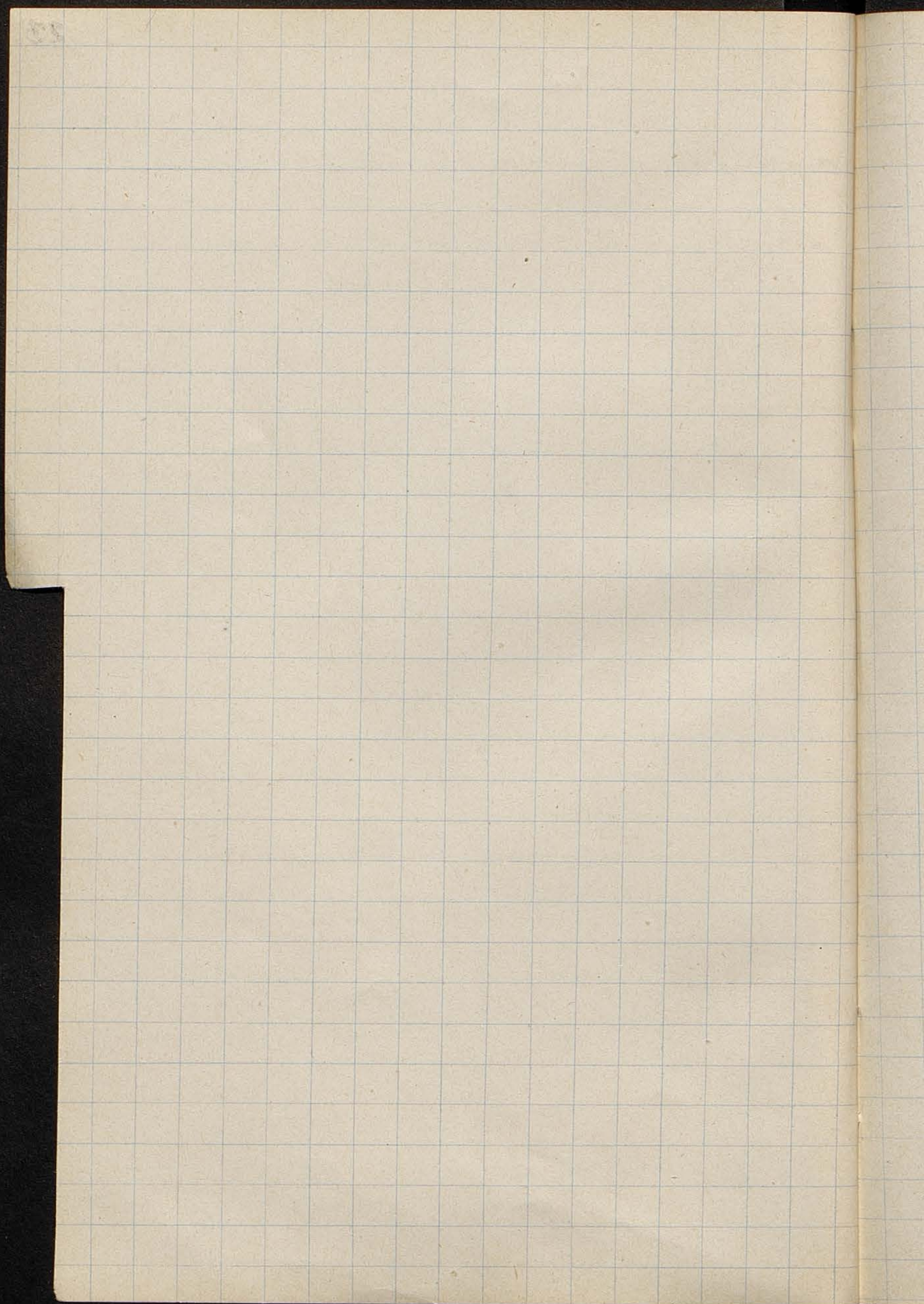
Łukasiewicz Jan Orm. 70 I.,

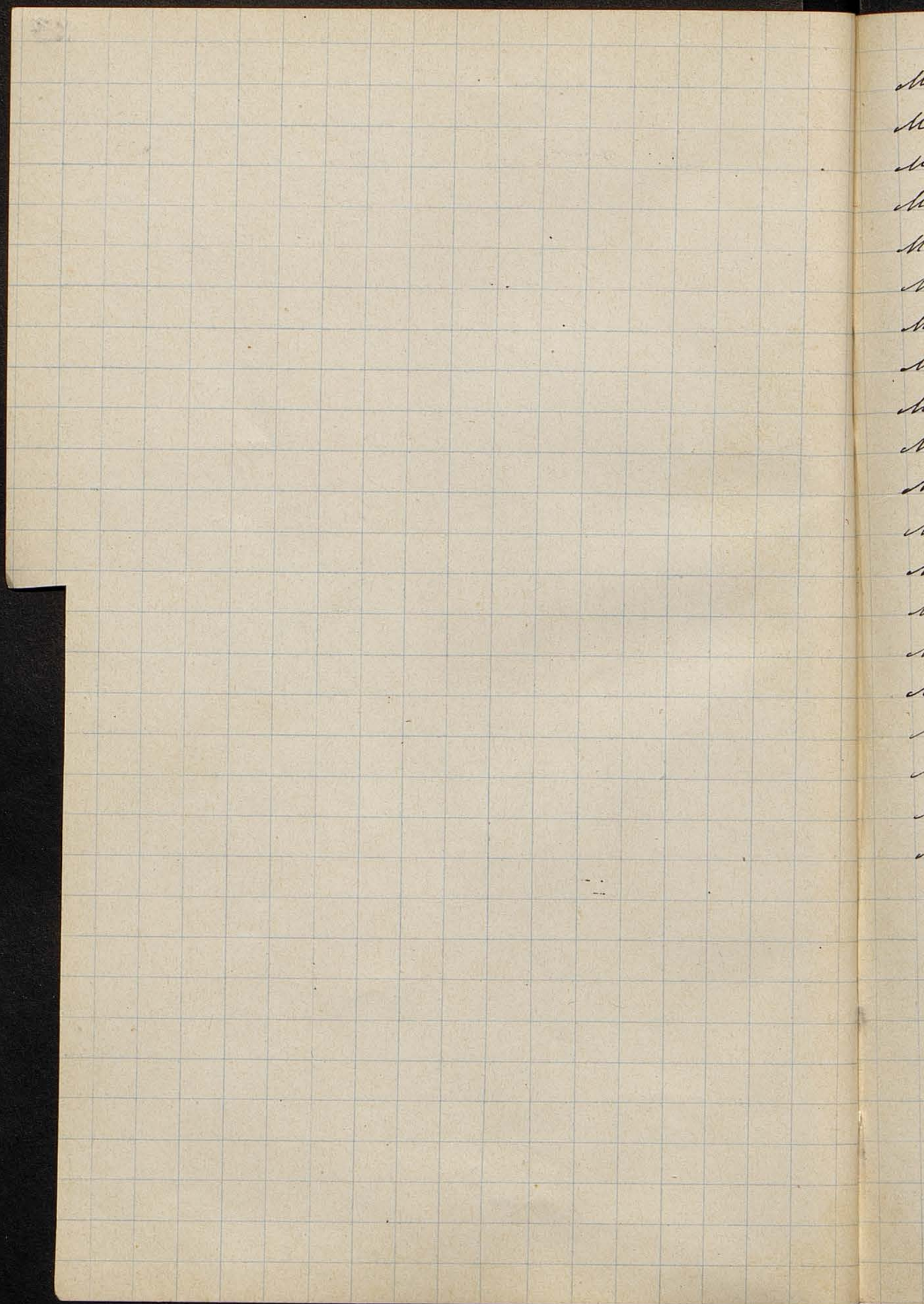
Lorencowicz 83 II.

Lisowczyka legitymacya 94 II

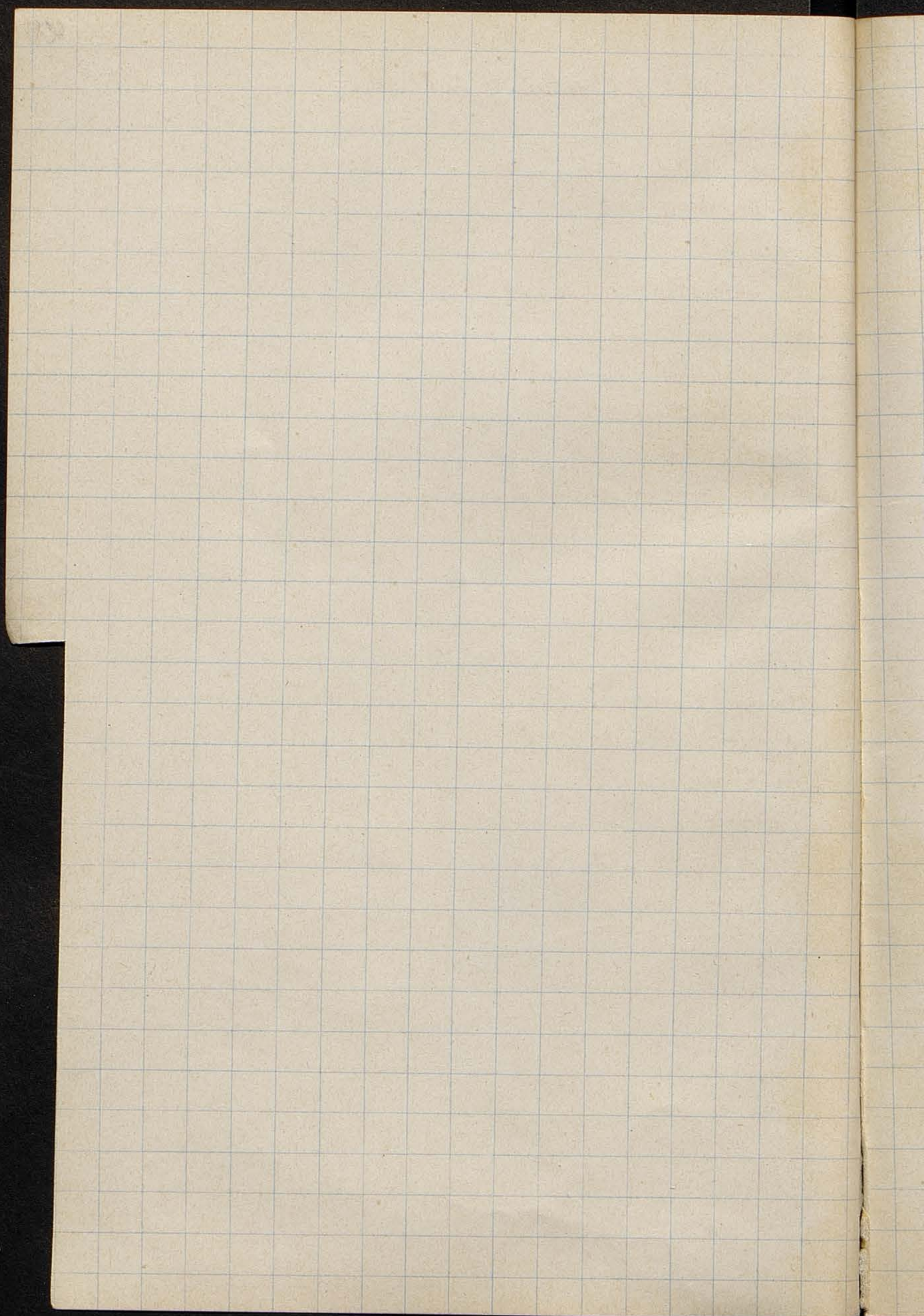
Lechner 53 III

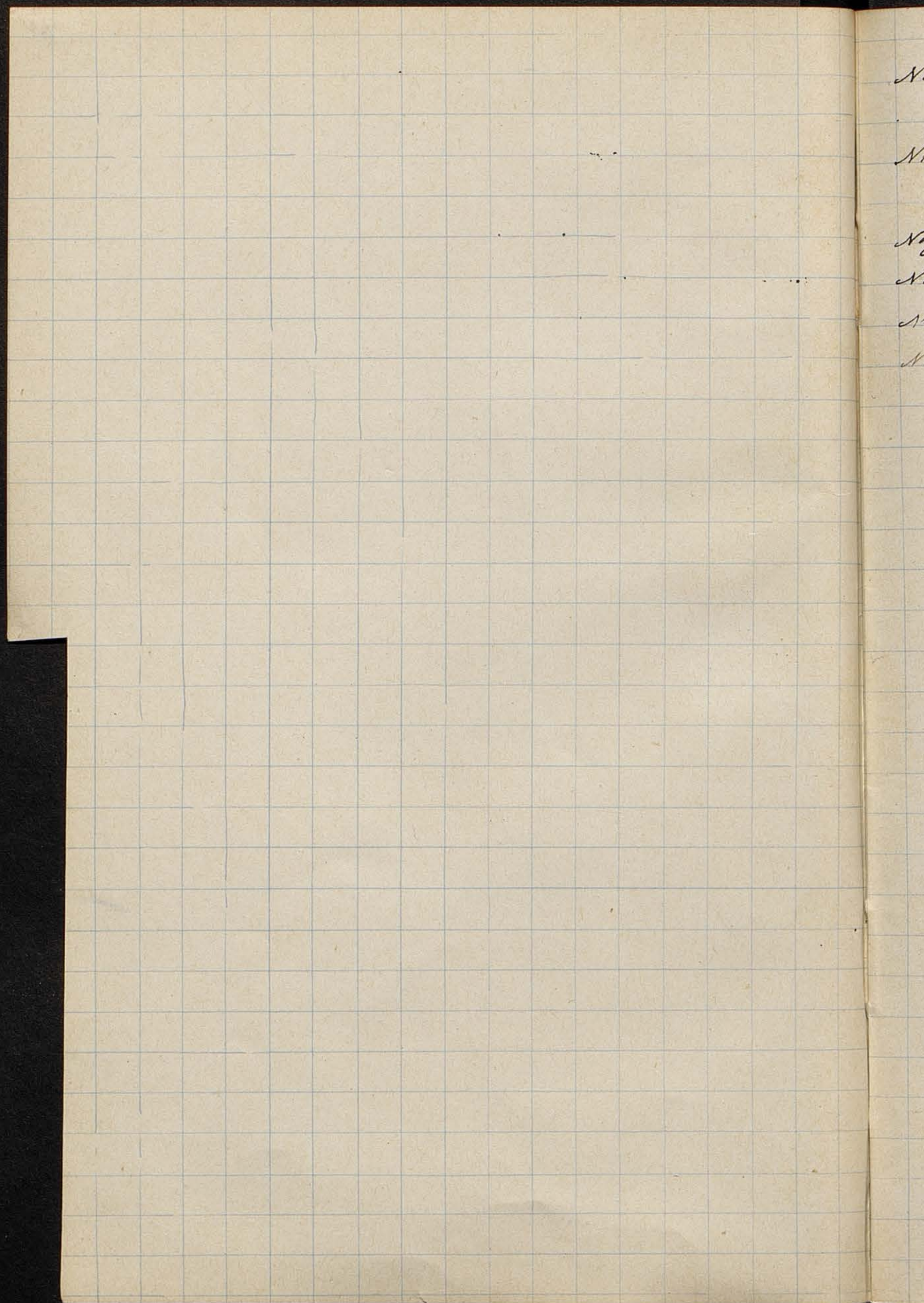
L

M

Nazwiska 51 I., 67 I., 69 I., 25 II., 114 II. 56 III, 91 III

Niewolnice 39 II. 47 II

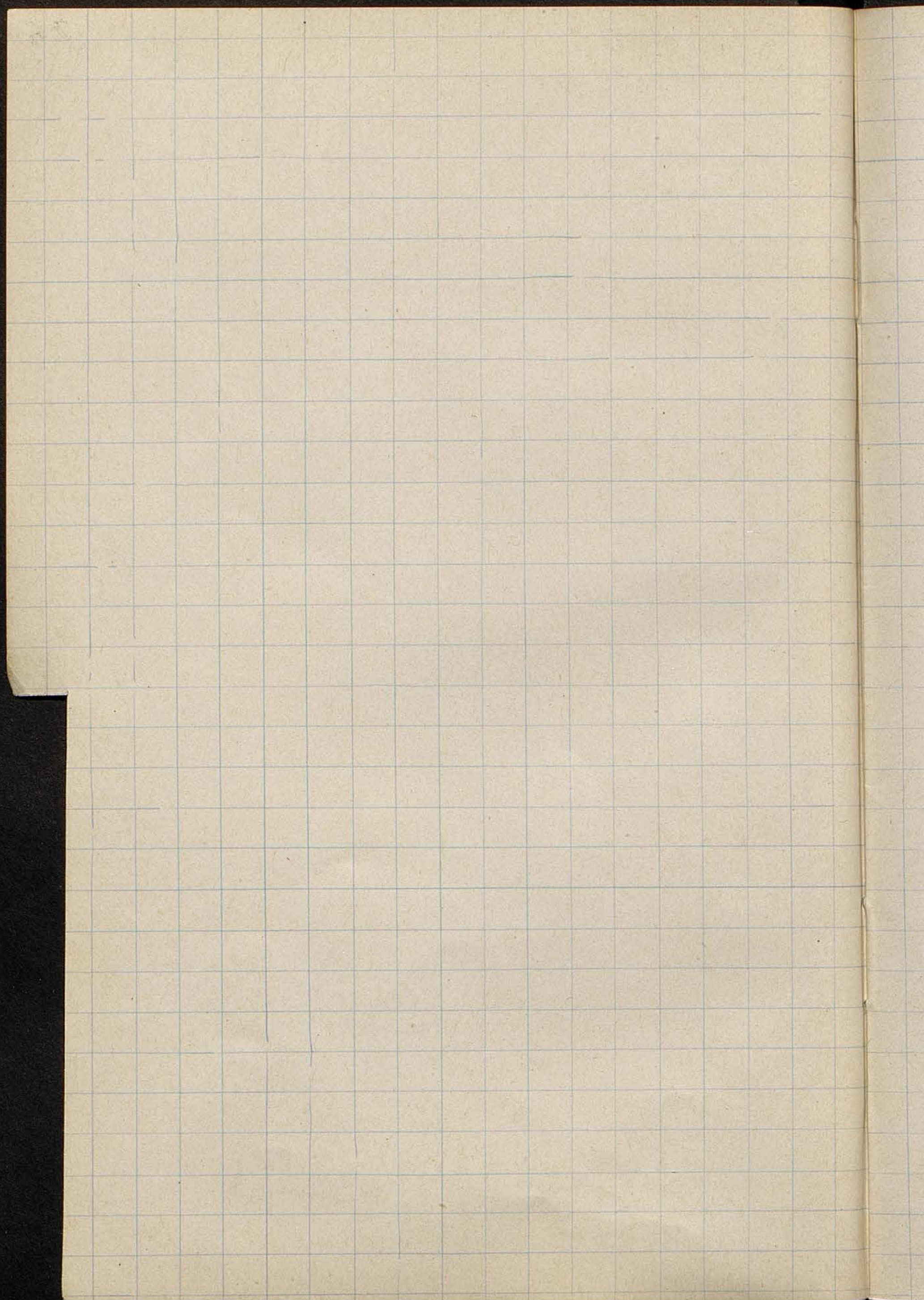
Nazwiska znakomite XV i XVI w. 43.

Namioty 80 II. 105 II. 39 III

Niemieckie bractwo 66 III

Nobilitacya miasta 54 III

N

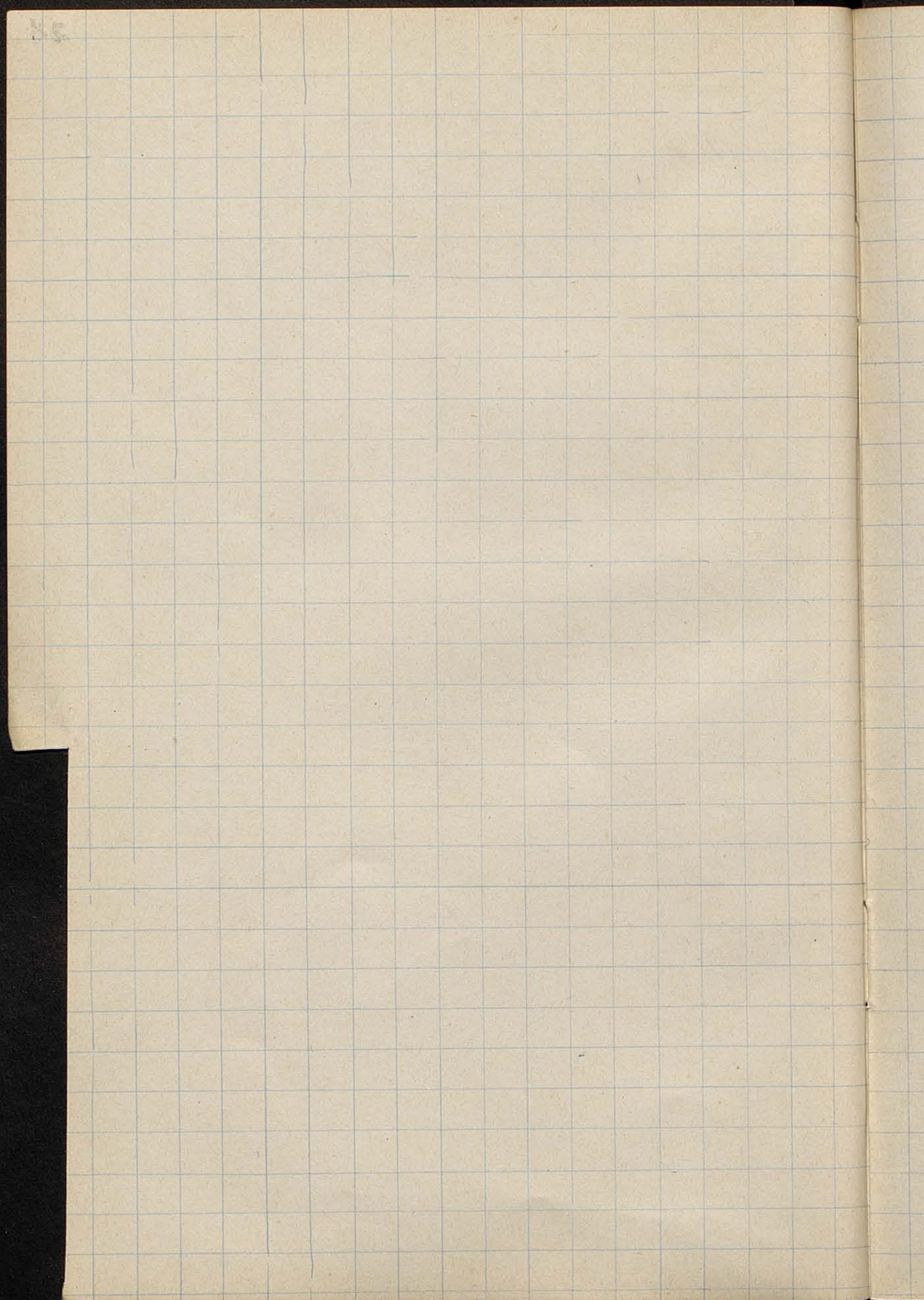

16.

98

77п.

0

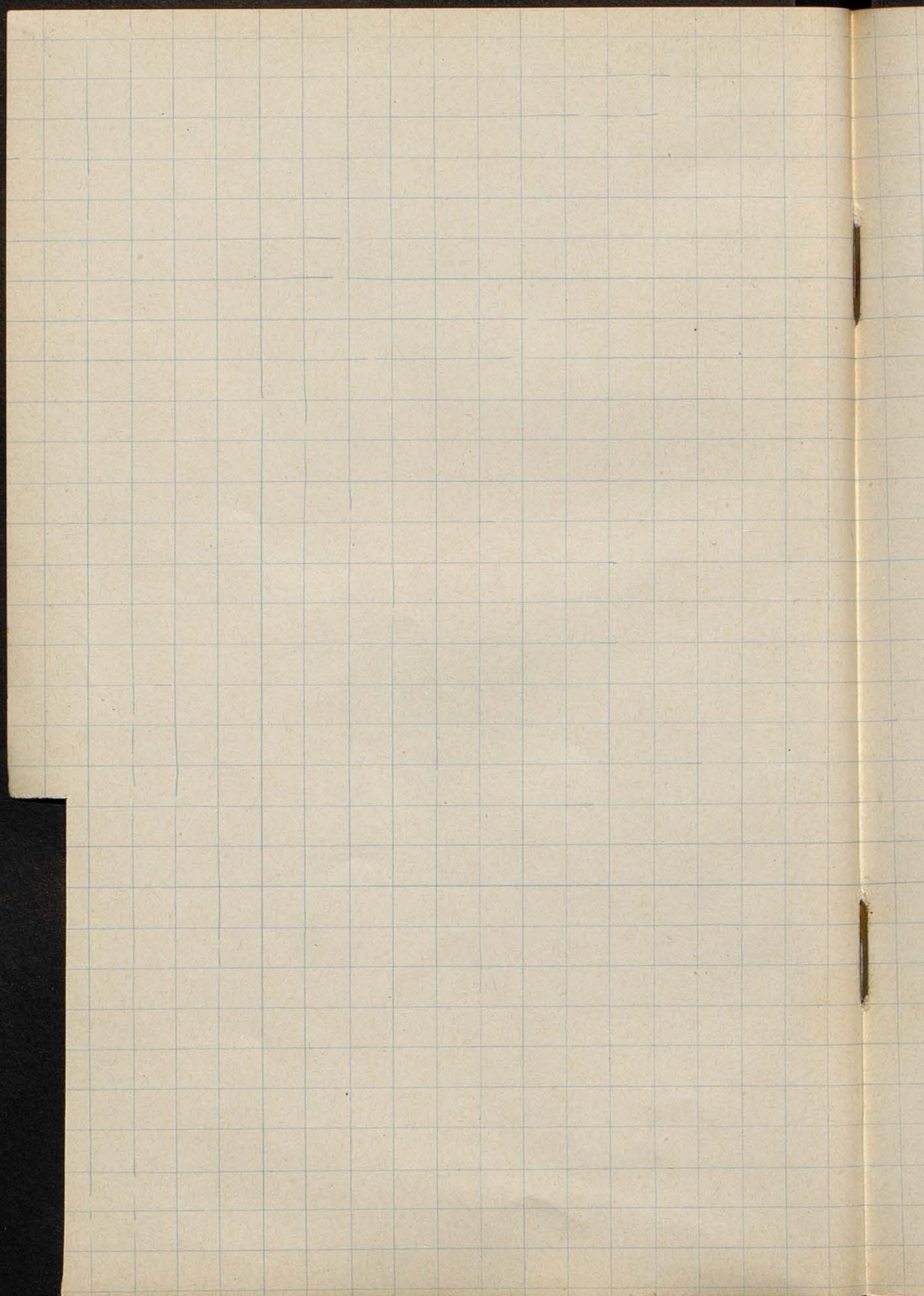

La[illegible]

Pl[illegible]

Po[illegible]
Pe[illegible]
Pr[illegible]
Pr[illegible]
Pop[illegible]
Poj[illegible]
Pot[illegible]
Pla[illegible]
Piv[illegible]
Pin[illegible]
Pic[illegible]
P[illegible]

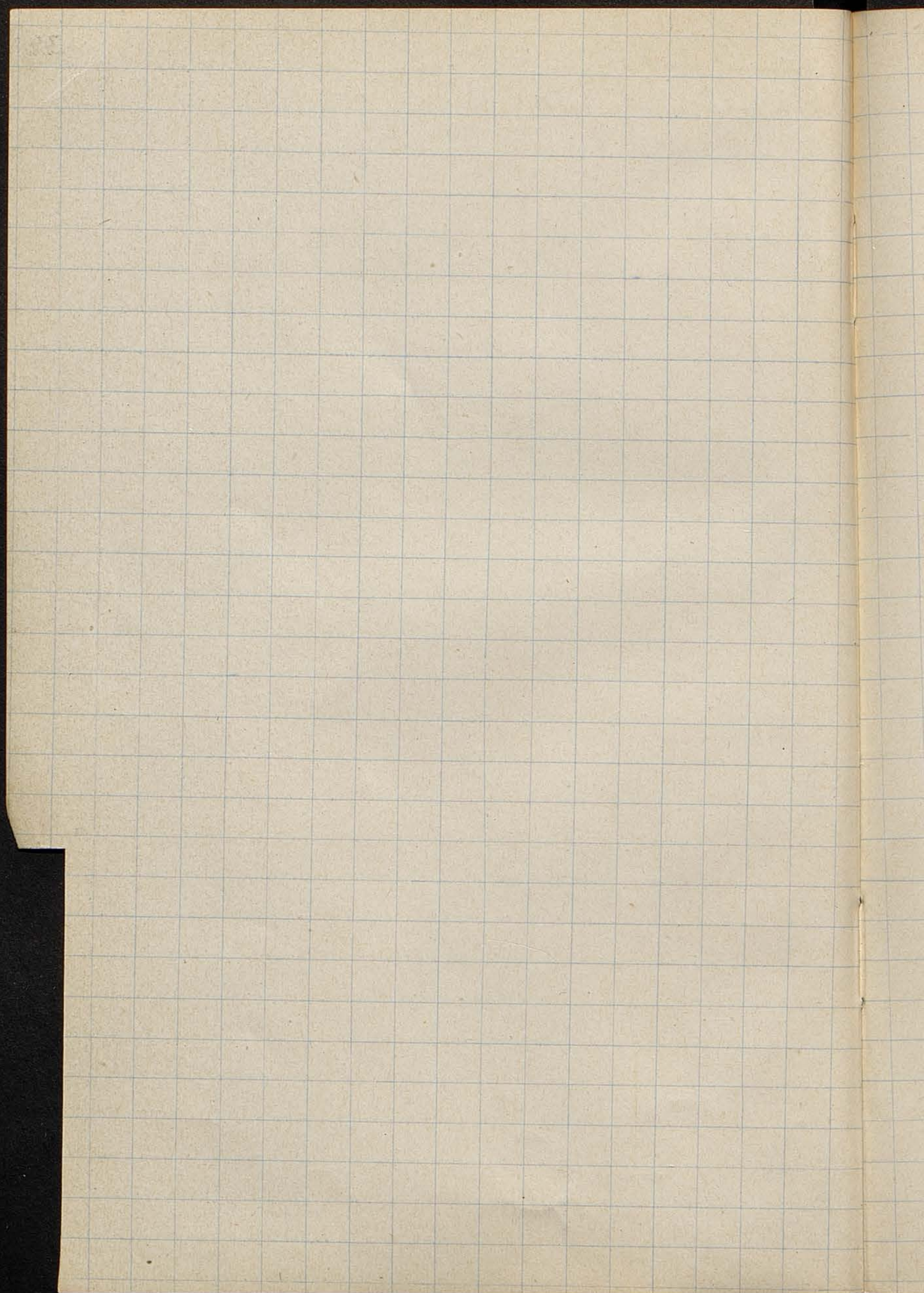
P

[illegible]
[illegible]

~~Odlomnictwo 55 I.~~,

Quadraginta Ver. 92 I.,

Ruś

Gabryel Langisz 25a, 70a, 123b., 30c.

Rusini 42a, 57a, 61a, 19b, 21b, 24b, 30b., 37b., 36b., Alemb. 50b. 118b., 7c, 65c. 83 II

Jedrowicz drukarz 56a, druków z drukiów 72 III
Mieleszewski drukarz 85 III 87 III
Grek Sawa 63a.

Megapeta 81a, 86b. ~~83b. 4c. 62c~~ 11c

Handel ze wschodem 87a, Strzelecki 38c

Zlewanie srebra 89a Strzelecki

Jan Teofil 90a, 13b,

Alwizy 75 (Wlkierie), 4c 83b. 4c. 62c

Skilskie tortury 90b., spór z Stawrop. 110b., 117b. 7c, 10c.

Swatyniecki 99b.

Scena pod szubienicą 121b.

Bractwo stawrop. 2c, 72 III. 81 III
Kurytowicz W. 95 III
Krasowsy 7c,
Zamiewicz 70 III
Szarowicz 44 III

Rozowicz stolarz 25 I,

Ryby 49 I, 91 I., 19 II. 21 II. 23 II. 27 II. 42 II. 108 II. 15 III 22 III.

Rusznice 68 I, 87 I., 31 II 4 III

Rej Mik. 13 II.

Radul wojew. 34 II.

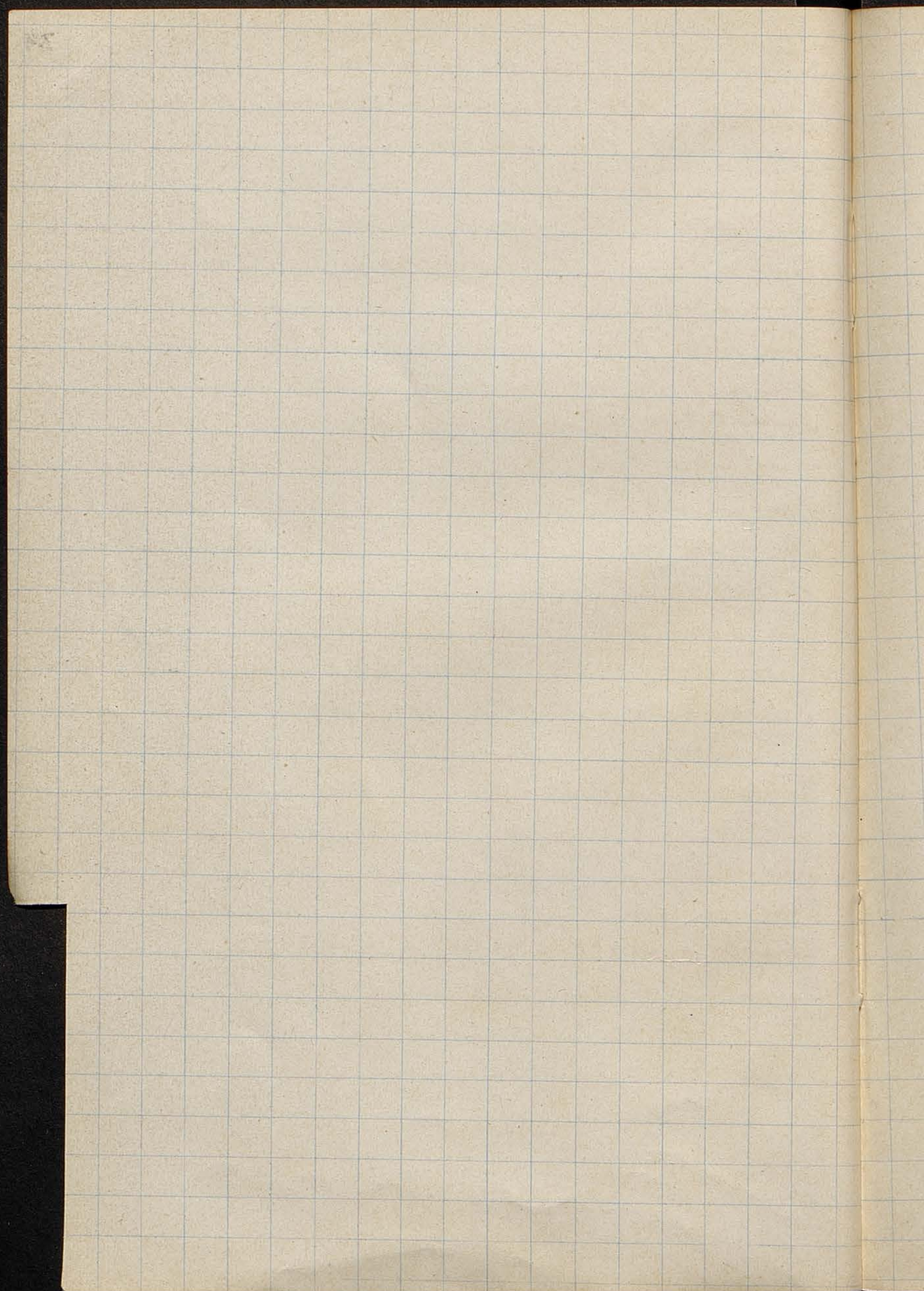
Rozjemstwo magn. 42 II. ob. Kochno – Mikulka.

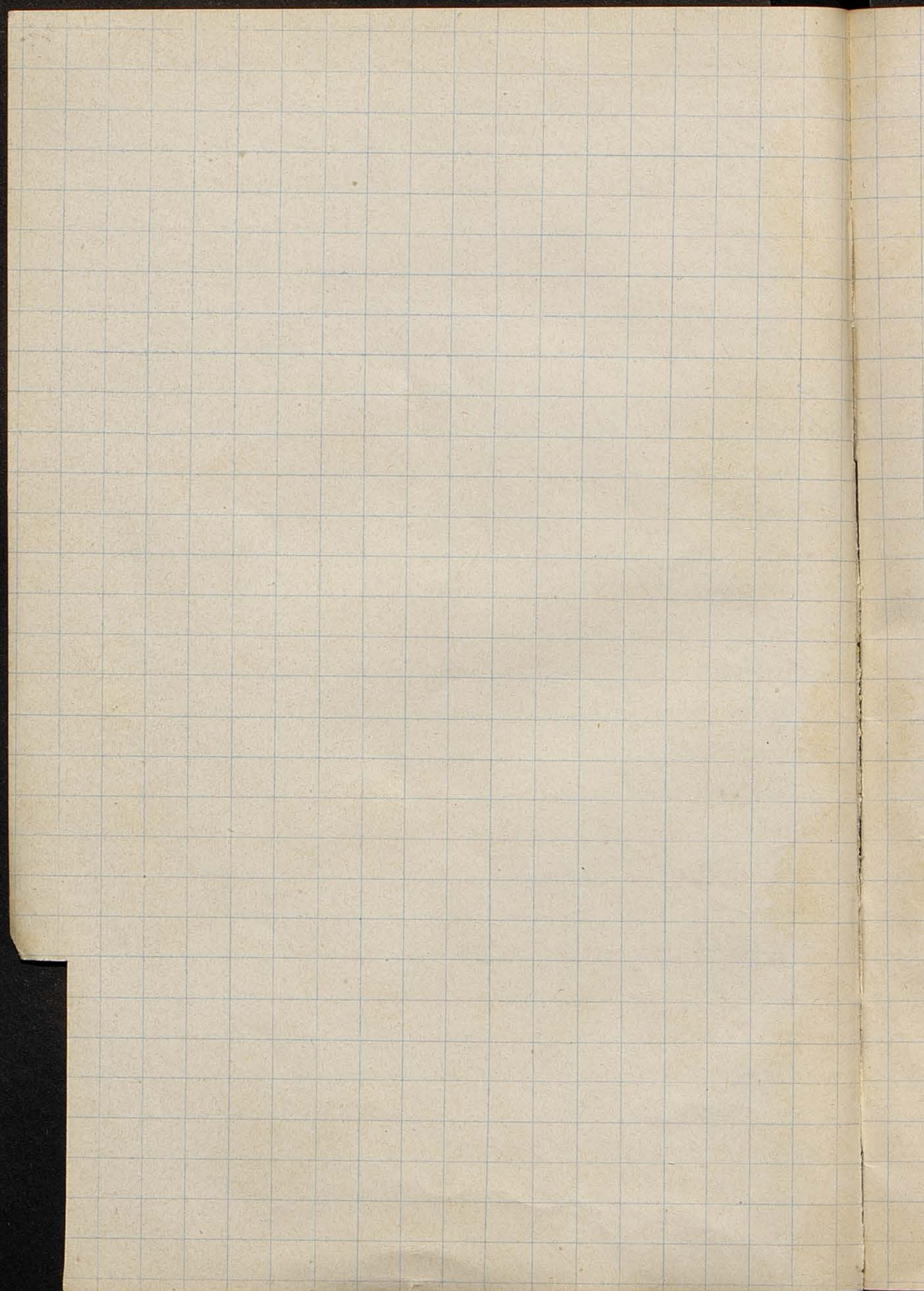
Rozbójnictwo 115 II.

Rytownik Janecki 34 III

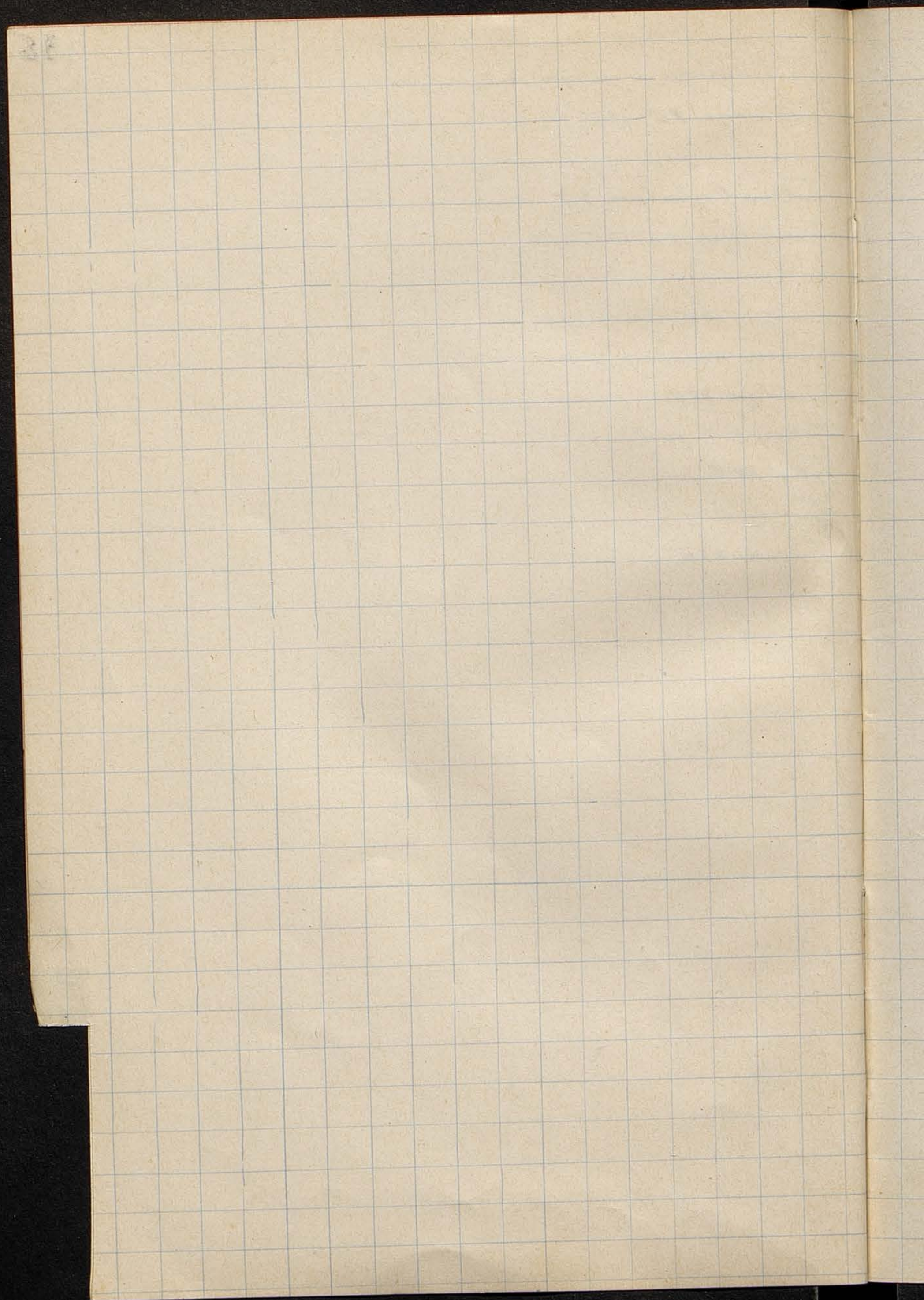
Rorayski 44 III.

R

T

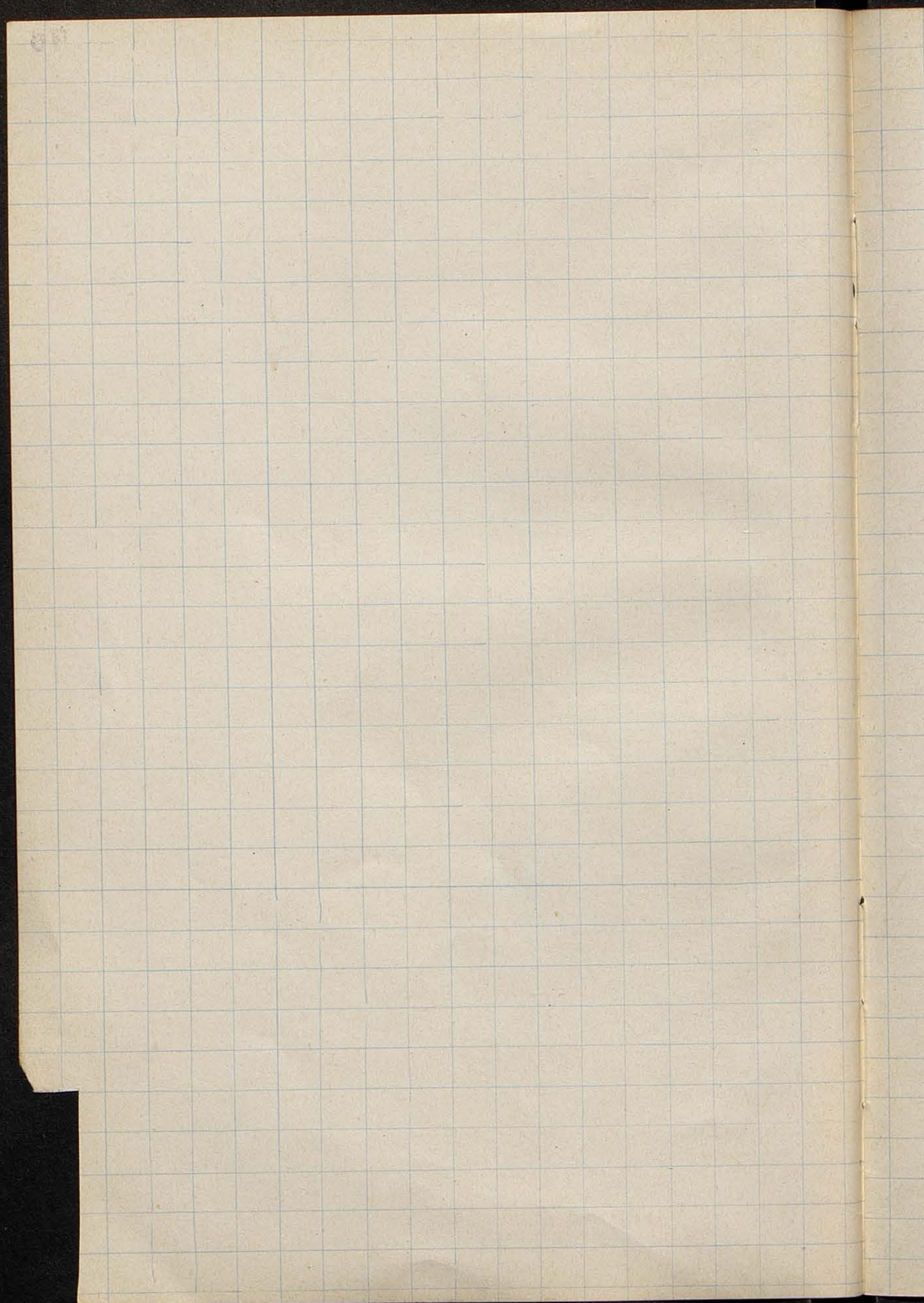

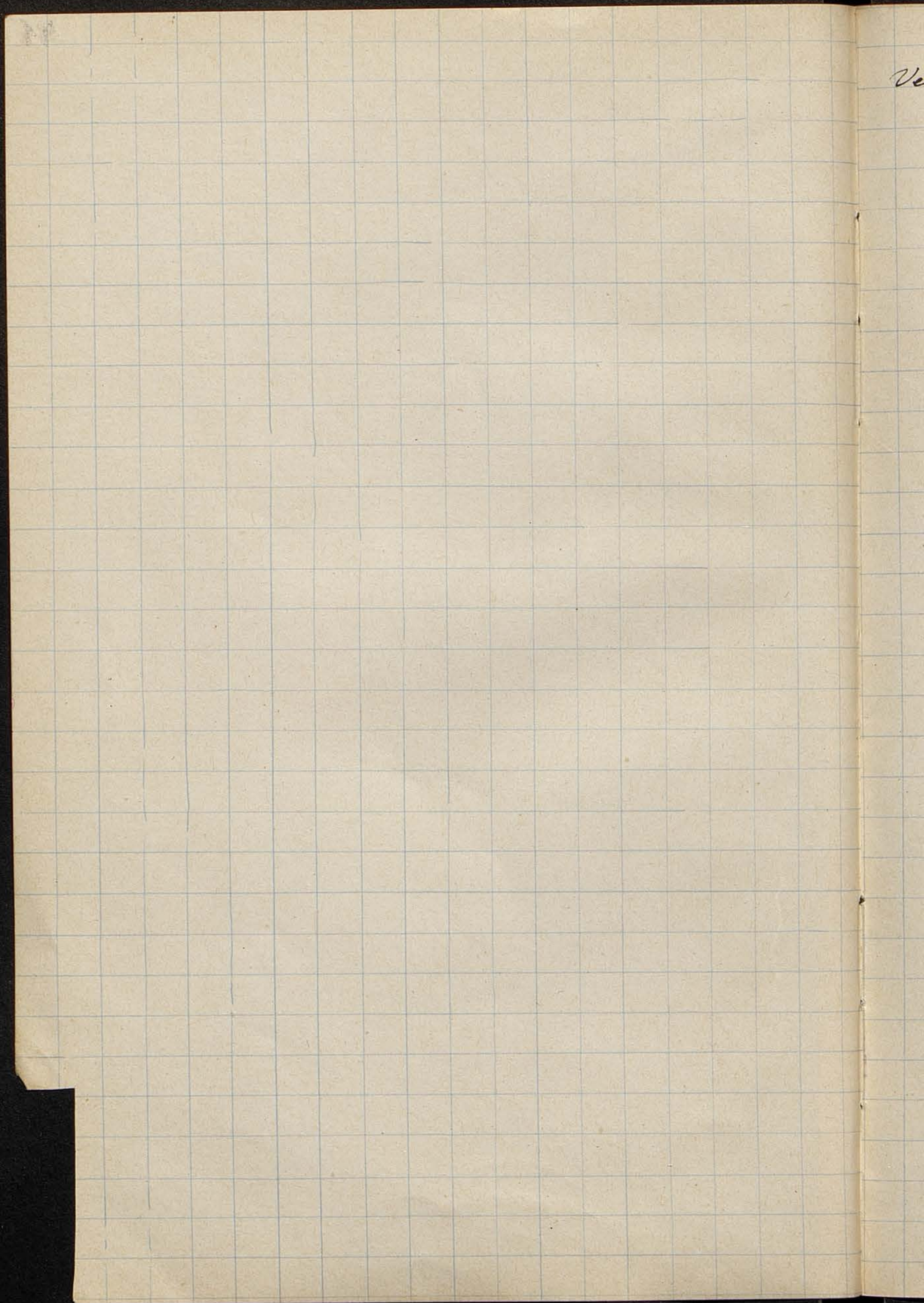
Upření důvodů 16 II. 46 II. 101 II.

Ubaldyrovit 76 II

Uříst od zevní 54 III

U

Verelli Konstanty 26 I,

V

